FLACĂRA

FLACĂRA ALMANAH 2004

Almanah anual al revistei Flacăra (fondată în 1911) • 2004 • 196 pagini • 50 000 lei

Are România față de Europa?

ASIBAN S.A.

ASIGURARE - REASIGURARE

De fiecare dată
când te urci la volan ești altul...
...dar nu știi când se poate rupe filmul.
Ar fi bine să treci mai întâi
pe la noi !

ASIGURAREA DE CARE AVEȚI NEVOIE !

www.asiban.ro

ALMANAH FLACĂRA 2004

LA MULȚI ANI !

La mulți ani!

Calendar 2004

IANUARIE

L		5	12	19	26
M		6	13	20	27
M		7	14	21	28
J	1	8	15	22	29
V	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
D	4	11	18	25	

FEBRUARIE

L	2	9	16	23	
M	3	10	17	24	
M	4	11	18	25	
J	5	12	19	26	
V	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	
D	1	8	15	22	29

MARTIE

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
J	4	11	18	25	
V	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
D	7	14	21	28	

APRILIE

L		5	12	19	26
M		6	13	20	27
M		7	14	21	28
J	1	8	15	22	29
V	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	
D	4	11	18	25	

MAI

L	3	10	17	24	31
M	4	11	18	25	
M	5	12	19	26	
J	6	13	20	27	
V	7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29
D	2	9	16	23	30

IUNIE

L		7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
J	3	10	17	24	
V	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
D	6	13	20	27	

SĂRBĂTORI RELIGIOASE IMPORTANTE

1 IANUARIE Sf. Vasile cel Mare
6 IANUARIE Botezul Domnului – Boboteaza
7 IANUARIE Soborul Sf. Ioan Botezătorul
30 IANUARIE Sf. Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul şi Ioan Gură de Aur

2 FEBRUARIE Întâmpinarea Domnului

9 MARTIE Sfinţii 40 Mucenici din Sevastia (Moşii de iarnă)
25 MARTIE Buna-Vestire
4 APRILIE Intrarea Domnului în Ierusalim – Floriile

11 APRILIE Învierea Domnului – Sfintele Paşti
12 APRILIE Sfintele Paşti
13 APRILIE Sfintele Paşti

16 APRILIE Izvorul Tămăduirii
23 APRILIE Sf. Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruinţă
4 MAI Sf. Apostol Toma

20 MAI Înălţarea Domnului
21 MAI Sf. Constantin şi Elena
30 MAI Rusaliile
31 MAI Sfânta Treime

29 IUNIE Sf. Apostoli Petru şi Pavel
20 IULIE Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul

6 AUGUST Schimbarea la Faţă
15 AUGUST Adormirea Maicii Domnului
29 AUGUST Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul

8 SEPTEMBRIE Naşterea Maicii Domnului
14 SEPTEMBRIE Înălţarea Sfintei Cruci

14 OCTOMBRIE Sf. Cuvioasă Parascheva
26 OCTOMBRIE Sf. Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir
27 OCTOMBRIE Cuv. Dimitrie cel Nou din Basarabi

8 NOIEMBRIE Soborul Sf. Arhangheli Mihail şi Gavriil
21 NOIEMBRIE Intrarea în Biserică a Maicii Domnului
30 NOIEMBRIE Sf. Apostol Andrei cel Întâi chemat – Ocrotitorul României

6 DECEMBRIE Sf. Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei
25 DECEMBRIE Naşterea Domnului – Crăciunul
26 DECEMBRIE Soborul Maicii Domnului
27 DECEMBRIE Sf. Întâiul Mucenic şi Arhidiacon Ştefan

La mulți ani!

Calendar 2004

IULIE							AUGUST							SEPTEMBRIE						
L		5	12	19	26		L	2	9	16	23	30		L		6	13	20	27	
M		6	13	20	27		M	3	10	17	24	31		M		7	14	21	28	
M		7	14	21	28		M	4	11	18	25			M	1	8	15	22	29	
J	1	8	15	22	29		J	5	12	19	26			J	2	9	16	23	30	
V	2	9	16	23	30		V	6	13	20	27			V	3	10	17	24		
S	**3**	**10**	**17**	**24**	**31**		S	**7**	**14**	**21**	**28**			S	**4**	**11**	**18**	**25**		
D	**4**	**11**	**18**	**25**			D	**1**	**8**	**15**	**22**	**29**		D	**5**	**12**	**19**	**26**		

OCTOMBRIE							NOIEMBRIE							DECEMBRIE						
L		4	11	18	25		L	1	8	15	22	29		L		6	13	20	27	
M		5	12	19	26		M	2	9	16	23	30		M		7	14	21	28	
M		6	13	20	27		M	3	10	17	24			M	1	8	15	22	29	
J		7	14	21	28		J	4	11	18	25			J	2	9	16	23	30	
V	1	8	15	22	29		V	5	12	19	26			V	3	10	17	24	31	
S	**2**	**9**	**16**	**23**	**30**		S	**6**	**13**	**20**	**27**			S	**4**	**11**	**18**	**25**		
D	**3**	**10**	**17**	**24**	**31**		D	**7**	**14**	**21**	**28**			D	**5**	**12**	**19**	**26**		

CALENDAR PERPETUU

(A) ANI										(B) LUNI													
1801-1900				1901-2000				2000-36		I	F	M	A	M	I	I	A	S	O	N	D
01	29	57	85		25	53	81		09	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2
02	30	58	86		26	54	82		10	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
03	31	59	87		27	55	83		11	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4
04	32	60	88		28	56	84		12	0	3	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6
05	33	61	89	01	29	57	85		13	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0
06	34	62	90	02	30	58	86		14	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1
07	35	63	91	03	31	59	87		15	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2
08	36	64	92	04	32	60	88		16	5	1	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4
09	37	65	93	05	33	61	89		17	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5
10	38	66	94	06	34	62	90		18	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6
11	39	67	95	07	35	63	91		19	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0
12	40	68	96	08	36	64	92		20	3	6	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2
13	41	69	97	09	37	65	93		21	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
14	42	70	98	10	38	66	94		22	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4
15	43	71	99	11	39	67	95		23	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5
16	44	72		12	40	68	96		24	1	4	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0
17	45	73		13	41	69	97		25	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1
18	46	74		14	42	70	98		26	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2
19	47	75		15	43	71	99		27	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
20	48	76		16	44	72	00		28	6	2	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5
21	49	77	00	17	45	73		01	29	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6
22	50	78		18	46	74		02	30	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0
23	51	79		19	47	75		03	31	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1
24	52	80		20	48	76		04	32	4	0	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
25	53	81		21	49	77		05	33	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4
26	54	82		22	50	78		06	34	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5
27	55	83		23	51	79		07	35	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6
28	56	84		24	52	80		08	36	2	5	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1

(C) ZILE						
D	1	8	15	22	29	36
L	2	9	16	23	30	37
M	3	10	17	24	31	
M	4	11	18	25	32	
J	5	12	19	26	33	
V	6	13	20	27	34	
S	7	14	21	28	35	

Ce zi era 9 octombrie 1958?

Căutaţi în **(A)** anul şi continuaţi pe acelaşi rând până la coloana lunii **(B)**.

Adăugaţi cifra pe care o găsiţi acolo la numărul zilei, deci **3+9=12**.

Căutaţi în **(C)** în faţa numărului **12** şi veţi găsi ziua de joi.

sumar

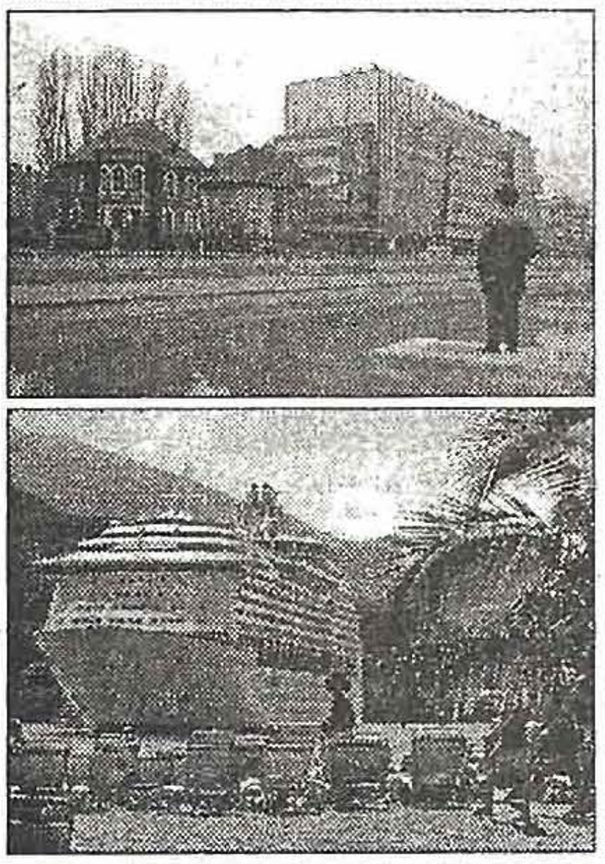

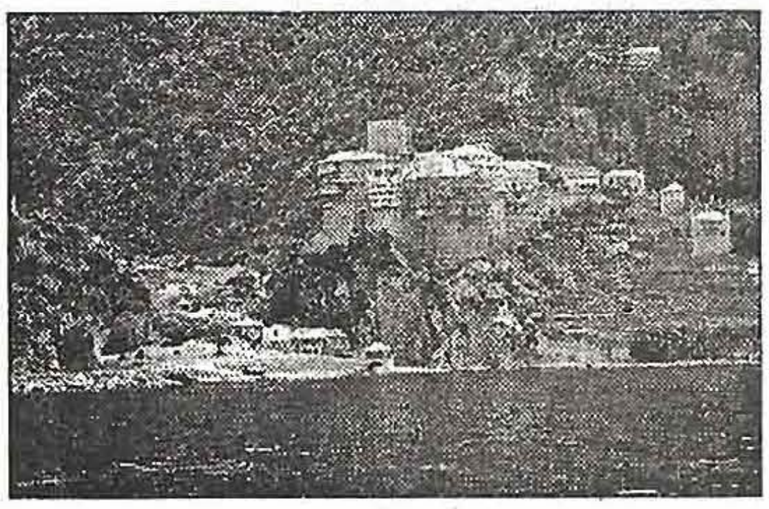

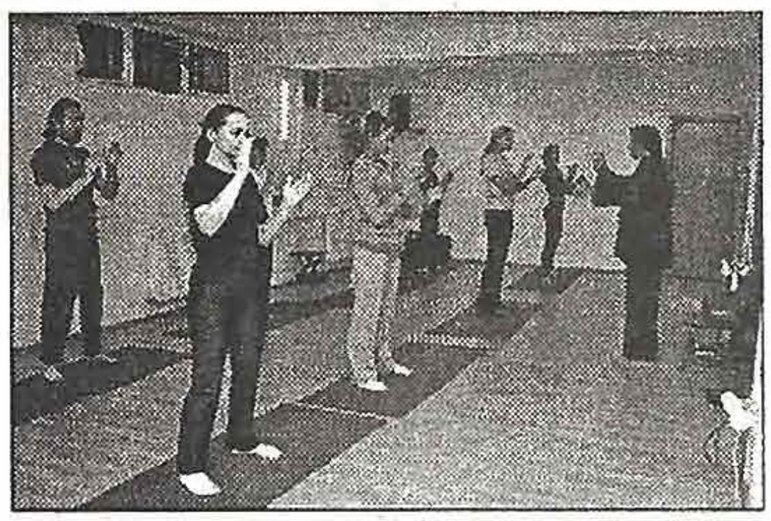

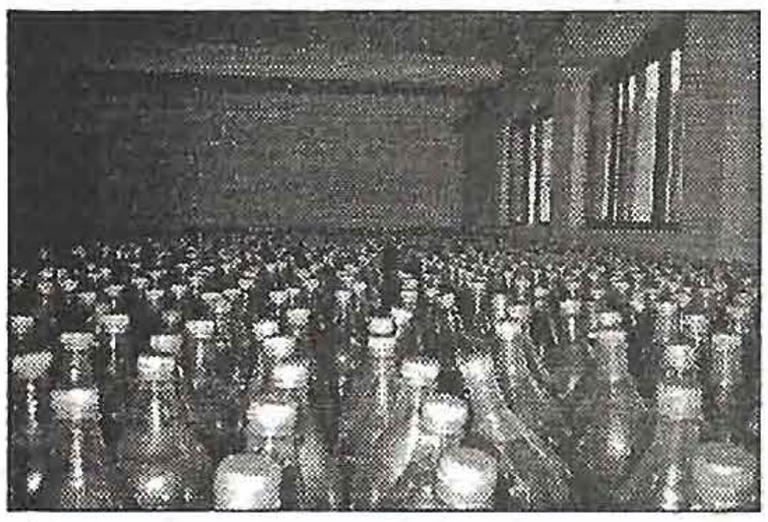

DOCUMENTARE

La patru paşi de integrare? 19
Economia pare că se pune pe picioare 25

TURISM

Catedrala Westminster 85
Trenuri cu pasageri în toalete de seară 134
Oraşul plutitor 139
Cetatea Ţărănească Râşnov 142
Oraşul cerurilor 146
Insulele paradisului 149

MEDICINĂ

Bioenergia 55
Meditaţia chineză 59
Homeopatie 63
Telemedicină 65

CURIOZITĂŢI

58, 100

MUZICĂ

Festivalul „George Enescu“ 115

REPORTAJ

Noul oraş al vinului 107
30 de ani de Interpol 124

VIP

Divertis în 2004 41
Două fete de acadea 49
Colecţiile vedetelor 67
Un model de star 73
Creatorul „grădinilor la pachet“ 81
Cicciolina 110

Ilinca Goia 119
Iubit de toată lumea 126
Marijuana, creatoarea de bijuterii 131

UTILE

Spune-mi cum zâmbeşti... 47
Uniunea Europeană 57
Cibermarketing 71
Tot românul are telefon mobil 77
Modă cu bani puţini 78
Mai avem şi drepturi 89
La muncă, pe cont propriu 90
Casă, dulce casă 92
Când n-ai bani, mai iei un credit 95
Bufet suedez 101
Teleeducaţie 106
Valoarea informaţiei 123

DIVERTISMENT 163

FILM

Cine-test 184

SPORT

România la J.O. de la Atena 2004 155

HOROSCOP 189

CARICATURI

8, 18, 38, 45, 52, 76, 94, 105, 114, 138, 145, 154

UMOR

46, 88, 99, 118, 130, 137, 148, 162, 187

Coperta I: Cristian Greţcu (foto Octavian Tibăr)

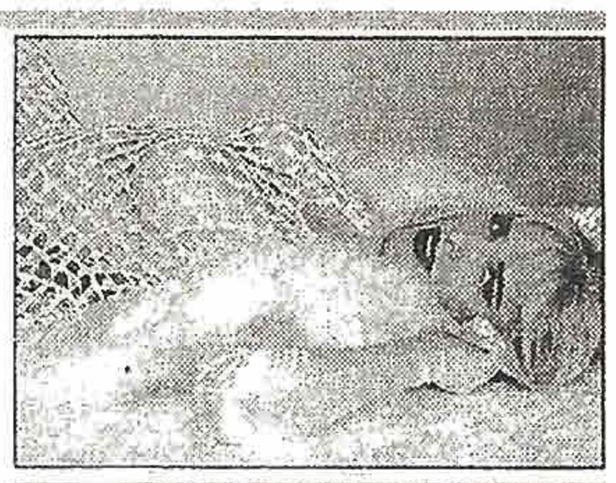

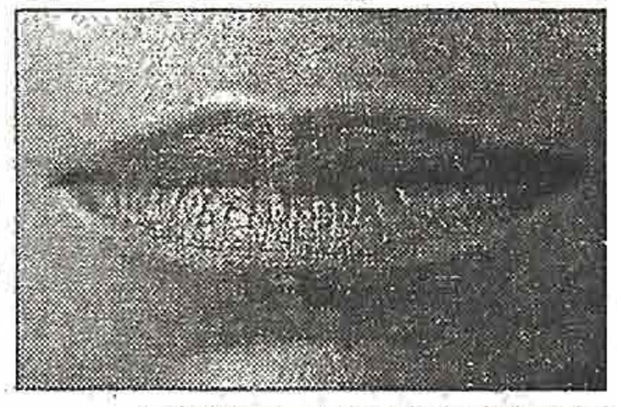

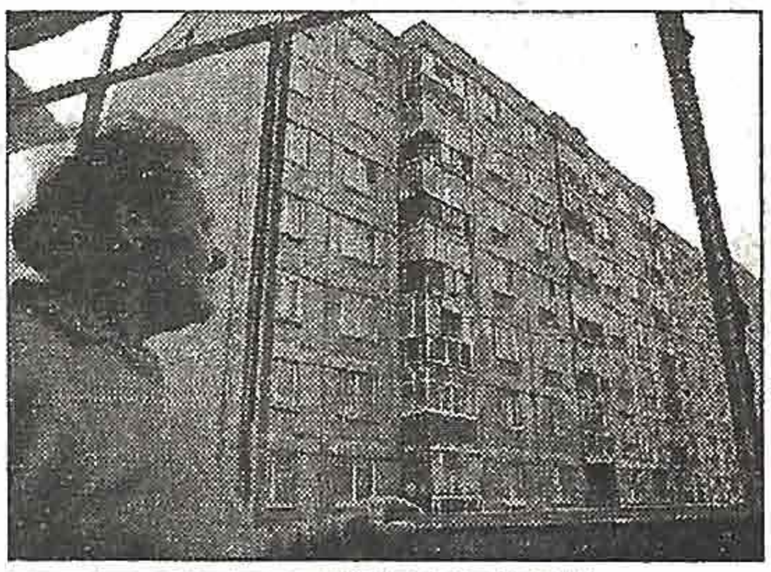

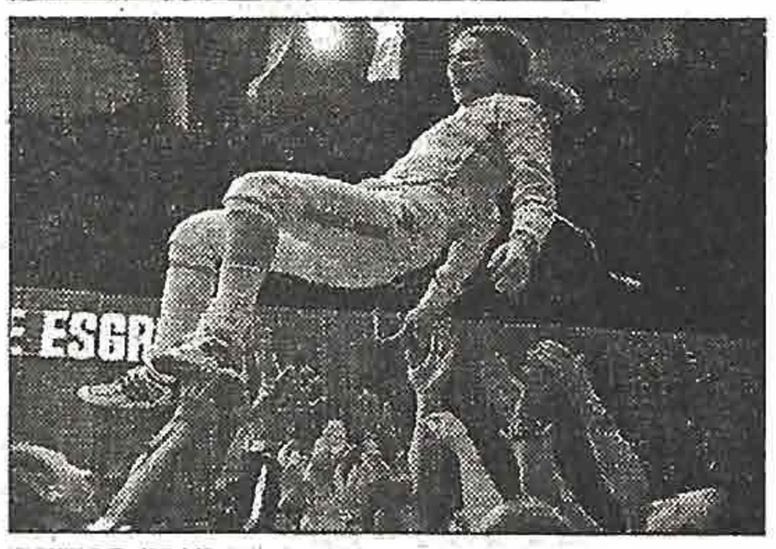

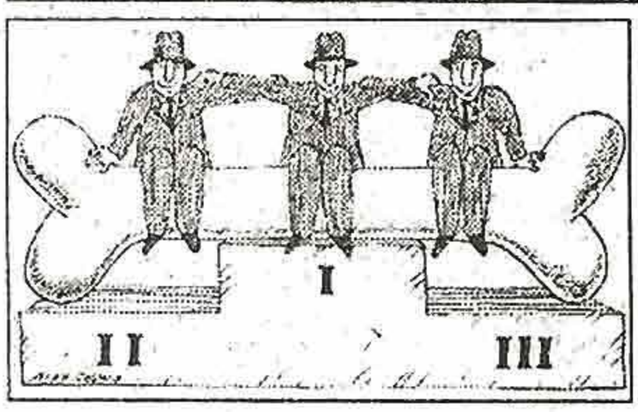

Umor

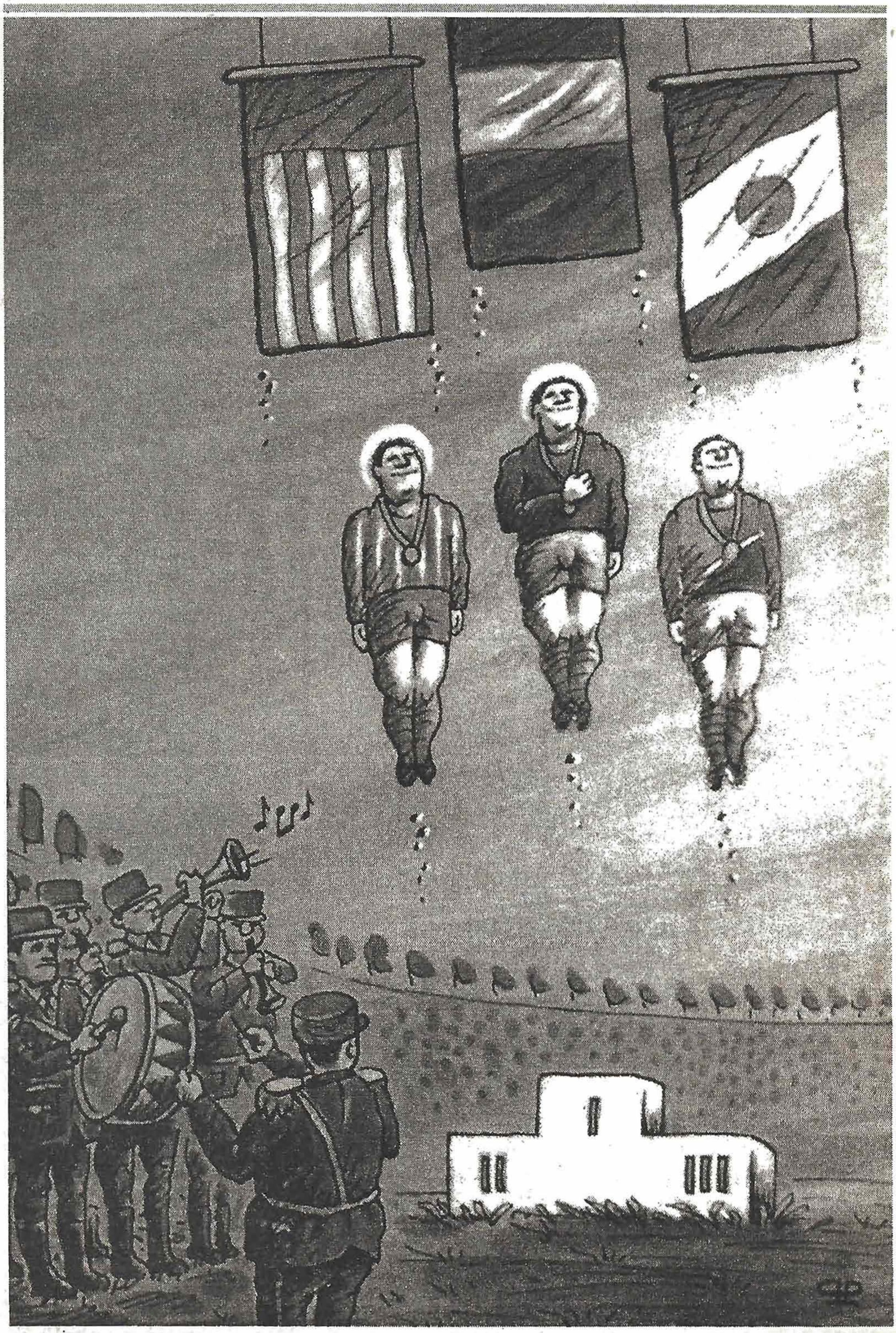

desen de **Iulian Pena**

Prima întrebare din acest an a tradiţionalei anchete din *Almanahul Flacăra* poate părea, şi chiar a părut unora, provocatoare, „telefonată“ sau chiar obraznică. Şi totuşi, dincolo de *acquis*, negocieri, pretenţii, standarde şi... traduceri (în ambele sensuri ale cuvântului), se pune, credem noi, problema dacă arătăm într-adevăr, la început de mileniu trei, ca o adevărată ţară europeană. Este o întrebare care îşi va păstra rostul chiar după eventuala aderare la Uniunea Europeană, căci acordul formal e una, iar realitatea poate fi puţin diferită. Şi, cum pe la noi statul se cam identifică, din păcate, cu clasa conducătoare (care „ne dă“ sau „ne ia“ ceva), am adăugat, de data aceasta, o a doua întrebare.

1. Are România faţă de Europa?
2. Cine ar trebui să fie preşedintele României?

Adrian Cioroianu

1. Da, România are faţă de Europa, dar, ca şi în cazul feţei ascunse a Lunii, uneori până şi noi, românii, uităm cum arată această faţă europeană şi ne complacem în a tolera celălalt obraz, în care se amestecă moşteniri orientale, fanariote, comuniste etc.

2. Un om care, înainte de toate, nu promite mai mult decât face, un om serios, inteligent, cu simţul măsurii în toate, care să nu „perie“ poporul şi căruia să nu-i facă plăcere să fie „periat“. Adică Theodor Stolojan.

Răzvan Dumitrescu

1. Ca mentalitate, nu. Pentrù că reacţionăm la stimuli comuni în spaţiul european pe dos, aici nu mă refer la ţările candidate. Aşteptăm „para mălăiaţă să pice în gura lui Nătăfleaţă“ şi, în plus, avem ceva ce alţii nu prea au, corupţie la nivel foarte mare. Am putea constata că e chiar un mod de viaţă.

2. Nu dau pronosticuri pe tema asta. Sunt convins că vor apărea candidaţi în cursă care vor „aresta“ anumite procente pentru a face jocuri politice. Nu uitaţi că alegerile vor fi în luna decembrie cu sarmale pe masă, cu gheaţă, cu frig afară şi...

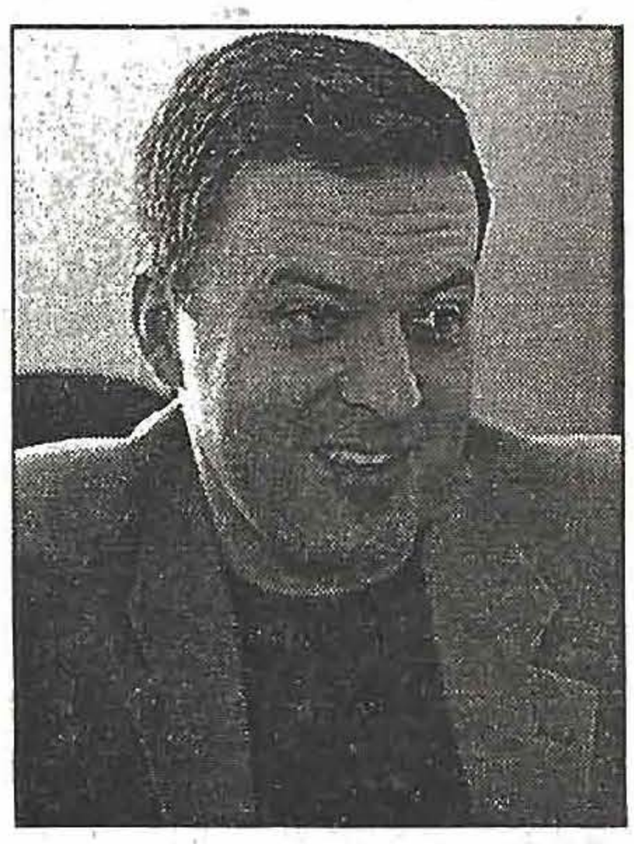

Radu Moraru

1. Da, pentru oamenii pe care îi avem, eu am umblat mult prin Europa şi nu am găsit diferenţe majore între oamenii lor şi ai noştri. Comportamentul e diferit, pentru că în afară legile sunt dure şi atunci ei se „cenzurează" mai mult pentru a nu le încălca. Să nu mai zic de bogăţii şi frumuseţi. Dacă s-ar organiza un concurs de Miss printre ţările europene, atunci noi am fi cu siguranţă printre primii cinci.

2. Nu pot să dau un răspuns pentru a nu influenţa. Totuşi, dacă mă străduiesc un pic, aş spune că avem nevoie de un preşedinte care să ştie să discute cu ceilalţi preşedinţi şi premieri europeni, să fie pe aceeaşi lungime de undă atât în viaţa particulară, cât şi în cea publică. Nu un preşedinte pe care să-l iubim, ci unul care să impună respect şi care să facă tot ce e posibil pentru ţara asta amărâtă. Nu mai vreau preşedinţi pe care să-i iubim.

Alexandru Aposteanu

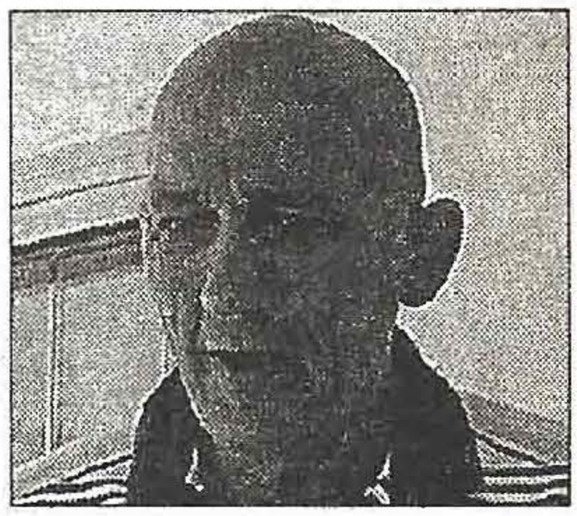

1. Domnule, faţă are, n-are conţinut! Noi avem o faţadă bună, ceea ce ne lipseşte este organizarea şi ceea ce este înăuntru. Ceea ce facem noi aici nu este european! Dar dacă se uită cineva la noi din afară, de la distanţă, arătăm european.

2. Dacă ar candida, ar fi bine să fie Regele Mihai.

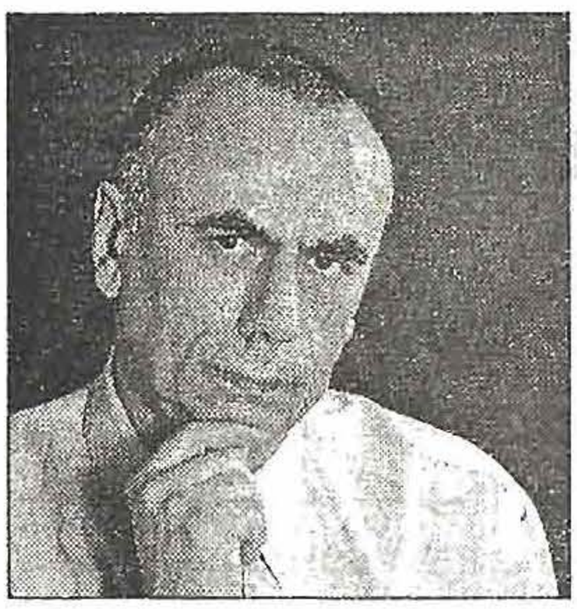

George Arion

1. România poate fi considerată că are o faţă europeană de îndată ce face progrese să nu mai arate cum arată.

2. Nu ar trebui să fie preşedintele României nici unul dintre cei care va candida pentru şefia statului în 2004.

Gianina Corondan

1. Avem faţă de Europa, profilul ne cam strică. Avem exerciţiul unificării, avem şi cântec, *Hai să dăm mână cu mână*, care acum trebuie ajustat. Important este să nu facem poze din faţă şi profil în acest timp. Oricum, România este în formă de peştişor, are mare, munte...

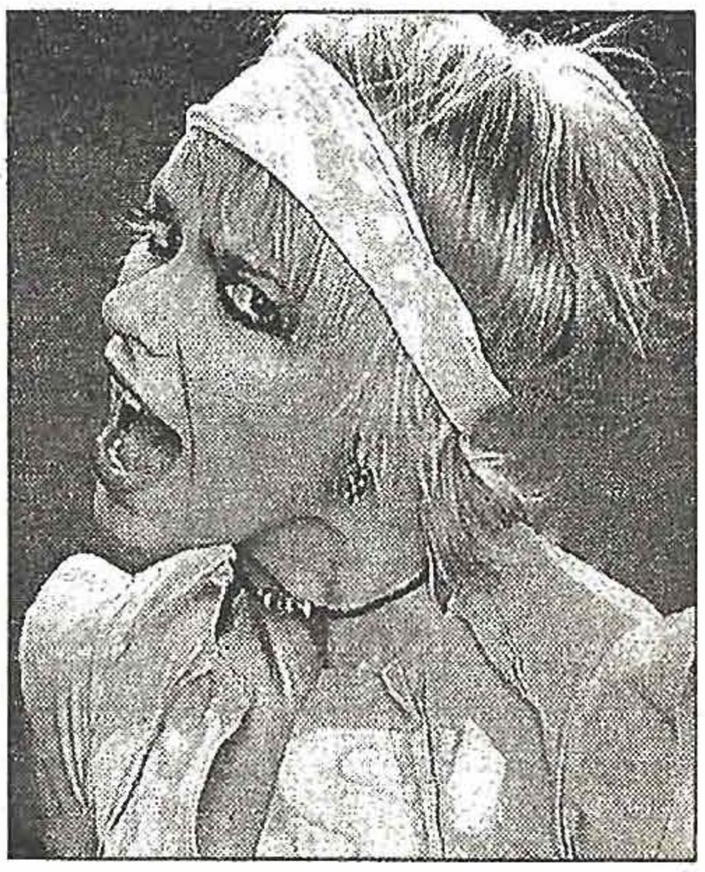

2. Trebuie să fie carismatic şi binecuvântat sus, pentru că aici, la nivelul solului, se viciază toate calităţile primare. Trebuie intervenţie divină, să avem noroc să vină o persoană cu bagajul care trebuie. Din punctul meu de vedere, ar trebui să fie cu un foarte ascuţit simţ al umorului, iar toţi cei din jurul lui să fie la fel. Ar trebui să semene cu *Pantera roz*: să tacă şi să facă, pentru că aia nu prea vorbeşte, asta glumind.

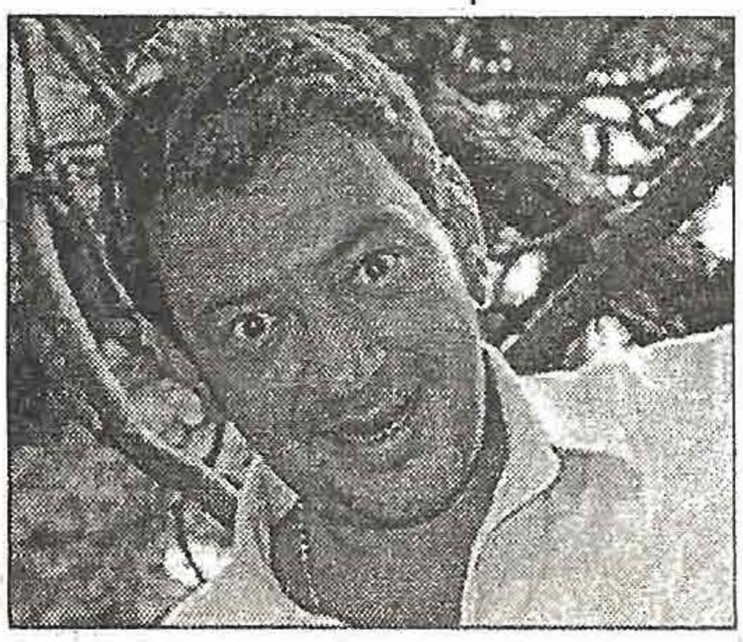

Bodo

1. Da, pentru că suntem o ţară europeană. Oricât am încerca să aruncăm cu noroi în chestia asta, România e o ţară europeană.

2. Nu m-am gândit. Sunt foarte mulţi care ar putea fi, numai că, din câte văd eu, multora le piere cheful sau nu mai au curaj să se gândească la asta.

Dana Războiu

1. Sigur că suntem. Trebuie să călătoreşti în lume ca să vezi că suntem o ţară europeană. Evident, suntem mai slab dezvoltaţi decât multe ţări europene. Dar dacă ajungi în Egipt, vei vedea că noi suntem mult mai civilizaţi. Am dat acest exemplu pentru că Egiptul este aproape, la numai două ore de zbor cu avionul. Dacă stai mai mult în România, ai impresia că suntem necivilizaţi în comparaţie cu Germania sau Anglia. Noi facem parte din cultura europeană, suntem o piesă a civilizaţiei europene, dacă putem considera această cultură un puzzle.

2. Grea întrebare! Nici nu ştiu ce să spun. Aud tot felul de teorii în care se spune că avem o clasă politică sub orice critică dar noi, cetăţenii, suntem cei care i-am ales. Preşedintele României ar trebui să fie un om nici slab, nici gras, nici bogat, nici sărac. Va trebui să fie un om cu care să se identifice cât mai mulţi cetăţeni, un om cu putere şi cu calităţi de lider.

Bianca Brad

1. Nu m-a interesat politica niciodată dar, din păcate, o simt pe pielea mea zi de zi. Intrarea în Europa ar fi un lucru foarte bun pentru România, dar atâta timp cât corupţia va fi la putere, ăsta va fi un handicap foarte mare în procesul de integrare.

2. Nu mă uit şi nu citesc despre politică, dar, din ce am remarcat, ca prezenţă şi atitudine, îmi place Mircea Geoană. Ideal ar fi ca preşedintele să fie un om integru, loial intereselor oamenilor şi nu intereselor sale personale şi să fie un om cu atitudine fermă vizavi de corupţia care există. Să aibă prestanţă şi să fie un om corect, hotărât. Sunt calităţi pe care le dorim la toţi cei din jurul nostru. Să fie abil, cu multă cultură, adică bogat spiritual, aşa ar fi mai aproape de problemele reale ale poporului român şi un om bun, în sensul unui om cu suflet bun, dar hotărât, altfel ar fi „încălecat de sfinţi".

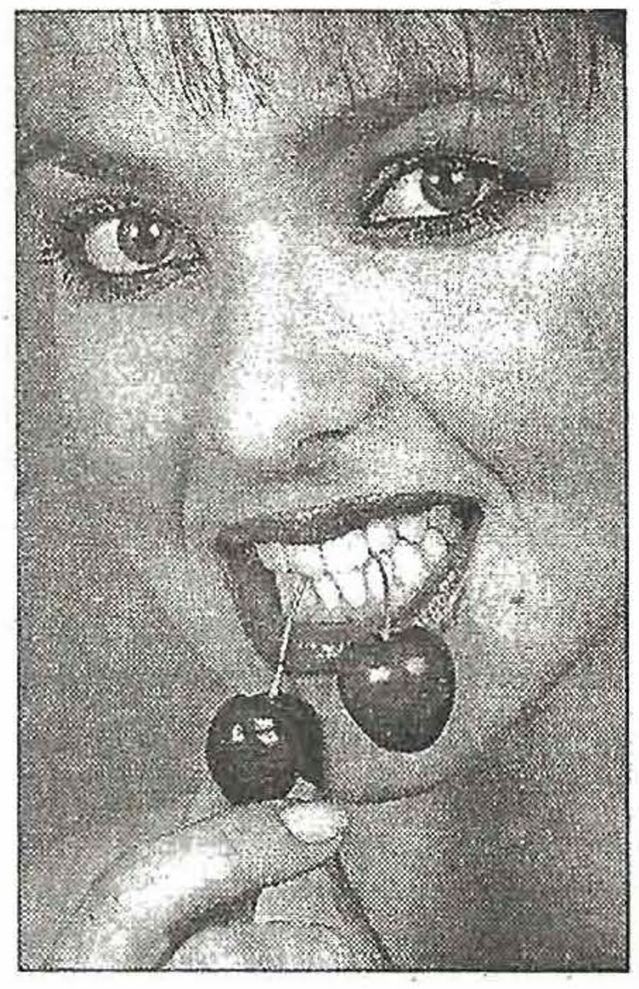

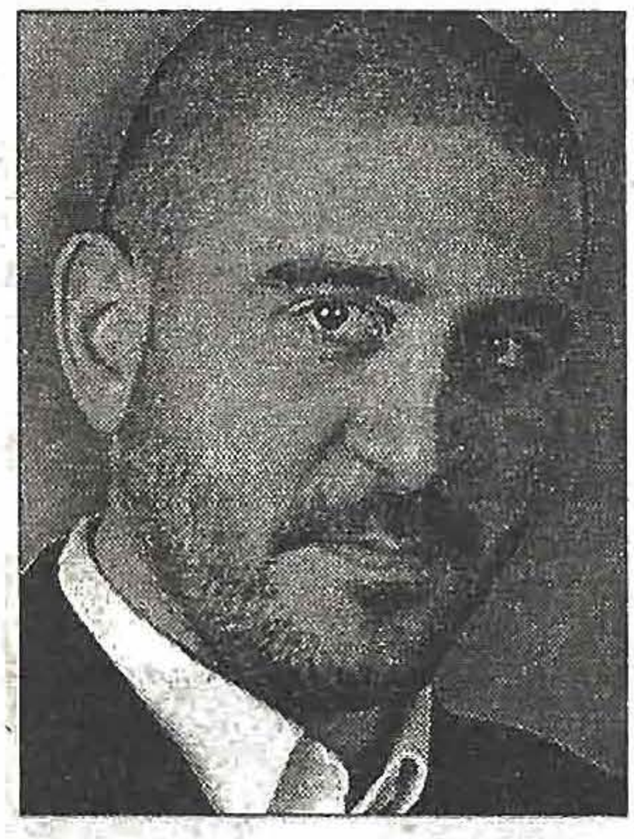

Răzvan Exarhu

1. Ar trebui să punem întrebarea şi invers: Are Europa faţă de România? Este o dublă integrare. Într-un fel sau altul, ei ne asimilează pe noi la un anumit nivel, iar noi trebuie să asimilăm nişte standarde care sunt ale administraţiei europene. Întrebarea logică ar fi la care Europă ne gândim? În administraţia europeană sau în spiritul european, în care cred că ne-am integrat demult.

2. Preşedintele n-ar trebui să semene cu România de azi. Ar trebui să nu i se reproşeze nimic din ceea ce i se reproşează României, ar trebui să fie cel mai european din România. Să nu fie un produs pur românesc, pentru că nu întruneşte nişte standarde, ar trebui să aibă un atestat internaţional al spiritului, nu al studiilor. Preşedintele e cel care propune un spirit.

Aurel Gherghel:

1. N-are faţă, dar are fond. Ne putem considera europeni din punct de vedere cultural şi spiritual, dar economic suntem, desigur, departe. Eu nu cred deloc că suntem cei mai nefericiţi oameni de pe Pământ, cum reieşea dintr-un studiu social. Românul are o fericire specială: nu prea munceşte, bea şi se distrează. Din contră, ceilalţi sunt mult mai stresaţi, chiar dacă, e drept, trăiesc mai bine.

2. Dacă n-ar fi fost deja vreme de două legislaturi – Ion Iliescu. Cum nu se mai poate, există trei-patru personalităţi care intră în calcul, dar, logic, va fi Adrian Năstase.

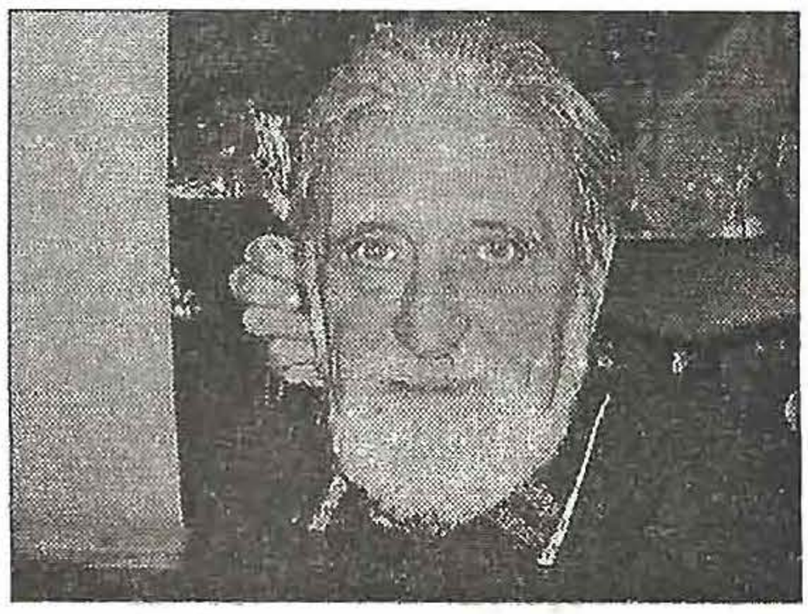

anchetă

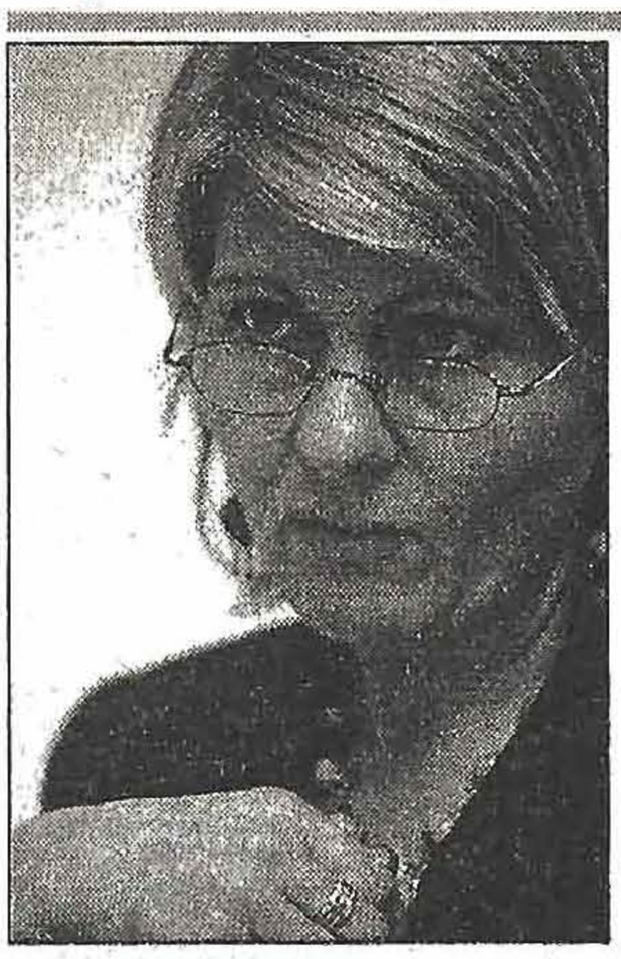

Dana Deac

1. Da, România are „faţă de Europa". Ar trebui să încetăm cu lamentările că nu facem faţă cerinţelor europene. Este celebru un experiment sociologic american conform căruia unui grup de indivizi dacă le spui că sunt urâţi, proşti, negri şi discriminarea poate merge până la paroxism, atunci acei indivizi nu-şi vor depăşi niciodată condiţia, dimpotrivă, se vor afunda mai mult în situaţia de indivizi marginalizaţi.

2. Depinde de gradul de apropiere sau de îndepărtare de momentul actual. Ar putea arăta ca Richard Gere, şiret ca Putin, diplomat ca Tony Blair, cu simţul afacerilor ca Berlusconi, rafinat ca Bălăceanu-Stolnici, cu simţul umorului ca Woody Allen şi patriot ca Leonard Doroftei. Fiecare îşi poate închipui cum arată un astfel de preşedinte.

Tudor Călin Zarojanu

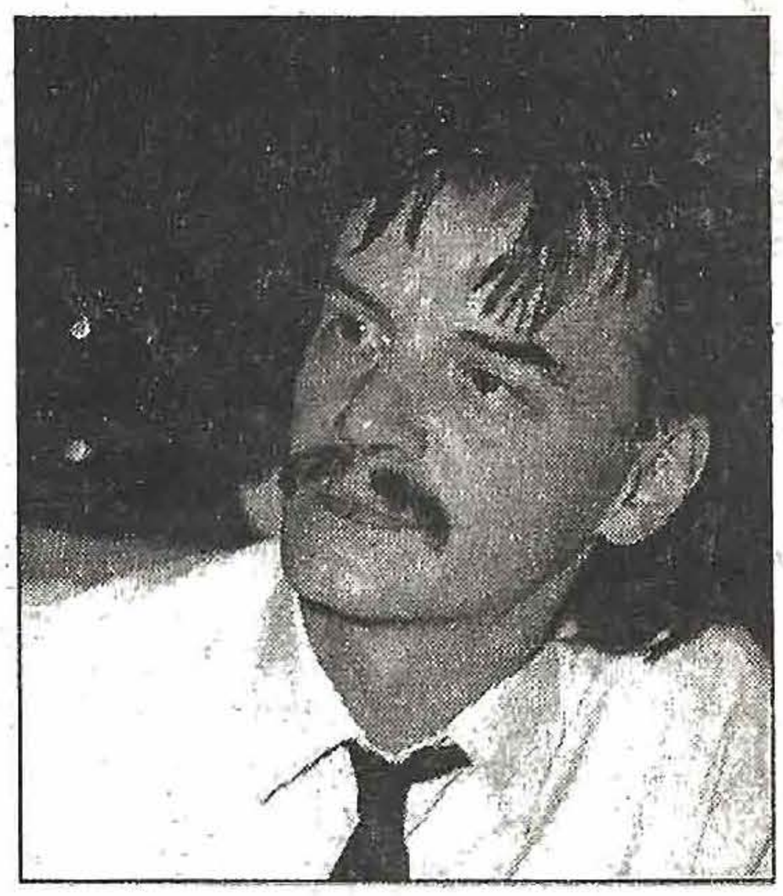

1. Cu siguranţă are, în ceea ce priveşte cultura (includ aici şi ştiinţa) şi, în mare parte, sportul. Cu siguranţă nu are, din aproape nici un alt punct de vedere: politic, economic, social. Economicul, în special, ne va oferi foarte neplăcute surprize: după ce, mai devreme sau mai târziu, vom fi integraţi în Uniunea Europeană, puţina şi sărăcuţa economie se va trezi pe o piaţă liberă, continentală, în care se va pulveriza.

2. Ar trebui să fie un om tânăr (până în 50 de ani), şcolit, modern, bine afirmat în domeniul lui de activitate, oricare ar fi acela, şi, nu în ultimul rând, dispus şi capabil să intre în luptă cu rinocerii, idioţii agresivi şi papiţoii care domină scena politică românească. Români cu asemenea calităţi există. Din nefericire, ascensiunea spre Cotroceni este şi o problemă de susţinere (printr-un partid puternic), de fonduri, de promovare şi de priză la public. Cu aceste din urmă condiţii, nu pot furniza nici un nume credibil.

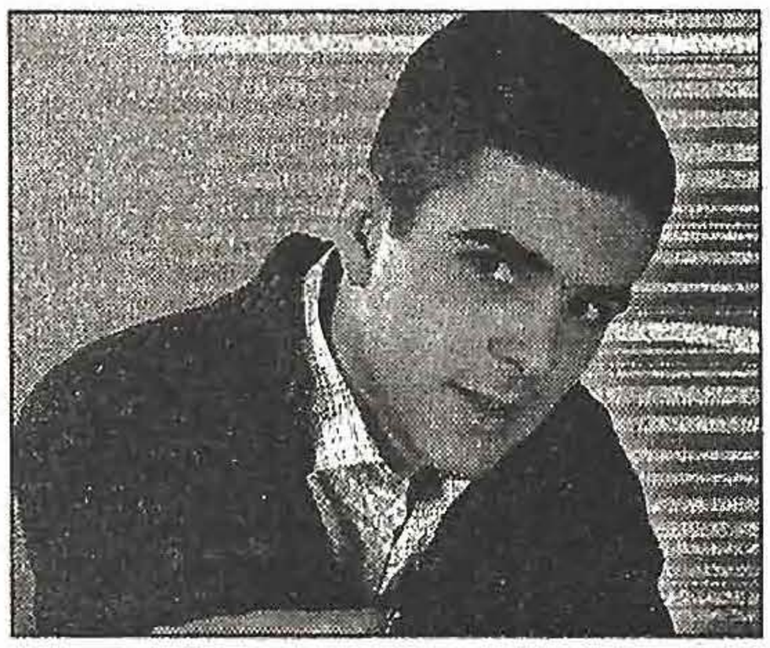

Vlad Enăchescu

1. România are faţă de Europa, dar trebuie să ne mai cizelăm ca popor.

2. Chiar nu mă pricep. Nu vreau nici să par a fi indiferent, dar nici nu mă interesează foarte mult. Ar trebui să fie ca Juan Carlos, regele Spaniei, ca ţinută şi ca tot ceea ce ne trebuie.

Şerban Huidu

1. Da, îţi spune unul care a văzut toate ţările europene. În urmă cu mulţi ani Grecia trăia pe spinarea României dar, din fericire pentru ei, au avut parte de un alt sistem economic. România poate fi chiar o forţă în regiune, în câţiva ani.

2. Preşedintele României va trebui să fie cel care întruneşte sufragiile alegătorilor. Din punctul meu de vedere am o preferinţă, dar o păstrez pentru mine ca să nu influenţez oamenii.

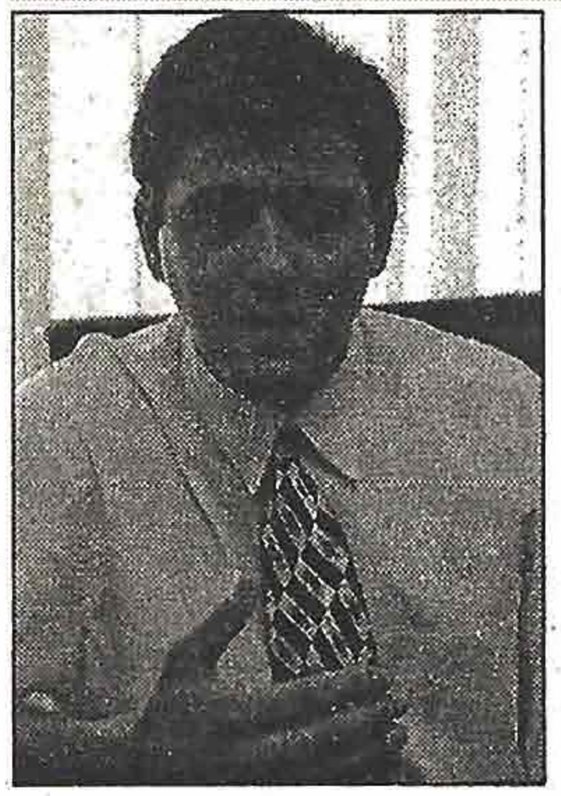

Răzvan Corneţeanu

1. Sigur că da! Fac parte din categoria celor optimişti care se luptă pentru ceva. Şi parte din acel „ceva" se referă la ceea ce dumneavoastră numiţi „faţă de Europa". Ne trebuie timp şi constanţă în creşterile pe care le avem deja, dar mai ales consecvenţă. Sunt însă convins că fiica mea şi copiii ei vor trăi într-o Europă în care diferenţele între ţări vor fi din ce în ce mai mici.

2. Greu de spus pentru că realitatea ne indică un număr redus de variante. Dacă ne ridicăm deasupra realităţii, ceea ce îmi doresc eu printre multe altele de la noul preşedinte este să stea cuminte în banca lui şi să-l lase pe primul-ministru, indiferent cine va fi el, să-şi facă treaba. Cred în trend-ul european de a folosi instituţia prezidenţială pentru imagine şi reprezentare. Şi avem atât de multă nevoie de amândouă...!

Solomon Marcus:

1. Are şi n-are! Mă refer la cultură, deoarece pentru economie şi politică aveţi probabil interlocutori mai avizaţi. Există o parte a intelectualităţii române care a înţeles miza globalizării culturale, care vede în aceasta o condiţie a supravieţuirii, şi există o altă parte, care se lasă greu. Lucrurile sunt complicate, pentru că nu neapărat în prima categorie sunt cei mai valoroşi! Din prima categorie fac parte în primul rând tineri care, de la începutul carierei lor, au beneficiat de contextul internaţional şi au învăţat cum să intre în competiţie cu colegii lor din toată lumea. Cei din a doua categorie nu se prea adaptează. Paradoxul culturii române este că partea cea mai mediatizată este cea antiglobalizantă! Vă dau un exemplu: sistemul nostru de reviste în limbi internaţionale e foarte precar – şi asta prin tradiţie, nu numai ca moştenire a perioadei comuniste! Mai mult, o mare parte dintre oamenii de cultură nu sunt în stare să se exprime într-o limbă internaţională!

2. Cred că sunt şanse mult mai mari ca preşedintele adecvat să se recruteze dintre persoanele care au mai puţin de 50 de ani. Cred că trebuie să fie cineva care şi-a câştigat deja o personalitate, preferabil într-un domeniu de creaţie artistică sau ştiinţifică, pentru că, în condiţiile României de azi, ştiinţa şi artele oferă o garanţie mai mare de imunitate faţă de corupţie. Un om care creează e prea ocupat cu marile probleme ale vieţii ca să-i rămână timp de probleme meschine... Sigur, poate să fie şi o personalitate din sport (s-a vehiculat numele lui Ion Ţiriac) sau chiar din lumea afacerilor, deşi, deocamdată, la noi, aceasta e confuză, nu e clar în ce măsură s-au ridicat oameni de afaceri „curaţi". Cât despre politicieni, încă nu prea avem politicieni de profesie, adică oameni cu un anumit stagiu în domeniu. Mă îndoiesc că poate fi luat în calcul stagiul politic din perioada comunistă, iar dintre cei ridicaţi ulterior eu nu prea cunosc exemple edificatoare.

Robert Turcescu

1. Dacă ne referim la felul în care arată acum ţările din UE şi le comparăm cu felul în care arată România, nu. Dacă vorbim de calitatea umană, de pregătirea oamenilor, cred că în bună parte noua generaţie din România mai are doar câţiva paşi până la a fi la nivel european.

2. Nu pot să dau un nume în momentul de faţă, pentru că aş acorda un cec în alb unei persoane şi nu vreau să fac acest lucru. Preşedintele României ar trebui să fie un om care să înţeleagă cu adevărat, nu neapărat să ştie, fiindcă asta se mai şi învaţă, ce înseamnă să conduci o ţară. E o chestie dificilă până înţelegi ce înseamnă să fii conducătorul unei ţări.

Mircea Toma

1. Da, cu fermitate. Am să folosesc un reper atipic. Cu siguranţă, România nu e africană, am fost în Africa şi am văzut locuri foarte frumoase *Cu papucii prin deşert*, dar am văzut şi uriaşele diferenţe legate de statutul economic. Sunt ţări cu care nu ne putem compara, din punct de vedere economic. Suntem o ţară mult mai puţin africană decât europeană.

2. Mă intimidează. E o funcţie atât de importantă şi asta implică şi o responsabilitate foarte mare. Mi s-ar părea normal ca, dacă tot a făcut-o de două ori în plus, să fie tot Ion Iliescu cel care s-o facă până la capăt.

anchetă

Gabriela Vrânceanu-Firea

1. Din punctul de vedere al culturii şi al tradiţiilor, cred că suntem în Europa, cât priveşte partea cealaltă, adică infrastructura, economia, viaţa politică, aici cred că ar mai trebui lucrat, nu suntem chiar demni de numele de europeni.

2. Tocmai am citit că PSD ar renunţa să-l propună pe Adrian Năstase pentru a candida la Preşedinţia României şi ar opta pentru Mircea Geoană. Eu cred că ar fi mai potrivit acesta din urmă. Cred că viitorul preşedinte al României trebuie să înţeleagă spiritul românesc, dar să nu transforme aceasta într-un naţionalism care ne-ar îndepărta de Europa. Un preşedinte ar trebui să aibă undeva în jur de 50 de ani, să fie un om echilibrat, cu familie, capabil să îşi aplece urechea la problemele poporului, dar să nu fie nicidecum un Vlad Ţepeş. Istoria ne-a demonstrat că nu e bine aşa, însă ar trebui mai multă intransigenţă în lupta cu persoanele corupte.

Mihai Tatulici

1. Nu.

2. O persoană care în momentul de faţă nu face parte din clasa politică românească.

Dorin Stana

1. România a avut şi va avea o faţă europeană. Despre prezent întrebaţi-mă în viitor, atunci când prezentul va fi devenit trecut.

2. Din păcate, cred că preşedintele României nu va fi persoana care o merită, ci persoana pe care o meritäm.

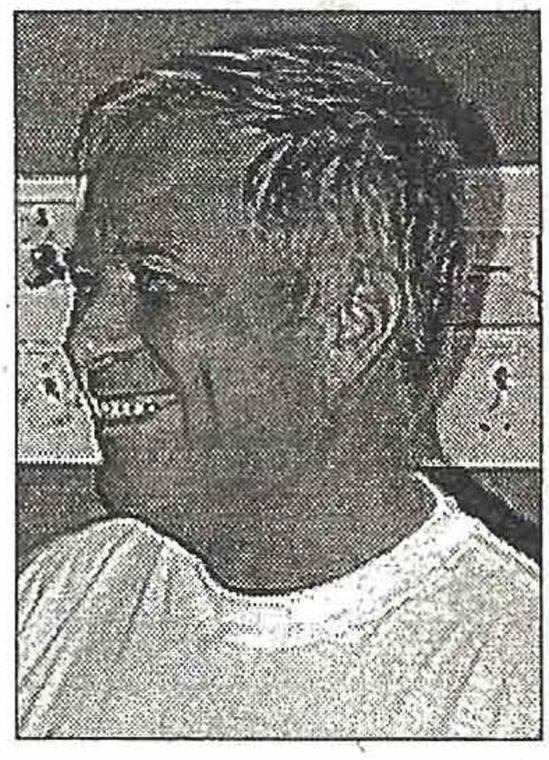

Mihai Stănescu

1. N-are România faţă de Europa! La felul în care arată satele noastre, de parcă suntem în Evul Mediu, nu prea văd cum să intrăm în Europa. Nici oraşele nu sunt mai acătării. Nici măcar cu spatele n-am putea să intrăm!

2. Nu văd pe nimeni capabil să fie preşedinte. Dacă acum vreo 10 ani n-a putut să fie Raţiu, acum nu ştiu cine ar mai putea fi. Eu l-aş vota pe Stolojan. Da' nici el nu se ridică la nivelul lui Raţiu...

Ada Milea

1. România n-are nici măcar esenţă de Europa, dar'mi-te faţă... Dar dacă-şi pune, poate fi OK. Să-şi pună faţă, cât mai curând!

2. Nu văd cine-ar fi preşedinte acum. Mi-e frică să mă gândesc. Aş sacrifica România cu un preşedinte propus de mine.

Cristina Stamate

1. Depinde din ce parte priveşti România. Dacă te uiţi la gropile din Bucureşti, atunci priveşti la o ţară din lumea a treia, dacă însă priveşti la Grădina Cişmigiu, îţi aminteşti de Versailles. Dacă te uiţi la şcoala românească de teatru, atunci am depăşit Europa de mult. Dacă mă gândesc că întrebarea dumneavoastră este pusă uşor în spiritul lui Caragiale, atunci vă răspund: „Nu ştiu, neică!"

2. Eu cred că, în privinţa viitorului preşedinte, ar trebui să privim la americani, ei sunt făuritorii de imagine, iar un preşedinte trebuie să aibă în primul rând carismă. Acest lucru, pe lângă faptul că un preşedinte trebuie să aibă studii, să fie specializat pe economie, politică sau diplomaţie, chestiuni absolut obligatorii, cred. Carisma, însă, îi face pe oameni să capete imediat încredere şi respect, au sentimentul că sunt înţeleşi. În plus, un preşedinte ar trebui să fie mai tânăr. Eu cred în tineret.

Monica Anghel

1. Bineînţeles că are, doar suntem pe hartă! Suntem în Europa, nu?! Ei, trebuie să mai treacă ceva timp până vom fi puşi, din toate punctele de vedere, la fel cu europenii, dar important este că suntem pe drum. Pe drumul spre Europa.

2. Mi-e greu să răspund la această întrebare. Nu ştiu cine sau cum ar trebui să fie viitorul preşedinte. Când voi merge la vot, îmi voi exprima atunci punctul de vedere faţă de această chestiune.

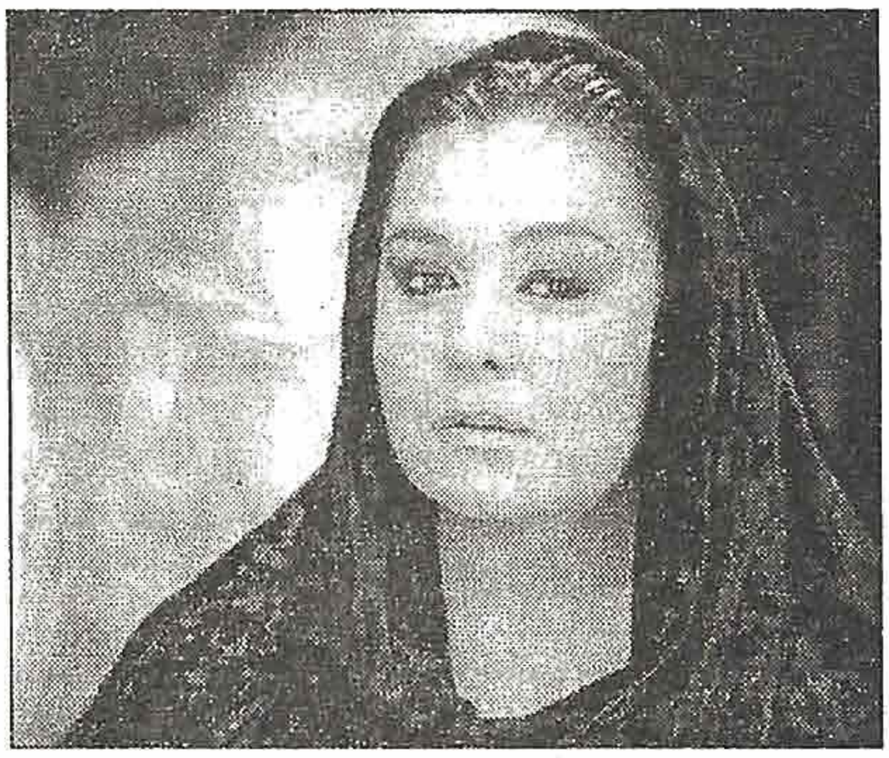

Andreea Răducan

1. Eu cred că are, dar mai avem câte ceva de pus la punct. Poate meritǎm, sunt oameni care muncesc şi merită să ducă o viaţă mai bună.

2. Nu ştiu. E prima dată când mi se pune o asemenea întrebare, nu mă pricep, vă rog să puneţi o liniuţă.

Dan Băncilă

1. Faţă europeană avem ca peisaj, chiar peste Europa, numai că restul, începând cu infrastructura, nu prea avem. Ţara arată superb, dar economic şi politic...

2. Un om deştept. Eu aş ţine cu Stolojan şi Băsescu, dar cu Stolojan ca prim-ministru. Or, Băsescu nu prea e bun de preşedinte. Preşedintele României trebuie să fie şi mamă şi tată pentru toţi românii, imparţial şi echidistant faţă de partidele politice, ceea ce e cam greu, pentru că el e adus pe valul unui partid. Aşteptăm, ce să facem? Poate să fie şi un artist plastic, de ce nu?

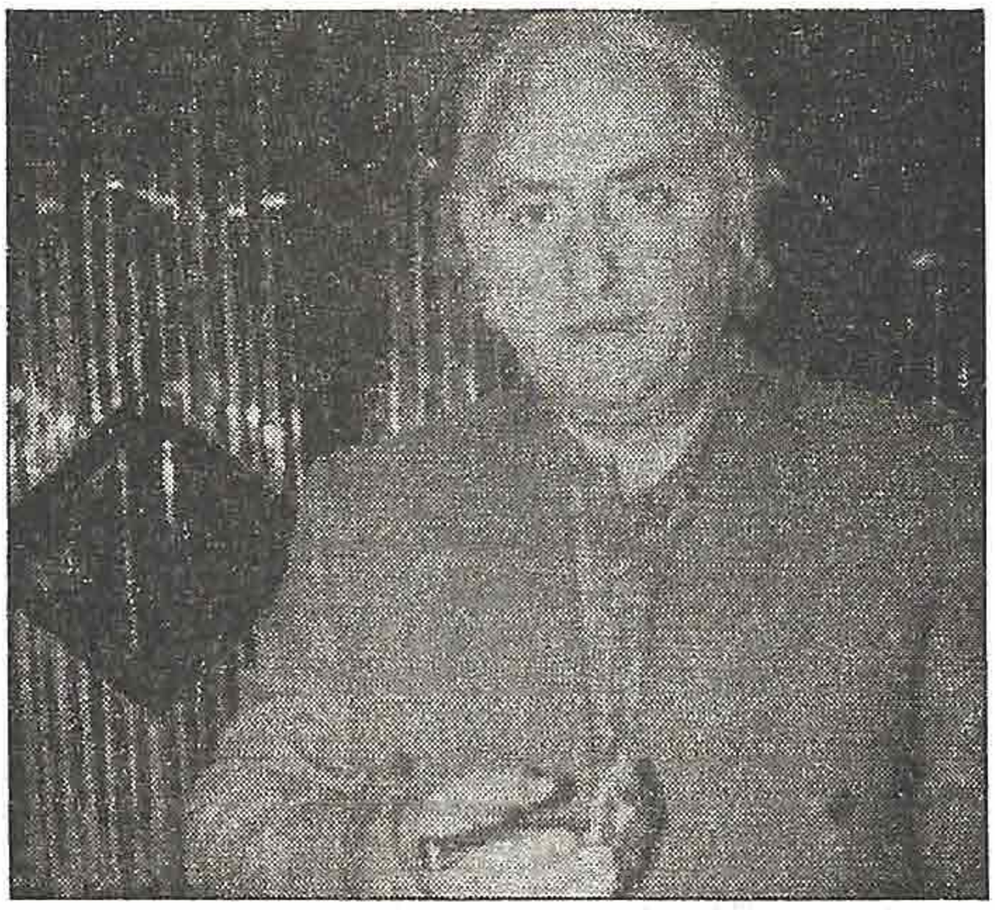

Ion Caramitru

1. Da, şi încă una de excepţie. În toate discursurile mele mai mult sau mai puţin publice, eu am spus întotdeauna că vocaţia europeană a României este una de o simplitate deosebită. Latinitatea care se exprimă în România este una excepţională, înrudită ca ţară şi cultură cu toate culturile superioare din Europa. În al doilea rând, este vorba despre destinul european probat în anii '30, momentul de vârf al importanţei României în concertul european. Nu în ultimă instanţă, păstrarea unei culturi de tip european chiar şi în perioada comunistă. Noi avem o cultură de tip englez, francez şi german la fel de intensă ca în ţările respective, iar acum copiii noştri, când învaţă o limbă străină, au acces şi la cultura ţării respective. România va rămâne un punct de interferenţă european de cea mai mare importanţă şi poate redeveni ceea ce a fost.

2. Un om desprins totalmente de comunism şi obsedat de un destin echilibrat. Câtă vreme preşedintele României se înrudeşte cu comunismul european, el nu este european!

Gabriel Stănescu

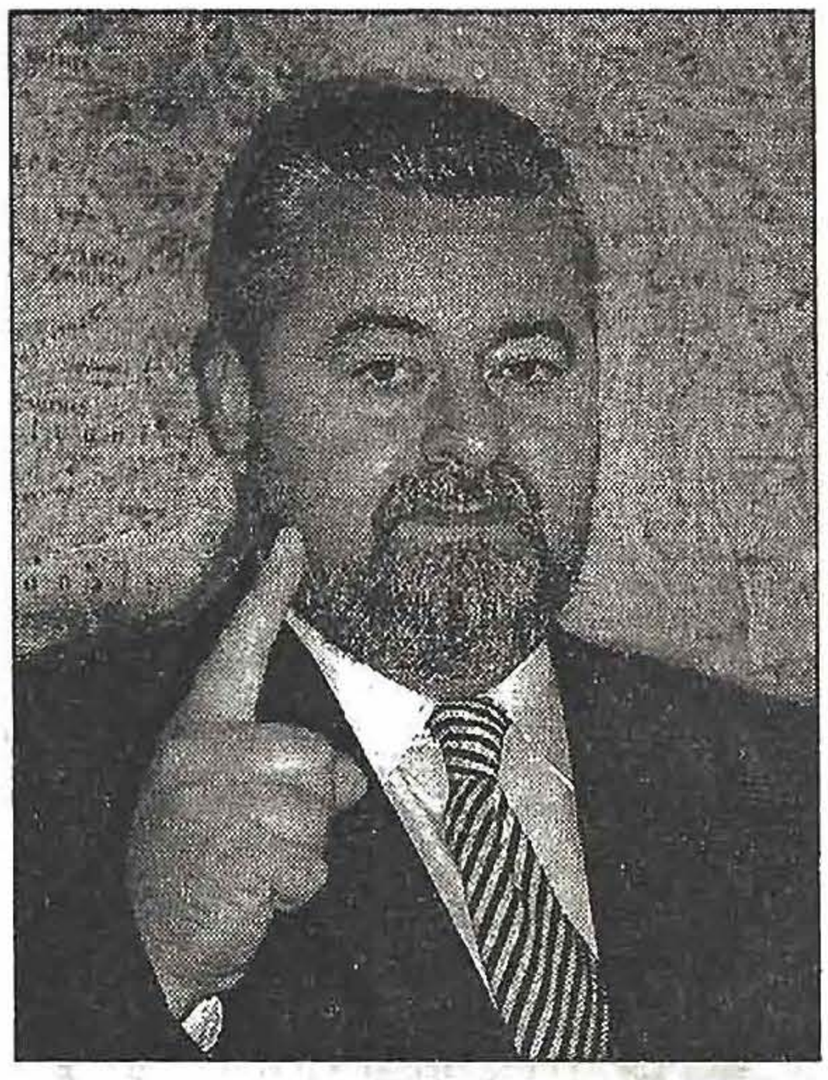

1. Dacă mă gândesc la Eliade, Cioran, Ionescu, Caragiale, Enescu, Eminescu, Coandă, Paulescu, Vuia, Brâncuşi sau la Nadia Comăneci, Ilie Năstase, Gheorghe Hagi, România ar avea, fără doar şi poate, faţă de Europa. Spate nu prea are. Fondul, civilizaţia europeană ne lipseşte. Este murdărie pe străzi, aruncăm hârtii din maşini, urinăm pe colacul de la WC, nu ne place să curăţim zăpada din faţa casei. Pe de altă parte, e multă corupţie, atât mare, cât şi mică.

Revenind la fondul problemei, există o decizie politică la Bruxelles şi, formal, vom încheia probabil în 2004 negocierile cu UE. Poate că în 2007 vom adera efectiv, dar rămân multe de făcut în plan politic, economic, administrativ şi, mai ales, pentru ridicarea nivelului de trai al românilor spre standardele europene. Pentru cei care nu ştiu cum arată Europa – oraşele, satele, oamenii – nu pot decât să le recomand să viziteze Occidentul, iar pentru cei care nu-şi permit, să se uite cu atenţie la reportajele de televiziune. Dacă suntem sinceri cu noi înşine, trebuie să recunoaştem că, pe măsură ce ne depărtăm de bulevardele Kiseleff şi Magheru, asemănarea Micului Paris cu metropolele europene ţine mai mult de imaginar.

2. Preşedintele României va fi probabil persoana aleasă de cetăţenii cu drept de vot. Din păcate, de-a lungul istoriei, s-a demonstrat că nu întotdeauna cei mulţi au fost cei care au avut dreptate. Exemplele lui Iisus, Socrates sau Galileo sunt grăitoare.

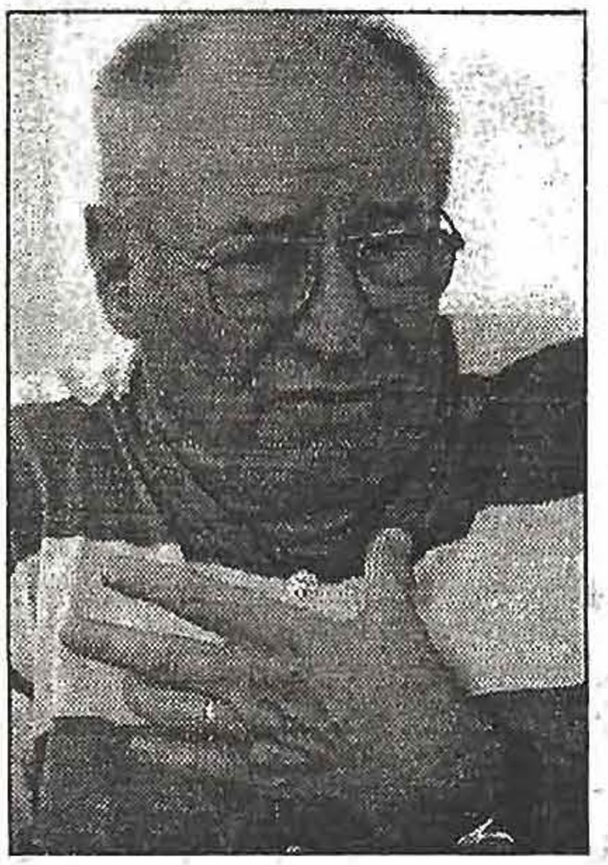

Victor Rebengiuc

1. Nu. În vara asta am fost în Elveţia şi este o atât de mare diferenţă între cele două ţări încât m-am întristat îngrozitor de mult.

2. În nici un caz un comunist. Şi ar fi preferabil să fie un om tânăr.

Iuliana Marciuc

1. Sigur că are faţă de Europa, are oameni muncitori, harnici, dar care trebuie recompensaţi mai mult, ca să ştie pentru ce să muncească, are valori, elevi olimpici, oameni de cultură de nivel european.

2. Un om tânăr, dar pregătit la o şcoală politică, nu apărut peste noapte, şi cu un grup de consilieri pe diferite domenii, oameni cu experienţă în domeniile pe care le reprezintă.

Cosmin Cernat

1. Eu cred că ar trebui să aibă, din punctul meu de vedere. Fie că ne place sau nu, România o să intre în UE, eu cred foarte tare acest lucru. Dar cred că depinde de noi şi de populaţia acestei ţări, dacă vrea să intre în Europa sau nu.

2. Să aşteptăm să se depună candidaturile. Nu risc, pentru că nu îmi place politica.

Johnny Răducanu

1. Nu. Dar mie nici Europa nu-mi place, aşa că sunt într-o situaţie delicată... Dacă mă întrebaţi dacă are faţă de America, alta era problemaî Chestia asta cu intratul în Europa este o mare prostie, noi ne-am născut în Europa şi în 1938 aveam o mie de dolari pe cap de locuitor. Agitaţia de acum e un fel de operetă.

2. Din nenorocire, e cam greu de spus... A!, da, l-aş pune pe Andrei Pleşu, dar nu în situaţia de acum, că ar muri, săracul. Şi prim-ministru l-aş pune pe George Arion.

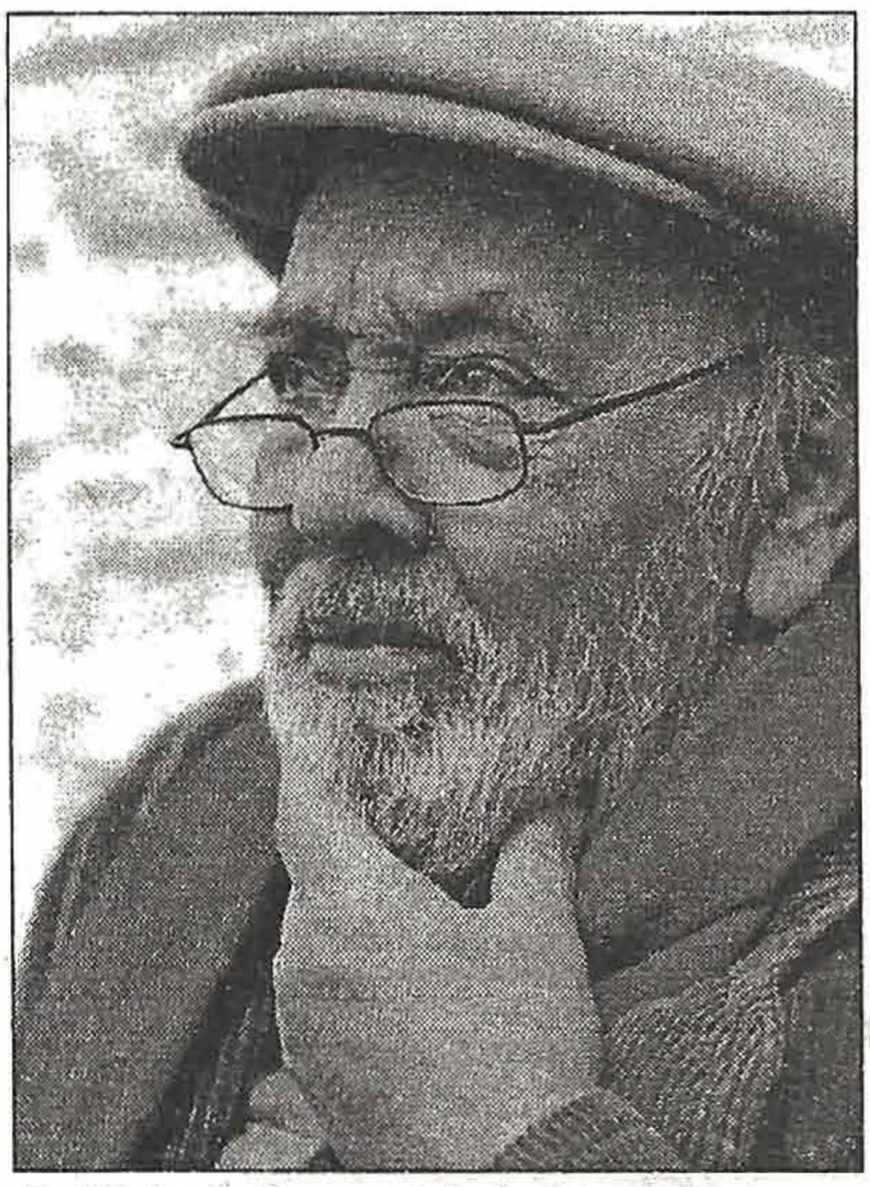

Viorel Cataramă

1. Întrebarea conţine o capcană şi o eroare. Ce român ar putea răspunde la această întrebare cu „nu“? Implicit, invitaţia este transparentă, căci zice: „Lăudaţi-ne!“ Când am spus „român“, m-am gândit la cetăţeanul universal care trăieşte în România. Politicienii, în sensul rău, snobii, nu vor scăpa prilejul de a-şi pune poalele în cap. Eroarea conţinută se referă la „faţa de Europa“. Europa nu are o faţă uniformă. Europa este şi Anglia, şi Grecia, şi Irlanda, şi România, şi toate statele care au adus şi aduc valori culturale, ale spiritului, ale comunităţii din această parte a lumii.

2. Cine, cum ar trebui să fie preşedintele României? Iată câteva prototipuri: Mihai de Hohenzollern – educaţie de rege; Ion Iliescu – tătucul; Viorel Cataramă – întreprinzătorul; George Emil Palade – savantul; Corneliu Coposu – legenda.

Irina Radu

1. Faţă de Europa, România mai are multe de făcut. Pentru cine a călătorit şi a văzut măcar o bucăţică din Europa, România are nevoie atât de operaţii estetice, cât şi de intervenţii chirurgicale de profunzime.

2. Eu sunt de acord cu ceea ce se spune, că fiecare popor are conducătorii pe care îi merită.

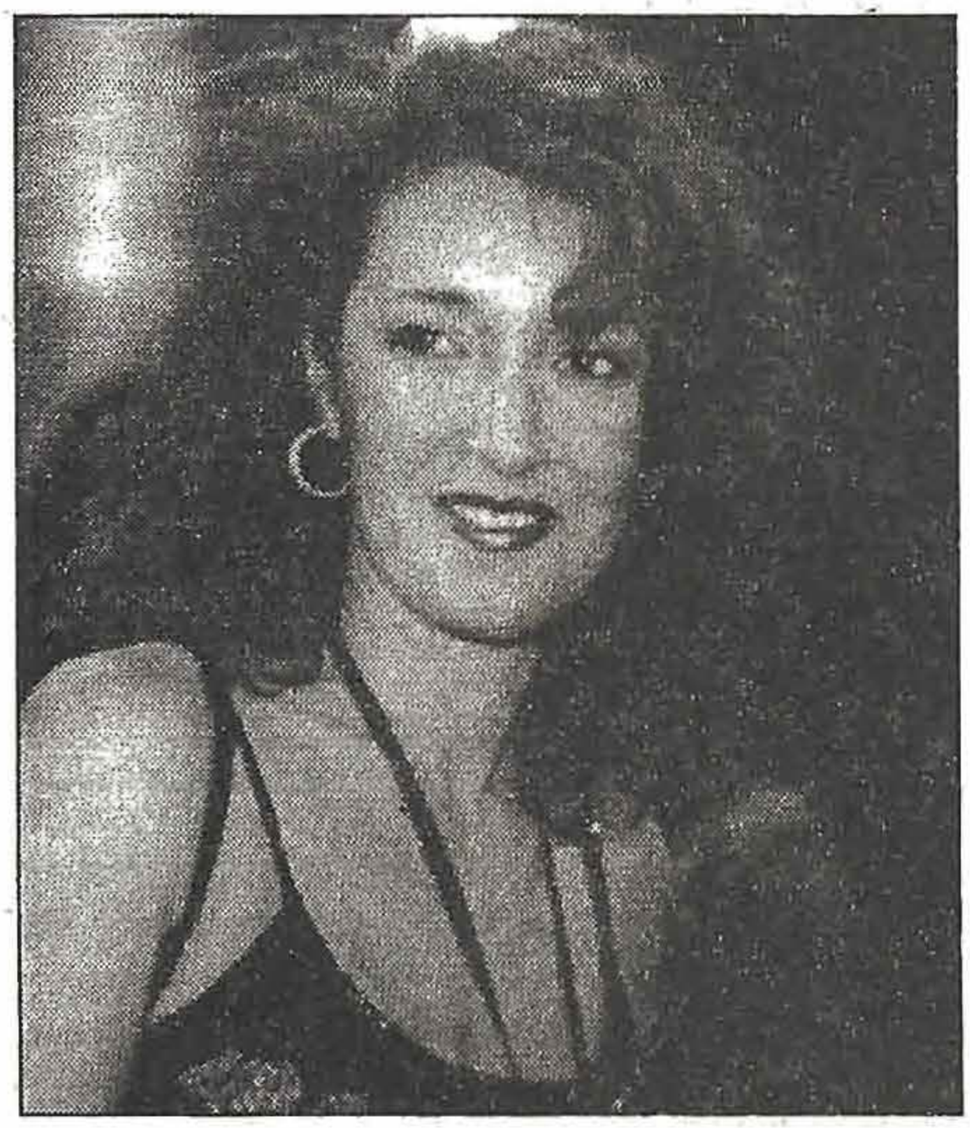

anchetă realizată de **George Arion, Tudor Călin Zarojanu, Raluca Șeinoiu, Ingrid Ioneț, Alice-Claudia Gherman** și **Gia Iova**

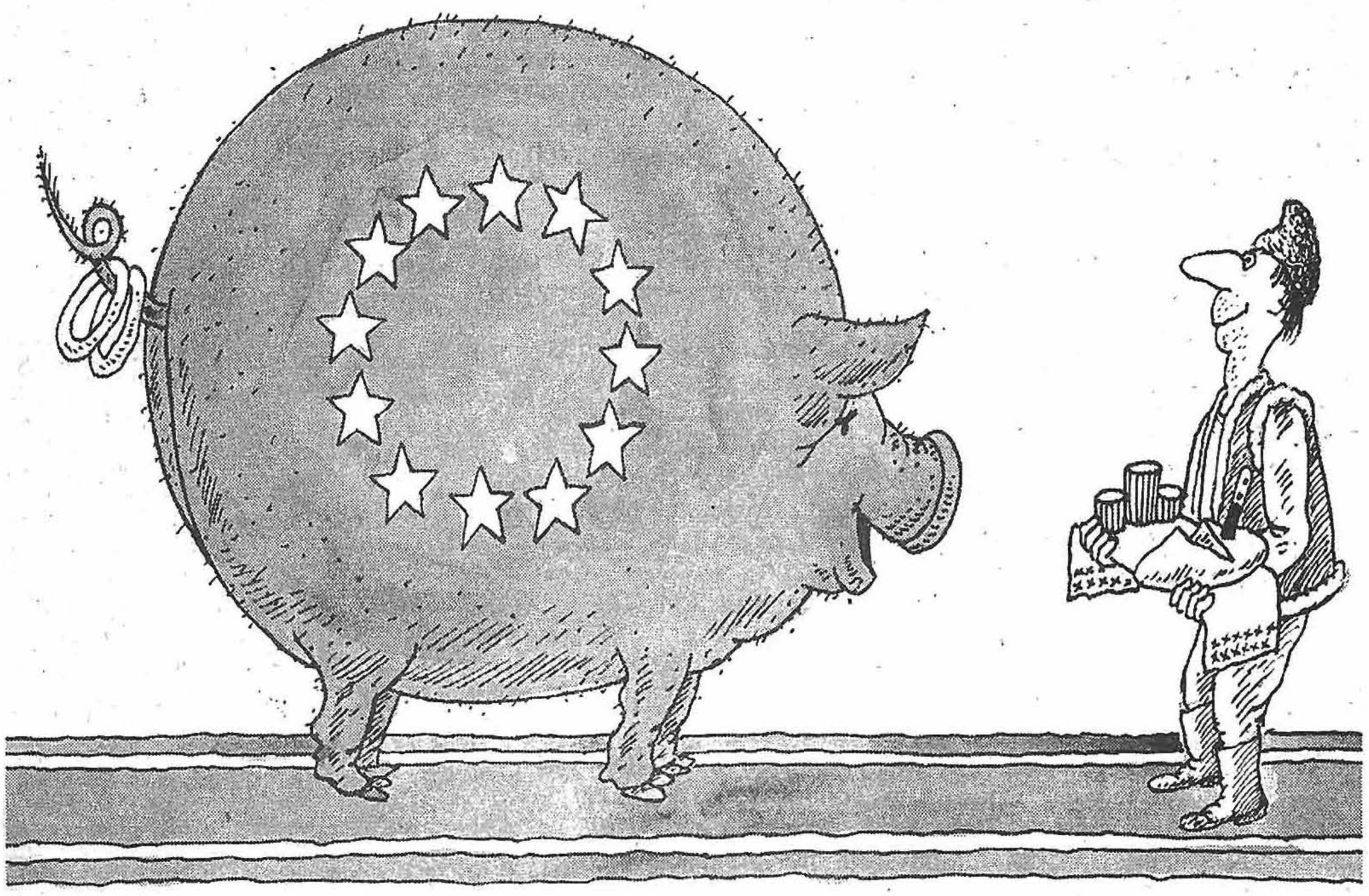

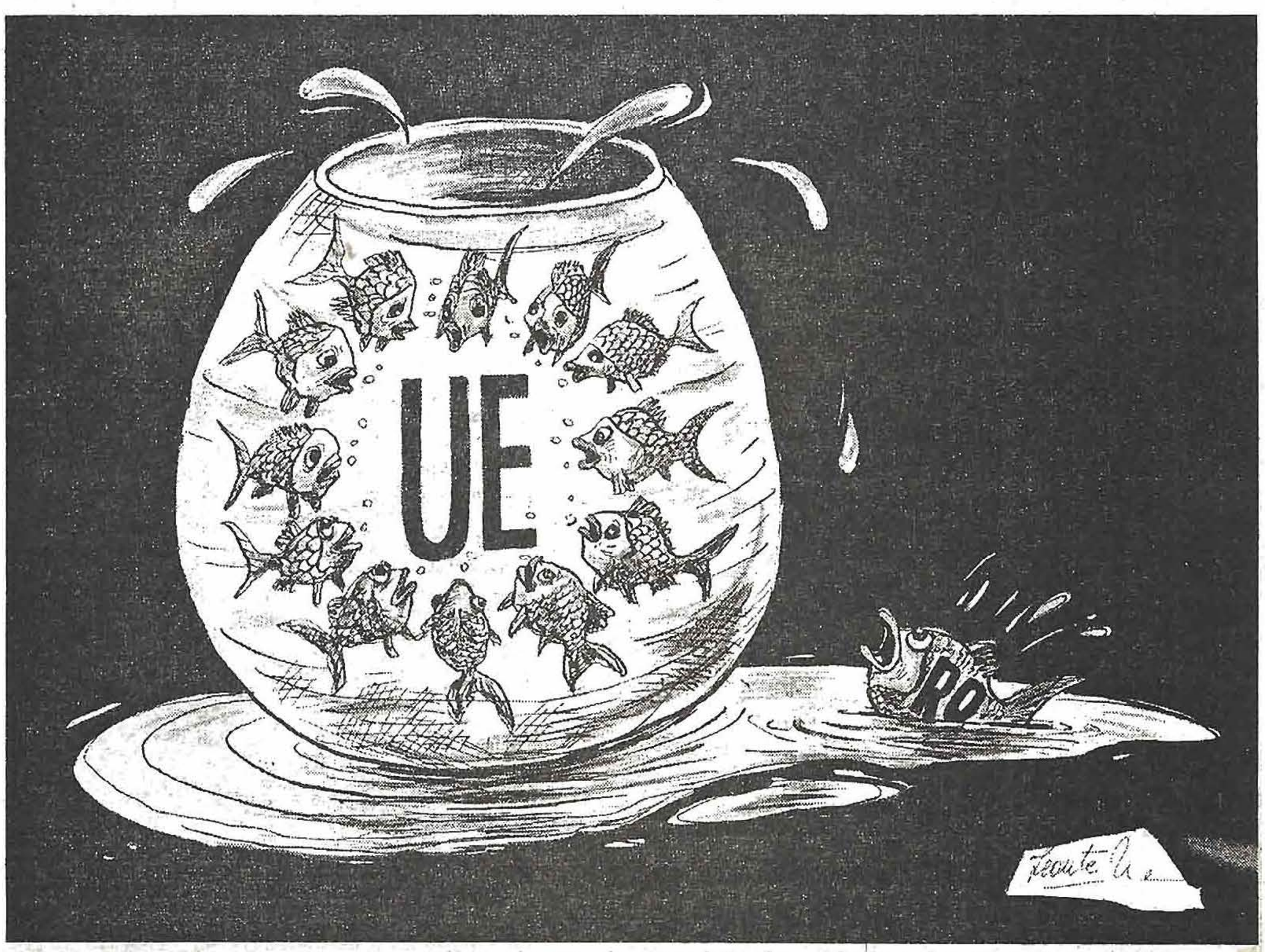

desene de **Aurel Ștefan Alexandrescu** și **Leonte Năstase**

La patru paşi de integrare?

text **Tudor Călin Zarojanu**
foto **Octavian Tibăr** şi **Robert Hanciarec**

Au trecut 14 ani de la revoluţie sau orice altceva s-o fi petrecut în decembrie 1989. În acest interval, românii au văzut, pe meleagurile lor, cam tot ceea ce poate vedea un om într-o viaţă, în afară de, Doamne fereşte, un război. Simpla enumerare a *tipurilor* de întâmplări ar umple o mare parte din acest almanah. Acum, de bine, de rău, se termină şi 2003. Inevitabil, ne punem întrebările acelea sâcâitoare: *Unde am ajuns?* şi *Încotro?* Un lucru e clar: la anul vom avea alegeri. Al doilea e mai confuz: tot în 2004 ar trebui să fie bătută în cuie aderarea României la Uniunea Europeană peste trei ani. Dar cum arată această ţară, europeană oricum prin geografie şi prin istorie, în pragul celor două evenimente anunţate? Iată ce am încercat să redăm în paginile care urmează.

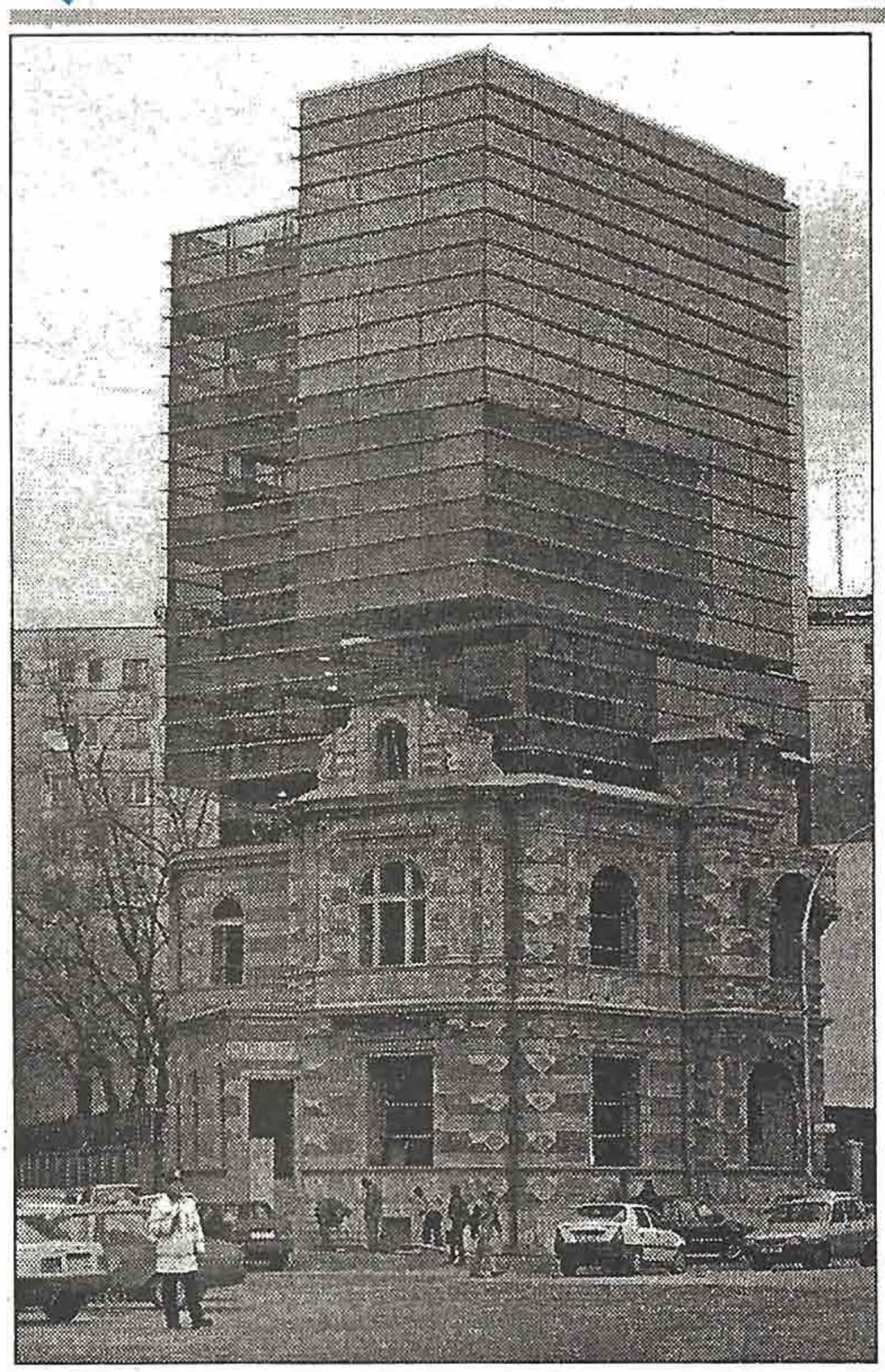

Ianuarie

236 de firme au depus notificări la *Autoritatea Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii* pentru licenţe de telefonie fixă – începutul sfârşitului unui prea lung monopol. La *Curtea Europeană pentru Drepturile Omului*, pensionarul Nasta obţine una dintre numeroasele decizii care contrazic inerţia instanţelor româneşti: restituirea imobilului sau despăgubiri de 900.000 de euro. Din aprilie 2002, numărul revoluţionarilor a crescut cu 4.000, ajungând la 29.882 – puţini au fost, mulţi au rămas. La Mogoşoaia, părinţii exasperaţi distrug maşina unor dealeri de droguri – chiar trebuie să ne facem singuri dreptate? După moartea lui Dumitru Tinu, înfloreşte scandalul copilului ilegitim Andrei Iucinu. Noul Cod Penal prevede ofensa adusă naţiunii, izbitor de asemănătoare cu modelul Mussolini. Se introduce paşaportul pentru animalele de curte; caii şi câinii vor avea cip-uri. Salariul minim atinge cifra exorbitantă de 2,5 milioane de lei. Ministerul Finanţelor vrea ca la impozitul pe venitul global să se ia în calcul „avantajele" oferite de angajator (telefoane în interes personal, utilizarea maşinii de serviciu etc.) – se prevede astfel o poliţie specială. La reuniunea PSD de la Snagov, Rodica Stănoiu zice: „Dacă avem un ministru al Informaţiilor tâmpit, trebuie să-şi dea demisia". România cumpără două fregate americane şi primul tren *Siemens* de mare viteză. Celebrissima Floriana Jucan devine studentă la Colegiul Naţional de Apărare. Conform presei, România are 226 de taxe şi impozite. Guvernul decide: Carol al II-lea şi Elena Lupescu vor fi reparatriaţi, dar înmormântaţi separat. Dramă la Oradea: trei femei cad cu *Oltcit*-ul în Crişul Repede şi se îneacă sub ochii privitorilor; una dintre ele apucă să-şi sune iubitul de pe mobil. Al doilea caz de elev mort la tablă (acum la Buhuşi). Românul Gabriel Sandu sparge codurile de siguranţă ale *Western Union*; este arestat la Roma. Bilanţ: 80.000 de maidanezi ucişi în Bucureşti; operaţiunea a costat 1,1 milioane de dolari. Fostul nr. 2 din SIE, gen. Alexandru „Bebe" Tănăsescu, moare în condiţii suspecte la 58 de ani. Radu Opaina, preşedintele Federaţiei Asociaţiilor de Proprietari, este noul director RADET; el anunţă măsuri revoluţionare; va demisiona după câteva luni. În România există 108.000 funcţionari publici. Costică Tumurug, un pensionar din Bacău, restituie un portofel cu 200 milioane de lei, găsit pe stradă. Conform studiului *PricewaterhouseCoopers*, *Dracula Park* ar trebui amenajat lângă Bucureşti. Emil Constantinescu se întoarce în politică, alăturându-se *Acţiunii Populare*. La inaugurarea sediului *Parchetului Naţional Anticorupţie*, procurorul general Ioan Amărie declară: „Avem în lucru dosare penale referitoare la acte de corupţie comise de foşti şi actuali miniştri şi secretari de stat"; nu va mai veni vorba despre asta.

Februarie

Scandalul noilor amenzi rutiere – până la 3 salarii medii pe economie. Câştig la 6/49: 1,7 milioane de dolari; în aceeaşi zi, Stelian Ogică iese din închisoare. Conform OG 194/2002, străinii care vor permis de şedere de lungă durată trebuie să obţină 30 de avize, aprobări, planuri, garanţii pentru o investiţie de minimum 100.000 de euro. Ministerul Administraţiei Publice transmite regiilor de termoficare criteriile conform cărora restanţierii vor fi împărţiţi în nevoiaşi şi rău-platnici; logic, urmează recensământul veniturilor. Ion Iliescu solicită ca liderii PSD să-şi justifice averea postdecembristă. Din martie, valuta de referinţă în România este euro. Noul Cod al Muncii: de la 1 ianuarie 2004 dispar cărţile de muncă, înlocuite de registre la angajatori; treptat, dispar şi convenţiile civile. Copiii de 6 ani vor fi obligaţi să meargă la şcoală. România, locul 2 la consumul de alcool: 11,7 litri alcool pur/cetăţean (10,5 în Franţa şi Germania). Reporterii *Evenimentului zilei* şi ai *Prima TV* cumpără o femeie cu 400$. *PRO TV* face un flagrant filmat cu un procuror care agăţa autostopiste şi se masturba. În Bucureşti, factură de întreţinere de 19 milioane. Guvernul decide: senatorii şi deputaţii nu pot face parte din AGA/CA. Din cauza susţinerii SUA în dosarul Irak, Chirac se supără pe România şi Bulgaria; reacţii ofuscate la Bucureşti. Ion Iliescu propune ca salariile mari să fie impozitate cu 80%, ca în Suedia; Năstase zice că nu suntem în Suedia şi „dacă dl Iliescu ne-ar da lista celor pe care am dori să-i impozităm cu 80% ar fi mult mai simplu".

Martie

Studiu al *Biroului European de Statistică*:

românii au salarii de 15 ori mai mici decât în UE (respectiv 1,51 euro/oră). Studiu american asupra alimentaţiei românilor (legume): mâncăm cancer. Cinci deputaţi au fost de acord să participe pe 1.500 de euro la un simpozion împotriva dominaţiei americane şi „soluţii pentru federalizarea ţărilor din Europa de Est", organizat de *17 noiembrie*, organizaţia teroristă din Grecia, aflată în plin proces, după 30 de ani de la primele atentate. Milionară în dolari la Las Vegas, românca Lia Roberts este preşedintele republicanilor din Nevada. Comisia condusă de Ion Predescu propune revocarea Consiliului CNSAS. Severin Tcaciuc, peremist şi om de afaceri sucevean, fuge din ţară (din spital) cu un minut înainte de a fi dat în consemn la frontieră. Lanţ uman la Parlament pentru susţinerea CNSAS, organizat de *Academia Caţavencu* şi *BNS* – ironic, participă şi PSD. O grenadă defensivă în Cişmigiu, cu cuiul scos, sâmbătă la prânz (plin de copii). MSF decide să desfiinţeze 20.000 de paturi din spitale. Începe nebunia *Big Brother*. Caz de pneumonie asiatică în România. Ioana Maria Vlas, „mama FNI", vine cuminţică acasă. Moţiunea „Mafia sufocă România", scrisă de Vadim şi semnată de PRM, PD şi PNL, cade la vot; drept urmare: legile anticorupţie (15 într-una), pentru care Guvernul şi-a asumat răspunderea, intră în vigoare; glumeţ, Adrian Năstase propune să i se numere ouăle, nu găinile (de la Cornu).

Aprilie

Un ploieştean lasă femei gravide contra a 500 de dolari. Regele Carl XVI Gustaf şi Regina Silvia ai Suediei la Bucureşti; Suedia şterge datoria României (4 miliarde dolari – vom plăti doar 120 de milioane, în patru tranşe). Scandalul taxei radio-TV, obligatorie pentru persoane fizice şi juridice (cu unele excepţii), indiferent dacă au sau nu receptoare şi vor sau nu să asculte/să se uite la programele de stat; se va renunţa la ea. Peste 4.000 de acte de corupţie inventariate în primele trei luni ale anului. ONU prezice României un viitor demografic catastrofal: anual mai puţini cu 150.000 (reiese că ar urma să dispărem în 147 de ani). Ambasadorul SUA, Michael Guest, atacă dur corupţia din România. Record de *Guiness Book* în Parlament: 67 de legi adoptate în 20 de minute. Preşedintele *Camerei de Comerţ Americane*, Obie Moore, avertizează că România riscă să piardă calendarul UE 2007. Conform calculelor presei, dintr-o afacere cu export, statul ia 66%, iar de la vamă la farmacie preţul unui medicament ajunge la 254%. În România există 4.000.000 de Ion şi 2.047.557 de Gheorghe. Fane Căpăţână a fost eliberat pentru bună purtare; el îi şochează pe magistraţii Judecătoriei Sectorului 1 apărând în civil la un proces de calomnie. Premierul, iritat, face bancuri ieftine cu „corupţia-n gură", „o scoatem afară", „cine n-are lentile de contact" etc. Parlamentarii depun declaraţiile de incompatibilitate (politică-afaceri); unul lasă o revistă pe numele fetiţei lui de 8 ani, altul inventariază pisica etc.; 53 din 141 de senatori se declară incompatibili şi 99 din 179 deputaţi. Presa franceză consideră că Năstase a scăpat corupţia din mână şi are un limbaj grosolan.

Mai

Din 1990, peste 5 milioane $, creanţe ale statului, s-au „privatizat" odată cu firmele de import-export respective (de pildă, datoriile Siriei către România). Inundaţii şi valuri de noroi în ţară. La întoarcerea din China, apropo de pneumonia atipică, Adrian Năstase face o glumă sinistră cu trimitere la asasinarea premierului sârb Djindjici, care a zguduit lumea. SRI şi Mossad anunţă că au dejucat atentate irakiene la Bucureşti înainte de

război. Comisia SRI: doar 2,2% dintre interceptările telefonice ale SRI au ajuns în faza de cercetare penală (reiese că restul au fost făcute degeaba, mai exact abuziv). Alte declaraţii de avere: Gabriel Oprea, prefectul Capitalei, are 9 case şi trăieşte din chirii. Averile declarate ale miniştrilor depăşesc în total 100 miliarde de lei. La Buzău, Ion Iliescu ţine un discurs în care face apologia cooperativelor şi a CSP, acuzând polarizarea socială provocată de capitalism. 519 mari companii datorează statului 2 miliarde de dolari. Românii au ajuns pe Everest. Conform *Evenimentului zilei*, preacuratul „Piedone" a primit o casă fără să aibă dreptul, a vândut-o cu un profit de 1 miliard şi a minţit în declaraţia de avere. Cu 4.000 $ se scapă de armată, oficial (la negru e mult mai puţin). Infern la Baia Borşa, ard cinci blocuri (încălzire cu lemne), rămân peste 100 de oameni fără casă, pompierii vin peste o oră şi n-au de unde să ia apă. PNA arestează 12 poliţişti de la secţia 5 care erau mână-n mână cu hoţii din conducte. Din 2004 nu se va mai da Capacitate (s-a dat doar 5 ani).

Iunie

Adrian Năstase insistă să aibă umor: demnitarii care-şi mută averile pe numele rudelor ar trebui arestaţi şi să nu li se mai dea pixuri. Ion Iliescu, la lansarea cărţii lui, *Integrare şi Globalizare*, spune că Occidentul are o poziţie arogantă, scorţoasă şi imperială; Europa veche e în zona Mării Negre, iar „în Europa occidentală era barbarie, trăiau în păduri, în condiţii de înapoiere istorică". Cei patru români acuzaţi că ar fi vrut s-o răpească pe Victoria Beckham sunt achitaţi din lipsă de probe. Doi tineri

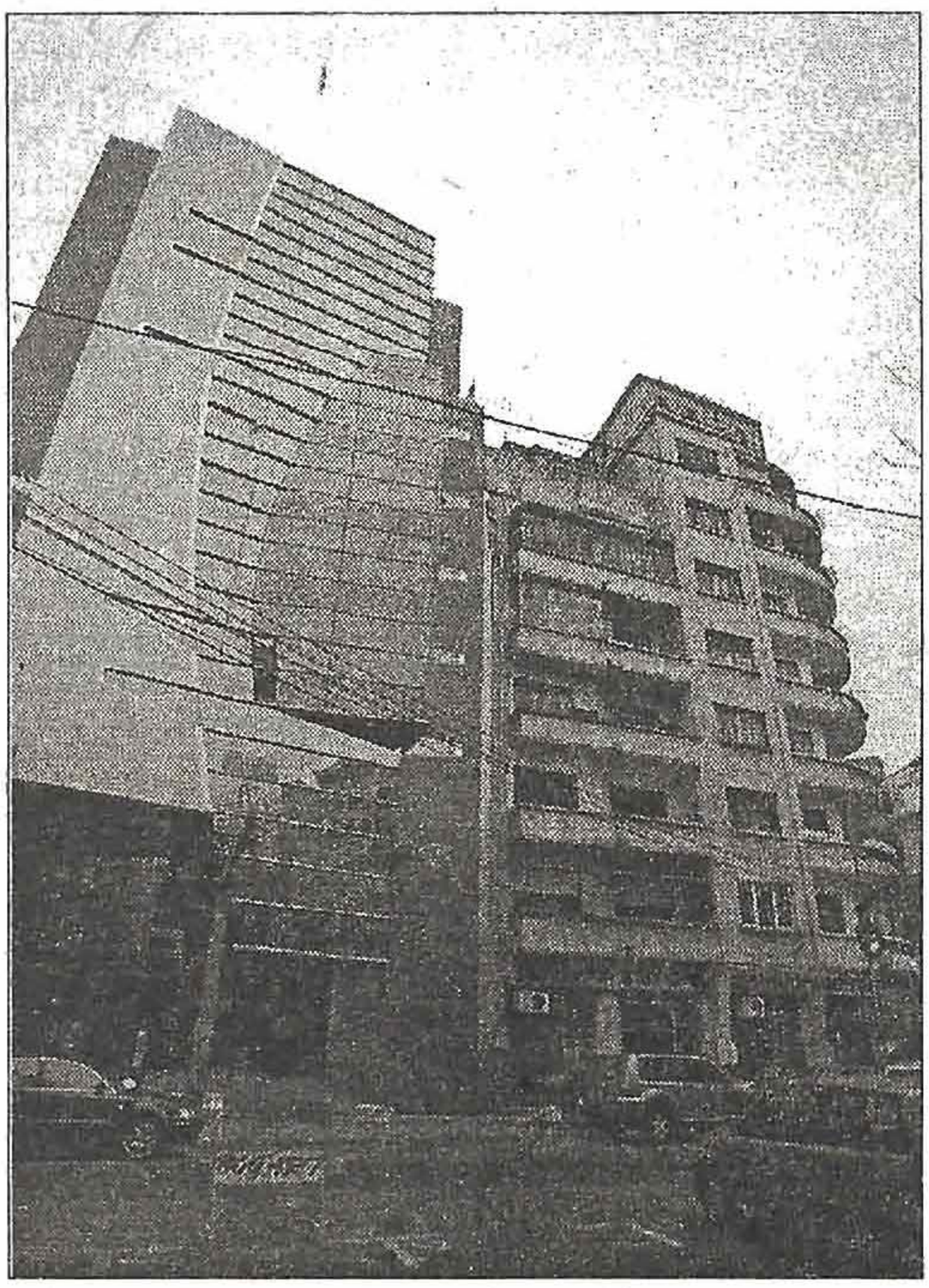

din Rm. Vâlcea au „vândut" prin Internet un avion. Conform declaraţiilor de avere, consilierii preşedintelui sunt (mult) mai bogaţi decât el. Doi soldaţi (unul mai avea două zile de armată) dezertează cu arme şi muniţie, iau ostatici, mitraliază un autobuz şi rănesc un bărbat. Tensiune diplomatică România-Israel, după un comunicat oficial care nega Holocaustul în România. Remanierea şi restructurarea Guvernului. Alte patru companii americane sparte de hackeri români. Suntem 21,68 de milioane, locul 9 în Europa, densitate 90,9/kmp, pierdere peste 1 milion de suflete în zece ani. Gen. Mincu Silvestru este angajat în SRI după ce fusese demis de la conducerea Poliţiei Sector 1 pentru raportări false şi cercetat penal pentru şpagă; fusese filat chiar de SRI? Doar 7.000 de plătitori pe stadion la concertul lui Elton John, drept care se lasă intrarea liberă (preţurile erau până la 4 milioane). În comuna Cozieni (Buzău), toţi sătenii s-au dat unii pe alţii în judecată pentru pământ. Două accidente mortale în 24 de ore în Bucureşti, în care sunt implicate ambulanţe. Ruperi de nori în vestul şi centrul ţării. 18 poliţişti sancţionaţi la Secţia 18. Provocată de valul de reportaje incognito, la rândul ei poliţia filmează cu camera ascunsă poliţişti la prostituate.

Iulie

1,4 milioane $ la 6/49, împărţiţi între Cluj şi Argeş. Scandal la Bac. Cozmin Guşă demisionează din PSD. Statistică: 42% dintre locuinţele românilor sunt din paiantă şi chirpici (96% în judeţul Vaslui). Aurel Camara demisionează din funcţia de preşedinte al *Institutului Naţional de Statistică*, supărat pe Guvern, care a zis că *INS* a greşit recensământul agricol. La scurt timp, un raport al *INS* anunţă că economia subterană e mult mai mică decât spuneau statisticile anterioare. Filmul indian revine: *Lanţul amintirilor* bate la audienţă finala *Big Brother*. Un gardian public îşi zboară creierii într-un closet din Primăria sectorului 1. *Curtea de Apel Bucureşti*: 2 ofiţeri acuzaţi în procesul Ursu primesc 22 de ani de închisoare, pedepse reduse la 11 ani, al treilea a cerut suspendare din motive de sănătate; oricum, cei doi condamnaţi nu sunt găsiţi. Primul semestru: 936 dosare privind evaziuni fiscale totalizând 400 mil. $. Grigore Opriţa, profesor braşovean repatriat din Germania, este condamnat (dar graţiat) pentru propagandă fascistă (primul caz de acest gen); proces judecat în 10 zile. Scandal la examenul de titularizare. Ion Iliescu mărturiseşte că ar vrea să urmeze exemplul lui Jimmy Carter. La expirarea perioadei de reînscriere, există oficial 30 de partide. Alarmă de gradul zero: din 2006, o sticlă de tărie ar urma să coste 250.000 de lei. Locuri la liceu schimbate prin *Mica publicitate*. Raport al Curţii de Conturi: există bugetari cu salarii de 2.750 de euro. Într-un interviu acordat unei publicaţii evreieşti, Ion Iliescu susţine că nu numai evreii au suferit de pe urma Holocaustului, ci şi polonezii şi comuniştii, iar proprietăţile evreieşti n-ar prea trebui retrocedate, căci astfel se jupoaie oameni sărmani; vii reacţii în Israel.

August

Păianjenul *Văduva Neagră* face victime pe litoralul românesc. Scandalul de la Alba: o fată de 16 ani susţine că a fost forţată să se prostitueze, inclusiv cu demnitari. PUR rupe protocolul cu PSD. Din 2004, Bac-ul va reveni la forma cu note. Scandal la Curtea de Argeş: ÎPS Calinic îşi cere scuze pentru încoronarea regelui ţiganilor (Ilie Badea Stănescu) în Catedrala Regilor.

Septembrie

RADET pierde anual 6.185 miliarde de lei. Ministrul Sănătăţii, Mircea Beuran, este acuzat de plagiat (comisia UMF *Carol Davila* va confirma şi îl va demite din funcţiile universitare). Scandal la concursul de ocupare a catedrelor din preuniversitare: 300 de profesori din 15 judeţe au fost declasaţi faţă de unii cu medii mai mici, din vina inspectoratelor şcolare (cf. MECT), care au introdus greşit datele în calculator. Control al Ministerului Sănătăţii: cei care au decis în licitaţia pentru aparate de dializă s-au plimbat în străinătate pe banii firmelor care urmau să fie câştigătoare. Secetă cumplită: Dunărea poate fi trecută cu căruţa, Centrala de la Cernavodă este oprită pentru prima dată, o navă bizantină (150 î.Hr.) este descoperită de ape la Calafat. Parlamentarii vor şapte miliarde de lei pentru un drapel pe Parlament (22 m înălţime, 6 x 8 m suprafaţă). Legea Pruteanu (retrimisă de Iliescu), este votată de Senat, fără să se ştie în ce variantă. MF anunţă renunţarea la IVG şi stabilirea unui impozit unic de 23%, indiferent de mărimea veniturilor; se va renunţa. Meciul de fotbal Danemarca-România (2:2) provoacă o isterie naţională. Declaraţii de avere: Radu Timofte corectează de la zero la 107.000 $. Scandal la Goleşti cu copii seropozitivi refuzaţi de comunitate. Conform prognozei *Economist Intelligence Unit*, România va ajunge din urmă ţările UE în 80 de ani. Măcel la Baia Mare: un jandarm ia gloanţe, omoară patru colegi şi se sinucide; suspiciuni de satanism. Gen. Mihai Gheorghe, şeful psihiatrilor militari, acuzat de plagiat; a doua zi (şi după evenimentul de la Baia Mare), *Carol Davila* îl face profesor. Noua Constituţie este votată de Parlament (excepţii: Pruteanu şi PRM), referendum pe 19 octombrie. Bătaie la Craiova, ţiganii între ei, apoi cu poliţiştii („Câinii noştri mănâncă mai bine ca voi!!"); poliţia trage cu gloanţe de cauciuc. 15 companii se bat pentru privatizarea *Petrom*. Proiect: Zona Metropolitană Bucureşti; speriate, comunele din jur fac referendumuri pentru transformarea în oraşe. Operaţiune secretă: americanii au plătit 400.000 $ ca să transporte de la Piteşti la Novosibirsk 13 kg uraniu îmbogăţit. Alianţa Dreptate şi Adevăr: PNL-PD; reacţii violente PSD. Pilotul Sorin Popa, victima celei de-a 22-a prăbuşiri de *MIG*. Pentru *Roman* (10% – restul parc industrial), *Tractorul* şi *ARO*, statul încasează 400.000 euro (echivalentul a trei camioane) de la firme din Malaiezia, Italia, respectiv SUA; vor urma proteste, greva foamei etc. S-a vândut în fine şi *BCR* (consorţiu *BERD* plus *IFC*). Marile manevre din presă culminează cu cumpărarea *Evenimentului zilei* de către trustul *Ringier*.

Octombrie-Noiembrie

(până la intrarea în tipar a Almanahului Flacăra)

Mezina „regelui" Cioabă este căsătorită la 12 ani; Emma Nicholson intervine scandalizată; Şerban Mihăilescu promite anchetă; nesfârşite discuţii; decizia va fi: să locuiască separat. Un român din patru s-a debranşat, 52 de localităţi integral. Din ianuarie, apartamentele din Capitală s-au scumpit

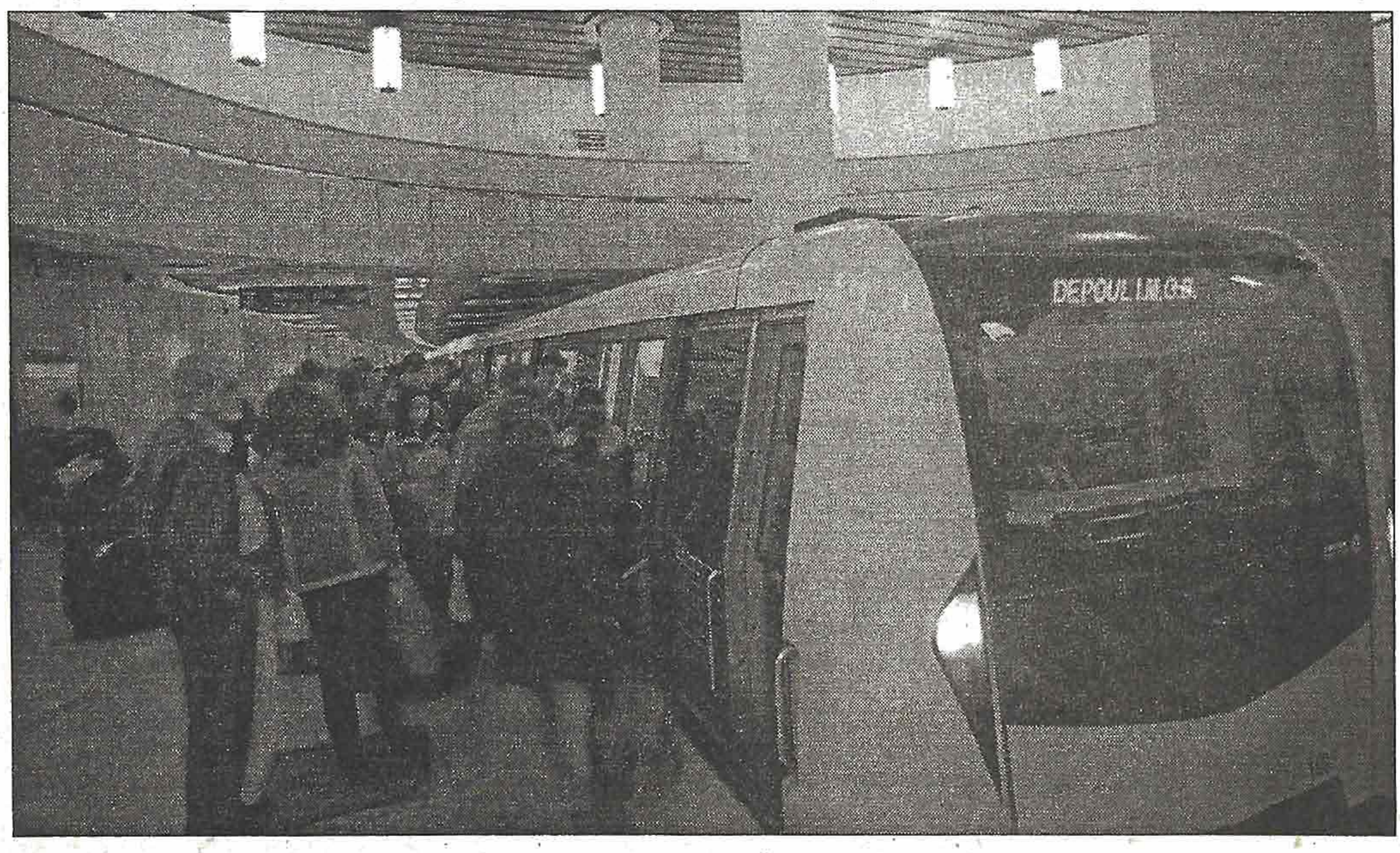

cu 30%. Salariul minim 67 euro, în UE subvenţia pentru o vacă este 75 euro. Contrar tuturor semnalelor încurajatoare de până acum, Günther Verheugen declară în faţa *Comitetului pentru Afaceri Externe din Parlamentul European* că negocierile cu România şi Bulgaria au înregistrat progrese, dar nu există nici un fel de garanţii ca ele să fie finalizate până la sfârşitul lui 2004. Ion Iliescu, vizită inopinată în Valea Jiului. *Romtelecom* concediază 1/3 dintre angajaţi. Document al Guvernului către UE: blocajul financiar este de patru miliarde de euro. Bucureştiul are de cinci ori mai multe taxiuri decât Parisul. Raport *Transparency International*: România, lider european la corupţie. Chişinăul e supărat pe Bucureşti. Un timişean câştigă două milioane de dolari la 6/49. MECT blochează 30.000 euro care urmau să ajungă la firmele familiei Puwak. Referendum cu scandal: se votează (la limită) noua Constituţie. Cei trei miniştri „cu probleme de imagine" (Beuran, Puwak, Mihăilescu) demisionează. În presa americană, Năstase declară că au fost demişi, pentru motive de corupţie. Ulterior, PSD susţine că a fost o eroare de traducere. Ion Iliescu este primit de George W. Bush. PSD este primit în Internaţionala socialistă.

România în cifre

Suprafaţă: 238.400 kmp, a doua din Europa Centrală.

Populaţie: circa 21 milioane de locuitori, dintre care 89,5% români, 7,1% maghiari, 1,8% ţigani.

Densitate medie: 95 locuitori/kmp.

Ziua naţională: 1 Decembrie, data Marii Uniri.

Ora standard: înainte cu două ore faţă de GMT.

Mortalitatea infantilă: peste 20 la mia de naşteri.

Rata mortalităţii generale: circa 12%.

Speranţa de viaţă: circa 69 de ani.

Relaţii diplomatice şi economice cu 164 de ţări.

A adera, aderare

Pe 5 noiembrie 2003, Uniunea Europeană a făcut public Raportul de ţară dedicat României.

Cu un an în urmă, principalele observaţii erau cam aceleaşi:

– România continuă să îndeplinească criteriul politic definit la Copenhaga, dar mai sunt necesare eforturi pentru îmbunătăţirea proceselor decizionale şi legislative, pentru reforma sistemului judiciar şi asigurarea libertăţii de expresie;

– a continuat să facă progrese în crearea unei economii de piaţă funcţionale;

– a înregistrat un progres continuu în adoptarea acquis-ului comunitar, dar în multe domenii se constată o discrepanţă între progresul făcut în transpunerea legislaţiei şi capacitatea limitată a administraţiei de a implementa şi aplica noile prevederi.

– Guvernul trebuie să recurgă mai puţin la ordonanţe de urgenţă;

– lipsa de resurse pune sistemul justiţiar la o grea încercare, iar Executivul continuă practic să intervină în problemele Justiţiei;

– consolidarea progreselor impune stabilirea ca prioritate continuarea eforturilor de stabilizare macroeconomică pe baza reducerii inflaţiei;

– introducerea reformelor structurale se face lent;

– progresele în ceea ce priveşte politica regională au fost mai lente, iar România nu are încă o politică clară şi consolidată de coeziune;

– în ceea ce priveşte relaţiile externe, barierele comerciale au fost eliminate treptat, iar România a atins un nivel general ridicat de aliniere la acquis;

– capacitatea administraţiei publice de aplicare a acquis-ului rămâne limitată şi constituie un obstacol important în pregătirea pentru aderare;

– de la începutul negocierilor, 13 capitole au fost închise provizoriu; angajamentele luate au avut în vedere anul 2007 ca dată a aderării şi sunt, în general, respectate. ■

Economia pare că se pune pe picioare

text **Giani Grădinaru**

România, Bulgaria, Cehia, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovenia şi Slovacia se străduie să se alăture marii familii europene. Românii sunt, din aproape toate punctele de vedere, pe ultimul loc. România are cel mai mic *Produs Intern Brut* pe cap de locuitor. Rata inflaţiei încă este cu două cifre. În timp ce monedele naţionale ale celorlalte ţări se valorizează, leul românesc pierde în continuare teren faţă de principalele valute. Salariul mediu lunar este la un nivel extrem de scăzut. Doar bulgarii câştigă mai puţin decât românii.
Însă, cu puţină baftă şi ceva mai mult efort,
în 2007 am putea păşi pragul casei europene, atât de mult râvnită.

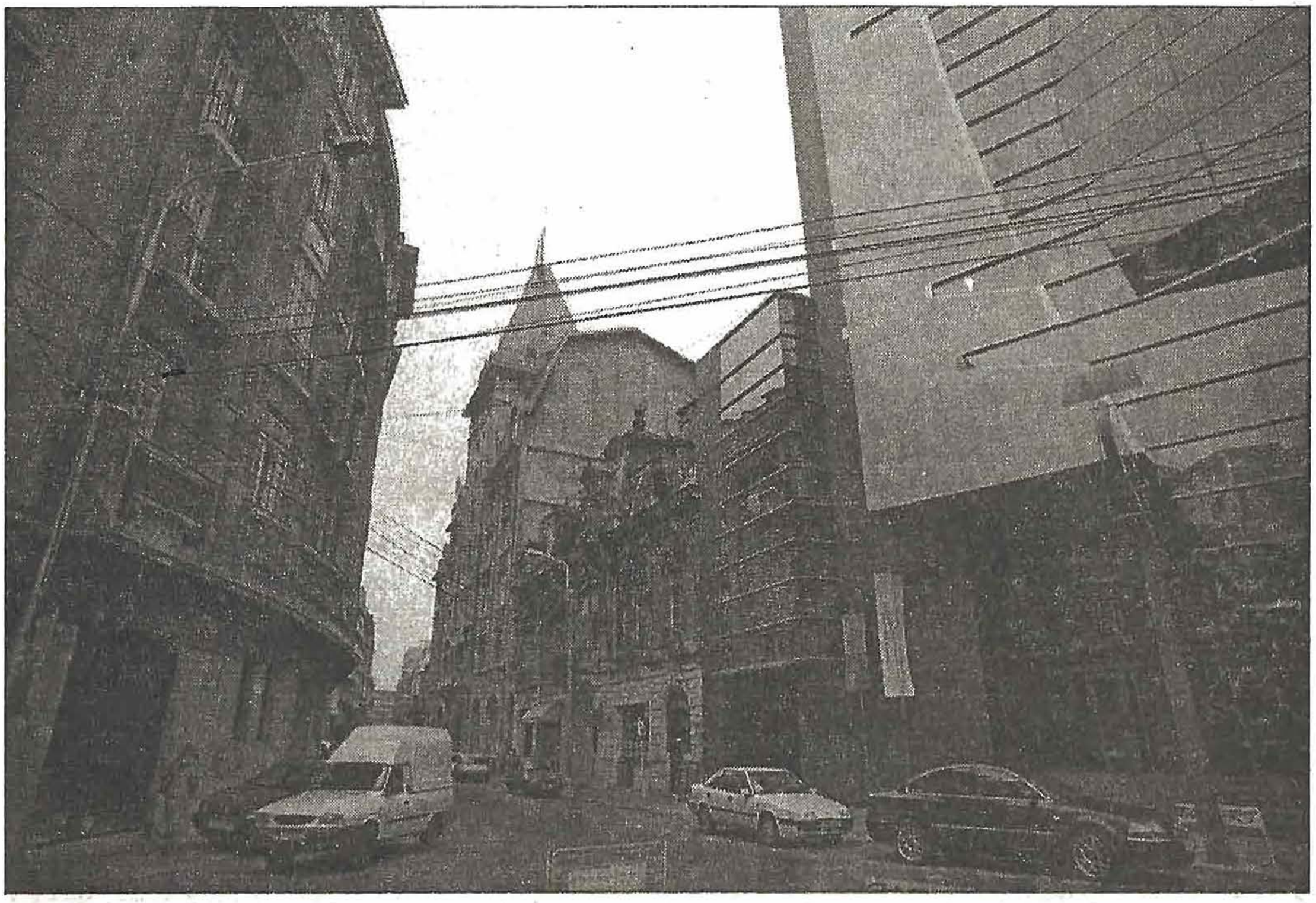

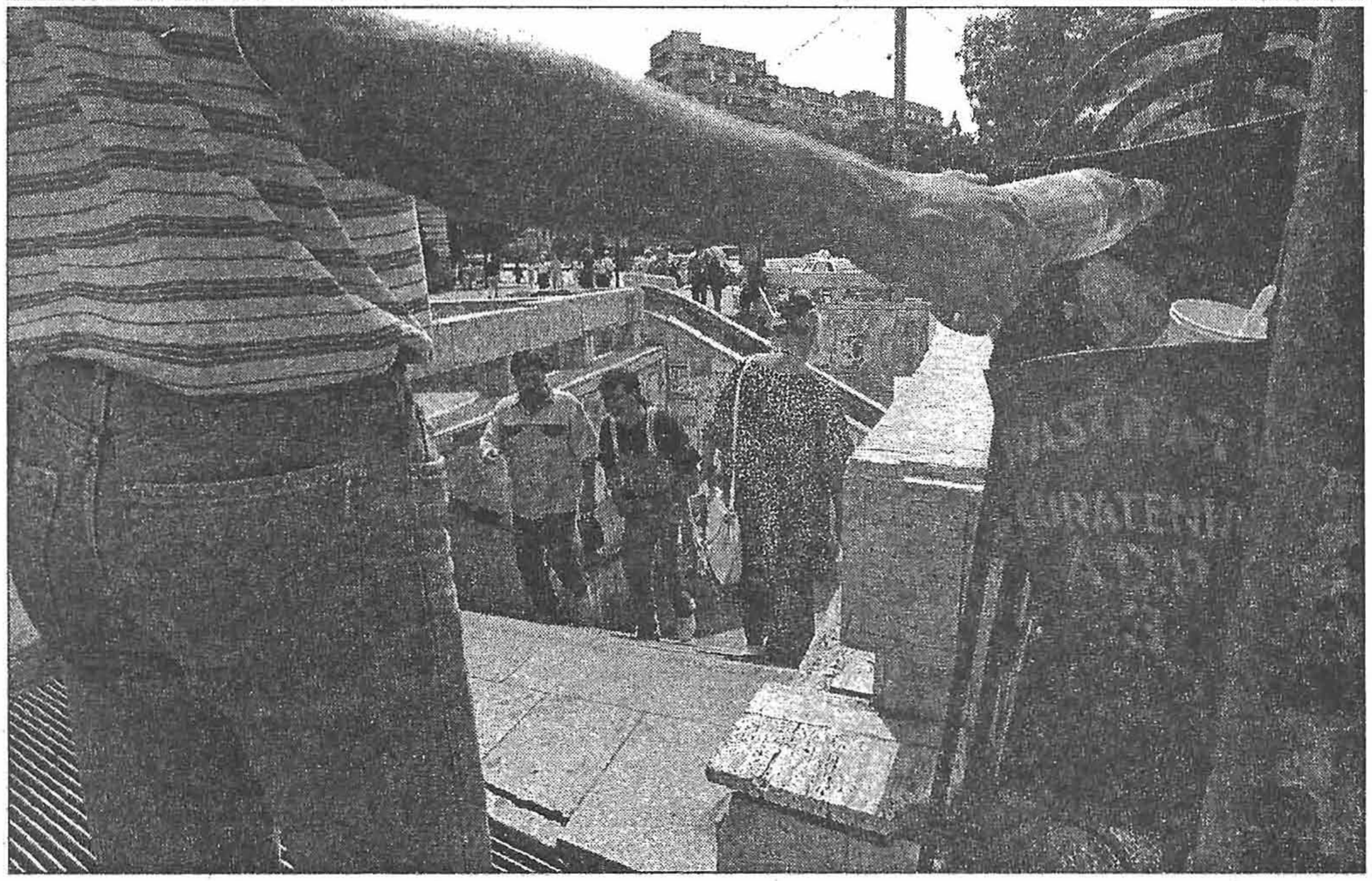

De vreo paisprezece ani românii tot aşteaptă să o ducă mai bine. Au crezut prin '89 că Nicolae Ceauşescu a luat cu el şi sărăcia. Au văzut ceva mai târziu că n-a fost să fie aşa. Dar nu au dispe-rat. I-au aşteptat pe americani, că tot erau învăţaţi să o facă. Ce-i drept, de data aceasta americanii nu i-au ignorat total dar nici prea multă apă la moară nu le-au dat. Una peste alta, din săraci, mulţi români au devenit şi mai săraci. S-au schimbat guverne. De la fiecare dintre ele românii au aşteptat câte ceva. Prea multe n-au primit însă un lucru cu siguranţă au învăţat: să aibă răbdare.

Să ai o economie bolnavă, într-un proces de transformare radicală a societăţii este un lucru normal. Românii au înţeles şi ei, într-un final, că nimic nu se poate schimba peste noapte. Numai că mai ştiu ei din bătrâni că „boala lungă e sărăcie curată", aşa că au tot visat la un doctor bun care să le vindece economia. Se pare că de prin 2000 lucrurile au început să se mai redreseze. Nu că s-ar fi născut medicul minune ci mai degrabă o echipă de specialişti români dar şi mai mulţi străini au început să opereze organismul bolnav. Aşa că, la cifre cel puţin, am început să stăm mai bine, dacă ne comparăm cu trecutul nostru, însă destul de slab în comparaţie cu ceilalţi competitori ai cursei pentru integrare.

Produsul Intern Brut a început să crească

Românii au văzut că statul degeaba nu aduce bani. Aşa că s-au pus pe treabă. Cel puţin aşa spun cifrele. Economia naţională e ca o familie mai mare, *PIB*-ul reflectând starea de prosperitate a naţiunii. După ce timp de zece ani *PIB*-ul s-a tot dus în jos, odată cu intrarea în mileniul al treilea acesta a început să crească. Institutul Naţional de Statistică a anunţat o creştere a *PIB*-ului cu 5,7 procente în 2001 faţă de anul precedent. Tendinţa de creştere s-a menţinut şi în anii următori. În 2002, indicatorul macroeconomic despre care discutăm a mai crescut cu 4,9% iar anul acesta este estimată o majorare a valorii acestuia cu 4,5 procente.

Sectorul privat din România a dezmorţit economia. Conform ultimului Raport asupra Guvernării editat de Societatea Academică din România (SAR), contribuţia sectorului privat la formarea *PIB*-ului este de aproape 70%. În aceeaşi proporţie este şi forţa de muncă angajată în acest sector. Capitalul social al agenţilor economici privaţi este jumătate din cel existent la nivelul întregii economii.

Cursa pentru integrare ne obligă la a ne compara performanţele cu ceilalţi competitori. În ceea ce priveşte cota parte din *PIB* care revine unui locuitor, România ocupă poziţia codaşă. Cipru conduce detaşat bătălia fiind urmată îndeaproape de Slovenia.

Rata inflaţiei s-a dus binişor în jos

Ani de zile românii au fost prizonierii coşmarului zilelor de întâi ale lunii. Se învăţaseră deja cu ideea că fiecare lună ce urma să vină aducea cu sine şi preţuri mai mari. Dacă înainte de '89 românii îşi făceau tot felul de stocuri prin casă atunci când aveau ocazia să „pună mâna pe ceva", zece ani după, obiceiul s-a păstrat. Cauza a fost însă alta. Pe piaţă s-au găsit mereu de toate însă preţurile creşteau spectaculos de la o leafă la alta.

Economia românească s-a confruntat cu un dezechilibru structural monetaro-material. A existat în circulaţie o masă monetară care a depăşit

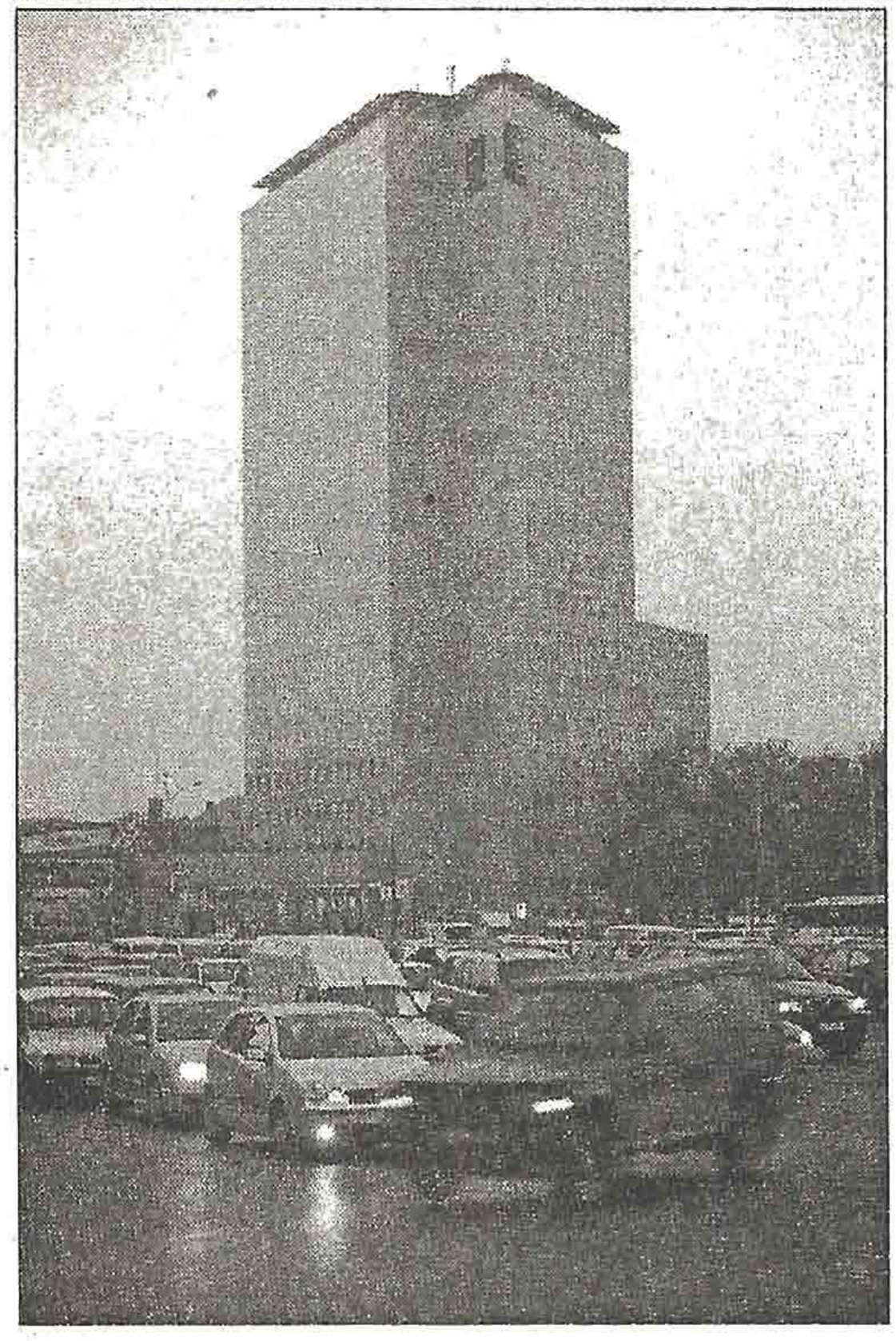

nevoile economiei. Astfel, banii s-au devalorizat şi a existat o creştere durabilă şi generalizată a preţurilor. Inflaţie există în aproape toate economiile lumii. Contează însă dimensiunea acestui fenomen.

Optimismul Guvernului ne face să răsuflăm uşuraţi. Ţinta ratei inflaţiei pentru 2004 este de nouă procente. Totuşi, o valoare a acestei rate, cât mai apropiată de cea înregistrată în ţările cele mai performante, trebuie să fie în jurul a cinci procente. Analiştii economici sunt sceptici în privinţa atingerii acestui obiectiv până în 2007. România are de departe cea mai mare rată a inflaţiei dintre ţările candidate la cursa pentru integrarea în Uniunea Europeană.

Leul încă mai pierde bătăliile

România este singura ţară dintre aspirantele la statutul de membru al Uniunii Europene a cărei monedă naţională pierde teren în faţa dolarului. Dacă în anul 2000 un dolar a valorat în medie 21.692,7 lei, conform INS, în 2001, acesta a fost cu 34% mai scump. Tendinţa de regres s-a estompat în ultima perioadă. Cursul mediu de schimb a fost în primul trimestru al acestui an de 33.155,5 lei pentru un dolar, cu 805,2 lei mai mult faţă de aceeaşi perioadă a anului precedent.

Bulgaria, Cehia, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovenia şi Slovacia au obţinut anul trecut o valorizare a monedelor lor naţionale în raport cu dolarul, faţă de anul 2001. Aceeaşi tendinţă s-a menţinut şi pentru primul trimestru al anului în curs. Forint-ul unguresc a câştigat cele mai multe unităţi faţă de dolar, 59,59 în anul 2002 faţă de 2001. Noua leva bulgară se bate pe burtă cu dolarul. În primul trimestru al acestui an, conform *Buletinului Statistic CANSTAT*, nr.1/2003, raportul leva – dolar era de 1,8225.

Banca Naţională a României (BNR) a analizat posibilitatea „fixării" cursului valutar, aidoma Ungariei, care în 1990 a aplicat un mecanism de glisare controlată a cursului, sau Bulgariei, care în 1997 a adoptat mecanismul Consiliului Monetar. Concluziile au respins viabilitatea vreunei astfel de soluţii în cazul României, în perioada de preaderare la Uniunea Europeană.

„Turbulenţele de pe piaţa valutară internaţională ar face nepotrivită în acest moment ancorarea leului în orice formulă fixă de una sau mai multe valute majore ale lumii. Varianta cea mai rigidă, cea a Consiliului Monetar, pare în acest context cea mai puţin atrăgătoare, argumentele în acest sens putând fi rezumate în câteva cuvinte astfel: Consiliul Monetar obligă la numeroase măsuri deosebit de dure în plan fiscal şi al politicii de venituri, iar economia devine extrem de vulnerabilă la şocuri externe. Dacă măsurile de ordin intern nu sunt aplicate, Consiliul Monetar eşuează, aşa cum s-a întâmplat în Argentina, fără să se fi cules roadele urmărite. Dacă măsurile de ordin intern sunt adoptate dispare însăşi necesitatea unei formule atât de drastice cum este Consiliul Monetar", a afirmat Mugur Isărescu, pe 17 octombrie la Craiova, cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universităţii din Craiova.

Salarii mici, şomajul mare

Şomaj a existat dintotdeauna în România. Regimul comunist l-a mascat cât a putut de bine. Toţi compatrioţii noştri erau obligaţi să aibă un loc de muncă deşi dezvoltarea economică din stadiul respectiv nu a necesitat un astfel de grad de ocupare. Revoluţia a lăsat fără locuri de muncă zeci de mii de români. Rata şomajului a înregistrat valori dezastruoase şi doar economia subterană i-a ajutat pe mulţi să supravieţuiască.

Rata şomajului înregistrată la sfârşitul anului 2002, conform INS, a fost de 8,1% în raport cu populaţia activă civilă totală, mai mică cu 0,7 procente faţă de cea înregistrată la sfârşitul anului precedent. Tinerii până în 25 de ani au cel mai mult de suferit. În primul trimestru al anului 2003, rata şomajului calculată pentru această categorie de vârstă, conform metodologiei Biroului Internaţional al Muncii (BIM), a fost de 21,7%.

Dacă ne uităm în jur am putea spune că la acest capitol nu mai suntem pe ultimul loc. Aproape jumătate dintre tinerii polonezi sunt şomeri iar o treime dintre tinerii slovaci sau cei bulgari sunt în aceeaşi situaţie. Cei mai fericiţi par a fi tinerii de până în 25 de ani din Estonia. În această ţară, rata şomajului BIM înregistra în primul trimestru al acestui an doar 14,4 procente.

Bărbaţii sunt cei mai expuşi acestui fenomen. În toate ţările candidate la Uniunea Europeană, cu excepţia Cehiei, ponderea şomerilor de sex

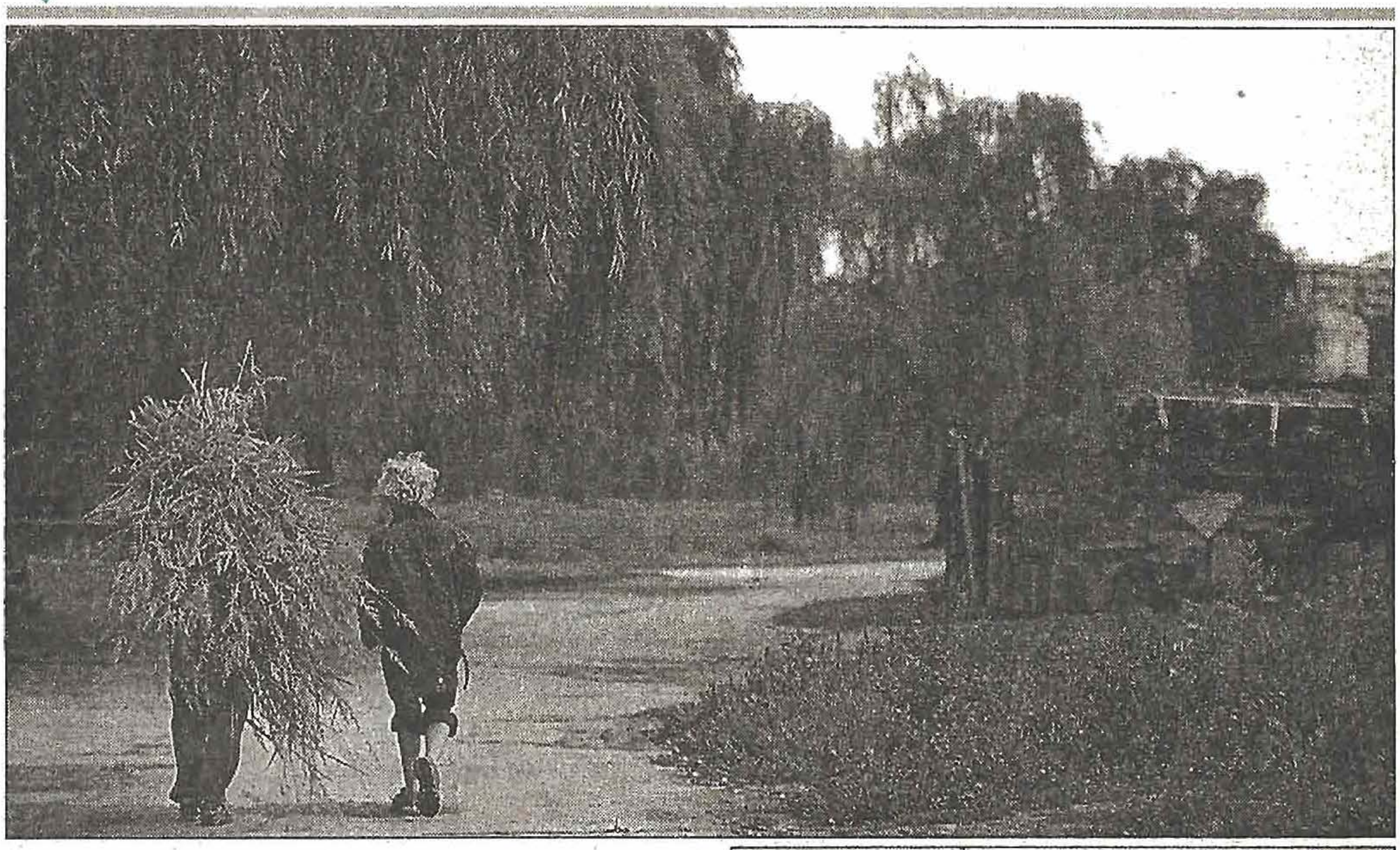

masculin în totalul numărului de şomeri o devansează pe cea a persoanelor de sex feminin.

Nu e de mirare că est-europenii, printre care şi românii, au încercat să se căpătuiască prin ţările occidentale. Sunt celebre cazurile asistentelor medicale, care şi-au găsit locuri de muncă prin mai toată Europa, a personalului hotelier pentru care Germania a însemnat salvarea sau a căpşunarilor plecaţi în Spania. Ar fi stat săracii oameni să lucreze în România dacă salariile le-ar fi asigurat un minim de decenţă.

În România, salariul mediu lunar a crescut, în termeni reali, în ultimii ani. Creşterile sunt însă minore. Aproape cinci procente în anul 2001 faţă de anul precedent şi 3,4% în 2002 faţă de anul 2001. Datele statistice arată că anul 2003 a adus românilor un plus de speranţă. În primul trimestru al acestui an, creşterea reală a salariului mediu lunar a fost cu 9,3% faţă de aceeaşi perioadă a anului precedent. Salariul minim pe economie este prevăzut să ajungă la 2,8 milioane lei pentru începutul anului 2004. Mijlocul anului 2004 ar putea fi momentul care să marcheze trecerea acestuia peste pragul de trei milioane lei.

Slovenia conduce detaşat plutonul. Salariul mediu lunar a depăşit în această ţară o mie de dolari. Polonezii, ungurii şi cehii sunt şi ei ceva mai relaxaţi. Un individ mediu din aceste ţări se duce acasă lunar cu mai bine de 500 dolari. Se mai poate semnala un aspect. Nu mai suntem pe ultimul loc. Bulgarii au salariile mai mici decât cele ale românilor. Nivelul scăzut al salariilor din România ar putea reprezenta un avantaj, în momentul intrării pe piaţa unică. Forţa de muncă ieftină din România ar putea fi la mare căutare.

România este ţara care a scăpat cel mai greu din lagărul comunist. Sechelele şi-au lăsat amprenta pe întreaga sa dezvoltare ulterioară. Dincolo de mentalitatea românilor, care se modifică anevoios,

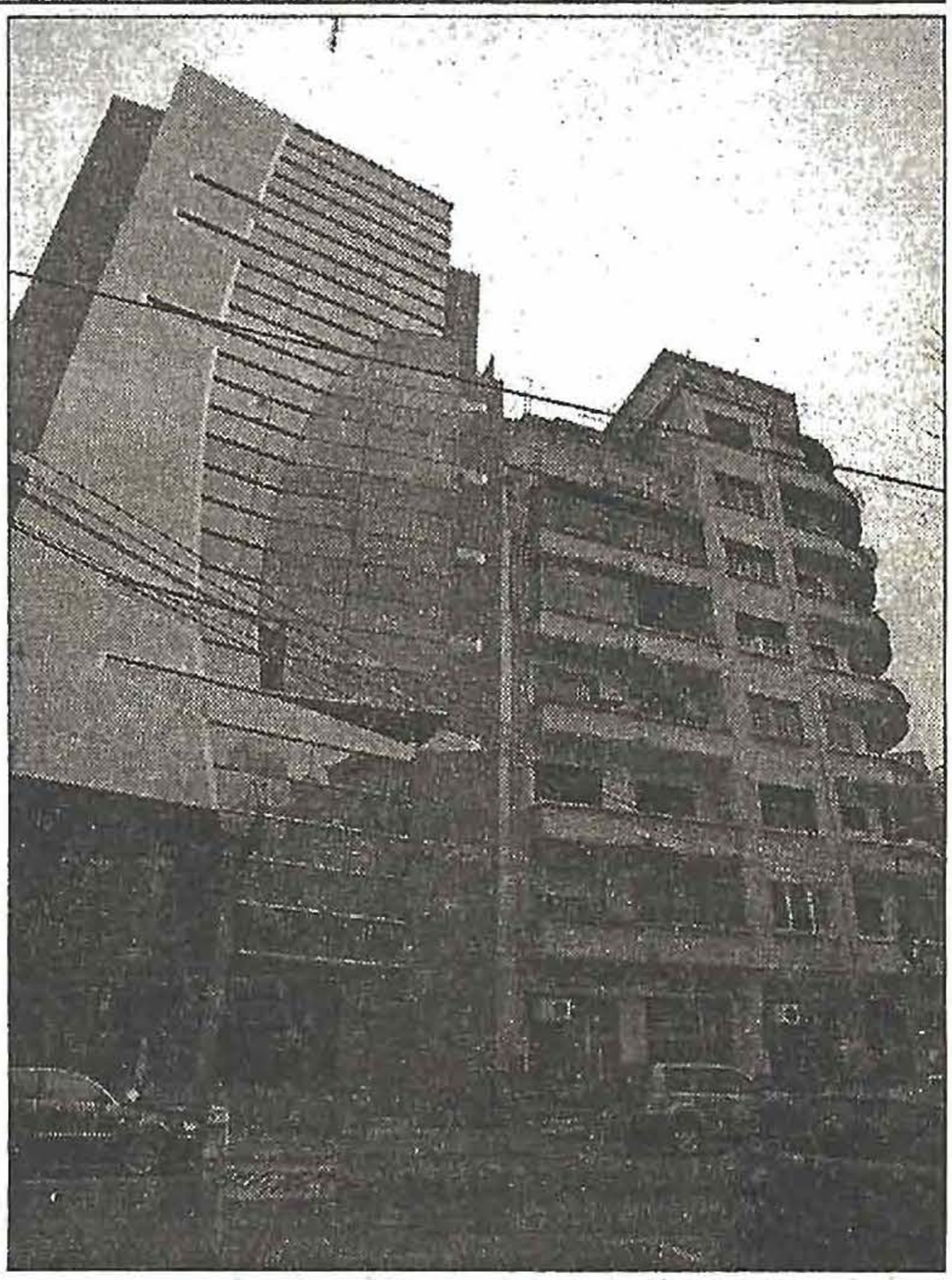

transformarea economică a avut şi mai are încă cel mai mult de suferit. Aflată în faţa celei mai mari provocări, integrarea în Uniunea Europeană, România are de rezolvat o serie de probleme. Acestea se referă la diminuarea deficitului bugetar pentru a sprijini dezinflaţia, investiţii în proiecte mari de infrastructură publică, aprecierea reală a monedei naţionale, reducerea barierelor comerciale, eficientizarea forţei de muncă, majorarea ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în *PIB* astfel încât zona economică spre care tindem să nu ne ia prin surprindere. ■

Născuţi cu gardianul la uşă

text **Liliana Petruş**
foto **Octavian Tibăr**

Libertatea se termină lângă zidurile Penitenciarului Rahova. Cu un huruit greu, porţile metalice se închid în urma noastră. Sârmă ghimpată, gardieni, multe gratii. Senzaţie de teamă, de loc de pedeapsă. Care poate – sau nu – ispăşi un păcat. Apoi, ca o ironie a sorţii, scâncetul de copil. Sau primul lui hohot de râs, năvălind printre gratii.

În ultimii nouă ani, aproape o sută de copii din România s-au născut cu gardianul la uşă. Primul lor an de viaţă s-a petrecut între zidurile închisorii. Grav, înduioşător, poate tragic. Dar sigur nedrept acest fel de a face cunoştinţă cu lumea.

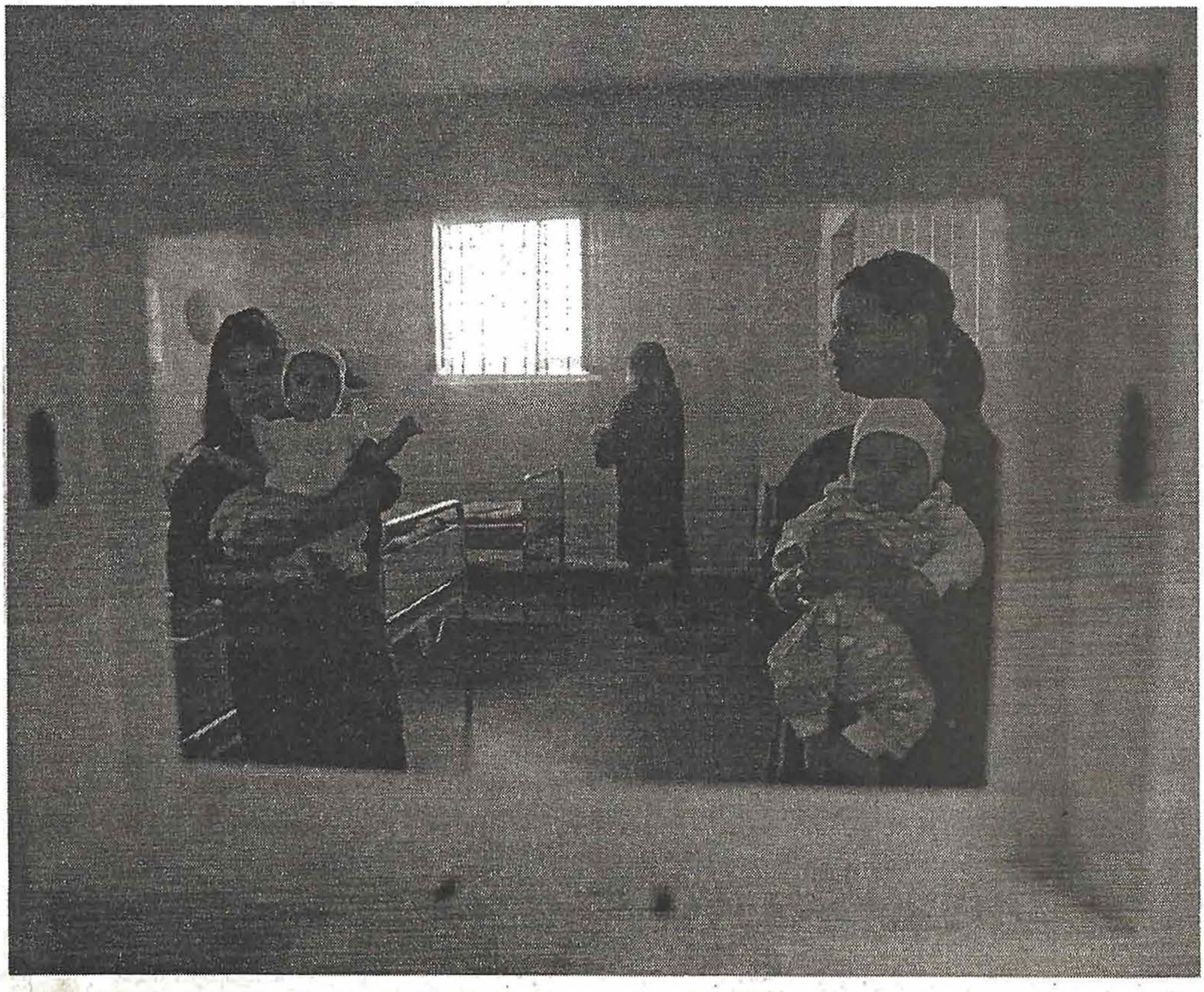

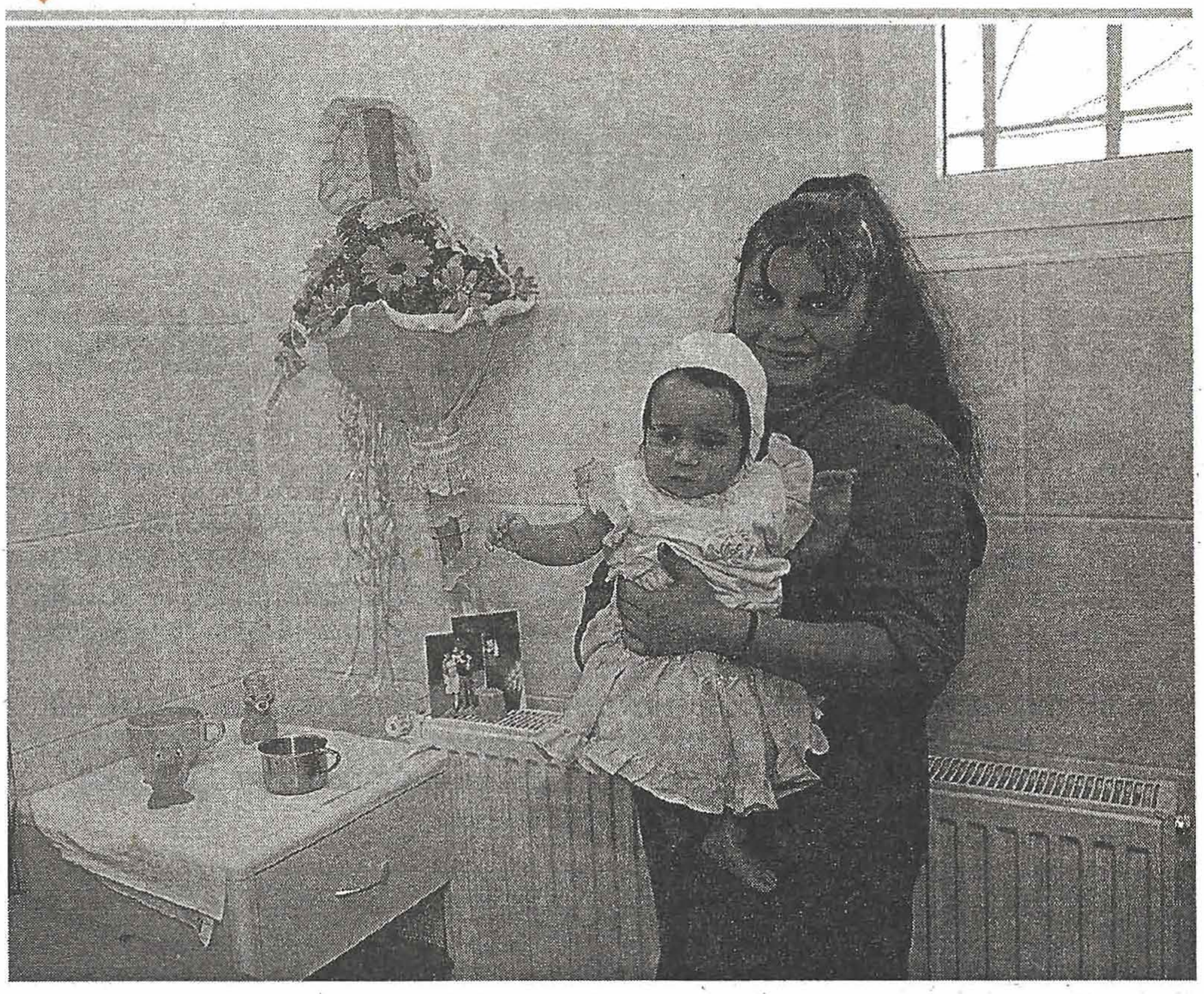

A fost botezată de „Ziua deţinutului“

Fetiţa Iulianei Staicu este cel mai mare copil din Penitenciarul Rahova. Are şase luni. A fost botezată în 29 iunie, chiar de „Ziua deţinutului“. Bineînţeles că în penitenciar. O cheamă Ana-Maria. Lumânarea de botez este păstrată, aproape cu sfinţenie, în colţul salonului. Naşă a fost sora unei deţinute. Se pare că maternitatea a schimbat-o pe Iuliana. Plânge şi se învinovăţeşte pentru că a furat libertatea propriului ei copil: „Nici nu vă daţi seama cum mă simt când realizez că fetiţa asta suferă pentru mine. Plăteşte greşelile mele. Care sunt mari, nu zic. Trăgeam lanţuri de la gâtul cucoanelor. Apoi le vindeam la case de amanet. Da' eram drogată. M-a pus dracu' să intru într-o gaşcă mai deocheată, era acolo şi tatăl copilului. Eu lucram într-un bar, el şoma. Cică ne distram cu tâlhăriile astea. Până să mă dumiresc, am fost condamnată la cinci ani. Soţul la fel, el e la Jilava. Am făcut cereri peste cereri, dar nu i s-a permis să vadă fetiţa. Acum stau cum stau în puşcărie, că o am pe asta mică. Când o veni sorocul de un an, însă, cred că o să înnebunesc. Uitaţi-vă cât e de frumoasă! Cum să mă despart de ea? Şi pe mâinile cui să o las? Chiar nu e drept să fim pedepsiţi prin copii!“

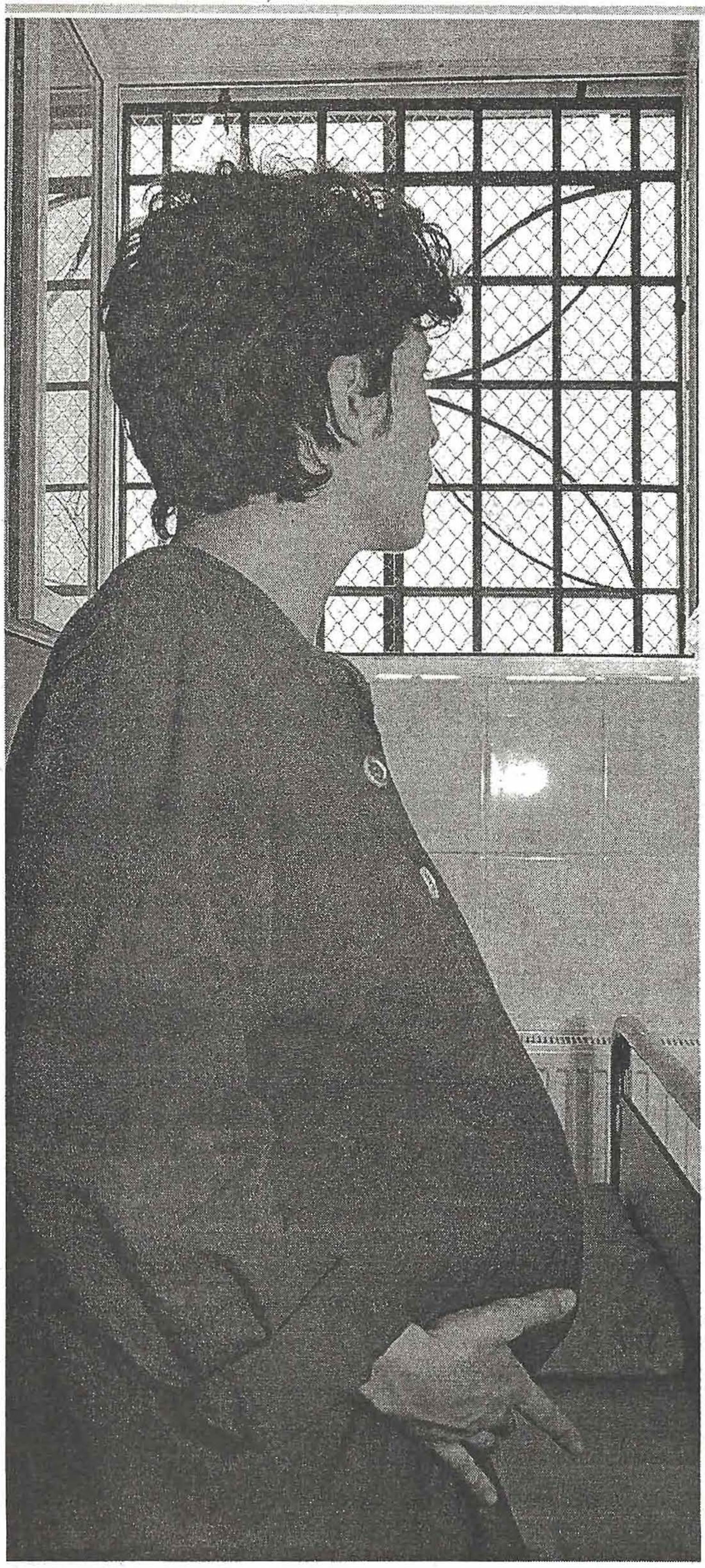

Prin uniforma albastră se vede că e însărcinată. În luna a şaptea. Mai are un băieţel, de 7 ani. Povestea Elenei Grecu i-a impresionat şi pe medicii penitenciarului. Parcă e prea aiurea să stea după gratii. La 26 de ani, pentru că nu a plătit o amendă: „Eram la Ploieşti, acasă, acu' o lună. Stau cu un bărbat, de zece ani, şi sunt pensionată pe caz de boală. Am stare depresivă. Au venit nişte poliţişti şi m-au dus la secţie, pe motiv că stau acolo fără forme legale. Eu i-am crezut, am zis că trebuie, probabil, să dau o declaraţie. Nu mi-am luat nimic la mine, nici săpun, nici prosop. Şi m-au arestat. Pentru că nu am plătit o amendă din 2002. Atunci m-au luat drept prostituată. După trei săptămâni de arest m-au adus la Rahova. Ieri a venit mama la mine şi a zis că mă scoate. Cum, de ce plâng? Nu mai suport, sunt singură, n-am mai fost arestată. Şi nu ştiu de ce nu vine bărbatul meu să mă ia. Nu vreau să nasc un copil în puşcărie!“

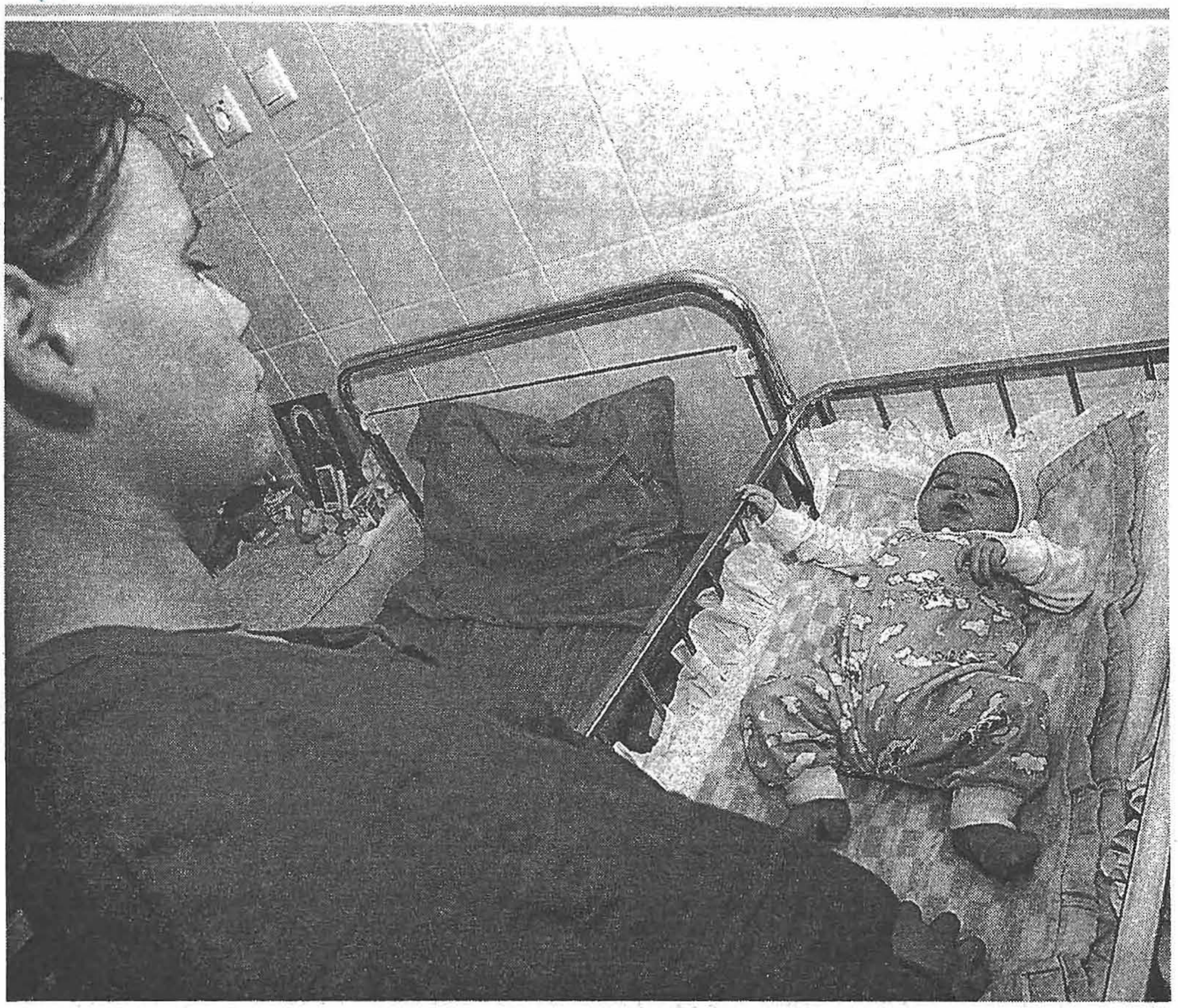

„Bărbatul m-a uitat, trăieşte cu o cumnată“

La doar patru luni, Diana-Mihaela râde la toată lumea. C-o fi medic, gardian, ziarist, nu contează. Pare fericită printre jucării şi hăinuţe roz. Deocamdată nu ştie că geamul ei are gratii. Nici că mama, Adriana, o copilă de doar 22 de ani, îi oferă lumea sub formă de tragedie: „Am fost proastă, doamnă, m-am încrezut în bărbat. Am luat pe mine fapta lui. Adică o tâlhărie, că a furat de la un om din buzunar şi l-a mai şi lovit. Eu nu mai am condamnări, am zis că scap cu suspendare. Bărbatul îmi era recidivist, lui îi dădeau mai mult. Şi uite-aşa m-am pomenit cu o condamnare de patru ani. Sunt venită aici de la Jilava, am făcut cerere pentru întreruperea pedepsei, din motive de copil. Nu mi-au aprobat-o, că sentinţa nu e definitivă. Soţul s-a văzut liber şi m-a uitat, acum trăieşte cu o cumnată. Nici gând să vină să vadă fetiţa. Şi mai am doi băieţi, unul este la mama, altul la cămin. Nu ştiu ce fac cu asta mică, după un an. Aici e bine, sunt condiţii, nu zic ba, dar eu vreau să-mi cresc copiii în libertate. Să nu-mi spună nimeni cum să-i ţin în braţe, când să-i hrănesc, în ce fel să-i îmbrac. Sper să pot pleca repede acasă, după sentinţa Curţii Supreme de Justiţie. Deşi nu m-aş mira să rămân în puşcărie, că legea de azi e în stare de orice.“

În penitenciarele româneşti se află, în momentul de faţă, în jur de 2.000 de femei. Înainte de-a fi „depusă" în puşcărie, fiecărei doamne sau domnişoare i se face, printre altele, un control ginecologic. Dacă este însărcinată, poate solicita întreruperea sau neînceperea executării pedepsei. Când aprobă cererea, judecătorii stabilesc şi termenul „ferestrei", funcţie de situaţie. În general, însă, mama se întoarce la închisoare imediat după încheierea perioadei de alăptat, respectiv când copilul are un an. Deşi pare ciudat, sunt multe deţinute care nu doresc să nască în libertate, deci nu cer o pauză de pedeapsă. Motivele ţin, evident, de situaţia socială şi de nivelul de trai: locuiesc în condiţii mizere, nu au soţ, părinţii nu le primesc acasă, nu-şi pot permite, material, să crească un copil, nici măcar un an. În penitenciar nu au nici o grijă de acest fel. Pentru din ce în ce mai mulţi români, la puşcărie este mai bine decât acasă. Femeile care rămân să nască „sub pedeapsă" trăiesc într-un regim normal de detenţie, până în luna a şaptea. Atunci sunt transferate la Spitalul Penitenciar Rahova, singura unitate de acest fel din România. Fără exagerare, aici sunt condiţii de lux. Saloane sclipind de curăţenie, aparatură medicală de ultimă generaţie, lenjerie nouă şi mult mai apretată decât la mama acasă. Nu tu criză de medicamente, nici vorbă ca pacientul să-şi aducă haine sau mâncare de acasă. Dimpotrivă, i se dă totul, de la săpun până la pastă de dinţi. Gravida este monitorizată non-stop, o armată de medici, asistente şi personal auxiliar rezolvă orice „indispoziţie" medicală, pe loc. Dacă faci abstracţie de uşa metalică, închisă, de obicei, pe dinafară, şi de gardianul care te priveşte, din când în când, prin vizor, zici că ai nimerit într-un hotel. Pentru momentul naşterii se apelează la reţeaua Ministerului Sănătăţii, unde, evident, realitatea medicală este mult mai dură: „Nu se pune problema că nu avem condiţii în penitenciar, dar vrem să evităm stigmatizarea copilului. De ce să poarte după el, toată viaţa, nişte acte în care scrie că s-a născut în închisoare? În acest sens, colaborăm cu Spitalul Bucur. Femeia naşte acolo, supravegheată, tot timpul, şi de un gardian. După câteva zile se întoarce în Spitalul Penitenciar Rahova, în saloanele destinate mamelor cu bebeluşi", ne explică Emanuel Părăuşanu, şeful serviciului independent din cadrul Direcţiei Generale a Penitenciarelor.

Şi, uite-aşa se face că auzi scâncete de copii şi în puşcărie. De nu mai înţelegi nimic. Mama şi copilul stau împreună, într-un salon de trei paturi, cu baie şi toate dotările de rigoare: masă de înfăşat, cântar, pamperşi, produse cosmetice, maşină de spălat.

Masa bebeluşilor este pregătită de asistente,

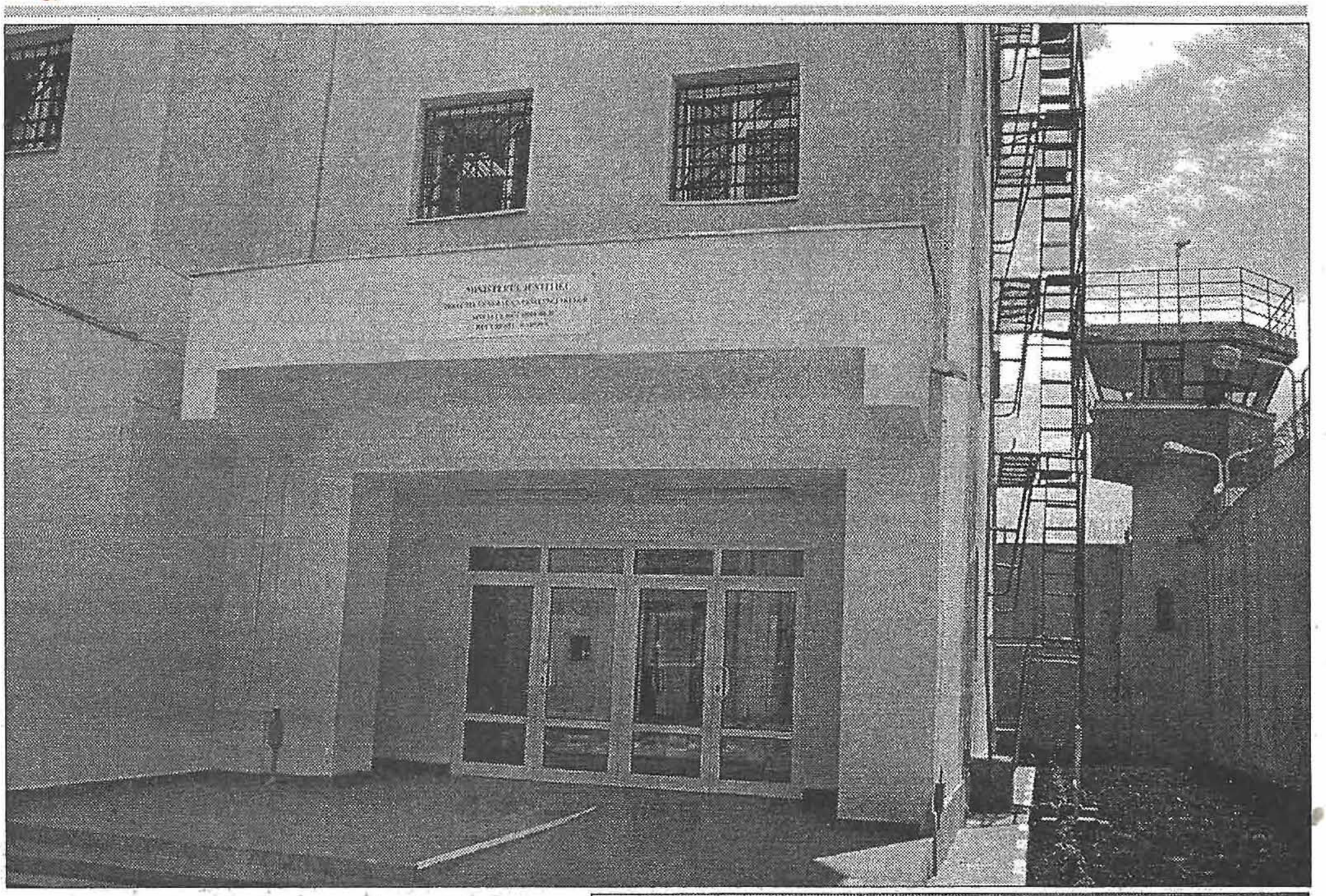

în colaborare cu mămicile, spre a le responsabiliza. Din frigider nu lipsesc laptele, carnea de pui, ficăţeii, fructele, legumele. Adică exact hrana potrivită pentru copiii în vârstă de până la un an. Chiar dacă nu există studii de specialitate în acest sens, medicul Adrian Mocanu, comandantul Spitalului Penitenciar Rahova, susţine că deţinutele au o schimbare vizibilă de comportament, când devin mame: „Comportamentul se modifică mai ales psihic, pentru că au o altă preocupare, care devine majoră. Este o schimbare pozitivă, bazată pe responsabilitate şi afecţiune. Cele mai multe deţinute vor copilul din instinct matern, dar există şi situaţii în care bebeluşul este folosit ca monedă de schimb." După un an însă, ruptura devine inevitabilă. Copilul este încredinţat familiei, dacă există aşa ceva, sau autorităţii tutelare, cu destinaţia casele de copii. Mama rămâne în puşcărie, până la ispăşirea pedepsei. Dacă despărţirea o traumatizează, intră pe mâna unui psihoterapeut. În alte ţări, precum Spania, Germania, Lituania, închisorile au şi creşe. Sistemul penitenciar românesc, însă, nu agreează acest model. Motivaţia pare întemeiată. Orice condiţii i-ai da unui copil, la un moment dat el tot se va întreba ce e cu gratiile astea, cu zidurile foarte înalte, cu gardienii de la uşă. Poate este adevărat, poate libertatea chiar contează în dezvoltarea unui copil. Deocamdată, însă, nici în acest domeniu nu există studii de specialitate. Aşa că am „studiat" doar starea de spirit a mamelor de la Rahova. Nu, nici nu vor să audă că vor fi despărţite de copii.

■

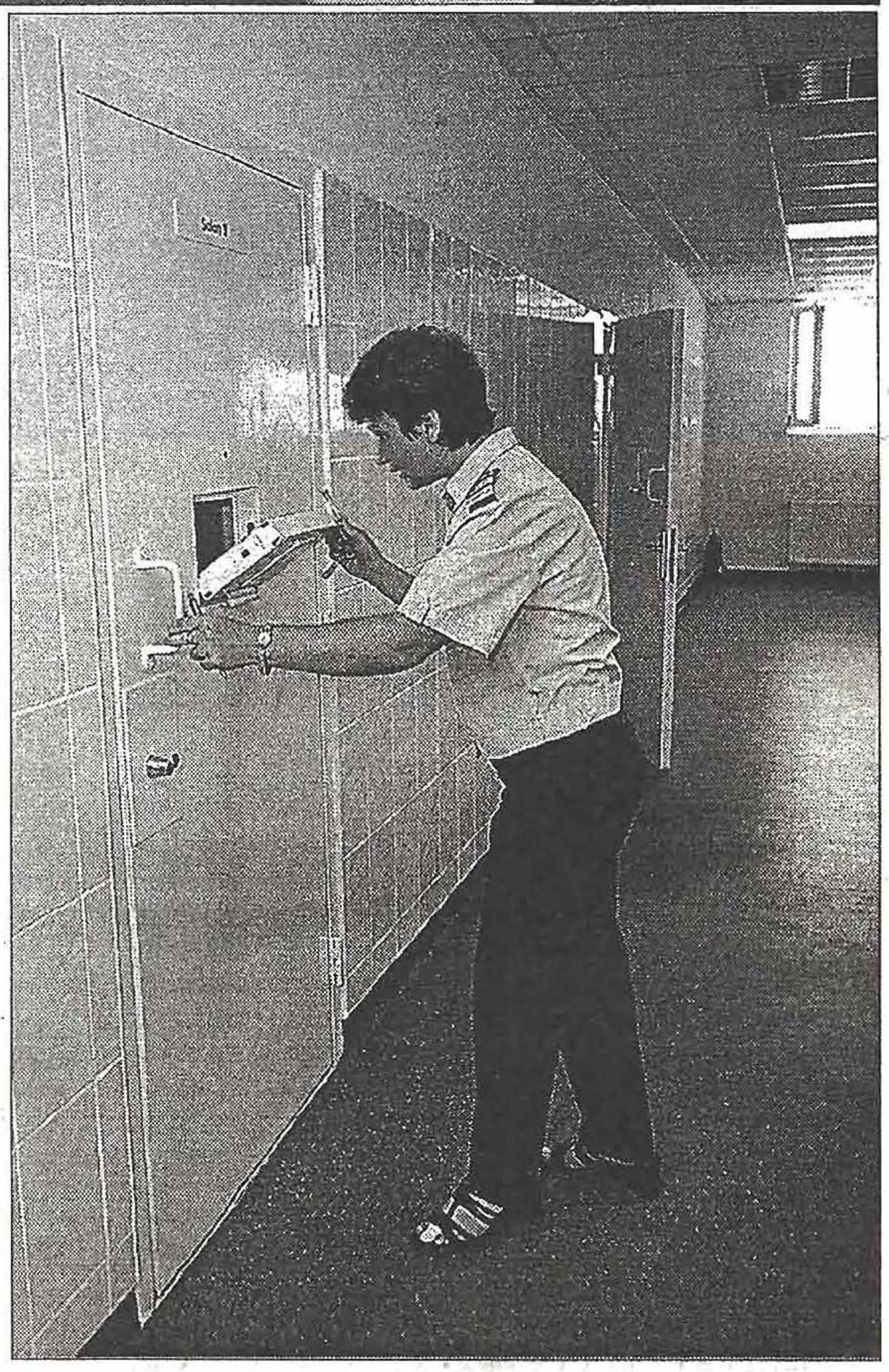

Mănăstirea, casa fiecăruia

text **Gia Iova**
foto **arhiva mănăstirii Dumbrava**

În inima ţării, la câţiva kilometri de Turda, s-a ridicat de puţină vreme o mănăstire. Aici, cât e ziua de lungă, alături de glasurile măicuţelor în rugăciune se aud râsete de copii şi paşi apăsaţi de bătrâni. Pentru că Mănăstirea Dumbrava este singura din România care are în grijă o casă de copii şi una de bătrâni fără familie. Iar ctitorul mănăstirii, Părintele Arhimandrit Vasile, nu mai pridideşte să tot construiască şi să lumineze vieţile acestor oameni.

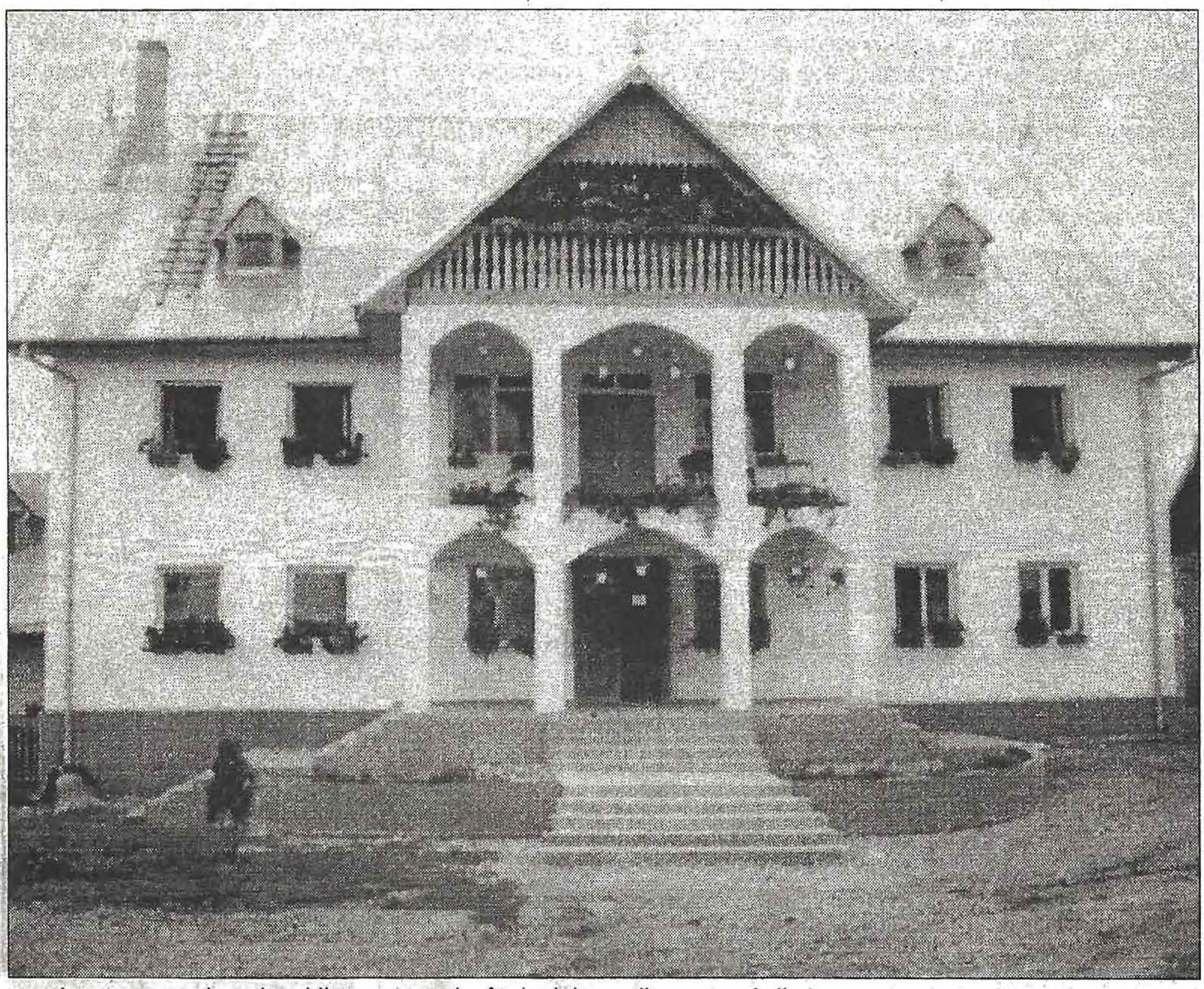

Acum zece ani, pe locul ăsta nu era decât dealul cu linii molcome, acoperit de iarbă şi buruieni. Părintele Arhimandrit Vasile Crişan, la acea vreme preot paroh în satul Dumbrava, bătea de multe ori drumul din sat până la şosea bucurându-se de aerul proaspăt şi de cerul de un albastru fără seamăn. Într-unul dintre aceste popasuri s-a născut gândul unei mănăstiri, pentru a mulţumi Domnului, pentru

tot binele şi farmecul acestei lumi. După rugăciuni necontenite, părintele a primit, de sus, răspuns: „După ce treci de răscruce, mergi cu piciorul până unde vei putea. Unde te vei opri, acolo să faci mănăstirea!", i-ar fi spus Fecioara Maria. Aşa s-a şi întâmplat. După ce a primit binecuvântarea Înalt-preasfinţitului Părinte Andrei, episcop de Alba-Iulia, părintele Crişan a început lucrarea aşezării monahale în care trebuiau să-şi găsească adăpost vitregiţi ai sorţii. La scurtă vreme după începerea construcţiei, în 1996, s-a aflat că pe aceste locuri, în 1703, un anume preot Ioan a fost ars de viu într-o căpiţă de fân pentru că n-a vrut să-şi lepede credinţa ortodoxă şi să treacă la greco-catolici, aşa cum îi dictau stăpânitorii austro-ungari. Nu încăpea nici o îndoială: locul, încărcat de puterea credinţei, chema la împlinirea unei misiuni importante. Mai mult: în curtea bisericii din satul Dumbrava, acolo unde slujea, părintele a găsit, aruncată de muncitori pe un maldăr de moloz, o icoană a Maicii Domnului veche de 300 de ani. Icoana, apărută prin minune în calea părintelui, este acum aşezată la mare cinste în biserica mănăstirii Dumbrava.

Astăzi, alături de Părintele Arhimandrit Vasile (care a fost uns de curând Arhimandrit, la hramul mănăstirii, sărbătoarea Sfântului Dimitrie, Izvorâtorul de mir) slujesc aici şi preotul celibatar Viorel Sârbu şi părintele Constantin, dar la sărbători, la Sfântul Maslu de fiecare vineri, vin şapte, până la 13 preoţi din împrejurimi. Cele 22 de măicuţe care trăiesc aici întru Domnul trebăluiesc întruna, fie că se roagă, muncesc pentru obşte sau se ocupă de copii. Deşi nu au maică stareţă, maicile sunt foarte bine organizate. Maica economă Minodora trăieşte de la 18 ani în blânda viaţă duhovnicească. „Mai am doi fraţi trăitori în mănăstiri. Aici, la Dumbrava, mi-a plăcut tare mult frumuseţea locului, dar şi faptul că putem fi de ajutor. În fiecare sâmbătă primim ascultare să facem rugăciuni cu copiii, pe rând. Avem şi un atelier de croitorie şi broderie, pictăm icoane pe lemn, facem tot ce putem", spune maica economă. Multe dintre ele şi-au asumat o nevoinţă în plus: nu mănâncă deloc carne. Părintele Vasile Crişan îşi doreşte, de fapt, ca aici să vieţuiască 33 de maici, număr simbolic al anilor Mântuitorului. Văzând şi de cei pe care îi au în grijă, slujitoarele Domnului sunt bucuroase că pot fi de folos celor în suferinţă. „Suntem singura mănăstire care are în grijă şi copii şi bătrâni. Dacă fiecare mănăstire şi-ar propune să ajute în felul ăsta, atunci n-ar mai fi nici bătrâni ai nimănui, nici copii orfani", adaugă maica economă Minodora.

Pe poteca ce urcă, din şosea, către mănăstire, prima clădire întâlnită este Casa de Copii *Sfânta Veronica*. Aici, sub atenta îndrumare a directoarei Amalia Cămărăşan, cresc, înconjuraţi de dragoste, 26 de copii. Cel mai mic, Ionuţ, are abia un an iar Bianca tocmai a împlinit 15. Sunt copii care provin din familii cu situaţii foarte grele. Părinţii au acceptat această modalitate de a le asigura astfel o educaţie şi un viitor stabil. „Încercăm să facem tot ce e mai bun pentru ei. Ne ocupăm de ei ca şi de copiii noştri. Părintele nostru, părintele Vasile, şi-a propus să aibă grijă de ei până când are fiecare dintre ei o situaţie, îi întreţinem şi în facultate dacă e cazul. Nu vrem să le dăm drumul după ce împlinesc

18 ani, aşa cum se întâmplă la casele de copii. Ei merită să aibă o viaţă împlinită", spune directoarea Amalia Cămărăşan. Copiii mulţumesc acestor oameni cu suflet bun în felul cel mai frumos şi mai direct cu putinţă: toate doamnele din jurul lor sunt mame, iar mai presus de toţi, ei îl văd pe Părintele Arhimandrit ca pe tatăl lor.

La atelierul de pictură (unde sunt pregătite adevărate expoziţii de icoane pe lemn) sau la cercul de limba franceză (susţinut de prof. Eugenia Nicolae), copiii evoluează promiţător. Pentru că meritau, tocmai a fost sfinţită, în prezenţa Înaltpreasfinţitului Arhiepiscop Andrei, o bisericuţă numai pentru ei. Unică în ţară, această biserică a copiilor are hramul Sfântului ierarh Nicolae. În fiecare zi, dimineaţa, la prânz şi seara aici vin copiii să se roage pentru ei şi pentru cei care le sunt aproape. Aici vine zilnic şi Nicuşor, un băieţel blînd şi ascultător, aici îşi împreunează mânuţele pentru rugăciune şi Carmen, o fetiţă de trei ani care s-a născut la stâna în care părinţii ei lucrau ca slugi. Tot aici s-a născut şi ideea simpozionului „Filantropia, parte din fiinţa bisericii", care a avut loc la 20 octombrie, la mănăstire. Cu acest prilej, casa de copii şi cea de bătrâni au fost vizitate de episcopi din toată ţara.

Chiar în incinta mănăstirii, foarte aproape de chiliile maicilor, se află camerele celor 16 bătrâne pe care soarta le-a îndrumat aici. Cele mai multe dintre ele au fost găsite în situaţii de neimaginat. Irina Butoi, de 82 de ani, îşi ducea chinul în canal, la Bucureşti. Fusese muşcată de şoareci şi faţa a purtat mult timp semnele acestei grozăvii. Zamfira Ţicu, de 74 de ani, a fost găsită tot în Bucureşti, suferind într-un coteţ. Cele mai multe dintre bătrânele de aici nici nu mai au buletine. Nimeni nu se mai interesează de soarta lor. „Dumnezeu a orânduit să-şi petreacă restul zilelor lângă noi. Ne ocupăm şi de sănătatea lor, dar mai ales de suflet, care a trecut prin atâtea chinuri până acum. Suntem bucuroşi să oferim împăcarea de care au nevoie, măcar acum, spre sfârşitul vieţii", spune părintele Viorel Sârbu, cel care se ocupă îndeaproape de bătrâne. Părintele are pentru fiecare o vorbă bună, ba chiar o glumă, pentru că, după atâta suferinţă, e mare nevoie de zâmbet. De fapt, la mănăstirea Dumbrava nimeni nu are de ce să fie trist. Din zori şi până seara, aici toată lumea munceşte. După rugăciune, maicile nu stau o clipă locului: deretică, gătesc, cos, pictează, văd de copii, sunt sprijin bătrânelor. Imediat ce-şi termină lecţiile, copiii au gust de joacă pe deluşorul din faţa casei. Ba au şi animale în grijă, trei căprioare primite în dar special pentru ei. După slujba de dimineaţă şi bătrânele ies la aer, bucurându-se de strălucirea soarelui şi gândindu-se în tihnă la ziua de mâine. Dar pentru ca totul să meargă bine, Părintele Arhimandrit Vasile coordonează orişice mişcare de aici, de la mănăstire. Acum îl asculţi, sfinţitor, slujind în biserică, mai apoi îl vezi arătând muncitorilor ce mai e de făcut sau mângâind luminat un căpşor de copil. Pentru toate astea e nevoie de o energie uimitoare. Părintele Arhimandrit are putere să înfăptuiască tot ceea ce şi-a propus pentru că mulţumirea din ochii oamenilor mari şi mici pe care îi are în grijă este sfântă. ■

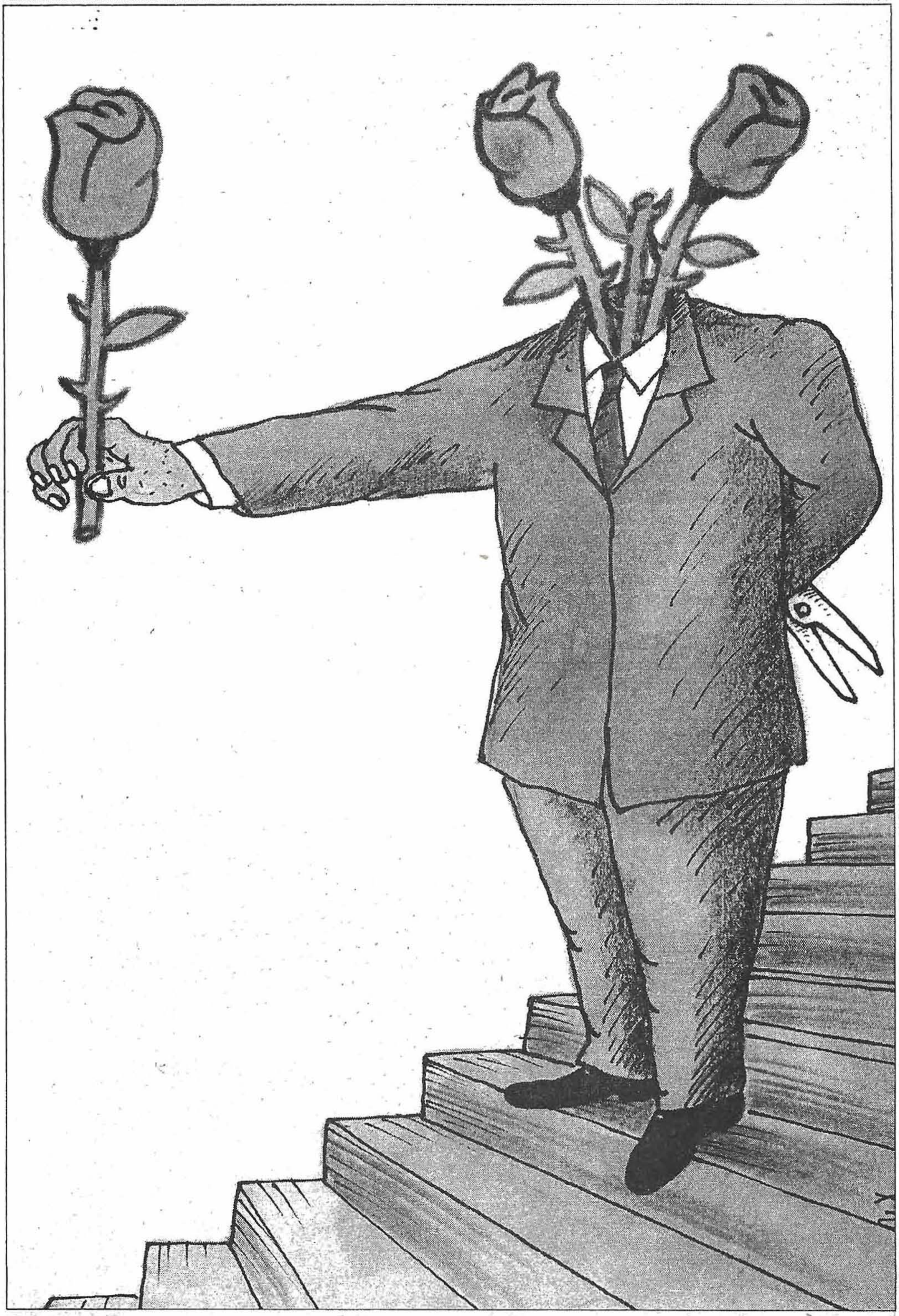

desen de **Aurel Ștefan Alexandrescu**

STOP
sacrificării generaţiilor viitoare

Peste un miliard de persoane trăiesc cu mai puţin de un dolar pe zi. Aproape jumătate din populaţia lumii trăieşte cu mai puţin de doi dolari pe zi. Peste zece milioane de copii sub cinci ani mor anual din cauze ce ar putea fi prevenite. Aproape un sfert din populaţia globului nu are acces la apă potabilă. Peste două milioane de locuitori din ţările în curs de dezvoltare, în majoritate copii, mor anual din cauze asociate cu lipsa apei potabile. În jur de 2,5 miliarde de oameni nu au acces la servicii moderne de energie. În fiecare an, între cinci şi şase milioane de oameni din ţările în curs de dezvoltare mor din cauza poluării aerului şi a apei. Un sfert din bolile ce ar putea fi prevenite în lume astăzi sunt cauzate de calitatea scăzută a mediului. Suprafeţele de teren arabil pe cap de locuitor sunt în continuă scădere. Până în anul 2030 acestea sunt estimate a fi mai mici de 0,16 hectare pe cap de locuitor. Deşertificarea ameninţă existenţa a peste un miliard de oameni din 100 de ţări. În ce măsură îşi poate schimba omenirea cursul pentru un viitor mai sigur?

text **Giani Grădinaru**

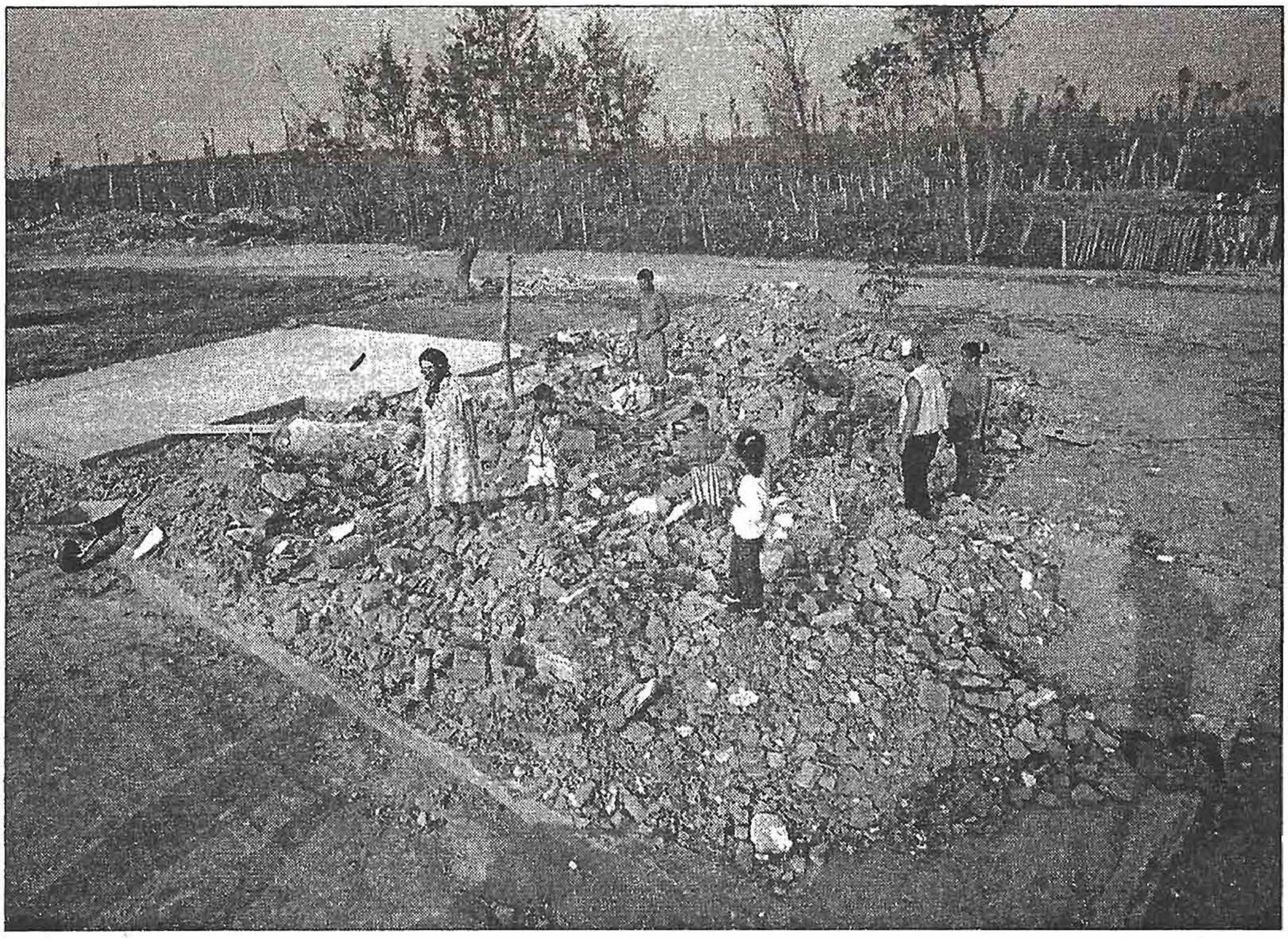

„Boom-ul“ din economie

Depăşirea stadiului de dezvoltare economică bazată pe agricultură a adus pentru omenire o serie însemnată de avantaje dar, din nefericire, şi un lanţ de dezavantaje. În era preponderent agricolă, mijloacele de producţie dominante erau pământul şi munca. Resursele de energie consumate erau, în general, regenerabile, fiind furnizate de musculatura umană, soare, apă şi vânt. În această fază de dezvoltare a umanităţii, reziduurile erau foarte uşor reintegrate în natură.

Creşterea economică rapidă, specifică ultimei perioade, bazată pe sporiri ale profitului pe termen scurt, a indus un consum ridicat de resurse neregenerabile precum şi imposibilitatea naturii de a asimila şi reintegra în totalitate reziduurile. Dezvoltarea la scară mondială a economiei „coşului de fum“ a afectat, într-un mod fără precedent, aproape tot ceea ce ne înconjoară. Mediul, reprezentat printr-un ansamblu de factori sociali şi naturali, este principala victimă.

Interacţiunea dintre factorii naturali şi sociali a influenţat echilibrul ecologic şi cauzează modificarea condiţiilor de viaţă şi a celor de dezvoltare economico-socială a omenirii. Semnalul de alarmă privind rezolvarea nevoilor actuale fără a compromite şansa generaţiilor viitoare de a-şi satisface la rândul lor propriile nevoi a fost tras. Aceasta este, de fapt, dezvoltarea durabilă, concept prezentat pentru prima oară în anul 1987 în Raportul Bruntland – *Our Common Future*.

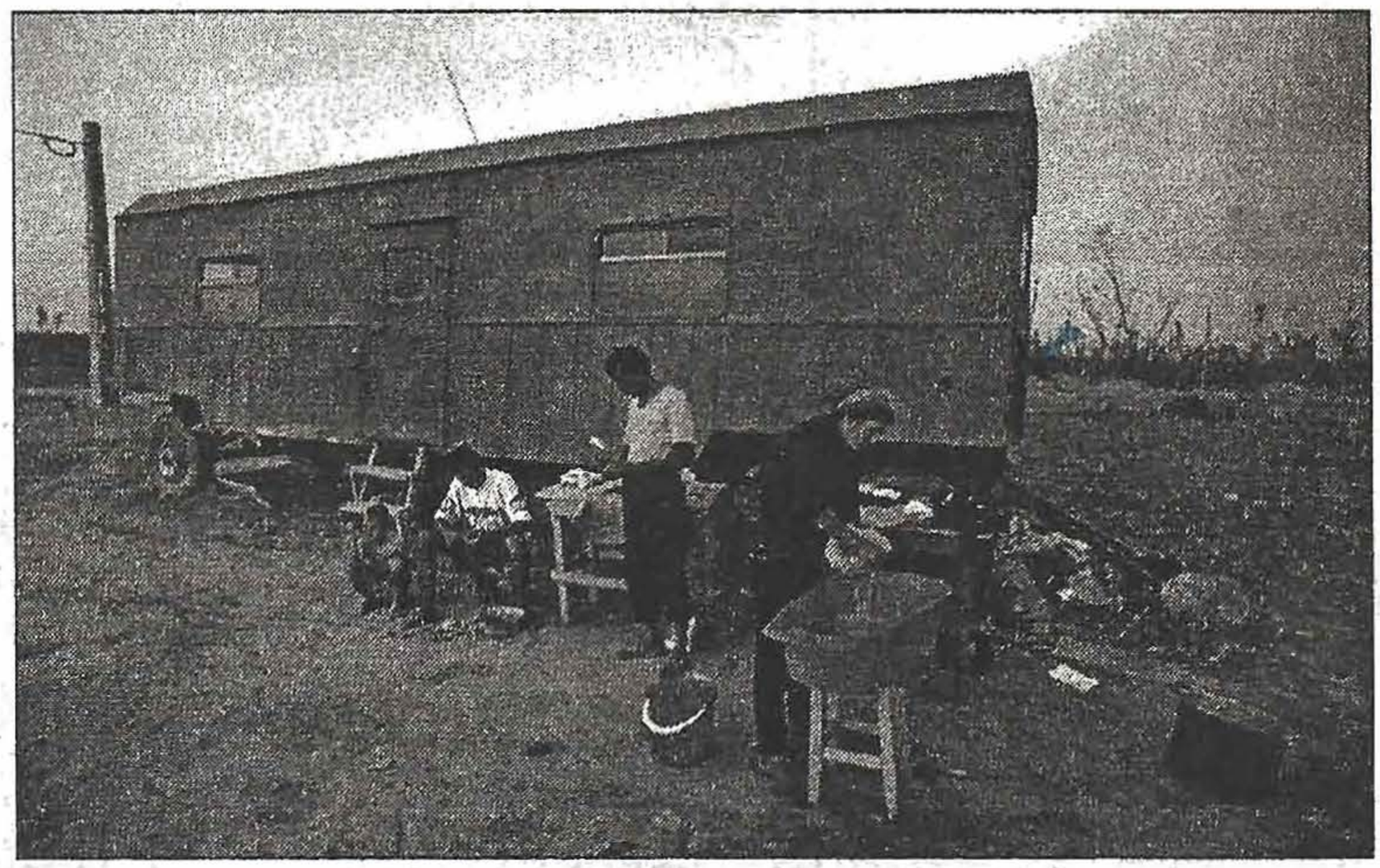

Dezvoltarea durabilă urmăreşte, pe de o parte, calitatea mediului, ca şi componentă a calităţii vieţii, iar pe de altă parte, dezvoltarea socio-economică. Integrarea problemelor de mediu în dezvoltarea socio-economică reprezintă fundamentul conceptului. Solidaritatea socială, eficienţa economică şi responsabilitatea faţă de mediu sunt cele trei dimensiuni majore ale dezvoltării durabile.

Ce se poate face

Pe de o parte degradarea mediului este cauzată de sărăcie. Oamenii şi naţiunile sărace pun nevoile imediate de supravieţuire în faţa prezervării resurselor pe termen lung. Pe de altă parte, în ţările bogate, degradarea ecosistemelor este adesea rezultatul utilizării în exces a resurselor naturale şi a generării unor cantităţi mari de deşeuri.

Kofi Annan a identificat cinci domenii cheie în care se pot aduce contribuţii semnificative: apă şi salubritate, energie, productivitate agricolă, biodiversitate şi gestiunea ecosistemelor. La Summitul Mondial cu privire la Dezvoltarea Durabilă, de la Johannesburg, a fost propusă o serie de măsuri. Eficientizarea consumului resurselor de apă şi adoptarea unor mecanisme care să contrabalanseze consumul uman, industrial şi agricol cu nevoia de conservare şi refacere a integrităţii ecosistemelor este una dintre ele.

Până în 2015 peste un miliard şi jumătate de persoane ar putea fi legate la surse adecvate de apă potabilă. Unui număr de 2,2 miliarde persoane li s-ar putea asigura sisteme de salubrizare şi cunoştinţe minime de igienă. Pentru a fi îndeplinite aceste nevoi investiţiile ar trebui să atingă nivelul de 23 miliarde dolari anual, cu mult peste cel de 16 miliarde anual investite în prezent în serviciile de apă şi canalizare.

În ceea ce priveşte energia, până în 2012 ar trebui sporită de patru ori eficienţa acesteia. Pentru a mări ponderea surselor de energie regenerabile cu cel puţin cinci procente până în 2010 ar trebui dezvoltate şi răspândite tehnologiile de producere a acestora. Utilizarea gazelor naturale şi îmbunătăţirea eficienţei în transporturi, în special în zonele urbane şi industriale, ar trebui încurajate şi promovate. Soluţia constă în vehicule nedăunătoare mediului. Pentru a fi satisfăcută creşterea cererii de energie din ţările dezvoltate, estimată la 2,5% pe an, este nevoie de investiţii în cuantum de cel puţin două procente din PIB-ul acestora.

Conform estimărilor Organizaţiei pentru Alimentaţie şi Agricultură (FAO), prin reducerea la jumătate a numărului persoanelor care suferă de foame s-ar obţine beneficii economice de aproximativ 120 miliarde dolari anual, în timp ce suplimentarea investiţiilor publice nu ar depăşi valoarea de 24 miliarde dolari anual.

Administrarea mai bună a pământului produce o rezervă stabilă de hrană. Lupta pentru combaterea sărăciei şi cea pentru protejarea mediului au un numitor comun: viitorul planetei. ■

DIVERTIS pentru 2004

text **Alice-Claudia Gherman**

foto **Robert Hanciarec** şi **arhiva Antena 1**

Anul 2003 pare să fi stat sub semnul zeiţei Fortuna pentru grupul *DIVERTIS*, ţinând cont că grupul a primit premiul pentru cea mai bună emisiune de divertisment. În această toamnă, *DIVERTIS* a revenit pe micul ecran şi promite că, după acest sezon, să îl revedem la *Antena 1* şi în primăvara lui 2004. Cum a fost 2003 cu lumină şi umbre, cu bucurii şi necazuri am încercat să aflăm de la membrii grupului într-o seară, chiar la ei în studio, în timpul repetiţiilor. Au lipsit de la interviu Cătălin Mireuţă, Valentin Darie şi Valentin Gora.

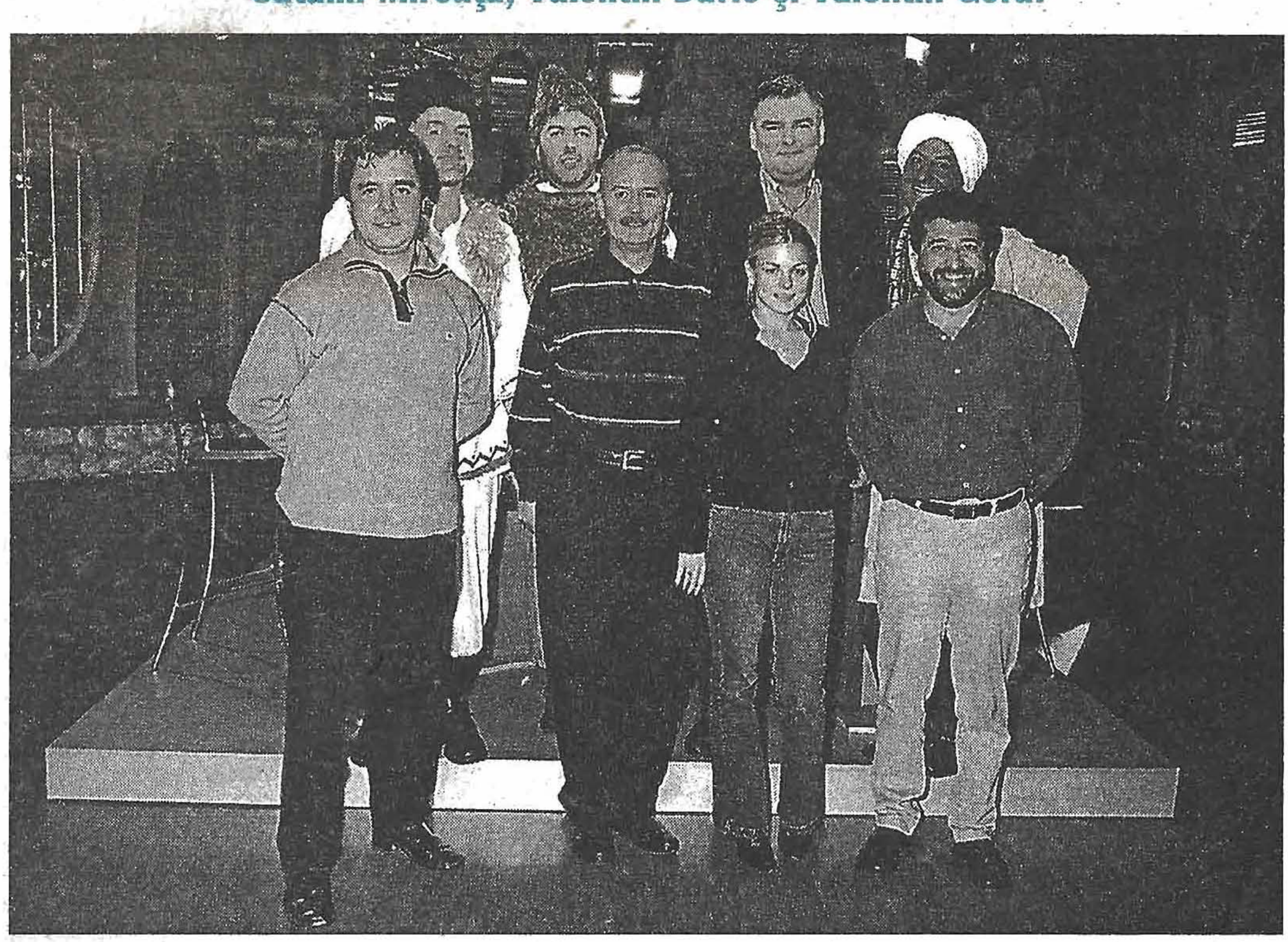

– Din 12 octombrie aţi revenit în casele românilor prin intermediul *Antenei 1*, dar fără Monica Anghel. De ce fără Monica?

Toni Grecu: Monica a primit o altă ofertă din partea postului *Antena 1*, să realizeze o emisiune separat, a acceptat oferta şi s-a ajuns la acest rezultat. Date fiind condiţiile, nu ar mai fi avut timp fizic să lucreze la ambele proiecte. Nu este o ruptură între noi şi ea, noi am rămas foarte buni prieteni cu Monica şi, în funcţie de programul ei,

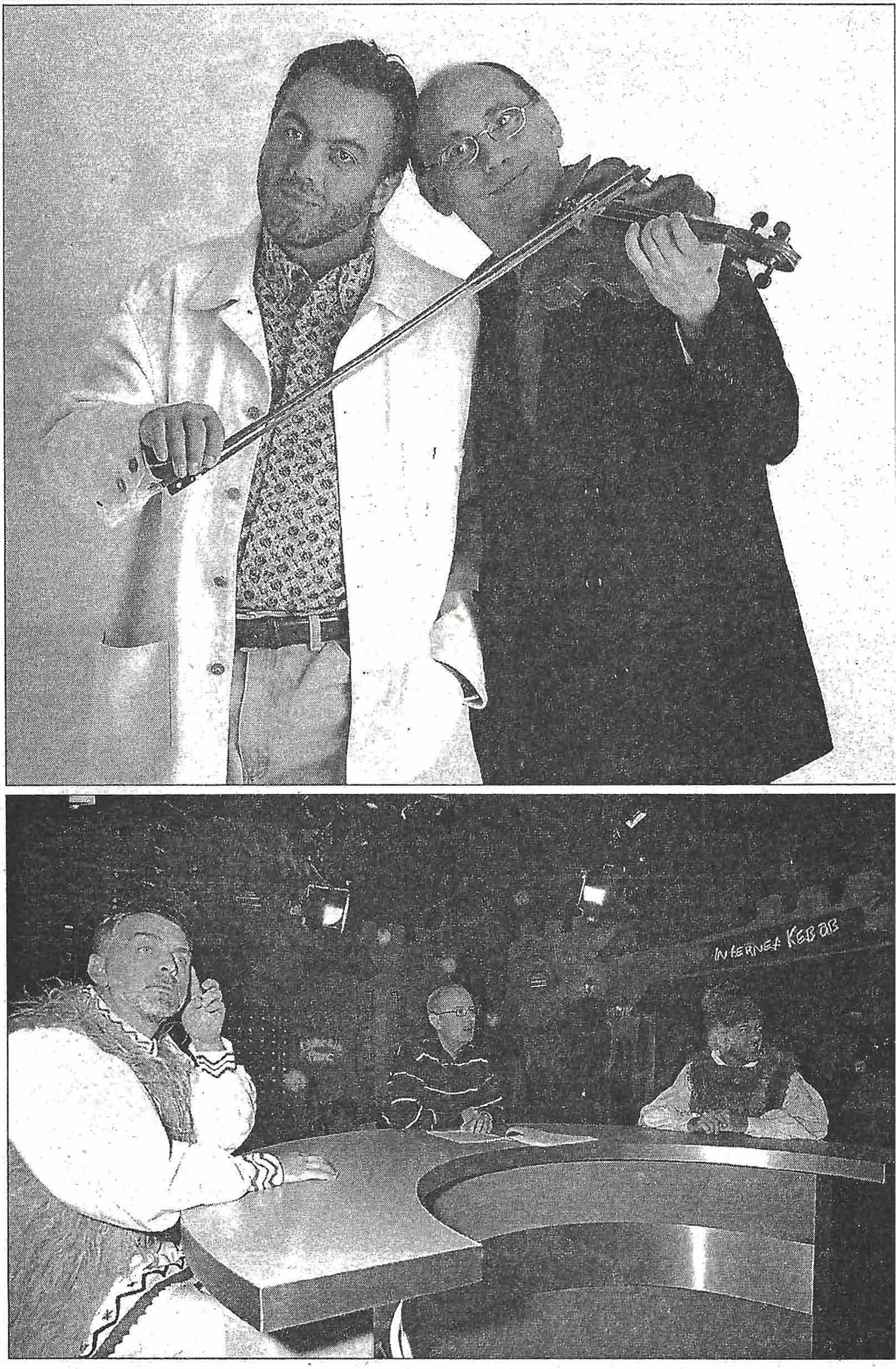
INTERNET: KEB 08

probabil că va reveni alături de noi, chiar dacă poate nu în sezonul actual.

– Vi s-a alăturat un nou membru, actriţa Magda Catone. De ce aţi cooptat-o tocmai pe Magda Catone?

Silviu Petcu: Noi am avut ideea de a lucra cu Magda Catone cu mulţi ani în urmă, când lucram la un scenariu pentru film, care se numea *Deci e jale!*, care a câştigat premiul I pentru scenariu la concursul organizat de către Oficiul Naţional al Cinematografiei. Era un scenariu despre cum s-a format poporul român în viziunea noastră. Atunci Magda trebuia să joace rolul uneia dintre femeile dace. Din motive financiare s-a renunţat la acel scenariu. Magda Catone a rămas în galeria de actori români foarte buni cu care *Divertis* ar dori să colaboreze, iar când s-a ivit ocazia am cooptat-o alături de noi.

Toni Grecu: Magda Catone era potrivită în rolul din sceneta pe care o aveam pentru *Divertis Reloaded*. O româncă sănătoasă, o femeie adevărată, care are succes în afaceri.

– Mergeţi într-un fel tot pe mâna *Antenei 1*. De ce? Nu au mai existat şi alte oferte?

Toni Grecu: Nu am avut alte oferte. Suntem deocamdată pe un contract stabil cu *Antena 1*. Emisiunea a pornit de anul trecut şi suntem legaţi de aspecte de natură financiară.

Silviu Petcu: *Antena 1* este postul de televiziune cu care am colaborat foarte bine în ultimii trei ani şi dacă se poate colabora foarte bine nu văd de ce trebuie să schimbăm postul. Am colaborat în decursul anilor şi cu *România 1* şi cu *PRO TV*, datele problemei s-au schimbat între timp şi am rămas la cei cu care ne-am înţeles şi ne înţelegem foarte bine.

– Faptul că apăreţi pe micul ecran pare să fi determinat absenţa spectacolelor *Divertis* cu public. Ce s-a întâmplat?

Doru Pârcălabu: Un calcul economic simplu spune că nu mai este rentabil spectacolul la care mergi cu decoruri pentru scenă, instalaţii, cu circa 20 de oameni care muncesc, au nevoie de hrană, cazare. Pe de altă parte, nu poţi cere spectatorului mai mult de 1-2 dolari pe bilet, iar echipamentele şi toată munca oamenilor costă!

Doru Antonesei: Biletul nu poate fi mărit peste o anumită sumă, iar numărul de spectatori nu e prea mare. Din cauză că nu am mai făcut spectacole de ceva timp se constată oarecum şi o delăsare a publicului. Oamenii spun „Lasă că-i vedem la televizor. Te uiţi sâmbătă, duminică..., se reia emisiunea!". Sigur, contactul cu publicul prin intermediul micului ecran nu poate înlocui contactul direct cu spectatorii din sală. Mai facem mici spectacole cu prilejul diverselor aniversări ale firmelor prin ţară. Poate vom face un spectacol cu public la aniversarea a 25 de ani de *Divertis*. Va fi un spectacol *Divertis* de argint!

– Aţi luat o serie de premii în cursul anului 2003, acum la sfârşit de an într-un bilanţ cu bune şi rele ce aţi trece la capitolul puncte bune, respectiv puncte slabe?

Silviu Petcu: Cel mai bine am reuşit să ne plasăm în luna mai, locul I în topul audienţelor pentru o emisiune de divertisment. Ne-a bucurat şi minunat acest lucru, fiindcă de obicei, de ani de zile, ocupam locul II. Ne adresăm unui public normal, ori

alţi colegi care fac umor se adresează unui public care nu prea înghite ceea ce facem noi... Încă un lucru bun realizat de noi l-au reprezentat filmuleţele din timpul deplasării noastre în Canada şi SUA. Un punct slab îl reprezintă faptul că nu avem destui

bani încât să producem singuri o emisiune. Suntem legaţi în permanenţă de problemele financiare ale partenerilor noştri de afaceri, de aceea ideile creatoare nu se mai regăsesc în totalitate în ceea ce facem. Nu reproşăm nimic partenerilor noştri, aceasta e situaţia.

Toni Grecu: Premiile obţinute de noi anul acesta au oglindit doar cum a fost primit mesajul nostru de către public sau anumite instituţii care au acordat premiile. Cea mai importantă reuşită a noastră este că am rămas împreună până în momentul acesta. Personal mi-aş dori să dureze cât mai mult acest lucru. Un punct slab ar fi acela că poate *Divertis* încearcă să facă ceva nou cu orice preţ şi poate că nu întotdeauna îi reuşeşte, dar important este că măcar încearcă!

Florin Constantin: Principala realizare o constituie calitatea scenei, a imaginii grupului nostru cu prilejul noului sezon, colaborarea cu *Antena 1*, iar la nerealizări aş trece faptul că nu s-a mai continuat serialul bunicului şi cu Iuliana, care a luat totul pe cont propriu. Îmi pare rău pentru că Iuliana ar mai fi avut multe de făcut în casa bunicului. Spun asta după reacţia multor oameni care ar fi dorit să continue serialul şi să o vadă pe Iuliana acasă la bunicu'.

Ioan Gyuri Pascu: Mă bucură că am reuşit să trăiesc tot mai mult în prezent şi nu mai am întoarcerile acelea în trecut care trag înapoi. Cum spun într-un cântec de pe noul meu album – *Prinde o stea* – nu-mi fac planuri de viitor şi nu trăiesc din amintiri. Nu mă interesează nici ceea ce a fost bun nici ceea ce a fost rău. Mă interesează că astăzi e bine. Sunt cu colegii şi lucrez. Mâine nu se ştie ce o să fie.

Cristian Greţcu: Foarte bine a ieşit turneul în SUA şi emisiunile realizate acolo. Poate că un punct negativ l-a reprezentat lipsa activităţii de vară, spectacolele pe care le făceam pe litoral. Mie îmi lipseşte scena şi relaţia directă cu publicul.

– Domnule Cristian Greţcu, sunteţi interpretul personajului Ion Iliescu. În 2004 sunt alegeri. Pe cine veţi interpreta după ce Ion Iliescu nu va mai fi preşedinte?

Cristian Greţcu: Vă spun cu mare sinceritate că nu vom scăpa de el prea repede, pentru că din preşedinte al României va fi preşedintele PSD, partidul acela unic, măreţ şi foarte important, iar Iliescu va avea un rol foarte mare. El va fi omul care conduce din umbră. Un scenariu destul de pesimist, recunosc, dar, în acelaşi timp, realist!

– Fiindcă urmează 2004, să încercăm puţin să anticipăm totuşi. Ce aveţi în proiect pentru 2004?

Toni Grecu: Vrem să venim în fiecare sezon cu ceva nou în faţa publicului, fie prin distribuţie, fie prin modul în care realizăm emisiunea, prin structura, formatul ei, pentru că altfel înţepenim în proiect şi dacă „îngheţi" acolo e foarte greu să mai ieşi. Proiectul nostru principal sunt emisiunile TV, nu avem altceva. Aşteptăm să treacă şi iarna aceasta şi să ajungem cu bine în primăvara viitoare. ■

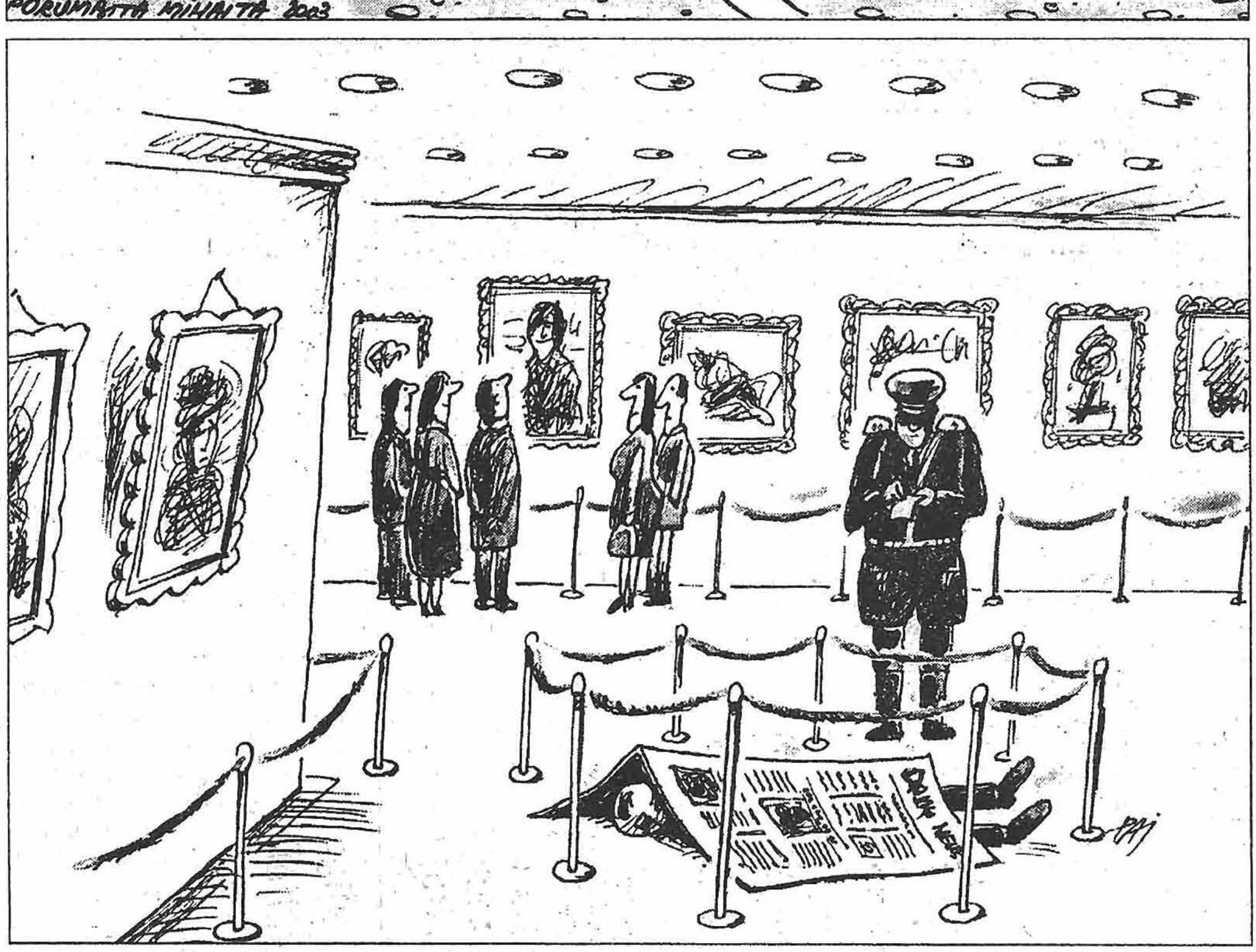

desene de **Porumbiță Mihăiță** și **Iulian Pena**

Râsul bate plânsul

Copiii Epocii de Aur

Ce sunt drogurile?
Drogurile sunt nişte plante pe care le usucă gangsterii şi le iau ca pe nişte medicamente, care îi amortizează, să nu-şi mai recunoască faptele. (14 ani)

Ce este bucuria?
Bucurie e când un om şade la coadă şi îi spune un om că nu e nimic şi el vede că este ceva înăuntru. (7 ani)

Ce este hotărârea?
Hotărârea e când tovarăşul Nicolae Ceauşescu vrea să meargă în altă ţară şi vorbeşte la telefon cu ţara aia şi le spune că vine. (7 ani)

Ce înseamnă luptă politică?
Nicolae Ceauşescu, de câte ori ieşea de la Doftana, lua comunişti cu el şi căuta să inerveze pe hitlerişti, ca să plece. (10 ani)

Ce este răscoala?
Răscoala înseamnă când părinţii noştri nu găsesc bani şi atunci răscolesc ca să găsească. (8 ani)

Ce este economia?
Economie înseamnă să nu mai cheltuim din salariu, ca să-l punem la CEC. Cheltuim numai din ciubucul care ni-l dă şeful. (7 ani)

Ce sunt amprentele?
Amprentele e când punem mâna pe o clanţă şi rămân degetele acolo şi le găseste miliţia. (8 ani)

Ce este politica?
Politica este când mai mulţi oameni se întâlnesc şi vorbesc foarte mult. (8 ani)
Politica e un fel de spionaj. (12 ani)

Ce este sufletul?
Suflet e când îţi pune mama prăjituri pe farfurie şi îi laşi prăjituri şi lu' ăla mic. (8 ani)

Ce este tristeţea?
Tristeţe înseamnă când un om vine la altul şi bea mult. (7 ani)

Ce este răbdarea?
Răbdarea este când un om se duce la măcelărie şi trebuie să mai stea. (7 ani)

Ce este recensământul animalelor?
Recensământul animalelor foloseşte ca să ştie ţara câte vite sunt şi dacă mor la un cutremur să ştim să muncim în locul lor. (9 ani)

De ce se bat potcoave cailor?
Calului i se bat potcoave, pentru că potcoavele sunt mai uşoare decât calul şi ele merg mai repede decât calul. (8 ani)
La cal se pun potcoave să nu cadă calul pe spate, atunci când pune frâna calul se înţepeneşte în potcoave. (9 ani)
La cal se pun potcoave ca să tropăie pe stradă, că dacă nu tropăieşte nu e cal. (7 ani)

Ce este respectul?
Respect înseamnă să te scoli şi să stea babele pe scaun. (9 ani)

Extrase din cartea Experimentul Zaica, *de Daniela Alexandrescu, Irina Nicolau şi Ciprian Voicilă, Editura Meridiane, Bucureşti, 2000. Dorel Zaica este pictor, profesor de desen (şi, o vreme, director) la Liceul* Nicolae Tonitza *din Bucureşti. El a inventat mii de întrebări pentru a stimula creativitatea copiilor, încercând să-i elibereze de formalismele tipice gândirii adulţilor. Majoritatea întrebărilor au fost puse în perioada comunismului, deci respectivii copii au acum circa 30 de ani...*

(continuare în pagina 88)

Zâmbeşte-mi, să-ţi spun cine eşti!

Ideea datează de la vechii egipteni, când înregistrările trăsăturilor distinctive şi măsurile trupului erau folosite pentru a se asigura că oamenii erau cei care se pretindeau a fi. Astăzi măsurătorile caracteristicilor biologice ale unui individ pot fi stocate în baze de date. Prin intermediul noilor tehnologii ţi s-ar putea afla oriunde şi oricând identitatea. Paşapoartele sau buletinele false ar putea să aparţină istoriei. Anonimatul ar fi şi el imposibil de atins.

text **Giani Grădinaru**

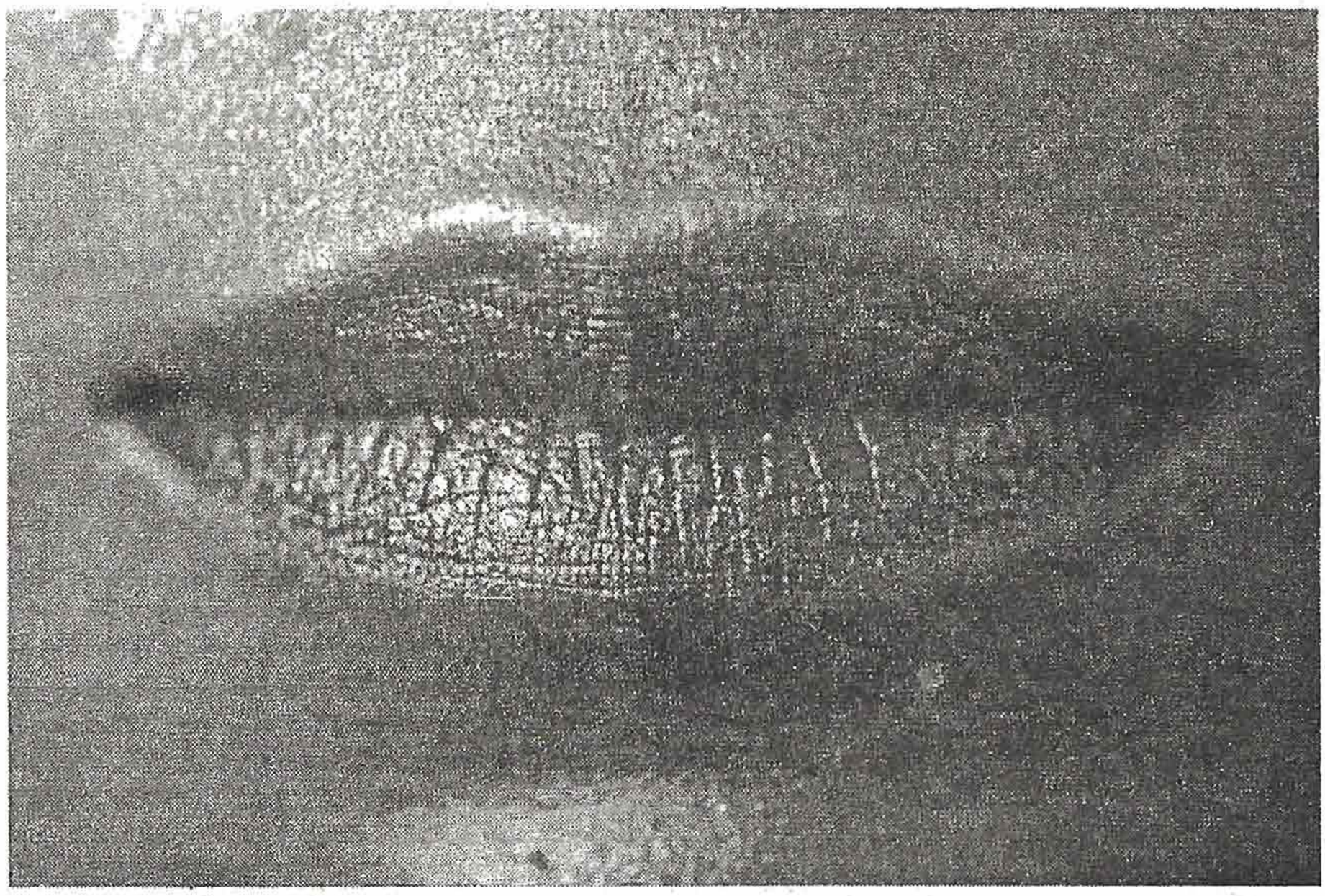

Biometria în interacţiune cu noile tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor ar putea oferi cele mai sigure modalităţi de identificare. Lumea în care trăim experimentează o schimbare profundă de ansamblu, în urma aplicării în practică a rezultatelor eforturilor de cercetare-dezvoltare depuse în diverse colţuri ale lumii. Tehnologiile avansate uşurează munca oamenilor, le modifică modul de petrecere a timpului liber şi le facilitează contactele. Pentru cei mai mulţi dezvoltarea tehnologică este benefică. Pentru cei certaţi cu legea ea ar putea fi inamicul numărul unu.

O lume fără parole

Amprentele sunt cel mai des folosite ca elemente biometrice. Sistemele electronice moderne transformă caracteristicile convenţionale ale amprentelor în coduri numerice. Acestea sunt corelate cu informaţiile înmagazinate în baza de date. Gradul de acurateţe este maxim. Din cauza deselor apelări la help-urile de reamintire a parolelor, companiile tehnologice promovează folosirea pe scară cât mai largă a amprentelor ca modalitate de conectare la reţelele de computere. În plus, prin

folosirea amprentelor, ca element de identificare, se elimină frauda electronică.

Un alt mijloc biometric, cu o popularitate în continuă creştere, este geometria mâinii. Identificarea prin geometria mâinii implică scanarea formei, mărimii unei părţi, a întregii mâini sau a anumitor caracteristici (lungimea degetului). Sistemul de geometrie a mâinii este deja folosit la controlul accesului şi verificarea identităţii la o serie de aeroporturi, birouri, fabrici, şcoli, spitale, centrale nucleare şi clădiri guvernamentale. El se foloseşte şi în sistemele de pontaj pentru a se evita frauda provocată de card-urile de intrare/ieşire din unitate, card-uri care pot fi introduse şi de alţi colegi.

„Îţi citesc în ochi"

Alt mijloc biometric este sistemul de scanare a ochilor. Scanarea fibrelor, ridurilor, petelor de pe iris, folosind o cameră video, oferă suficiente informaţii pentru identificarea oricărei persoane. Scanerele de iris au fost testate deja de băncile din Marea Britanie, Japonia şi America drept un mod de identificare a utilizatorilor bancomatelor. Deşi tehnologia de scanare este privită ca fiind cea mai verosimilă biomăsurare, ea este totuşi destul de costisitoare.

Recunoaşterea facială, ca tehnologie biometrică a câştigat teren, în ultima vreme. Sistemul se bazează pe analiza unei imagini video sau a unei fotografii şi identificarea poziţiilor câtorva puncte nodale pe faţa persoanei. Acestea, mai ales cele dintre frunte şi buza de sus sunt neafectate de expresie sau păr facial.

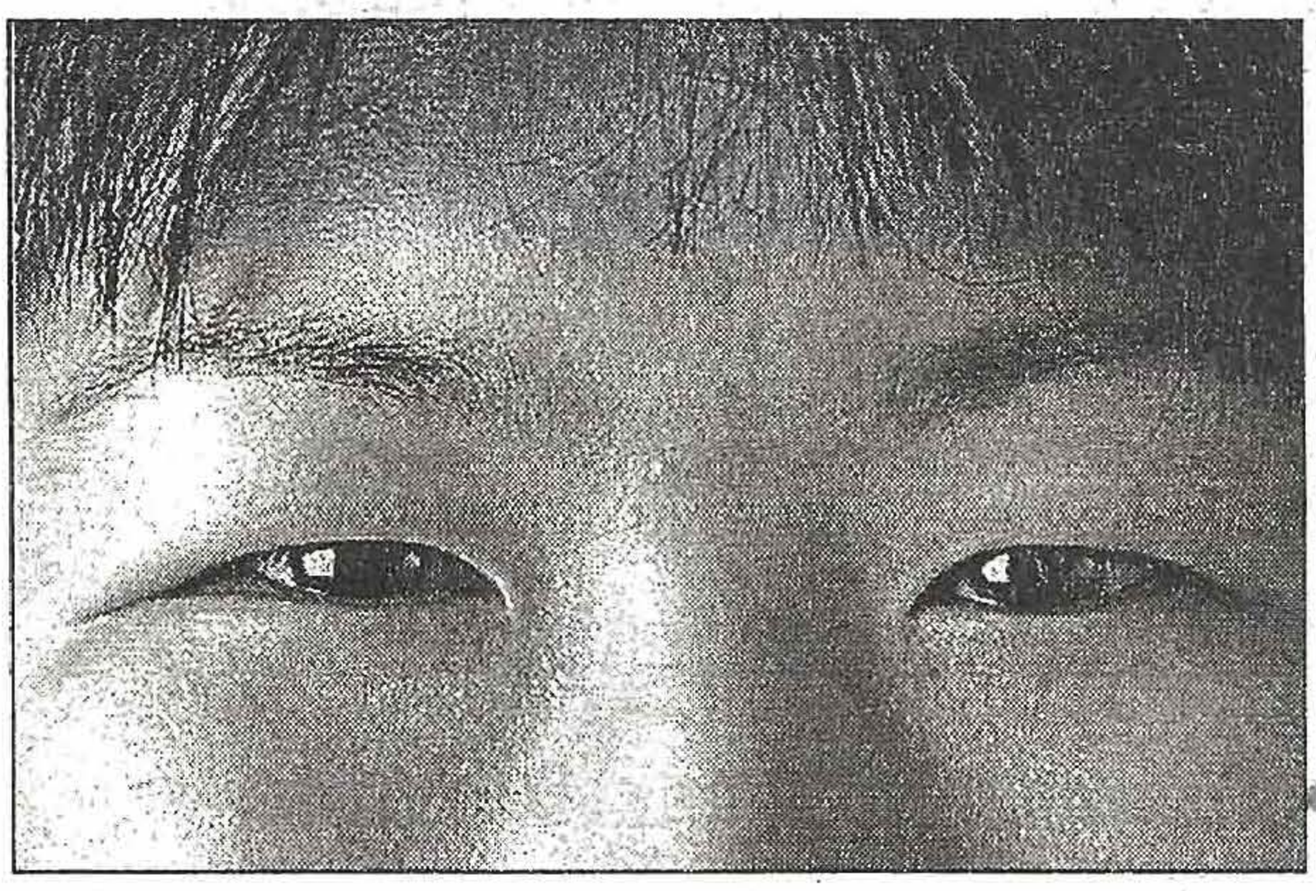

Recunoaşterea facială, faţă de alte mijloace de măsurare biometrică, poate opera „pasiv", fără ca oamenii să realizeze că sunt scanaţi. Ea poate ajuta la prinderea teroriştilor din aeroporturi sau a trişorilor din cazinouri.

Două, trei vorbe nu prea sunt de-ajuns

O altă formă de măsurare biologică şi care nu necesită un echipament costisitor, este recunoaşterea vocii. Sistemul funcţionează prin analiza

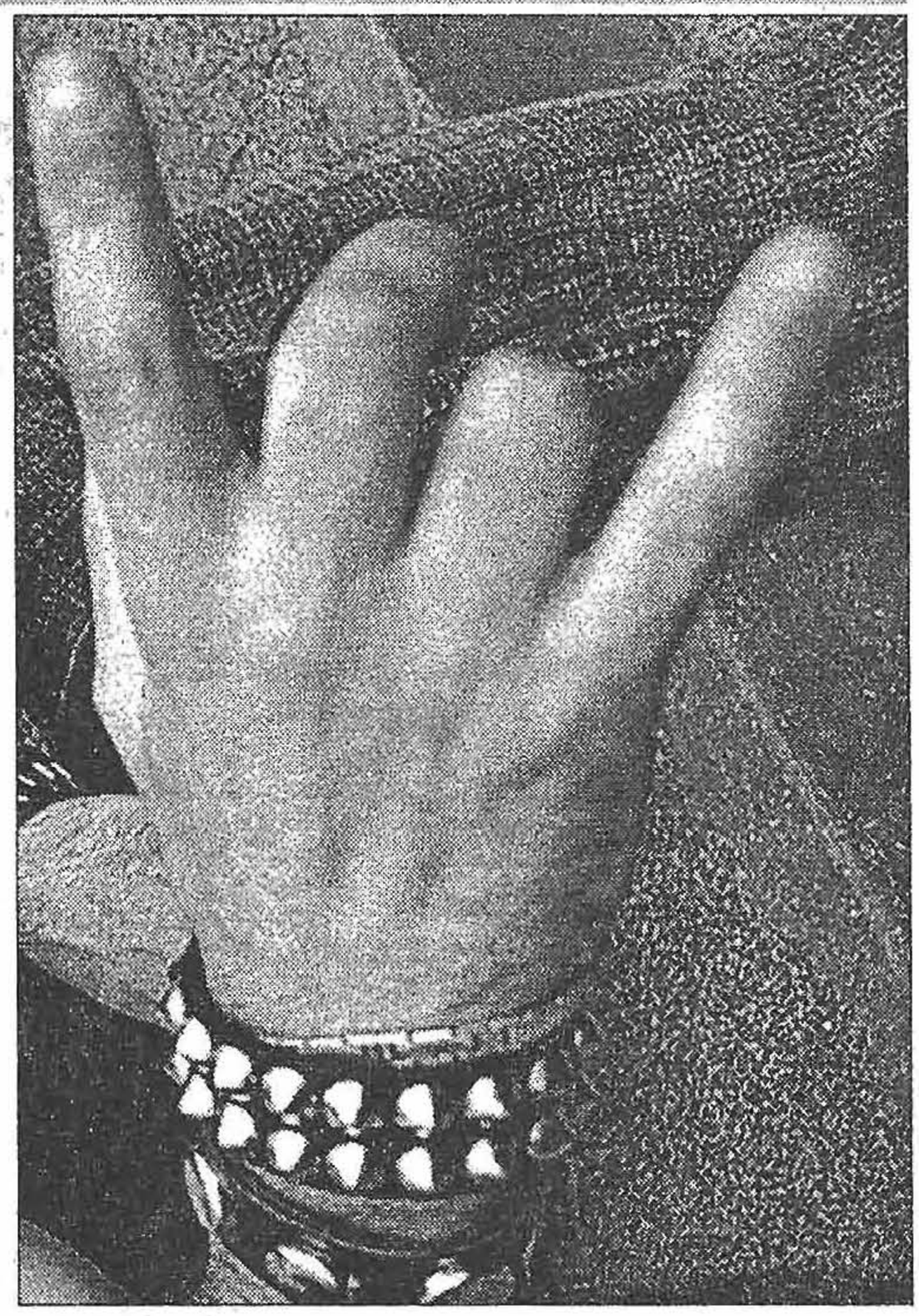

caracteristicilor fundamentale ale vocii. Avantajele se referă la costurile scăzute ale acestei tehnologii. Dezavantajele ţin de faptul că ea este mai puţin valabilă în cazurile în care se dispune de doar câteva secunde de convorbire înregistrată. Cota de piaţă a acestui mod de recunoaştere a scăzut în ultimul timp în favoarea recunoaşterii faciale.

O semnătură de mână poate fi, de asemenea, un mijloc de măsurare biometrică. Creionul electronic devine din ce în ce mai popular. Abilităţile hardware de capturare a semnăturii sunt vizibile în ultima vreme.

Există o mulţime de alte tehnologii de măsurare biologică. Recunoaşterea mirosului trupului, temperatura facială şi rezonanţa acustică a capului sunt doar câteva dintre ele. Fiecare are propriile ei avantaje, dar fie sunt prea scumpe, fie impracticabile şi nu se comercializează.

Biometria va creşte sigur în importanţă. Adoptarea la scară largă într-un interval de timp scurt nu este prea probabilă. Consumatorii vor avea reţineri în a adopta tehnologia dacă vor trebui să plătească în plus pentru aceasta iar beneficiile nu vor fi pe măsură.

Deja calculatoarele au devenit parte integrantă a vieţii noastre de zi cu zi. Majoritatea tranzacţiilor, de la semnarea contractelor până la efectuarea cumpărăturilor şi la completarea formularelor pentru recuperarea taxelor se pot realiza digital. Se creează astfel cadrul propice pentru ca firmele de biometrie să spere că produsele lor vor fi curând omniprezente şi indispensabile. ■

Două fete de acadea

text **Raluca Șeinoiu**
foto ***Nova Music***

Sunt împreună pe scenă de doi ani şi consideră că se cunosc şi se completează foarte bine. Nu îşi mai doresc alte schimbări, tot ceea ce vor este ca piesele lor să placă publicului. În prezent lucrează la o nouă melodie care speră să fie un succes.

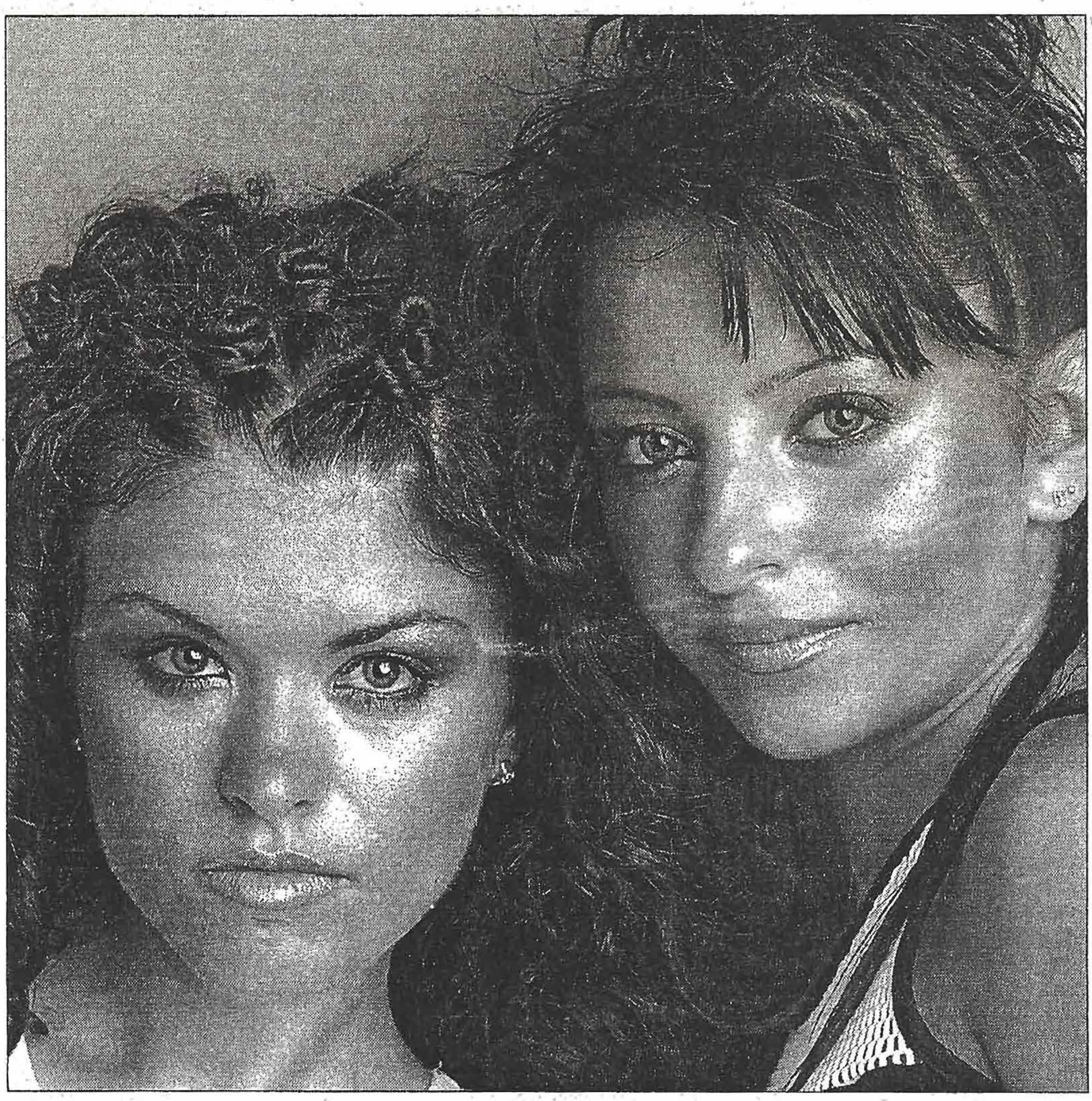

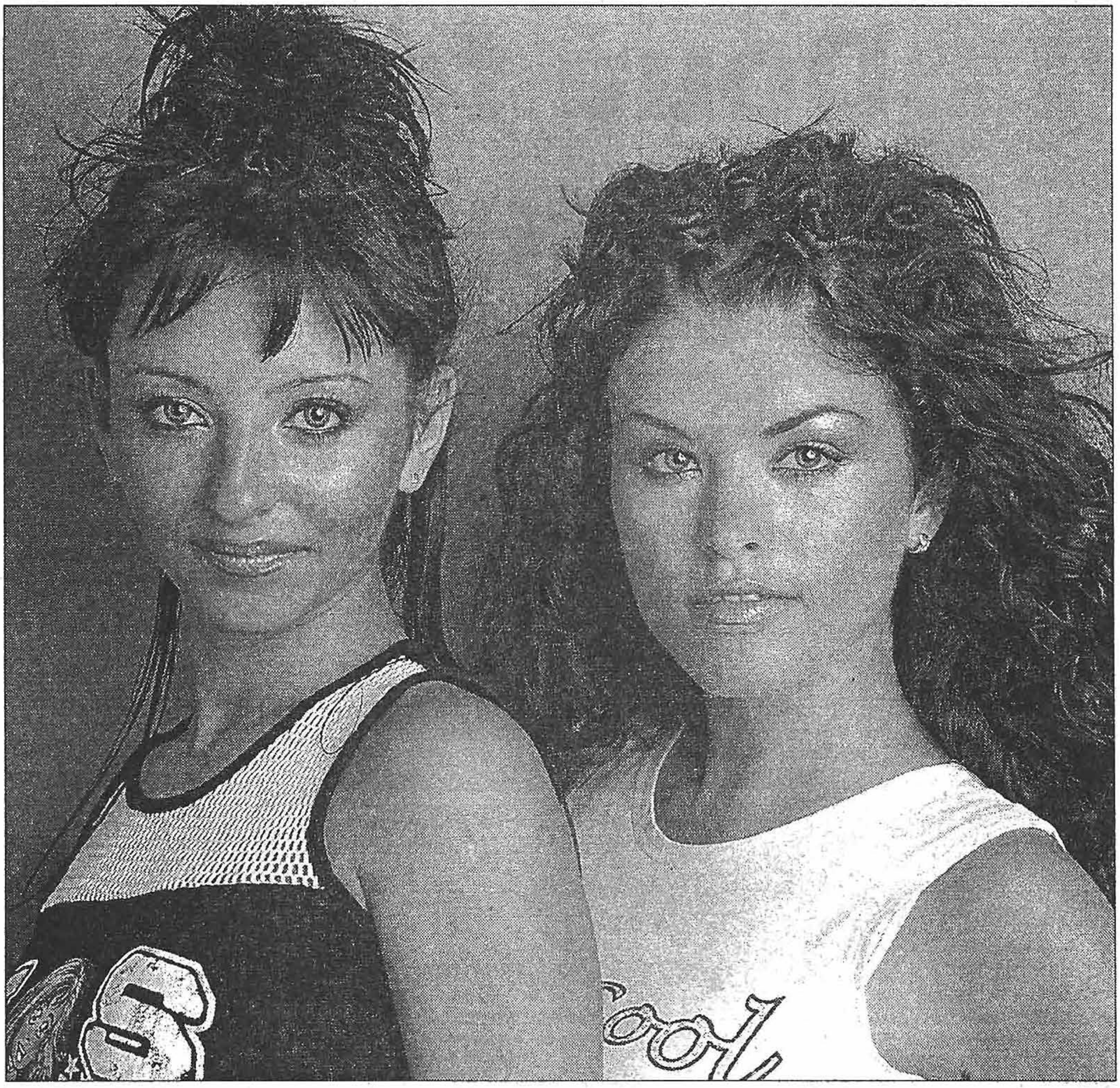

În martie 2000, Laurenţiu Duţă a urmat *trend*-ul muzical de atunci şi a lansat o trupă de fete, *Candy*. Talentate şi frumoase, Selena, Julia şi Claudia au intrat repede în graţiile publicului. Pentru cele trei adolescente înregistrările în studio şi repetiţiile din sala de dans au reprezentat o provocare, peste care au trecut cu uşurinţă. Primul lor single, *Lasă-mă-n pace*, a fost imprimat într-o săptămână iar pregătirile pentru videoclip au durat o lună. Însă, treptat, relaţiile au început să se răcească, poate şi pentru că ele îşi doreau din ce în ce mai multă independenţă faţă de *SE Production*. Libertatea dorită au avut-o începând cu al doilea album, *O seară perfectă*, la care au compus versurile. Au vrut să vadă dacă pot singure şi au reuşit. Oricum, a fost o formulă de succes pentru componentele formaţiei, care iniţial îşi doriseră o carieră solo. Totuşi, nu după mult timp aceste ambiţii au ieşit din nou la suprafaţă. Astfel, la începutul lui 2001, Claudia a anunţat că vrea să plece. Atunci, Monica, o gălăţeancă talentată, a avut menirea de a reîntregi trio-ul consacrat deja sub acest nume. Un an mai târziu, şi Selena, cea mai mică dintre ele, a dorit să continue singură.

Aşa au rămas numai două acadele, una roşcată şi cealaltă brunetă, care au decis să continue în variantă de duet. Firi diferite, una vorbăreaţă şi energică, alta melancolică şi tăcută, cam aşa ar putea fi caracterizate. Ele recunosc acest lucru: „Avem caractere diferite. Dar ne cunoaştem foarte bine şi ştim să ne înţelegem defectele.“ Amândouă ascultă multă muzică, fiecare preferând un gen potrivit personalităţii sale. Recunosc că au făcut play-back şi că mai fac în continuare, dar se scuză spunând că, oricum, nu există condiţii pentru a cânta live peste tot.

Au început să facă muzică de la şase ani. Julia a debutat la o serbare la grădiniţă interpretând melodia formaţiei *Roxette*, *It must have been love*. Acum râde şi spune că nu se prea potrivea cântecul acesta cu vârsta ei, dar... În 1992, a participat la *Tip Top Minitop* unde a fost remarcată de Ion Luchian Mihalea, care a încurajat-o să continue pe acest drum. De atunci a participat la toate

concertele organizate în oraşul natal de tatăl ei, devenind o adevărată vedetă locală. Este foarte vorbăreaţă iar la concerte este responsabilă cu crearea atmosferei.

Monica a apărut în public la aceeaşi vârstă, când a participat la emisiunea *Şapte note muzicale*. La 12 ani a scos primul său album, *Un prieten e un dar*. Chiar când se hotărâse să îşi facă trupă, prietena ei Julia a venit împreună cu Selena să îi propună venirea la *Candy*. Zâmbesc şi glumesc vorbind despre trecut. Roşcata spune: „Aha, erai în juriu şi nu vroiai să-mi dai mie premiul întâi!?“ sau: „Îţi dai seama? Ai apărut pe scenă tu, un copil, îmbrăcată cu o fustă scurtă de piele neagră?“ Şi cealaltă îi răspunde: „Vezi, şi la concursul ăla mi-ai luat locul întâi!“ sau: „S-a dus pe scenă hotărâtă şi a cerut microfonul“. Îşi amintesc de Andreea Antonescu, concurentă la festivaluri alături de ele şi care uneori a mai şi câştigat.

Recunosc că este greu să îmbine şcoala cu muzica, au mai lipsit de la ore pentru a fi prezente la o filmare sau la un concert. Vara trecută au participat la *Sărbătoarea Muzicii*, chiar dacă a doua zi Monica avea proba orală de română la bac. Pentru ea, toamna aceasta a adus multe noutăţi. A început facultatea de marketing şi s-a mutat în Bucureşti unde s-a adaptat rapid. Îi plac mult mâncărurile mamei şi până va învăţa să gătească, tot ce poate face este să aştepte pachetele de acasă. Altfel este o visătoare, o înfocată susţinătoare a echipei *Steaua* şi o băutoare de ceaiuri cu arome exotice.

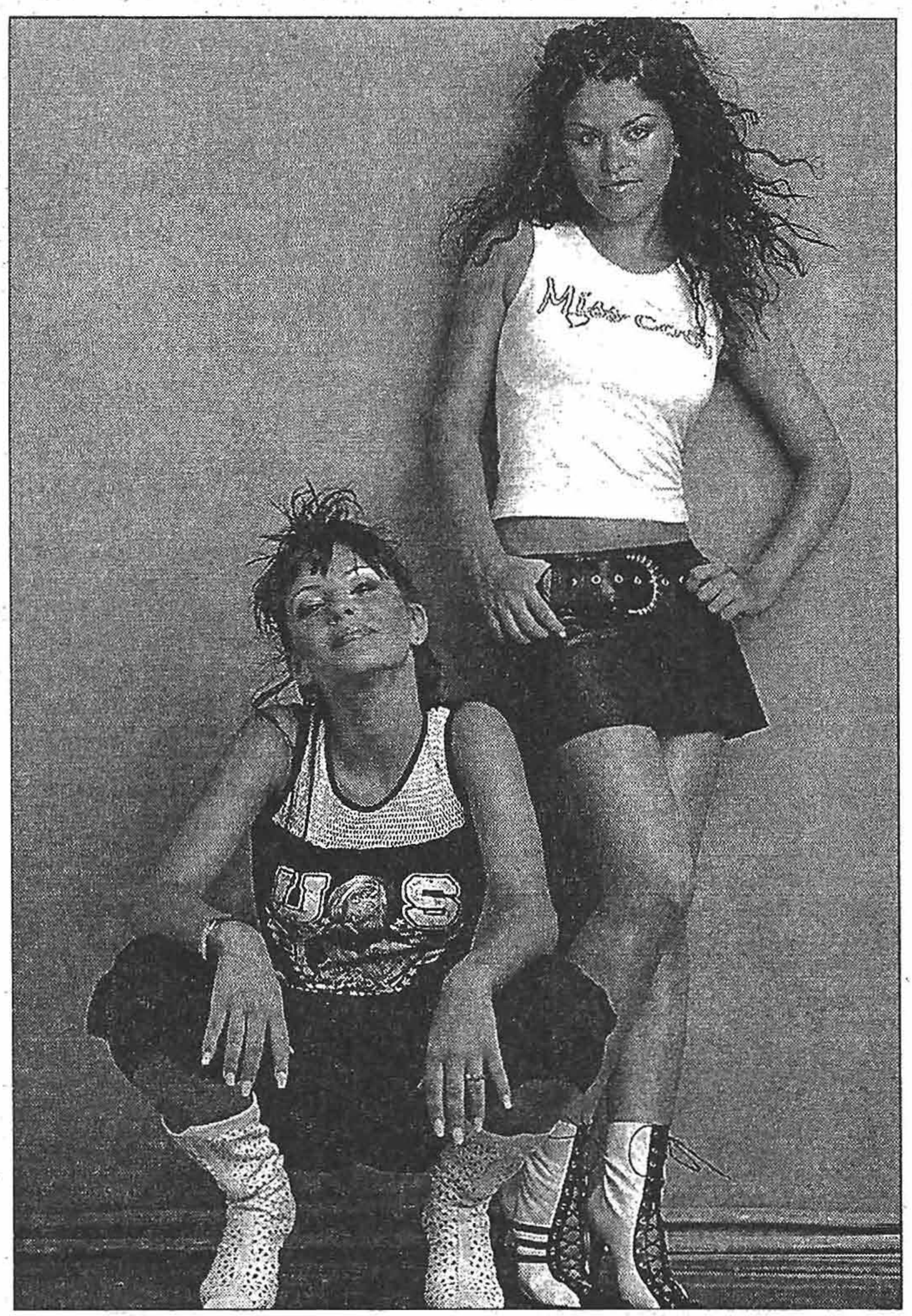

Julia locuieşte în Capitală de doi ani împreună cu părinţii. A venit aici convinsă că asta o va ajuta în carieră şi a avut dreptate. Este elevă în clasa a XII-a la liceul *Gheorghe Lazăr* şi este foarte optimistă în legătură cu viitorul. După bac, ar vrea să se mute singură, ca un semn de maturitate, şi să dea examen la Academia de Poliţie. I-am spus că mi se pare o alegere ciudată şi a recunoscut. De fapt, nu prea este hotărâtă, din cauza regulilor de acolo s-ar putea să nu mai facă muzică şi nu ar vrea să se întâmple asta. Despre povestea ei de dragoste cu fiul actualului premier s-a scris mult. Acum, ea spune că au ieşit numai de câteva ori, s-au plimbat pe plajă, după care totul s-a terminat, din cauza mamei lui care i-ar fi interzis această legătură. În plus, şi presa a scris prea mult despre acest subiect, lucru care a dus la ruptură. I-a părut rău, fiindcă se înţelegeau bine, dar... Când spune toate astea mă gândesc la Prinţul William căruia i s-a impus să înceteze prietenia cu Britney Spears, tocmai din cauza nepotrivirii dintre statutul lor social. Dar toate astea au trecut şi în prezent amândouă au prieteni de care sunt îndrăgostite şi cu care se înţeleg foarte bine.

Pentru ultimul lor album au adoptat o nouă imagine, mai îndrăzneaţă şi mai sexy. Chiar dacă are nişte ochi superbi negri, bruneta şi-a pus lentile de contact. Spune că şi-a dorit dintotdeauna să aibă ochii albaştri şi acum şi-a împlinit visul. Ultimul lor album, *Poveste*, a fost lansat vara trecută la Mamaia. Acesta are o tentă melancolică dată de cinci balade, un cadou pentru admiratorii lor. Hit-ul *Hei, la* a fost lansat şi în Germania în limba engleză şi se pare că a avut succes. Cel puţin aşa le spune fetelor managerul lor, pentru că ele nu au ajuns acolo să vadă. Însă, în curând, vor face un turneu în Austria şi speră să ajungă să-şi vadă cu ochii lor minunea. Repetă în fiecare zi şi speră să poată scoate o nouă melodie cât mai curând. Când au puţin timp liber, merg la film, citesc sau ascultă muzică. ■

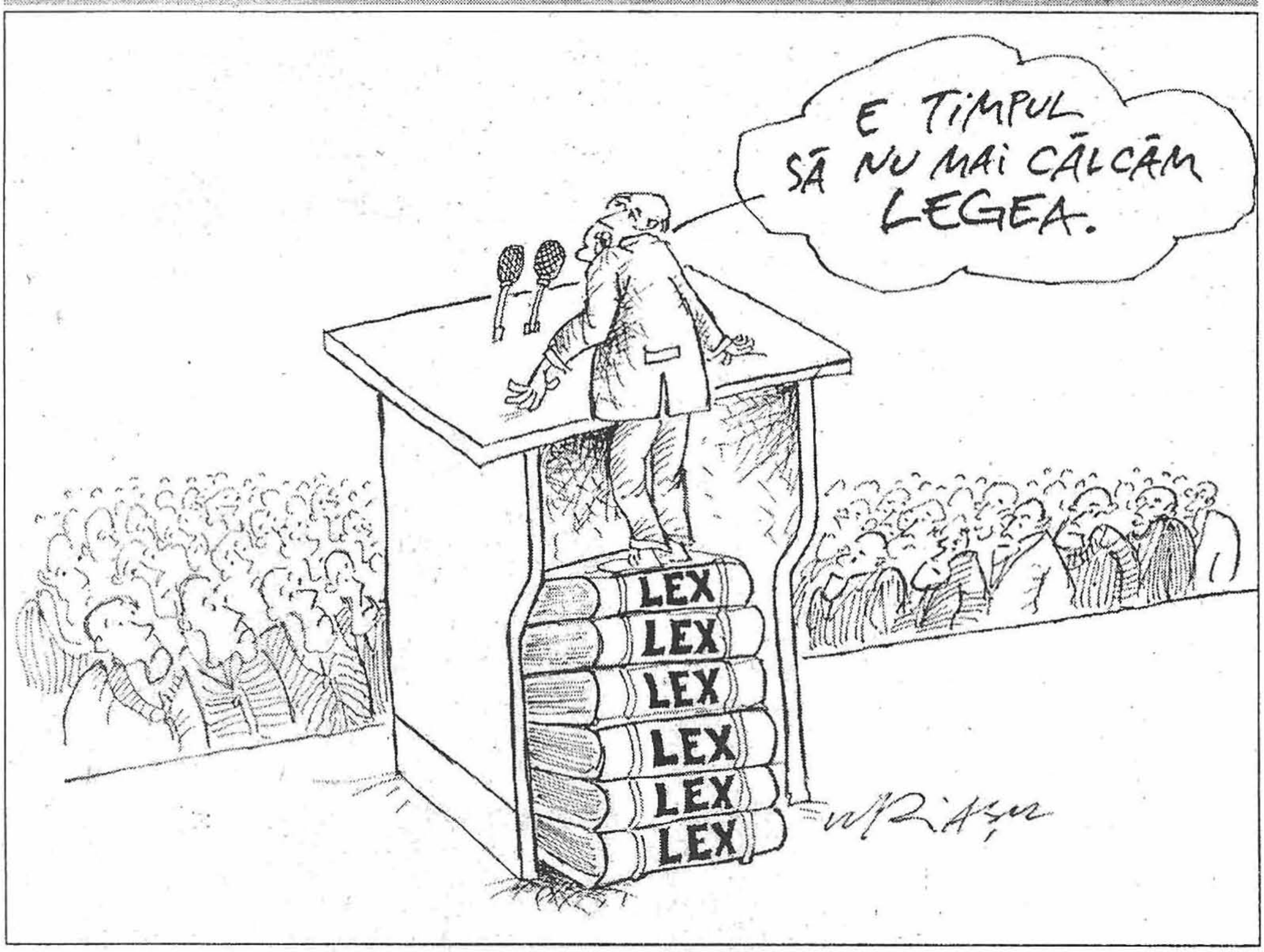

desene de **Gheorghiță Ghinea-Uriașu**

Nepoata lui Churchill, prietenă cu Hitler

text **Arnold Helman**

Diana Mitford a fost una dintre cele mai frumoase femei din Europa, iar în Anglia, fără doar şi poate era Miss Marea Britanie. Şi ar fi câştigat titlul nu un an, ci mulţi la rând. Dar era înzestrată şi cu alte calităţi: un gust rafinat ireproşabil, o inteligenţă sclipitoare atât de preţuită în lumea nobiliară engleză, un har literar indiscutabil şi o mare forţă de a iubi, nu în sensul obscen al cuvântului. Şi totuşi acestei femei unice nu i-a fost dat să fie o primă lady în high-life-ul londonez. O farsă a destinului: ea a intrat în istorie ca soţie a liderului fasciştilor britanici, Sir Oswald Mosley.

Diana s-a născut în 1910, fiind al patrulea copil în familia lui David Mitford, baron de Ruysdale, care a avut şapte copii, dintre ei un singur fiu, mort în al doilea război mondial, apărându-şi ţara ameninţată de nazişti. Un paradox: nobilul Mitford îşi dă viaţa în război, iar sora lui e soţia unui fascist englez.

La 17 ani, ea apare în societate şi produce senzaţie prin tulburătoarea ei frumuseţe. Apar o mulţime de pretendenţi la mâna ei, dar ea îl va alege pe Bryas, fiul cel mare şi moştenitorul magnatului berii, baronul Moyne. Un scriitor din epocă a comparat-o pe tânăra aristocrată cu un clinchet de clopoţel, iar unchiul ei de văr, viitorul premier britanic Winston Churchill a poreclit-o pe nepoată, Dinamita. Cu umor sec englezesc, un joc de cuvinte Diana-Dinamita. Prin căsătorie făcuse o partidă strălucită din care au rezultat doi copii, dar după cinci ani, în 1932 face cunoştinţă cu Oswald Mosley, fapt ce va duce la divorţ.

În ceea ce-l priveşte pe Mosley, trebuie spus că o anumită propagandă, cea din ţările comuniste, l-a tratat ca pe un pigmeu politic, marionetă nazistă, o caricatură de führer din perfidul Albion. Nu însă toate păcatele ce i s-au pus în cârcă sunt adevărate. La urma urmelor şi bătrânul Kennedy, tatăl preşedintelui american, fost ambasador al SUA în Anglia, i-a simpatizat pe nazişti. Sir Oswald Mosley a fost în tinereţe un personaj onorabil, respectat, un politician englez promiţător. Născut în 1896, a ajuns în 1918, deci la numai 22 de ani, membru al Camerei Comunelor, reprezentând partidul conservator (din care făcea parte şi Churchill), fiind, de fapt, cel mai tânăr deputat. În mediul politic se vorbea că ascensiunea lui în post de premier e doar o problemă de timp. Dar Mosley s-a dovedit prea nerăbdător, a trecut la laburişti şi în 1929 devenea ministru în cabinetul condus de Ramsey MacDonald. Nefăcând însă cariera dorită în partidul laburist, potrivit cu aspiraţiile sale, orgoliosul Mosley părăseşte şi această doctrină politică, întemeindu-şi un partid propriu, pe care-l denumeşte

simplu „nou". Dar pierde în alegeri, inclusiv mandatul parlamentar şi se apucă să-şi reformeze gruparea, care de astă dată iese pe arena politică sub denumirea Uniunea Britanică a Fasciştilor. Ceea ce în acel moment când încă nu se dezvăluise adevărata faţă criminală a fascismului nu ridica semne de întrebare şi nici nu repugna. În Italia, când fasciile italiene au instaurat în 1922 un regim nou sub Mussolini, situaţia nu era dezastruoasă, spre deosebire de bolşevismul sovietic. Mussolini nu abolise monarhia şi nu se atinsese de biserică. Un sondaj *Gallup* din perioada recesiunii economice în Marea Britanie arată că 70% dintre englezii sub 30 de ani preferă fascismul, bolşevismului.

În ianuarie 1936 tronul britanic este ocupat de Eduard al VIII-lea, un înfocat germanofil şi în acelaşi timp un dârz susţinător al păcii cu Germania. Unele surse istorice susţin că acestea sunt şi cauzele pentru care noul rege a fost silit să renunţe la tron, la finele aceluiaşi an, şi nu căsătoria, o mezalianţă cu americanca Wallys Simpson şi toată tevatura acestui amor nebun. Americanca fusese cândva şi amanta lui Ciano, viitorul ginere al lui Mussolini, şi a lui Ribbentrop, ambii miniştri de externe, unul sub socrul său, celălalt sub Hitler. Desigur, e o coincidenţă, fiindcă nu dragostea pentru totalitarismul de sorginte fascistă l-a împins în braţele fatidicei femei care însă s-a dovedit o soţie bună în lungul său exil.

Dar să revenim la Mosley. Acesta era căsătorit

cu fiica lordului Querzon, era înstărit, introdus în saloanele mondene şi în cluburile aristocratice închise, în plus fiind component al selecţionatei engleze de scrimă. Pe deasupra, avea un farmec masculin deosebit şi era un amant înfocat. Diana şi Oswald s-au căsătorit în 1936, la Berlin, în casa lui Joseph Goebbels, ministrul propagandei în Reichul nazist. A fost prezent la nuntă însuşi Hitler, führerul dăruindu-le mirilor un portret al său înrămat în argint şi cu vulturul nazist. Diana l-a cunoscut pe Hitler datorită surorii sale mai mari, Unity. Aceasta era o pasionată admiratoare a conducătorului nazist, mergea după el oriunde se deplasa, până când Hitler a observat-o. Şi führerului nu-i displăcea societatea aristocratică, în snobismul său de zugrav, şi nici anturajul femeilor frumoase. Iar pe blondele surori, fiicele baronului Mitford, cu ochi albaştri ca azurul, le-a numit îngeri. Ele erau invitate adesea la congresele naziste şi la festivalul Wagner de la Bayreuth. Diana Mosley a fost, fără îndoială, singura persoană de pe lume, simultan apropiată de Hitler şi de Churchill, duşmanul lui neîmpăcat. În anul 1937, ea a fost de nenumărate ori singură cu Hitler, seri lungi în cancelaria imperială. După zilele de muncă încordată Hitler nu putea dormi şi discuta mult cu ea despre Anglia şi Winston Churchill, care nu ajunsese încă prim-ministru, fotoliul fiind ocupat de Neville Chamberlain, politician conciliator. La rândul său Churchill era interesat de părerea Dianei despre Hitler, dar când ea i-a propus să le organizeze o întâlnire, Churchill a refuzat în mod categoric. Nepotrivire de caracter. În mai 1940, în virtutea legii împuternicirilor excepţionale, membrii Uniunii Britanice a Fasciştilor în frunte cu Mosley au fost închişi pe considerentul că sunt „Coloana a cincea". După o lună a fost arestată şi Diana Mosley, serviciul de contrainformaţii raportând că ea este mai periculoasă decât soţul ei. Dar fiindcă trecuseră doar 11 săptămâni de când născuse al doilea copil, pe care-l alăpta, i s-a propus opţiunea: să lase copilul rudelor ori să-l ia cu sine la închisoare. Diana a preferat prima variantă opţională. Primul fiu din mariajul cu Mosley avea doi ani şi fusese şi el lăsat spre creştere surorilor ei, în momentul recluziunii. După un an şi jumătate, la intervenţia lui Churchill, de-acum prim-ministru, nepoatei i s-a permis să-şi ispăşească detenţia împreună cu soţul ei. În noiembrie 1943, starea sănătăţii lui Mosley înrăutăţindu-se, Consiliul de Miniştri a decis eliberarea lui şi trecerea în arest la domiciliu. Apropo de starea sănătăţii înrăutăţite, lordul fascist Mosley a mai trăit 37 de ani, dar Churchill nu putea să-şi lase nepoata de izbelişte. Eliberarea soţilor Mosley a fost titrată pe prima pagină a ziarelor britanice, în plin război când se derulau atâtea evenimente primordiale. Prea era senzaţională ştirea şi în acelaşi timp şocantă, producând la Londra demonstraţii de protest, la una dintre ele participând 20.000 de persoane strânse din toată Anglia, când Londra era supusă zilnic bombardamentelor germane. În Camera Comunelor opoziţia laburistă l-a întrebat pe ministrul de externe Eden (acesta fiind ginerele lui Churchill) dacă Mosley e bolnav, de ce a fost eliberată din detenţie şi soţia lui care e zdravănă. Întrebare rămasă fără răspuns, dar pentru care explicaţii există. De ordin personal, familial. Dar ocolind legea sau sfidând-o chiar când te numeşti Winston Churchill şi ai o nepoată frumoasă şi deşteaptă la gherlă! După război, soţii Mosley au dus o viaţă retrasă, departe de Londra. Erau vizitaţi doar de prietenii apropiaţi şi copiii din primele lor căsnicii. Oswald Mosley a scris două cărţi, dar nu s-a găsit nimeni să i le publice, fiindcă toţi editorii se fereau de el ca de un ciumat. Şi a fost nevoit să-şi înfiinţeze o editură proprie.

Diana Mosley s-a ocupat de educaţia copiilor, iar mai târziu a fondat o revistă de factură intelectuală *Europeanul*, în care şi-a afirmat plenar talentul literar şi a reuşit să atragă printre colaboratori autori respectabili. În 1959, Mosley a fost ales în parlament din partea unui partid format de el, pe nume *Uniunea*, care a obţinut 10% din sufragii. Lozinca partidului său: o Europă unită şi limitarea imigraţiei raselor galbene şi negre. Rămăsese cu reziduuri din ideologia, de fapt nazistă, despre superioritatea rasei ariene. Când şi-a încetat activitatea politică, Mosley a plecat în Franţa, stabilindu-se acolo şi împrietenindu-se cu ducele de Windsor, fostul rege britanic Eduard al VIII-lea şi cu soţia lui, Wallys Simpson.

A decedat în 1980, iar Diana a continuat să ţină salonul ei literar deschis, a scris două cărţi şi a publicat recenzii literare în *Times* şi *Evening Standard*.

În 1989 a acordat postului *BBC* un interviu în care a vorbit despre prietenul ei, Adolf Hitler. A spus că era „fermecător şi inteligent" şi poseda o privire ce hipnotiza. N-a crezut niciodată că va izbucni un război între Anglia şi Germania, a opinat Diana, pentru că ea a crezut că va prevala luciditatea. În timpul interviului soţia fascistului britanic a fost indignată, fiind întrebată cum îl poate caracteriza pozitiv pe Hitler, ştiind despre Holocaust şi toate fărădelegile săvârşite de el. Răspunsul ei a fost tranşant: „Mi se impune să declar că Hitler a fost un personaj respingător. Ce sens are asta? Toţi ştim că a fost un monstru sălbatic şi a comis fapte îngrozitoare. Dar asta nu schimbă nimic din faptul că a fost, fără îndoială, o figură interesantă. Pe mine mă entuziasma situaţia că la cei 24 de ani ai mei stăteam şi discutam cu el, îi puneam întrebări şi obţineam răspunsuri, chiar dacă nu erau întotdeauna juste. Mi s-a creat posibilitatea şi m-am folosit de ea, şi până azi consider că ar fi fost o prostie să n-o folo-sesc (**n.n.** – este vorba de tête-a tête-urile cu führerul). Nici măcar cel mai mare chin de pe lume nu m-ar putea obliga să spun altceva". Despre soţ a spus, în interviu, că a fost „cel mai deştept şi cinstit politician din Anglia". Sora Dianei, o lady din familia Devonshire, Debora, mezina, singura în viaţă dintre surorile ei, o caracteriza ca fiind o persoană neiubită, dacă nu o cunoşteai, însă în relaţiile personale era uimitoare. Istoricul Andrew Roberts, înclinat spre criticism, recunoaşte şi el acest lucru, întrebând-o odată: „Ce-aţi face dacă în această cameră ar intra führerul?", a primit pe loc un răspuns: „L-aş întreba, cum se simte în Iad, în Ceruri sau pe unde o fi?" ■

„Când s-a optimizat câmpul bioenergetic, se vindecă boala“

S-a întâmplat să aud următoarea mărturisire: „Eram dărâmată, sănătatea mi-o luase razna. După câteva şedinţe de bioenergie m-am simţit ca nouă. Parcă renăscusem, nu ştiu cum să spun, parcă-mi crescuseră aripi.“ Chipul luminos al femeii din faţa mea, fermitatea gesturilor şi tonusul ei susţineau, cu brio, fiecare cuvânt rostit. Fascinată de povestea cu „aripile“ şi energiile pozitive sau negative, am vrut să aflu mai multe despre acest subiect. Destul de greu acceptat între alternativele medicinei din România, de altfel. Aşa am ajuns la expertul bioterapeut Virgil Constantin.

text **Liliana Petruş**

foto **Robert Hanciarec**

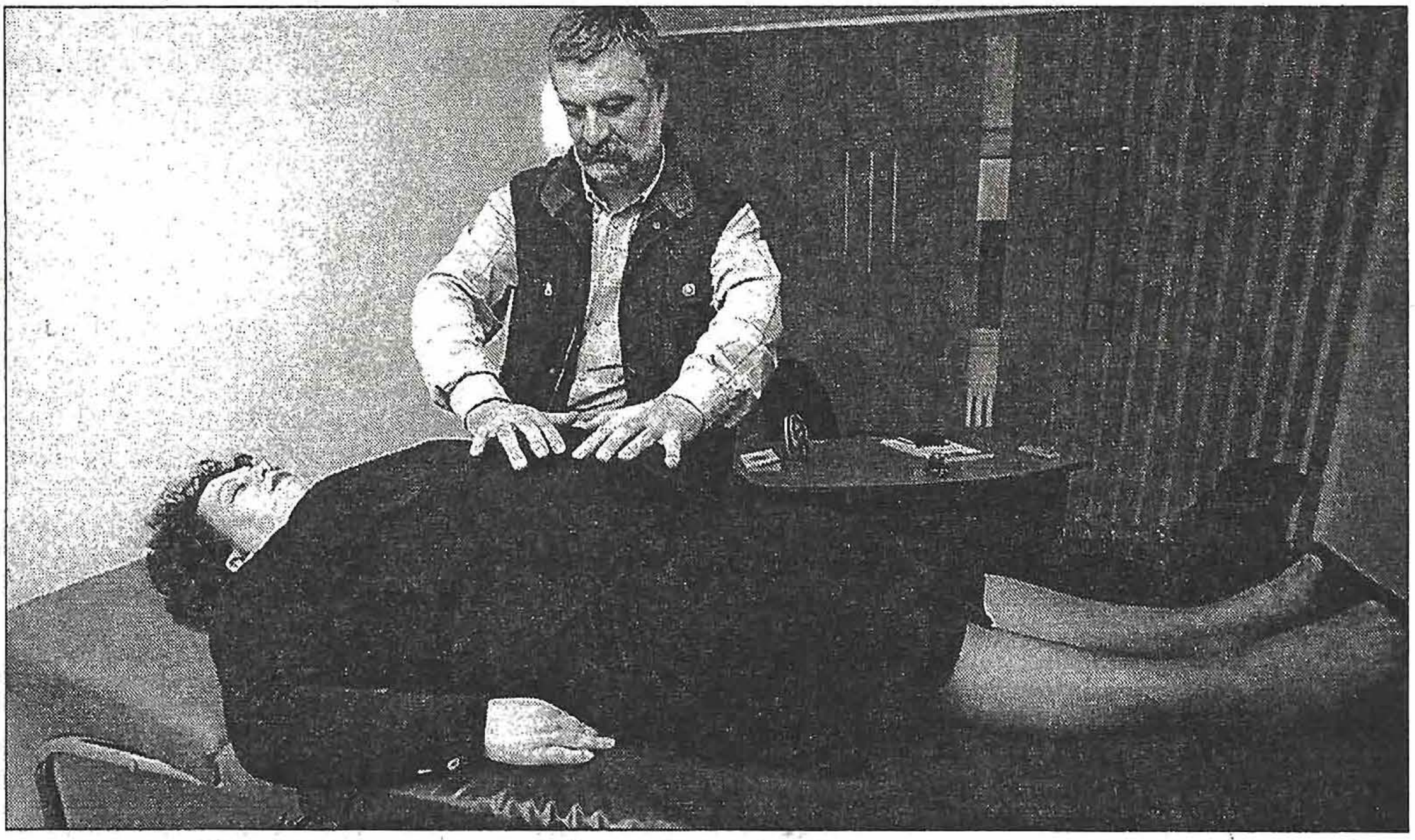

Un cabinet într-un apartament de bloc. Lumină galbenă, odihnitoare. Un pat comod, muzică de relaxare. Esenţe de tot felul pentru aromoterapie. Şi un birou cu două scaune. Pacientul şi terapeutul stau faţă în faţă. Au multe de vorbit. Singurele „aparate medicale“ din decor sunt mâinile maestrului. Insistă să îi spun Virgil. Distanţele şi politeţurile nu ajută în comunicare. Evident, am o mie de întrebări jurnalistice. Îmi sugerează să mă calmez. Şi să începem cu o şedinţă de bioterapie. Ca să avem pe ce discuta. Mă întind, închid ochii. Cu „abandonarea“, respectiv relaxarea, e ceva mai greu. Un Beethoven în surdină încearcă să mă ajute. Sunt tentată să privesc, să văd ce se întâmplă. Nu cedez ispitei. Înţeleg că important este doar ceea ce simt. Un val de căldură îmi inundă corpul. Ca şi când cineva ar fi aruncat cu o piatră în apă şi se formează cercuri concentrice. Apoi mă apucă o senzaţie de cutremur. Nu sunt atinsă, dar simt mişcarea mâinilor. Într-un final, după vreo jumătate de oră, mi se

face foarte, foarte frig. „Gata, dar nu te ridica, încă. Probabil eşti ameţită", aud, ca prin ceaţă. Deschid ochii. Da, sunt cam chiaună. Virgil deschide fereastra. E roşu la faţă şi lac de sudoare. Parcă s-ar fi luptat cu cineva. Şi, când colo, chiar aşa! Prima şedinţă este întotdeauna de curăţare şi investigare. Se analizează anomaliile bioenergetice şi compatibilitatea bioterapeut-pacient. Pentru Virgil este important să se ştie că nu poate trata pe oricine: „Teoretic, bioterapeutul poate vindeca orice boală. Dar, din păcate, nu este aşa. Fiindcă nu există boli, ci bolnavi. Fiecare om are aura sa, câmpul său energetic, care este, de fapt, o undă, o vibraţie. Rolul meu este să identific aceste vibraţii, să decodific informaţiile, să optimizez biocâmpurile. Orice afecţiune se manifestă mai întâi printr-o anomalie energetică. Sunt un fel de releu: preiau informaţiile şi le transmit pacientului, organelor, celulelor, nucleelor. Această reglare energetică informaţională determină, în timp, vindecarea. Care este dependentă de relaţia terapeut-pacient. De compatibilitatea dintre noi. Amândoi trebuie să avem credinţă, moralitate, capacitate de iubire. Altfel, eu nu pot accesa informaţiile pe care nu le putem pricepe raţional, ci doar spiritual. Nu se creează canalul de comunicare necesar. De aceea nu pot lucra cu atei. Sau cu persoane ale căror cerinţe de spiritualitate şi moralitate sunt foarte grave. Am avut, de pildă, un pacient de carieră militară. Am încercat să ne «armonizăm» timp de trei şedinţe. N-am reuşit. Bărbatul a recunoscut, apoi, că a lucrat în Legiunea străină. Omorâse mulţi oameni, la viaţa lui."

De obicei, bolnavii ajung la bioterapeut după ce au epuizat toate căile medicinei alopate. Sunt disperaţi, îşi încearcă ultima salvare. Virgil Constantin nu primeşte nici un pacient fără analize medicale recente. De acolo începe tratamentul. Mergând înapoi, înspre cauze: „Medicina clasică tratează doar efectele. Eu investighez cauza, influenţa câmpurilor negative. Să luăm un exemplu oarecare – ulcerul. Boala este urmarea unor modificări biochimice. Eu redresez biocâmpul, cu informaţiile accesate. Metoda ţine de secretul profesional. Când s-a optimizat câmpul, se vindecă ulcerul."

Frecvenţa şi durata şedinţelor depind de pacient. În situaţii de forţă majoră, gen blocaj renal, ciroză sau criză acută de reumatism, sunt necesare două-trei şedinţe pe zi. În cazuri mai puţin grave, se merge într-un ritm de două-trei întâlniri pe săptămână. Pentru bolnavii care nu se pot deplasa la cabinet (paralizii, comoţii cerebrale), bioterapeutul tratează şi acasă: „De fapt, am constatat că e bine să cunosc mediul pacientului, să-i curăţ şi casa, dacă acolo sunt surse energetice negative."

Un tratament complet presupune cam 10-15 şedinţe. Virgil Constantin are şi obiceiul de-a se oferi gratuit. Pentru cazurile foarte grave, pentru oamenii nevoiaşi: „Aici nu este o afacere, este bucuria de a ajuta. Şi de a învăţa tot timpul. Sloganul meu de viaţă sună cam aşa: «Dacă a trecut o zi fără să învăţ ceva, este o zi pierdută.»"

Pacienţii bioterapeutului Virgil Constantin acoperă toată „gama socială": copii, pensionari, funcţionari, intelectuali, oameni de afaceri prosperi, cu

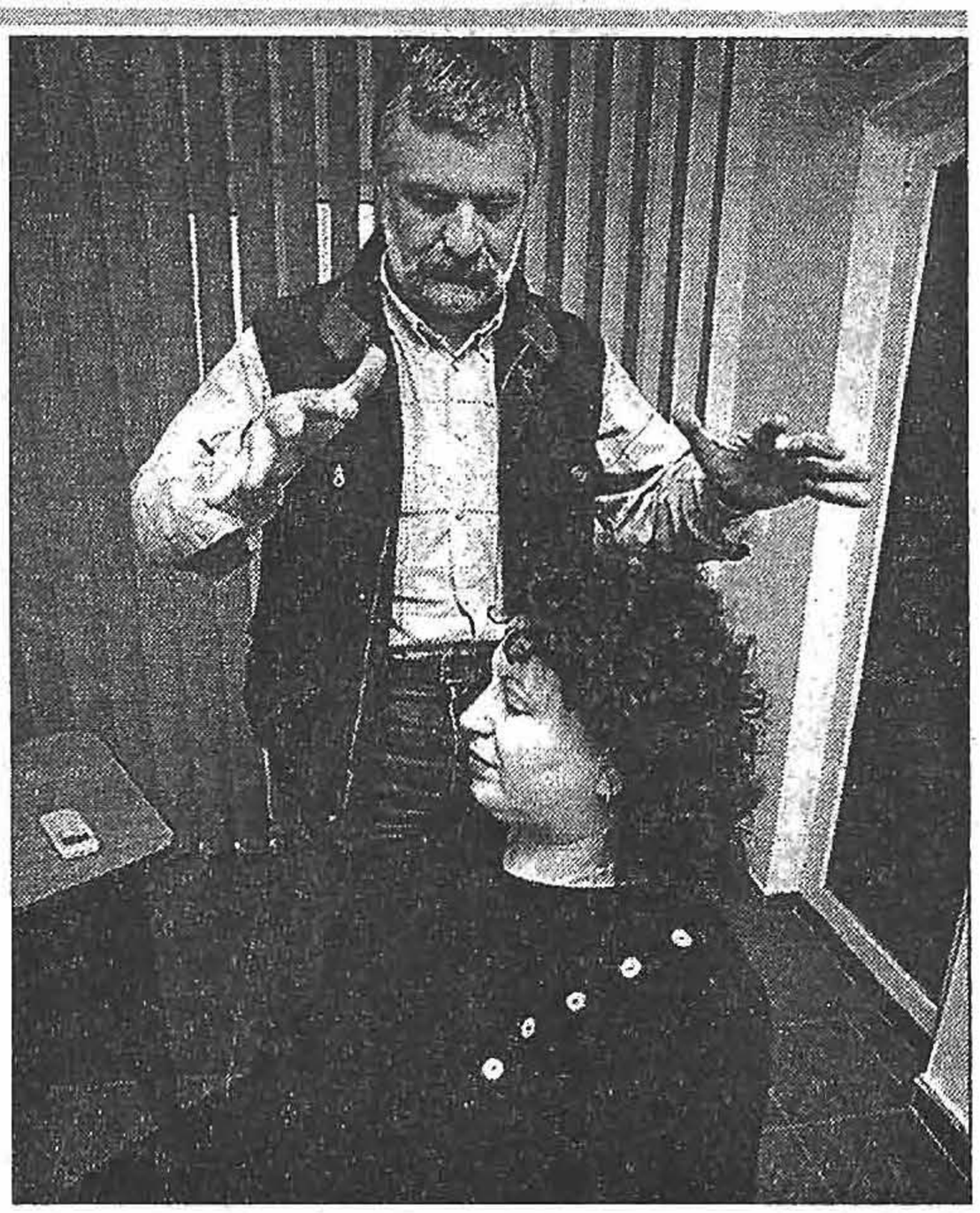

bani mulţi şi necazuri şi mai multe. Pentru că, asta e, în faţa suferinţei fizice şi psihice devenim egali. Relaţia terapeut-pacient, tratamentul, ca atare, tot ce se întâmplă în cabinet sau acasă ţin de domeniul „strict confidenţial". Câţiva pacienţi au fost de acord, totuşi, să ne împărtăşească din experienţa vindecării lor prin bioterapie. „Sufeream de un fibrom, aveam chisturi şi hemoragii frecvente. Ecografia arăta clar că trebuie să mă operez. Am hotărât să încerc altă cale, la Virgil Constantin. După trei luni de tratament, ecografia era curată. Nu mai aveam ce opera. Cam la fel s-au întâmplat lucrurile şi în cazul băiatului meu. Avea un fel de aluniţe care păreau să se dezvolte, m-au pus pe gânduri. Mi s-a recomandat tăierea lor cu laserul. Ceea ce am şi făcut, pentru aluniţele de pe ceafă. Cele de pe faţă au dispărut pur şi simplu prin bioterapie. Medicul care îl operase cu laser s-a minunat şi m-a întrebat ce anume am făcut? Nici n-am ştiut ce să-i spun. Am zis că le-am descântat. M-a privit lung şi a zâmbit: *E bine, descântaţi-le înainte!*" (Adelaida, 45 de ani, inginer constructor).

„Când m-a părăsit soţul, imediat după ce am născut un copil, mi-am pierdut echilibrul. Aveam dureri îngrozitoare de cap, plângeam mai tot timpul, simţeam că o iau razna. După o lună de bioterapie am început să-mi revin. Acum sunt bine, slavă Domnului!" (Carmen, 40 de ani, inginer)

Virgil Constantin tocmai s-a întors din Germania. A lucrat într-o clinică din Stuttgart, şase luni, împreună cu un urolog şi cu un specialist în acupunctură. Mai exact, vindeca bolile pe care nu le „dovedeau" ceilalţi.

În cazul în care aveţi nevoie de mâna unui bioterapeut puteţi suna la telefonul 0721.467.319, de luni până vineri, între orele 16.00 şi 21.00, sau sâmbăta, de la 8.00 la 14.00. Dacă intraţi pe aceeaşi „lungime de undă", Virgil Constantin este bucuros să vă ajute. ■

Uniunea Europeană

La începutul anilor '50 lua naştere o comunitate europeană formată pe atunci din Franţa, Republica Federală Germană, Belgia, Olanda şi Luxemburg.

text **Giani Grădinaru**

După lărgiri succesive, Danemarca, Irlanda şi Marea Britanie în 1973, Grecia în 1981, Spania şi Portugalia în 1986, extinderea frontierelor nu s-a oprit. În 1995 au aderat la Uniunea Europeană (UE) Austria, Finlanda şi Suedia. Transformările de după 1989 au creat cadrul lărgirii spre est a Uniunii. Bulgaria, Republica Cehă, Lituania, Letonia, Estonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia şi Ungaria se luptă pentru integrare.

Drapelul european

Este reprezentat de 12 stele dispuse pe un fond albastru precum orele pe cadranul unui ceas. Numărul stelelor nu are legătură cu numărul statelor membre. Drapelul a fost adoptat iniţial de către Consiliul Europei, în 1955, şi a devenit drapelul oficial al Comunităţii Europene în mai, 1986. El simbolizează plenitudinea şi perfecţiunea. Imnul european este Oda bucuriei, preludiul celei de-a patra părţi a Simfoniei a IX-a de Beethoven. El a fost adoptat în iunie 1985 de către Consiliul european de la Milano.

Euro

Este moneda unică europeană. Ea a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1999 şi a început să fie distribuită, în bancnote şi monede, în toate statele membre UE, începând cu 1 ianuarie 2002. Sigla monedei este un semn inspirat din litera grecească epsilon şi de prima literă a cuvântului Europa, iar cele două linii paralele simbolizează stabilitatea. Din mai 2000, Europa are şi o deviză – Unitate în diversitate.

Comisia Europeană

Comisia Europeană este organul executiv al UE. Actualmente ea este formată din 20 de comisari, aprobaţi prin acordul guvernelor statelor membre ale UE şi al Parlamentului European. Comisarii, mandataţi pentru cinci ani, sunt independenţi, atât faţă de guvernele ţărilor de unde provin cât şi faţă de Consiliul UE, acestea neputând demite un membru al Comisiei. În schimb, Parlamentul European poate cere printr-o moţiune de cenzură demisia în bloc a Comisiei, caz în care ea continuă să gestioneze problemele curente până la momentul înlocuirii sale efective.

Consiliul Uniunii Europene

Consiliul Uniunii Europene reprezintă una din instituţiile fundamentale ale construcţiei comunitare. Acesta este compus din reprezentanţi ai guvernelor statelor membre. Preşedinţia Consiliului UE este deţinută prin rotaţie, câte şase luni, de fiecare stat membru. Consiliul UE ia decizii după avizul Parlamentului sau în procedură de co-decizie cu acesta. El are rolul de a coordona politicile economice generale ale Uniunii, de a încheia, în numele acesteia, acorduri internaţionale, de a aproba, împreună cu Parlamentul, bugetul comunitar.

Parlamentul European

Reprezintă forumul democratic al UE, constituit din reprezentanţii popoarelor Uniunii. Aceştia sunt aleşi prin sufragiu universal de către cetăţenii statelor membre. Parlamentul European este legiuitorul Uniunii şi are ultimul cuvânt în ceea ce priveşte cheltuielile comunitare neobligatorii. Principala competenţă a Parlamentului European se manifestă în domeniul bugetar, deoarece el are posibilitatea de a respinge în întregime adoptarea bugetului comunitar.

Curtea de Justiţie (CJCE)

Rolul CJCE este acela de a asigura interpretarea legislaţiei comunitare, în concordanţă cu prevederile Tratatelor. CJCE. Ea este singura instituţie competentă să se pronunţe cu privire la interpretarea corectă a Tratatelor, din proprie iniţiativă sau la solicitarea instanţelor judecătoreşti din statele UE. Curtea are competenţa de a controla dacă instrumentele folosite pentru implementarea politicilor comunitare sunt conforme cu principiul respectării drepturilor fundamentale.

Curtea de Conturi

Rolul acesteia este de a controla dacă veniturile şi cheltuielile din bugetul comunitar au fost legal obţinute şi utilizate şi dacă managementul financiar al Uniunii Europene a corespuns programului stabilit la începutul anului pentru care se efectuează controlul. Ea este compusă din 15 membri aprobaţi prin decizia unanimă a Consiliului UE, după consultarea Parlamentului European.

Comitetul Economic şi Social (ECOSOC)

ECOSOC are rol consultativ. Este compus din 222 membri, reprezentanţi ai grupurilor de interese economico-sociale din statele membre UE. Sediul acestuia se află la Bruxelles.

■

Din lume adunate

În Insula Guam din Pacific, fetele virgine nu au dreptul să se mărite. Acest fapt a condus la apariţia unei profesiuni noi: masculi calificaţi în deflorare, care cutreieră insula şi contra unui onorariu ajută fecioarele să devină femei (apte de căsătorie).

Cel mai dur mineral, diamantul a fost numit de greci *alamas* ce se traduce *indestructibil*, cuvântul migrând în versiunea *almaz* în limbi slave. Din vechime s-a transmis o superstiţie, împărtăşită paradoxal şi de unii învăţaţi, că pietrele preţioase ar fi fiinţe vii. Şi li se atribuie multe însuşiri specific umane, printre care spiritul vindicativ şi aptitudinea de a fi aducător de nenorociri. În general diamantul nu are egal. Nu de pomană, în vremuri de mult trecute erau considerate pietre imperiale, plecând de la premisa că rareori împăraţii sunt buni, miloşi şi flexibili. De obicei, diamantele sunt gata să-i înzestreze pe posesori cu fericire şi bunăstare, dar dacă li s-a trasat un drum greşit, au fost furate sau au prilejuit vărsări de sânge, ele sunt în stare să aducă nefericire şi chiar să-l distrugă pe posesor. Nu se ştie data precisă când omul a descoperit diamantul. Atestări istorice susţin că acest eveniment s-a petrecut în urmă cu cinci milenii.

Papa Ioan Paul al II-lea e recodmanul călătoriilor la nivel înalt. A efectuat până în august 2003 o sută de călătorii, vizitând 129 de ţări, făcând înconjurul globului de 29 de ori.

Courrier International, publicaţie pariziană, ne informează că în Japonia a apărut moda sinuciderilor colective. Pe Internet apar mesaje ca acesta: „Bărbat caută parteneri pentru a muri împreună cu el. Domiciliez în Tokio...". Urmează adresa, telefonul şi alte date. Apoi, după primirea răspunsurilor, trimiţătorul anunţului, de comun acord cu adresanţii stabilesc, tot prin Internet, ziua, locul şi modul cum îşi vor lua viaţa. De obicei se inspiră bioxid de carbon sau se îngurgitează pesticide. Până în luna iulie 2003 s-au înregistrat 90 de cazuri de suicid prin Internet.

British Journal of Psychology conţine un studiu cu privire la fantomele britanice. Astfel, din cercetarea tuturor castelelor din Marea Britanie, incluzând şi Scoţia, operaţie la care au luat parte 462 de colaboratori, s-a ajuns la concluzia că istoriile vehiculate de veacuri cu privire la existenţa fantomelor e o pură invenţie.

Un medic dietetician din San Francisco, specializat în curele de slăbire, a demonstrat că persoana care se dă cu capul de pereţi pierde într-o oră 150 de calorii.

Zoofilie în Liban: bărbaţii au voie să facă amor cu animalele, cu condiţia ca acestea să fie femele. Amorul cu acelaşi sex se pedepseşte cu moartea.

Iraniana Narquesse Maher (28 de ani), campioană de judo, i-a rupt mâna mamei iubitului ei, Hamid, întrucât viitoarea ipotetică soacră s-a împotrivit căsătoriei.

În Malayezia, ţară musulmană, cuplurile care se ţin de mână pe stradă sunt amendate cu 25-100 de dolari. În funcţie de locul strângerii...

Cărturarul german Christoph Luxenberg, specialist în studierea textelor islamice, afirmă că mitul celor 72 de fecioare care-i aşteaptă pe martiri în Paradis are la bază o greşeală de traducere: în versiunea originală (în arabă) Coranul conţine sintagma 72 de struguri albi, şi nu fecioare. Şi fiindcă veni vorba de erori în translaţie (*tradutore – traditore*!), Marea Roşie e în realitate Marea Trestiei (sau Marea cu Trestii). Când de mult s-a scris în engleză despre marea aceasta, cineva a tradus *reed – trestie*, notând *red*. Iar *red* în engleză înseamnă *roşu*, greşeala marcând o etimologie falsă, preluată în mai toate limbile. Nu şi în cele riverane acestei mări.

La Istanbul sunt două străzi cu denumiri atrăgătoare: Strada Perechii de porumbei şi Strada Omului care citeşte.

Moştenitorul tronului Marii Britanii, prinţul Charles are 97 de salariaţi, ceea ce înseamnă cheltuieli de trei milioane de lire sterline pe an. Dintre aceştia 17 sunt în serviciul său personal: valeţi, majordomi, bucătari ş.a.

culese de **Arnold Helman**

Modalităţi de vindecare alternative

text **Alice-Claudia Gherman**

foto **Robert Hanciarec**

Când afecţiunile de natură organică sau mentală par iremediabile şi medicina clasică nu le mai dă de capăt, mulţi pacienţi apelează la medicina tradiţională chineză. Sănătatea într-o versiune tradiţional chineză o regăsim în Qigong (qi - energie vitală, gong - măiestrie, artă). Abordând deopotrivă meditaţia, terapii energetice, aromoterapie, sonoterapie, acupunctura, exerciţii fizice, Qigong-ul a pătruns şi captivat şi pe români. Despre meditaţia chinezească, aromoterapie şi sonoterapie am discutat cu dl Adrian Florea, specialist în medicina tradiţională chineză şi arte marţiale, iniţiatorul Fundaţiei Române Qitaki.

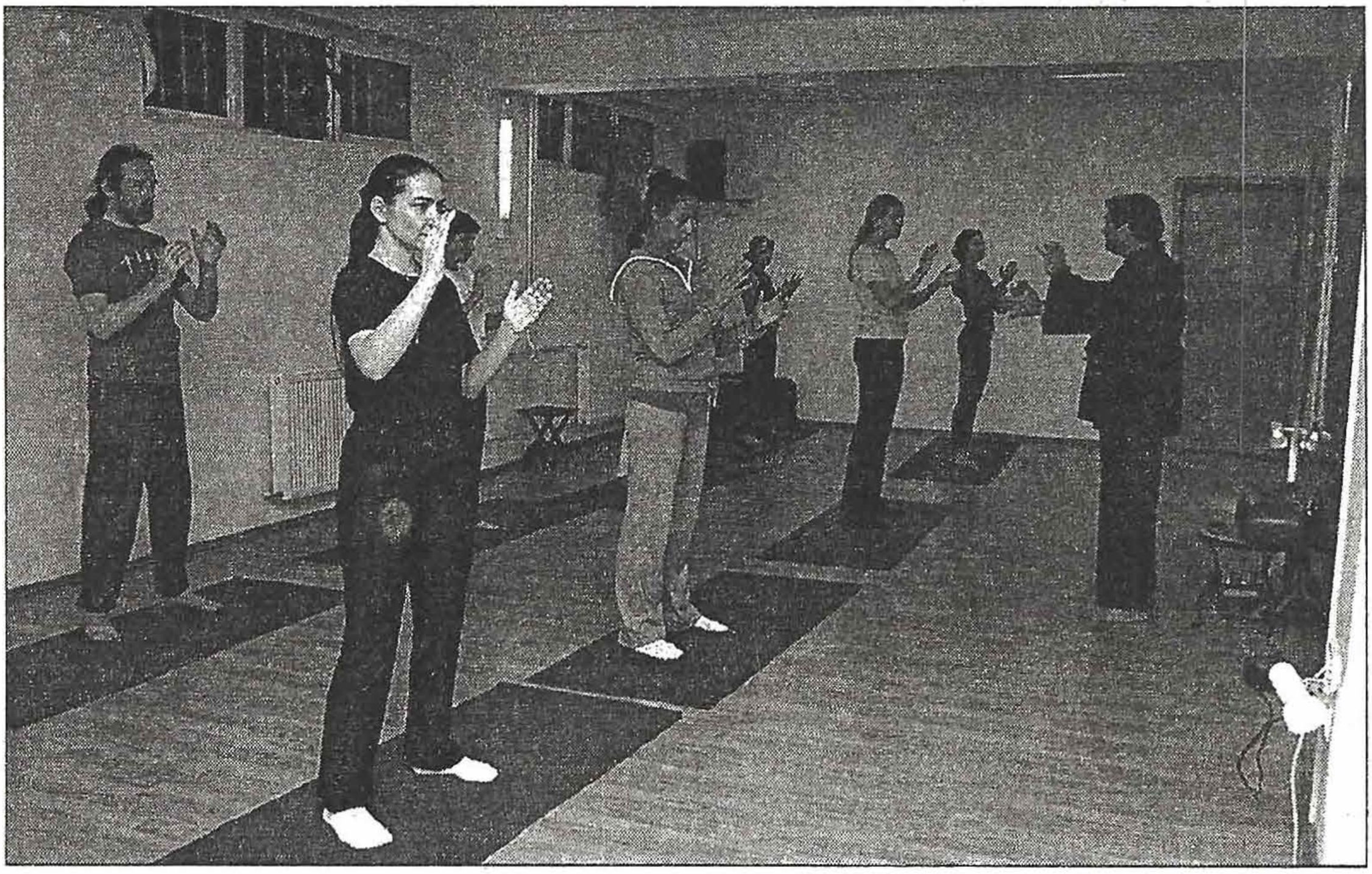

Meditaţia chinezească

– Lumea occidentală se simte atrasă de meditaţia chinezească pentru exotismul ei dar şi pentru posibilităţile de vindecare şi armonizare cu natura, recunoscute inclusiv în mediile ştiinţifice. Ce înseamnă meditaţie chineză?

– Meditaţia chineză este o cale prin care omul reuşeşte să-şi adune toate energiile ca să muncească şi să-şi răspundă la întrebările care-l frământă şi care au aplicaţie directă, practică în viaţa lui. Meditaţia chineză nu se manifestă neapărat prin a sta cu ochii închişi şi atent concentrat la ceva, deşi există şi această variantă.

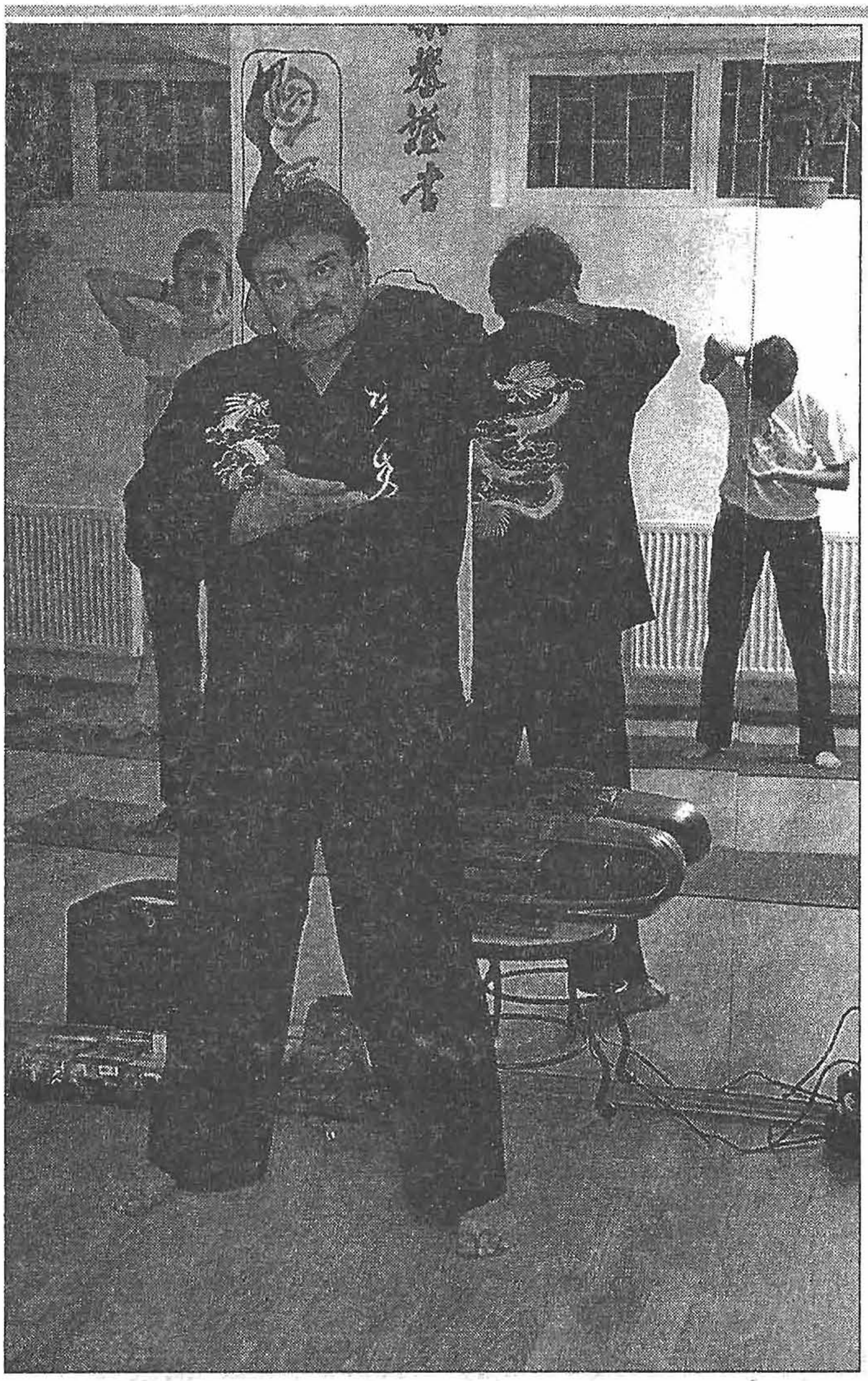

De exemplu, binecunoscuta meditaţie Tai Qi Chuan. Pe scurt, Tai Qi Chuan este o formă de exerciţiu, în aparenţă exerciţiu fizic, dar care are o latură meditativă, omul se concentrează asupra unor elemente, lucruri care-l preocupă şi care reprezintă armonizarea energiilor interioare, atingerea unor stări foarte bune, care se traduce, în termeni profani, prin aceea că omul devine apt de muncă şi întâmpină toate vicisitudinile cu o energie extraordinară. Formele prin care se practică această meditaţie nu sunt foarte multe, dar cu aspect concret. Ele nu tind să ducă pe individ în sfere spirituale foarte înalte, care să-l îndepărteze de lumea reală ci sunt strâns legate de viaţa de zi cu zi, pentru că trebuie rezolvate problemele reale, practice. Chinezii sunt nişte oameni foarte practici.

– Deci meditaţia chineză se depărtează de cea tibetană, mai spiritualizată.

– La tibetani meditaţia are acelaşi scop, numai că la ei are o profunzime mai mare pentru că tibetanii au altă filozofie, un alt stil de viaţă, mult mai auster, chiar din cauza teritoriului. Tibetanii ating sfere foarte înalte, dar nu se desprind nici ei de realităţile de pe pământ. Chinezii au învăţat de la tibetani şi indieni şi au transpus aceste învăţături în varianta care le este lor de mare utilitate. Din acest punct de vedere meditaţia joacă un rol foarte important în viaţa chinezului.

– Se pot vindeca boli mentale prin meditaţie chineză?

– Boli mentale grave, categoric nu! Toţi maeştrii chinezi subliniază acest lucru. Excepţie fac formele depresive, care au şanse foarte mari de vindecare. Din experienţa mea, cred că 50% dintre elevii mei care mi-au parcurs şcoala au pornit de la asemenea stări depresive, unele mai grave, altele mai puţin grave. Totuşi nu se recomandă să se treacă la asemenea tehnici pentru că ele pot să agraveze boala. Lumea speră prea mult de la meditaţia chinezească şi tocmai aici este pericolul. Meditaţia porneşte de la imaginaţie, de la a construi imagini care să devină realitate. Dacă ele sunt conduse într-un mod raţional şi corect aduc beneficii individului, dacă totul se petrece în mintea unui om bolnav (un schizofrenic sau paranoic), fără îndoială că boala se agravează, ei va construi scenarii false, periculoase. Am grijă să-i îndepărtez cu multă delicateţe pe cei la care constat astfel de afecţiuni pentru că experienţa mi-a arătat că este incorect şi reprezintă o mare greşeală să conduci pe cineva către agravarea bolii, numai de dragul câştigării unui nou adept.

– România este o ţară creştină, cum se împacă religia creştină cu meditaţia chineză?

– Aceste practici de meditaţie chineză nu au în nici un fel implicaţii în ceea ce priveşte convingerile religioase, pentru că ele nu au natură religioasă, ci sunt practici pur laice, care însă pot să aducă îmbunătăţiri vizibile în ceea ce priveşte spiritualitatea fiecărui individ şi a modului în care el îşi întâmpină propria religie. Astfel individul îşi poate înţelege mai bine filozofia religioasă pe care a adoptat-o sau căreia îi aparţine prin naştere. Aceste practici nu au religie, însă stimulează spiritul religios.

– De ce se numeşte fundaţia pe care aţi înfiinţat-o Qitaki?

– Şcoala pe care am înfiinţat-o se numeşte Şcoala Qitaki, iar ceea ce practic eu este un Qigong ajuns într-o formă deosebită, dar o formă de Qigong

recunoscută de către Federaţia Mondială de Qigong de la San Francisco. Ca atare, ceea ce practic acum se numeşte Qitaki, datorită faptului că a devenit un stil de Qigong aparte.

– Ce recomandaţi începătorilor de Qigong?

– Prima recomandare pe care o fac tuturor celor care se apropie de Qigong şi de meditaţia chineză în general este să nu se apuce singuri de astfel de practici, chiar dacă au la îndemână cărţi scrise de autorii serioşi ai acestui domeniu. De altfel, încă de la prima pagină a acestor cărţi se face precizarea că exerciţiile prezentate au caracter pur informativ şi nu se recomandă să le practice fără o îndrumare specializată. Am întâlnit oameni care au ajuns la spitalul de boli nervoase iremediabil tocmai pentru că au încercat să studieze singuri aceste practici, utilizând doar informaţia din cărţi. Începătorii, cei labili psihic, sunt tentaţi să treacă peste unele etape ce li se par uşoare optând pentru exerciţiile care par mai interesante. Dar sărirea etapelor produce accidente grave, declanşând boli psihice sau agravându-le pe cele deja existente.

Aromoterapia

– Aromoterapia face parte din practicile Qigong, vorbiţi-ne puţin despre acest tip de terapie.

– În urmă cu aproape 5.000 de ani, la instalarea primului împărat chinez pe tronul imperiului se practica aromoterapia. Această tehnică presupunea ţinerea în vase de aramă sau piatră a unor substanţe aromatizante cărora li se dădea foc, iar fumul lor plăcut mirositor pătrundea în curţile şi în încăperile palatelor imperiale. Rolul lor era acela de a crea o deschidere a unor meridiane energetice. Anumite arome produc efecte de stimulare a unor meridiane energetice de un anumit tip. Se urmărea deschiderea meridianului inimii şi activarea spaţiului cerebral al împăratului, care, deţinând un asemenea rang, avea nevoie de o stare de relaxare, de o stimulare cerebrală propice luării deciziilor foarte bune. În plus, în tradiţia chineză împăratul era un mare arhitect, creator de poezie şi scrieri cu caracter medical, prin urmare aromele îl stimulau în activităţile sale culturale.

– În zilele noastre utilizarea de esenţe şi arome a devenit practic o modă, de pe urma căreia beneficiază producătorii de parfumuri. Cum ajută aromoterapia în vindecarea bolilor?

– Sigur, prin aromoterapie are această virtute de a calma, de a induce o anumită stare de relaxare propice meditaţiei, dar nu reprezintă punctul forte care stimulează vindecarea anumitor boli. Nu reprezintă o soluţie unică. Aromoterapia se foloseşte ca adjuvant în aplicarea diverselor terapii, ce prin sinergie de valori, pot da un efect terapeutic. Este o soluţie, interesantă dar nu unică.

– Apelaţi la ea des?

– Nu. Sigur, dacă am un pacient care este nereceptiv la exerciţiile pe care i le propun, nu are cultura şi cunoştinţele necesare înţelegerii exerciţiilor respective sau este mai reticent, apelez la produşi volatili şi odorizanţi care să calmeze pacientul şi să-i inducă o anumită stare. Am avut odată o persoană extrem de religioasă, căreia, pe lângă arome, i-am cerut să spună în gând o rugăciune, cea la care ţine cel mai mult, pentru a o relaxa şi a ajuta-o în exerciţiile pe care trebuia să le efectuze. Dar, repet, singură, aromoterapia nu este suficientă.

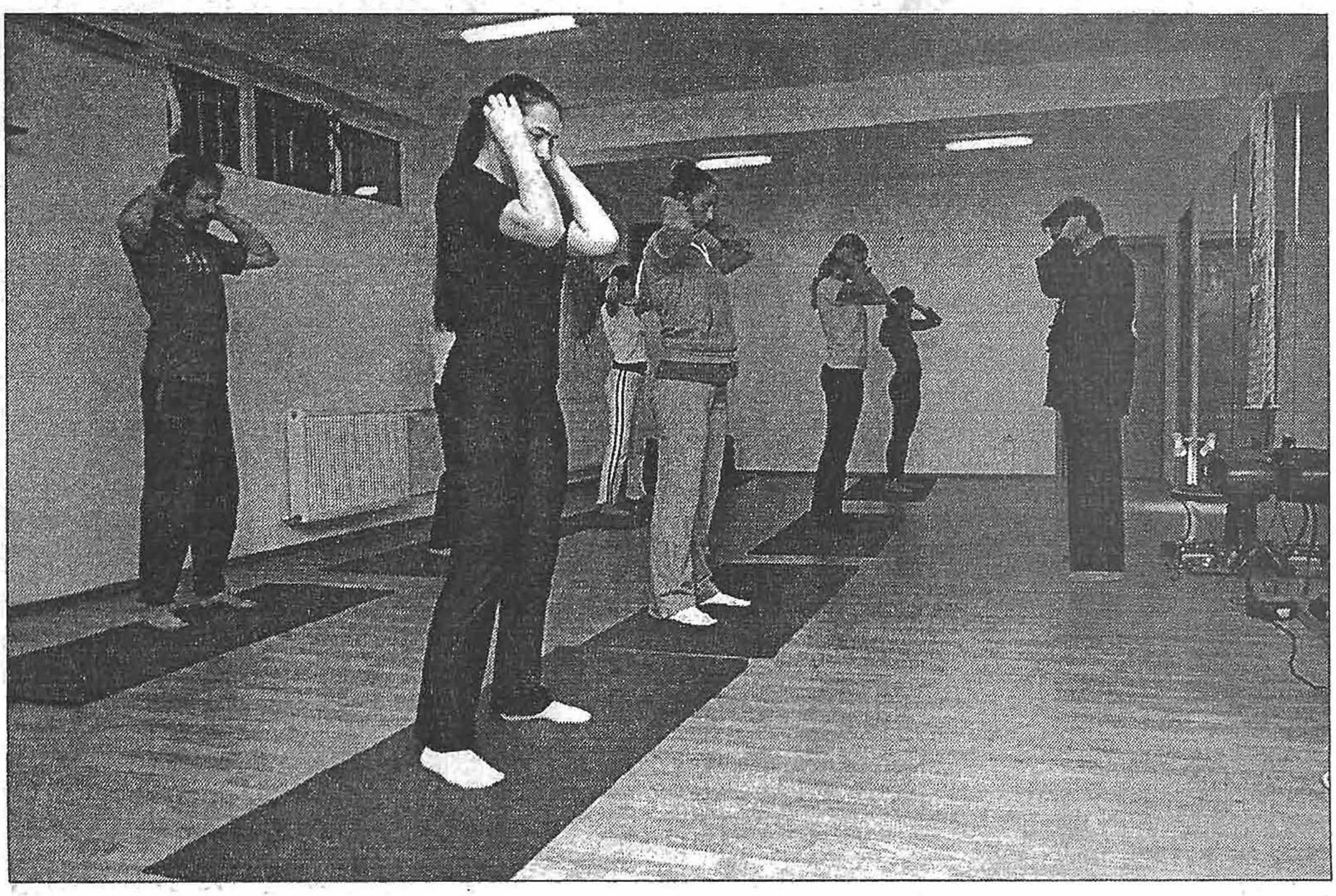

– Ce uleiuri şi esenţe utilizaţi în cadrul unei şedinţe de aromoterapie şi câte arome?

– Acesta este un lucru pe care nu vi-l pot spune, depinde de la un terapeut la altul, de la un pacient la altul. Pot să vă spun că utilizez între şapte şi zece arome, dacă este cazul.

Sonoterapia

– Se vorbeşte tot mai des despre efectele benefice ale muzicii, despre terapia prin muzică. Ce rol are meloterapia?

– Cu aproape 8.000 de ani în urmă, în Tibet, China şi India se practicau tehnici de emitere a unor sunete, numite azi mantre, care au un anumit efect, fiecare sunet prin înălţimea şi timbrul său, pe anumite plexuri energetice. Acestea la rândul lor stimulează glandele endocrine, fiecare sunet stimulând o anumită glandă endocrină. Mai departe, glanda dirijează o serie de procese fiziologice şi astfel se poate obţine un anumit efect vindecător. Există o grupă de şase sunete cu efect vindecător, numite chiar aşa, sunete vindecătoare. Chinezii au fost cei care au descoperit că fiecare organ intern are o anumită vibraţie proprie, cu o anumită frecvenţă, care se modifică dacă organul respectiv se îmbolnăveşte. Există o aplicaţie extrem de interesantă a terapiei prin sunete, într-un spital din Beijing, unde se tratează boli grave, cancere (în special emfizem pulmonar), boli extrem de dureroase. Se tratează sau se ameliorează prin sunete special concepute pornind de la cele şase sunete vindecătoare. Tumori maligne şi benigne au fost tratate cu succes aplicând astfel de tehnici.

– Revenind la muzica europeană, care la rândul ei pare să aibă efecte benefice asupra stării mentale şi organice a individului, recunoscute inclusiv de psihologi, din punctul dumneavoastră de vedere care sunt muzicienii cei mai relaxanţi?

– Mozart şi familia Strauss fără îndoială, sunt recunoscuţi pentru muzica lor relaxantă şi optimistă, însă muzica clasică în general are efect benefic, exceptându-l pe Wagner ale cărui compoziţii par să trezească spiritul violent şi anxietatea. S-a demonstrat că muzica are efect benefic, chiar productiv, şi asupra animalelor. Este deja celebru cazul vacilor care dau mai mult lapte dacă ascultă muzică.

– Tot mai des tinerii dau muzica la maximum, este bun acest lucru din punct de vedere medical?

– Sunetele pot provoca şi suferinţă, nu doar alinare. Mai ales dacă ele impulsionează violenţa, duritatea, răzvrătirea, cazul anumitor genuri de rock. De asemenea, provoacă deseori surzenia tinerilor pentru că volumul de decibeli depăşeşte normalul. Sigur că muzica poate afecta psihicul uman extrem de mult şi în sensul negativ. ■

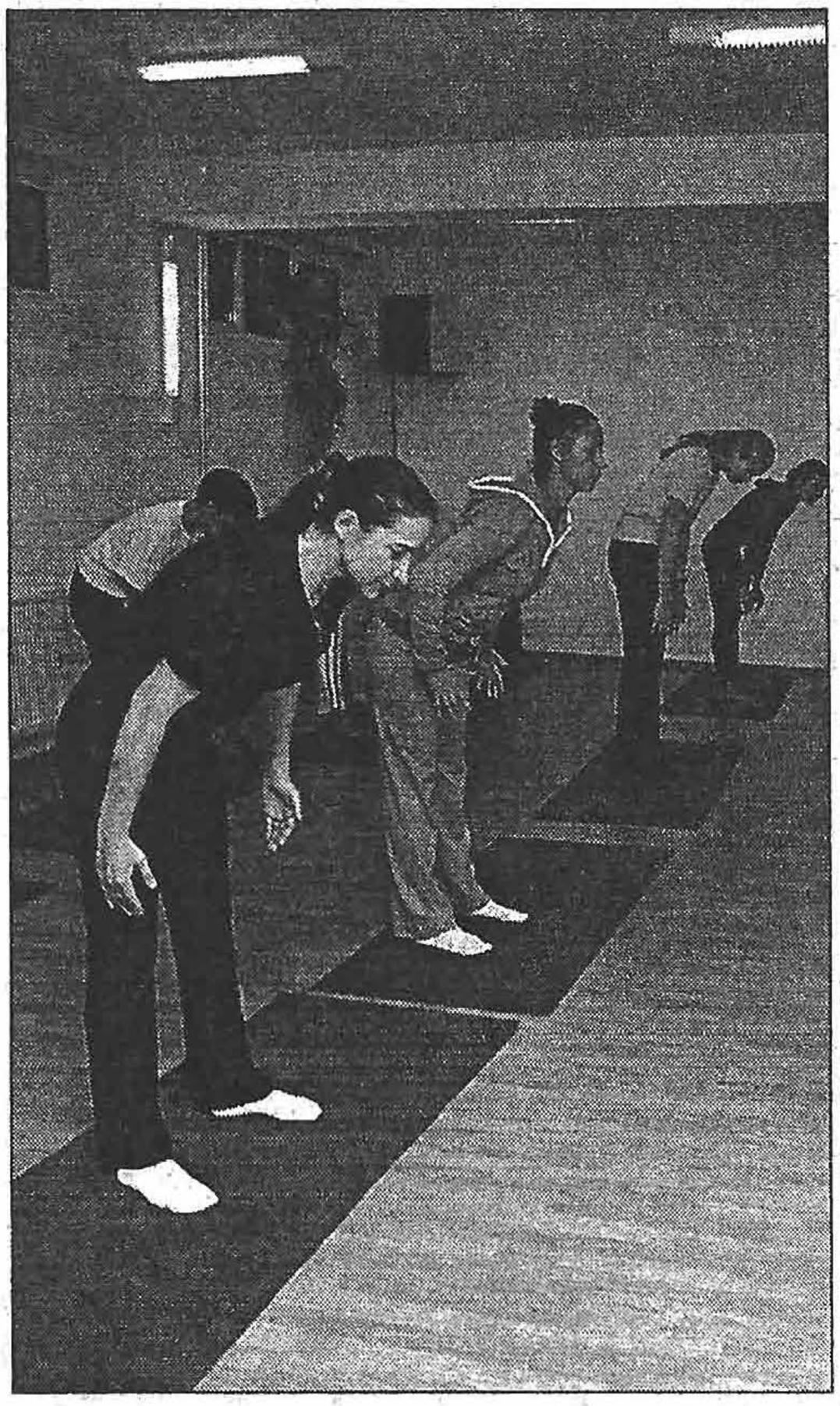

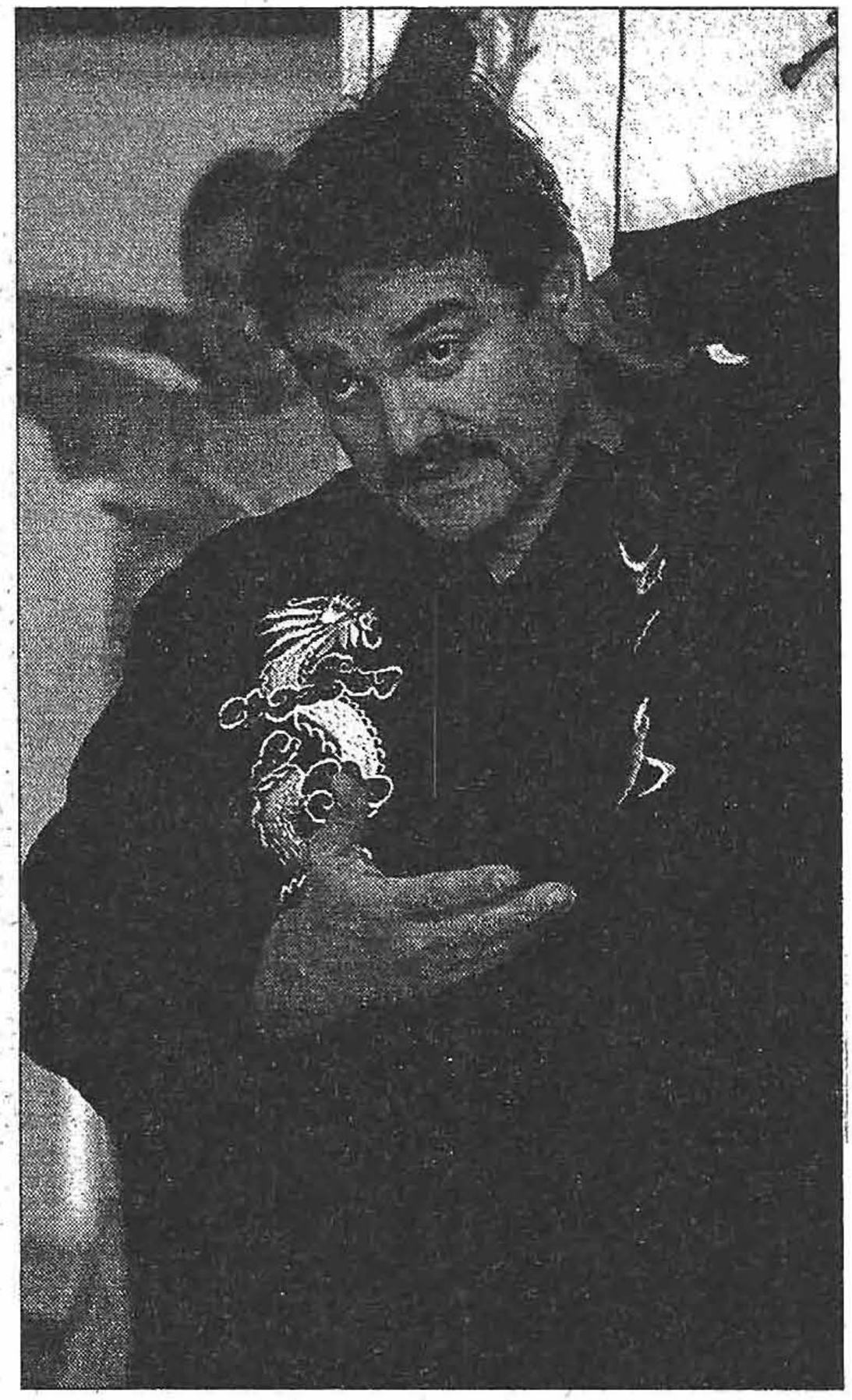

Fiecare om are leacul lui

text **Liliana Petruș**

foto **Robert Hanciarec**

Ce-aţi zice dacă fiecare dintre noi am avea un medicament propriu? Şi dacă n-ar mai conta că belelele sunt cu ficatul, stomacul, inima ori glanda tiroidă? Orice durere sau problemă de sănătate s-ar rezolva cu aceeaşi „pastilă“. Deşi pare incredibil, cam asta ne propune homeopatia. Fiecare om cu leacul său. Pe cât de tentantă este ideea, însă, pe atât de dificilă pare a fi punerea ei în practică. Pentru că există mii de tipuri constituţionale, deci tot atâtea remedii. Ca să-l „ghicească“ pe cel bun, medicul trebuie să ne ia la bani mărunţi. Şi nu o dată, şi nicidecum în grabă. Homeopatia este o mare consumatoare de timp.

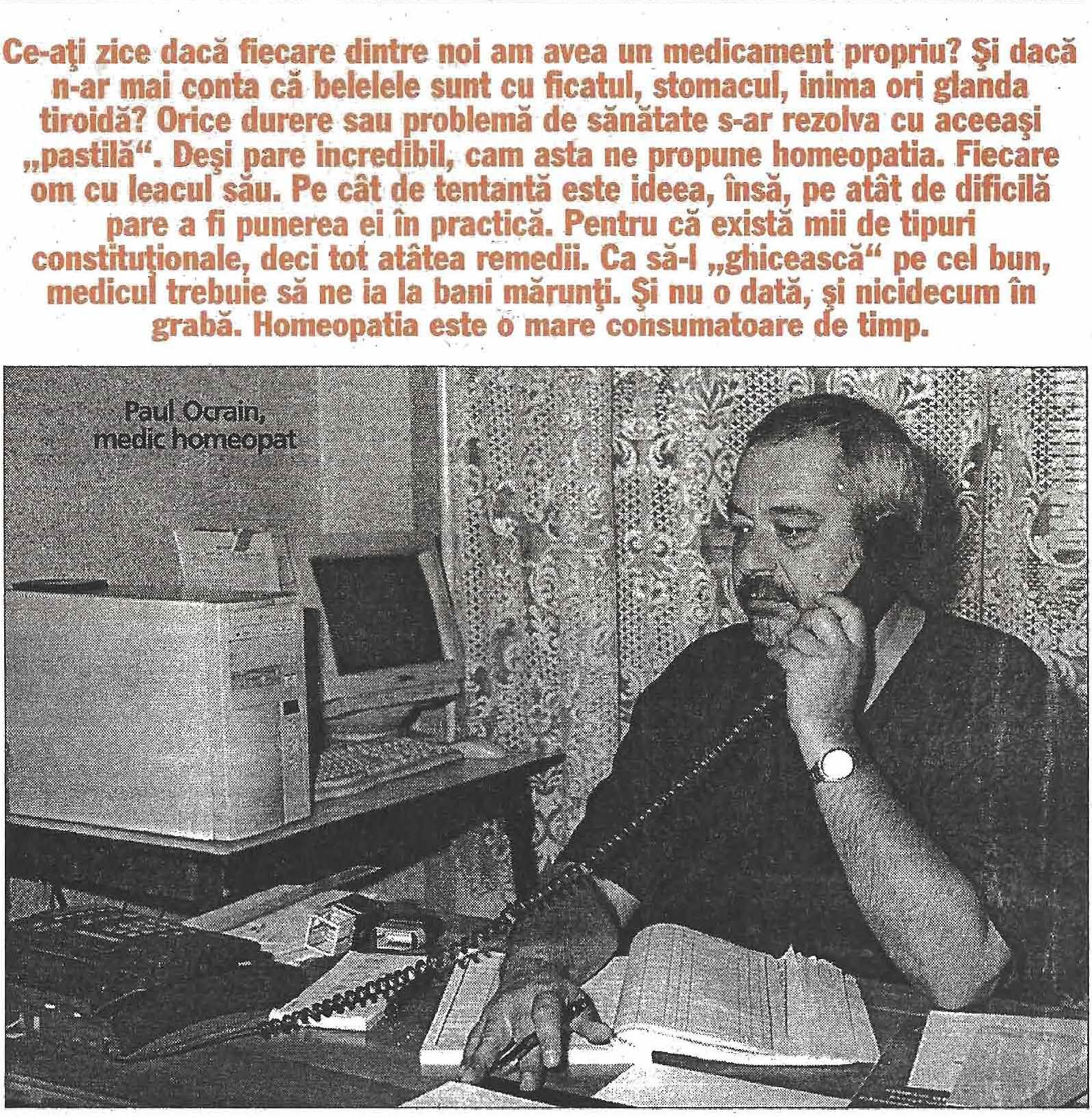

Chiar dacă au auzit despre homeopatie şi despre „minunile“ ei, românii nu prea ştiu cu ce se mănâncă asta. Se duc la specialist şi i-o trântesc direct: „Da' pentru ulcer aveţi remediu?“ Şi-atunci homeopatul n-are încotro, trebuie să explice că nu-i chiar aşa de simplu. Că nu există boli, ci bolnavi. Că nu e ca-n medicina alopată, unde dacă zece oameni au gripă toţi se îndoapă cu aspirine şi paracetamoale. Aici simptomul sau manifestarea bolii sunt importante doar ca părticele ale unui tablou mult mai mare.

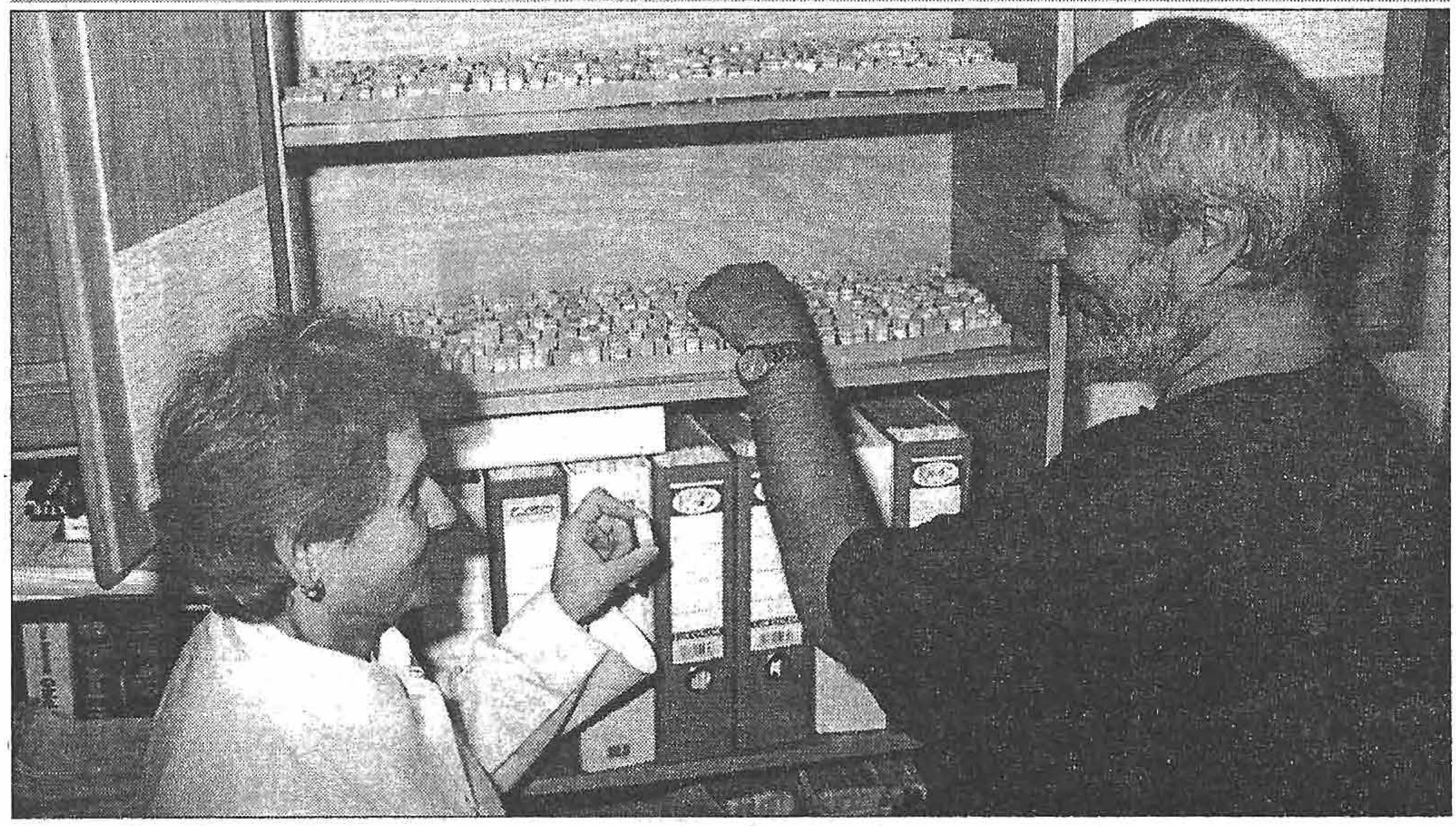

Astfel spus, sunt doar piese într-un „puzzle destul de complicat“, susţine Paul Ocrain, medic homeopat, cu pasiune în domeniu şi cabinet particular, *Prior Medical*, în zona *Timpuri Noi*: „Un simptom în homeopatie, să zicem o tulburare de digestie, de pildă, se regăseşte în imaginea completă a zeci, poate sute de remedii. Prin urmare, există foarte multe variante de tratament, însă doar una este corectă. Şi asta se stabileşte prin discuţii foarte detaliate şi, evident, repetate. Numai aşa se poate reconstitui, cât mai exact, tabloul care, de fapt, formează individul. Remediul îi poartă şi numele. Pe mine nu mă interesează că pacientul are colită sau ulcer. Mă interesează, în schimb, tipul constituţional individual căruia îi corespunde doar un remediu.“

Sigur că este foarte tentant să ştii că pentru orice boală tu ai remediul tău şi nu trebuie să te mai „cauţi“ pe la doctori, eventual cu analize, ecografii, compensate şi toată tevatura de rigoare. Numai că nu este tocmai simplu să se ajungă la acest „leac universal“. Medicul şi pacientul au nevoie de răbdare şi timp cu duiumul. Discuţiile pornesc dintr-un cadru general şi merg până la detalii aparent lipsite de importanţă: **modalitatea de apariţie a simptomului** – când se manifestă: dimineaţa, seara, la o oră anume; **modalităţi de agravare** – schimbări meteorologice, ciclul soarelui (unele dureri de cap, de pildă, încep dimineaţa, se accentuează spre prânz şi dispar spre seară); **dacă şi cum se ameliorează** – pentru colici abdominale, de exemplu, unii se simt mai bine dacă stau nemişcaţi, alţii dacă se presează cu pumnii în burtă; **lateralitatea** – durerea apare în dreapta sau în stânga; **amănunte de intensitate** – durerea se manifestă ca o lovitură de pumnal sau doar ca o apăsare surdă ş.a.m.d.

„Modalităţile acestea se discută pentru fiecare simptom, până când se conturează imaginea de care am nevoie. Când apare imaginea, însă, nu mă mai interesează simptomul. Atunci am deslușit tipul constituţional, egal cu remediul lui de bază. Atunci nu mai am în faţă un pacient cu ulcer, să zicem, ci un tip constituţional care poartă numele remediului: **lachesis, phosphor, sulphur...** Determinarea aceasta este foarte importantă, pentru că apoi, indiferent de ce boală ai avea, ai remediul tău, care rămâne acelaşi. Fiica mea, ca să vă dau un exemplu personal, primeşte acelaşi remediu pentru orice problemă de sănătate, respectiv **sulphur**. Repet, nu contează că o doare capul, stomacul, că răceşte sau face nu ştiu ce alergie“, explică Paul Ocrain.

Deşi pare ideal să ai propriul tău „medicament“, pentru orice boală, pacienţii nu prea au răbdare să ajungă până acolo. Comportamentul lor este destul de superficial, la maniera „daţi-mi o pastilă, acolo, să-mi treacă durerea“. Or, în homeopatie, nu se poate aşa. Tocmai de aceea, dr. Ocrain a mers „până la capăt“ doar cu familia, prietenii şi pacienţii înarmaţi cu multă răbdare şi perseverenţă. Ce înseamnă „până la capăt“? Am spus-o deja, fiecare om cu „medicamentul“ lui personal la purtător. De fapt, nişte granule pe care le pui sub limbă, ori de câte ori ai probleme. Suportul este o granulă de lactoză, îmbibată cu remediul respectiv şi uscată pe jet de aer. Bobiţele cu pricina nu se ating cu mâna, pentru că substanţa activă este la exterior şi se şterge. De asemenea, trebuie ferite de arome (mentă, camfor, parfumuri, pastă de dinţi, gumă de mestecat), fiindcă acestea le inactivează. Un flacon conţine cam un gram de granule şi costă 30.000 de lei. Sigur că este foarte ieftin, dar până ajungeţi acolo „vă costă“ timp. O consultaţie homeopată, la dr. Paul Ocrain se plăteşte cu 300.000 de lei. Dacă sunteţi tentaţi să vă găsiţi remediul, puteţi suna la cabinetul *Prior Medical* – telefon 330.72.68. Şi n-ar fi rău să vă comportaţi ca nişte „pacienţi profesionişti“. Adică să nu-i cereţi domnului doctor o pastilă sau un remediu pentru gastrită. Cred că ne-am lămurit, homeopatia este altceva. ■

Ce face supertehnologia din medicină

Tehnologia utilizată în medicină poate merge de la un simplu şi banal telefon până la cea „sofisticată“ de genul echipamentelor de video conferinţă sau comunicaţii prin satelit. Schimbul de informaţie medicală, în scopul asigurării sănătăţii şi educaţiei pacienţilor sau furnizării serviciilor de asistenţă sanitară, se poate realiza acum utilizând comunicaţiile electronice. Domeniul medical şi al educaţiei sanitare practicat prin sisteme telematice a generat o nouă activitate: telemedicina.
Impactul este major, atât la nivelul pacienţilor şi cadrelor medicale, cât şi asupra societăţii în ansamblu.

text **Giani Grădinaru**

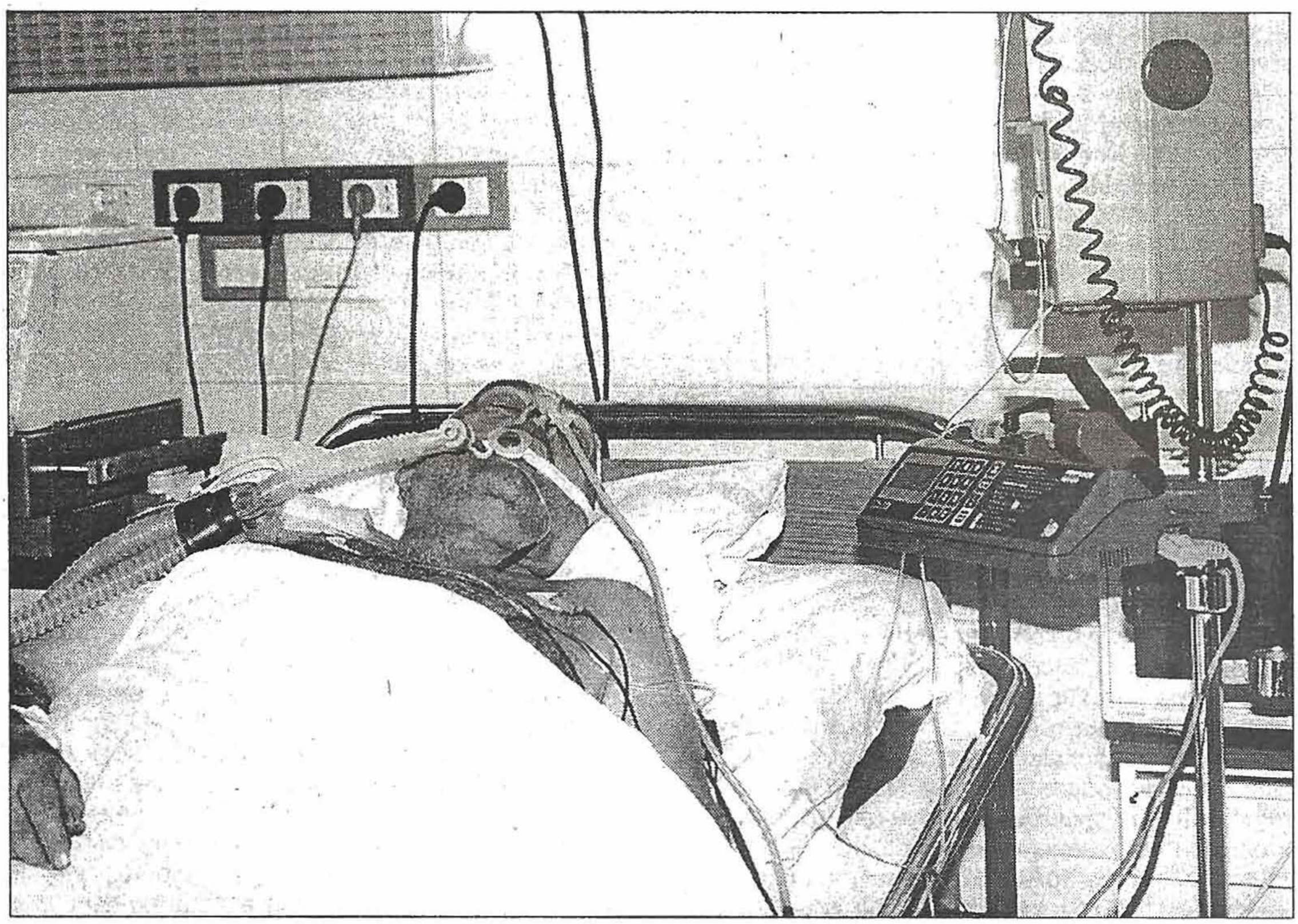

Medicul în cabinet, pacientul acasă

Principalul scop al telemedicinei este asigurarea consultaţiilor medicale de la distanţă. Telemedicina nu ţine cont de dimensiunea spaţială. Pentru telemedicină nu există diferenţe între cazurile în care distanţa geografică dintre medic şi pacient este mai mare sau mai mică. În plus, costurile şi eforturile, atât pentru medic cât şi pentru pacient sunt substanţial reduse faţă de cazul medicinii clasice, unde deplasările necesită timp şi bani.

Tehnologia video interactivă permite pacientului să fie consultat de la distanţă de un medic specialist. Pacientul poate fi asistat la consult de medicul de familie. El are astfel posibilitatea să pună la dispoziţia specialistului evaluări stetoscopice, oftalmologice,

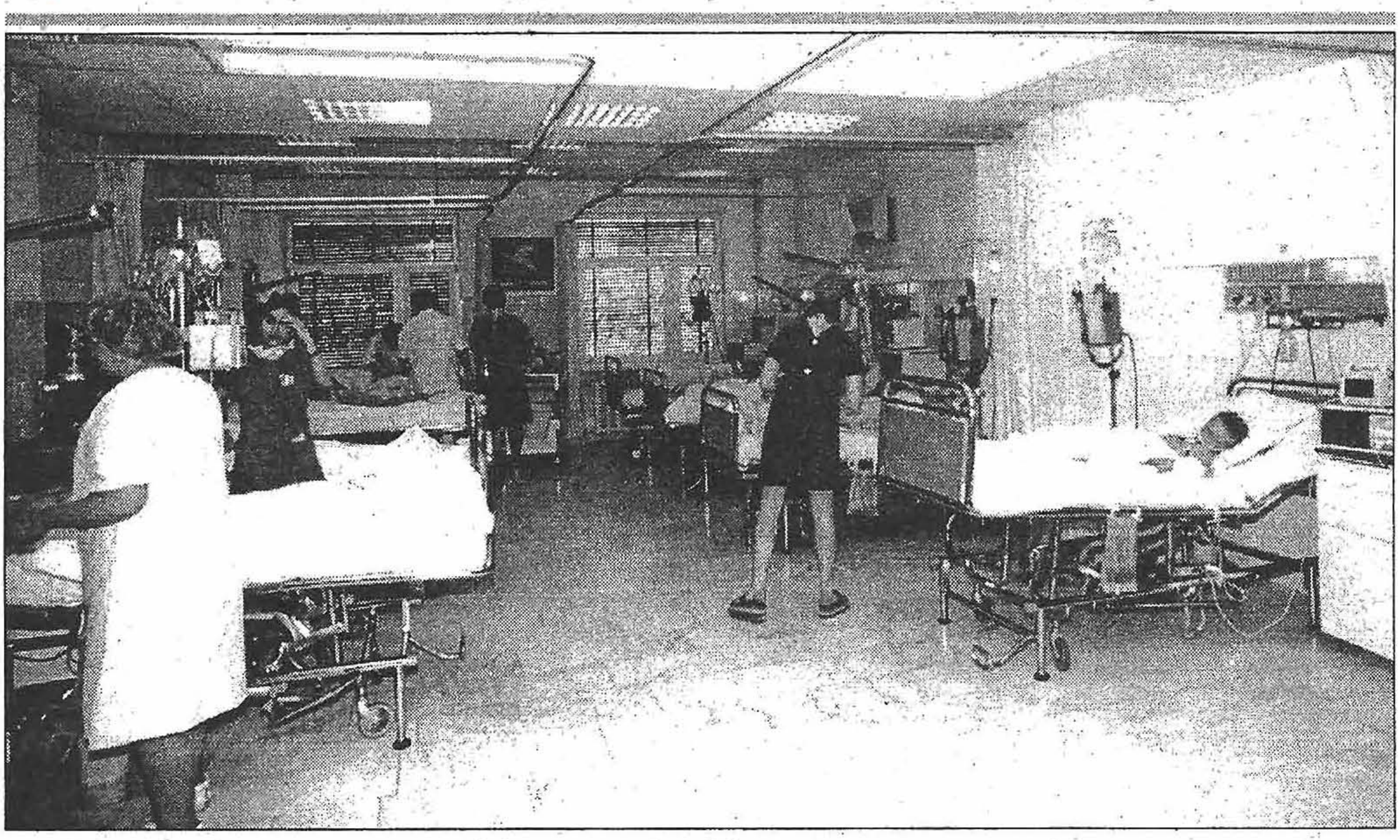

fişe medicale, rezultate de laborator, examinări endoscopice, radiologice sau cardiologice. Singura îngrădire a medicului specialist se referă la imposibilitatea palpării pacientului. Practica, însă, a infirmat îngrădirea ca fiind obstructivă.

Telemedicina reduce substanţial timpul de aşteptare dintre examinarea şi informarea pacientului de către medic. Avantajele sunt atât de partea pacientului cât şi de cea a medicului. Pe de o parte, aplicarea rapidă a tratamentului ajută la recuperarea timpurie a pacientului. Pe de altă parte, medicii au posibilitatea rezolvării unui număr sporit de cazuri, reducându-se astfel timpul de aşteptare pentru alţi pacienţi.

La început a fost telepsihiatria

Pe la sfârşitul anilor '60, în Statele Unite ale Americii, mai precis în Nebraska, s-au folosit pentru prima oară, servicii video interactive pentru a oferi consultaţii de psihiatrie cetăţenilor aflaţi în zone geografice greu accesibile. Telepsihiatria nu este doar prima aplicaţie a telemedicinei. Ea rămâne cel mai popular sistem bazat pe tehnici video, în care simularea consultului direct este indispensabilă. Din punct de vedere tehnic, un sistem de telepsihiatrie este corespunzător calitativ dacă medicul psihiatru poate observa reflexele pupilare ale pacientului. Ulterior au apărut şi alte subramuri ale telemedicinei care au fost definite de cercetători ca teleradiologie, telepatologie, sau teledermatologie.

Aplicaţia cu cea mai largă utilizare a telemedicinei este teleradiologia. Sistemele teleradiologice sunt compuse din aparate de captare şi afişare a imaginilor conectate la capetele unei reţele de comunicaţii. Imaginile cu radiografiile transmise prin reţea sunt afişate la receptor pe un monitor. Ele sunt interpretate de o aplicaţie de diagnosticare. Medicul specialist radiolog emite diagnosticul final. Cheltuielile prin teleradiologie se reduc semnificativ. Ele se limitează la obţinerea frecvenţelor de transmisie digitală şi la achiziţia echipamentelor. Integrarea în tehnologia radiologică a sistemelor de comunicare şi arhivare a imaginilor este ultima noutate în domeniu.

Telepatologia presupune transferul imaginilor cu probe patologice. Obiectivul este cel al obţinerii interpretărilor primare ale probelor. Telepatologia ajută şi la aflarea unor opinii suplimentare în cazurile mai dificile. În cazul în care medicul are nevoie de rezultatele unui examen patologic asupra unei probe de la un pacient aflat sub anestezie se apelează tot la telepatologie.

Tehnologii asemănătoare telepatologiei se folosesc şi în cazul teledermatologiei. Tehnologia asociată teledermatologiei se foloseşte pentru studierea leziunilor de la nivelul pielii, imaginile digitale fiind analizate în vederea diagnosticării de către un medic specialist dermatolog.

Există şi neajunsuri

Principalul neajuns al telemedicinei se referă la barierele de comunicare directă. Pacienţii doresc să discute cu medicul care-i tratează, iar medicul să-i cunoască şi să simtă ce reprezintă boala pentru ei. Barierele de comunicare apărute ca urmare a folosirii noilor tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor trebuie înlăturate. Potenţialul telemedicinei de a furniza servicii eficiente din punctul de vedere al costurilor este imens. Plata serviciilor este însă greu de realizat din cauza reticenţei sistemului de asigurări de sănătate la această nouă provocare. Ar mai fi şi alte neajunsuri. Ele se referă la lipsa standardelor privind confidenţialitatea şi securitatea informaţiilor sau la costul ridicat al serviciilor de telecomunicaţii în România care ridică mult costul utilizării unor aplicaţii avansate de telemedicină. Supravieţuirea pe termen lung a telemedicinei este pusă astfel sub semnul întrebării. ■

Colecţiile vedetelor

Când cineva îşi dedică o bună parte din timp unei pasiuni care nu pare să aducă nimic bun din punct de vedere financiar, are două şanse: să fie privit cu admiraţie şi invidie de către cei din jur sau să nu fie înţeles, iar pasiunea să treacă drept o „nebunie“ în ochii celorlalţi. Când persoane publice au hobby-uri deosebite, curiozitatea se aprinde imediat, iar vorba merge din om în om...

text **Alice-Claudia Gherman**
foto **Robert Hanciarec**

Colţul cu păpuşi

Păpuşi mai mici, păpuşi mai mari întruchipând negrese, marinari, copii şi splendide domniţe, pe scurt, o lume de păpuşi descoperi în casa cunoscutei creatoare de modă Romaniţa Claudia Iovan. Practic, un colţ întreg din salon este dedicat celor 42 de păpuşi, cât numără colecţia. Nu sunt păpuşi obişnuite, marea majoritate sunt din porţelan şi costă de la 300 de dolari în sus. Cea mai scumpă este *Janette*, 1.450 de dolari, achiziţionată chiar anul acesta de la Dubai. Reprezentând o maimuţică

îmbrăcată într-o rochiţă cu volănaşe, *Janette* îi aminteşte doamnei Romaniţa de cererea în căsătorie făcută de către soţul ei, comandantul de aeronavă Adrian Iovan, în această primăvară. De altfel, de fiecare dintre păpuşi este legată o poveste. De pildă, de păpuşa ce seamănă unui bebeluş se leagă începutul idilei cu Adrian Iovan, păpuşa *Isabella* este cea care a determinat-o pe Romaniţa să înceapă să colecţioneze astfel de minunăţii. Fiecare exemplar este atât de bine realizat încât ai permanent senzaţia că ochii păpuşilor urmăresc mişcările musafirilor sosiţi în casă.

„După '90 am început să colecţionez păpuşi. Acum, cred că nu există deplasare în străinătate din care să nu vin cu o păpuşă. *Romăncuţa* este o păpuşă pe care am luat-o din milă", povesteşte cu drag Romaniţa. De fiecare dată când cumpără o păpuşă nouă, creatoarea de modă are obiceiul să ţină păpuşa separat de celelalte exemplare, abia după un timp noua achiziţie îşi ia locul alături de restul păpuşilor. E un soi de ritual la care Romaniţa ţine foarte mult. Ce va face cu aceste păpuşi peste ani? Fiindcă tocmai s-a căsătorit şi-şi doreşte foarte mult un copil, Romaniţa speră să lase urmaşilor valoroasa colecţie. „Aş vrea să am o fetiţă, iar când va creşte un pic mai mare să priceapă, sigur i-aş da păpuşile să se joace. M-am gândit chiar până atunci să fac o prezentare de modă în care fiecare manechin să îmbrace rochii asemănătoare păpuşilor pe care le am".

Pe lângă colţul cu păpuşi în salonul Romaniţei există şi colţul cu şoricei *Diddle*, din pluş, de toate culorile şi mărimile (circa 30 de bucăţi). De asemenea, creatoarea de modă ţine foarte mult la cele aproximativ 20 de eşarfe (*Cartier, Elle, Dolce & Gabbana, Hermes* ş.a.) şi, cum stă bine unei personalităţi din lumea modei, adoră foarte mult arta. „Nu rezist în faţa unui obiect de artă fără să-l cumpăr. Poate că e un defect, dar eu nu am vicii precum fumatul, alcoolul, cafeaua, în schimb îmi plac bijuteriile, blănurile şi obiectele de artă costisitoare. Sunt sclava obiectelor de artă", mărturiseşte Romaniţa. Ce spune soţul despre pasiunile ei? „Soţul este în asentimentul meu, fiind şi el un mare pasionat de obiecte vechi".

Benone Sinulescu adoră antichităţile şi florile

Totul a început acum 23 de ani când s-a căsătorit. Atunci Elena, soţia îndrăgitului cântăreţ Benone Sinulescu venea cu o zestre de obiecte vechi, dar de valoare, care l-au determinat pe artist să-şi facă un hobby din a colecţiona antichităţi. „Nu-mi place mobila modernă... Este adevărat că e mai comodă, pe când într-o mobilă stil te simţi mai încorsetat, dar aceasta din urmă rămâne o valoare «pour toujours». În plus mobila modernă este relizată din rumeguş pe când cea veche din esenţe tari, de valoare".

Că este un pasionat al stilului vechi de mobilier poţi să-ţi dai seama imediat cum treci pragul sufrageriei lui Benone Sinulescu. Nu ai impresia că te afli într-un apartament de bloc obişnuit ci într-un salon din secolul al XIX-lea. Tapetul englezesc se potriveşte perfect cu masa englezească din 1890, şi, în general, cu mobilierul *Chippendale*, din rădăcină de trandafir, de la sfârşitul aceluiaşi secol XIX. O serie de tablouri aparţinând şcolii italiene şi germane (Gily, Bracht etc.) precum şi ceasurile de argint din secolul al XIX-lea completează imaginea. „Mai am un dormitor superb dincolo, stil Ludovic al XIV-lea, alb. O bijuterie!", povesteşte cu mândrie Benone Sinulescu în timp ce mângâie spătarul unui scaun stil rococo.

„Mobila este foarte greu de achiziţionat, dar, după cum spune un proverb, «dacă nu găsesc pâine, iau gogoşi», când m-am dus cu soţia să cumpăr nişte bibelouri mai mici din argint, am găsit un dormitor în perfectă stare, fără carii. De altfel, cred că eu şi soţia cunoaştem toate consignaţiile şi magazinele de antichităţi, mai ales din Bucureşti, dar şi pe multe din străinătate. O dată am nimerit la Stuttgart, la cel mai mare târg de vechituri al anului, am descoperit ceasul pe care-l vedeţi în faţa oglinzii. Cereau o sumă foarte mare pe el şi nu l-a luat nimeni. Ne-am întors când târgul tocmai se destrăma şi ne-au vândut ceasul la jumătate de preţ".

Pe lângă cele zece ceasuri, mobilierul vechi, tablouri şi sfeşnice, Benone Sinulescu are peste 100 de bibelouri de mare valoare. Porţelan de Meissen, cristal de Boemia, Gallé-uri decorează casa alături de mobilier, astfel încât poţi cu uşurinţă să te închipui cu două-trei secole în urmă.

Colecţiei de antichităţi i se adugă pasiunea pentru flori a cântăreţului. „Iubesc atât de mult florile, încât aduc flori de la diverse sere pentru a le planta în grădina blocului. Mi-am adus flori din toate colţurile lumii. Pe unele le pun aici în ghivece, pe

altele le plantez la curte. Am adus în ţară clemantine albe, roşii, albastre. Am adus datură bătută, roz, galbenă, albă, regina nopţii roşie, galbenă, petunii carmin, trandafiri agăţători superbi. Am magnolii deosebite la curte, am amarilişi (crini roşii imenşi), lalele de Olanda, zambile. Trandafirii, lalelele şi mărgăritarul sunt florile mele preferate...", povesteşte cu patimă Benone Sinulescu. Deşi la bloc nu are posibilitatea să ţină toate plantele pe care le aduce din străinătate, în casă tot găseşti vreo 30-40 de ghivece cu flori, din care nu lipsesc petuniile plângătoare. Celelalte 150 de specii, pe care le-a colecţionat Benone Sinulescu, au un loc rezervat în curtea casei de vacanţă de la munte.

Hobby-uri pline de amintiri

Dacă nu ar exista amintirile frumoase viaţa ar fi groaznică! Stela Popescu păstrează o colecţie de peste 40 de pipe, amintire de la soţul său, regretatul autor şi regizor de revistă, Mihai Maximilian. În biroul care a aparţinut soţului său, Stela Popescu păstrează, aşezate pe raft, într-o vitrină, pipe de toate mărimile, culorile şi formele. Un miros de tutun tare răzbate când deschizi vitrina, deşi sunt ani buni de când nu au mai fost utilizate. „La fiecare drum pe care-l făceam în străinătate, primele lucruri pe care le cumpăram erau pipă şi tutun pentru pipă. Soţul meu nu a fumat ţigară niciodată. De la vârsta de 35 de ani a început să fumeze pipă, care de altfel i-a şi fost fatală. Acum regret că nu am reuşit să-l conving să se lase de fumat! Soţului meu îi plăcea să le schimbe. Am adus pipe din Tunisia, Algeria, Italia, Franţa, Israel", îşi aminteşte îndrăgita actriţă.

Pe lângă cele 40 de pipe din biroul care a aparţinut lui Mihai Maximilian, în casa de vacanţă de la mare Stela Popescu mai are încă vreo alte 40 de pipe. „Am pipe din spumă de mare, albe, foarte frumoase. Am avut mai multe pipe, dar pe multe dintre ele le-am dat prietenilor!"

Nu doar pipele amintesc de anii fericiţi ce au trecut ci şi colecţia de farfurii în stil olandez pe care Stela Popescu o păstrează cu sfinţenie în bucătărie. Un şir întreg de farfurii de porţelan decorează bucătăria alături de diverse căniţe, saboţi olandezi, lămpiţe din porţelan încă funcţionale etc., dând un farmec aparte unui loc ce de obicei e destinat activităţilor banale din gospodărie. „La cutremurul din '90 toate aceste farfurii olandeze au alunecat, dar nu s-a spart nici una. În schimb am avut în salon o vitrină cu sticlărie mai puţin valoroasă care s-a distrus în întregime. Pe multe dintre aceste farfurii, căniţe le-am luat din pieţele de vechituri de prin Germania, Israel, Anglia. În străinătate orice obiect care prisoseşte şi nu mai are nevoie de el, omul îl vinde, nu-l dă de pomană. Dacă este foarte stricat îl lasă în faţa casei, nu-l aruncă la gunoi. Foarte multă lume vine la piaţa de vechituri cu papucei, umbreluţe, solniţe etc., nu stricate, nu mizerabile şi le vinde pentru 1-2 mărci, cum era înainte!", povesteşte Stela Popescu.

Cu toate că nu se poate spune că este o împătimită colecţionară de antichităţii, cunoscuta actriţă mărturiseşte că îndrăgeşte mai mult mobila stil decât cea modernă. „Mobila din ziua de azi se demodează repede. Îţi iei astăzi o mobilă albastră

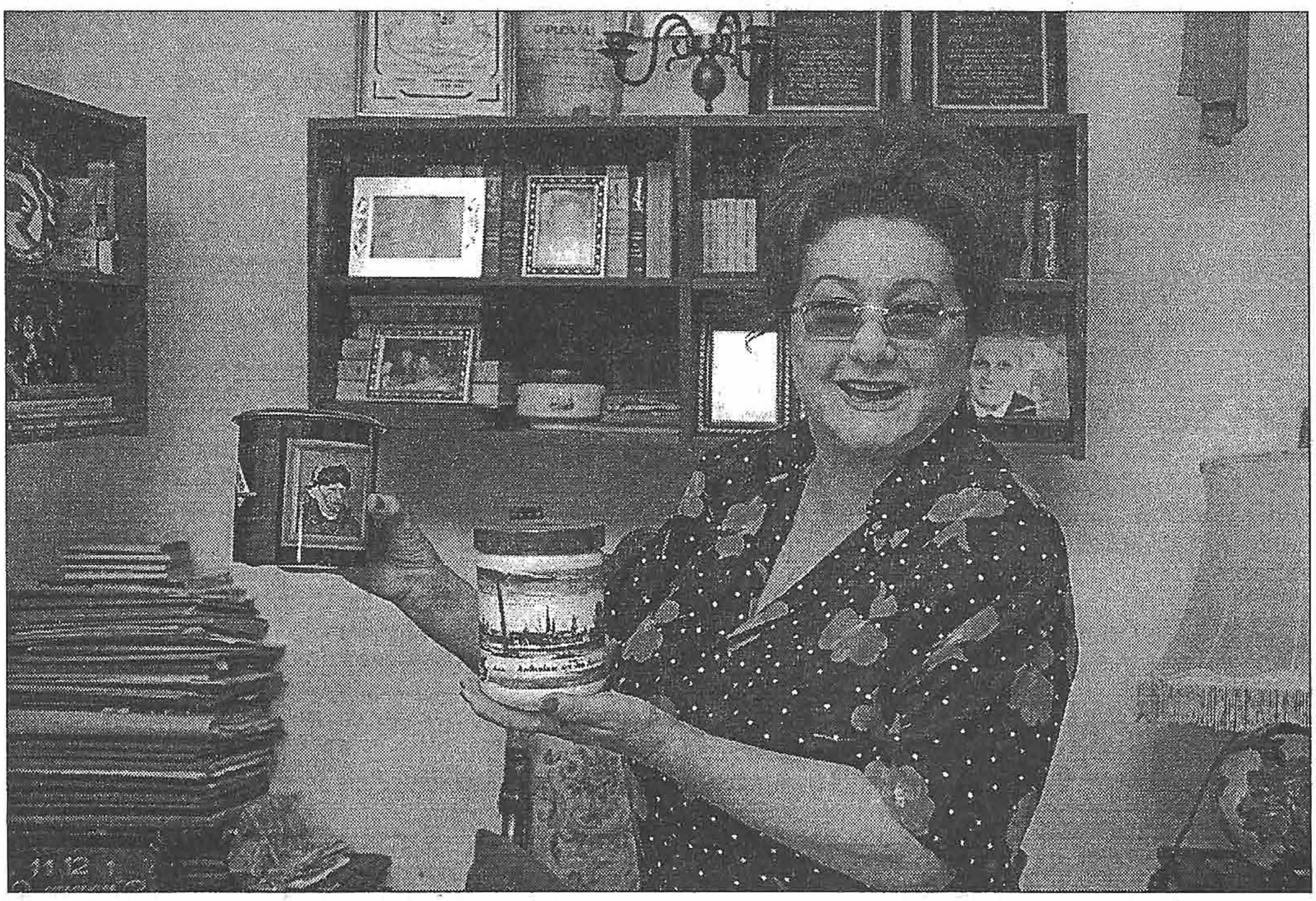

şi la anul te-ai plictisit de ea. De mobila clasică nu te plictiseşti niciodată. Oglinda pe care o vedeţi aici în salon este de la o prietenă din Germania care are un magazin de antichităţi. Mi-a plăcut şi am cumpărat-o. Îmi plac lucrurile de valoare, dar îmi plac şi cele care au mai mult o valoare sentimentală. În definitiv, lucrurile mărunte dau sarea şi piperul vieţii! Nu prea îndrăgesc bibelourile, am doar câteva, nesemnificative, aduse din Israel... Adun toate prostioarele, nimicurile fiindcă îmi plac şi-mi place să fac daruri şi altora", adaugă râzând Stela Popescu.

„Don't disturb!"

Unii oaspeţi ai marilor hoteluri ţin neapărat să se fotografieze alături de faţada hotelului în care au fost cazaţi. Alţii vor fotografii cu interioarele somptuoase. Unii iau bomboane din bombonierele din holurile hotelurilor pentru a-şi aminti că au trecut pe acolo. Cătălin Botezatu adună plăcuţe cu *Don't disturb!* de la fiecare hotel unde a fost cazat. Şi nu sunt puţine la număr! Cam 50 de bucăţi. Toate stau prinse de clanţa uşii dormitorului cunoscutului designer, încât, dacă nu ar fi atât de multe şi variate, mai că te-ai crede într-un hotel de pe Riviera franceză sau la New-York.

„Cred că eram în Italia, cu vreo 17 ani în urmă, când mi-a venit ideea să colecţionez plăcuţe cu *Don't disturb!*. Le-am luat ca amintire. Am stat la hoteluri foarte mari, în care au fost cazaţi oameni celebri. De exemplu, *Hotel National* din Cuba (unde a avut loc celebra întâlnire dintre Al Capone şi toţi capii mafiei din lume). Am stat la *Hotel Delanno*, hotelul Madonnei la Miami, la hotelul unde a fost cazată Agatha Christie de la Istanbul. Am avut peste 150 de bucăţi, dar într-o zi când mă grăbeam să plec la serviciu, clanţa uşii dormitorului meu s-a desfăcut şi au căzut pe jos. În graba mea, nu le-am strâns. În schimb femeia care făcea curat le-a strâns şi le-a aruncat la gunoi. Când am venit acasă, le-am căutat, dar fiindcă gunoiul fusese ridicat, nu le-am mai recuperat", povesteşte râzând Cătălin Botezatu. Ultima achiziţie în materie de *Don't disturb!* este cea de la Saint-Tropez, de la *Hotel Calang*.

Alături de plăcuţele cu *Don't disturb!*, Cătălin Botezatu mai are o mare pasiune – ceşcuţele. Ceşcuţe mari şi mici, viu colorate sau sobre, dar toate foarte vechi şi de foarte mare valoare, alcătuiesc o colecţie de aproximativ 40 de bucăţi. Multe dintre ele sunt lucrate manual, cu meticulozitate. Suflate cu aur de 24 karate, ceşcuţele reprezintă mândria stăpânului casei. „Ceşcuţa şi zaharniţa micuţă sunt suflate cu aur şi le am de la bunica mea. Au peste 150 de ani vechime. De asemenea, ceaşca cea mare şi farfurioara fac parte dintr-un set, suflat cu aur, un set *Rosenthal* pictat manual, cu o vechime de aproape 160 de ani. Eu nu am decât ceaşca şi farfuria, dar şi aşa, cineva mi le-a evaluat cam la 1.000 de dolari. În general, ceşcuţele mele costă cam de la 200 dolari în sus. Le-am achiziţionat de pe la mătuşile mele din Alexandria, de la persoane în vârstă pe care am reuşit să le conving să mi le dea. Nu am un set complet însă am aici porţelan de Bavaria, *Rosenthal...*", povesteşte cu însufleţire Cătălin Botezatu. Ceşcuţele sunt nu doar nişte obiecte gen bibelou, bune de păstrat în vitrină, ca la muzeu. Renumitul designer le foloseşte când are oaspeţi. „Când sunt cu cineva cu care îmi face plăcere să stau, îmi place să bem o cafea în aceste ceşti deosebite". Pe lângă ceşcuţele vechi, Botezatu păstrează în dormitor un set *Rosenthal de Versace*, ceva mai modern, alcătuit din zaharniţe, scrumiere şi sfetnice, iar în salonaş trei măşti veneţiene autentice împodobesc pereţii. ■

Marketingul a pătruns în ciberspaţiu

Ceva vreme în urmă, utilizarea Internetului în scopuri comerciale şi de afaceri era considerată improprie. Astăzi, milioane de oameni sunt utilizatori frecvenţi ai acestuia. Utilizarea Internetului la scară largă a imprimat marketingului o dinamică fără precedent. Marketingului clasic i s-au adăugat rapid *telemarketingul*, *e-marketingul* şi *cibermarketingul*.

text **Giani Grădinaru**

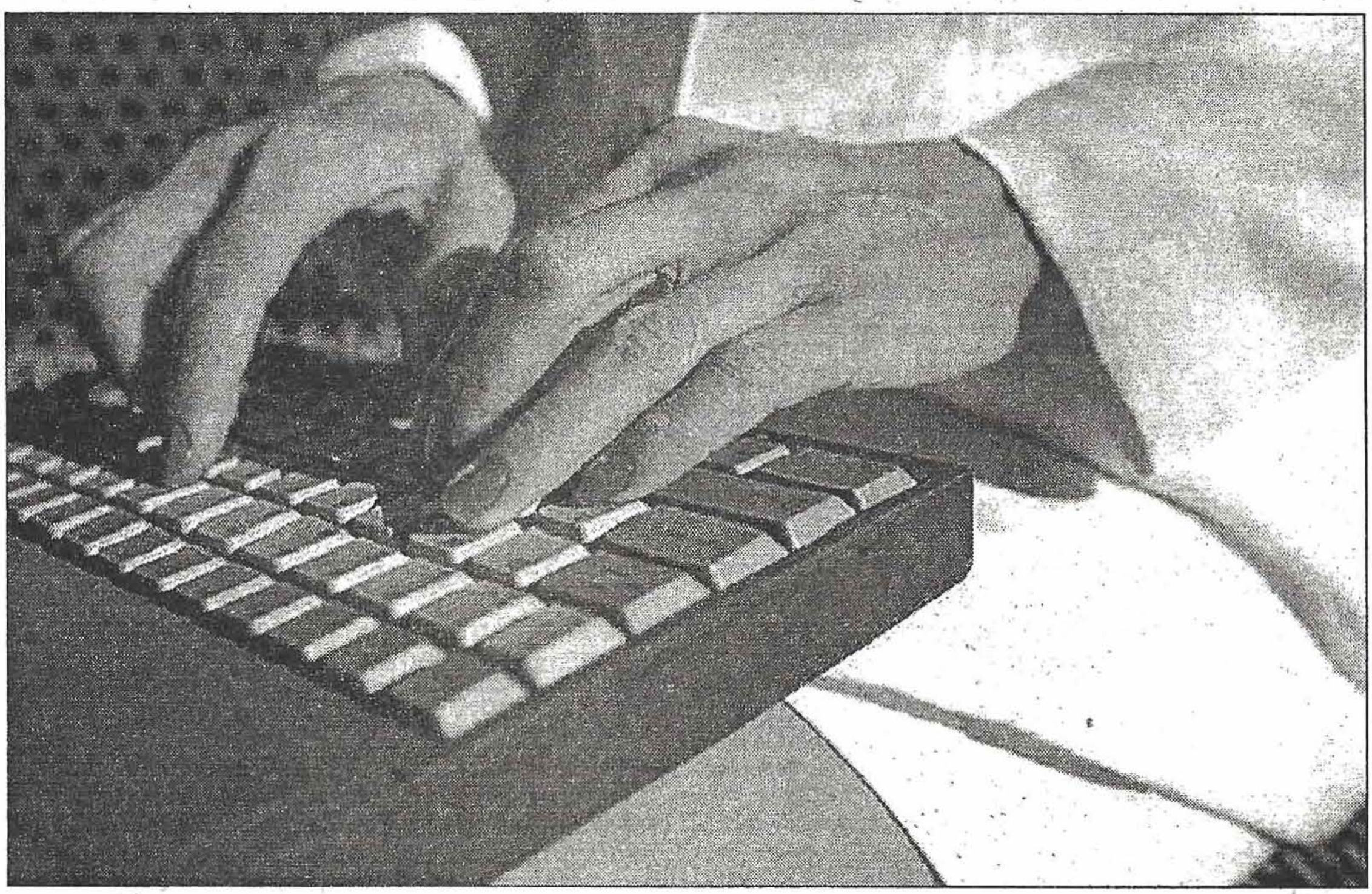

Internetul şi-a deschis larg porţile

Perioada timpurie a Web-ului a fost una orientată spre comunicări adresate persoanelor care dispuneau de o educaţie înaltă. Provenind din mediul militar şi cel universitar, acestea puneau accentul pe calitatea şi transmiterea cât mai rapidă a informaţiilor. Web-ul nu viza încă aspectul comercial. Pe măsură ce Internetul a ajuns să aibă ampla acoperire de astăzi, Web-ul s-a orientat şi către oamenii obişnuiţi. Pentru mulţi oameni, Internetul a devenit un stil de viaţă datorită facilităţilor sale multiple.

Românii păşesc, încet dar sigur, în epoca Internet. În 1988, numărul compatrioţilor noştri care aveau acces la Internet nu depăşea pragul de 0,5 milioane persoane. Astăzi, rata de penetrare a

Internetului a atins valoarea de 10 procente, existând în România în jur de 2,2 milioane de persoane care utilizează, în mod frecvent, Internetul. Mai mult, numărul domeniilor .ro a ajuns aproape de 50 de mii, de trei ori mai mare faţă de acum doi ani. Rezultatele unui sondaj de opinie, realizat la jumătatea acestui an de Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei (MCTI), arată că 53% dintre utilizatorii de Internet accesează pagini Web pentru a căuta informaţii, 14% pentru a transmite mesaje prin e-mail, în timp ce ponderea celor care stau la taifas este de trei procente.

Internetul poate oferi mult mai mult decât informaţii, poştă electronică şi *chat*. În ţările dezvoltate, el este folosit, în special, pentru caracterul său preponderent comercial. Pentru români, însă, a face comerţ electronic a fost şi este dificil. Sondajul realizat de MCTI arată că doar patru procente dintre utilizatorii de Internet din România accesează acest serviciu pentru operaţiuni de comerţ electronic. Ponderea relativ scăzută se datorează, în special, deficienţelor de plată electronică.

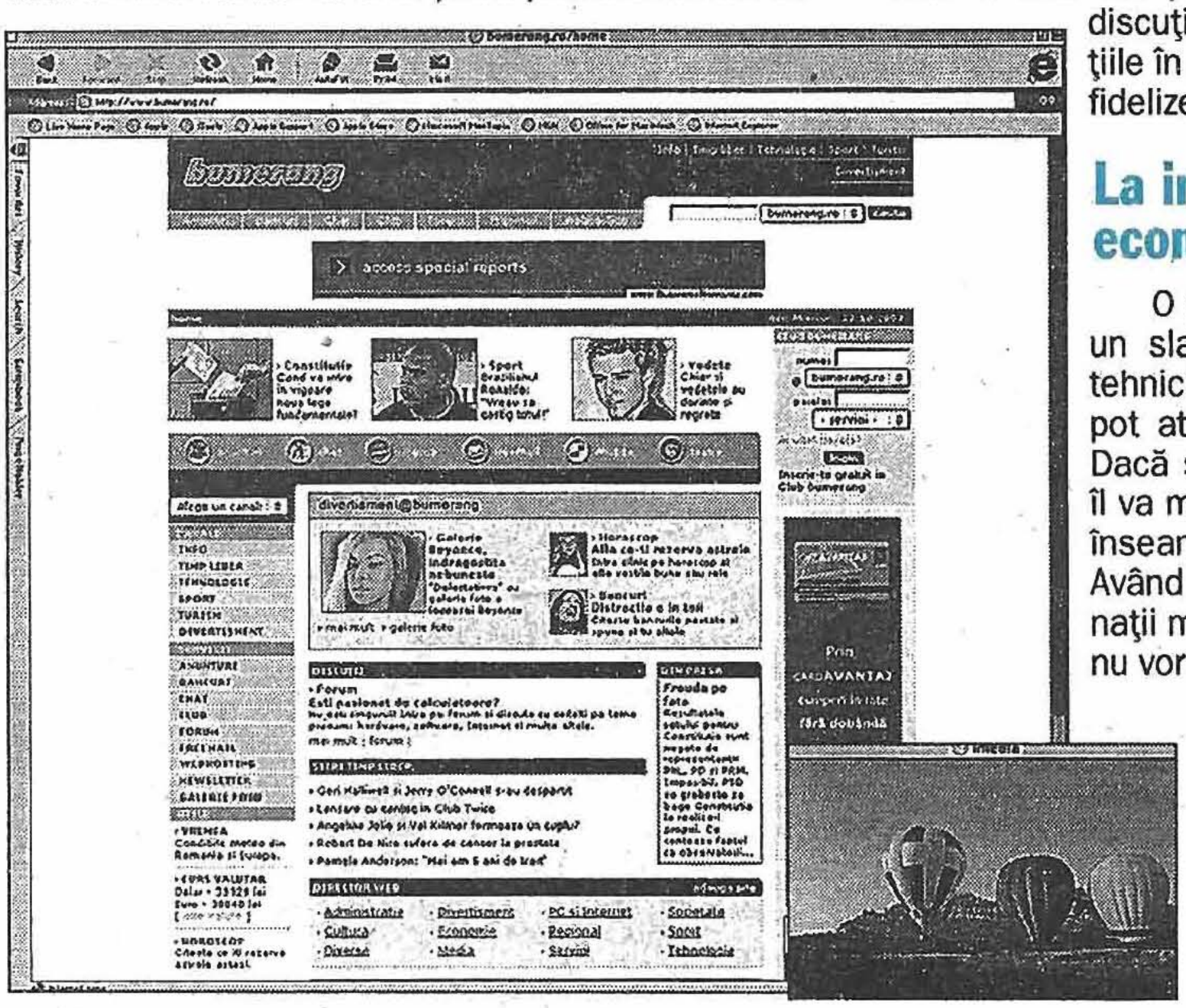

De la marketing la cibermarketing

Ca şi concept, marketingul în lumea virtuală nu este diferit de marketingul clasic. Dezvoltarea tehnologică a conturat etape distincte în evoluţia marketingului. *Telemarketingul* se realizează de către telemarketeri exclusiv prin telefon. *E-marketingul* foloseşte ca mod de manifestare poşta electronică. Utilizarea noilor tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor au creat *cibermarketingul*.

Una dintre cele mai importante forţe care guvernează cibermarketingul este clientul. Cibermarketingul trebuie privit ca o politică de informare online sau ca un marketing online centrat pe consumator. Ciberspaţiul oferă marketerilor oportunităţi fără precedent. De ce? Pentru că ciberspaţiul are cost redus, eficienţă ridicată şi este răspândit la nivel mondial. În plus, barierele de spaţiu şi timp dispar. Interacţiunea dintre vânzător şi cumpărător nu este restricţionată de orele normale de lucru sau de graniţele geopolitice. Există potenţialul realizării contractelor de afaceri on-line, comunicării cu consumatorii sau potenţialii clienţi de pe tot globul, cu toate că fusele orare sunt diferite. Mai mult, această posibilitate există şapte zile pe săptămână, 24 de ore pe zi.

Obiectivul cibermarketingului este satisfacerea clientului printr-o ofertă completă, prezentată online. Clientul are astfel posibilitatea de a descoperi interactiv, singur sau sfătuit, produsul sau serviciul dorit. Interactivitatea poate fi una de natură tehnologică prin care răspunsurile la întrebările şi alegerile clienţilor sunt date automat de programele inserate în site. De preferat sunt însă forumurile de discuţii, videoconferinţele sau discuţiile în grupuri mici prin *chat rooms*. Ele fidelizează clienţii.

La intersecţia dintre economie şi tehnologie

O pagină Web nereuşită înseamnă un slab marketing. O multitudine de tehnici de sporire a audienţei online pot atrage mulţi vizitatori pe un site. Dacă site-ul este mediocru, nimeni nu îl va mai vizita şi a doua oară, ceea ce înseamnă pierdere de timp şi de bani. Având la dispoziţie milioane de destinaţii multimedia interactive, net-surferii nu vor vrea să aibă de-a face cu site-uri de mâna a doua. Pentru a evita acest lucru trebuie privit şi prin prisma celorlalte elemente online ale mixului de marketing. Din experienţa paginilor Web din SUA, s-a ajuns la concluzia că multe firme mari cheltuiesc sume substanţiale pentru site-urile Web, fără a şti însă ce ar trebui să facă pentru afacerile lor. Motivele lor sunt de genul că „în zilele noastre toată lumea are pagini Web" sau „şi concurenţa noastră are astfel de pagini" sau „deoarece aduce profituri considerabile" sau „pentru că dorim ca pe cartea noastră de vizită să avem URL". Acesta este un mod de gândire distructiv.

Spaţiul virtual facilitează marketerilor accesul la cunoştinţe, mărirea reţelei de contacte, îmbunătăţirea know-how-ului şi creşterea valorii pe piaţă. Contactele cu clienţii pot fi utilizate de marketerii online pentru a genera profit. Se pot crea programe speciale de fidelizare a clienţilor după ce, în urma discuţiilor online, le-a fost înţeleasă „durerea". Astfel calitatea serviciilor creşte.

Cibermarketingul, ca o nouă activitate, îşi transmite, direct sau indirect, toate avantajele către individ, văzut ca şi client, cel care beneficiază de toate avantajele marketingului pe Internet. ■

Un model de star

text **Raluca Şeinoiu**
foto **Marius Bărăgan**

Laura Iordache este prezentatoarea emisiunii *Star Factory* de la *Prima TV*. Colega blondă de prezentare a lui Virgil Ianţu este un fost manechin care a impresionat publicul şi pe cei din televiziune prin frumuseţe şi naturaleţe. Asta au şi căutat producătorii de la bun început şi a fost îndemnată să rămână tot aşa.

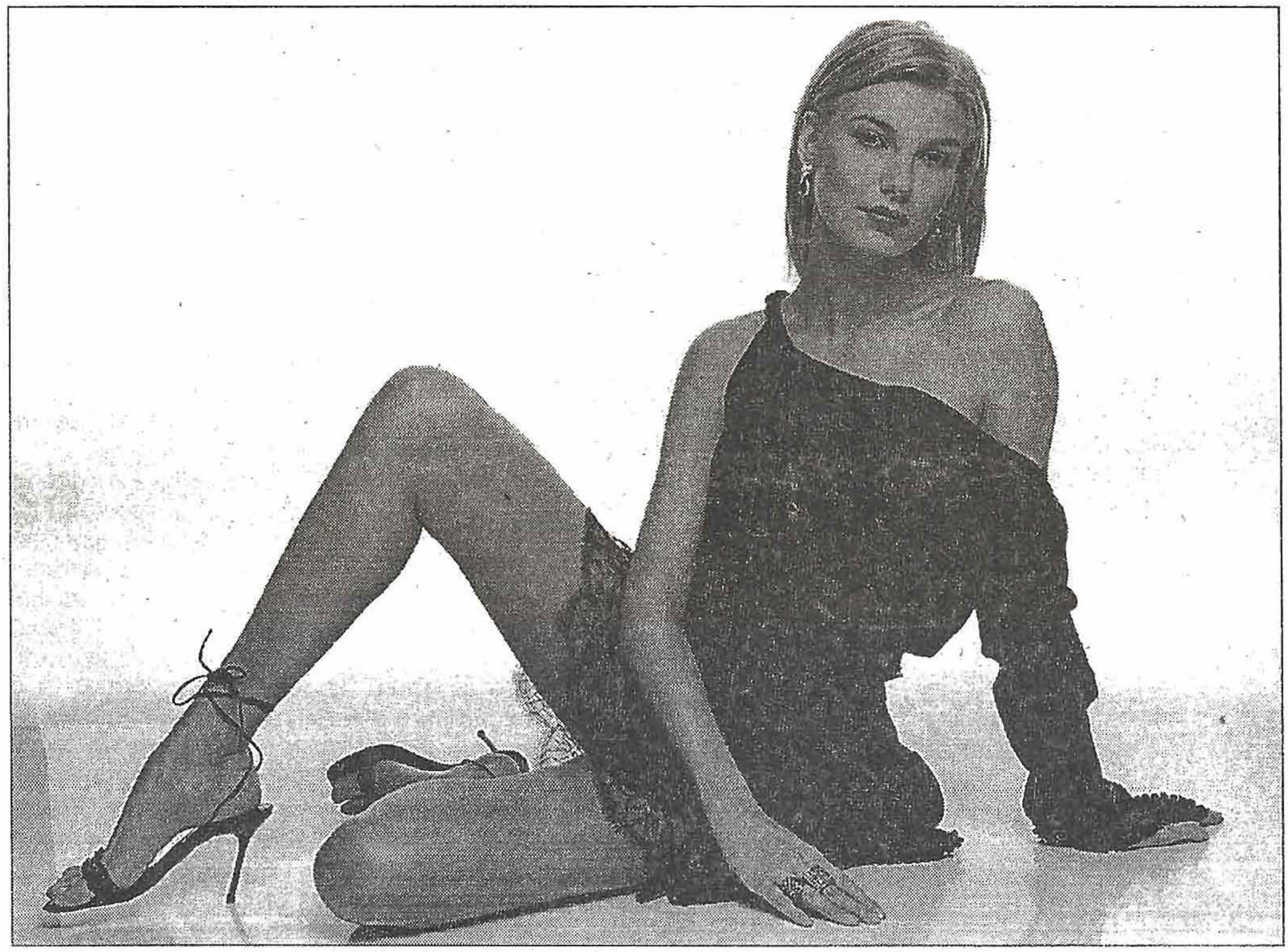

Trebuie să las deoparte invidia feminină şi să recunosc de la bun început că Laura este în primul rând o femeie frumoasă. Arată la fel de bine în realitate ca şi pe sticlă. La întâlnirea noastră a venit îmbrăcată în blugi şi nemachiată, aşa cum îi place să umble în fiecare zi. Îmi spune că şi-ar dori să poată face ceva pentru a nu mai vedea atâta tristeţe în jurul ei, că o pot întreba orice, îmi vorbeşte despre bun simţ. Sunt lucruri pe care nu le-am prea auzit de la vedetele noastre. Cu o siluetă de invidiat (numai 52 kilograme) şi 1,76 m înălţime, născută în zodia Fecioarei, ambiţioasă şi dornică să îşi creeze un drum propriu în televiziune, cam aşa ar putea fi caracterizată în câteva cuvinte.

Apariţiile sale pe ecran au transformat-o într-o figură cunoscută telespectatorilor, rol pe care ea înţelege să şi-l îndeplinească astfel: „Când eşti o persoană publică, toată lumea stă cu ochii pe tine şi te critică, deşi eu nu sunt de acord cu asta. Cred că trebuie să dai un exemplu în sensul de a fi un om îngrijit, cu bun simţ din toate punctele de vedere, nu neapărat de a avea ultimul model de rochie *Gucci*."

A început cariera de model la şaisprezece ani, chiar dacă atunci nu a simţit că ar avea o chemare în acest sens. Dar povestea ei urmează un tipar clasic, în care mama are rolul principal. A citit în ziar că agenţia *Ford* din Paris va face un casting la

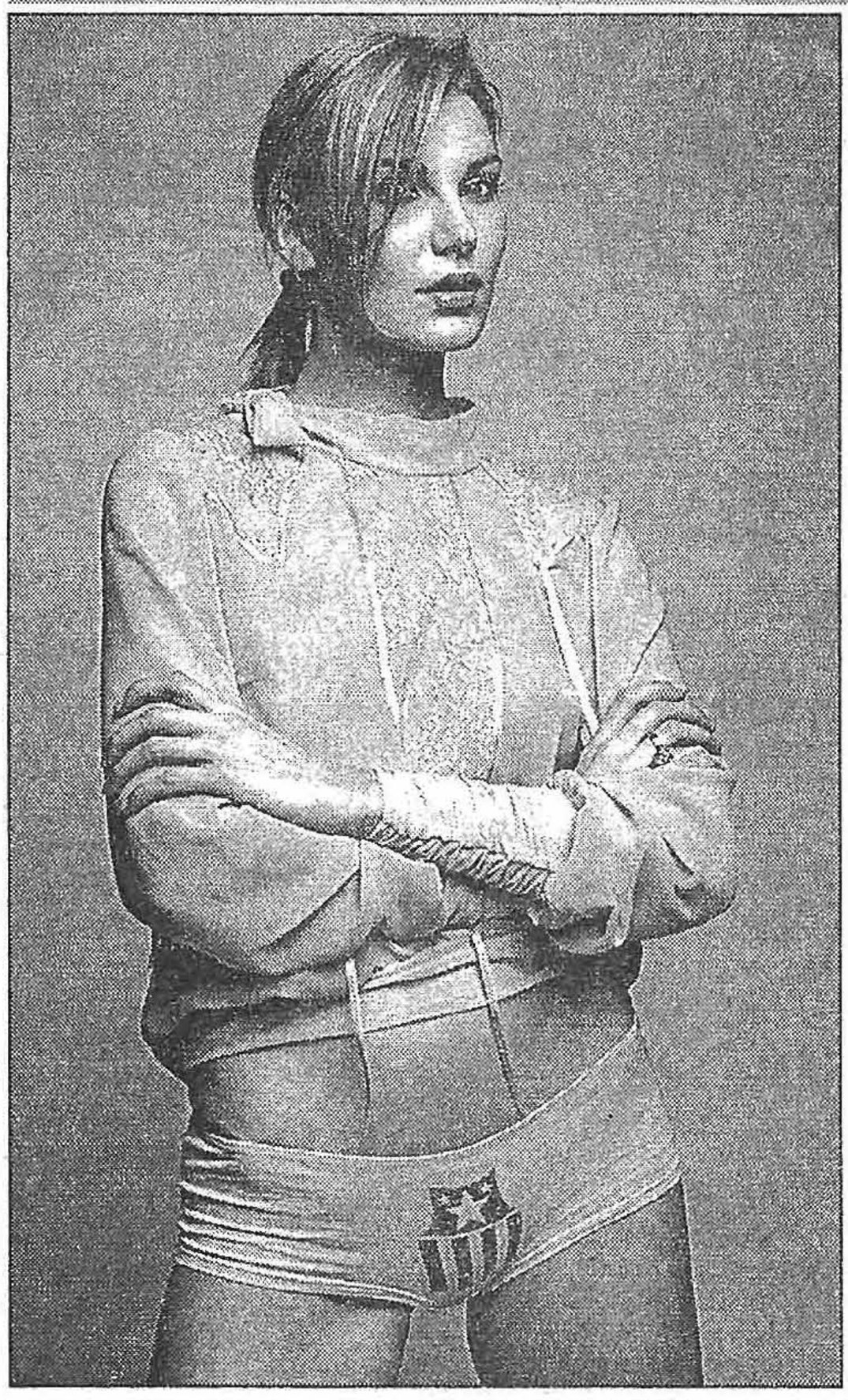

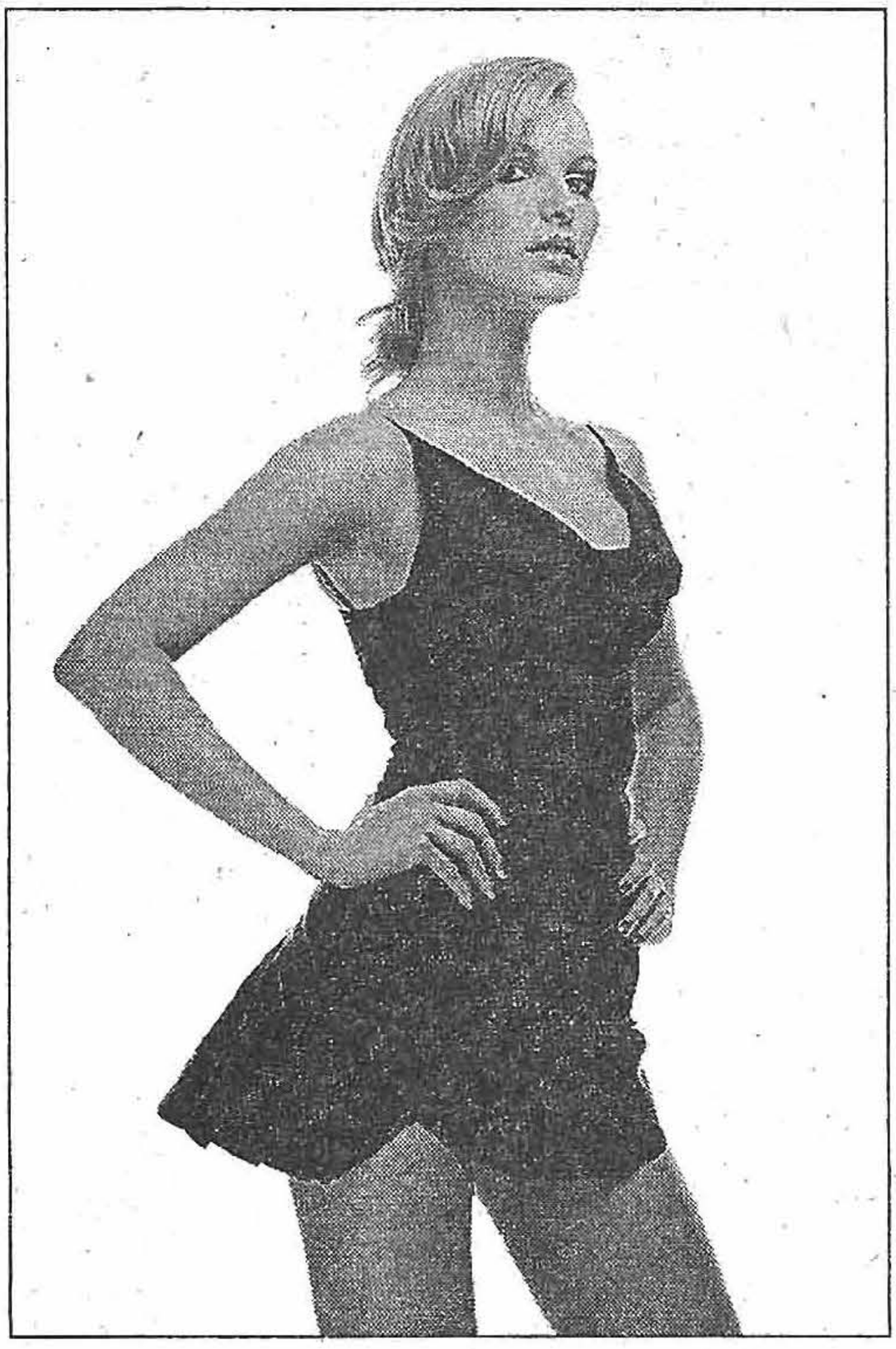

Bucureşti. Fiica s-a prezentat, a fost selecţionată şi urma să plece în capitala Franţei. Însă asta însemna să lipsească de la şcoală şi a refuzat. A rămas în ţară şi a participat la prezentările creatorilor români. Consideră că a început să facă într-adevăr această meserie din momentul în care a plecat în Turcia. Atunci, odată cu apariţia pe copertele unor reviste prestigioase precum *ELLE*, *Cosmopolitan*, *Marie Claire*, i s-au deschis numeroase oportunităţi. A călătorit de la Paris la Miami, din Germania în Japonia, din Statele Unite în Taiwan. A fost mereu propriul său manager, de unde încep să înţeleg opţiunea sa actuală de a urma Facultatea de economie generală. Dorinţa de a-şi continua studiile a îndemnat-o să se întoarcă acasă, chiar dacă, de câteva ori, s-a gândit să rămână în străinătate. A lucrat pentru nume mari ale modei: *Christian Dior, Stella McCartney, Versace* şi *John Galliano*. Creaţiile acestuia din urmă au impresionat-o cel mai mult: „Am îmbrăcat o rochie *Galliano*, m-am uitat în oglindă şi a fost pentru prima oară în viaţa mea când nu m-am recunoscut. Mă uitam în oglindă şi era o altă femeie acolo, transformată, care mie îmi plăcea". Şi totuşi nu a avut niciodată ambiţia de a fi în pas cu moda. Dacă s-ar purta ceva extravagant pentru stilul ei, nici măcar nu s-a gândit să-şi cumpere acel lucru. În general, îi plac hainele cu bun-simţ, aşa şi-ar defini garderoba. Are şi câteva piese mai excentrice, dar este conştientă că în sezonul următor vor fi *out of fashion*.

Câştigul, voiajele şi stilul de lucru sunt aspectele bune ale meseriei pe care acum, la doi ani după ce a renunţat, le regretă.

Da, Laura este un alt manechin care a coborât de pe podiumurile de prezentare şi a trecut în faţa camerelor de luat vederi. A fost un succes, aşa cum s-a întâmplat şi în cazul Danei Săvuică, Andreei Raicu sau Monicăi Bârlădeanu, care este şi una dintre cele mai bune prietene ale sale. *B1TV* a fost prima sa încercare în televiziune. Şi-a dorit să înveţe să lucreze în acest domeniu. S-a prezentat la o probă, nu pentru a apărea „pe sticlă", ci pentru că dorea să facă parte dintr-o echipă unde să poată trage cu ochiul şi să se deprindă cu meseria. Prima dată s-a angajat ca stilist la emisiunea *La Strada*, unde a început să fie şi reporter. Ulterior, s-a mutat la *Corso*.

Oferta de la *Prima TV* a venit la momentul potrivit, când chiar se gândea să plece de la *B1*. S-a integrat uşor în echipa de la *Star Factory*. A dat o probă care a constat în a purta o discuţie cu actualul său coleg, Virgil Ianţu. Spune despre el, cu mâna pe inimă, că este singurul de la noi lângă care şi-ar fi dorit să prezinte. Îi urmărea apariţiile înainte şi se bucură că i s-a oferit această şansă. „Virgil este un profesionist înainte de toate de la care eu am numai de învăţat. Mă ajută şi ştiu că, dacă aş intra într-o încurcătură, m-ar salva".

În pregătirea emisiunii un rol important îl au întâlnirile de sâmbătă în care se discută scenariul. A simţit adrenalina în sânge înainte de a intra în direct. A avut emoţii numai la gândul că totul va fi *live*. Înainte nici nu îndrăznea să spere la aşa ceva, credea că ar avea nevoie de mult mai multă expe-

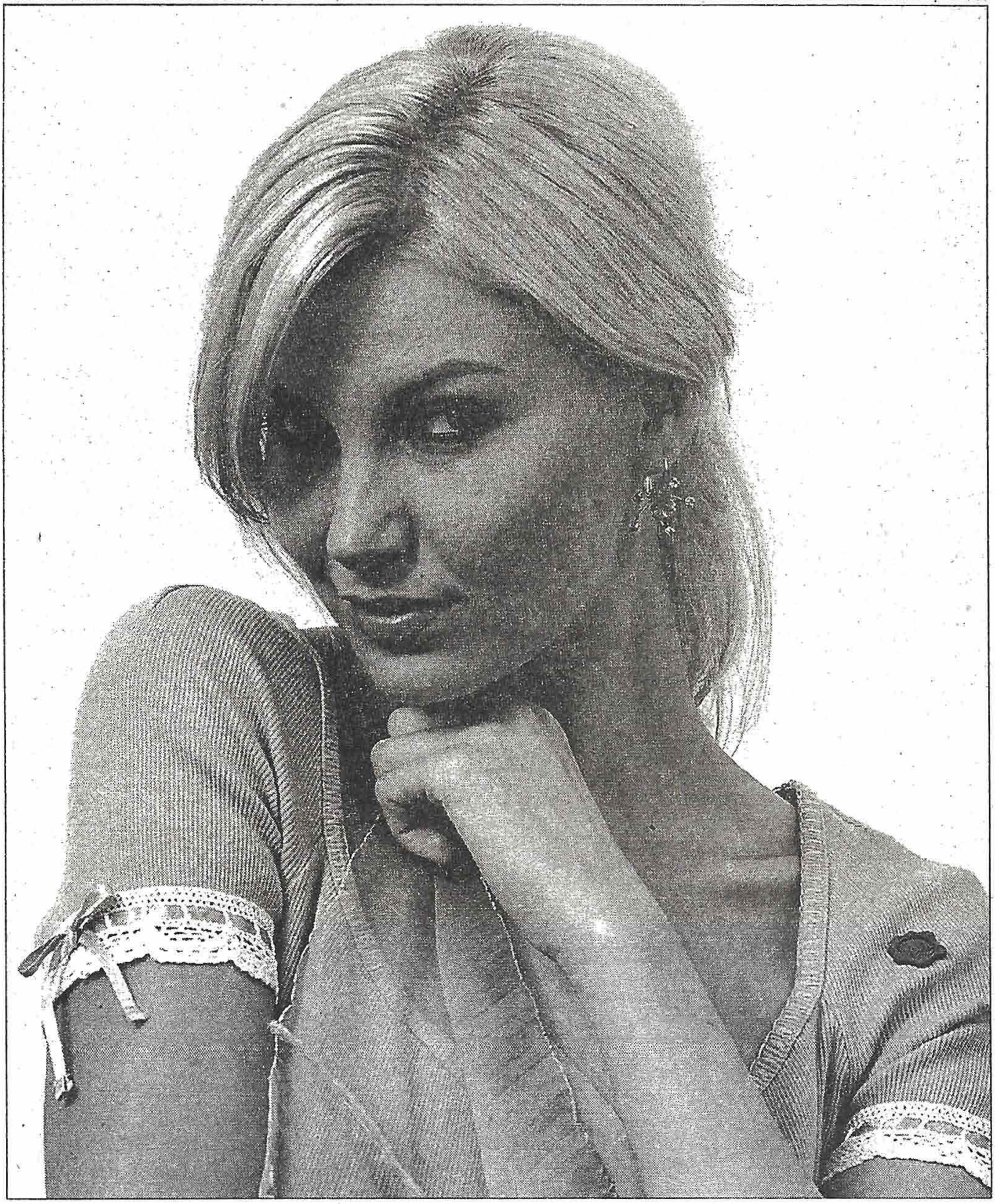

rienţă, de mai multe calităţi. Pe viitor, doreşte să facă în continuare divertisment şi să se perfecţioneze. Timp de o lună a fost moderatoarea talk-show-ului *Schimbul trei*, ceea ce i-a deschis apetitul pentru a aborda şi acest gen.

Este o femeie frumoasă şi sunt convinsă că are mulţi admiratori, aşa că am întrebat-o şi despre asta. Modestă, îmi răspunde că nu ştie dacă lucrurile stau chiar aşa. Se consideră mai degrabă o femeie plăcută. Bărbaţii au convins-o să le acorde atenţia numai prin insistenţă. Aşa s-a întâmplat cu cel mai înfocat admirator al său, Viorel, care îi urmăreşte toate apariţiile, este nelipsit de la show-urile *Star Factory* de luni, îi trimite e-mail-uri şi i-a creat un site!

Tenacitatea a fost calitatea care l-a ajutat şi pe prietenul ei actual, baschetbalist la clubul *Rapid*, să o cucerească. La început au fost doar prieteni, dar el îşi dorea ca relaţia lor să evolueze şi a convins-o şi pe ea. Astfel a debutat o frumoasă legătură care durează de un an şi ceva.

Când este frig afară, ar sta mai mult în casă. Dar când este timp frumos, iese cu prietenii în oraş. Cea mai frumoasă vacanţă a fost cea de vara trecută petrecută în Tenerife, unde s-a plimbat şi s-a bucurat de soare. ■

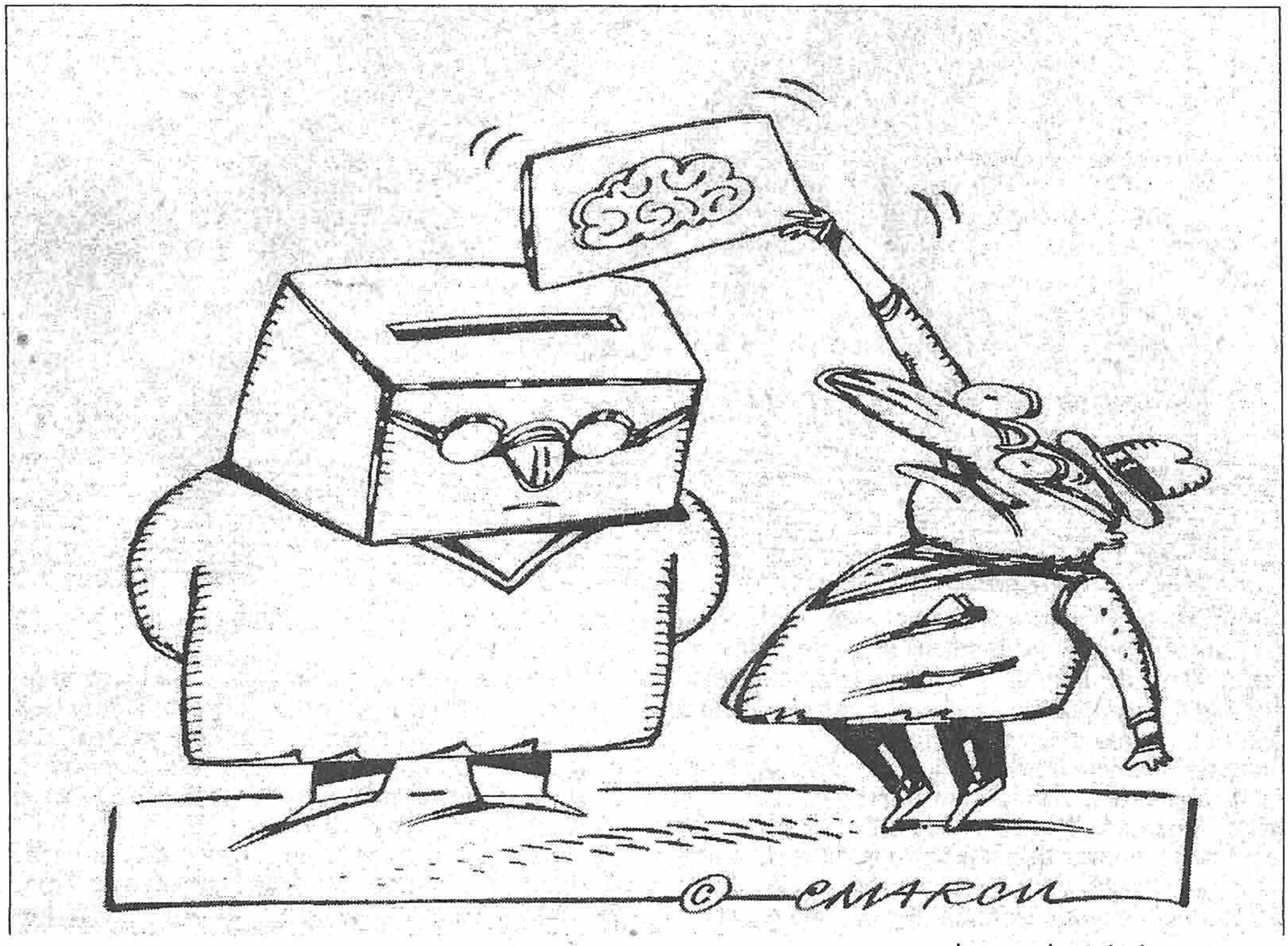

desene de **Cristian Marcu**

Tot românul are telefon mobil

text **Giani Grădinaru**

Telefonia celulară *GSM* a apărut în România pe la începutul anului 1997. Atunci piaţa virgină urma să fie împărţită de doi operatori *Connex* şi *Dialog*. După şase ani piaţa *GSM* a rămas tot pentru doi, doar că acum unul dintre ei şi-a schimbat numele. *Connex* şi *Orange* împart jumătate-jumătate numărul de români dornici să aibă un telefon mobil în reţeaua *GSM*.

Operatorii *GSM* au început cu dreptul afacerile în România. După un an de la lansarea serviciilor pe piaţă, atât *Connex* cât şi *Orange* aveau de trei ori mai mulţi clienţi decât la sfârşitul anului în care îşi făcuseră apariţia în peisajul românesc. Acum creşterile nu mai sunt atât de mari în cifre relative însă anual se duc cam cinci sute de mii de români spre ambii operatori. Conform statisticilor celor doi operatori, în 2003 la trei milioane de români este scris pe ecranul telefonului mobil numele serviciului *Connex* şi cam la tot atâţia numele rivalului în ale *GSM*-ului.

Ambii operatori şi-au construit ofertele pe segmente ţintă. Atât consumatorii privaţi cât şi companiile au de unde alege. Flexibilitatea, libertatea şi transparenţa sunt cuvintele cele mai nimerite pentru a caracteriza serviciile oferite de cei doi operatori.

„Persoanele fizice pot alege între abonamente de tip *friends and family*, care le oferă tarife avantajoase pentru apelarea unor numere favorite sau abonamente cu tarife speciale pentru utilizatorii care preferă să vorbească la telefon în anumite intervale orare sau în week-end“, declară Andreea Stănescu, Director Consumer Market la *Connex*.

Orange lasă parcă mai multă libertate utilizatorului. La un anumit tip de abonament, se pot adăuga tot felul de opţiuni. „Abonaţii îşi pot construi propriul plan tarifar pornind de la un abonament de bază cu sau fără minute incluse, la care pot adăuga un număr suplimentar de minute, mesaje scrise sau multimedia, pachete de date sau alte servicii suplimentare. Fiecare îşi poate alege opţiunile pe care le doreşte, în funcţie de cerinţele proprii de comunicare şi de bugetul disponibil. Mai mult, de la o lună la alta, clientul îşi poate adapta gratuit planul său de servicii, adăugând, schimbând sau renunţând la opţiuni“, susţine Răzvan Ionescu, Head of *Orange Romania* Product Management.

Connex şi *Orange* au oferte şi pentru clienţii din segmentul business. Andreea Stănescu spune că aceştia pot alege „de la abonamente cu tarife avantajoase, fără minute incluse, până la pachete cu 1.500 de minute incluse. Pentru clienţii corporaţiei, oferta poate fi individualizată prin adăugare de servicii de date şi convorbiri internaţionale“. Nici *Orange* nu se lasă mai prejos. Aici există un abonament „pentru grupuri de la două până la zece persoane care se adresează, în special, firmelor sau grupurilor de prieteni. Membrii unui astfel de abonament beneficiază de reduceri atât la apeluri cât şi la SMS-urile trimise între membrii grupului“, afirmă Răzvan Ionescu.

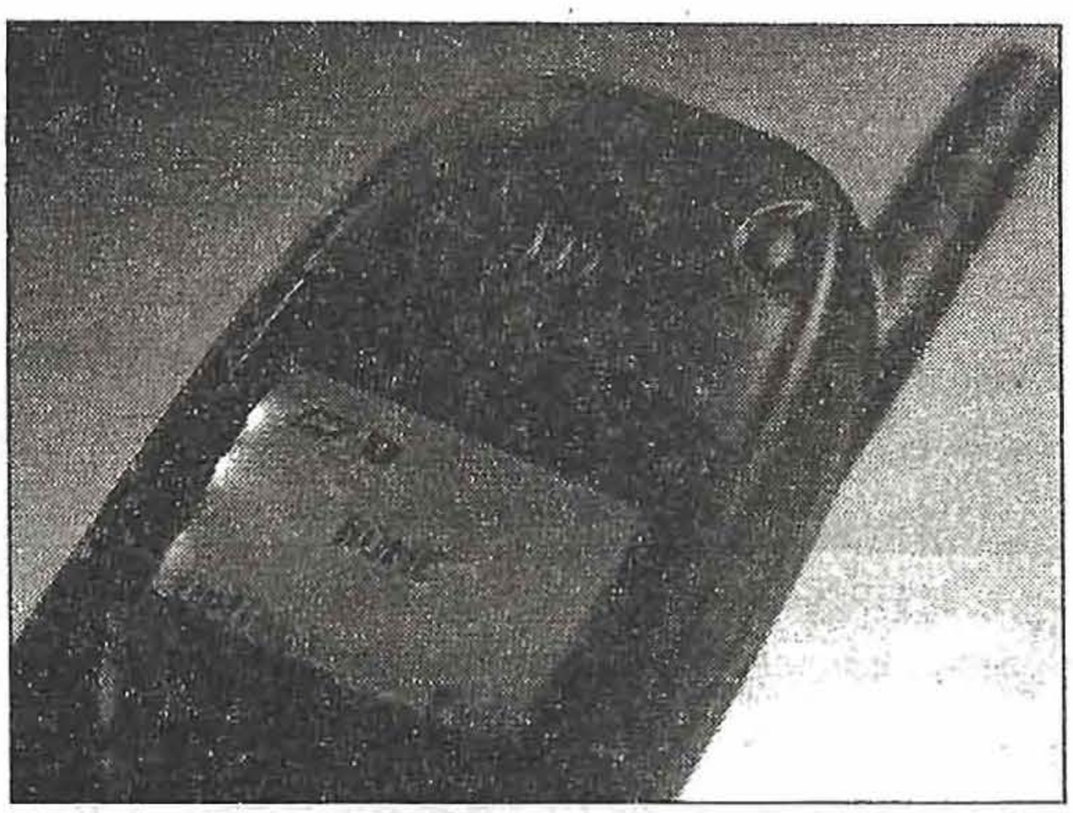

Într-o ţară în care salariul mediu pe economie este de 20 de ori mai mic decât în ţările dezvoltate era firesc să se găsească o soluţie avantajoasă. Operatorii *GSM* au scos pe piaţă cartelele preplătite care au făcut furori în rândul românilor. „Oferim utilizatorilor care folosesc telefonul în principal pentru a fi contactaţi, o cartelă care are cea mai lungă perioadă de validitate dintre produsele existente pe piaţă. Ea se adresează totodată clienţilor care preferă folosirea SMS-ului în locul serviciilor tradiţionale de voce, având la ora actuală cel mai mic tarif de pe piaţă pentru mesajele trimise în interiorul reţelei *Connex*“, spune Andreea Stănescu.

Cartelele preplătite oferă un mare avantaj. Nu trebuie să mergi într-o anumită zi să plăteşti telefonul. O faci când ai chef sau când nevoia o cere. Răzvan Ionescu mai oferă şi alte argumente. „Există patru planuri tarifare în funcţie de preferinţele fiecăruia de comunicare. Totodată există o serie întreagă de bonusuri pentru reîncărcarea cartelei şi pentru apelurile primite“.

Serviciul de *roaming* a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă, atât în privinţa acoperirii, cât şi al numărului de utilizatori la ambii operatori. Atât la *Connex* cât şi la *Orange* *roaming*-ul este disponibil indiferent dacă sim-ul este pe abonament sau pe cartelă preplătită. Şi nu numai pentru convorbiri telefonice ci şi pentru SMS-uri. „*Orange* este primul operator de telefonie mobilă din România care a oferit serviciul de *roaming* şi clienţilor cu cartele preplătite. Aceştia beneficiază de *roaming* în 13 ţări europene prin 16 operatori parteneri“, spune Răzvan Ionescu. „*Connex* are în prezent parteneriate cu 233 de operatori, din 105 ţări, pentru serviciul *post-paid*, şi un număr important de parteneri pentru serviciul *pre-paid*“, susţine Andreea Stănescu. ■

Modă cu bani puţini

Acceptată, în general, în toate mediile sociale, ideea că *haina îl face pe om* este destul de greu aplicabilă în România. Desigur, magazine de firmă sunt cu duiumul, case de modă aşijderea. Numai că preţurile acestora nu rimează, nici pe departe, cu salariul mediu din economia naţională. Aşa stând lucrurile, cei mai mulţi dintre români apelează la magazinele second-hand şi la turcismele din pieţe şi buticuri. Din fericire, însă, există şi soluţii mult mai elegante. Cerasela Mihăilescu ne propune aproape imposibilul: să arătăm „ca scoşi din cutie" şi să fim la modă, cu bani puţini.

text **Liliana Petruş**
foto **Octavian Tibăr** şi **arhiva Cera Design**

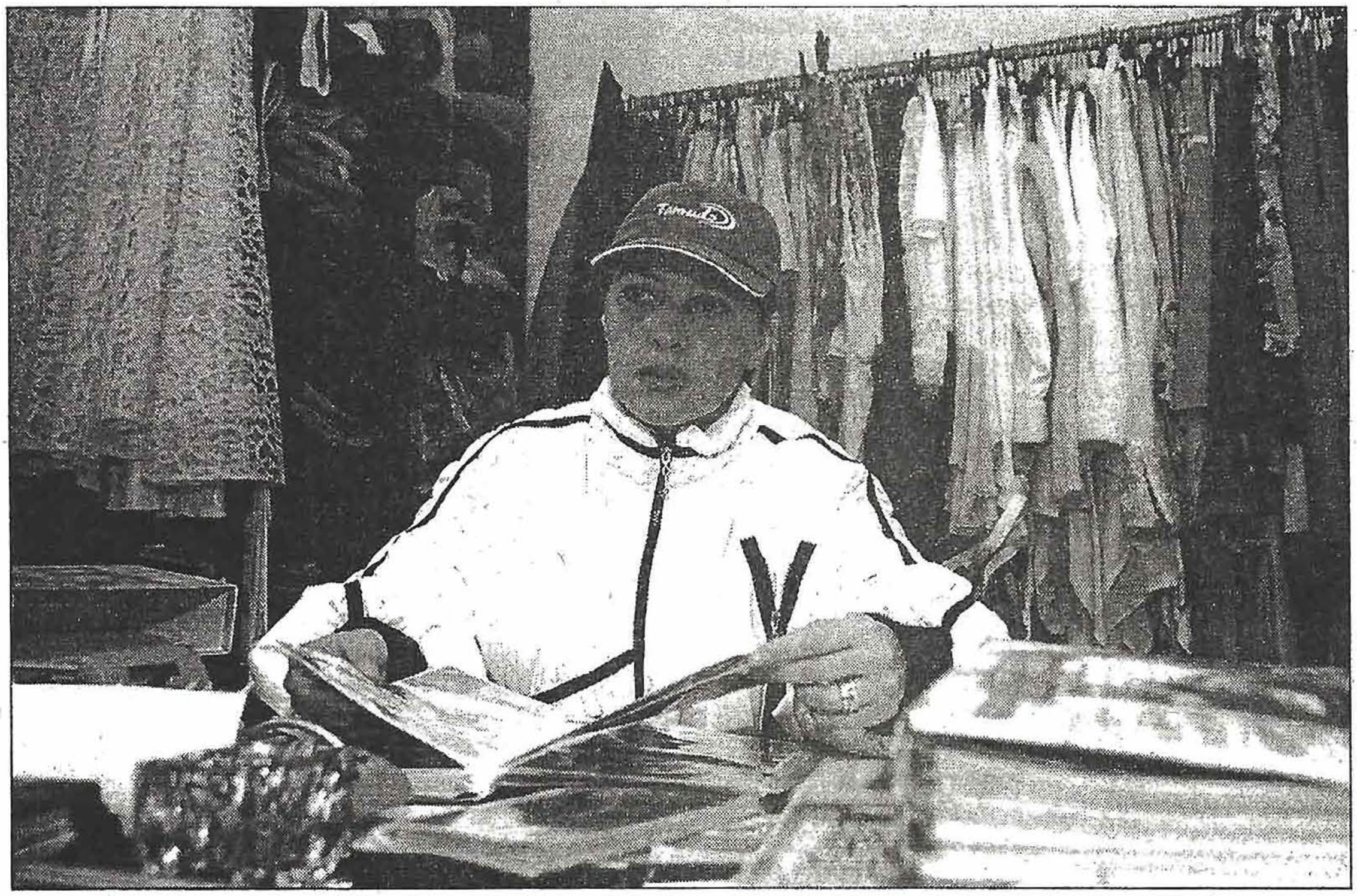

Se poartă combinaţiile sexy-inocente

„Bunica mea era croitoreasă de lux. De la patru-cinci ani am fost fascinată de lumea modei: asistam la probe, îmi dădeam cu părerea. Am prins ideea atât de bine, că n-am mai scăpat de ea niciodată", mărturiseşte Cerasela Mihăilescu. În 1997, după terminarea ASE-ului, secţia finanţe-contabilitate, a venit vremea ca visul fetiţei de odinioară să devină realitate: „Aveam un *Renault 19 Sport*, roşu, de la tata. L-am vândut şi aşa am avut banii pentru startul afacerii: atelier, maşini de cusut, materiale, angajaţi". Foarte curând, Casa de modă *Cera Design* a cucerit un segment important de piaţă, respectiv tinerii între 16 şi 25 de ani: „La început m-am adresat discotecilor şi cluburilor de noapte. Vestimentaţie sexy, de efect, cu material puţin, dar de calitate bună". Mai apoi, publicul ţintă s-a

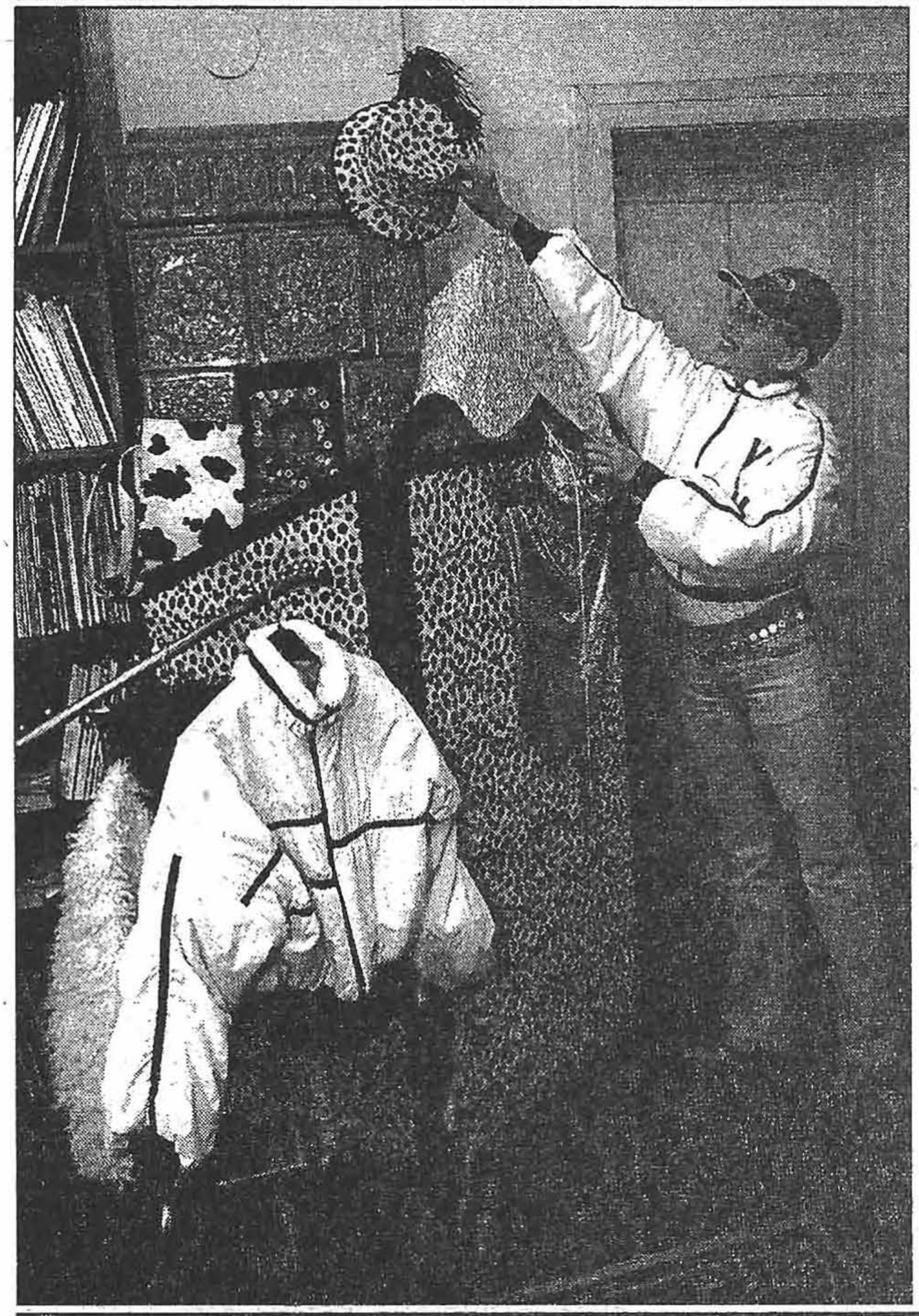

diversificat. Nu mai contează vârsta, mediul în care te învârţi, ocupaţia sau poziţia socială. Totul este să-ţi doreşti să arăţi bine, şi să ai ceva bani, dar nu foarte mulţi: „Creaţiile mele sunt pentru femeile curajoase, cărora le place să fie admirate, să capteze priviri. Am ambiţia să scot dintr-o femeie tot ceea ce este mai bun. Se pot face comenzi pentru orice măsură, pe gustul fiecăruia, dar obligatoriu cu amprenta mea. Când priveşti o haină, trebuie să ştii că e făcută de *Cera Design*. Am şi obiceiul să mă implic în viaţa clientului care se lasă pe mâna mea. Mi s-a întâmplat chiar să refac nişte cupluri, pentru că am schimbat imaginea unei persoane. Dintr-o prezenţă anostă, copleşită de griji şi rutină, am scos o femeie strălucitoare."

O asemenea performanţă, însă, nu se obţine cât ai bate din palme. Cerasela răscoleşte prin depozitele de profil, prin munţi de praf, până găseşte materialele şi accesoriile potrivite. În general merge pe marfă italiană, pentru că este de calitate. Apoi îşi scotoceşte mintea pentru modele, combinaţii, compatibilităţi. Dacă are de făcut o vestimentaţie anume, nopţile devin albe. Coase şi descoase în gând, trage linii, decolteuri, tăieturi îndrăzneţe. Atelierul de pe strada Justiţiei, nr. 5, este chiar un loc de creaţie. Când ies de aici, însă, „operele" poartă amprenta acestui

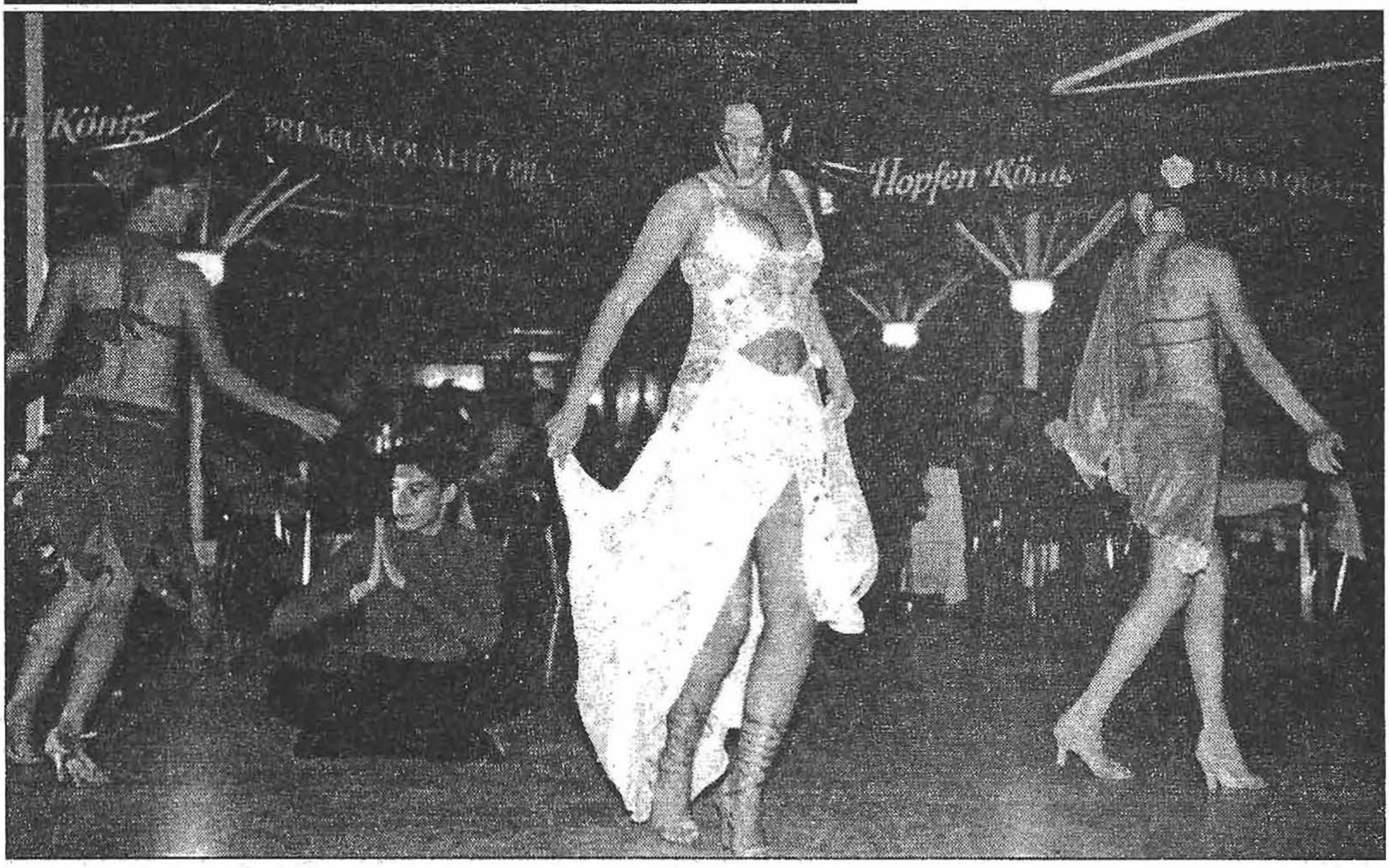

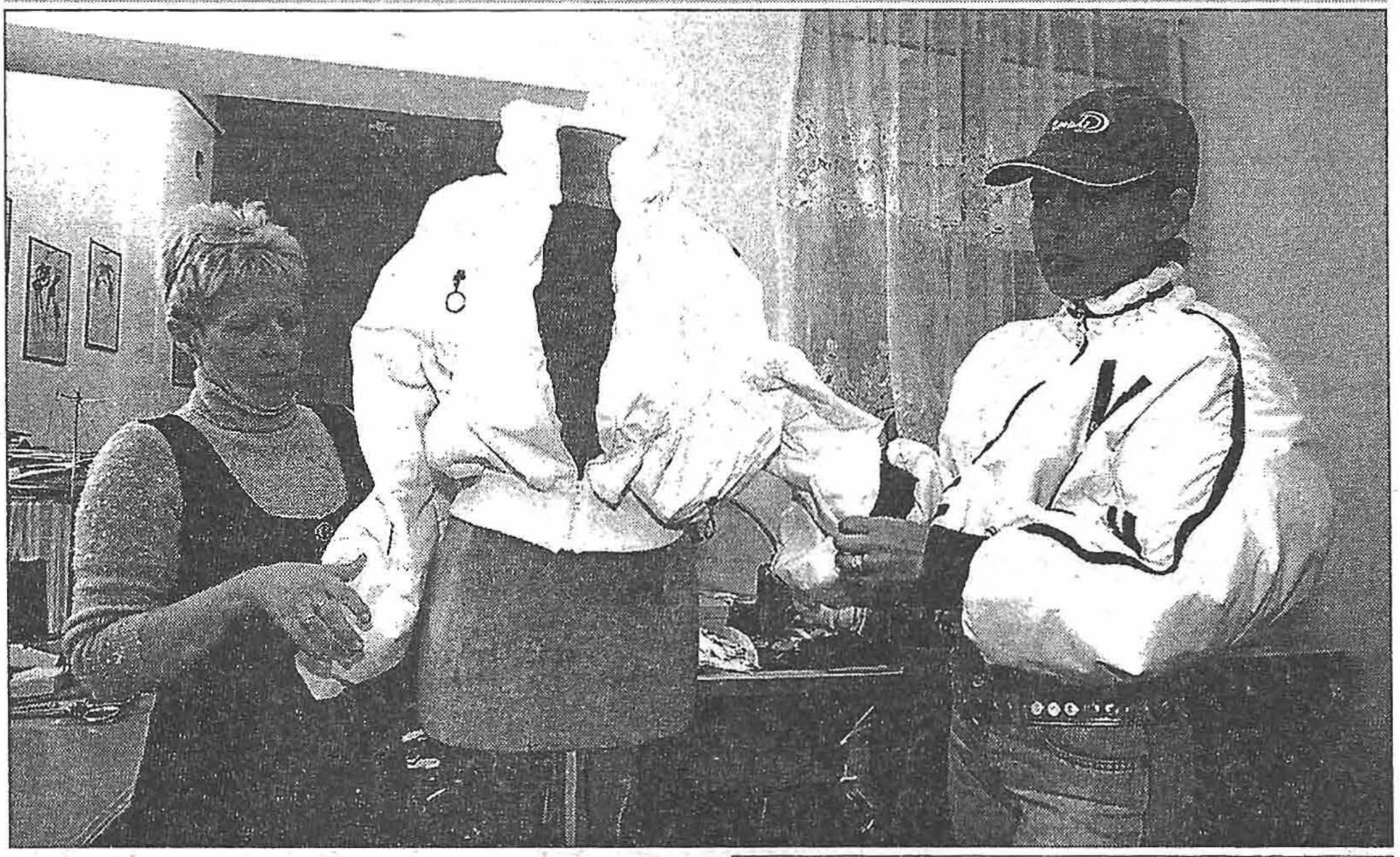

efort: „Eu îmi doresc chiar perfecţiunea, dar, din păcate, nu întotdeauna sunt bani pentru asta. Oricum, prefer să scot pe piaţă puţin şi bun, pentru că e plin oraşul de mărfuri proaste.“ Produsele *Cera Design* se vând în magazinele *Cocor*, *Titan*, *Big-Berceni*, *Dixi*, *For You* şi *Crazy Girls*.

Preţurile par destul de atractive: pulovere – 300-600 de mii de lei; pantaloni – 600-800 de mii de lei; fustiţe – 300 de mii de lei; geci bufante – 1,5 milioane lei; rochii de seară – 2 milioane lei.

Cerasela Mihăilescu este încântată de tendinţele modei din această iarnă. Sunt exact pe gustul ei: „Se poartă contrastul alb-negru, iar ca material este în top tricotul. Pulovăraşele largi, cu anchioruri adânci, sunt combinate cu fuste scurte şi mulate. Ciorapii trebuie să fie maţi, albi sau negri. Peste ei se pun şosete trei sferturi, foarte colorate, asigurându-se, astfel, pata de culoare necesară ansamblului. Încălţămintea se bazează pe ghete tip bocanci, cu şnururi şi capse gen *TNT – fete de colegiu*. Stilul momentului este o combinaţie între sexy şi inocent, cu piese lejere, comode, foarte sportive. Ca haine groase, sunt agreate trenciurile, gecile bufante, paltoanele cu gulere şi revere imense. Dar bine strânse în talie, pentru că se întoarce moda anilor '60. Talia este subliniată şi prin diferite corsete, care nu se aplică doar unei rochii de seară, ci şi blugilor, de pildă. Tendinţele acestui sezon inspiră ordine şi curăţenie. Mult alb, totul este aranjat matematic, toate piesele au imprimate modele geometrice. Se poartă şi bandane, şepci, căciuliţe asortate alb-negru.“

După cursurile de pictură şi design din Statele Unite, Cerasela s-a „avântat“ şi la accesorii. E drept că sunt foarte importante într-o ţinută, dar, din păcate, au nişte preţuri mult peste posibilităţile omului de rând. Un pantof, de pildă, cu „aere“ de adevărată bijuterie, costă şase milioane de lei: „Ştiu că accesoriile sunt scumpe, dar asta e! Le fac

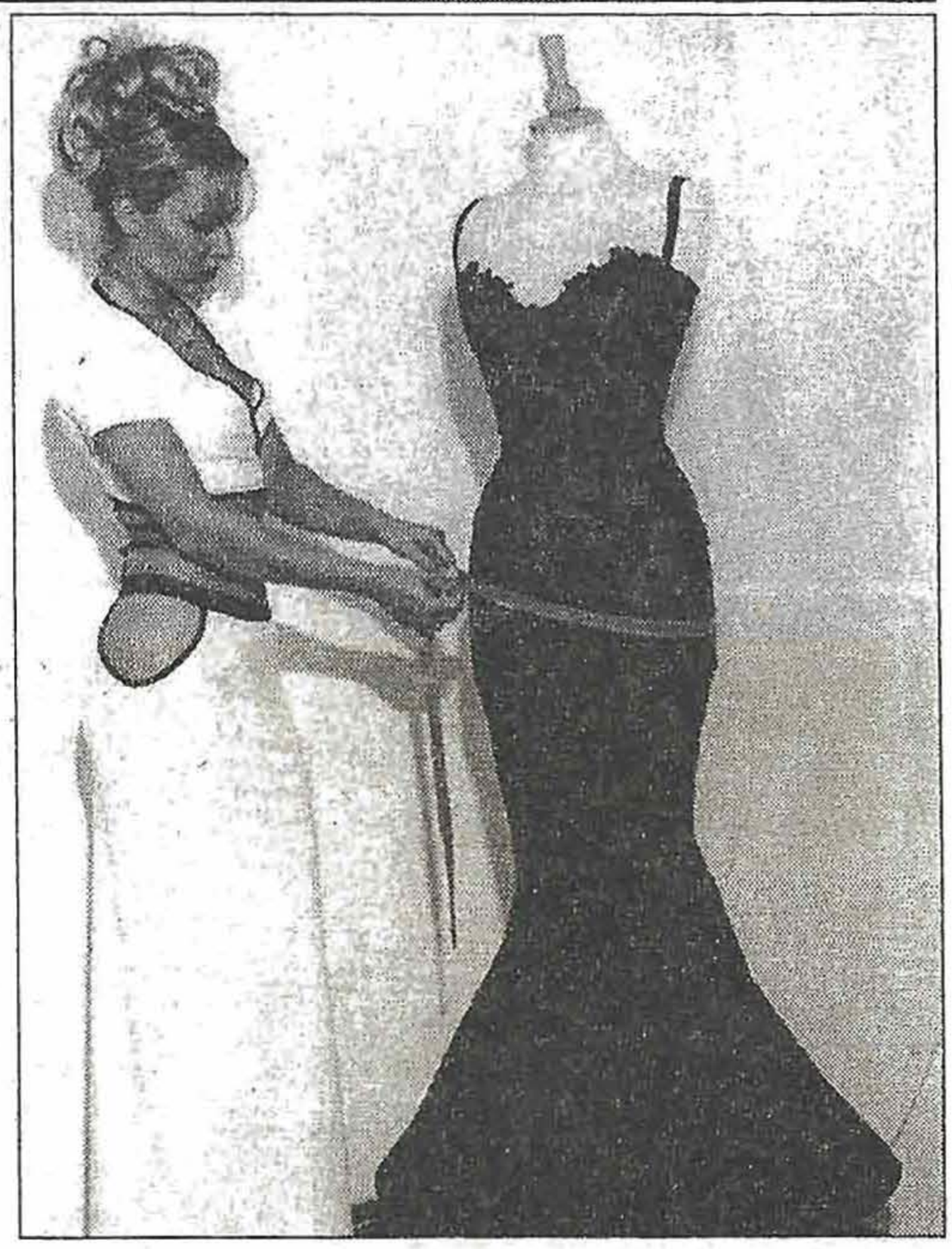

cu diverşi meşteri din ateliere, materialele sunt deosebite şi garantez pentru unicitatea lor. La aşa-zisul capitol de lux, mai luăm comenzi pentru costume din piele şi rochii de mireasă.“

Simple sau cu fiţe, mate ori strălucitoare, ţinutele *Cera Design* poartă în ele talentul şi pasiunea creatoarei, care ţine mai mult la satisfacţia omului decât la bani. Drept dovadă, nu s-a îmbogăţit de pe urma acestei afaceri. Dar a impus un stil foarte necesar pentru tranziţia românească: a fi în pas cu moda, pe bani puţini. ■

Creatorul „grădinilor la pachet“

text **Ingrid Ioneț**

S-a născut într-un sat aflat pe malul Răutului, undeva în apropiere de Soroca, Basarabia, la 25 iulie 1938. A absolvit Facultatea de Arhitectură din Bucureşti, în 1964. A proiectat case, hanuri, crame şi biserici, ca mai apoi să se apuce de proiectat grădini. Şi asta, poate, pentru că a lucrat la Întreprinderea *Horticola*. Se numeşte Virgil Isăcescu, dar unii îi spun arhitectul magician ori arhitectul grădinar sau chiar arhitectul miliardarilor. Asta, de când românii au prins ceva cheag şi au început să-şi construiască case mari şi frumoase, ale căror grădini, ce par vechi de când lumea, au apărut ca prin farmec.

E ca şi cum cineva a făcut o vrajă transformând griul în verde, terenurile sterpe în grădini majestuoase. Ei, bine, el e arhitectul care poate îndeplini visurile semenilor săi în materie de grădini. El încearcă să refacă ceea ce noi am distrus, natura, oferindu-ne de cele mai multe ori o „pădure la pachet“, ce poate prinde rădăcini chiar şi pe o terasă de bloc. Poate crea orice. O imagine de la şes sau de la munte. Poate combina armonios două grădini, una de legume cu una de flori. Întotdeauna rezultatul e fenomenal. E drept că nu e singurul, dar cu siguranţă este unul dintre cei mai buni. E arhitect, că peisagist a devenit prin ceea ce face acum. E arhitectul celor ce preţuiesc natura şi doresc să trăiască în apropierea ei. Nu lucrează cu vorbele, ci cu faptele, pentru orice situaţie găsind exemple la care cei fără umor sau răbdare să le asculte devin circumspecţi şi îl cred un flecar. Dar i se pare plastic să găsească un exemplu pentru fiecare caz. Din bagajul lui de bancuri, poate scoate o parabolă pentru fiecare moment şi persoană. La un moment dat, toţi vor câte ceva de la el: un sfat, un ajutor, orice.

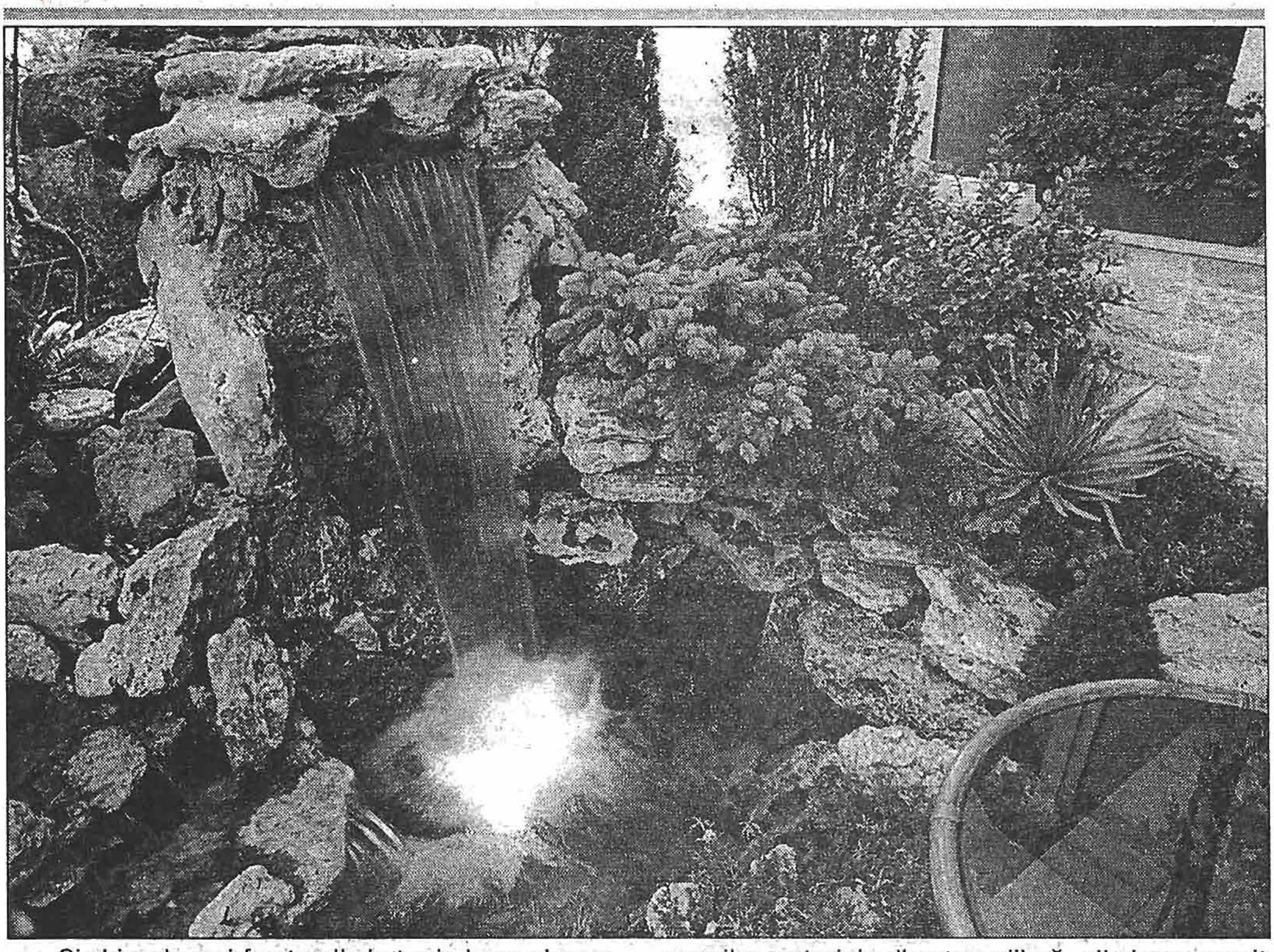

Şi chiar de nu-i foarte plimbat prin lume şi nu a văzut grădinile de la *Versailles* sau impecabilele grădini englezeşti, grădinile lui sunt speciale. Nu sunt muzee, ci „living-uri extinse în natură". Aşa că e bine să ţinem cont de sfaturile unui om al cărui talent e susţinut de o pregătire temeinică multilaterală.

Un proprietar de restaurant ar fi vrut să facă legătura între două saloane, din care unul principal, şi i-a cerut părerea. Arhitectul vedea acolo un acvariu ca un perete, mişcarea peştilor dăruind o senzaţie deosebită celor ce pătrundeau în încăpere. După două luni, a văzut însă cum sfatul lui s-a transformat în ceva hidos, respectiv într-o adunătură de acvarii meşterite de un aşa-zis „meseriaş" local. Nici proprietarului nu-i plăceau. Atunci, Isăcescu i-a „dăruit" una din parabole. Dacă patronul a înţeles-o, Dumnezeu ştie, cert este că nu doar ideea contează, ci mai ales cum e pusă în practică, iar Isăcescu ştie asta mai bine decât toţi.

Fără complexul copacilor

Treaba asta se întâmplă foarte des, lumea luându-i ideile pentru a le transforma în ceva ilar, şi e păcat. Majoritatea beneficiarilor lucrărilor făcute de arhitect sunt cei care i-au văzut o lucrare la un prieten. Au rămas impresionaţi de faptul că, indiferent de anotimp, grădinile lui sunt vii tot mereu şi pline de culoare. Diferenţa între Isăcescu şi ceilalţi e că el nu porneşte construirea unei grădini de la copaci pentru că nu are complexul lor, ci de la om. Încearcă să facă din grădină un lucru util, nu doar contemplativ, care se adresează nevoilor materiale directe: odihnă, plimbare, servit masa şi aşa mai departe. Apoi spiritual, pentru că într-un asemenea loc trebuie să te simţi rupt de cotidian, să fii cât mai aproape de natură ori să poţi înlocui o excursie în natură. Dar totul ţine de cel care va beneficia de acel minunat colţ de natură. Arhitectul încearcă să afle ce-i lipseşte persoanei respective. Fiecare îşi imaginează, de obicei, câţiva copaci aliniaţi, iar în momentul în care li se propune o grădină, se gândesc cum s-o „mobileze" şi cum să aşeze copacii, apoi, rondul de flori, aleea, fără a se gândi la utilitate. Dacă terenul prezintă o pantă, neapărat simt nevoia să vină cu un zid de sprijin, fără a-l compara cu un loc din natură ce poate fi realizat chiar lângă casă. Pentru a face exact ceea ce le lipseşte, Isăcescu îi descoase. Trebuie să ştie ce le place să descopere într-o curte ideală, ce-şi doresc atunci când ies în natură, totul, pentru a crea personalitatea oamenilor respectivi. Abia mai apoi le creează spaţiul ce le va deveni mănuşă. Gardurile şi limitele, care uneori apar ca o rană, doreşte să le ascundă întotdeauna, apoi încearcă să creeze peisaje îndepărtate. Artistul priveşte grădina ca pe o scenă în care cântă un cor, iar el trebuie să aranjeze başii, apoi soliştii şi aşa pe fiecare în parte. Face, dintr-un lucru util, un tablou. Adică scoate soliştii în evidenţă. Îi creează plantei soliste ceva care s-o scoată în evidenţă, asta, în partea contemplativă. Pentru că, atunci când întorci capul, trebuie să vezi mereu altceva şi altfel. Urmează partea utilă. Copacii trebuie să te protejeze de soare, aşa că acolo poate fi bine situată o zonă de distracţie, apoi un colţ de odihnă.

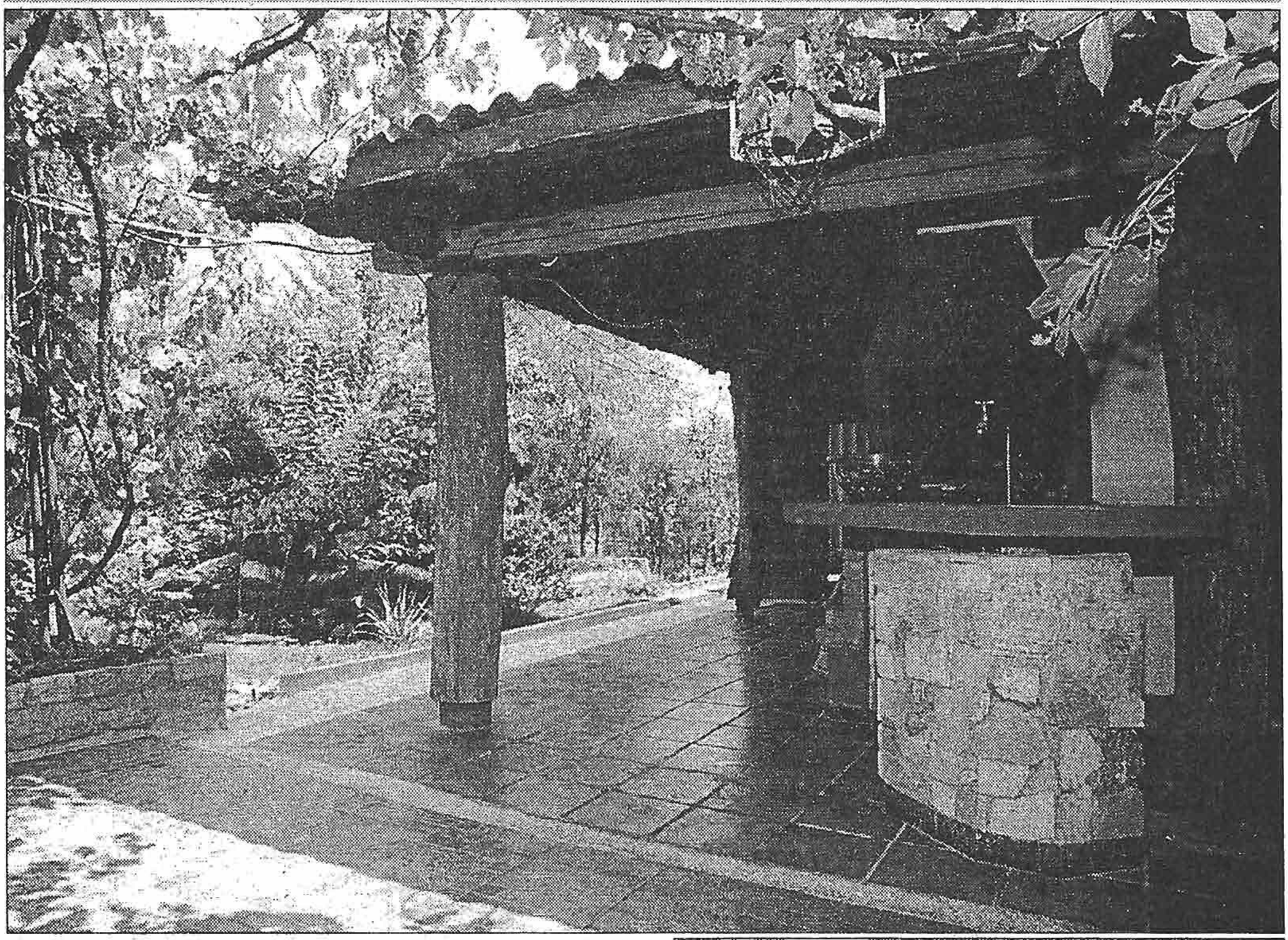

Aproape fiecare lucrare a artistului are o cascadă sau o oglindă de apă, pentru că oferă viaţă, mişcare şi pentru că, de obicei, omul plecat în excursie la munte caută o poiană şi, neapărat, un firicel de apă. Într-o grădină trebuie să domine iarba, ea fiind suprafaţa care uneşte toate lucrurile, exact ca fondul unei picturi. Iarba uneşte şi liniştеşte.

„M-am obişnuit ca grădiniile mele să placă“

Uneori, sunt necesare simetriile, deşi sunt deranjante pentru plantele care trebuie să crească în voie. Altfel, le tundem şi le îngrădim. Există un curent în a crea din plante caractere ciudate. Arhitectul preferă să aleagă copaci cu forme deosebite, fără a încerca să-i modifice, plăcându-i în starea lor naturală. Pentru a da tot felul de forme plantelor, e nevoie de un grădinar talentat, ce nu trebuie să se despartă de grădină, ci să respire o dată cu aceasta.

Pe vremea când Virgil Isăcescu era doar arhitectul de la *Horticola* a trebuit să amenajeze la Palatul Victoria, pentru o şedinţă a *CAER*, o lucrare cu plante şi lumini. Artistul a făcut lucrarea cum s-a priceput mai bine. Manea Mănescu s-a speriat de moarte, iar administratorul palatului a explodat furios, închizându-i, pe el şi echipă, într-o sală până la venirea „tovarăşului prim“. Norocul lui a fost că tovarăşului *i-a plăcut aranjamentul. Cum era dificil şi făcea doar* ceea ce dorea, directorul de la *Horticola* ar fi scăpat bucuros de el, dar nimeni nu-l putea înlocui pe Isăcescu. Parcă toţi tovarăşii se învăţaseră cu felul lui de a aranja plantele pentru diferitele sărbători şi

zile onomastice. Cineva acolo sus îl iubea şi-i netezea calea pentru vremuri mai bune. Dacă a avut „belele“ pe vremea „răposatului“, nici acum n-a scăpat de ele, că oamenii sunt oameni şi au pretenţii. La o lucrare, un patron alesese nişte brazi imenşi. Când era cu unul din brazi la vreo 10-12 m în aer, soţia acestuia a început să strige la arhitect să nu bage „strâmbătura“ în curte. Asta, după ce soţul ei făcuse rost de „strâmbătură“ cu multe aprobări şi bani berechet. Până la urmă, bradul le-a ornat curtea împricinaţilor, dar doamna s-a supărat pe arhitectul care i-a spus să-l lase să-şi termine treaba. Dar acestea sunt doar picături nesemnificative de amar turnate în paharul artistului.

Foarte puţini acceptă ca arhitectul să le facă lucrarea de la cap la coadă din motive pecuniare. Şi, după cum am aflat, 90% dintre soţiile beneficiarilor au avut de-a face cu natura doar prin intermediul bradului de Crăciun sau al buchetului de mireasă. Exigenţa lor în materie e diferită de cea a maestrului. Dacă ele preferă simetria, apoi, plantele din Occident a căror apariţie e comercială, arhitectul adoră naturalul, natura şi plantele noastre, băştinaşe. Cu timpul, lumea şi-a dat seama că plantele noastre rezistă în timp, şi asta nu din naţionalism. Apoi, e greu să faci compoziţie, artă cu plante uniforme aidoma unor soldăţei de plumb, care, oricât de frumoşi ar fi, identici fiind, deranjează în număr mare. Trebuie să faci ritmuri, dar nu se poate scoate o creaţie adevărată cu aşa ceva, ci doar grădini mediocre. Pentru a aduce puţină culoare, plantele importate sunt bune, dar când vine vorba de formă, ale noastre sunt ideale.

După ce face o grădină într-un loc sterp, când e gata şi aduce terenul la forma dorită, pentru că arhitectul modelează terenul dotându-l cu forme de relief, ai impresia că grădina era acolo de când lumea. De parcă nimeni n-a intervenit cu nimic, fiind doar o lucrătură măiastră a naturii. Odată, a avut ocazia să amenajeze un spaţiu incomod, adică o grădină mai mult lungă decât lată, lăţimea fiind de doar 2,5 m. A făcut-o spaţială, ridicând-o puţin pe verticală.

Fiul lui e tot arhitect şi locuieşte în casa bunicilor, a părinţilor tatălui adică, o casă frumoasă, care, dacă n-ar fi vrut s-o vândă, poate că n-ar fi avut grădină niciodată. Şi asta, pentru că băiatul nu avea bani pentru plante. În traducere, cum cizmarul nu are ciubote, aşa n-are arhitectul nostru peisagist grădină. Cu toate că acum s-a mai schimbat vorba aia.

„M-am obişnuit ca grădinile mele să placă, chiar dacă, la început, clienţii sunt sceptici. La urmă vin aplauzele“, spune Virgil Isăcescu. Artistului îi plac lucrurile foarte greu de făcut, neobişnuite şi de performanţă. Aşa a făcut o biserică între două calcane, cu o deschidere de 24 m, parterul pe o structură şi acoperişul pe alta. Rutina îi displace şi, chiar dacă a ajuns la 65 de ani, are emoţii la fiecare lucrare. Uneori, se suspectează de o mediocritate totală pentru că operele ieşite din mâna lui îi par atât de fireşti încât are impresia că nu a făcut nimic. De aceea, are mereu nevoie de comparaţii. ■

Istoria unui popor într-o semeaţă abaţie londoneză

text **Liviu Timbus**

În inima Londrei se înalţă maiestuoasa Catedrală Westminster, unul dintre cele mai faimoase monumente de artă bisericească de pe continentul nostru. Vreme de aproape o mie de ani, sub impresionanta ei cupolă, şi-au oficiat botezul, căsătoria şi încoronarea nu puţini reprezentanţi ai dinastiei britanice. Aici şi-a găsit odihna eternă Eduard Mărturisitorul (1042–1066), primul ei ctitor, iar după aproape o mie de ani, tot în incinta sfântului lăcaş, a fost adusă prinţesa Diana, *Queen of the Hearts*, pentru ceremonialul de înmormântare. Catedrala e în acelaşi timp şi locul de veci pentru numeroşi oameni politici, scriitori, pictori, muzicieni şi mari scientişti, ca de pildă Geoffrey Chauces (1340–1400), poet medieval, James Watt (1736–1819), pionierul maşinilor cu aburi şi chiar Sir John Montagu, inventatorul sandviciului. Tot în marea abaţie sunt depuse rămăşiţele pământeşti ale celebrului explorator David Livingston (1813–1873), dar şi cele ale soldatului necunoscut, al cărui mormânt a fost amenajat după primul război mondial.

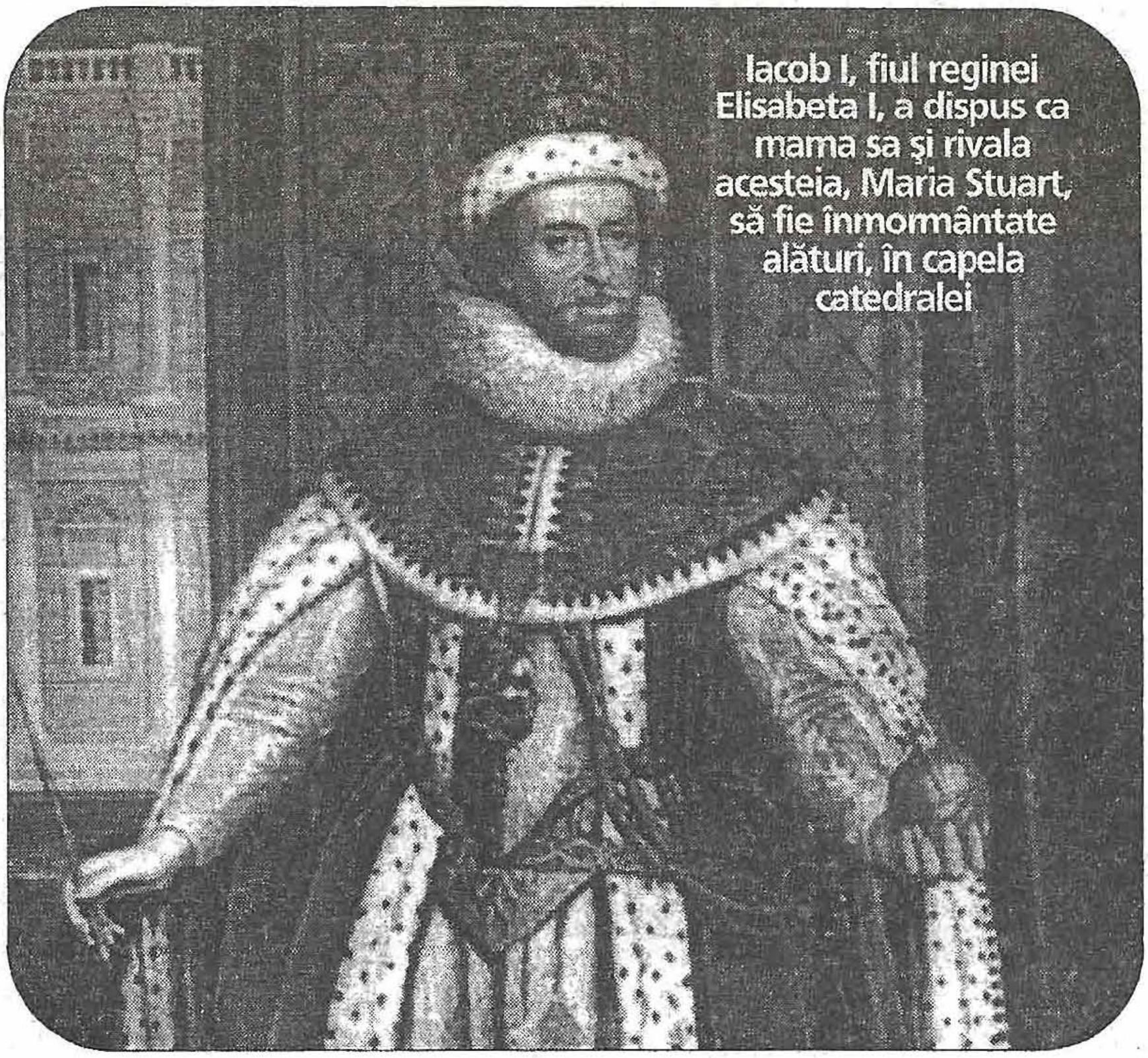

Iacob I, fiul reginei Elisabeta I, a dispus ca mama sa şi rivala acesteia, Maria Stuart, să fie înmormântate alături, în capela catedralei

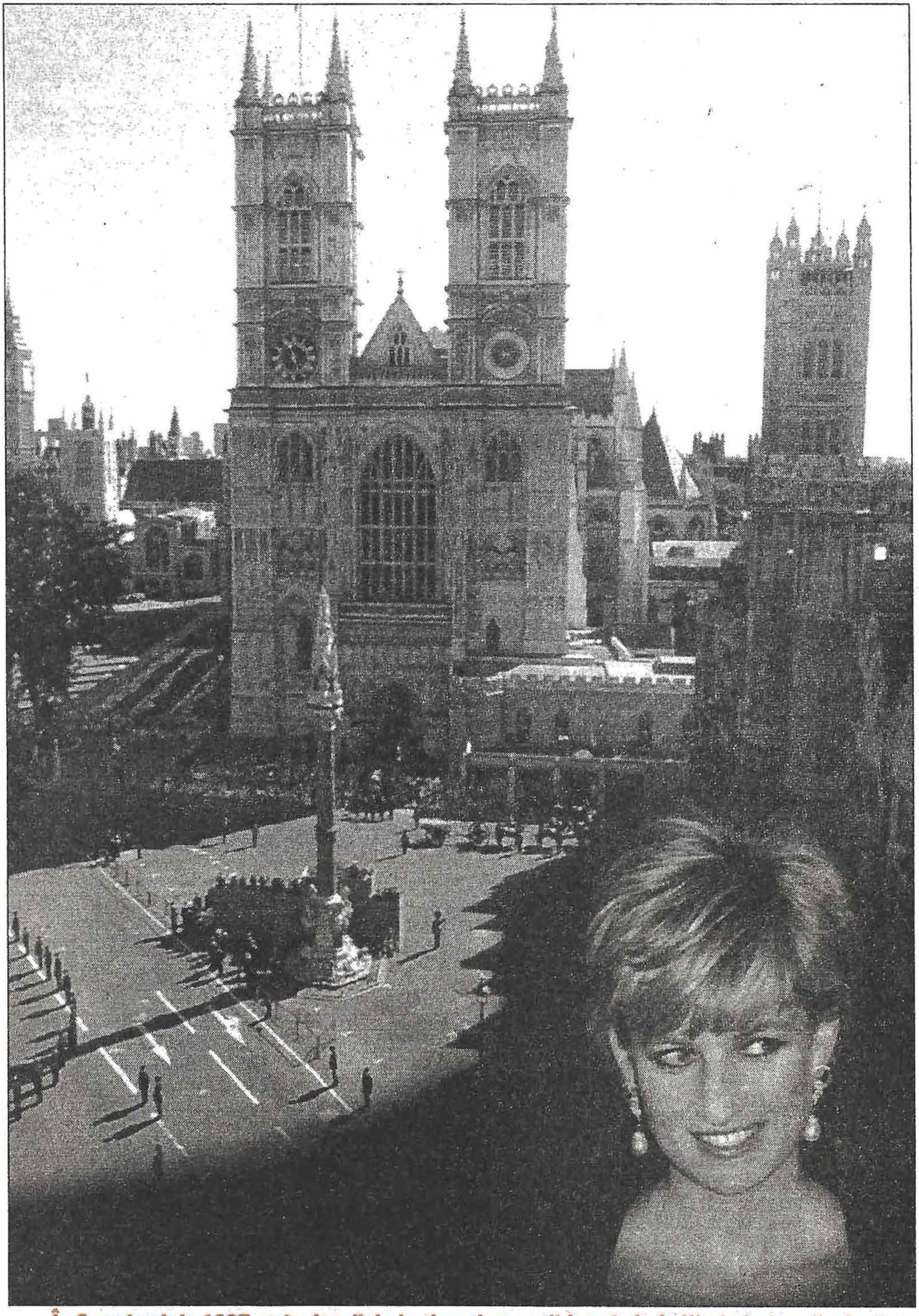

În 6 septembrie 1997, sute de mii de londonezi au venit la catedrala Westminster să aducă un ultim omagiu prinţesei Diana, al cărei sarcofag fusese depus în incinta abaţiei

Pentru a desprinde din istorie începuturile catedralei Westminster, trebuie să ne întoarcem în secolul al VIII-lea, în vremea regelui Sebert, căpetenia saxonilor vestici, care, potrivit legendei, îndată după creştinare, ca semn de evlavie şi frică de Dumnezeu, a ridicat pe locul de azi al catedralei o mică biserică. Dar abaţia de 100 metri lungime, în formă de cruce, cu trei turnuri şi o mânăstire benedictină, construită cu ziduri înalte, după modelul bisericilor din Franţa, este opera prea cucernicului Eduard Mărturisitorul, care a fost înmormântat sub altarul bisericii. La 30 de ani după moartea lui – mai spune legenda – pe vremea domniei lui Henric întâiul, i-a fost ridicată lespedea mormântului şi atunci toţi cei de faţă, înmărmuriţi, ar fi văzut cum trupul lui Eduard era încă întreg, în vreme ce din mormânt s-a ridicat o boare parfumată. Un semn prin care cerul a vrut să-şi arate dragostea faţă de cuviosul monarh.

Istoria edificiului, aşa cum îl putem admira în zilele prezentului, începe cu adevărat în anii domniei regelui Henric al III-lea, mai exact spus în 1216. Acest domnitor, aflat pe tronul Angliei 56 de ani, şi-a făcut o datorie de onoare din a ridica la Londra o biserică la fel de impunătoare cum erau cele de la Amiens şi Reims. De aceea, a adus pe şantier 400 de gravori, cioplitori în piatră, specialişti în confecţionarea pilaştrilor şi un grup de constructori italieni. În octombrie 1255, la ziua de naştere a regelui, abaţia a fost terminată, iar suveranul şi suita sa au putut admira supleţea coloanelor, absida, altarul, splendoarea capitelurilor. Sfântul lăcaş londonez amintea marile edificii ecleziastice de pe continent, dar fineţea detaliilor şi a ornamentaţiei – susţineau cu mândrie constructorii – demonstrau că antreprenorii beneficiaseră de o mână de lucru extrem de calificată.

În faţa tronului regal se afla Piatra Norocului, străvechi simbol scoţian. Premierul Tony Blair a dispus în 1997 să fie returnată scoţienilor.

Construcţia nu se încheie totuşi aici. La fel ca Nôtre Dame din Paris şi Domul din Köln, catedrala Westminster se îmbogăţeşte cu noi compartimente în secolul al XV-lea, când regele Henric al VII-lea ridică în partea de nord a bisericii capela botezată *Lady Chapel*. E locul unde vizitatorul se simte copleşit de imensa boltă arcuită (*Miraculum orbis*), semeaţă şi înfricoşătoare în egală măsură, cu larga deschidere a arcadelor în formă de evantaie, asemănătoare unor talazuri împietrite. Lucrările s-au încheiat definitiv abia în veacul al XVII-lea, când în incinta bisericii au fost îngropate şi rămăşiţele pământeşti ale poetului Francis Beaumont, cel care în timpul vieţii, impresionat de marea îngrămădire de oase domneşti, a lăsat versurile mult citate: *Think how many royal bones sleep within these heaps of stones*.

Opt veacuri din istoria Albionului şi-au lăsat aici însemnele. Ele evocă momente de glorie, răfuieli sângeroase, dispute ideologice şi, ca întotdeauna, insaţietatea omului pentru mărire şi înavuţire. Astfel, vizitatorii se opresc pentru o lungă contemplaţie în faţa monumentelor funerare ale celor două rivale de odinioară, regina Elisabeta a Angliei şi regina Maria Stuart a Scoţiei, ale căror sarcofage se află nu departe unul de celălalt. O conciliere postumă, oficiată prin grija regelui Jacob I, fiul şi urmaşul la tron al reginei Elisabeta, din ordinul căruia au fost aduse în 1612, din Peterborough, osemintele suveranei decapitate. O impresionantă imagine în piatră a deşertăciunii vieţii noastre, a ambiţiilor şi rivalităţilor care macină sufletul semenilor noştri în scurta lor viaţă pământeană şi-i împinge nu odată spre crimă şi fărădelegi.

Sub cupola bisericii au fost mutate şi osemintele celor doi necredincioşi, Charles Dickens şi Charles Darwin, dar asta abia spre sfârşitul veacului al XIX-lea şi după nu puţine dezbateri aprinse între prelaţi. 60 de ani a aşteptat şi Lord Byron pentru a primi un loc în *Poets Corner*, panteonul oamenilor de litere britanici, acest scriitor fiind, cum se ştie, homosexual declarat. Prezenţa lui la Westminster constituie şi azi motiv de polemici aprinse între pastorii anglicani.

20.000 de turişti vizitează zilnic catedrala Westminster, acest *„mohorât oraş al morţilor"*, cum a denumit-o poetul John Field, dată fiind prezenţa sub cupola ei a faimosului cimitir de oameni iluştri. ■

Râsul bate plânsul

(urmare din pagina 46)

Ce este statul?

Statul e ăia care vând găini slabe, că la ţărani găsim găini grase. (10 ani)

Statul e un om de la miliţie. (7 ani)

La ţărani castraveţii şi roşiile sunt mai bune. La stat sunt mai rele, că statu' mai stă, mai se culcă, mai vine câteodată şi după aia iar stă. (8 ani)

Statul e un om care comandă ce să dea la Alimentara. (7 ani)

☺

Ce înseamnă cuvântul „modern"?

Modern e când vezi ceva frumos şi e scump şi n-ai bani. (7 ani)

☺

Cum se face o carte?

Prima dată scriitorul scrie cartea pe un carneţel. Apoi se face o şedinţă şi vorbesc dacă sunt bune poeziile şi le duce la tipografie şi le tipăreşte. (12 ani)

☺

Cum se face parfumul?

Parfumul se face din apă, dop şi din parfum. (5 ani)

☺

Cum rezistă păsările călătoare să zboare, zi şi noapte, mii de kilometri?

Rândunicile când pleacă în ţările calde, pe drum se aşază pe aripa berzei şi se odihnesc. Păsările când pleacă aşa departe îşi iau mâncare la ele într-o sacoşe. Înainte de a zbura, mai stau o lună, două, să se odihnească. (7 ani)

☺

Cum se înţeleg păsările sau animalele între ele, dacă noi, oamenii, vorbim şi de multe ori nu ne înţelegem?

Păsările sau animalele vin unele lângă altele şi vorbesc în şoaptă şi nouă ne spun numai „miau". (10 ani)

Peştii se înţeleg între ei că fac anumite bor-borosoase cu gura şi se înţeleg. (8 ani)

Peştii se înţeleg prin semne, mama lor îi învaţă alfabetul de aripioare. (8 ani)

☺

Cum au ajuns pisicile nişte animale de casă?

Oamenii de ştiinţă au luat tigri şi au înfiinţat din ei pisici, că pisicile sunt folositoare oamenilor, iar tigrii sunt răi. (6 ani)

☺

Cum ştiu cei de la televizor că mâine va fi vreme urâtă sau frumoasă?

Omul de la televizor ştie că mâine plouă, că are un bilet şi citeşte. Biletul i l-a scris mama lui. (6 ani)

☺

Dacă pământul se învârteşte, cum de nu cădem de pe el?

Nu se învârteşte decât Pământul, asfaltul nu se învârteşte. (6 ani)

Pământul este rotund. Noi nu cădem de pe el, pentru că străzile sunt drepte, ele nu sunt rotunde. (8 ani)

Pământul are forma rotundă, noi nu cădem de pe el că noi nu mergem acolo unde se face el rotund. (7 ani)

☺

De ce se învârte Pământul?

Pământul se învârte ca să aibă toate ţările Pământ. El când se învârte dă Pământ la toate ţările. (7 ani)

☺

Cum se face pasta de dinţi?

Pasta de dinţi se face dintr-un praf care se găseşte la un capăt al lumii şi când lucrează nimeni nu ştie cum face, nici nevasta la oamenii care lucrează.

☺

Ce este războiul? Cum se face?

Pe câmpul de luptă, când nu prea se mai aud tunurile, de la una din ţări, soldaţii anunţă la radio că războiul s-a terminat. (10 ani)

Războiul este o luptă între români şi turci şi câştigă românii, că au mai mulţi strămoşi. (7 ani)

Războiul e când Mihai Viteazu nu poate să-i sufere pe turci. (6 ani)

Război înseamnă când se bate ţăranii români, nemţi şi turci. Nu ne lasă să stătem şi atunci îi batem. (6 ani)

Războiul este când se bat oamenii, ca să nu mai vină alţi oameni în libertatea noastră. (7 ani)

Mai avem şi drepturi

Orice individ, în calitatea sa de consumator, este protejat de stat. Acesta asigură românilor cadrul necesar accesului neîngrădit la produse şi servicii, informării lor complete despre caracteristicile esenţiale ale acestora, apărării şi asigurării drepturilor şi intereselor lor legitime împotriva unor practici abuzive, participării acestora la fundamentarea şi luarea deciziilor ce-i interesează în calitate de consumatori. Prevederile legale se aplică atât la comercializarea produselor noi cât şi a celor uzate sau recondiţionate precum şi a serviciilor.

text **Giani Grădinaru**

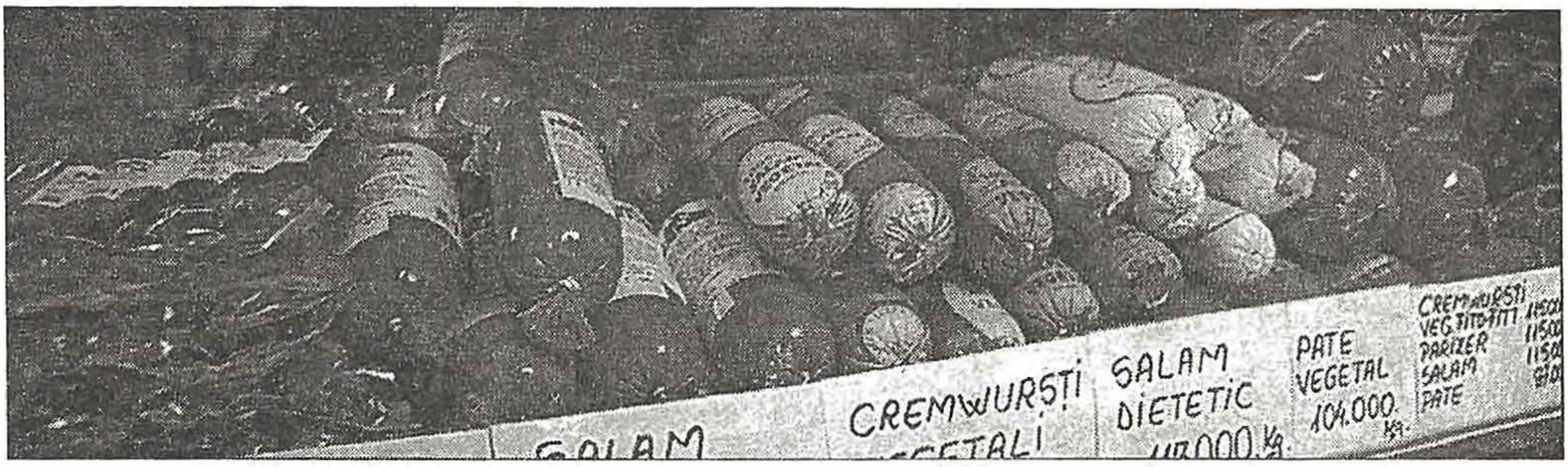

Consumatorii nu trebuie să se lase intimidaţi de agenţii economici, întrucât legea este de partea lor. Aceasta le dă dreptul de a fi protejaţi împotriva riscului de a achiziţiona un produs sau de a li se presta un serviciu care ar putea să le prejudicieze viaţa, sănătatea sau securitatea ori să le afecteze drepturile şi interesele legitime. Ei trebuie să fie informaţi complet, corect şi precis asupra caracteristicilor esenţiale ale produselor şi serviciilor, astfel încât decizia pe care o adoptă în legătura cu acestea să corespundă cât mai bine nevoilor lor.

Despăgubirea pentru prejudiciile generate de calitatea necorespunzătoare a produselor şi serviciilor, folosindu-se în acest scop mijloacele prevăzute de lege, este o revendicare la care orice român poate apela. Mai mult, cetăţenii se pot organiza în asociaţii pentru protecţia consumatorilor, în scopul apărării intereselor lor. Educaţia cetăţenilor, în calitate de consumatori, este o atribuţie pe care statul şi-o asumă. *Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor* (ANPC) este extrem de activă, în ultima vreme, încercând să aducă la cunoştinţă prin cât mai multe căi posibile modalităţile prin care consumatorii se pot proteja.

Expansiunea rapidă a pieţei creditului, în ultimii ani, aduce cu sine şi o serie de nemulţumiri. Presaţi de împrejurări se întâmplă să semnăm contracte, chiar dacă multe clauze nu sunt pe placul nostru. E bine de ştiut că, la încheierea unor astfel de contracte avem dreptul de a refuza clauzele care favorizează folosirea unor practici abuzive de vânzare. Redactarea clauzelor contractuale, inclusiv a celor privind caracteristicile calitative şi condiţiile de garanţie, trebuie să fie clară şi precisă. Din contract trebuie să reiasă exact indicarea corectă a preţului, precum şi stabilirea condiţiilor de credit şi a dobânzilor, posibilitatea de a fi exoneraţi de plata produselor şi serviciilor care nu au fost solicitate şi acceptate.

Contractul trebuie să stipuleze dreptul nostru de a fi despăgubiţi pentru daunele provocate de produsele sau serviciile care nu corespund clauzelor contractuale, de a ni se asigura service-ul necesar şi piesele de schimb necesare pe toată durata medie de utilizare a produsului, stabilită în documentele tehnice normative sau declarată de către producător sau de a plăti pentru produsele sau serviciile de care beneficiem, sume stabilite cu exactitate în prealabil. Majorarea preţului stabilit iniţial este posibilă numai cu acordul consumatorului.

ANPC se găseşte pe strada Georges Clemenceau numărul 5, sector 1, Bucureşti. Numărul de telefon la care răspund inspectorii este 021.312.12.75. Reclamaţiile pot fi adresate la numărul de fax 021.314.34.62 sau accesându-se pagina web http://www.anpc.ro. Pentru reclamaţii privind calitatea serviciilor turistice numărul de telefon care trebuie format este 021.313.06.90. ANPC a pus la dispoziţie şi două linii telefonice speciale: 0800.080.999 (TELCONS), telefon cu apelare gratuită la care consumatorii pot adresa direct reclamaţii, şi 021.20.11 999 (INFOCENTER), linie cu tarif normal la care se pot obţine informaţii privind activitatea desfăşurată de ANPC.

La muncă, pe cont propriu

Salariul pe care îl primeşte românul de rând este, de cele mai multe ori, prea mic pentru a-şi putea asigura un trai decent. În calculele cheltuielilor îşi găsesc cu greu locul hainele la modă, o maşină sau o casă. De multe ori ne gândim cum să ne mai rotunjim veniturile. Mulţi aleg varianta unui job în plus. Cei care au însă spiritul de întreprinzător în sânge e mai bine să o ia „pe cont propriu". In România, înfiinţarea unei societăţi cu răspundere limitată nu e chiar atât de greu de realizat. Pentru a evita hăţişul birocratic vă oferim câteva sfaturi.

text **Giani Grădinaru**

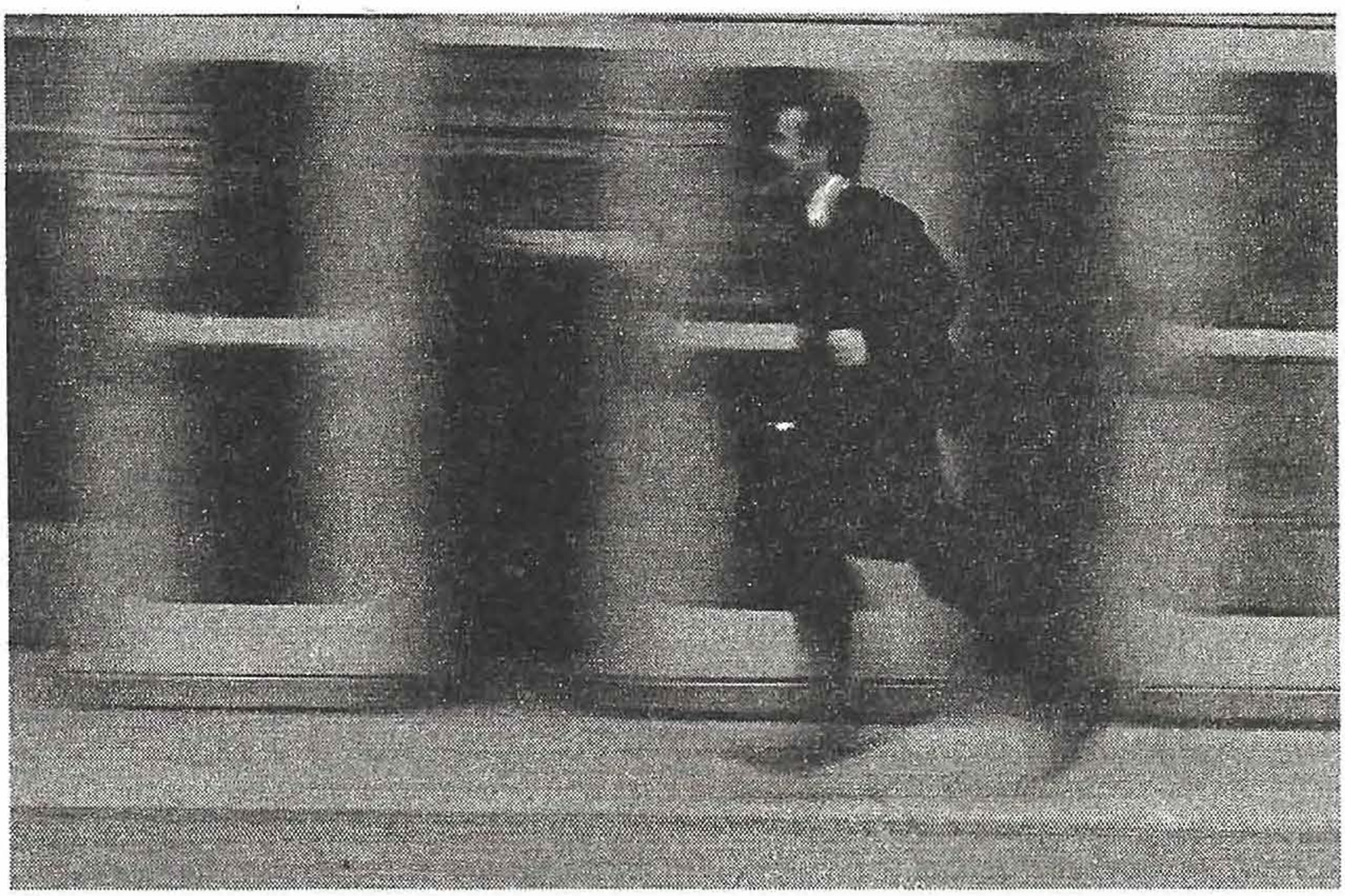

Numele firmei

Înainte de toate este necesară o dovadă prin care să se ateste că numele ales de dumneavoastră pentru firmă nu mai există şi la altă societate comercială. Bucureştenii pot obţine dovada rezervării disponibilităţii firmei de la Camera de Comerţ Bucureşti, din strada Octavian Goga numărul 2, sector 3. Primul pas se face către ghişeul Informare Iniţială de la parterul clădirii. De aici se procură o cerere tip. La etajul 1 se depune cererea tip şi dovada achitării taxei de 308.000 lei, taxă ce se plăteşte la casieria de la acelaşi etaj. Dovada rezervării disponibilităţii firmei se eliberează în aceeaşi zi.

Actul constitutiv al societăţii

Actul constitutiv al societăţii trebuie semnat de toţi asociaţii societăţii.

În cazul în care plecaţi la drum de unul singur mai este nevoie de o declaraţie pe proprie răspundere a asociatului unic prin care se declară că nu mai deţine calitatea de asociat unic în nici o altă societate din România.

Atât actul constitutiv cât şi declaraţia pot fi autentificate notarial sau certificate de un avocat român. Această ultimă variantă este de preferat, având în vedere că onorariile avocaţilor pentru certificare sunt considerabil mai mici.

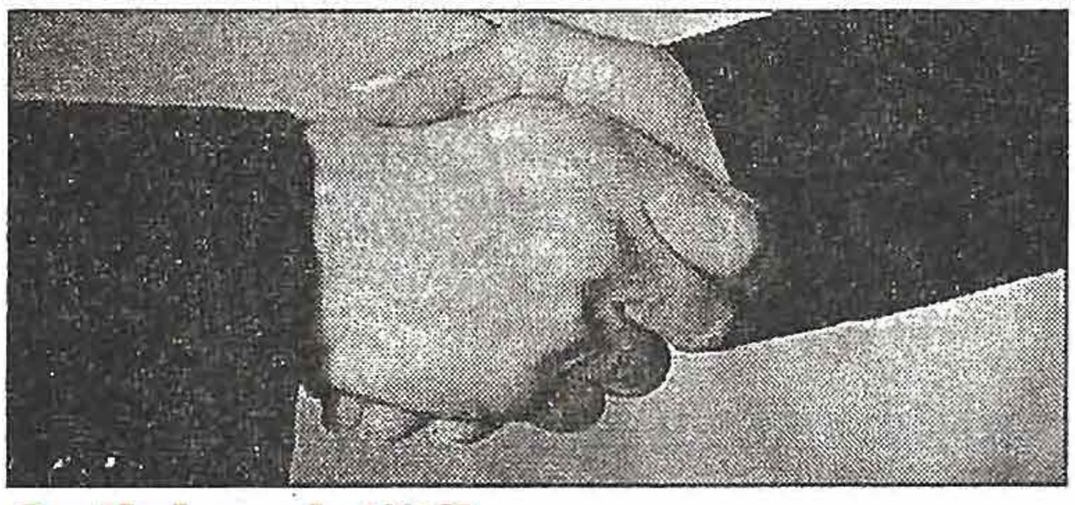

Sediul societăţii

Trebuie făcută dovada că se dispune de un sediu pentru noua firmă. Dovada sediului poate fi un contract de vânzare-cumpărare, un contract de închiriere sau un contract de comodat.

În cazul în care contractul de închiriere este încheiat cu o persoană fizică, este necesară înregistrarea contractului la Administraţia Financiară. Atenţie însă, dacă sediul ales nu se află într-o clădire de birouri, atunci la adresa respectivă nu trebuie să mai figureze înregistrat sediul unei alte firme.

Sediul firmei poate fi chiar propria dumneavoastră locuinţă. Dacă locuinţa este la bloc atunci aveţi nevoie de acordul asociaţiei de locatari. În plus, conform Legii Locuinţei aveţi nevoie şi de acordul vecinilor din imediata apropiere. Aceştia sunt vecinii care au zid comun cu apartamentul dumneavoastră, stânga-dreapta, sus-jos. În ultima vreme, Registrul Comerţului nu mai solicită acest acord suplimentar, decât în cazuri speciale, cum ar fi situaţia în care activitatea obişnuită a societăţii produce un grad ridicat de poluare fonică.

Capitalul social

Capitalul social minim pentru societăţile cu răspundere limitată este de două milioane lei. Dacă vă hotărâţi să porniţi la drum ar fi bine să constituiţi un capital social de minimum zece milioane lei. Este foarte probabil ca în curând să crească limita capitalului social şi atunci va trebui să o luaţi din nou pe drumuri. În momentul în care obţineţi certificatul de înregistrare şi ştampila societăţii, puteţi recupera în întregime capitalul social, mai puţin comisionul bancar. La orice bancă din România vă veţi prezenta pentru a depune capitalul social, va trebui să prezentaţi o copie a actului constitutiv şi a actului dumneavoastră de identitate. Să le aveţi la îndemână pentru a evita un drum în plus. Banca vă va solicita să completaţi un formular tip şi vă va înmâna dovada depunerii capitalului social.

Declaraţii pe proprie răspundere

În primul rând este necesară o declaraţie pe proprie răspundere a asociaţilor referitoare la îndeplinirea cerinţelor din legislaţia română privind calitatea de asociat într-o societate comercială. Declaraţia poate fi autentificată notarial sau certificată de un avocat român. Mai este necesară o declaraţie similară a administratorului, de asemenea autentificată notarial sau certificată de un avocat român.

Cazierele fiscale, specimenele de semnătură şi copii ale actelor de identitate, pentru fiecare dintre asociaţi şi administrator, sunt alte câteva hârtii ce trebuie aşezate cu grijă la dosar. Cazierul fiscal se obţine prin depunerea unei cereri la Direcţia Generală a Finanţelor Publice şi Controlului Financiar de Stat (DGFPCS) în raza căreia se află domiciliul solicitantului. Pentru Bucureşti, indiferent de sector, cererile se depun la DGFPCS din cadrul Primăriei Generale a Capitalei, din Bulevardul Regina Elisabeta numărul 47. Cererile trebuie însoţite de dovada plăţii taxei pentru eliberarea cazierului fiscal. Aceasta este de 200.000 lei în regim de urgenţă şi 50.000 lei în regim normal. Taxa se plăteşte la Trezoreria din sectorul în care se află sediul solicitantului. Specimenul de semnătură poate fi obţinut de la orice notar. ■

Un cadou de sărbători

Dacă aţi urmărit pasionantul serial TV *Detectiv fără voie* şi doriţi să intraţi în posesia romanului care a inspirat acest serial – adresaţi-vă redacţiei **Publicaţiile Flacăra**.

Puteţi primi această carte poliţistă – cel mai bun thriller din literatura română! – la preţul de 99.000 lei, prin poştă, contra ramburs, taxele de expediere fiind suportate de către redacţie. Fiecare exemplar comandat va purta autograful autorului.

Comenzile se fac pe adresa: **S.C. Publicaţiile Flacăra S.A., Piaţa Presei nr. 1, oficiul poştal 33, căsuţa poştală 12, cod 013701, sector 1, Bucureşti, sau la telefon 021/222.66.28.**

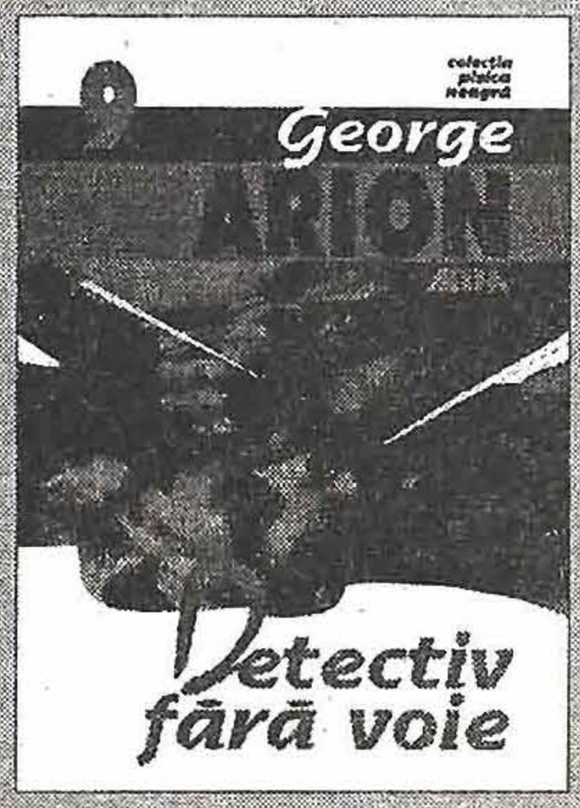

util

Casă, dulce casă

După Revoluţia din decembrie, piaţa imobiliară din România a devenit extrem de dinamică. Expansiuna creditului ipotecar din ultima perioadă a înviorat şi mai mult această piaţă. Creşterea numărului de tranzacţii imobiliare a determinat o creştere direct proporţională a cazurilor de „ţepe“. Pentru a nu cădea într-o astfel de plasă trebuie urmaţi câţiva paşi, cu stricteţe.

text **Giani Grădinaru**

La baza tranzacţiilor imobiliare stă Cartea funciară

Orice imobil ori teren cu sau fără construcţie trebuie să aibă atribuit un număr cadastral pe baza căruia se face identificarea sa. Intabularea unui contract de vânzare-cumpărare trebuie precedată de deschiderea Cărţii funciare. Deschiderea acesteia nu este condiţionată de o vânzare, dar se realizează de cele mai multe ori într-o astfel de situaţie. Atribuirea numărului cadastral se face pe baza unor planuri întocmite de proiectanţi autorizaţi.

Lucrarea pentru deschiderea Cărţii funciare se realizează în câteva etape. În primul rând, un proiectant autorizat trebuie să realizeze planul apartamentului, planul de încadrare în zonă a blocului şi Memoriul tehnic justificativ referitor la toate apartamentele din bloc şi la spaţiile cu altă destinaţie. Avizele necesare se obţin de la Oficiul de Cadastru, Geodezie şi Cartografie. Apoi se întocmeşte un set de copii legalizate după actul sau actele de proprietate şi se legalizează o copie după certificatul fiscal. Acesta trebuie să fie eliberat cu cel mult 30 de zile în urmă.

Cererea

Pasul următor constă în întocmirea unei cereri, în două exemplare, din partea Asociaţiei de proprietari sau locatari, semnată şi ştampilată de administrator, prin care se solicită deschiderea Cărţii funciare colective şi atribuirea numărului cadastral. În cele din urmă, se întocmeşte o cerere personală, în două exemplare, prin care se solicită deschiderea Cărţii funciare individuale. Dacă deschiderea Cărţii funciare se face cu ocazia vânzării, atunci obligaţia deschiderii acesteia revine cumpărătorului, după semnarea contractului de vânzare-cumpărare la notariat, vânzătorului revenindu-i obligaţia de a realiza planurile cadastrale şi de a obţine certificatul fiscal de la Direcţia fiscală şi Certificatul de sarcini de la Judecătorie.

Prima vânzare a unui apartament într-un bloc de locuinţe necesită un consum ceva mai mare de timp şi bani. Ulterior lucrurile se simplifică. Vânzarea se face mult mai rapid, pe baza unui certificat fiscal şi a extrasului de carte funciară, certificate ce se obţin într-un timp relativ scurt. După deschiderea Cărţii funciare a blocului, vânzarea unui alt apartament nu mai necesită planul de încadrare în zonă şi memoriul tehnic justificativ.

Ce face vânzătorul

Cele mai multe apartamente care se tranzacţionează pe piaţă au fost dobândite în urma cumpărării acestora, fie de la o persoană fizică, fie de la *SC Romconfort*, imediat după Revoluţie, fie înainte de 1989, de la fostul *OJCVL*, prin credite acordate de *CEC*. În toate situaţiile, sunt necesare certificatul fiscal, planurile cadastrale şi certificatul de sarcini sau extrasul de carte funciară, dacă aceasta a fost deschisă.

Certificatul fiscal se eliberează de Direcţia fiscală, după ce se face dovada plăţii la zi a impozitului pentru clădire şi teren. Acesta este valabil 30 de zile de la eliberare. Planurile cadastrale se întocmesc de un proiectant autorizat şi se avizează de Oficiul de Cadastru, Geodezie şi Cartografie, care atribuie şi numărul cadastral. Certificatul de sarcini se obţine în urma unei cereri, în două exemplare, la care se anexează un set de copii după actele de proprietate. Certificatul este valabil numai în ziua în care a fost eliberat.

Dacă imobilul a fost cumpărat de la o persoană fizică, atunci actul de proprietate este contractul de vânzare-cumpărare. În cazul imobilelor cumpărate de la *SC Romconfort*, după 1989, în afara contractului de vânzare-cumpărare mai sunt necesare dovada din partea *SC Romconfort* privind achitarea integrală a apartamentului. Dacă plata s-a făcut în rate mai este necesar şi procesul-verbal de predare-primire a imobilului. Dacă plata ratelor către *SC Romconfort* s-a făcut cu împrumut de la *CEC*, atunci este necesară şi încheierea de radiere a inscripţiei ipotecare pe care *CEC*-ul a luat-o la semnarea contractului de vânzare-cumpărare.

În cazul imobilelor cumpărate înainte de Revoluţie de la fostul *OJCVL*, sunt necesare contractul de construire, procesul-verbal de predare-primire a imobilului, titlul de proprietate eliberat de Administraţia financiară şi încheierea de radiere a inscripţiei ipotecare, pe care *CEC*-ul a luat-o la semnarea contractului de vânzare-cumpărare, în cazul în care apartamentul a fost cumpărat cu plata în rate. Dacă imobilul a fost achitat integral, dar nu a fost radiată inscripţia ipotecară, atunci trebuie să vă prezentaţi la *CEC* cu contractul de construire în original şi să depuneţi o cerere prin care să solicitaţi eliberarea unei adeverinţe din care să rezulte că imobilul a fost achitat integral şi acordul *CEC*-ului pentru radierea inscripţiei ipotecare.

Perfectarea tranzacţiei

În cazul în care actele de proprietate ale imobilului au fost transcrise la Judecătorie atunci pentru perfectarea tranzacţiei sunt necesare actele de proprietate ale imobilului, certificatul fiscal eliberat de Primărie, Direcţia Taxe şi Impozite, certificatul de sarcini eliberat de Judecătorie şi documentaţia cadastrală. În caz contrar, pe lângă actele de proprietate şi certificatul fiscal eliberat de Primărie, Direcţia Taxe şi Impozite, mai este necesar extrasul de carte funciară eliberat de Judecătorie.

Certificatul fiscal atestă faptul că proprietarul figurează pe rolul Administraţiei financiare cu imobilul ce urmează a fi vândut, imobil pentru care impozitele sunt achitate la zi, nefiind urmărit pentru eventuale debite sau amenzi către stat. Certificatul de sarcini se eliberează de Judecătorie numai în baza actelor de proprietate care poartă menţiunea transcrierii la Judecătorie. Această operaţiune a putut fi îndeplinită numai până în iulie 1999, dată de la care s-a trecut la sistemul de evidenţă prin cartea funciară. Extrasul de carte funciară se eliberează de Judecătorie în baza actelor de proprietate care au fost intabulate în Cartea funciară a imobilului. Intabularea este obligatorie pentru toate actele de înstrăinare încheiate după iulie 1999 şi toate actele de proprietate care nu au fost transcrise la Judecătorie până la jumătatea anului 1999.

Extrasul de carte funciară reflectă situaţia exactă a unui imobil. Aici se regăsesc atât trecutul cât şi prezentul, descrierea imobilului, numele proprietarilor, actele în baza cărora aceştia au dobândit proprietatea, ipoteci, interdicţii de înstrăinare sau privilegii.

■

desen de **Leonte Năstase**

Când n-ai bani mai iei un credit

text **Giani Grădinaru**

În perioada iunie 2002 – iunie 2003, băncile au acordat populaţiei credite pentru achiziţionarea de bunuri de consum de folosinţă îndelungată în valoare de 500 de milioane de euro, soldul împrumuturilor fiind de trei ori mai mare faţă de sfârşitul primului semestru al anului trecut. Inclinaţia populaţiei pentru creditele destinate achiziţionării de bunuri de folosinţă îndelungată a fost însă depăşită de solicitările pentru creditele imobiliare şi auto.

Transformarea socio-economică de după '89 a determinat modificarea comportamentului pe piaţa financiară. Nesiguranţa locului de muncă şi inflaţia galopantă au influenţat negativ acordarea creditelor timp de zece ani.

De prin anul 2001 lucrurile par să fi intrat pe un făgaş normal. „În 2002, ponderea creditului intern în produsul intern brut românesc (PIB) a fost de 18%, scăzută totuşi, în comparaţie cu celelalte state ale Uniunii Europene", declară Amelia Constantin, manager de produs la BRD. Rata inflaţiei s-a dus binişor în jos şi important este că ea se află pe un trend descrescător stabilizat.

Multe dintre întreprinderile neperformante s-au restructurat. Riscurile pentru bancheri se află în limite normale. „Tot anul trecut, ponderea creditelor către populaţie în PIB a fost de 1,7%. Însă, *retail banking*-ul este un segment în continuă dezvoltare. Ponderea creditelor pentru populaţie a crescut de la 11% în 2002, la 22% la sfârşitul lunii august a acestui an. În paralel, creditele destinate companiilor au crescut în termeni reali cu 41% în aceeaşi perioadă de referinţă", afirmă Amelia Constantin.

Populaţia preferă să se împrumute în lei, semn că moneda naţională este încă la putere. „Finanţările în lei reprezintă 72,8% din totalul creditelor acordate populaţiei. Principalele tipuri de credite acordate persoanelor fizice sunt creditele pentru achiziţionarea de bunuri de folosinţă îndelungată şi creditele imobiliare", spune Amelia Constantin.

Creditele de consum

Creditele de consum se solicită pentru achiziţionarea unor bunuri de folosinţă îndelungată, autoturisme sau pentru unele nevoi personale. Perioada de creditare diferă în funcţie de obiectul creditului. Astfel, pentru creditele destinate achiziţionării unor bunuri de folosinţă îndelungată şi pentru nevoi personale, durata de creditare este de maximum trei ani, în timp ce pentru creditele auto durata de finanţare este de maximum cinci ani. În cazul creditelor de consum nu se acordă perioadă de graţie.

Dobânda, în cazul creditelor de consum este diferită în funcţie de destinaţia creditului. Rambursarea creditului se poate face fie în sume lunare egale fie în sume lunare descrescătoare. Solicitantul unui astfel de credit trebuie să prezinte actul de identitate, certificatul de căsătorie, dacă este cazul, documentele care să ateste veniturile înscrise în cererea de credit şi factura proformă emisă de firma furnizoare pentru produsele pe care clientul doreşte să le achiziţioneze, indiferent de banca la care se adresează.

Creditele pentru bunuri de folosinţă îndelungată şi nevoi personale se pot acorda şi fără giranţi, dar numai în cazul clienţilor care prezintă o bonitate corespunzătoare. Pentru creditele auto, garanţia este de minimum doi giranţi şi cesionarea în favoarea băncii a asigurării autoturismului.

Creditele imobiliare

Creditele imobiliare se acordă pentru cumpărarea, construcţia, extinderea, modernizarea sau terminarea de imobile pentru locuinţe şi case de vacanţă sau terenuri intravilane pentru construcţii.

Suma lunară de plată nu poate să depăşească mai mult de jumătate din venitul net lunar al familiei. Astfel de credite nu se acordă fără a fi vărsat un avans într-un cont deschis la banca respectivă. Acesta diferă de la o bancă la alta dar nu este mai mic de 10% din valoarea contractului sau precontractului de vânzare-cumpărare, valoarea proiectului pentru construcţii sau valoarea devizului general de lucrări.

În cadrul termenului de rambursare se poate acorda o perioadă de graţie, perioadă în care se plăteşte lunar numai dobânda. Rambursarea creditului se poate face în sume descrescătoare, respectiv cu rata creditului fixă şi dobândă calculată la soldul creditului sau în sume constante, respectiv rata creditului crescătoare şi dobândă descrescătoare.

Pentru acordarea creditelor ipotecare băncile solicită ceva mai multe garanţii decât simplele adeverinţe de salariu şi poliţele de asigurare. Acestea se referă la ipoteca asupra unor bunuri imobile proprietatea beneficiarului creditului sau a unor garanţi ipotecari, ipoteca constituită asupra imobilului care face obiectul creditului, scrisori de garanţie sau depozite colaterale ale beneficiarului de credit sau ale giranţilor. ■

Vraciul

text **Ingrid Ionet**

Mi-a spus că oamenii în faţa mea nu mai au nici o şansă de scăpare şi am început să râd. Normal. Nu credeam şi nici acum nu cred că sunt o persoană fioroasă. Poate sunt un pic autoritară, dar nu mereu şi nu exagerez. În urmă cu ani buni realizasem un reportaj pentru televiziune, în al cărui prim-plan era el, medicul nigerian. I-am spus producătoarei că am un personaj aparte, o făptură deosebită şi misterioasă, cu ochi care hipnotizează. O persoană ce pare a sta undeva între lumi, de unde încearcă să repare lucrurile de pe Pământ. În faţa lui mă simţeam ciudat. Parcă m-aş fi aflat pe o imensă tablă de şah, respectiv unul dintre pioni, iar el, Chukwudi, muta piesele. Deşi eram pion, am încercat să scot de la omul din faţa mea tot ce puteam. L-am stors ca pe o lămâie pentru a dărui telespectatorilor altceva. Şi am reuşit.

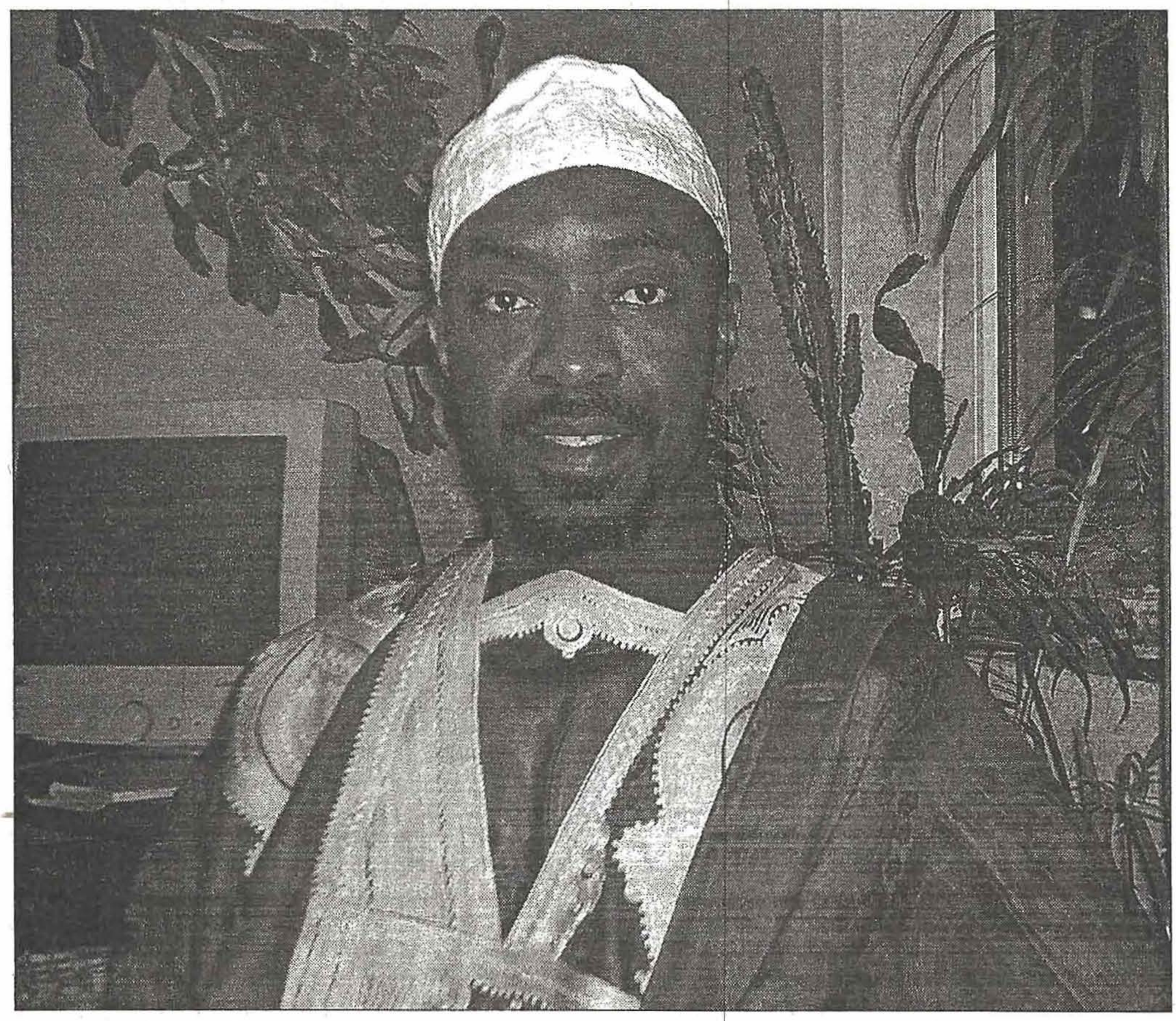

În faţa lor apăruse Chukwudi Lawrence Nwabudike aproape fără secrete, pentru că niciodată nu poţi afla absolut totul despre o persoană, şi mai ales despre el. Era un om venit din altă parte a lumii, din neam de regi şi vraci africani, ce puteau chema ploaia sau citi viitorul. O persoană în faţa căreia nu mai aveai secrete. M-am simţit puternică. De fapt, el a vrut să fie aşa. Abia mai apoi mi-am dat seama că îşi sacrificase secretele doar pentru a mă ajuta. Pentru că el ştie că este pe Pământ pentru a-şi ajuta semenii.

Nu mai cunoscusem un astfel de om, deşi mă lăudasem de multe ori că „la viaţa mea" am întâlnit fel şi fel de oameni, care de care mai vedetă decât altul sau mai important pentru societate. Dar ei nu erau nici pe departe atât de „preţioşi" ca acest om venit de departe, tocmai din Nigeria. Parcă venise să pună, într-un fel, lucrurile la punct şi să ne dea nouă, celor ce aveam nevoie de alinare, o speranţă. Amabil, politicos, cu mişcări graţioase, cu o voce plăcută şi cu un accent fantastic, încântător. Vorbea şi vorbeşte foarte bine românește, deşi limba noastră i se pare grea, iar oamenii, destul de greu de înţeles. Cred că omul acesta, de câte ori s-a reîncarnat, tot medic a fost. Şi, oricum, mare parte dintre ai lui s-au ocupat tot cu alinarea suferinţei umane, fie că au fost vraci sau medici. Cu el, toate problemele vieţii îşi găsesc soluţia mai uşor parcă.

Autobiografie

„M-am născut în Lagos, capitala Nigeriei, la 1 august 1965, într-o familie cu cinci copii: trei băieţi şi două fete, eu fiind fratele cel mare. În România am venit cu o bursă după terminarea facultăţii, în februarie 1992. A fost, probabil, unul dintre evenimentele pe care viaţa ţi le serveşte aşa cum vrea ea, şi nu cum ai vrea tu. Am învăţat limba în câteva luni şi am pornit spre specializare, respectiv dermatologie. Românii sunt un popor prietenos, aşa că nu mi-a fost chiar aşa de greu. Pentru că limba era o problemă şi culturile diferă mult, adaptarea a fost dificilă. Trebuia să mă obişnuiesc să privesc lucrurile din mai multe unghiuri. Românul nu spune tot ce-i stă pe suflet şi trebuie să citeşti printre rânduri. Încă n-am reuşit să aflu tot; mă mai chinui. Mai apoi am primit o bursă pentru doctorat, pe care o termin anul acesta, sper. Tema lucrării mele este «Manifestările cutanate ale diabetului zaharat»."

„Cineva în familia mea făcea parte din familia regală"

Bunica din partea tatălui era vraci, se ocupa de plante medicinale, la fel şi tatăl ei, care era vraciul regelui. Dar bunicul din partea mamei a făcut parte din familia regală, asta, pentru că bunicul lui a fost rege. Un rege dat jos de englezi deoarece a refuzat noul sistem impus de aceştia. Şi uite-aşa a stat în închisoare până la adânci bătrâneţi. Când a fost graţiat, nu mai exista nici o cale de întoarcere. Familia lui a pierdut tot: bani, poziţie în societate, demnitate.

Citisem despre vraci şi doream să ştiu cât adevăr stăpâneam şi câtă minciună. Unul este vindecător, altul, pe deasupra, e şi clarvăzător şi atunci ajută la prevenirea evenimentelor. De obicei, vracii îi sfătuiesc pe regi în diferite probleme sau reuşesc să rezolve unele dileme existenţiale ale semenilor săi, de exemplu problema recoltei. În toată această poveste frumoasă există şi un strop de vrăjitorie, cu care se pot ocupa unii dintre ei. Dar un vraci adevărat este foarte puternic, în sensul că este respectat, iar cuvântul lui are greutate, pentru că, se ştie, are capacităţi dincolo de obişnuit şi nu este bine să te pui cu el. Valoarea lui constă în ceea ce a reuşit să demonstreze. „Străbunicul meu a avut o pacientă adusă de un bărbat. Acesta nu dorea să se însoare cu femeia şi l-a rugat pe vraci să-i elimine sarcina. Străbunicul a zis da, ca mai apoi să-i dea plante care să-i întărească sarcina. Când a aflat respectivul ce se întâmplase, era prea târziu. A fost nevoit să se însoare. Oricum, nu avea ce face şi, în nici un caz, nu se putea certa cu vraciul regelui. Aşa că a lăsat-o moartă." Se pare că lecţiile vracilor merită învăţate, pentru că ei au remedii naturale pentru diferite boli. Bunica lui se ocupa de copii, de astmatici şi alergici, pe care-i trata doar cu ierburi, dar existau vraci care vindecau cu mâna, prin aşa-numita bioenergie. Ai lui, când puneau mâna pe cineva, puteau spune dacă pot sau nu să-l vindece de boala respectivă, altfel îl trimiteau în altă parte.

„Cred în existenţa elfilor"

Chukwudi crede că, de la concepere, un semnal spiritual este dat fiinţelor umane care doresc să se reîncameze pe Pământ, fie pentru a-şi plăti greşelile, fie pentru a progresa sau pentru a ajuta oamenii. El ştie de ce a venit pe Pământ, dar i se pare mult prea personal pentru a spune asta şi altora. Nu pentru c-ar fi interzis, dar cine vrea să-şi împlinească menirea în liniște mai bine tace. În acest fel oamenii nu-l mai judecă. Susţine că tot ceea ce se numeşte natură este viu. Există zâne, gnomi, elfi, care au grijă de diferite elemente ale naturii, inclusiv de vreme. Iar contactul cu aceştia ne poate ajuta să aflăm vremea sau să evităm vremurile mai grele. Vracii de odinioară aveau acel contact, altfel n-ar fi avut atâta succes în vindecare. Ei aveau nevoie de natură pentru a şti ce trebuie să facă. Medicii de astăzi au pierdut această capacitate. Ei sunt savanţi şi nu mai au nevoie de natură, că oricum au sateliţi care le transmit ceea ce se întâmplă oriunde în univers.

Vederea plantelor îngrijite şi frumoase îi bucură pe elfi, pentru că simt în acest fel cum munca le este apreciată. Ei bine, Chukwudi ştie că există elfi. Crede în existenţa lor. Mai mult nu vrea să spună pentru că „dacă oferi cunoaştere cuiva care nu e pregătit să cunoască şi tu porţi o parte din greşeală pentru pagubele lui".

Fiecare popor a avut legătură cu aceste fiinţe ale elementelor indiferent cum le-au numit în diferite culturi: elfi, zâne, gnomi sau cine mai ştie cum. Dacă verificăm, fiecare popor are parte de aceste fiinţe care îngrijesc natura şi care ne ajută,

pe fiecare în parte, să ne îngrijim corpul. Nimeni nu culege decât ceea ce a semănat. Structura corpului este modificată în funcţie de ceea ce introducem în el şi elfilor le poate fi greu să intervină în apărarea lui, pentru că noi singuri le-am închis căile. Cutremurele, de exemplu, reprezintă un fenomen al naturii bine plănuit. Dacă oamenii ar avea legătură cu natura, ar putea afla înainte de producerea lor şi ar scăpa. Dar noi toţi am închis legăturile cu natura declarându-ne atotştiutori, iar natura nu ne mai poate ajuta. Ea îşi urmează cursul normal. Omenirea o vede ca pe o dezlănţuire pentru că nu o înţelege sau nu încearcă s-o înţeleagă.

Acasă, Chukwudi are plante cu care încearcă să comunice. Ele sunt un fel de colegi de casă. Plantele nu au suflet pentru că ar fi injust ca un suflet să trăiască într-o asemenea structură, fără a se putea apăra. Plantele sunt construcţiile fiinţelor elementelor, apoi, adăpost pentru acestea, iar pentru oameni reprezintă hrană, medicament sau folosesc ca ornament. Pentru medicul nigerian plantele sunt o dovadă a măreţiei atotputernice, iar atunci când vorbeşte cu ele, vorbeşte, de fapt, cu elfii. Le respectă munca. Tocmai de aceea, Chukwudi s-a apucat de homeopatie, de tratamente în care plantele sunt pe primul plan, apoi de acupunctură. Stăpâneşte, parcă, anumite căi, invizibile pentru noi, de dialogare cu natura. El „stă de vorbă" cu natura pentru a-şi ajuta şi salva semenii. Iar pacienţii lui sunt cei care culeg roadele harului său aparte.

Materialul nu e esenţa vieţii

Chukwudi Lawrence Nwabudike nu este singurul medic din familie. El şi fratele lui au îmbrăţişat această meserie, ca şi părintele lor. Prin ajutor el înţelege a aduce un beneficiu indiferent dacă e păgubit sau nu, pentru că vrea să aducă bucurie celor din jurul său. Iar sănătatea înseamnă bucuria de a trăi.

„Mă pricep să ajut oamenii să găsească un ţel în viaţă. Îi ajut să afle de ce există, ca mai apoi să trăiască în consecinţă, astfel încât să fie oameni cu adevărat. Oamenii nu au nevoie să afle dinainte ce li se va întâmpla. E o cunoaştere inutilă." Demult, medicul i-a spus cuiva ce-i rezervă viitorul şi consideră că a greşit cumplit, pentru că respectiva persoană a influenţat, prin gândurile sale obsesive, viitorul. El crede că oamenii trebuie să scape de complexe, indiferent dacă natura a fost sau nu bună cu ei. Chukwudi s-a născut cu şase degete la mâini, la fel ca şi tatăl său, al şaselea deget fiind îndepărtat după naştere. Acum a rămas cu un semn prea puţin vizibil şi cu un tremur al mâinilor, care se accentuează atunci când e foarte obosit. A încercat întotdeauna să nu se lase copleşit de astă, deşi, în şcoală, colegii lui mai glumeau uneori.

Chukwudi Lawrence Nwabudike spune că în Nigeria există o stimă mare pentru medici, lucru care nu se întâmplă în România. Şi spune asta pentru că trăieşte aici şi a simţit-o pe pielea lui. Acolo medicul e respectat ca persoană şi ca specialist, pentru că nu oricine poate fi medic. Aici lumea nu are respect pentru medici, fiind un fel de „avem nevoie de ei, dar nu-i respectăm". Medicii trebuie să schimbe lucrurile, iar societatea să înţeleagă că aceştia nu pot trăi cum trăiesc acum. Medicul nigerian are dublă cetăţenie de doi ani încoace şi e mândru de asta. În Nigeria n-a mai fost de 11 ani şi dorul de casă îl macină, dar gândeşte că poate nu e momentul. Impresia oamenilor este că au în faţă un medic bun şi tocmai de aceea îl caută, iar el nu mai pridideşte cu munca. Ziua lui începe uneori la patru dimineaţa şi se încheie undeva pe la orele 22.00, asta însemnând orele de la o clinică particulară, de la Spitalul de diabet, apoi consultaţiile particulare pentru pacienţii care nu se pot deplasa. Se limitează la cei care au mai mare nevoie de ajutorul lui. Acum pregăteşte o lucrare de cercetare, respectiv un Program de educaţie pentru prevenirea tulburărilor piciorului diabetic.

În urmă cu zece ani s-a apucat de homeopatie şi acupunctură pentru că era naturist. A făcut atunci cursuri în cadrul Ministerului Sănătăţii şi a avut rezultate bune. Astăzi continuă această muncă. Adesea are copii cu episoade de frecvenţă de febră, gripă sau infecţii, pe care îi tratează homeopat. A tratat şi pacienţi cu psoriazis, alergii sau astm. Nu poţi garanta că va merge la fiecare om, dar, în general, merge bine pentru că tratamentele sunt naturiste şi privesc omul ca pe un întreg. Chukwudi are pacienţi din toate straturile societăţii, de la politicieni la ziarişti şi medici, oameni bogaţi sau săraci. Şi fiecare e tratat la fel. Face tot ce poate pentru o persoană şi încearcă să intre în pielea fiecăruia pentru a-l ajuta. Îşi îndeplineşte scopul existenţei sale pe acest pământ. Materialul nu e esenţa vieţii. Scrie eseuri despre viaţă, apoi munceşte şi e fericit. E o lege a vieţii universală, ce nu are legătură cu a fi nigerian sau român deoarece cu toţii suntem oameni. Pentru că el consideră că trebuie să fii fericit, nu să priveşti la ce a făcut celălalt. Iar el e fericit pentru că face ceea ce-i place. ■

Râsul bate plânsul

Vizita lui Nicolae Ceauşescu la o fermă de porci ridică serioase probleme pentru cel care trebuia să pagineze ştirea, a doua zi, în *Scînteia*. Ce comentariu să dea fotografiei? *Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi porcii*!? Nu se poate! *Prim-secretarul PCR înconjurat de porci*!? Imposibil! Până la urmă, fotografia a apărut însoţită de un text sobru şi sec: *Tovarăşul Nicolae Ceauşescu în vizită la o fermă zootehnică. Primul din stânga.*

Altă vizită similară. Ceauşescu întreabă cu ce sunt hrăniţi porcii. Cu porumb, i se răspunde. „Cu porumb!? Şi mălaiul pe care îl aşteaptă poporul!? Vă destitui pe toţi!" La ferma următoare, avertizaţi telefonic, oamenii zic că hrănesc porcii cu cartofi. Evident, iese un scandal şi mai mare. Drept care, la a treia fermă, responsabilii, avertizaţi şi ei de către colegii lor, îi spun radioşi: „Tovarăşe secretar general, noi le dăm bani, şi se descurcă ei cum ştiu!"

La şcoală, Bulă e întrebat de ce a întârziat. „Păi, am stat să mă spăl!" „Şi ce, crezi că tovarăşul Nicolae Ceauşescu nu se spală!? Dar nu întârzie niciodată!" A doua zi, aceeaşi problemă, altă scuză: „Am stat să mănânc!" „Şi ce, crezi că tovarăşul Nicolae Ceauşescu nu mănâncă!? Dar nu întârzie niciodată!" A treia zi, întrebat din nou de ce a întârziat, Bulă răspunde, curios să audă replica profesoarei: „De tâmpit!"

Doi puşcăriaşi stau de vorbă în celulă. „Tu de ce-ai ajuns aici?", întreabă primul, la care al doilea răspunde: „Din comoditate". „Cum aşa!?" „Păi, da, am spus bancuri politice cu un prieten toată seara şi, când să mă culc, mi-a fost lene să-mi scriu raportul către Securitate despre ce s-a petrecut. Dar amicului nu i-a fost lene".

Tot în închisoare:
– Cum ai ajuns aici?
– Am ieşit în stradă şi am strigat „Mi-e foame!!"
– Dracu' să-i mai înţeleagă, pe mine m-au săltat invers!
– Cum adică!?
– Păi, eu am ieşit şi-am strigat: „M-am săturat!!"

– Ce mai faci?
– Mi-a murit nevasta.
– E bine!
– Cum e bine, mă, nenorocitule!?
– O dată am zis că e rău, şi m-a săltat Securitatea!

Începutul anilor '80, Bucureşti, o prostituată în faţa Intercontinentalului. Un american o agaţă şi-i oferă 200 de lei. Fata nu acceptă. Omul urcă oferta la 400 de lei. Nimic.
– Da' ce vrei, dragă!?
– Să retrageţi imediat din Europa toate rachetele cu rază medie de acţiune!!

Un avion american survolează România.
– John, ce se vede acolo, jos, în oraşul ăla?
– O manifestaţie.
– Interesant. Şi ce crezi că vor?
– Stai să focalizez pe pancarte... Cică „Jos bomba cu neutroni!"
– OK, dă-i drumul!

Manifestaţie de întâmpinare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu. Toată lumea strigă „Uraaa!", în afară de un tip încruntat. Un securist se apropie de el:
– Tovarăşe, dumneata de ce nu strigi „Ura!"
– Eu o ţin în mine...

– Ce faci, Fane?
– Uite, împrăştii nişte manifeste.
– Ai înnebunit!? O să te aresteze!... Şi stai puţin, de ce sunt foile albe!?
– Ştiu ei ce-ar fi de scris...

În ultimii ani ai dictaturii ceauşiste, *Hora Unirii* se cânta într-o variantă de un singur vers: *Şi-ntre noi să nuuu mai fie, şi-ntre noi să nuuu mai fie, şi-ntre noi să nuuu mai fie...*

Un român depune banii de *Dacia*, pe la mijlocul deceniului opt. Pentru asta i se cer aprobare de la COM, de la asociaţia de locatari, certificat de vaccinare a câinelui etc. Cu un vraf de documente în braţe, este anunţat în sfârşit că a fost programat pentru 11 august 2205.
– Dimineaţă sau după-amiază?
– Poftim!? Ce importanţă are!?
– Are, că dimineaţă vine instalatorul!

Din lume adunate

Supercupa Europei, din argint, pe un piedestal de onix, cântăreşte 5 kg şi are doar 42,5 cm înălţime, în comparaţie cu Cupa Campionilor în greutate de 8 kg şi Cupa UEFA de 15 kg.

Cu 38 de ani în urmă, pe 9 noiembrie 1965, în urma unei defecţiuni la nodul energetic Niagara a căzut tot sistemul energetic din nord-estul SUA şi 30 de milioane de americani şi canadieni au rămas în întuneric 13 ore. Istoria s-a repetat în 14-15 august 2003 pentru 34 de ore.

În editura franceză *Larousse* a apărut în 2003 *Dictionnaire des cultures gays et lesbiennes*. Cât s-ar fi bucurat André Gide, Jean Cocteau şi Jean Marais să-l fi avut! De altfel, la Paris, un cartier întreg, Marais, este fieful homosexualilor. În marşul *des fiertés*, al mândriei homosexualilor, au defilat circa 800.000 de persoane.

Monica Belluci e o vedetă italiană controversată, interpreta principală în pelicula americană *Irreversible*, prezentată la festivalul de la Cannes din 2003.

Newsweek scrie că din cauza unor scene pornogreţoase ieşite din comun, în timpul proiecţiei circa 200 de spectatori au ieşit din sală, fugind la toaletă să vomite.

În oraşul Rüdesheim din Germania există o închisoare în care s-a deschis un restaurant de lux. În fiecare celulă a localului pot lua loc la masă zece persoane. Clienţii sunt obligaţi să fie îmbrăcaţi în ţinută de gală – zeghe – şi să permită chelnerilor să le ia amprentele digitale.

Monica Lewinsky, fosta parteneră a lui Clinton din Biroul Oval, a fost angajată de reţeaua TV americană *Fox*, unde prezintă săptămânal un show, dând sfaturi sentimentale şi sexuale telespectatorilor.

Americanul Tom Maringer din statul Arizona a dat o grea lovitură filateliştilor, îmbogăţindu-se. Astfel, le-a vândut iubitorilor de mărci poştale, timbre rare emise de poşta din statul Shire, cu portrete de personaje istorice, imagini din flora şi fauna acestui stat. Care este inexistent pe hărţi, fiind o invenţie.

Numărul total al cardinalilor bisericii catolice era, la sfârşitul lui septembrie 2003, de 164, din care 109 au sub 80 de ani şi au dreptul să participe la alegerea noului papă (când va fi cazul!).

În Chile, un stimulent autohton produs empiric, dar garantat „curat", se numeşte *Apitop* şi conţine lăptişor de matcă, extract de propolis şi polen granulat. I se mai zice şi substanţă bio-energetică datorită faptului că polenul este bogat în potasiu, înlătură oboseala şi măreşte capacitatea de muncă. Dar însuşirea esenţială constă în provocarea erecţiei la bărbaţi iar femeilor le asigură plăcerea totală a amorului. Chilienii se declară foarte mulţumiţi de viagra lor *Apitop* pe care o iau cu plăcere şi turiştii.

Proaspătul guvernator al Californiei, Arnold Schwarzenegger se putea considera un om fericit până la 23 iulie 1991. Fiul unei foste servitoare şi al unui poliţist din Austria se însurase cu Maria Shriver, nepoata fostului preşedinte american J.F. Kennedy. Intrase în marile familii americane, înrudindu-se prin alianţă cu Jacqueline Kennedy-Onassis, cu John Kennedy jr., cu senatorul Edward Kennedy şi alte notabilităţi. Şi pe deasupra fusese numit consilier pentru educaţie fizică la Casa Albă, sub mandatul preşedintelui Bush-senior. La 13 decembrie 1989 perechii Schwarzenegger i se năştea primul copil, o fetiţă, Katherine, iar Arnie nu se mai dezlipea de lângă leagănul împodobit cu cele mai frumoase şi costisitoare daruri. Se ştie că artistul-guvernator adoră copiii şi şi-a dorit unul. La 23 iulie 1991 se năştea Christina. A urmat o dramă, soţii trăind cinci zile un coşmar, întrucât copilul s-a zbătut între viaţă şi moarte, având grave dificultăţi respiratorii. Se înăbuşea, fiind pusă în incubator şi conectată la diverse aparate. Când s-a crezut într-o ameliorare, a fost scoasă din incubator, dar deconectată de la tubul de oxigen se învineţea şi ritmul cardiac i se accelera îngrijorător. Testele la care a fost supusă au arătat că insuficienţele respiratorii erau accidentale. Tatăl era distrus: tocmai el, colosul, supraomul, *Terminatorul* care învingea toate obstacolele să fie supus unei asemenea încercări tragice. Din fericire, tratamentul a reuşit şi Christina a fost în afara oricărui pericol. La ieşirea din spital, Schwarzenegger declara: „Am trecut prin cea mai grea experienţă a vieţii. Acum ştiu că voi fi un om mai bun, un soţ mai atent şi, în special, cel mai devotat tată." Şi după succesul din alegeri, cel mai bun guvernator, după Ronald Reagan.

culese de **Arnold Helman**

Bufet suedez

text **Liliana Petruș**

Vremurile când a primi musafiri era o corvoadă au apus demult. Nu mai sunt la modă mesele întinse în sufragerie, cu tacâmuri şi pahare pentru fiecare invitat. Situaţia se rezolvă mult mai simplu. Gazda încropeşte un aşa-zis bufet suedez, din reţete rapide, dar delicioase, care satisfac şi cele mai rafinate gusturi în materie culinară. Ba, mai mult, cu puţină imaginaţie în materie de aranjament, dau senzaţia că gospodina a stat zile întregi în bucătărie, ca să le prepare. Bucatele sunt aşezate, ca la expoziţie, pe o masă „împodobită" corespunzător: flori, lumânări, cât mai multă verdeaţă. Într-un colţ se pun farfuriile şi tacâmurile, eventual şi băuturile, în ideea de bar. Şi-apoi musafirii n-au decât să vină. Fiecare se serveşte singur, când şi cu exact ce are chef. Gazda nu mai are nici o treabă, devine un invitat la propria sa petrecere.

Salată cu spanac

0,5 kg spanac
verdeaţă
100 g alune
200 g şuncă
o lămâie
100 g iaurt
o lingură sos soia
3 linguri ulei măsline
200 g brânză vaci
praf de usturoi
sare, ghimbir

Spanacul se curăţă şi se spală, frunză cu frunză. Şunca se taie cubuleţe. Verdeaţa se toacă mărunt. Se face un sos din iaurt frecat cu brânză de vaci, suc de lămâie, soia, ulei de măsline, usturoi, ghimbir şi sare după gust. Pe un platou se aşază frunzele de spanac, eventual mărunţite, apoi şunca şi verdeaţa. Peste ele se toarnă sosul, presărat, în final, cu alune prăjite.

Salată Mimi

0,5 kg ardei gras
0,5 kg ceapă
0,5 kg gogoşari
0,5 kg morcovi
o ţelină mare
125 g zahăr
o lingură sare
1/2 ceaşcă oţet
1,5 pahare apă
un borcan mic de muştar dulce
0,5 kg ulei

Toate legumele se taie în fâşii subţiri sau se dau pe o răzătoare mare. Într-un vas de fiert, se face un amestec din zahăr, sare, oţet şi apă. Când lichidul dă în fierbere, se opăresc în el legumele pregătite deja. După două-trei clocote, se pun într-o strecurătoare. Se lasă la scurs câteva ore. Într-un alt vas, se freacă muştarul cu ulei, turnând câte puţin, precum la maioneză. În final, legumele se amestecă în sosul obţinut. Salata se poate păstra şi în borcane, pentru iarnă.

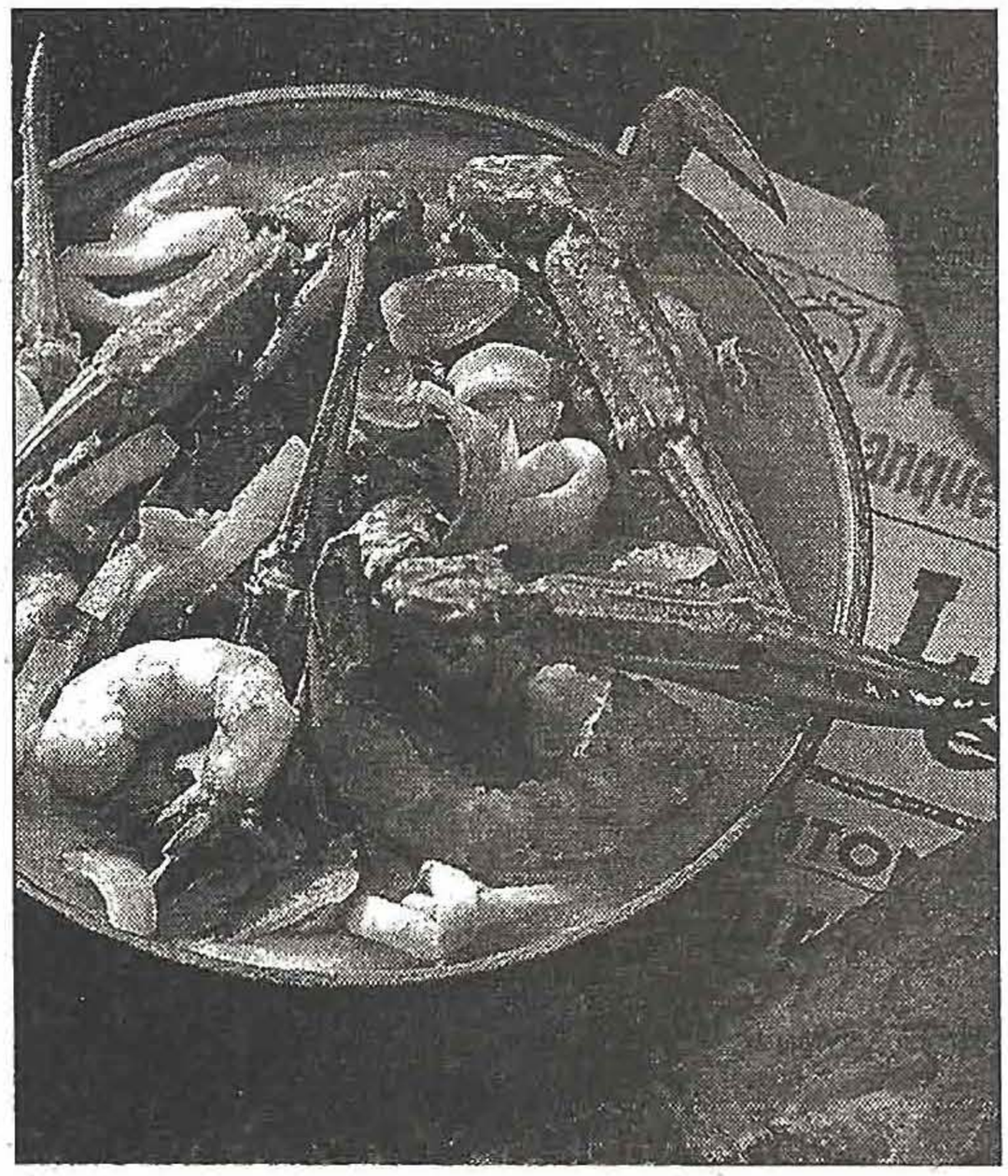

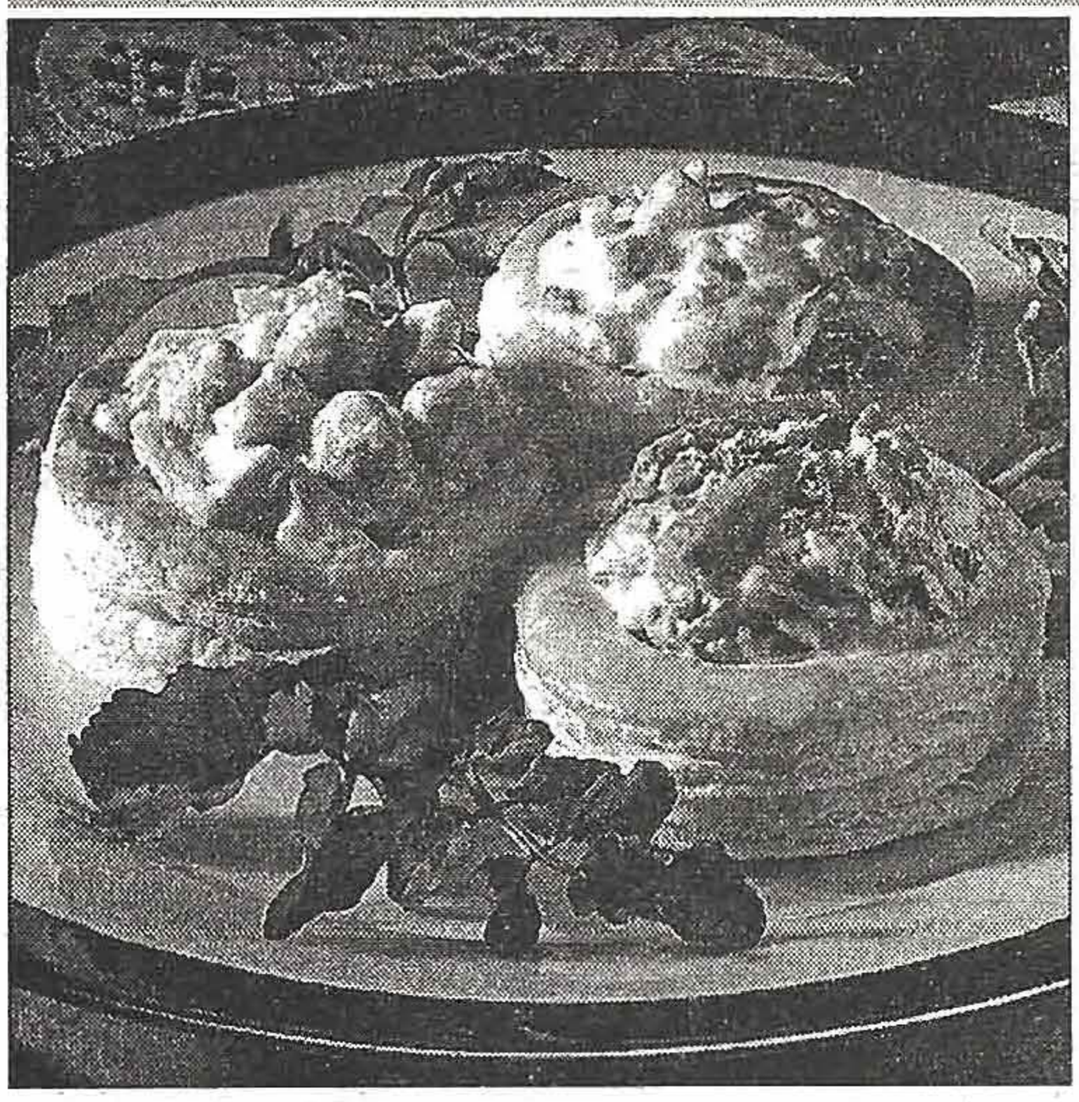

Salată de ton cu porumb

o conservă de ton în ulei
200 g boabe de porumb
200 g boabe de mazăre
doi-trei castraveciori murați
o ceapă roșie
o lămâie
100 g maioneză
100 g iaurt
sare și condimente după gust

Se face un sos din maioneză, iaurt și zeamă de lămâie. În el se încorporează tonul, boabele de porumb, mazărea, castraveciorii dați pe răzătoare și ceapa tocată mărunt. Se amestecă bine, se potrivește de sare și condimente. Facultativ, peste salata obținută se poate rade caşcaval sau telemea.

Plăcintă de cartofi

750 g cartofi fierți dați pe răzătoare
150 g făină
150 g costiță
o ceapă
două ouă
100 g smântână
100 g caşcaval ras
sare, piper

Se face o cocă din cartofii mărunțiți și frământați cu făină, sare și piper după gust. Într-o tavă unsă în prealabil, se întinde aluatul obținut. Peste el se pune costița, ceapa rasă și ouăle bătute cu smântână și caşcaval. Plăcinta se coace 20-30 de minute, la foc mic. Când este gata, se poate orna cu felii de șuncă sau legume, funcție de imaginație și gust.

Budincă de conopidă

o conopidă mare fiartă și mărunțită
verdeață (mărar, pătrunjel, leuștean)
două linguri făină
trei ouă
100 ml lapte
100 g smântână
200 g telemea
praf de usturoi
sare, condimente

Bucățile de conopidă se amestecă împreună cu verdeața tocată mărunt, făina și ouăle bătute cu lapte, smântână, telemea rasă și praf de usturoi. Compoziția se potrivește de sare și condimente, apoi se pune într-o tavă unsă în prealabil și tapetată cu făină. Se coace la foc potrivit, în jur de 30 de minute, până se rumenește. Nu se taie în bucăți decât după ce s-a răcit.

Chec din carne

0,5 kg carne vită
0,5 kg carne porc
două cepe
verdeață
două ouă
200 g ciuperci
doi-trei cârnăciori
sare, condimente

Într-un castron se frământă carnea cu verdeața tocată mărunt, cepele date pe răzătoare, ciupercile și ouăle bătute. Compoziția obținută se potrivește de sare și condimente. Apoi se așază într-o formă de chec, unsă și tapetată cu făină. Se ornează cu felii de cârnăciori și se coace, la foc mic, în jur de 30-40 de minute. După ce s-a răcit, se taie felii.

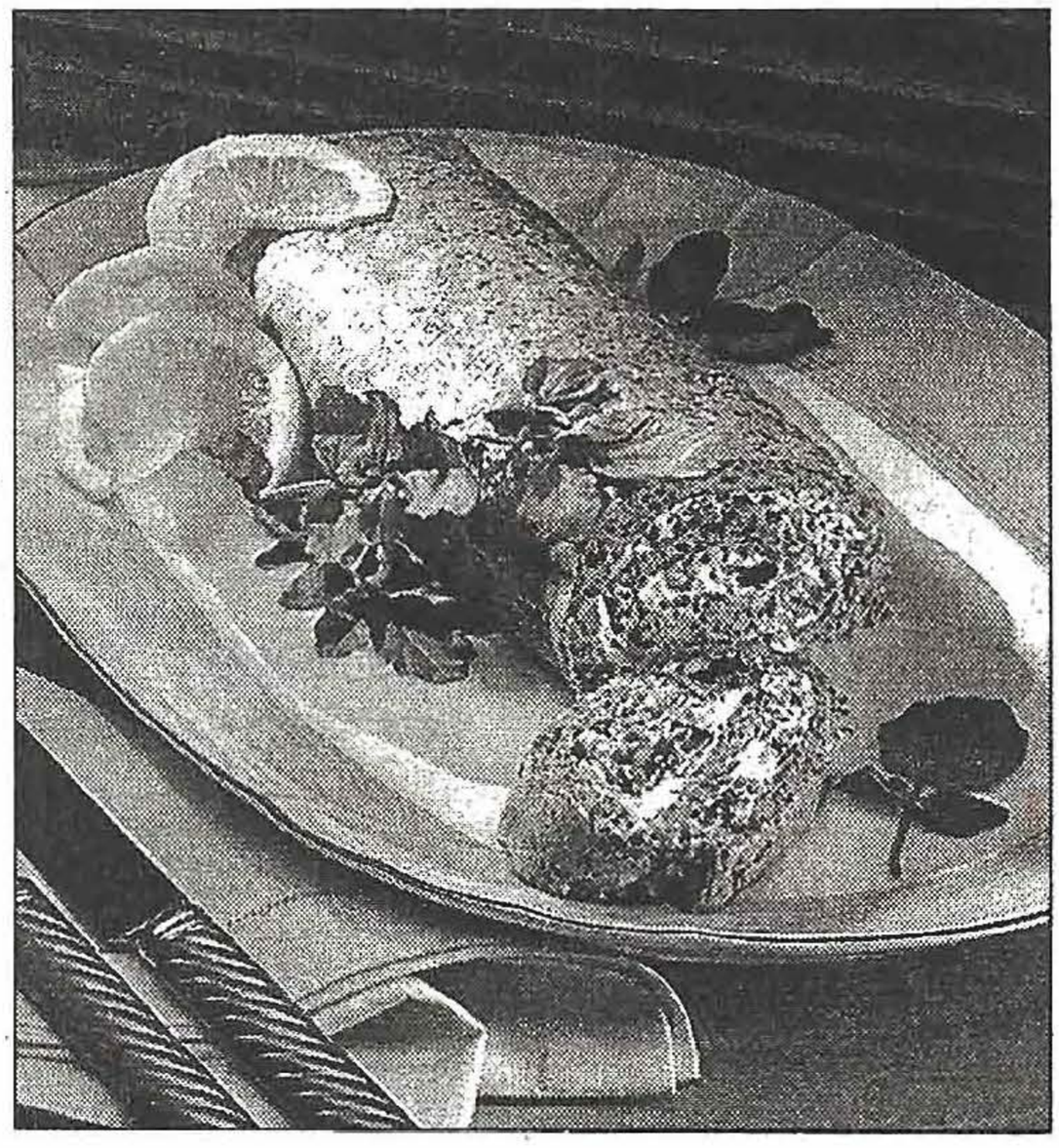

Pui dulce-acrișor

200 g piept de pui
un pahar de vin alb
o lămâie
o lingură de miere
unt și ulei pentru prăjit
sare

Pieptul de pui, tăiat bucăţele, se prăjeşte într-o tigaie, în două linguri de ulei amestecate cu o bucăţică de unt. După ce s-a rumenit puiul, se toarnă peste el vinul, zeama de lămâie, mierea şi sarea după gust. Se acoperă tigaia şi se lasă la foc mic, în jur de un sfert de oră. Pieptul de pui, împreună cu sosul obţinut, se aşază pe un „pat" de orez cu legume. Se poate servi cu sos de soia sau de usturoi.

Şniţele umplute

0,5 kg muşchi de porc
200 g caşcaval
200 g şuncă afumată
trei ouă
două linguri făină
sare, condimente
susan
ulei pentru prăjit

Muşchiul de porc se taie şi se bate în şniţele foarte subţiri. Fiecare bucată obţinută se umple cu o bucată de şuncă, aşezată peste o bucată de caşcaval.

Şniţelele se rulează, apoi se dau prin făină şi ou bătut, cu sare şi condimente. În final, se trec printr-un castronel cu susan. Se prăjesc în ulei încins, până devin arămii.

Pui *Regal*

doi piepţi de pui
200 g ciuperci
200 g costiţă afumată
două ouă
200 g caşcaval
verdeaţă
sare, condimente

Piepţii de pui se bat în şniţele groase. Peste fiecare bucată se aşază ciuperci, costiţă afumată şi verdeaţă tocată mărunt. Bucăţile de pui se pun, apoi, într-o tavă unsă cu ulei şi se coc în jur de un sfert de oră. După aceea se toarnă peste ele ouăle bătute cu sare, condimente şi caşcaval ras. Se mai ţin în cuptor până la rumenire. Puiul Regal se poate servi cu legume sau cartofi natur.

Tartă cu fructe

o cană cu lapte
două linguri făină
două linguri fulgi de ovăz
coaja de la o lămâie
două prafuri de vanilie
patru ouă
două linguri zahăr
un vârf de cuţit de sare
stafide, nuci, fructe proaspete

Într-o tavă, de preferinţă rotundă, unsă cu margarină, se aşază bucăţi de fructe proaspete (caise, cireşe, pere, prune etc.), „garnisite" cu stafide şi nuci prăjite (eventual fructe confiate).

Separat, într-un castron, se bat ouăle cu zahărul, coaja de lămâie şi un vârf de cuţit de sare.

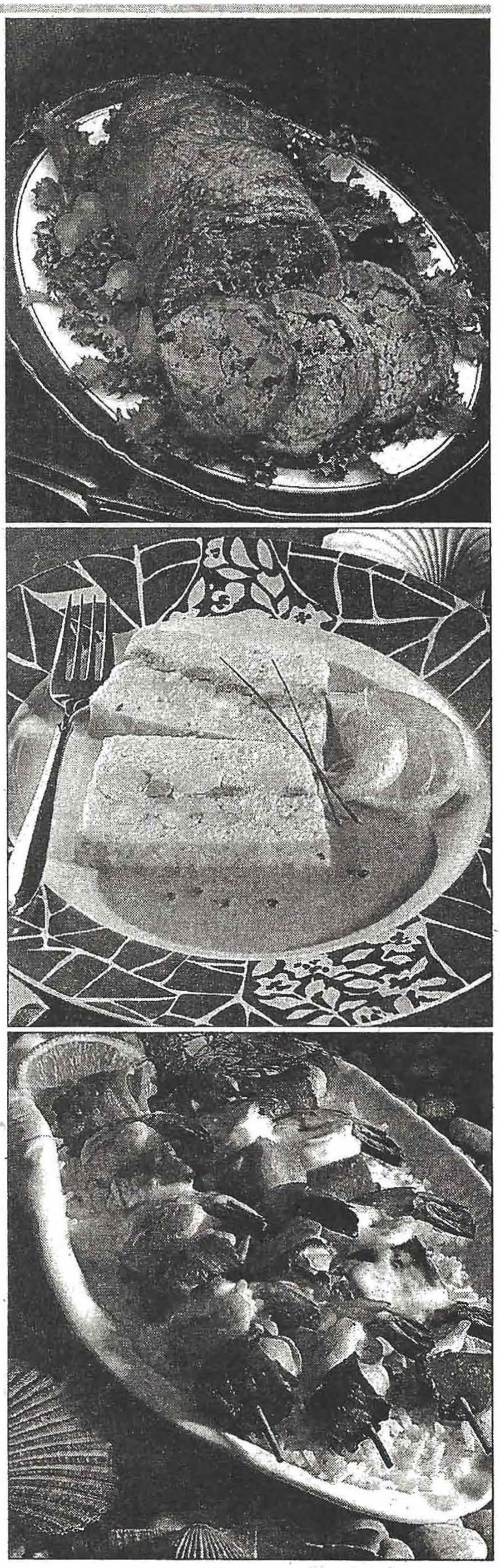

culinare

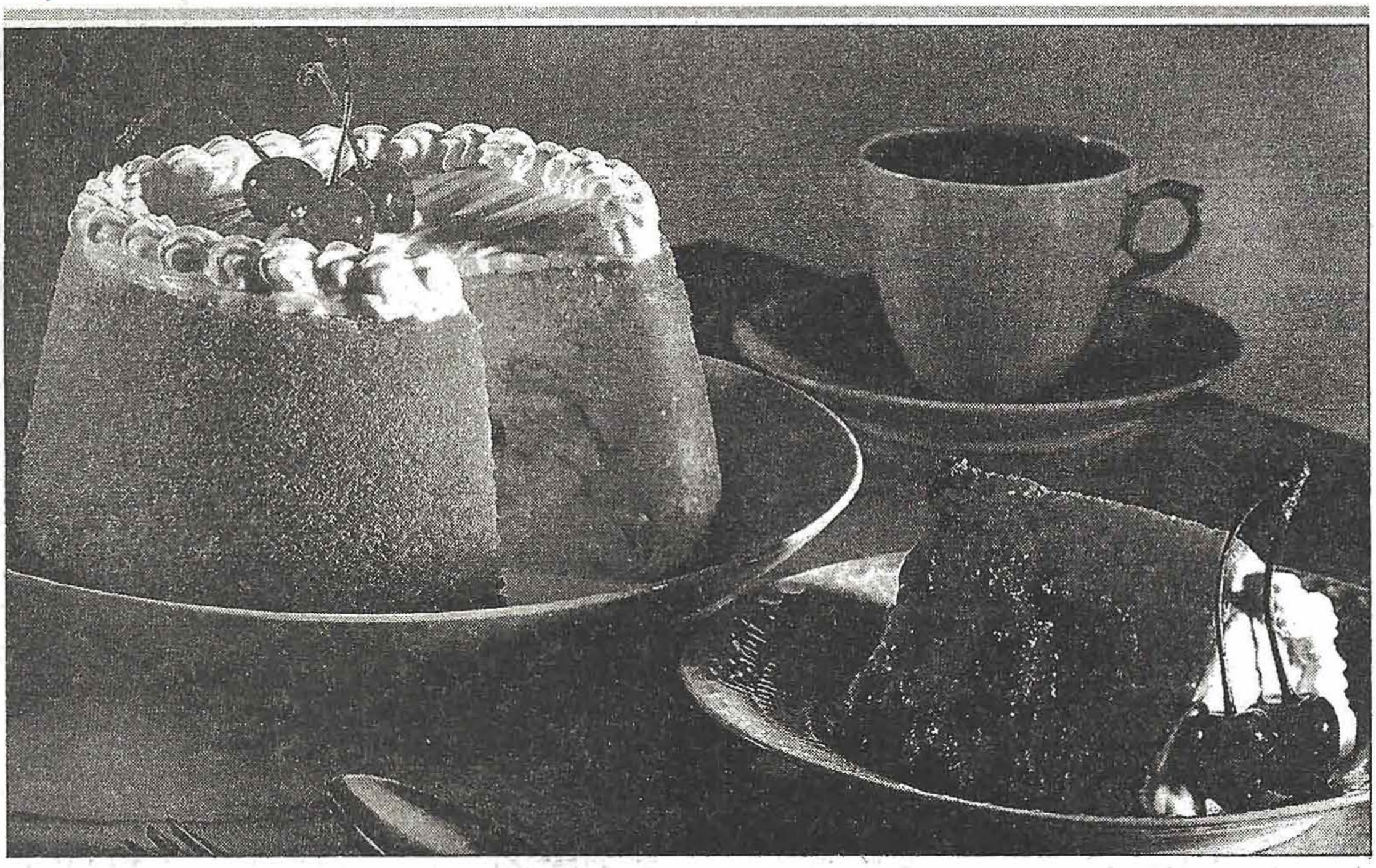

Apoi se adaugă laptele, făina, fulgii de ovăz şi vanilia. Compoziţia obţinută se toarnă peste tava cu fructe. Tarta se coace 20-30 de minute şi se taie în felii triunghiulare, după ce s-a răcit.

Prăjitură cu brânză şi prune

1 kg de brânză de vaci dulce
6 linguri de zahăr
4 ouă
coaja de la o lămâie
200 g stafide
două plicuri zahăr vanilat
cinci-şase prune
două linguri de făină

Brânza de vaci se frământă cu zahărul, coaja de lămâie, ouăle, stafidele, vanilia şi făina. Compoziţia obţinută se întinde într-o tavă unsă cu margarină.

Se ornează cu jumătăţi de prune, aşezate cu partea interioară în sus şi umplute cu trei-patru stafide fiecare. Se coace la foc potrivit, până când se rumeneşte. Nu se taie înainte de a se răci.

Clătite cu fructe şi ciocolată

Aluat de clătite:
0,5 kg fructe tăiate bucăţi
două linguri zahăr
două-trei picături de rom
o cutie *Finetti*
200 g frişcă

Dintr-un aluat obişnuit, se prăjesc clătitele şi se lasă la răcit. Fructele tăiate în bucăţi – pepene, piersici, portocale, mandarine etc. – se amestecă împreună cu două linguri de zahăr şi câteva picături de rom. Peste fiecare clătită se aşază un strat de ciocolată şi câteva bucăţi de fructe, fără zeamă. Se rulează şi se ornează cu frişcă. ■

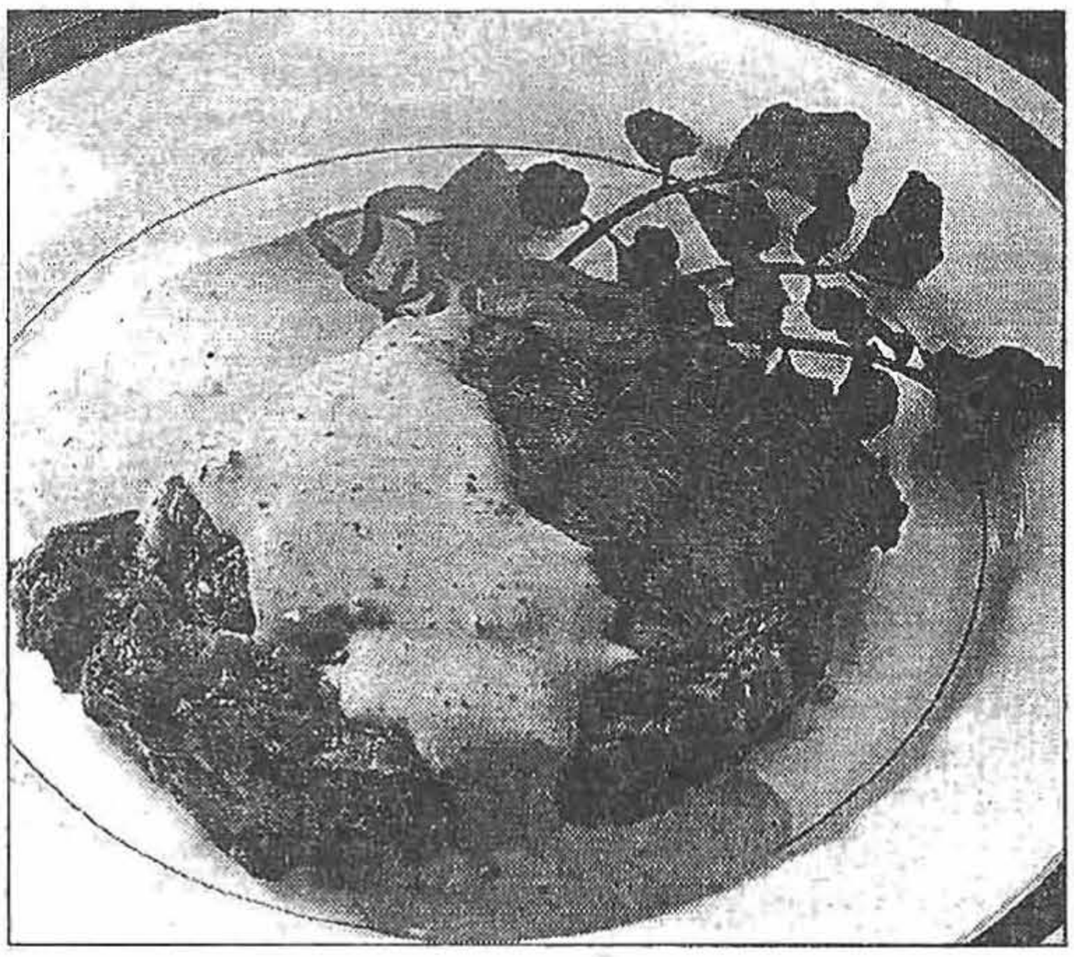

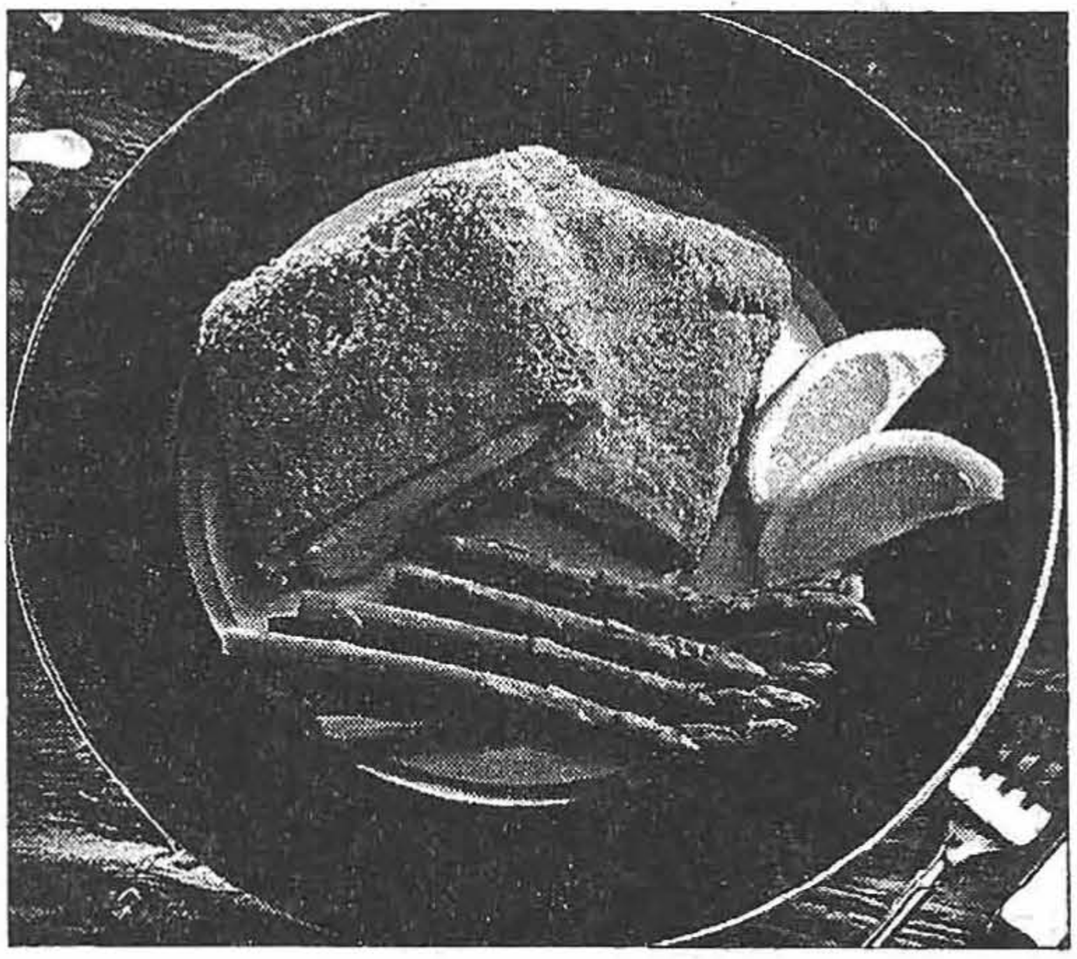

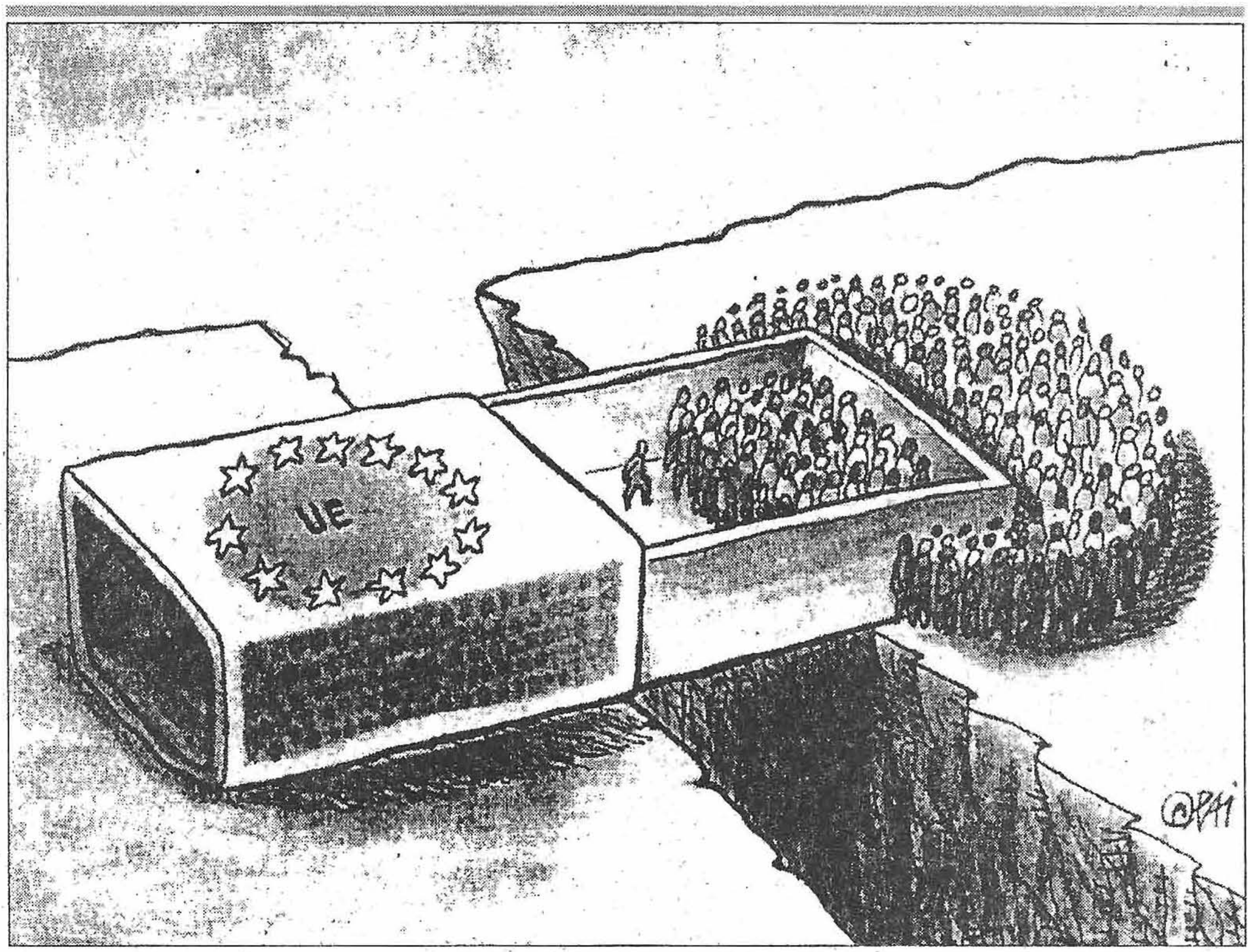

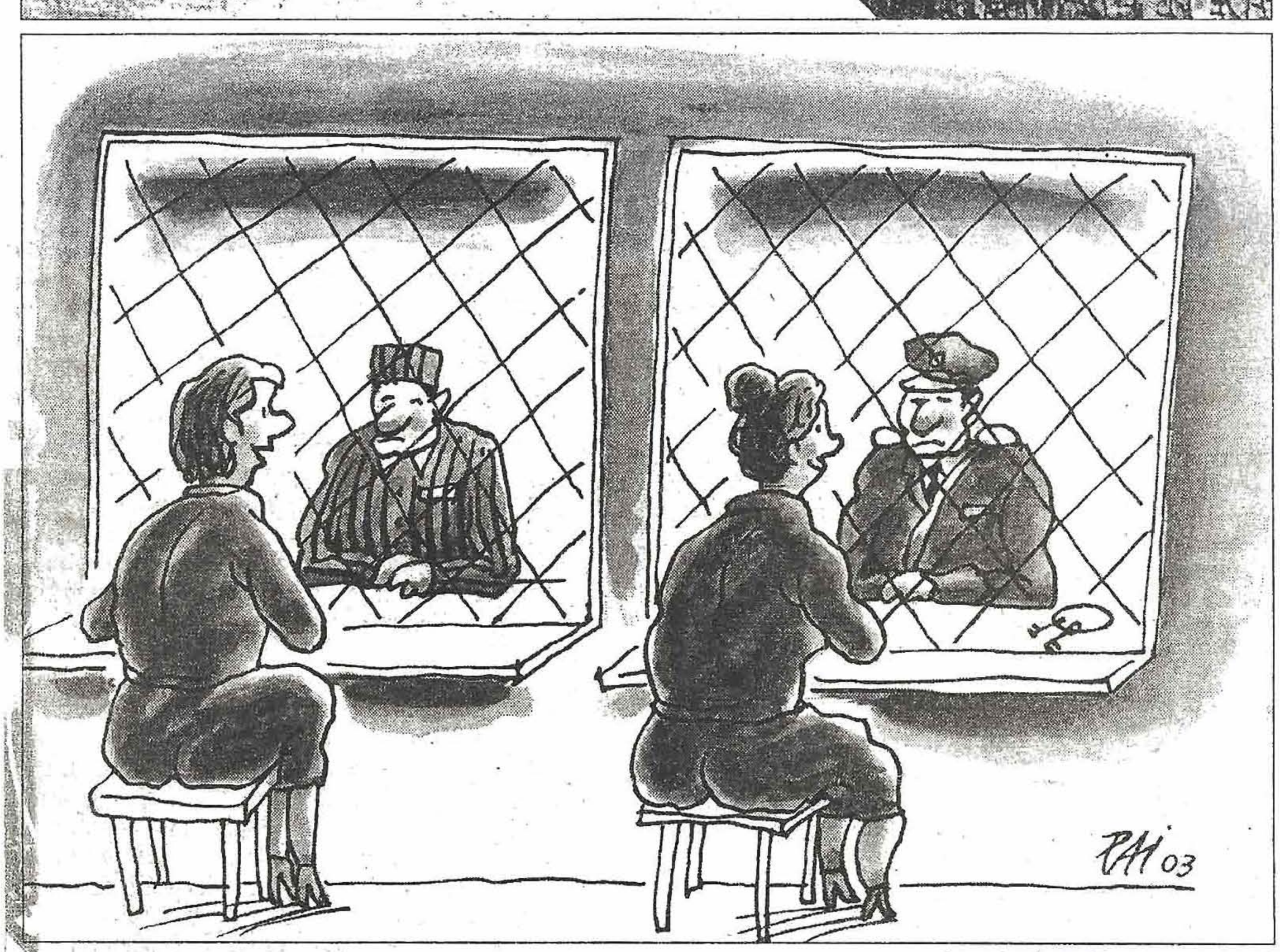

desene de **Iulian Pena-Pai**

Profesorul la Bucureşti, elevul la Suceava

Multe instituţii de învăţământ, unele şi din România, au dezvoltat programe educaţionale la distanţă prin intermediul reţelelor de calculatoare şi al Internetului.

text **Giani Grădinaru**

Calea tradiţională de transmitere a cunoştinţelor de către profesori sau cărţi devine mult mai dinamică. Ea este susţinută de instrumentele noilor tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor, prin reprezentarea lor audio-video în timp real. Rolul cadrelor didactice se modifică. Teleeducaţia deplasează accentul dinspre predare spre învăţare şi creativitate.

Modelul e copiat de prin 1840

Teleeducaţia implică educaţia la distanţă. Ea pune accentul în special pe formarea continuă postuniversitară, instruirea cercetătorilor ştiinţifici, a comunităţilor izolate sau defavorizate geografic.

Utilizarea noilor tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor în procesul educaţional au dus la apariţia teleeducaţiei. Rădăcinile teleeducaţiei le găsim în 1840. Sir Isaac Pitman, părintele stenografiei, a dezvoltat, pe atunci, o reţea de corespondenţă, instruire şi evaluare prin curier. Teleeducaţia de astăzi este asemănătoare, numai că Internetul a luat locul curierului de altădată.

Americanii au înţeles primii importanţa teleeducaţiei. Guvernul american a aprobat în 1996 înfiinţarea unui fond special pentru tehnologie în educaţie. Anual sunt vărsate în acest fond în jur de patru sute milioane dolari. Numai în 1998 au fost alocate de la buget 625 milioane dolari. Un rol important îl are perfecţionarea cadrelor didactice privind utilizarea tehnologiilor informaţiei şi comunicaţiilor în procesul de educare. Treizeci de procente din sumele vărsate în acest fond sunt utilizate în acest sens.

În cazul învăţământului tradiţional, profesorii şi cursanţii sunt prezenţi simultan în aceeaşi sală de studiu. Multe aspecte ale procesului educaţional sunt dezbătute şi clarificate împreună. Materialele didactice sunt concepute în acest sens. Prin teleeducaţie, învăţarea devine independentă de timp şi spaţiu. Ea este accesibilă cursanţilor indiferent de vârstă. Lipsa contactului *face to face* între cursant şi profesor impune o serie de modificări.

Atât timp cât cursantul învaţă singur, materialele didactice pentru teleeducaţie trebuie să conţină toate informaţiile necesare învăţării: rezumate, întrebări recapitulative, exerciţii de autoevaluare, note explicative, referinţe biografice şi glosare de termeni. Cursurile online au în afara textului simplu şi link-uri către bibliografie sau glosarul de termeni, imagini, sunete, filme accesibile tuturor cursanţilor.

Site-ul *Junior Achievement Romania* este considerat ca fiind prima formă de teleeducaţie economică din România. Este vorba de un sistem de teleeducaţie care furnizează o modalitate modernă de învăţare a afacerilor. „Admiterea" se face prin completarea unui formular online de înscriere. La finalizarea cursurilor se primeşte o diplomă de absolvire.

Teleclasa

Teleclasa este o entitate a teleeducaţiei deoarece uzitează din plin de noile tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor. O teleclasă este dotată cu echipamente pentru video şi teleconferinţe, ecrane TV, acces la Internet, casetofoane, hardware şi software pentru multimedia. Într-o teleclasă se realizează cursurile electronice sau teleîntâlnirile între grupurile de profesori şi studenţi. În teleclasă există acces la Internet şi aplicaţii multimedia pentru educaţie. Aici, studenţii au acces la cursurile online disponibile pe Internet.

Sună bine, dar...

...există câteva frâne în dezvoltarea teleeducaţiei în România. Mentalitatea este cea principală. Şcoala tradiţională a fost şi va mai fi mult înainte cea mai agreată, atât de părinţi cât şi de copii. În al doilea rând, prin lipsa unei infrastructuri de comunicaţii adecvate, nu este permis transferul optim al informaţiei de tip text, video şi audio. În al doilea rând sunt obstacolele care ţin de lipsa calificării şi utilizării noilor tehnologii. ■

Ostrov, noul oraş al vinului

text şi foto **Ionuţ Popescu**

Obligat să trăiască întotdeauna în umbra Murfatlarului, vinul de Ostrov a început să urce vertiginos în topul vinurilor româneşti şi al produselor din vin, etalând calităţile aparte ale podgoriei din care provine. Podgoria de la Ostrov, situată în sud-vestul judeţului Constanţa, pe malul Dunării, mărginită la sud de graniţa cu Bulgaria, este cea mai mare podgorie de struguri de masă din România, cu o suprafaţă totală de 1.314 ha şi o producţie de aproximativ 10 tone la hectar. Trecând prin mai multe forme de organizare administrativă, „gospodărie agricolă de stat", „întreprindere agricolă de stat", aici funcţionează acum o firmă cu capital mixt.

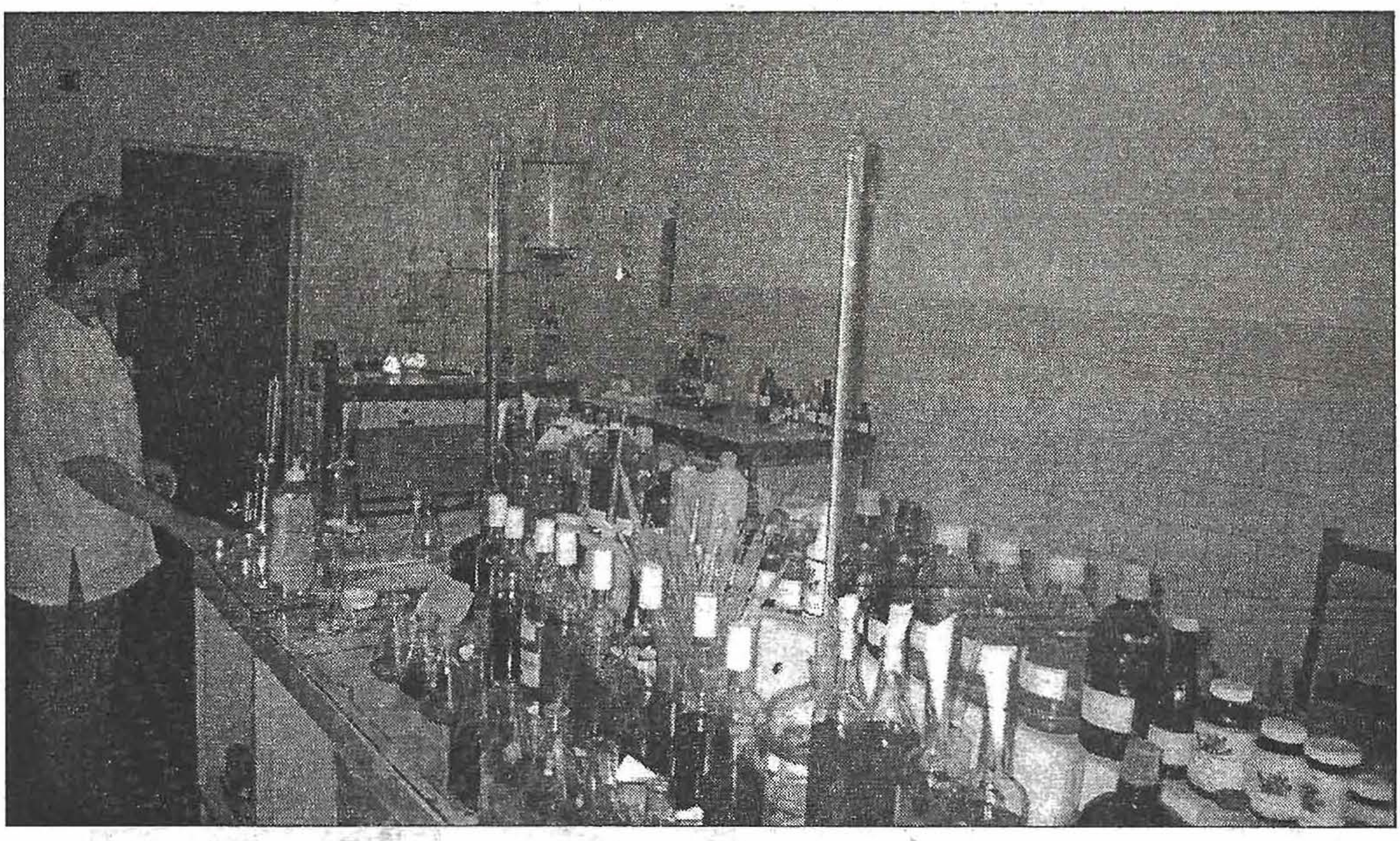

Pe lângă activităţile în care Ostrovul a excelat de-a lungul timpului: producerea şi comercializarea de struguri, fructe, vin şi produse din vin, în ultimii doi ani posibilităţile s-au extins prin achiziţionarea din Austria a unei linii complexe de îmbuteliere a vinului. Deloc de neglijat este şi faptul că aici, la *Ostrov*, se află singura plantaţie de kiwi din ţară.

Singura cale pentru a ajunge la podgoriile Ostrovului este să treci Dunărea cu bacul. După colapsul combinatului de la Călăraşi, „cetatea vinului", cu toate ramificaţiile sale, este unul dintre locurile importante care absorb forţă de muncă în această zonă. Fără pendularea continuă (chiar şi pe timpul nopţii!) a bacurilor de pe un mal pe celălalt, orice activitate ar fi paralizată. Aşa s-a întâmplat în această vară, când, din cauza secetei prelungite, nivelul Dunării a înregistrat cea mai mare scădere din ultimele câteva sute de ani. Din această cauză, chiar şi ambarcaţiunile foarte uşoare au fost împiedicate să plutească, astfel că o mare parte a lucrătorilor de la *Ostrovit* au fost nevoiţi să rămână la serviciu timp de două săptămâni. Norocul a fost că

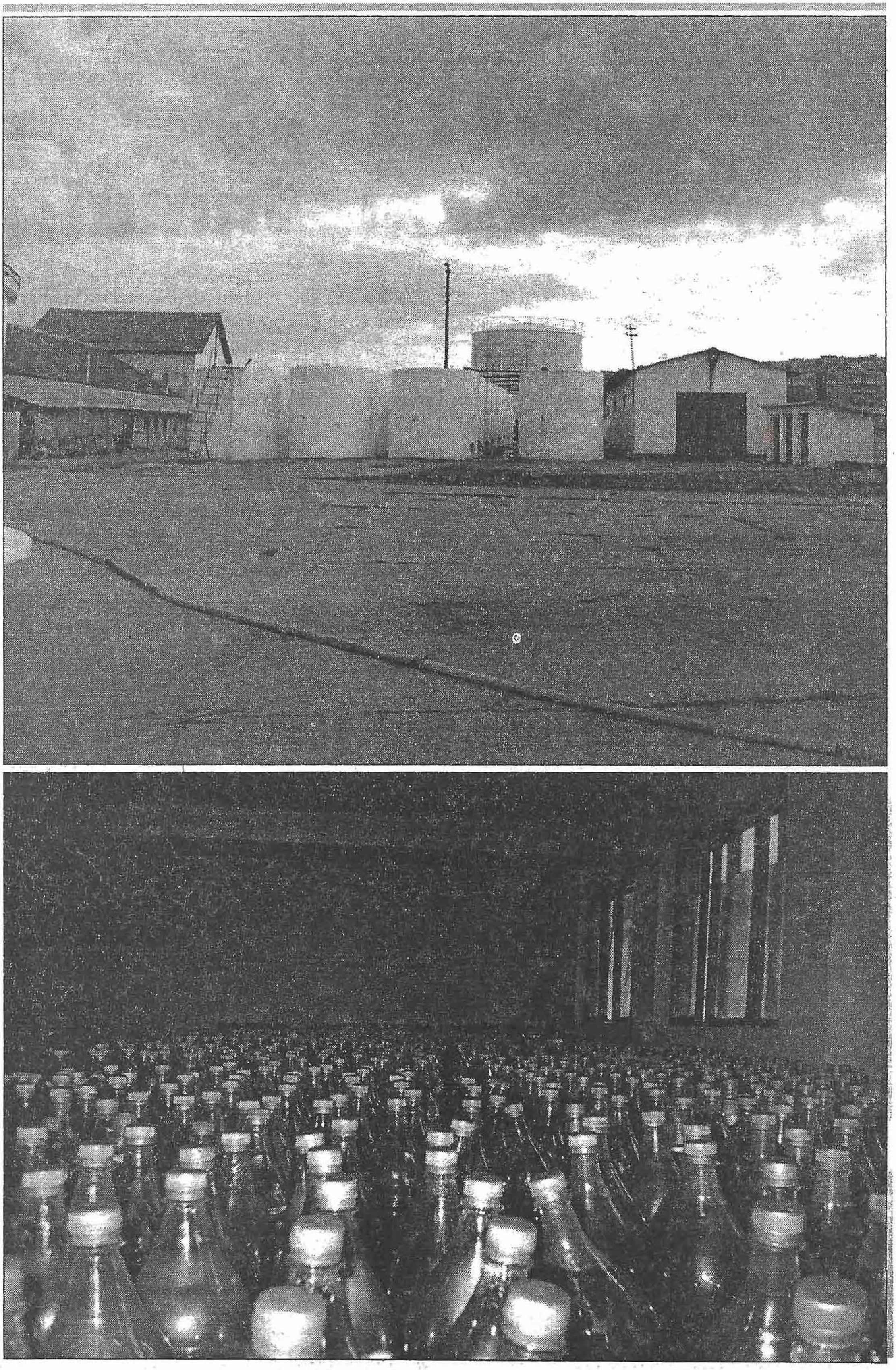

tocmai în perioada culesului, Dunărea a mai prins ceva puteri, iar bacurile au putut face şi câte 16 curse pe zi.

Nu numai condiţiile naturale sunt lucrurile cu care se confruntă firma, ci şi cele legislative, legate de retrocedări de terenuri. Din cele 1.314 ha cultivate au fost retrocedate foştilor proprietari 97 ha vie pe rod, ceea ce înseamnă în jur de 7% din totalul suprafeţei. S-a născut, însă o situaţie paradoxală. Pentru că nu dispun de resursele financiare necesare îngrijirii culturilor de viţă de vie, oamenii au început să vândă ceea ce abia au dobândit, iar societatea cumpără suprafeţele retrocedate, acest lucru intrând în politica sa managerială de extindere a suprafeţei cultivate. Recunoscută în Europa, înainte de 1989, pentru producţiile sale de struguri de masă şi fructe, firma de la Ostrov a pornit o cursă puternică pentru impunerea pe piaţa internă şi externă a vinurilor sale şi, în acelaşi timp, pentru dezvoltarea turismului în zonă. Societatea cuprinde 13 ferme viticole şi trei ferme pomicole; un sector de industrializare a vinului cu două crame (una cu o capacitate de 450 de vagoane, cealaltă de 550 de vagoane), un sector de irigaţii şi desecări, 3 bacuri şi o fabrică de ambalaje. Conducerea de aici şi-a propus ca în curând să înceapă reconstrucţia clădirii din incintă, unde în viitor va funcţiona un hotel după standarde europene. Astfel, Ostrovul va intra în circuitul turistic al Dunării drept un reper obligatoriu.

Pe lângă culturile de struguri *Italia, Afuz Ali, Muscat de Hamburg, Riesling, Fetească albă, Fetească regală*, şi de pomi fructiferi, caişi, piersici, pruni, cireşi, gutui, vişini, meri, există şi două hectare de kiwi, singura plantaţie de acest fel din România. Deocamdată recolta de kiwi nu este foarte importantă, dar cercetările care se fac aici de către Academia de Ştiinţe Agricole din Bucureşti vor duce la adaptarea perfectă a acestui soi de arbust la condiţiile de la noi. Ţinta principală rămâne, totuşi, cucerirea pieţei vinurilor. Şi, ca „argument istoric", oamenii se amuză pe seama faptului că, într-o vreme, Ostrov trecea drept comuna cu cele mai multe cârciumi... 40! Deocamdată se prelucrează, anual, 6-8.000 tone de struguri. Au existat şi recolte record care au depăşit capacitatea de stocare, recoltându-se în jur de 14.000 tone de struguri.

Pentru a ne imagina mai bine proporţiile acestui fapt, trebuie ştiut că în recipientele metalice, speciale pot fi stocate... 1.100 vagoane de vin! Simpla imagine din interiorul cramelor creează o senzaţie greu de descris...

După ce vinul stă cel puţin 6 luni în cramă, se poate spune că este gata pentru prelucrare. Urmează trei pritocuri (tragerea vinului de pe drojdie), apoi mai multe etape de filtrare şi pasteurizare. Tehnologia este separată pentru fiecare soi în parte.

Se îmbuteliază două vagoane de vin pe zi, şi 200 de vagoane pe an, în sticle de 750 ml, 1 l, 2 l, 5 l, sub denumirea de *Terasele Dunării*. În laborator am aflat câte ceva despre latura ştiinţifică a licorii adevărului. În funcţie de gradul de alcoolizare, vinul este unul „de masă", ori „de calitate superioară". El trebuie să fie limpede, să aibă „buchet", să nu fie acru, şi fără gust de dop. În ceea ce priveşte vechile dileme: „Dacă în vin se pune apă?" şi „Dacă se face vin cu ajutorul pastilelor?", lucrătorii de aici au răspuns ferm: „Nici o cramă care se respectă, nu se gândeşte la aşa ceva!"...

■

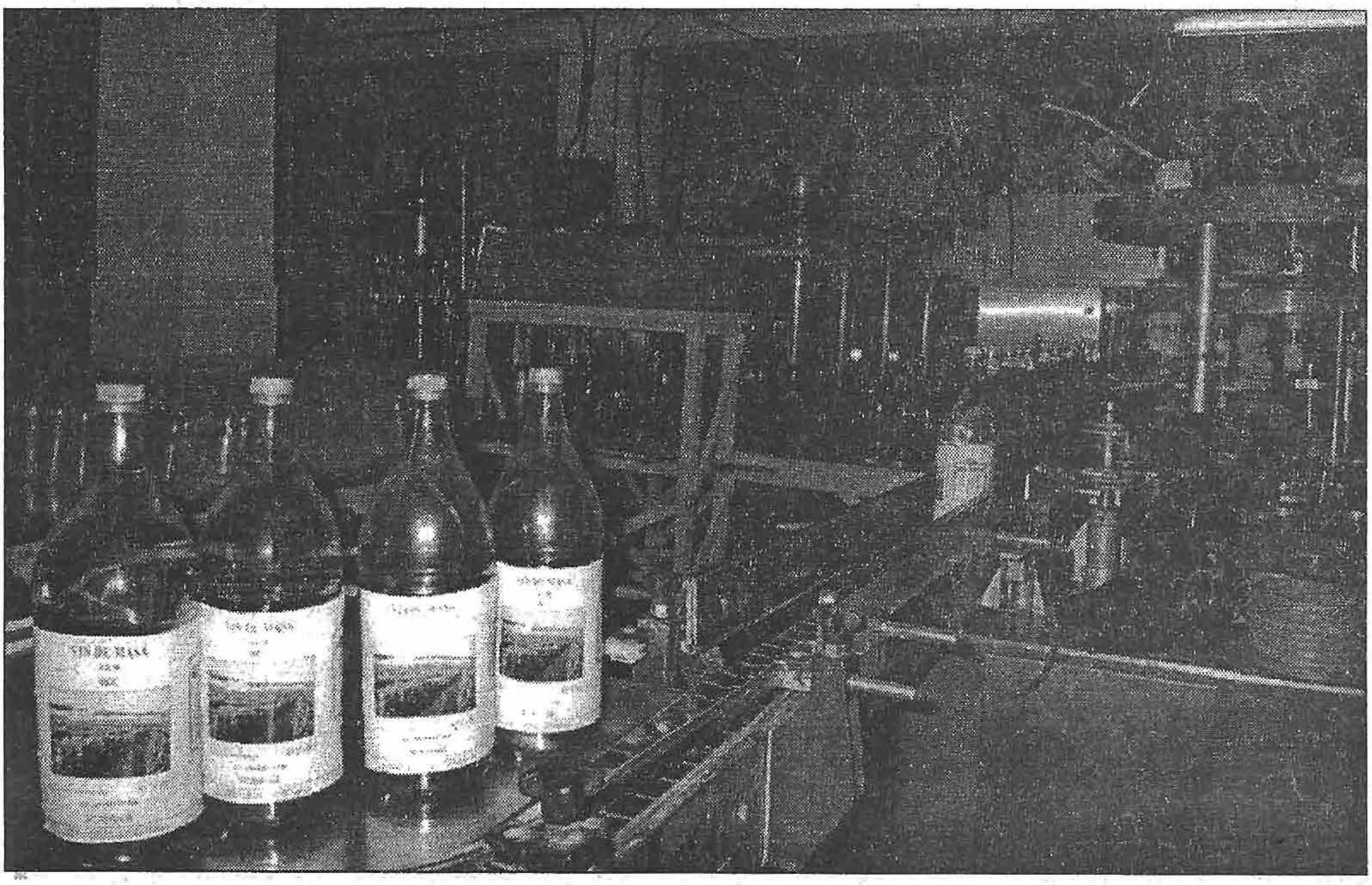

Cicciolina

a fost informatoare a securităţii maghiare

text **Liviu Timbus**

Faimoasa curtezană, pe numele ei adevărat Ilona Telesky, a devenit celebră prin filmele porno, dar şi prin neaşteptata ascensiune în viaţa politică: deputat în Parlamentul italian.

Ziarele au folosit tone de cerneală tipografică pentru a prezenta publicului larg aventurile sale amoroase, dar cea mai „documentată" relatare o reprezintă volumul de memorii, în care autoarea nu se sfieşte să-şi înfăţişeze fără perdea şi cu lux de amănunte manifestările instinctului sexual, încă din perioada preşcolară. Cicciolina mărturiseşte, fără scuze şi pudoare, că s-a culcat cu 2.000 de bărbaţi, între care s-au aflat deopotrivă japonezi, negri, indieni, de staturi variate, voinici sau delicaţi. „Nu sunt înzestrată cu o mare inteligenţă – declară vedeta cu debordanta ei sinceritate – şi nu am putut învăţa pentru a deveni doctoriţă, ingineră sau avocată. Dar singurul lucru pe care am putut să-l folosesc, pentru a ajunge ceva în viaţă, a fost frumuseţea mea şi corpul bine făcut cu care m-a înzestrat natura. Consider că tot ceea ce am făcut este un fel de artă şi aş fi fericită dacă şi alţii ar privi-o ca atare". Iar în alt loc, vedeta susţine că a face dragoste într-un film porno este un simplu exerciţiu de gimnastică. „Pe când a face dragoste în viaţa particulară reprezintă, într-adevăr, plăcerea supremă, unde satisfacţia fizică este laolaltă cu tandreţea."

Ilona Telesky – viitoarea Cicciolină – a văzut lumina zilei la Budapesta, la 26 noiembrie 1955, „într-un apartament modest al unui bloc suprapopulat", notează ea în lucrarea de memorialistică. Şi mai departe: „Casa în care m-am născut semăna mai mult cu iadul, cu toţi oamenii aceia care trăiau înghesuiţi ca nişte sardele, cu femei cu funduri mari, cu soţi cu ditamai burdihanul, murdari şi pătaţi de grăsime, cu copii care răcneau alergând pe scări, cu hârâitul vechilor fonografe şi soneria blestemată a ceasului deşteptător care îmi strica somnul de la şase şi jumătate dimineaţa."

După primele aventuri sexuale la o vârstă fragedă şi după ce izbuteşte să devină un fotomodel cunoscut, tânăra unguroaică se măritră cu un agent comercial italian, Salvatore Marconi, care o duce în Italia... Divorţează de el în scurtă vreme şi începe cariera de vedetă porno. Rolul de actriţă principală în astfel de filme – recunoaşte Cicciolina cu aceeaşi francheţe – i-a adus nu numai celebritate, ci, la un moment dat, şi un loc în Parlament şi, deopotrivă, un apartament spaţios şi elegant de 300 de metri, dar mai ales independenţa financiară atât de dorită de orice femeie modernă.

În urmă cu câţiva ani, după ce s-a retras din viaţa politică, Cicciolina s-a căsătorit cu un cunoscut sculptor american. Din acest mariaj s-a născut un băieţel pe care l-a botezat Ludwig-Maximilian. Sosirea lui pe lume a obligat-o pe actriţă să adopte o viaţă mai decentă. Nu mai face filme porno de aproape 12 ani, în schimb apare în diverse cluburi şi localuri de noapte în chip de cântăreaţă erotică. Deşi nu mai este prea tânără, Cicciolina se mândreşte cu corpul ei şi mai ales cu minunaţii ei sâni de care este foarte mândră şi nu se sfieşte să-i arate cu orice ocazie. De curând şi i-a corectat printr-o operaţie plastică.

În ultima vreme, Ilona, alias Cicciolina, a şocat opinia publică prin câteva declaraţii neaşteptate, pe care le-a făcut cu acelaşi curaj năucitor. Ea şi-a exprimat dorinţa de a intra din nou în politică, dar nu în Italia, ci în ţara ei de origine, unde speră să devină deputat. Totodată, vedeta a stupefiat publicul larg, declarând că, în tinereţe, înainte de a părăsi Ungaria, a lucrat ca informatoare a Securităţii maghiare. A recunoscut, astfel, că pe vremea când servea în cofetăria elegantă a unui hotel din Budapesta, au venit la ea trei bărbaţi care i-au propus să obţină informaţii – contra cost – de la clienţii străini. Ceea ce a şi făcut în nopţile de dragoste cu diferite persoane sosite din străinătate şi aflate în vizorul poliţiei politice.

Dacă avem în vedere sinceritatea şi nonşalanţa pe care le-a dovedit în dezvăluirea trecutului, mai că ne vine să-i acordăm un surâs de simpatie. Asta după ce ne gândim câţi securişti cosmetizaţi ocupă posturi importante în România şi o fac pe anticomuniştii. Cicciolinei nu i-a cerut nimeni să-şi deconspire păcatele tinereţii. A făcut-o singură. ■

Un prof de mate la microfon

text **Raluca Şeinoiu**
foto **Octavian Tibăr**

Cătălin Mosoia este unul dintre realizatorii emisiunii *Infomania* de la *Europa FM* şi, probabil, unul dintre puţinii *science journalists* din media românească. Prestigioasa publicaţie americană *Who´s who* a decis să-l includă printre personalităţile care vor fi prezente în paginile sale în ediţia 2003-2004. Vorbeşte despre aurore boreale, furtuni geomagnetice, explozii solare, eclipse de Lună sau echipamente ultraperformante cu atâta convingere şi profesionalism încât am vrut să cunosc persoana din spatele vocii.

Matematician de formaţie, pasionat de astronomie, jurnalist de ştiri şi de ştiinţă, toate acestea m-au făcut curioasă şi m-am întrebat *Who's Cătălin*? L-am contactat şi am stabilit prin e-mail o întâlnire la radio. L-am găsit în biroul său care se învecinează cu o cabină de emisie, pregătindu-şi reportofonul pentru înregistrările din ziua următoare. Cu laptopul în faţă, înconjurat de hârtii pe care sunt scrise ştiri, cu mobilul alături, aceasta este atmosfera în care îşi desfăşoară activitatea. Ne-a mărturisit că, de obicei, el este cel care pune întrebările şi că această nouă postură este o noutate pentru el. După ce am făcut câteva poze, am început să stau de vorbă cu primul jurnalist român ce va apărea în paginile cunoscutei publicaţii.

În fiecare an, *American Biographical Institute* editează mai multe publicaţii, printre care şi *The Contemporary Who's Who*. El a fost propus de o persoană de la noi din ţară şi, după un timp, spre surprinderea lui, a primit o scrisoare prin care era anunţat că va fi inclus în ediţia 2003-2004. Gândindu-se la poezie, numeşte acest fapt „o întâmplare

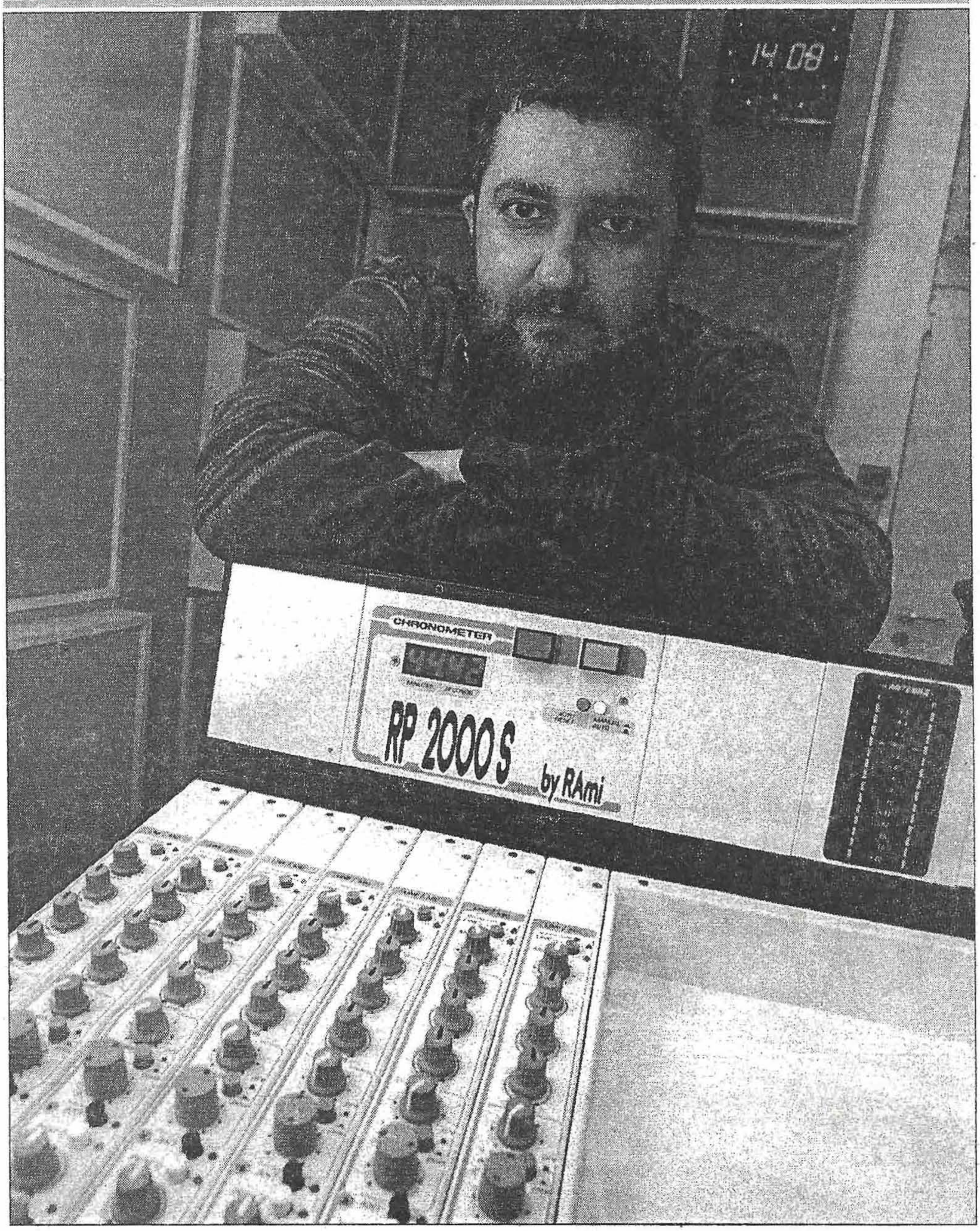

fericită a fiinţei mele". Şi continuă modest: „Bineînţeles, e o realizare personală, dar fără *Europa FM* nu aş fi putut să ajung aici. E adevărat că am avut nişte lucrări legate de jurnalismul de ştiinţă, care este foarte puţin practicat în România, dar nu aş fi reuşit singur." Îi place să vorbească despre astronomie, dar nu exclude şi alte domenii: medicină, tehnologie; într-un cuvânt, tot ce înseamnă a vorbi pe înţelesul omului obişnuit despre ştiinţă. Nu i se pare o misiune grea, a fost profesor şapte ani şi ceea ce face acum este o continuare a acestei profesii îndrăgite odată. Oricum, este foarte atent să nu fie o abordare academică. După ce îşi găseşte subiectele, reia textul documentării şi îl transpune într-o variantă abordabilă pentru public. Dacă se încurcă, apelează la sfatul specialiştilor care, după părerea sa, dau greutate materialului. Aşa s-a întâmplat când a vorbit despre furtunile geomagnetice şi a apelat la cercetătorii de la Institutul Astronomic al Academiei.

Cătălin Mosoia este absolvent al Facultăţii de Matematică-Fizică, după care pasiunea pentru astre

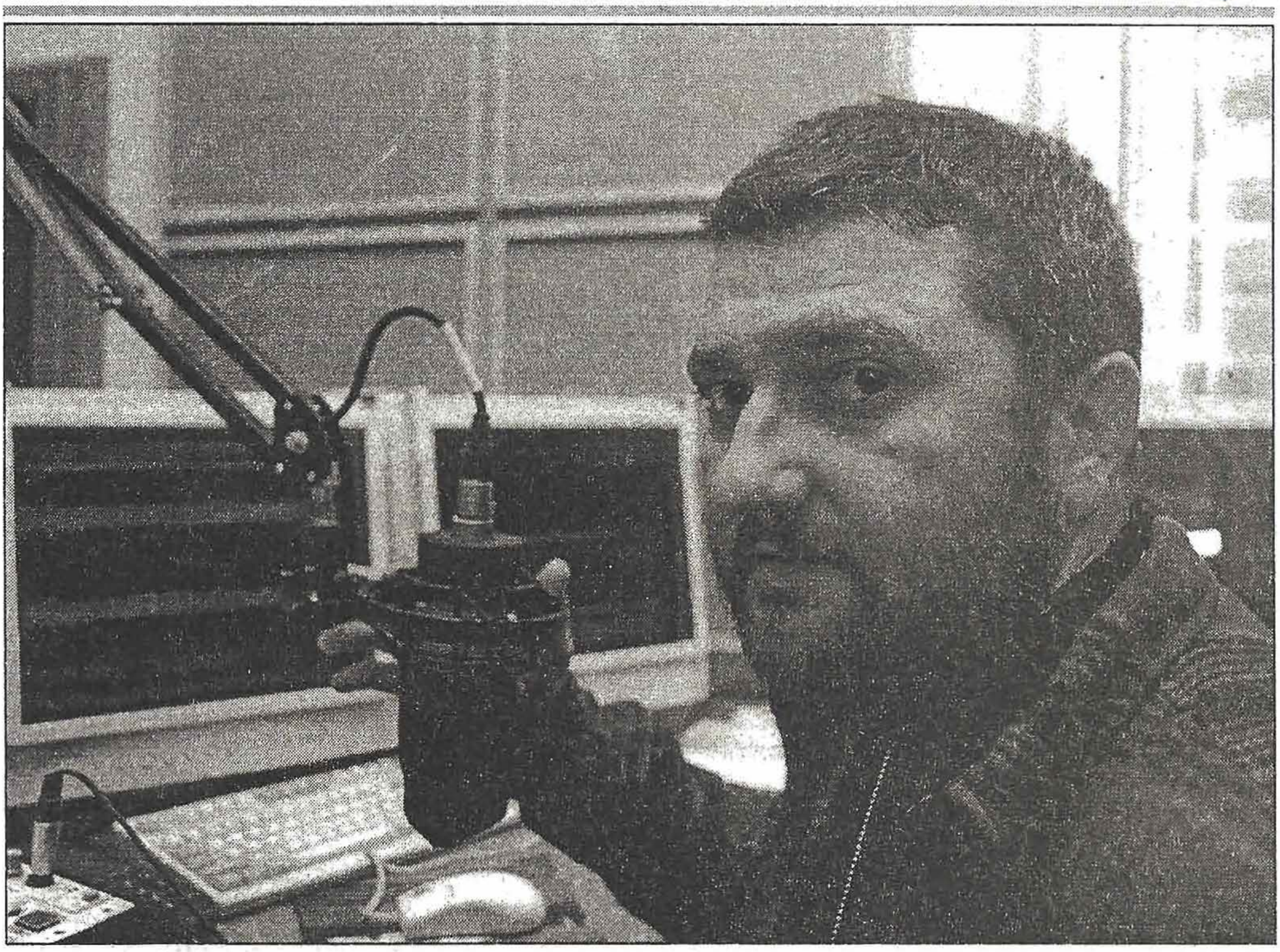

l-a îndemnat să urmeze şi Facultatea de Matematică. Din curiozitate, l-am întrebat dacă mai face vreo integrală din când în când. Mi-a răspuns că nu are timp, dar că îi este dor uneori. Însă i se pare mult mai dinamică activitatea de acum, când îi lasă pe specialişti să vorbească şi implicit să se afirme. Îşi aduce aminte cu plăcere de orele de astronomie când mergea cu clasele la *Planetariu* sau la *British Council* unde vizionau filme de specialitate pe care, ulterior, le discutau. Mai ţine legătura şi astăzi cu unii dintre foştii săi elevi care acum îl ascultă la radio pe domn' profesor.

Tentaţia jurnalistică a existat pentru el încă din studenţie iar în 1992 a debutat cu un articol despre teoriile cosmogonice. Şi-ar dori să fie cu adevărat un *science journalist*, aşa cum există în Statele Unite sau în Suedia. S-a format pentru această profesie la *Radio România*, unde a avut şansa de a întâlni câţiva oameni de la care a avut numai de învăţat. Din 2000 a venit la *Europa FM* unde este secretar general de redacţie. Realizează o revistă a presei ştiinţifice, materiale pentru jurnalele de ştiri, pentru emisiunea *Infomania* şi pentru rubrica *Europa Plus*, gândită ca un magazin ştiinţific. Pentru a se documenta consultă revistele specializate, stă câteva ore pe Internet iar dacă e vorba despre un domeniu specific încearcă să ia legătura cu cât mai multe institute de cercetare din România. Continuă această activitate şi acasă, unde petrece alte câteva ore în faţa computerului, ascultă alte posturi de radio, răsfoieşte diverse publicaţii astfel încât să nu îi scape nimic. Cel mai recent fenomen astronomic pe care l-a urmărit a fost apropierea lui Marte de Pământ când a fost la Observatorul Astronomic, dar din păcate nu s-a văzut prea bine. Îşi aminteşte zîmbind de eclipsa de soare din 1999. Atunci a fost probabil singurul jurnalist care a mers la Grădina Botanică pentru că l-a interesat umbra lăsată de frunze în momentul în care luna se depărta de soare, iar în momentul de totalitate a trecut un liliac pe deasupra capului său. Dacă i s-ar oferi şansa de a face parte dintr-un echipaj de astronauţi, ar pleca în spaţiu, nu ar avea nici o ezitare, însă este realist şi ştie că este puţin probabil ca acest vis să devină realitate.

Chiar dacă are pe ecranul telefonului semnul zodiacal, crede ceea ce au spus astrologii numai până în secolul al XVII-lea, dar se gândeşte că apropierea dintre cele două discipline ar putea constitui subiectul unui documentar pe care să-l realizeze.

Din păcate are puţin timp liber, din două în două săptămâni lucrează şi duminica. Şi totuşi, când are răgazul citeşte poezie: Leonid Dimov, Tristan Tzara iar la insistenţa mea a recitat chiar câteva versuri din Nichita Stănescu. Nu se consideră un orăşean, chiar dacă s-a născut la Bucureşti, deoarece a crescut la bunici, la ţară, unde i-ar plăcea să ajungă, dar acum nu mai are maşină şi îi este mai greu. Şi-ar dori să ajungă să revadă oraşele York şi Deva, Apusenii şi poate se va întâmpla şi asta într-un concediu. Este primul bărbat care îmi spune că nu îi place berea, pentru că nu ştie unde să o aşeze şi apoi îi place un vin bun. Asta nu înseamnă că nu are motive să se întâlnească şi el cu prietenii, ba, din contră, se vede cu ei din când în când pentru a vorbi, a râde şi a uita de toate grijile. ■

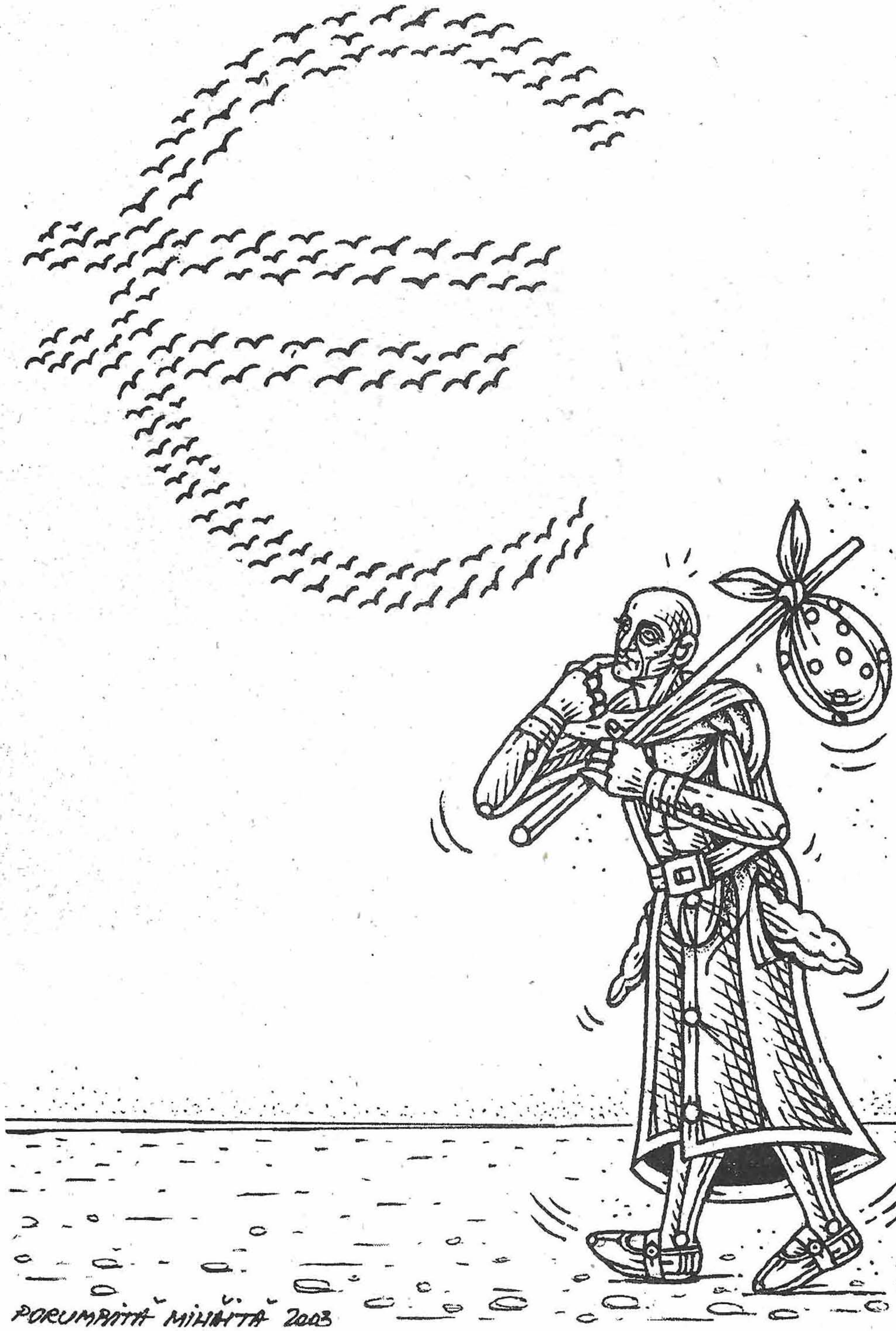

desen de **Mihăiță Porumbiță**

Festivalul „Enescu", un succes surprinzător?

Pentru majoritatea intelectualilor români, succesul Festivalului „Enescu" din septembrie 2003 a fost surprinzător. Cum, bucureşteanul chiar este interesat de muzica clasică ? Chiar pe muzicieni afluenţa publicului i-a mirat. De ce în stagiune nu vin la concerte, iar la festival nu aveai loc să arunci un ac ? De unde a apărut acest public în majoritate tânăr, care a fost rar sau deloc la concerte de muzică clasică înainte de septembrie 2003 şi care a făcut ca Sala Palatului şi Ateneul Român să devină neîncăpătoare ?

text **Oltea Şerban-Pârâu**

Dan Grigore şi Lawrence Foster

Motive ale popularităţii

Au existat câteva motive evidente care au condus către această superbă şi sinceră afluenţă de public dornic de cultură. Primul a fost nivelul preţurilor la bilete, cele mai ieftine fiind echivalente cu preţurile biletelor la film la *Mall*. Iar pentru aceşti bani aveai ocazia să vezi orchestre de talia *London Symphony* sau *Maggio Fiorentino*, având la pupitru titani ai artei dirijorale precum Sir Colin Davis sau Zubin Mehta şi cu solişti aflaţi între primii cinci în lume la categoria lor, precum violoniştii Maxim Vengerov şi Sarah Chang. Un alt motiv a fost promovarea mai atentă decât în alţi ani a evenimentului şi sublinierea aspectului de unicitate a ofertei. Totuşi, sunt convinsă că se putea face mai mult, mai ales în sensul acomodării publicului cu ideea că un concert de muzică clasică nu este neapărat ceva rezervat elitelor şi celor care au crescut cu pian în casă. Şi mă refer la posibilitatea televiziunii naţionale de a gândi, realiza şi difuza o serie de rubrici de popularizare a muzicii clasice, atractive,

Corina Dumitrescu şi Ovidiu Matei Iancu

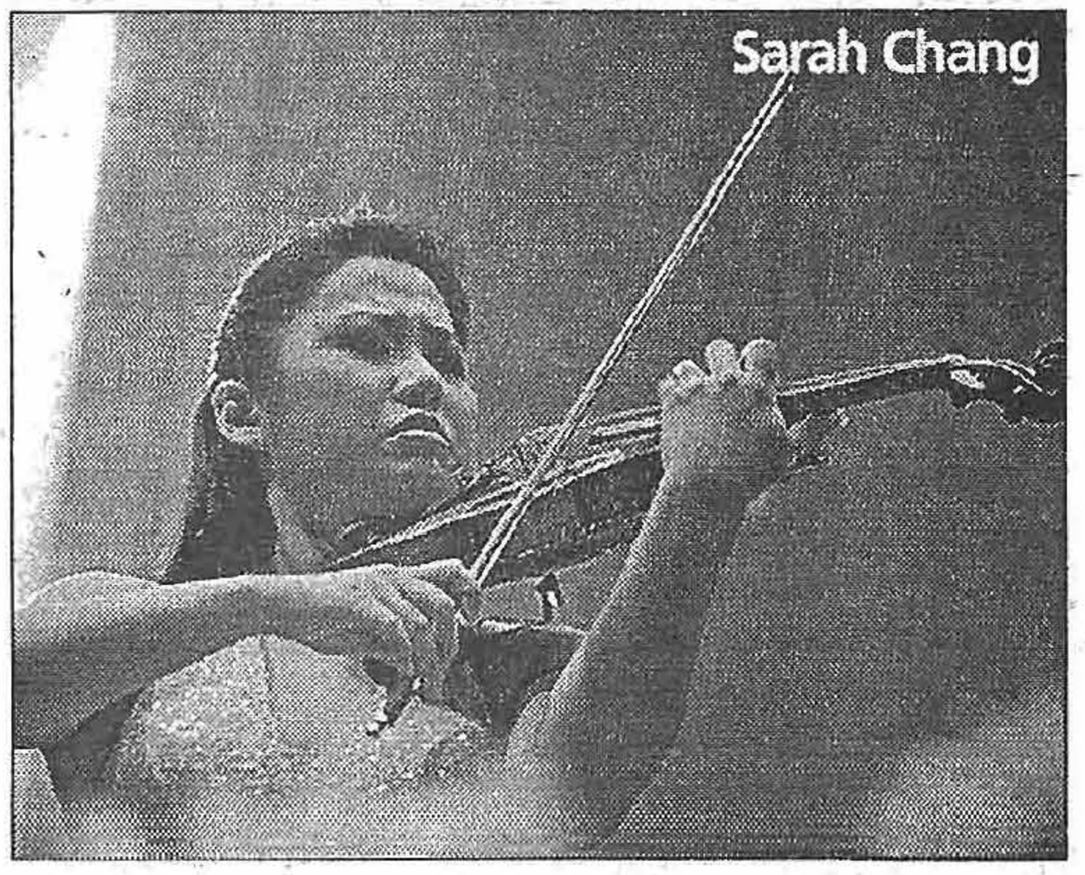
Sarah Chang

cu aer tineresc, profesionale dar nu seci, prin care în mod deosebit tinerii să fie atraşi către această zonă. Esenţial este să aibă posibilitatea de a alege în cunoştinţă de cauză. Poate astfel îi vor rămâne fideli.

Dirijorul Lawrence Foster, fost director artistic al festivalului, afirma într-un interviu: „Nu am văzut niciodată atât de mulţi oameni venind la atât de multe concerte. În mod clar, festivalul este din ce în ce mai bine organizat, beneficiază de o bună politică a vânzărilor de bilete, astfel încât concertele devin accesibile cât mai multor români. De altfel, cel mai important fapt, la ora actuală, este ca festivalul să continue în această Sală mare a Palatului, nu să ne întoarcem la Ateneu, aşa cum s-a sugerat. Pentru că nu vom obţine altceva decât 5.000 de oameni care vor trebui să vadă acest festival la televizor, în loc să vină în sală. Acest festival este gândit pentru comunicarea pe viu, iar această sală sună deja mai bine, dar acustica poate fi încă îmbunătăţită. Este incredibil numărul de oameni care vin la aceste concerte."

Enescu în festivalul lui

2003 a fost anul în care, dintre cele 16 ediţii ale festivalului s-a cântat cel mai mult Enescu. Cu toate „derapajele", în general putem vorbi despre interpretări-eveniment, cu atât mai mult cu cât aproape toate orchestrele au cântat câte o lucrare simfonică sau vocal-simfonică enesciană (sau o importantă piesă românească a secolului XX), versiuni precum cea a *Simfoniei a III-a* cu *Royal Philharmonic Orchestra* (Horia Andreescu la pupitru), a poemului *Vox Maris* cu Filarmonica din Helsinki, dirijor Leif Segerstam sau a *Octetului de coarde* (orchestrat) cu *Kremerata Baltika* şi Gidon Kremer. Pentru unii, Enescu a fost o experienţă nouă, pentru alţii o veche cunoştinţă, important este acum că 12 orchestre străine pot înscrie în repertoriul lor lucrări enesciene. Un iubitor şi apărător al muzicii enesciene, violonistul Gidon Kremer, afirma: „Numele şi muzica lui Enescu au jucat un important rol în viaţa mea, încă din tinereţe. Eram adolescent când m-am pregătit să particip la *Concursul Enescu*. Aveam 16 ani, dar atunci nu am putut veni la Bucureşti pentru că trăiam în fosta Uniune Sovietică şi pentru a fi trimis în străinătate trebuia întâi să câştigi foarte multe competiţii interne. Faptul că eram foarte tânăr a fost folosit ca un pretext pentru a nu fi lăsat să călătoresc la acel moment. Dar la acea vreme studiasem deja partituri enesciene, eram foarte influenţat de unul dintre elevii săi, Yehudi Menuhin, auzisem deja unele înregistrări ale lui Enescu, aşa că din punct de vedere artistic mă puteam considera un fel de urmaş al lui. Întotdeauna am fost interesat de personalitatea acestui muzician, cu atât mai mult cu cât trăim într-o epocă în care există din ce în ce mai puţine personalităţi şi din ce în ce mai multe staruri (care nu sunt personalităţi). Aş spune că Enescu rămâne pentru mine unul dintre acei artişti, muzicieni şi compozitori care pot fi un exemplu, pe care un profesor îi poate recomanda oricărui elev ca model de urmat. Modul lui de a se afla în relaţie cu muzica şi cultura a fost exemplar. Iar a servi cauza lui Enescu înseamnă pentru mine a fi muzician."

De pe scenă şi din sală

S-a vorbit mult despre acustica deficitară a Sălii Palatului, despre „bijuteria" care este Ateneul Român, dar într-un final se pare că aceste discuţii îi interesează doar pe muzicieni şi pe melomanii foarte avizaţi. Avantajul ca accesul la concerte să fie posibil pentru un număr de 4.000 de oameni faţă de 800 (capacitatea Ateneului) cântăreşte mult mai mult în balanţă, decât acela ca audiţia să tindă spre perfecţiune din punct de vedere acustic. Violonista Sarah Chang, invitată a acestui festival, atingea subiectul popularităţii muzicii clasice prin prisma industriei discografice: „Cred că majoritatea

artiştilor ar vrea să aibă un public cât mai larg, de vârste diferite. Când te uiţi la schemele de marketing, la copertele de disc ale unor artişti, vezi că ele sunt gândite astfel încât să atragă atenţia mai mult asupra sexualităţii sau aspectului fizic al respectivului artist şi mai puţin asupra a ceea ce conţine acel disc. Dacă în acest fel unii oameni care nu au ascultat niciodată muzică clasică, intră într-un magazin, se uită la acel poster sau CD şi îşi pun problema să-şi cumpere discul şi poate să afle cine este Bach, cred că e minunat...".

În final, acest festival este gândit pentru a atrage publicul larg, nu doar elitele şi aşa a fost de la prima ediţie, din 1958, dovadă stând spusele invitaţilor de atunci, precum era profesoara lui Dinu Lipatti, Nadia Boulanger: „După părerea mea, publicul formează o categorie de oameni de care în general uităm complet. Eu am fost de-a dreptul uimită de participarea publicului românesc. Pe o căldură toridă, sala de concert era plină până la refuz; oamenii ascultau ore întregi şi se întorceau din nou; am remarcat entuziasmul, gentileţea şi generozitatea acestui public." În 2003, violoncelistul Misha Maiski afirma: „Publicul e extraordinar, foarte entuziast, cunoscător şi rafinat. E o plăcere întotdeauna să cânţi pentru o astfel de audienţă. Pentru mine, o parte a muzicii, cea mai importantă, este cea care ţine de inspiraţie. Publicul este al doilea aspect ca importanţă. Eu cânt pentru oameni şi de aceea spectatorii sunt un element extrem de important. Publicul românesc este minunat şi mă bucur să cânt pentru el."

Cu siguranţă, la distanţă de aproape jumătate de secol, cei doi mari muzicieni vorbesc despre un public complet diferit, în care poate câteva zeci de persoane să fie aceleaşi. Iată un domeniu în care o posibilă afirmaţie „nu s-a schimbat nimic" nu întristează atât de mult ca în altele. ■

Râsul bate plânsul

Câteva perle culese din armată

„Fruntaşul Popescu va fi pedepsit cu cinci zile de arest, pe motiv că a fost găsit cu o persoană de sex feminin la gardul unităţii, în loc să fie în pat".

☺

„Sergentul Popescu va fi pedepsit cu cinci zile de arest pe motiv că, imitând vocea locotenentului Ionescu, a urlat ca un bou".

☺

„Instrucţia domnului medic militar Ionescu, cu tema «Cum rămân sănătos» se amână pe motiv de boală".

☺

„Băgaţi la tărtăcuţă, regulamentul nu poate fi încălcat absolut niciodată, cu excepţia situaţiilor prevăzute de regulament".

☺

„Să nu mai prind picior de soldat nebărbierit prin unitate!"

☺

„Măi rahat, nu mai mişca în formaţie, că te mănânc!"

☺

„O mână criminală a dat cu piciorul şi a spart chiuveta!"

☺

„Să ne lămurim cu fumatul: de fumat, fumatul nu se fumează!"

☺

„Să nu vă prind că toată ziua urcaţi scările în sus şi-n jos!"

☺

„– Ce carte citeşti, caporal? – Secolul XX. – Aha!... Eu am mai văzut cartea asta, dar avea altă copertă! – O fi fost alt număr. – Nu-nu-nu, era tot douăzeci!"

☺

„Am auzit un zâmbet în formaţie".

☺

„Bateţi trei paşi şi începeţi să cântaţi cu stângul".

☺

„Să nu mai prind televizorul mergând noaptea prin cameră!"

☺

„Dacă sunteţi proşti şi nu ţineţi minte, cumpăraţi-vă un carneţel şi un pix şi ţineţi-le în buzunarul de la piept, şi vă puteţi nota. Uite, aşa, ca mine...".

☺

Variantă: „Dacă sunteţi prea proşti să vă aduceţi aminte, scrieţi-vă pe ceva. Şi eu îmi scriu totul".

☺

„Aveţi grijă la pragul ăla de sus. Dacă vă daţi cu capul de el, rămâneţi proşti pe toată viaţa. Şi eu m-am dat de trei ori".

☺

Unuia i se face morală în faţa plutonului: „Aveţi în faţă un măgar şi un porc!" Urmează muştruluiala şi, la sfârşit: „Treci la loc în formaţie, măgarule!"

☺

„Pluton, alinierea în front câte unul! Pentru verificarea bocancilor, ridicaţi piciorul drept!" Unul dintre soldaţi ridică, din greşeală, piciorul stâng. „Bă, care ai ridicat amândouă picioarele!?"

☺

„Trebuie să ţineţi duşmanul tot timpul în ochi... Ce te holbezi aşa la mine, soldat!?"

☺

După duş: „V-aţi parfumat ca nişte curve! Numai nevastă-mea şi fiică-mea se mai parfumează aşa!"

„Norocul meu a fost să am «călăuze» în profesie“

interviu de Larisa Ionescu

Actriţa Ilinca Goia mărturiseşte că a depăşit cumpenele vieţii cu ajutorul lui Dumnezeu, prin tenacitate şi devoţiune. Ea pune mare preţ pe faptul că în profesie a avut parte de „călăuze“. Una dintre acestea este chiar soţul ei, regizorul Dominic Dembinski.

– Doamnă Ilinca Goia, întorcându-vă în timp, ce amintiri păstraţi din primii ani, din copilărie şi mai apoi din adolescenţă?

– Se pare că memoria afectivă este mult mai tenace şi mai pertinentă în formarea omului şi a tipologiei sale decât oricare alte părţi ale gândirii. Blânda vreme de care am avut eu parte în copilărie nu se compară pentru mine cu nimic, nici cu adolescenţa, nici cu maturitatea şi, iată, nici cu gândul ager spre viitor. Chipul bunicii care mă învăţa cântece încă din leagăn, de pildă, îmi este şi acum viu în suflet, la fel şi bisericuţa cu salcâmi lângă care am crescut, într-un cartier idilic pe atunci al Bucureştilor (devenit sordid în ziua aceasta când vorbim). Germenele „nostalghiei" mi-a fost strecurat în spirit încă de atunci, prin lumina filtrată de frunzele stejarilor, de glasul preotului Aurel, moşul meu de la Buteni, şi, firește, mai târziu şi de lecturile alese cu grijă de părinţi. Mi-aş dori şi pentru fiul meu un timp al creşterii asemănător ca răbdare, ca stabilitate, ca sfinţenie, dar din păcate nu i-l pot oferi şi poate nici n-ar fi sănătos s-o fac. El s-a născut în alte vremuri – nărăvaşe, incontrolabile de către educaţie, haotice – aşa că trebuie să fie (şi pare că este) adaptat pentru ele.

– Care sunt primele lucruri care v-au apropiat de actorie?

– Nu ştiu exact, e un „laborator" fragil şi care ţine mai mult de destin, cred eu. Chiar jocurile pe care mi le inventam îmi par acum indisolubil legate de teatru, de personaje, de măşti: ţin minte de pildă că în grădina de acasă era un imens trandafir bogat în aromă şi în culoare: el întotdeauna juca rolul regelui! Firește, însă, că şi educaţia pe care am primit-o, precum şi spiritul meu de libertate, au întâmpinat această „chemare" a mea, şi i-au dat o formă mai raţională şi mai concretă: sora mamei mele a fost actriţă şi toată copilăria mi-am ales-o ca prieten şi model de blândeţe, de spirit ludic, iar părinţii mi-au arătat întotdeauna toate spectacolele de teatru care trebuiau văzute, concertele, muzeele... Va să zică, au priceput repede ce artist va ieşi din mine.

– Ce pasiuni aveaţi pe-atunci?

– Lectura, în primul rând, comunicarea despre lecturile mele, în al doilea rând (cu prietenii, cu părinţii, cu fratele meu); apoi scrisul (poezii, mai cu seamă), filmele, limbile străine şi muzica. Şi, mai presus de toate, teatrul (mi-amintesc de pildă că am văzut *Karamazovii*, la Teatrul Nottara, de vreo nouă ori).

– Aţi avut idoli sau mentori la începuturi?

– „Călăuze" le-aş numi mai corect şi sper să-mi înţelegeţi parafrazarea. Pe unii dintre ei i-am cunoscut, am avut acest noroc, şi am ştiut să le urmez sfaturile: ei sunt Dan Micu, George Constantin, Cătălina Buzoianu, Cătălin Naum, Andrei Şerban, Florin Zamfirescu. Pe „ceilalţi" nu i-am putut cunoaşte decât prin opera lor, pe care am absorbit-o cu aviditate aşa încât au devenit piloni de referinţă în arhetipalul meu până în ziua de astăzi; aceştia sunt Nikita Mihalkov, Nikos Kazantzakis, Gabriel Garcia Marquez, Andrei Tarkovski, Elena Solovei, Marin Preda (încerc să respect o oarecare cronologie personală).

– Ce amintiri aveţi de la emoţiile debutului?

– Debutul meu teatral i-l datorez dlui Cătălin Naum, mentorul nostru de la Teatrul Studenţesc *Podul*. Acolo au început toate călătoriile mele cu viaţa, cu lumea, cu teatrul şi, deşi după aceea (evident), am debutat şi pe ecran şi pe scena profesionistă, acele clipe au fost atât de înţelept preparate de către „dom' Profesor" încât... emoţiile s-au transformat imediat în bucurie, în poftă de joc. Poate că este cea dintâi lecţie de teatru pe care ştie să o dea tinerilor aspiranţi: accidentele sau necontrolabilele umori personale modifică, prin talent, inteligenţă şi prin siguranţa regiei, puzzle-ul prestabilit şi îl fac mai viu, mai scenic, mai... teatru!

– De care scenă v-aţi simtit cel mai aproape de-a lungul timpului?

– Cea de care m-am despărţit acum doi ani, tocmai pentru că începusem să mă simt „prea aproape" de tot ceea ce se petrecea acolo (vorbesc de Teatrul Nottara), prea personal îmi asumam eşecurile sau succesele care nu erau ale mele de fapt. Începusem să consider teatrul ca fiind casa mea (cu toate răspunderile ce incumbă) şi mi-am dat seama că nu e sănătos asta. Teatrul e un loc de muncă, la fel ca oricare altul. Casa e doar una. Era vremea să schimb locul, oamenii, rolurile. A fost o acţiune intuitivă, dar pentru care mă fericesc.

– Dacă ar fi să daţi timpul înapoi, ce lucruri aţi schimba în viaţa dv.?

– Nimic. Cum adică? Tocmai pentru că este viaţa mea, sunt „ridurile" mele (sufleteşti sau fizice), ele mă fac să fiu Ilinca Goia cea cu care vorbiţi acum. Şi de care – nu în treacăt fie spus – mă mândresc, fiindcă ştiu cum m-am şcolit singură, aici sau aiurea.

– De la ce principii nu aţi abdicat niciodată?

– Simţul dreptăţii. Buna măsură în toate. Respectul pentru valoarea gândirii, a spiritului.

– În afară de actorie, de ce arte v-aţi mai simţit atrasă?

– De muzică, şi am şi avut norocul să le pot îmbina: am făcut la New York şcoala de musical, iar spectacole unde dansul, actoria şi cântecul se exprimă împreună am făcut şi în ţară şi peste hotare. Şi sper să mai fac.

– Aveţi şi acum astfel de preocupări artistice?

– Nu numai eu şi soţul meu. Fiul nostru Nikita studiază pianul, este în clasa I la Liceul de Muzică *George Enescu*. Este pasionat de ceea ce face, iar în casă are parte de un mediu corespunzător disciplinei pe care o cere muzica, sensibilităţii noastre de artişti, creativităţii şi libertăţii în faţa instrumentului ce o dovedeşte.

– Când şi în ce împrejurări l-aţi cunoscut pe actualul dv. soţ, regizorul Dominic Dembinski?

– „La muncă" ne-am cunoscut, şi tot la muncă s-a înfiripat visul nostru de a întemeia o familie. Am lucrat pentru prima oară împreună la spectacolul *Misterele Londrei*, musical adaptat după *Pygmalion* de G.B. Shaw, spectacol care m-a format, fiindcă oferea partituri actoriceşti de zile mari. Am jucat rolul Eliza Doolittle cu o bucurie imensă în fiecare seară ani de-a rândul. Nici un alt spectacol nu mi-a dăruit atâta mulţumire, şi a fost şi foarte iubit de

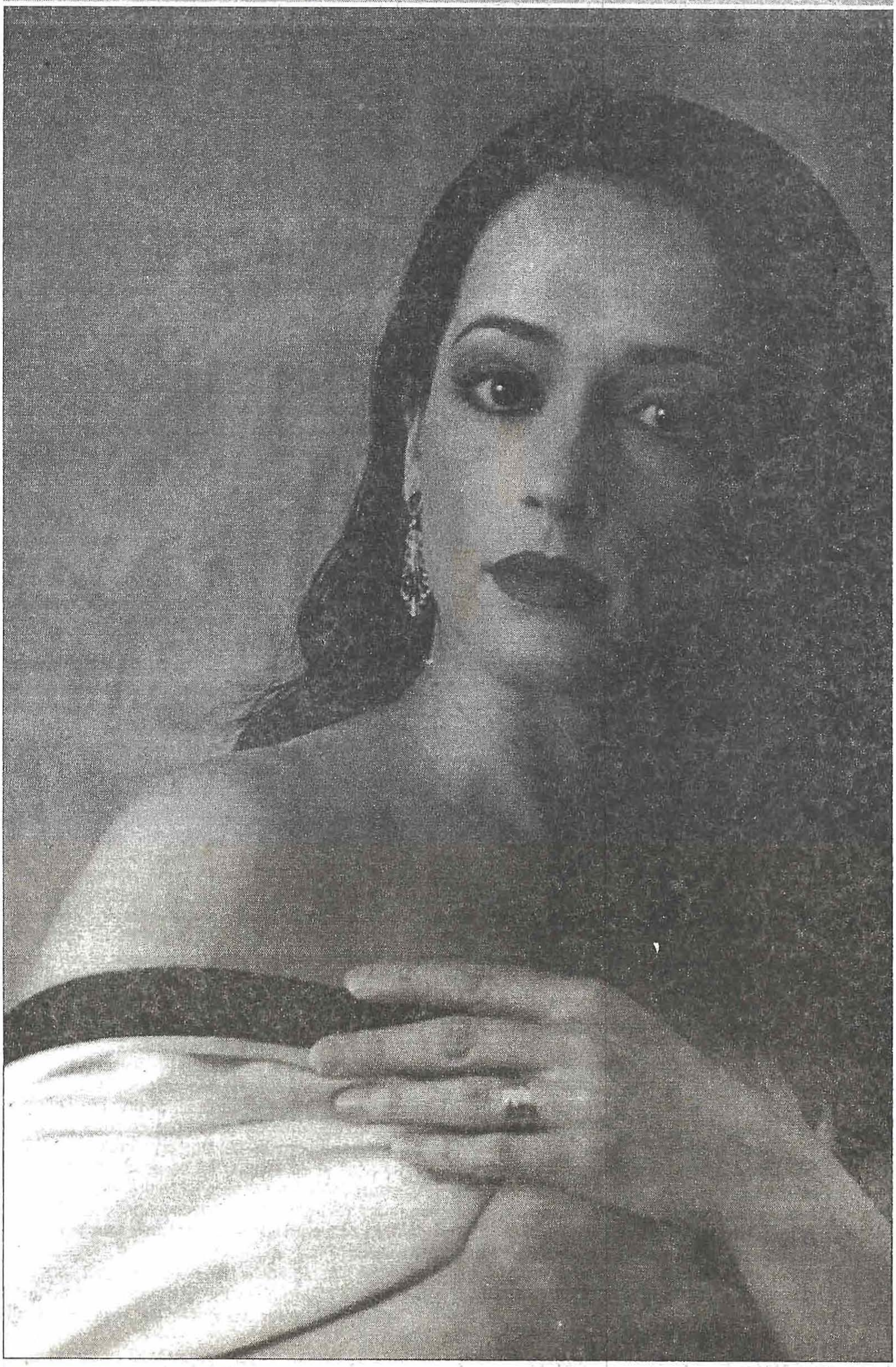

public. Şi acum, după aproape 10 ani, mă opresc spectatori necunoscuţi să mă întrebe de ce nu îl reluăm.

– Cum au decurs, pe platouri, colaborările cu dânsul?

– Lin. Dominic are un comportament atipic pentru un regizor de film sau TV. Este teribil de calm, de avizat şi aproape patern cu actorii, altminteri foarte popular cu toată lumea. Am observat că acela care a lucrat cu el o dată, îşi doreşte să continue.

– În ce fel aţi reuşit să depăşiţi momentele grele, inerente într-o relaţie?

– Prin comunicare întotdeauna, prin capacitatea de înţelegere şi respect pentru celălalt. Această ecuaţie nu poate fi însă forţată de grabă, de lipsa răbdării, de orgolii etc. Toate au un timp al lor, chiar şi conflictele, mai ales într-un cuplu cu caractere accentuate. Cred însă că „osul nobil al frunţii" ne-a alăturat, ne ţine alături şi ne face să preţuim orice drum am pus unul în celălalt.

– Faptul că aveţi profesii în aceeaşi branşă vă ajută? În ce sens?

– Da, în sensul în care înainte de alte păreri, mai întâi ne confruntăm unul cu celălalt, ştiind că mereu vom avea unul în altul cel mai aspru-de-sincer critic.

– V-aţi dori ca Nikita să îmbrăţişeze cariera mamei sau a tatălui?

– Îmi doresc să-şi găsească drumul propriu, unde să poată vorbi despre sufletul lumii cu sufletul său într-un fel peren şi valoros, şi, da, probabil artistic. Îmi doresc ca aceasta să-i devină munca binecuvântată şi să îl facă fericit şi să îl scoată din statistici. Va trăi într-o lume mult mai urâtă decât mine, dar nu-i doresc yachturi, vile, jeepuri. Mi-aş dori să ne semene ca formaţie intelectuală, nu ca meserie.

– De ce fel de lucruri care nu v-au plăcut în copilăria dv. aţi încercat să îl feriţi?

– Sunt prea multe lucruri din aceste timpuri, ale copilăriei lui, de care trebuie să-l feresc: să nu preia spiritul gregar şi imbecil ce li se sorteşte, să pună mâna pe carte, nu pe telecomandă, să nu se lase încălecat de incompetenţa mascată de tupeu... ca să nu vorbesc de altele grave şi ireversibile ce îi pândesc pe copii şi adolescenţi azi: droguri, alcool, bande etc. Nimic din copilăria mea sau a lui Dominic nu a fost atât de periculos încât să ne poată extirpa sufletele.

– V-aţi dori un al doilea copil?

– Nu, tocmai din raţiunile pe care le-am expus. Lumea noastră se murdăreşte, devine din ce în ce mai nevrotică, mai înclinată spre consum de catastrofe sau de aproximaţii. Un copil îl aduci pe lume să trăiască în ea, aşadar să se adapteze la ea, nu s-o refuze. Singura şansă a lui Nikita, de pildă, ar fi un talent real şi călăuzit îndeaproape.

– Pe ce lucruri puneţi cel mai mult baza în relaţiile cu oamenii?

– Pe cinste. Adică bun-simţ. Respect, adevăr. Pe lucrurile cele mai simple şi la îndemâna oricui.

– Aţi avut vreo „cumpănă" în viaţă? Cum aţi depăşit-o?

– Cu ajutorul lui Dumnezeu. Şi poate şi prin

Valoarea informaţiei

Într-o societate dinamică, având schimbări profunde şi rapide, detaşarea de realitate te aşază într-o poziţie de outsider.

text **Giani Grădinaru**

Informaţia de calitate şi obţinută la timp te plasează în fruntea plutonului. De cele mai multe ori autorităţile publice sunt cele care ne dictează soarta. Orice informaţie care priveşte activităţile sau rezultă din activităţile unei autorităţi publice sau instituţii publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a acesteia, este o informaţie de interes public. În România dreptul accesului fiecărui cetăţean la informaţia de interes public este garantat prin Constituţie. Mai mult, există şi o lege privind liberul acces la informaţiile de interes public.

Unele informaţii sunt din oficiu, altele trebuie solicitate

Informaţiile de interes public din oficiu sunt acele informaţii pe care instituţiile şi autorităţile publice sunt obligate să le facă publice fără a exista o solicitare în acest sens. Conform Legii 544 din 2001 privind liberul acces la informaţiile de interes public, informaţiile din oficiu trebuie să fie disponibile la punctele de informare-documentare ale instituţiilor şi autorităţilor publice, în *Monitorul Oficial* sau în mijloacele de informare în masă, precum şi în publicaţiile proprii sau în pagina de Internet.

Legea privind liberul acces la informaţiile de interes public indică o serie de informaţii pe care românii trebuie să le primească fără a depune vreun efort suplimentar. Actele normative în baza cărora autorităţile sau instituţiile publice funcţionează şi sunt organizate, modul în care acestea sunt organizate, programul lor de funcţionare, programul de audienţe, coordonatele prin care pot fi contactate sunt informaţii care ar trebui să fie la îndemâna oricărui român.

Cele mai utile informaţii se obţin la cerere. Fiecare cetăţean poate solicita informaţii de interes public verbal, adresându-se birourilor de informare publică sau persoanelor responsabile de informarea publică. În cazul în care este disponibilă, informaţia solicitată va fi furnizată pe loc. Dacă nu este posibil acest lucru, pasul următor este o solicitare in scris. În acest caz, cererile pot fi adresate pe hârtie sau prin poşta electronică. Solicitarea în scris a informaţiilor de interes public nu trebuie să omită autoritatea sau instituţia publică la care se adresează cererea, informaţia solicitată, numele, prenumele şi semnătura solicitantului, precum şi adresa la care se solicită primirea răspunsului.

Accesul la informaţiile de interes public este gratuit. Românii care solicită informaţii de interes public nu trebuie să plătească pentru serviciile de căutare şi identificare a informaţiei solicitate. În schimb serviciile de multiplicare a unor documente oficiale sunt contra cost.

Autorităţile şi instituţiile publice au obligaţia de a răspunde în scris, în termen de zece zile lucrătoare de la depunerea cererii. În cazul în care durata necesară pentru identificarea informaţiei cerute depăşeşte acest termen, solicitantul va primi răspunsul în cel mult 30 de zile lucrătoare de la depunerea cererii şi va fi înştiinţat despre acest fapt în cel mult zece zile. În cazul în care informaţia pe care o solicită este considerată a fi o informaţie exceptată de la liberul acces, în cel mult cinci zile lucrătoare va fi înştiinţat în scris despre acest fapt.

Nefurnizarea informaţiei se pedepseşte

Orice român care nu primeşte răspuns la o solicitare de informaţii cu caracter public poate depune o reclamaţie. Aceasta trebuie făcută în cel mult 30 de zile de la comunicarea refuzului explicit sau tacit al instituţiei. Reclamaţia trebuie adresată conducătorului autorităţii sau instituţiei căreia i-a fost adresată solicitarea. Acesta este obligat ca, în urma unei anchete administrative, să dea un răspuns în cel mult 15 zile de la înregistrarea plângerii. Dacă reclamaţia este întemeiată, răspunsul trebuie să conţină informaţiile de interes public solicitate iniţial şi să menţioneze sancţiunile disciplinare aplicate funcţionarului vinovat. Dacă un cetăţean apreciază că i-a fost încălcat dreptul de liber acces la informaţiile de interes public, se poate adresa şi justiţiei, printr-o plângere făcută fie după trecerea timpului legal în care autoritatea publică sau instituţia publică are obligaţia să răspundă, fie după răspunsul autorităţii publice sau instituţiei publice la reclamaţia administrativă. Totul trebuie să se petreacă în termen de 30 de zile de la expirarea termenului legal de primire a răspunsului la solicitarea iniţială. Instanţa poate obliga autoritatea sau instituţia publică să furnizeze informaţiile de interes public solicitate şi să plătească daune morale ori patrimoniale. Dacă persoana care a înaintat plângerea nu este mulţumită de hotărârea instanţei, aceasta poate fi atacată prin recurs la Curtea de Apel. Decizia Curţii de Apel rămâne definitivă şi irevocabilă. Atât acţiunea depusă la prima instanţă, cât şi recursul de la Curtea de Apel sunt scutite de la plata taxei de timbru. ■

reportaj

30 de ani de Interpol

text **Liliana Petruş**
foto **Robert Hanciarec**

Biroul Naţional Interpol Bucureşti s-a conectat la noul sistem de comunicaţii I24/7 al Organizaţiei Internaţionale de Poliţie Criminală (OIPC)-Interpol, bazat pe transmisia de date prin Internet Securizat. România a devenit, astfel, a 55-a ţară din lume care utilizează această tehnică de vârf în domeniu.

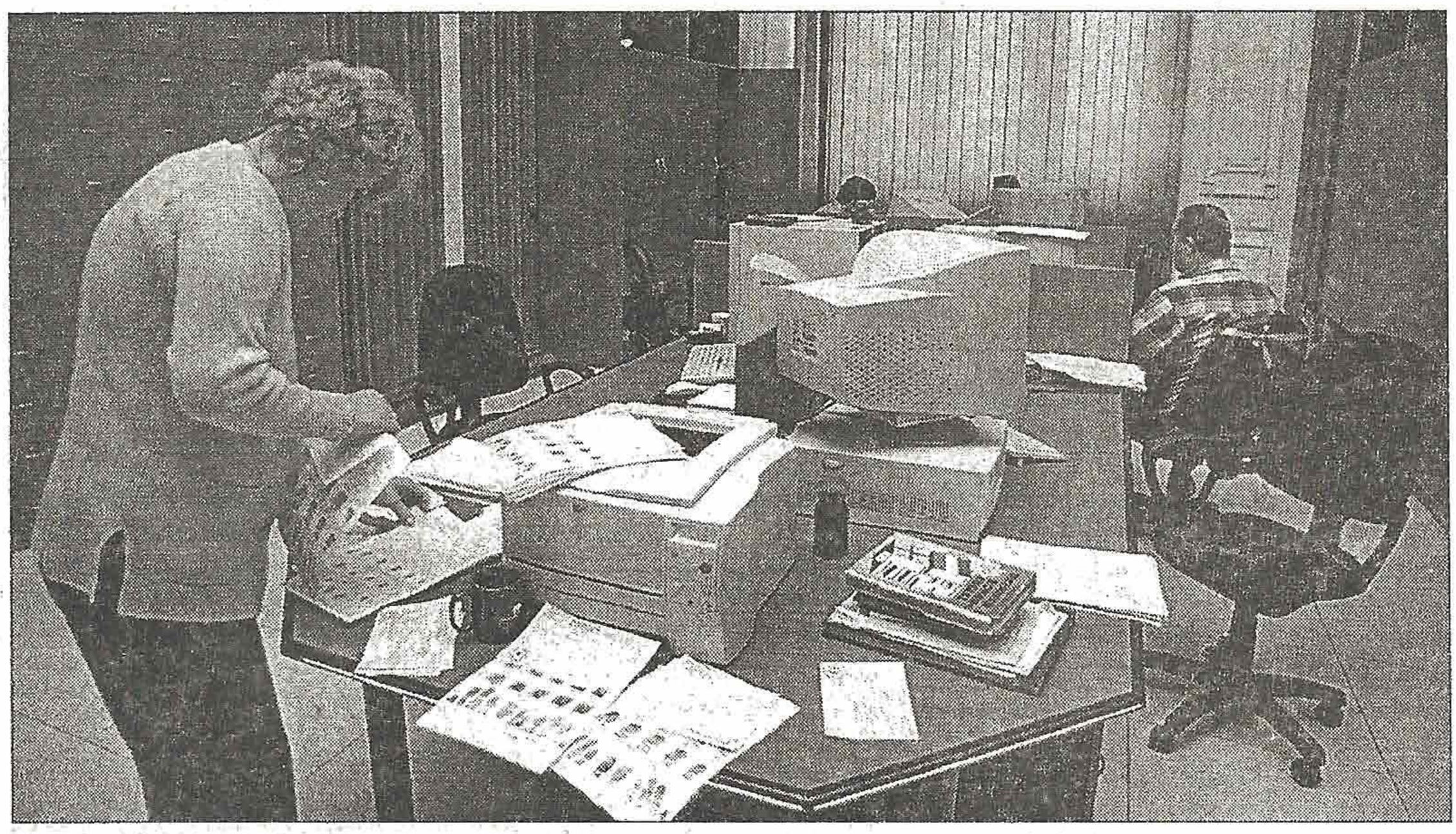

Ideea de a scrie un reportaj despre „bucătăria" Interpol s-a dovedit a fi extrem de hazardată. Pe bună dreptate, amănuntele domeniului cu pricina ţin de „strict confidenţial". Secrete sunt numele şi cazierul celor mai căutaţi români din lume, procedurile de lucru, operaţiunile speciale sau schimburile de informaţii pe o temă dată. Cu atât mai mult identitatea angajaţilor Interpol. „Biografia" şi imaginea lor, în carne şi oase, sunt protejate prin lege. Aşa că ne agăţăm şi noi de ceea ce putem. Cum ar fi detaliul că suntem primii ziarişti care intră în noul sediu al Biroului Naţional Interpol. Accesul nu este tocmai o experienţă înălţătoare. Străbatem un tunel subteran semi-inundat din cauza ploii. Controale, bagaje, legitimaţii. Un însoţitor ne poartă cu liftul, prin labirintul Casei Poporului. Suficient cât să nu înţelegem exact cam pe unde ne aflăm.

La împlinirea „venerabilei" vârste de 30 de ani, Biroul Naţional Interpol Bucureşti a primit un „cadou" special. Un sediu nou, în Palatul Parlamentului. Spaţii generoase, lumină discretă, birouri înalte, transparente, cu pereţi din sticlă şi lemn. Nici urmă de vânzoleala din filme, holurile sunt mai degrabă pustii. Agenţii trebăluiesc în linişte, la locurile lor. Printre monitoare, imprimante şi dosare. Uşa de la biroul comisarului şef Ion Zamfir, directorul Biroului Naţional Interpol, este veşnic deschisă. „Bună ziua, ce mai faceţi, mulţumim că ne-aţi primit, putem să facem o fotografie?" „Da, dar fără mine!", răspunde comisarul şef. Noi o ţinem pe-a noastră, că un cadru fără personaj nu spune mai nimic. Domnia sa o ţine pe-a lui, că angajaţii Interpol au imaginea protejată. Dacă vrem neapărat şi o persoană, n-am decât să mă aşez eu în fotoliul directorului Interpol. „Doamne fereşte, domnule comisar şef, se vede de la o poştă că n-am ce căuta într-un asemenea loc!" „De ce nu, fiecare soldat are în raniţă bastonul de mareşal. Şi-apoi 40% dintre salariaţii noştri sunt femei", insistă dl Zamfir. Apoi mă ceartă că n-am o listă cu întrebări concrete. Pardon, am trimis-o prin fax. Numai că acolo ceream, ghinion, exact informaţii care nu se pot da.

Aşa că nu-mi rămâne decât să ascult. Ceea ce se poate spune. Că Biroul Naţional împlineşte

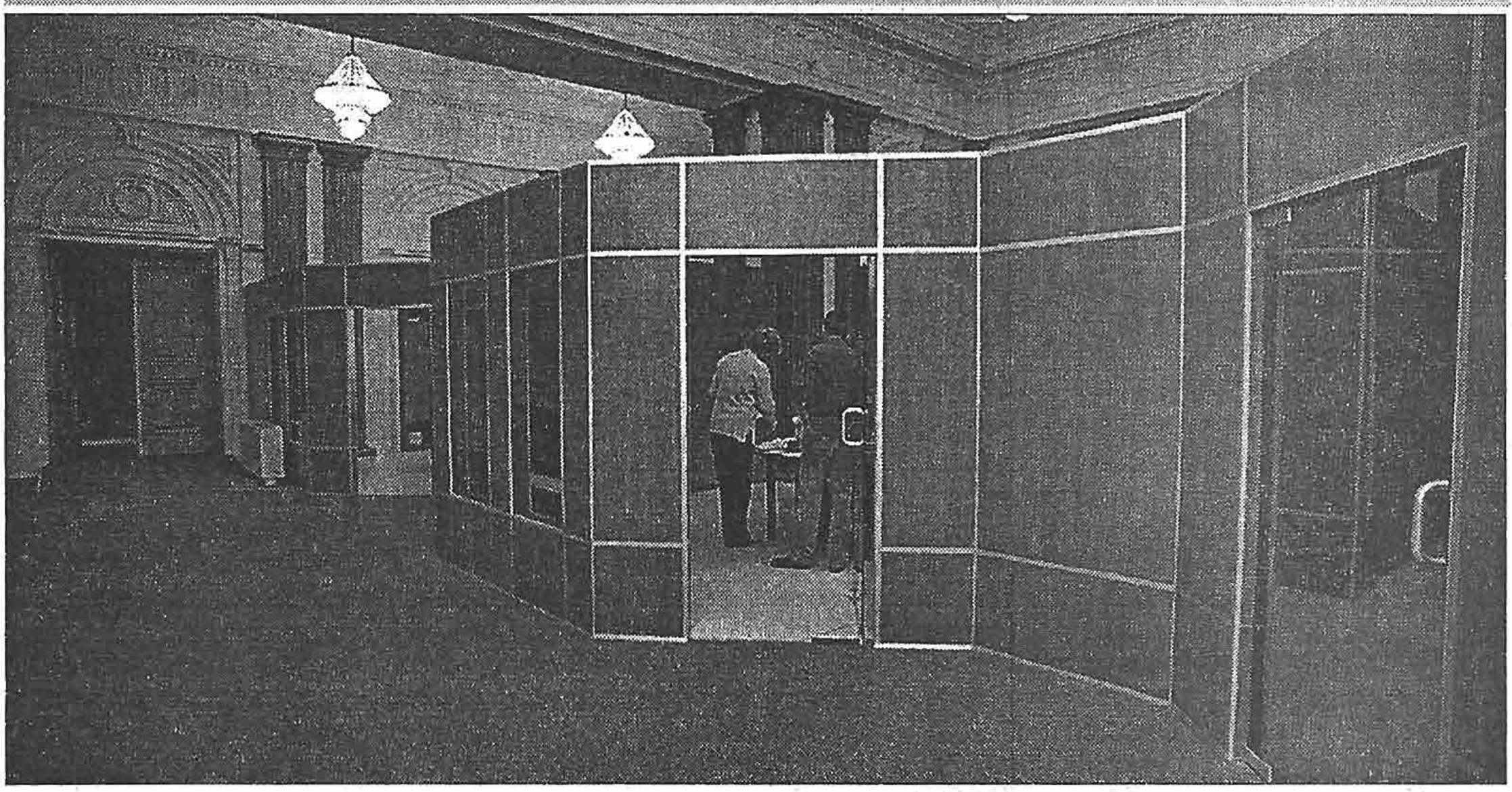

30 de ani de când a revenit în OIPC-Interpol. După o întrerupere de 34 de ani, cauzată de „situaţia de război". Şi că România este prima ţară din fostul lagăr comunist care s-a „cuplat" la prevenirea şi combaterea criminalităţii internaţionale, în 1973. Înainte de 1990, Poliţia Română solicita prin Interpol, de la alte poliţii naţionale, date, informaţii şi mijloace de probaţiune în aproximativ 200-250 de cazuri anual. Apoi cererile au crescut progresiv, de la 510, în 1991, la 6.411, în 2002, şi peste 4.100 în primele nouă luni ale anului în curs. Evident, s-a diversificat şi gama de infracţiuni. Ai noştri, ca brazii, au intrat, încet, dar sigur, în traficul cu droguri, sechestrări de persoane, proxenetism, trafic cu fiinţe umane sau cu maşini furate ori deturnate. Cooperarea dintre România şi celelalte 180 de ţări membre ale OIPC-Interpol s-a dezvoltat în special în domeniul urmăririi internaţionale a persoanelor care se sustrag cercetării penale ori executării pedepsei pronunţate împotriva lor de către instanţele autohtone. Astfel, dacă în perioada 1973-1989 au fost înregistrate doar patru extrădări din Italia, Iugoslavia şi Ungaria, în anii '90 numărul acestora a crescut până la 66, în 2002, şi 106, un adevărat record, în primele nouă luni ale acestui an. În aceeaşi perioadă, poliţiştii români au identificat, arestat şi extrădat 16 cetăţeni străini urmăriţi prin Interpol. Ca să n-o mai lungim cu cifrele, pentru că extinderea activităţii Biroului Naţional Interpol este clară, trecem la exemple. Dintre cele ieşite, deja, de sub interdicţia publicităţii. În 1998, respectiv după 30 de ani de la data înregistrării jafului, s-au recuperat şi adus în ţară, din SUA, patru dintre cele opt tablouri de mare valoare furate de la Muzeul de Artă *Brukenthal*, din Sibiu.

În anul următor, de această dată din Ungaria, au fost „repatriate" peste 100 de icoane pictate pe lemn, în secolul al XIV-lea, şi furate, în 1997, din două biserici evanghelice din judeţul Braşov. Suficient cât să înţelegem că Biroul Naţional Interpol merge „mână în mână" cu alte poliţii naţionale. Şi că agenţii români sunt, de departe, adevăraţi profesionişti. „Măcar un portret robot", insistăm, în final. Comisarul şef Ion Zamfir acceptă provocarea: „Suntem oameni normali, să ştiţi. Doar că trebuie să îndeplinim nişte criterii obligatorii pentru o unitate de elită a Poliţiei Române. Aici ar intra vechimea de minimum trei ani, studiile, cunoaşterea foarte bună a cel puţin uneia dintre limbile de lucru ale Interpolului, respectiv engleza, franceza, araba şi spaniola. O a doua limbă trebuie ştiută şi ea destul de bine. Ar mai fi de menţionat o sănătate perfectă, un fizic fără defecte vizibile şi testul psihologic de rigoare. Antecedentele penale sunt excluse. La fel şi rudele de gradul întâi în străinătate." ■

vip

Premiat de Saddam Hussein, binecuvântat de PF Teoctist, iubit de toată lumea

text **Gia Iova**
foto **Robert Hanciarec**

„Nimic în viaţa mea n-a fost întâmplător“, spune, la numai 17 ani, Doru Emanuel Pantazi, un tânăr deosebit, care a trecut prin întâmplări fericite: o întâlnire cu marele Pavarotti (la 13 ani), una dintre cele zece medalii din lume oferite de Saddam Hussein şi, mai presus de toate, binecuvântarea Preafericitului Patriarh Teoctist.

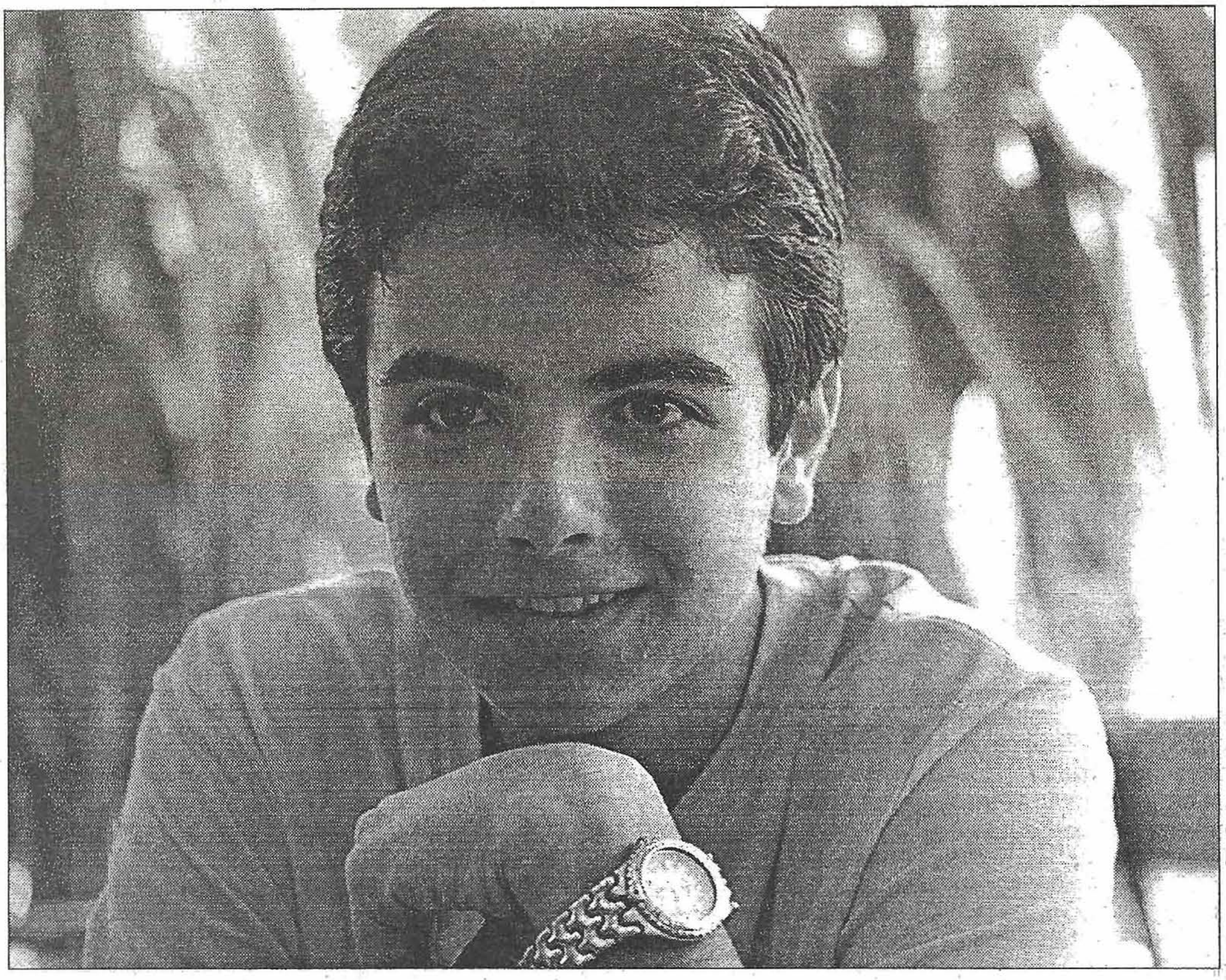

Doru este un adolescent cum rar se poate vedea: foarte calculat, îşi alege cuvintele cu grijă, vădind o educaţie aleasă, dar şi o rigurozitate pe care unii o dobândesc cu greu. Toate acestea trebuie să fie calităţi native, la care se adaugă şi o ambiţie rodnică. Poate şi muzica pe care o studiază şi-a pus amprenta pe viaţa sa: muzica clasică, echilibrată, sublimă, somptuoasă, pentru care simte o atracţie de mic copil. „Probabil, personalitatea mea nu era compatibilă cu altfel de muzică. Am început să cânt singur, prin casă, arii din opere, fără să mă îndemne cineva. Naşul meu este preot şi la biserică mi-am format vocea. De când mă ştiu, am vrut să devin preot.“ Acum, această dorinţă

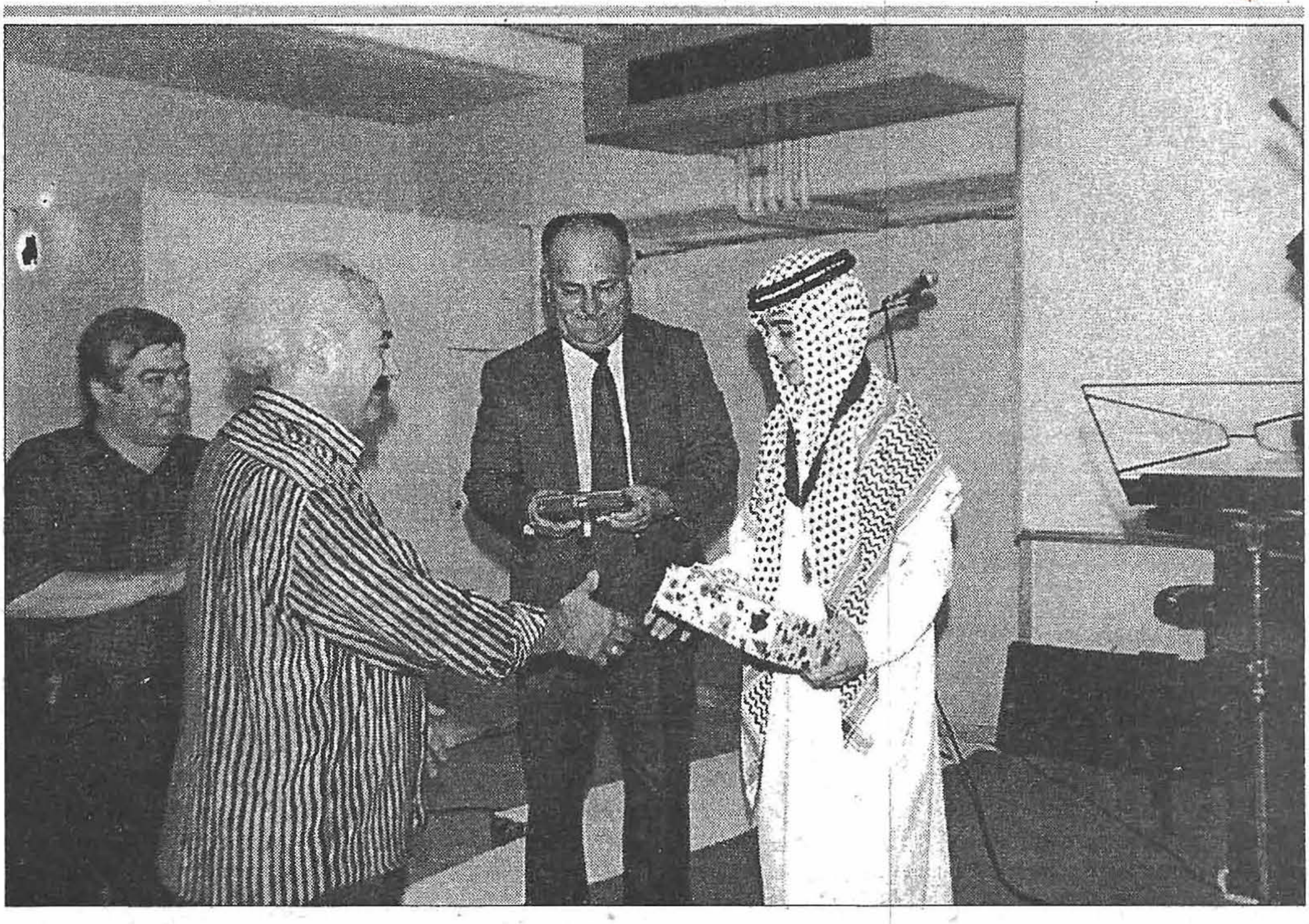

este foarte aproape de realitate: de doi ani, Doru este elev al Seminarului Teologic de la Constanţa. Dar şi cealaltă dorinţă a lui, aceea de a cânta pe scenele lumii, este în curs de realizare. Practic, darul vocii şi succesele care au decurs de aici au venit spre el aproape nechemate. Pe la 10 ani, pentru că îl auzeau cântând din ce în ce mai tare şi mai des, vecinii i-au sugerat mamei să înscrie copilul la o şcoală de muzică. Norocul a făcut ca unul dintre aceşti vecini să fie chiar directorul Liceului de Muzică din Bacău. Aceasta este una dintre primele şanse sau coincidenţe, cu care Doru spune că e presărată viaţa lui. Astfel, din clasa a VI-a, a început să studieze temeinic muzica. În paralel, a luat lecţii de canto cu maestrul Aurel Ursinschi. „Studiam câteva ore pe zi. Într-o dimineaţă, mama mi-a arătat un articol despre Festivalul Internaţional *Micul Prinţ*. Am făcut mari eforturi ca să mă prezint la preselecţie. Nu ştiu de unde am căpătat atâta interes pentru acest concurs. Cert este că, pe cât de spontan şi de simplu părea la început, acest eveniment a avut darul să mă ridice, să-mi arate drumul pe care-l aveam de urmat. Am câştigat concursul, împreună cu un belarus." Pentru că în juriu erau foarte mulţi reprezentanţi ai ambasadelor din Bucureşti, Doru a avut prilejul să fie ascultat atunci de urechi selecte. Mai ales ataşatul cultural al ambasadei Irakului s-a arătat foarte impresionat. După aceea, a fost invitat să participe, alături de alţi copii laureaţi, la un concert în Cotroceni. Avea 13 ani şi era tare emoţionat: cânta pentru preşedintele ţării. La final, după aplauze, a fost întrebat care este cea mai mare dorinţă a lui: „Dacă nu pot să-l ating, măcar să-l văd pe Pavarotti!", a fost răspunsul lui Doru. N-a mai avut cuvinte când preşedintele

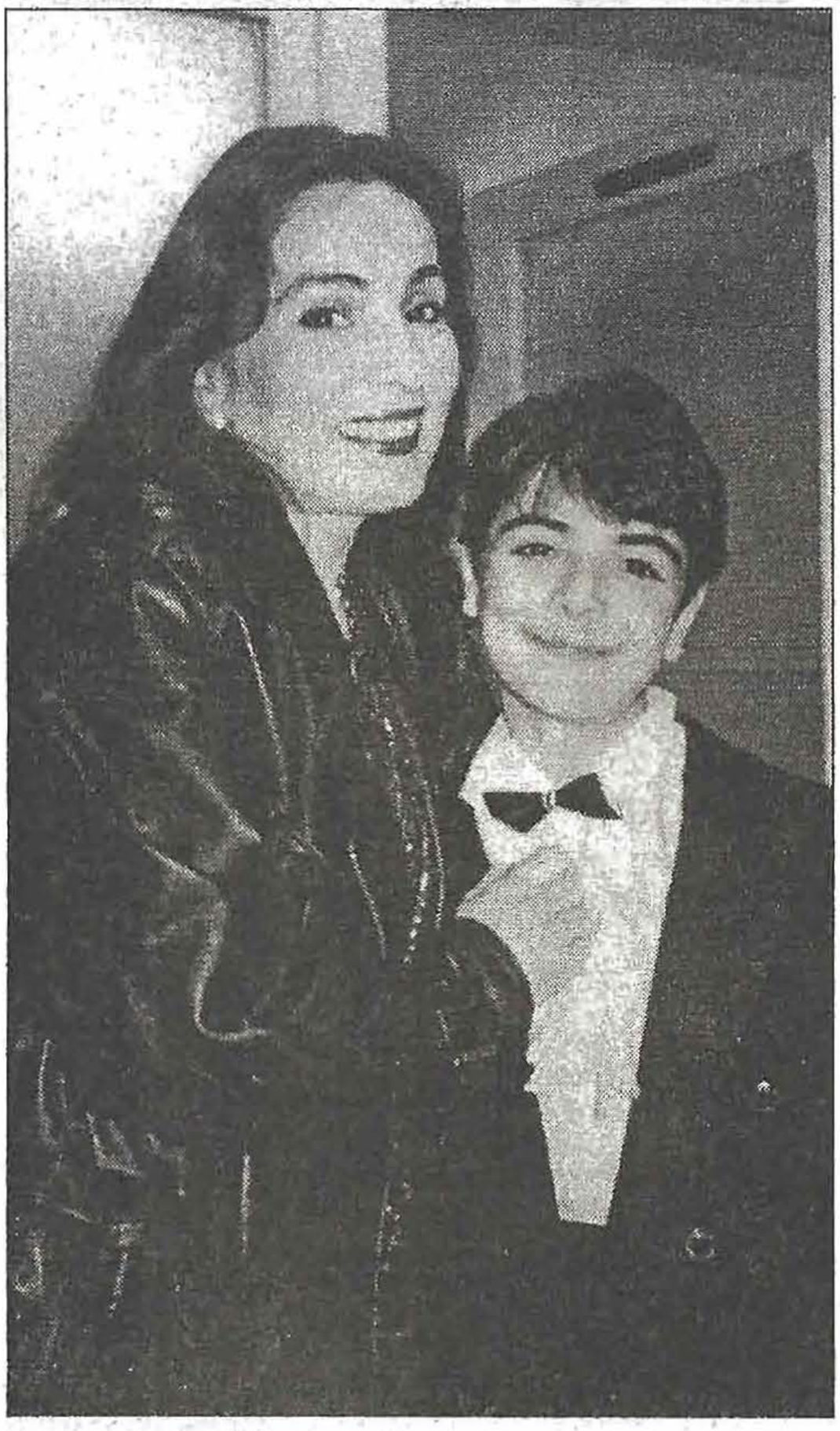

Constantinescu a venit la el, după concert, şi i-a promis că dorinţa lui se va împlini. (Când s-a întâmplat, cu adevărat, la repetiţia lui Pavarotti de la Sala Radio, Doru iarăşi a primit un imbold magnific: maestrul i-a promis că îl va invita să cânte împreună când vocea îi va fi complet schimbată.) Tot atunci, la Cotroceni, iarăşi, plin de ambasadori. Ba chiar, din partea Irakului, a fost prezent tot corpul diplomatic, cu tot cu secretare. De această dată, însuşi ambasadorul s-a arătat interesat de evoluţia lui Doru. Totul ar fi rămas la acest nivel, de strictă preţuire oficială, dacă n-ar fi urmat o altă coincidenţă de bun augur: după concert, în *McDonald's*-ul de pe Magheru, una dintre mese era ocupată de ambasadorul Irakului, cu familia. S-au salutat, s-au bucurat de revedere. A urmat, firește, o invitaţie a doua zi la ambasadă. „Am primit un pachet mare de curmale, pe care le-am mâncat cu mare poftă", îşi aminteşte Doru, „Apoi am primit o invitaţie la ziua Irakului. De atunci, an de an am fost invitat în această zi." În 2000 i s-a propus să facă parte din caravana de pace împotriva embargoului irakian. „În Bagdad, am cântat în sala Saddam Hussein. La sfârşitul concertului am primit medalia Saddam Hussein şi un ceas de perete. Mi s-a spus că aceasta era a 10-a medalie de acest fel din lume!" Doru îşi aminteşte de aceste momente cu emoţie. Nu l-a văzut niciodată în realitate, dar pentru el Saddam nu era un dictator sau un terorist ci o mare şansă de afirmare. Irakienii s-au arătat a fi foarte prietenoşi, mari amatori de muzică. „Pentru ei, muzica clasică e o plăcere, un lux, o raritate", spune Doru. Şi-a făcut mulţi prieteni acolo. În timpul conflictului din Irak a tremurat pentru ei, dar n-a

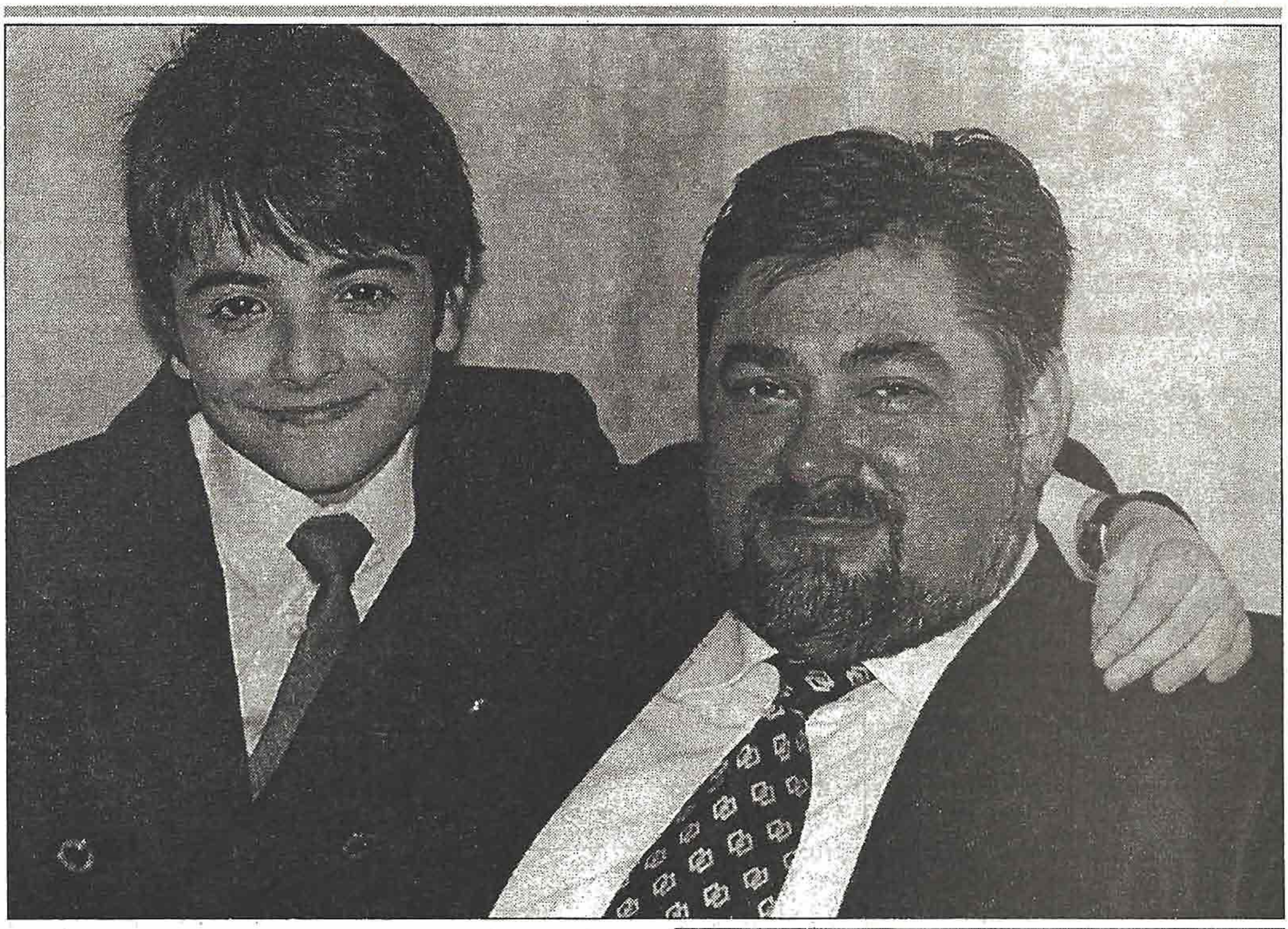

putut să ia legătura cu nimeni. Chiar în toamna trecută, după ce România a luat poziţia ştiută faţă de conflictul din Irak, Doru a fost din nou acolo, pentru un festival la care au participat 60 de ţări. A fost atât de apreciat, încât a primit (printr-un înalt funcţionar) din partea premierului Tarik Aziz, un ceas de mână aurit. „De fiecare dată când am fost acolo, m-au primit cu mare atenţie. Nu i-am simţit niciodată terorizaţi de dictatură şi nici nu i-am văzut politizând (având în vedere faptul că eram român). Pur şi simplu, se bucurau de muzică!“ Doru crede că întreg succesul de care se bucură are un izvor înalt, spiritual: „Înainte de a pleca prima oară în Irak, am avut marea bucurie de a primi binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Teodosie de Tomis (pe atunci, Snagoveanul). S-a întâmplat după ce a ascultat toate cântările bisericeşti pe care le ştiam de mic. Când a aflat că plec cu caravana în Irak m-a îndrumat: «Să te duci pe căi neumblate şi să te-ntorci cu cea mai înaltă distincţie.» Am plâns după ce am primit medalia Saddam. Am ştiut că era o minune. Şi în continuare, Preasfinţitul Teodosie este călăuza mea, şi în cele duhovniceşti, şi în cele artistice.“ Dar cea mai importantă întâlnire din viaţa lui este aceea cu Preafericitul Patriarh Teoctist. Binecuvântarea lui este cel mai bun sprijin în ceea ce are de făcut: să înveţe din taina celor sfinte, dar şi să-şi formeze tehnic vocea, care este în schimbare. „Dintr-un sopran, cum eram în copilărie, acum sunt un crud baritonaş. Mă interesează să emoţionez, să exprim dulceaţa muzicii.“ În primăvara anului viitor, el va susţine câteva concerte în Beirut. Doru Emanuel Pantazi va mai avea multe premii de câştigat, pentru că el are un drum ales. ■

Râsul bate plânsul

Transcrierea noului serviciu de răspunsuri telefonice înregistrate de la Institutul de Psihiatrie

Dacă sunteţi obsesiv-compulsiv, apăsaţi tasta 1 în mod repetat.

Dacă sunteţi co-dependent, rugaţi pe cineva să apese tasta 2.

Dacă aveţi personalitate multiplă, apăsaţi tastele 3, 4, 5 şi 6.

Dacă sunteţi paranoic, ştim cine sunteţi şi ce vreţi. Rămâneţi la aparat ca să putem să vă localizăm.

Dacă sunteţi schizofrenic, ascultaţi atent şi o voce slabă o să vă şoptească unde trebuie să apăsaţi.

Dacă sunteţi maniaco-depresiv, nu contează ce tastă apăsaţi, oricum n-o să vă răspundă nimeni.

Dacă sunteţi dyslexic (incapabil de a înţelege un text scris – **n.r.**), apăsaţi 9696969696969.

Dacă aveţi o dezordine nervoasă, jucaţi-vă cu tasta diez până vine un reprezentant al nostru la dv.

Dacă aveţi amnezie, apăsaţi 8, pronunţaţi-vă numele, adresa, numărul de telefon, data naşterii şi numele de fată al mamei dv.

Dacă suferiţi de stres post-traumatic, apăsaţi încet şi cu grijă 000.

Dacă suferiţi de dezordine bi-polară, lăsaţi un mesaj după semnalul sonor sau înainte de semnalul sonor. Sau după semnalul sonor. Aşteptaţi semnalul sonor.

Dacă aveţi pierderi de memorie de scurtă durată, apăsaţi 9.

Dacă aveţi pierderi de memorie de scurtă durată, apăsaţi 9.

Dacă aveţi pierderi de memorie de scurtă durată, apăsaţi 9.

Dacă suferiţi de un nivel scăzut al stimei faţă de dv. înşivă, vă rugăm să închideţi. Operatorii noştri sunt prea ocupaţi ca să stea de vorbă cu dv. ■

Bun, rău, groaznic

Bun: Soţia dv. e gravidă.
Rău: Vor fi tripleţi.
Groaznic: Acum cinci ani, v-aţi făcut vasetocmie.

☺

Bun: Soţia dv. nu vă mai vorbeşte.
Rău: Vrea să divorţeze.
Groaznic: E avocat.

☺

Bun: Fiul dv. are în sfârşit o relaţie.
Rău: E încurcat cu vecina de la doi.
Groaznic: Ca şi dv.

☺

Bun: Fiul dv. pare să înveţe mult, în camera lui.
Rău: Descoperiţi acolo filme porno.
Groaznic: În care apăreţi şi dv..

☺

Bun: Soţul dv. înţelege moda.
Rău: E modist.
Groaznic: Arată mai bine decât dv..

☺

Bun: Fiul dv. are o nouă relaţie.
Rău: E vorba de un bărbat.
Groaznic: Cel mai bun prieten al dv.

☺

Bun: Fiica dv. are o nouă slujbă.
Rău: Prostituată.
Groaznic: Asociaţii dv. sunt cei mai buni clienţi ai ei.

Insuportabil: Câştigă mai bine decât dv.

Vorbesc mamele celebrităţilor

Mama Mona Lisei: „După toţi banii pe care taică-tu şi cu mine i-am băgat în operaţii estetice, ăsta-i cel mai bun zâmbet pe care poţi să-l scoţi!?“

Mama lui Columb: „Nu mă interesează ce-ai descoperit, trebuia să ajungi la timp la cină!“

Mama lui Michelangelo: „N-ai putea şi tu să pictezi pe pereţi, precum ceilalţi copii!? Ai idee ce greu se scoate asta de pe tavan!?“

Mama lui Napoleon: „Bine, dacă zici că nu ţi-ai ascuns carnetul de note în haină, atunci scoate mâna şi arată-mi-o!“

Mama lui Lincoln: „Tot cu jobenul ăsta ridicol!? Nu poţi să porţi şi tu, ca toţi copiii, o şapcă de baseball?“

Mama lui Einstein: „Dar e poza ta de absolvire!! Nu poţi să faci ceva cu părul ăla? Un pic de gel, de spumă, ceva!“

Mama lui Iona: „E o poveste minunată, asta cu balena! Acum spune-mi adevărul, unde ai fost în ultimele trei zile?“

Mama lui Edison: „Bineînţeles că sunt mândră că ai inventat un bec electric, dar acum stinge-l şi culcă-te!“

☺

„Niciodată reporterii nu s-au gândit la mine ca la o floare a soarelui“

text Ingrid Ioneț
foto Robert Hanciarec

Toată lumea o ştie de Marijuana, deşi numele ei este Daniela Elena Coteanu. La 1 noiembrie a împlinit 24 de ani, o vârstă până la care a reuşit să facă într-adevăr ceva cu viaţa ei, chiar dacă gurile rele ar spune că un nor negru i-a întunecat la un moment dat zilele. Astăzi, Daniela cântă, tot singură şi tot hip-hop, asta, pentru că stilul acesta o reprezintă, apoi, nu se dă în vânt după schimbări, poate doar după cele care ţin de culoarea părului sau de ţinută. Este studentă în anul III la Psihologie, a intrat într-o campanie antidrog şi creează bijuterii.

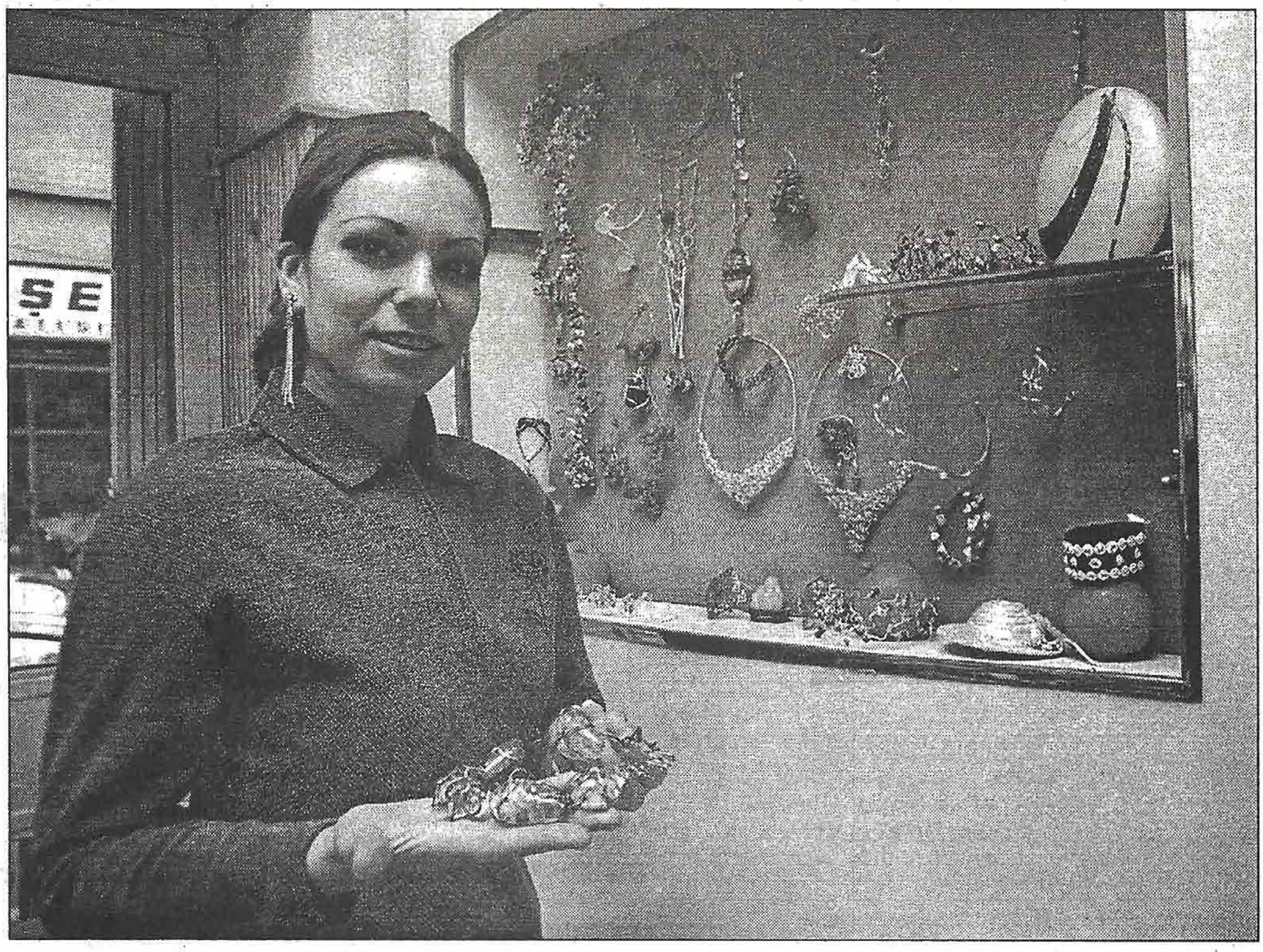

Pentru că a trecut prin destule până la 24 de ani, simte că e mai matură decât multe persoane ajunse la această vârstă. A trecut printr-o perioadă grea la un moment dat şi totul a pornit de la dragoste. Dar nimeni nu a venit să o întrebe de ce era aşa. Astfel, fiecare ziarist a scris cam ceea ce a vrut şi ceea ce a considerat că vrea cititorul să citească. Respectiv, bârfă. Foarte puţini au găsit dragostea cu adevărat. Ea o găsise şi pentru asta spunea tuturor despre ce minune i se întâmplase şi

vip

ceea ce vedea. Pentru că era în al nouălea cer, doar era îndrăgostită. Dragostea o făcea să vorbească în versuri şi începuse să se poarte ca în cărţi. Era ciudat pentru ceilalţi, dar pentru ea era minunat. Scria versuri şi cânta, chiar şi pe stradă, de fericire. Şi cum nu putea fi alături de persoana iubită, a luptat până au părăsit-o puterile. Supărarea o făcea să nu se mai înţeleagă cu nimeni, iar ai ei nu ştiau cum s-o ajute. În acele momente, Daniela vedea lumea exact aşa cum era de fapt sau cel puţin aşa credea. Simţea că poate pătrunde în interiorul fiecărei persoane, iar ceea ce vedea nu era tocmai bun. Prea puţini oameni erau pozitivi şi cu sufletul frumos. Acum, Daniela spune că nu mai are prieteni, ci doar cunoştinţe.

În liceu, pentru că era şi este o persoană comunicativă, dornică de a ajuta oamenii şi a da sfaturi, copila nu se vedea decât viitoare candidată la Psihologie. Dar pentru că i s-a părut a fi o facultate serioasă, n-a dat admitere imediat după absolvirea liceului, ci mai târziu, după ce s-a mai „copt" la minte. Nu-şi doreşte să profeseze vreodată pentru că, într-un fel, asta face acum şi va face mereu, fără a avea un cabinet pentru aşa ceva. Ajută lumea. Şi cu muzica e la fel. „Cu ajutorul muzicii vreau să ajut lumea deoarece eu nu cânt pentru bani, ci transmit celorlalţi un mesaj. Eu sunt un model social. Lumea mă credea dură, cu toate că eu nu eram deloc aşa. Am copilărit mai mult printre băieţi. Fetele sunt altfel: răutăcioase, invidioase ori bârfitoare. Dar eu în orice persoană caut partea pozitivă, pentru că fiecare avem aşa ceva."

„Floarea-soarelui sunt eu"

Cu bijuteriile e o altă poveste. Daniela şi familia lucrează în domeniu de vreo cinci ani. Apoi, deseori pleca în Grecia, unde socrul surorii ei are o afacere cu bijuterii. Iar cum comenzile erau foarte mari, ajuta la onorarea lor. Aşa şi-a format mâna şi a învăţat o serie de „şmecherii". Dar Daniela nu este un simplu executant, ci un artist a cărui imaginaţie freamătă. I se pare minunat să poată lucra cu pietre semipreţioase şi cristale. O atrag foarte mult, fără a-şi da seama de ce, în afară de energia pe care o degajă şi de culorile frumoase cu care le-a înzestrat natura. Pietrele au energie asemenea oamenilor. De fapt, Daniela crede că fiecare obiect poate emana o energie pozitivă sau negativă. Ea amestecă pietrele după cum crede şi, mai ales, după cum simte. Dacă lucrează pentru o anumită persoană, le alege în funcţie de ceea ce simte pentru acea persoană. Fără a citi despre pietre şi puterile lor, artista recurge la sentimente şi trăiri după care se ghidează. Ştie cum se cheamă fiecare piatră în parte, fie ea malahit, turcoaz, ametist, ochi de tigru or chihlimbar, apoi îşi doreşte foarte mult un model, pe care-l desenează. Iar respectivul model trebuie să aibă un simbol anume. Abia după aceea îşi alege materialele: pietre sau cristale, precum şi diferite sârmuliţe din cupru sau aramă, care, după terminarea lucrării se dau la aurit sau argintat. Până acum Daniela a „meşterit" un soare, un accesoriu care nu poate fi purtat oriunde, ca de altfel mai toate bijuteriile ce-i alcătuiesc colecţia. Pentru

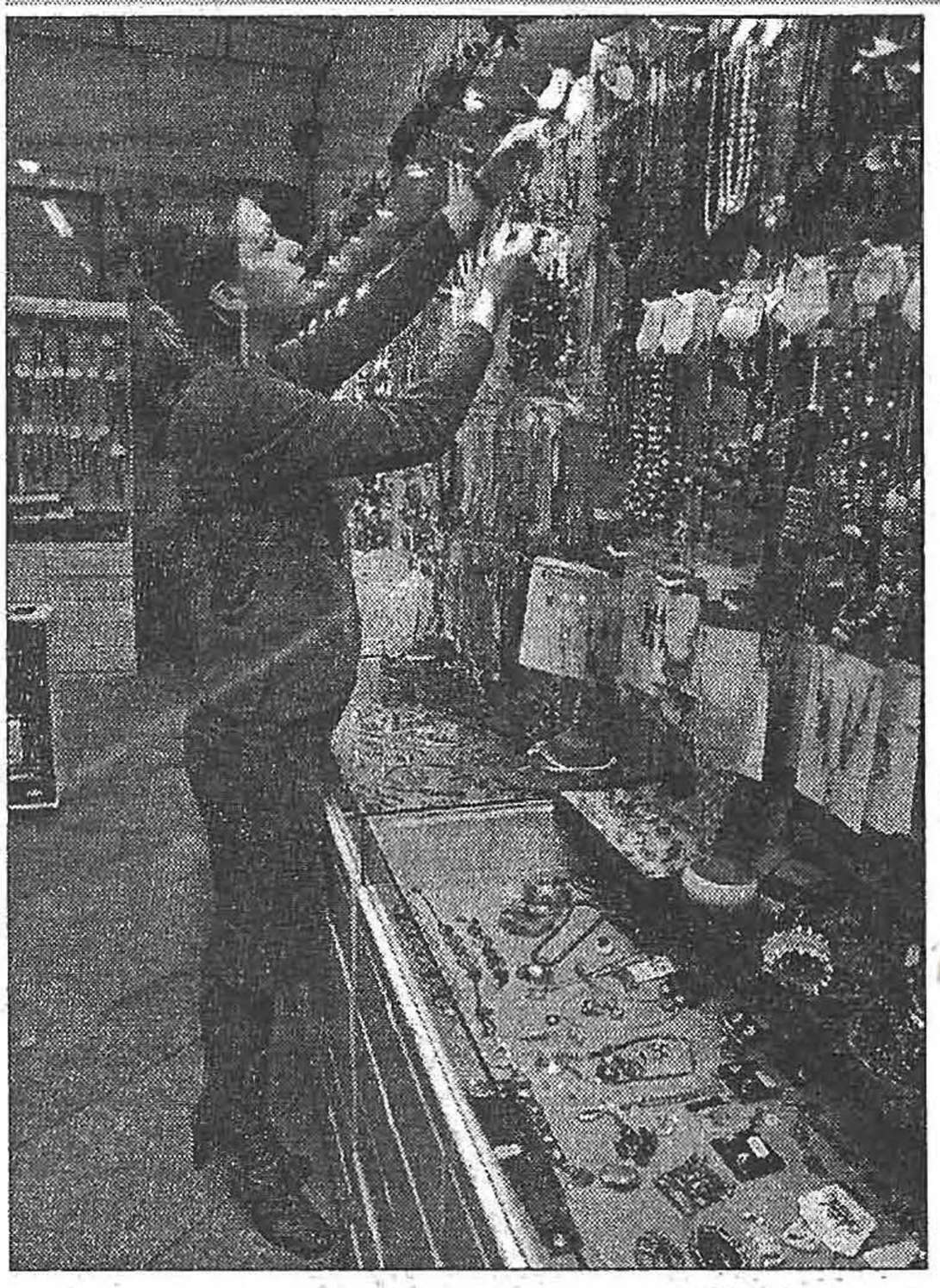

că ea lucrează mai mult pentru scenă sau podium. Şi cum iubeşte florile, a făcut un trandafir, o poezie de sârmuliţe şi pietre, apoi o floarea-soarelui, chiar şi un ochi. Asta a simţit. Iar pentru femei bijuteriile sunt importante. Parcă fără ele femeia n-ar mai fi femeie cu adevărat. Pentru că fiecare dintre aceste obiecte delicate dau o stare mai bună doar prin simpla lor prezenţă, apoi un statut în societate. „Eu fac unicate. Dacă ieş cu o colecţie, trebuie să fie unică, altfel nu mai sunt artist. Şi mă consider artist din moment ce dăruiesc lumii lucruri aparte, în care investesc nu numai muncă, ci mai ales suflet. Colecţia aceasta n-am s-o vând, pentru că nu pot. O ţin pentru mine. Dacă doreşte cineva o bijuterie din ea, îi pot face ceva asemănător. Colecţia mea e o demonstraţie a ceea ce pot eu să fac, iar fiecare piesă este parte din mine. Soarele e lumina, trandafirul reprezintă iubirea, iar floarea-soarelui sunt eu. De fapt, acestea trei sunt piesele cele mai importante pentru mine. De mică m-a atras floarea-soarelui, dar niciodată reporterii nu s-au gândit la mine ca la o floare a soarelui, ci ca la o fată cu tupeu, un ciulin mai degrabă. Într-un fel era bine. Era ca un scut." Daniela şi-a numit colecţia *Eden*, deşi nu ştia semnificaţia acestui cuvânt. Zile întregi se gândise la tot felul de combinaţii de nume. Într-o zi, când stătea în grădina de lângă bloc, i-a venit în minte cuvântul *Eden*, fără a şti că e vorba de *Grădina Raiului*. Probabil, auzise cuvântul ăsta mai demult, dar faptul că i-a venit în minte atunci când avea nevoie de el i s-a părut extraordinar. Era ca un copil căruia i se întâmplase o minune.

Acum, Daniela vrea din tot sufletul să termine facultatea şi să se apuce „ca lumea" de afaceri cu bijuterii. Doreşte să intre în lumea modei, mai ales că primul pas a fost făcut. A colaborat cu o firmă de desuuri, cărora le-a asigurat bijuteriile pentru o prezentare. Ştie că, atunci când va ieşi „cu putere" pe podium, vor veni şi ofertele. Şi are şi cu cine semăna, n-ar fi prima care ar reuşi în afaceri. Fratele ei, de meserie bijutier, are o fabrică de gablonzuri şi bijuterii şi o alta de sticlă metalizată, înnobilată de diferite pietre şi cristale. Sora cea mare a absolvit Artele Plastice cu 10, iar cum era cea „mare", a reuşit să-i influenţeze cel mai mult pe „pitici". Dar când Daniela a vrut să urmeze aceeaşi cale, n-a lăsat-o mama, pentru că „e o facultate de zvăpăiaţi".

Muzica, pe locul II

Lumea o recunoaşte pe stradă, în magazine, unii îşi dau coate, iar alţii îşi fac curaj şi o întreabă dacă nu e Marijuana. În viaţă sunt perioade prin care treci şi care lasă urme. Iar ea n-a dorit niciodată să se maturizeze prea repede şi a aşteptat ca toate să vină de la sine. S-a purtat normal şi n-a încercat să exagereze cu nimic. Poate că o dată a exagerat cu ceva, dar a trecut şi a învăţat din asta. În îmbrăcăminte nu e nici excentrică, dar nici clasică. La facultate, atunci când iese cu prietenii sau pe scenă, se îmbracă sport, dar la magazin, între bijuterii, e alta şi altfel. E mai sobră, decentă. „Zilele mele sunt cam mohorâte, într-un fel. Merg la şcoală, apoi la magazin şi acasă. După ce scap de examene, pot să-mi dedic o parte din timp magazinului şi bijuteriilor. Muzica e acum pe locul II. Înainte făceam orice pentru ea, chiar dacă nu câştigam deloc. Banii îi luam de la părinţi. Ca să demonstrez că mă pot descurca şi singură în lumea muzicii, fără casa de discuri şi *La familia*, am scris o melodie intitulată *Eu*". N-a fost chiar uşor, negativele fiind făcute într-un studio din Ploieşti. Dar totul a ieşit cum şi-a dorit: versuri, melodie, clip. Doar *Atomicul* i-a difuzat clipul, restul nu s-au obosit. Dar asta a fost anul trecut. Anul acesta e altceva. Anul acesta *Se poate*. Adică a scos o altă melodie care să arate că nu poate fi dată la o parte şi că totul se poate. Tot universul conlucrează la împlinirea visurilor ei. *Se poate* va apărea pe CD. Cum e mai în temă decât mulţi oameni în privinţa drogurilor, imaginea Marijuanei este folosită de campania antidrog. Ea ştie exact ceea ce se întâmplă în astfel de situaţii şi cum să treacă prin asta. Tocmai de aceea speră ca experienţa ei să-i salveze pe ceilalţi. „Toată lumea se gândeşte la bani, dar eu mă gândesc doar la ce exemplu le dau puştoaicelor. Cei de la *Playboy* mi-au propus să pozez pentru ei de două ori. I-am refuzat. Unde e intimitatea mea dacă omul de pe stradă mă vede deja dezbrăcată? Intimitatea cred că e cel mai important lucru pentru mine. E ca un cadou, e o aură de mister. Dacă doresc să impresionez, pot şi altfel. Îmi doresc foarte mult un album şi mi-e greu atunci când lumea vine să mă întrebe de ce nu mai fac asta. Oamenii sunt alături de mine şi mă doare că nu mai pot face ceva pentru ei în acest sens. Hip-hop-ul este ca ritmul bătăilor inimii, o muzică protestatară, despre ceea ce se întâmplă în realitate." ■

Trenuri
cu pasageri în toalete de seară

text **Liviu Timbus**

Ideea de a pune în mişcare un tren de mare lux, capabil de a satisface pretenţiile de confort ale oamenilor cu bani, aparţine unui oarecare Georges Nagelmackers. El a ales ca model vagoanele americanului Pullman şi, la 17 mai 1883, a înfiinţat societatea *La Companie de Wagons-Lits*. Vagoanele numitului *Orient-Express*, tractate, evident, la data respectivă, de o locomotivă cu aburi, au avut la început un singur traseu. Plecând de la Paris, trenul traversa Germania, Austria, Ungaria, România şi se oprea la Giurgiu. Călătorii treceau apoi Dunărea cu un mic vapor, dar pe malul bulgăresc erau îmbarcaţi într-un alt tren. După 7 ore de drum, pasagerii ajungeau la Marea Neagră, de unde, cu un alt vapor, se aflau pe malul Bosforului. Acest voiaj începea întotdeauna marţea la ora 19.30 şi se încheia sâmbăta la ora şapte.

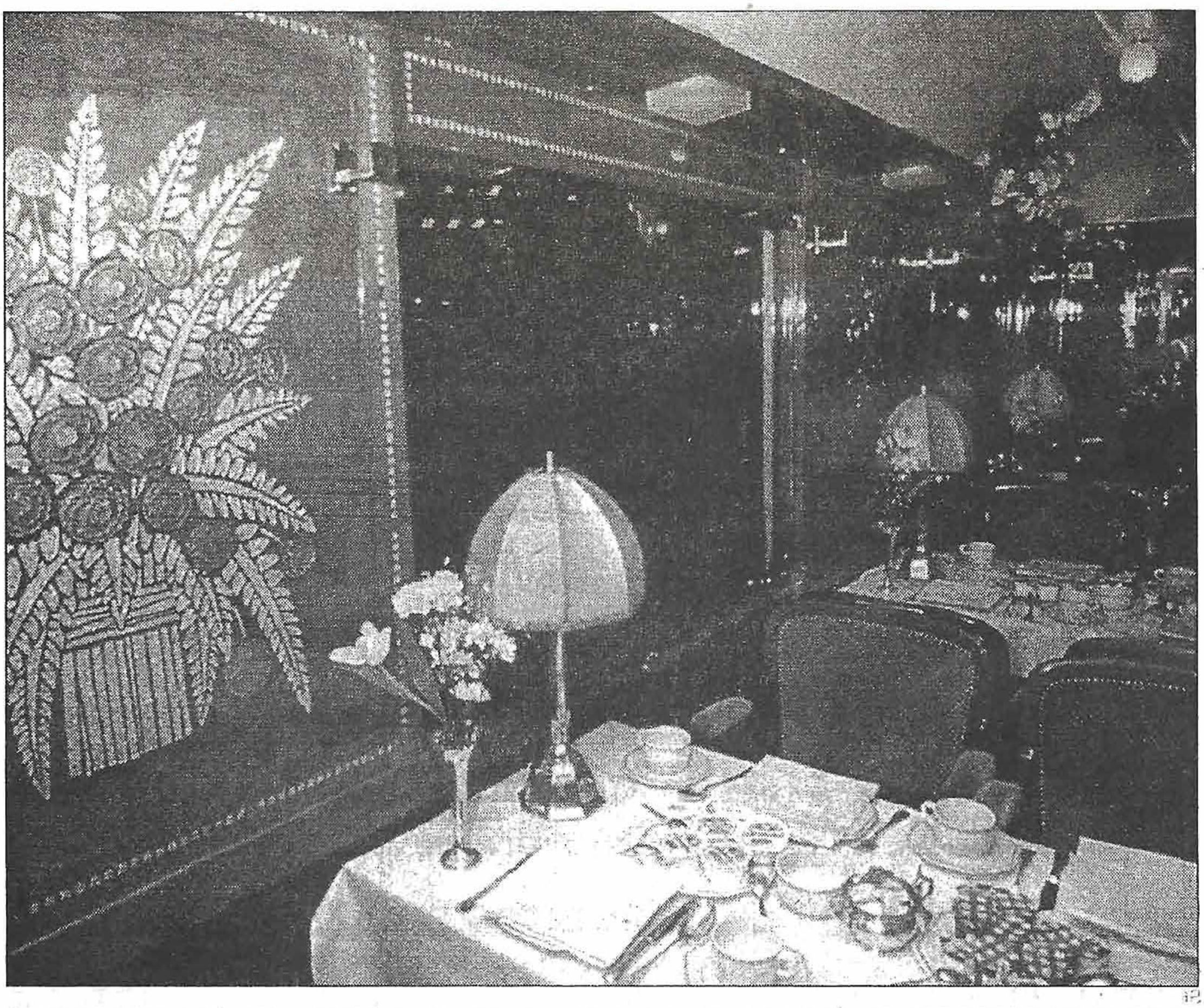

Prima călătorie a avut loc la 5 iunie 1883, dar adevărata inaugurare a modernului mijloc de transport s-a produs la 4 octombrie în acelaşi an. Doi ziarişti, unul de la *Times*, celălalt de la *Le Figaro* s-au aflat printre pasageri şi au descris apoi, într-o suită de reportaje, cabinele luxoase, decoraţiunile interioare, serviciile de mare rafinament, restaurantul pe patru roţi şi lumea snoabă şi avută. Iar un scriitor, Edmond Boyer, şi-a adunat impresiile într-o carte intitulată *De Pontoise à Stamboul*, din care reproducem un fragment: „Unde suntem? Nu ştiu. Undeva între Pesth (Pesta) şi Temeswar (Timişoara). Trenul se opreşte şi suntem întâmpinaţi cu muzică de ţigani. Boemi sau nu, îl au pe dracul în ei şi cântă într-un ritm înnebunitor. Suntem invitaţi la masă în staţia Scheytanjik (în turcă, micul diavol), unde ni se servesc potârnichi. Drumul ne poartă apoi de-a lungul unor lacuri fantastice din care unul singur are o lungime de 17 kilometri. Apoi ajungem în amărâta de Varna. Cinci sau şase bărci încăpătoare, manevrate de vâslaşi greci, ne poartă peste marea zbuciumată pentru a ne conduce pe puntea vaporului *Lloyd L'Espero*, unde ni s-au rezervat câteva admirabile încăperi."

Succesul înregistrat cu primele călătorii i-a îndemnat pe antreprenori să mărească familia trenurilor purtând denumirea de *Orient-Express*. Au fost stabilite noi trasee şi staţii terminus. Astfel, şi-au făcut apariţia *Simplon-Orient-Express* (1919), destinat să parcurgă un drum prin Elveţia şi Italia; *Alberg-Orient-Express* (1924) ce avea să lege localităţile Troie, Bâle şi, printr-o rută ocolitoare, să ajungă la Viena. Le-au urmat *Ostende-Orient-Express*, *Taurus-Orient-Express* etc.

Toate au circulat până la izbucnirea celui de-al doilea război mondial. După încheierea ostilităţilor, *Orient-Express*-ul a mai funcţionat, în câteva variante, până în 1970, când patronatul a hotărât să-l scoată din circulaţie. Vagoanele au fost vândute unor amatori. În 1977, un om de afaceri american, patronul unei companii de containere, a avut ideea de a repune în circulaţie *Orient-Express*-ul, contând pe extravaganţa şi nevoia de lux a persoanelor cu bani. Zis şi făcut. Cheltuind sume uriaşe, întreprinzătorul James B. Sherwood a izbutit să cumpere de la diverşi colecţionari, dar şi de la câteva muzee, 35 de vagoane originale, deci din cele amenajate de celebrul artist-vitrier René Lalique. Ele au fost apoi demontate bucată cu bucată, restaurate şi consolidate pentru a suporta o viteză de 140 kilometri la oră. La 25 mai 1982 (după un secol de la naşterea pomposului tren), *Venise-Simplon-Orient-Express* (*VSOE*) şi-a reluat cursele săptămânale.

Ce înseamnă să fii călător în Orient-Express

Întrucât nici unul dintre dumneavoastră n-a avut, probabil, plăcerea şi onoarea de a călători cu un astfel de palat rulant, vom recurge la impresiile unui reporter francez, Helios Molina, pasager al *VSOE*. Interioarele, aflăm de la bun început, sunt cu adevărat somptuoase. Pereţii apar îmbrăcaţi în tapiserii şi goblenuri. Fotoliile sunt din piele de Cordoba şi catifea de Geneva, cabinele, încăpătoare şi cu imens spaţiu pentru bagaje, dispun de un cabinet sanitar elegant, dotat cu apă caldă. Veiozele şi luminile indirecte răspândesc o atmosferă de intimitate. Restaurantele pe patru roţi (amenajate în trei vagoane) se recomandă şi ele prin rafinament şi decoraţiuni murale, iar pe mese aşteaptă pahare de cristal şi tacâmuri de argint. Ţinuta de seară este obligatorie, pasagerii fiind sfătuiţi să îmbrace toalete din perioada antebelică. La plecare are loc o recepţie în vagonul bar, pentru ca pasagerii să se cunoască şi să compună împreună o familie. Atmosfera este romanţată de melodii de Gershwin interpretate de un pianist. Un bucătar pentru gustări alese, monsieur Christian Bodiguel, conduce o echipă de experţi culinari: şapte bucătari şi patru asistenţi.

Micul dejun este servit în cabină. Ce bunătăţi propune domnul Bodiguel? Să-l ascultăm: „Ca aperitiv vă recomand un *Etouffé de Saint-Jacques*. Apoi filé de căprioară pus în prealabil la marinat timp de 7 ore în vin roşu. Se potriveşte cu un *Pomerol* sec. Ca desert, *Boule de neige* cu corcoduşe. Preţul unui voiaj Paris-Veneţia, cu trei mese pe zi, este de aproximativ 24.000.000 lei.

Acest tren pentru snobi şi bogătaşi a impresionat nu puţini scriitori şi cineaşti. Călătorind pe volutele fanteziei şi imaginând întâmplări poliţiste sau aventuri romanţioase – ei au contribuit la faima *Orient-Express*-ului. Să reamintim câteva dintre cunoscutele romane şi pelicule cinematografice: în 1914, Albert Flamand publică lucrarea *Train de lux*. Ulterior, sunt încredinţate tiparului *La Nuit turque* de Paul Mornad, *Sur le Nord Express* de Joseph Kassel şi, evident, celebrul roman al Agathei Christie, *Crima din Orient-Express*. Graham Green a călătorit şi el cu faimosul tren şi a publicat după aceea *The Stambul Train*. După 1945 apare romanul *Bons Baisers de Russie* de Ian Fleming, care va sta la baza filmului cu James Bond, *Simplon-Orient-Express*. Mai amintim că filmul lui Hitchcok, *Femeia dispărută* (1938) reconstituie decorul trenului, la fel ca pelicula lui Jacques Deray, *Avec la peau des autres*. Fabulosul tren îl inspiră şi pe cineastul american Sydney Lumet, care realizează în 1974 filmul *Crima din Orient-Express*.

În Orientul îndepărtat, un frate geamăn

Puţină lume ştie că acest luxos mijloc de transport are o rudă în Asia de sud. Fratele asiatic este croit după chipul şi asemănarea celui european şi a fost botezat *EASTERN & ORIENTAL EXPRESS*.

Trenul se află în circulaţie din 1994 şi este tot creaţia omului de afaceri american James B. Sherwood, cel care, aşa cum arătam mai sus, a reînviat garnitura europeană. Ideea i-a venit după ce a descoperit în Noua Zeelandă o garnitură de vagoane vechi. Le-a cumpărat şi le-a cosmetizat, îmbrăcând interiorul în esenţe scumpe, cu căptuşeli de alamă, pluşuri colorate, pereţii exteriori fiind şi ei vopsiţi într-un gri-bej elegant. Restaurarea vagoanelor a costat 20 milioane dolari şi întregul decor a fost

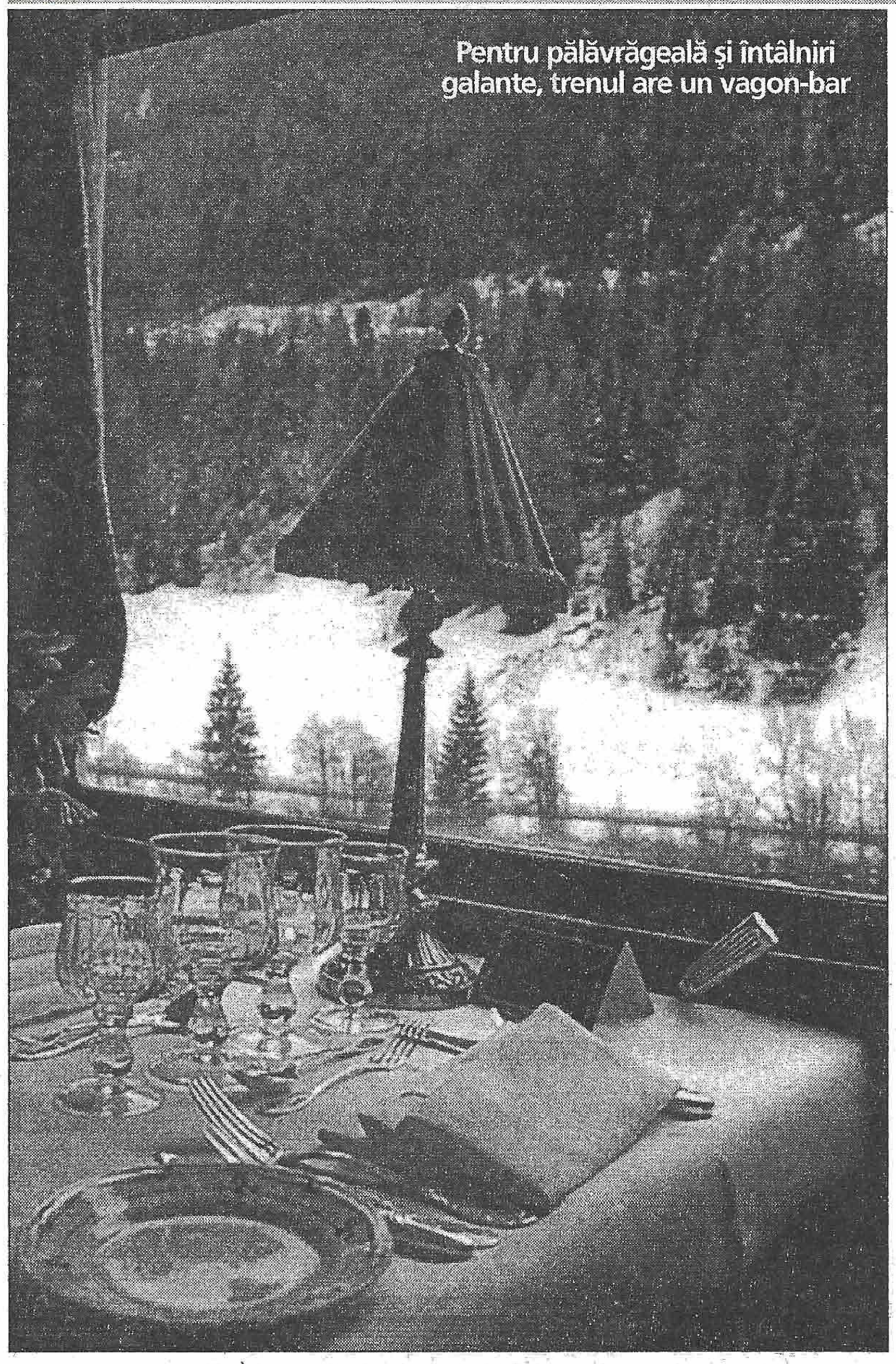

Pentru pălăvrăgeală şi întâlniri galante, trenul are un vagon-bar

gândit pentru a introduce călătorii într-o atmosferă nostalgică de look oriental.

Trenul străbate trei ţări: oraşul-stat Singapore, Malaysia şi Thailanda. Dus-întors. Distanţa: 2.000 kilometri. Întreaga garnitură numără 22 vagoane de dormit, totalul pasagerilor fiind de 132. Compartimentele sunt şi ele diferite: 36 de tip standard, 28 rezervate, fiecare în parte, unei singure persoane (şi celor care, eventual, o însoţesc) şi două prezidenţiale. Mai amintim cele două vagoane restaurant, vagonul-bar, vagonul-salon şi cel destinat agenţilor de pază. Iată cum este descrisă călătoria de vis cu *Eastern & Oriental-Express* de către un ziarist de la săptămânalul *Woche der Frau*: „Totul te face să te simţi într-o ţară a miracolelor, cu decor şi balsamuri orientale. La cochetele măsuţe din vagoanele-restaurant, te aşteaptă cinci meniuri la alegere. Nu lipsesc icrele negre, homarii, cupele de şampanie. Odată întors în compartiment, surâzătoarele stewardese thailandeze vin să-ţi ofere coşuri cu fructe şi flori. *It's Teatime, madame! I'am Suchard*, răsună după un timp vocea melodioasă a însoţitoarei de vagon. Şi cu paşi vătuiţi se apropie să ofere tăvi încărcate cu ceşti de ceai, fursecuri, praline. În continuare, amatorii de conversaţie la un pahar de ceva trec în vagonul-bar. Aici adie o muzică în surdină. Recunosc o simfonie de Mozart. Cei doritori să citească ziarele se aşază în comodele fotolii din vagonul-salon.

Dar iată, clopoţelul ne cheamă din nou în restaurantele de pe şine, pentru masa de seară. Ce meniu avem la cină? Un savant amestec de bucătărie europeană şi asiatică. Între preparate: ficat de gâscă, medalion de miel, creveţi uriaşi, preparate din papaya, *Sorbit şi Sim Dum*, specialităţi ale locului, sosuri parfumate şi condimentate din legume şi fructe tropicale.

A doua zi zărim de la geamul vagonului clădirile gemene din Kuala Lumpur. Parcurgem peninsula Penang, intrăm în Thailanda şi întâlnim oraşele Sirikit şi Bhumibol. Panorama se înnobilează cu temple budiste aurite şi moschei islamice. Opririle în gări ne oferă totuşi aspecte dezolante: trăgători de ricşă, cerşetori, oameni sărmani ce încearcă să ne vândă peşte şi fructe exotice. Şi nu poţi evita sentimentul de jenă pe care îl provoacă la tot pasul contrastul dintre luxul orbitor al excentricului hotel pe şine şi mizeria omenească de afară.

Călătoria durează 48 de ore, dar ai vrea să nu se sfârşească niciodată." ■

Râsul bate plânsul

Ţiganul vrea să-şi ia atestat de lăutar. Vine de la examen şi sare piranda pe el:

– L-ai luat?

– Nu.

– De ce, prostule!?

– Păi, era acolo toţi ăia de la comitetul de partid şi m-a-ntrebat dacă înainte le-am cântat şi la legionari...

– Şi tu ce-ai răspuns, deşteptule!?

– Păi, am zis că da, că nu erea să-i mint pe oameni în faţă...

☺

După câteva luni de perestroika, discută un câine sovietic cu unul român:

– E cu totul altfel acum, zău! De pildă, înainte aveam lanţul de un metru, abia puteam să mă mişc, acum am un lanţ de patru metri!! Boierie!

– Şi cu mâncarea cum e?

– A!, mâncarea e tot la cinci metri...

☺

După ce conducerea superioară de partid şi de stat a anunţat lichidarea datoriilor externe, Bulă a exclamat nervos: „Ce naiba, acum nici datorii nu mai avem!?"

☺

Singura deosebire dintre comuniştii de ieri şi cei de azi este că ăştia de-acum nici măcar nu sunt comunişti.

☺

– În comunism o să fie varză gratis!

– Ei, şi? Mie nu-mi place varza!

– O să-ţi placă...

☺

La întâlnirea cu Jimmy Carter, Ceauşescu a recunoscut că România are oarece probleme cu evreii care vor să plece.

– Păi, câţi aveţi?

– Vreo 20.000.

– Şi câţi vor să plece?

– Vreo 20 de milioane.

☺

Un beţiv se loveşte de un stâlp de lumină. Îl ciocăneşte atent: „Beton". Îi dă ocol: „Beton". Îl mai ocoleşte un pic: „Beton". Atunci începe să urle: „M-aţi închis aici!!!"

☺

În altă seară, acelaşi beţiv bate în acelaşi stâlp. Un trecător se opreşte şi-l întreabă ce naiba face.

– Bat să-mi deschidă ai mei din casă!

Trecătorul intră în joc, ironic:

– Poate nu-i nimeni acasă!

– Cum să nu, nu vezi că-i lumină sus?

☺

A treia seară, în acelaşi loc. De data asta beţivul caută ceva pe jos. Un alt trecător vrea să-l ajute:

– Ce-aţi pierdut?

– Cheia de la casă!

Omul se apucă să caute şi el. După o vreme, întreabă:

– Sunteţi sigur că aici aţi pierdut-o?

– A!, nu, vizavi, dar acolo nu e lumină!

☺

De data asta, beţivul nostru a reuşit să ajungă în faţa uşii, pe care încearcă s-o deschidă cu... o sticlă. După o jumătate de oră de încercări infructuoase, exclamă:

– Hopa! Să ştii că iar am băut cheia!

☺

Beţivul n-a mai ajuns nicăieri. Şade în mijlocul străzii, confuz. Opreşte un trecător:

– Nu vă supăraţi, unde sunt?

Omul, amabil şi amuzat, începe să-i explice:

– La intersecţia dintre bulevardul 1 Decembrie şi...

– A!, nu, nu! Oraşul?

☺

– Mai bei, mai bei?

– Păi, înainte beam de fiecare dată 200 de vodcă, pentru mine şi pentru un prieten care are ulcer şi nu poate să bea. Acum beau doar 100, că io m-am lăsat!

☺

– Alo! Când deschideţi crâşma?

– Abia mâine, la 10 dimineaţă!

– Aoleo!

– Păi, nu puteţi să aşteptaţi până atunci ca să veniţi?

– Ce să vin, că io vreau să ies!

☺

Cel mai scurt banc politic: Ptiu!

desen de **Leonte Năstase**

Oraşul plutitor

text **Liviu Timbus**

Voyager of the Seas, cel mai mare pachebot din lume, adăposteşte teatre, terenuri de sport, magazine şi chiar un bulevard cu restaurante şi cafenele. Este socotit cea de-a opta minune a lumii.

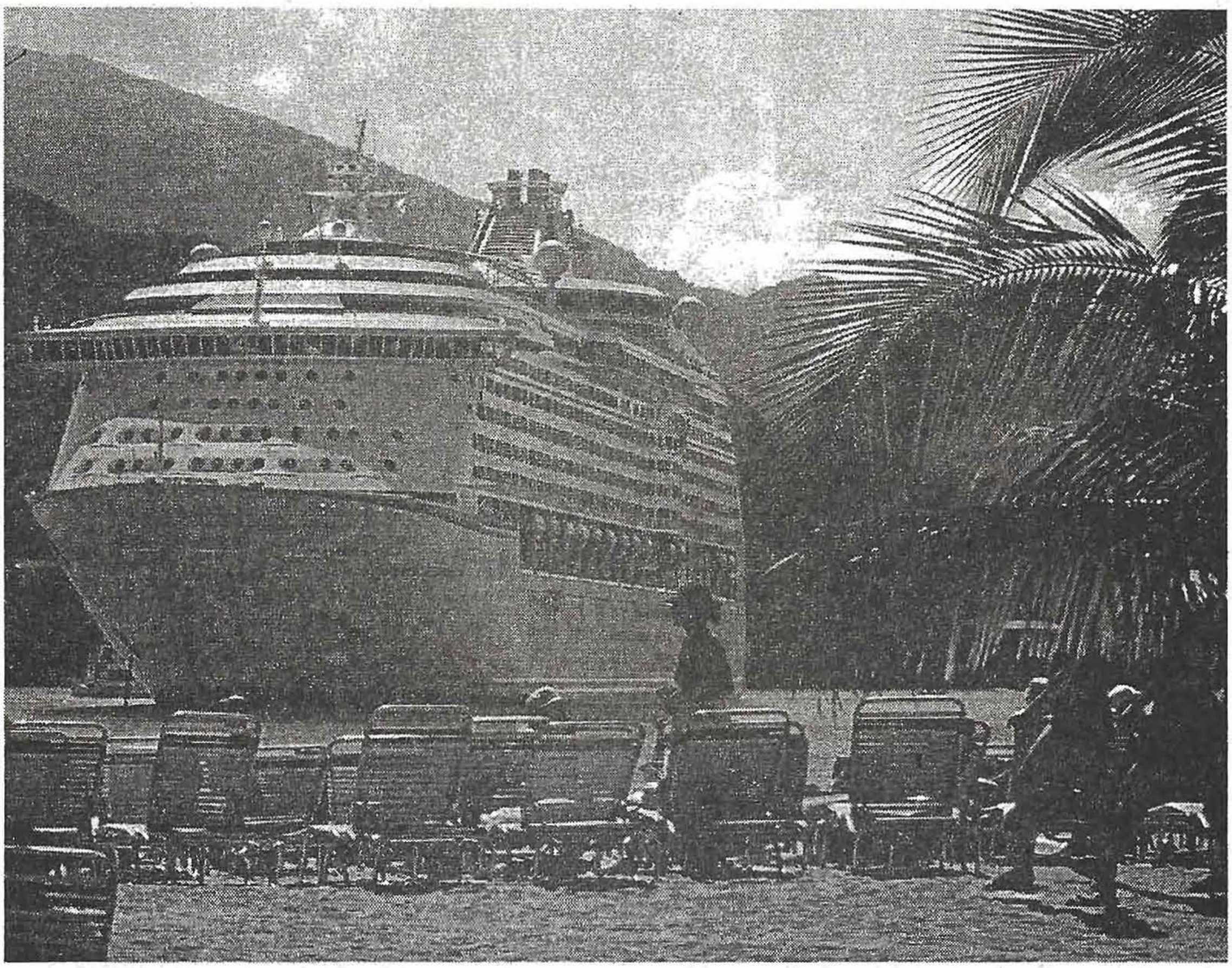

Să ne închipuim o lume veselă şi elegantă plimbându-şi paşii de-a lungul unei luxoase artere comerciale. Trecătorii îşi aruncă privirile peste vitrinele cu mărfuri scumpe, pălăvrăgesc prin cafenele. Se lansează toalete, se înfiripă flirturi, se râde, se bârfeşte.

Ei, bine, acest spectacol de opulenţă şi bunăstare nu se desfăşoară, cum s-ar putea crede, pe un bulevard parizian, pe *Via Venetto*, sau pe *Oxford Street* la Londra. Locul cu pricina, numit *Royal Promenade*, se află în realitate la cel de-al 14-lea etaj al marelui pachebot *Voyager of the Seas*. Acest mare oraş-plutitor, cu o capacitate de 140.000 tone, este de trei ori mai mare decât portavionul american *Nimitz* şi oferă călătorilor tot ceea ce omul cu parale şi pretenţii snoabe poate găsi: restaurante rafinate, magazine somptuoase, spectacole cu mari vedete, terenuri de sport (chiar şi un patinoar), cazinouri, ştranduri şi, cum arătam mai sus, o veritabilă stradă comercială.

Giganticul vas de croazieră pluteşte atât de lin, înfruntând bărbăteşte cele mai mari valuri, încât cei peste 3.000 de pasageri au senzaţia că se află pe o insulă în mijlocul oceanului. Personalul navigant este alcătuit din 1.200 de angajaţi, cei mai mulţi ocupaţi să asigure excelente servicii onoratei clientele, adăpostite în cele 1.537 cabine. Acestea sunt destinate, evident, oamenilor cu bani, dar de diferite categorii, cele mai scumpe arătând ca nişte veritabile apartamente princiare, cu încăperi imense şi cameră de baie superluxoasă.

Un restaurant pe trei niveluri asigură masa de

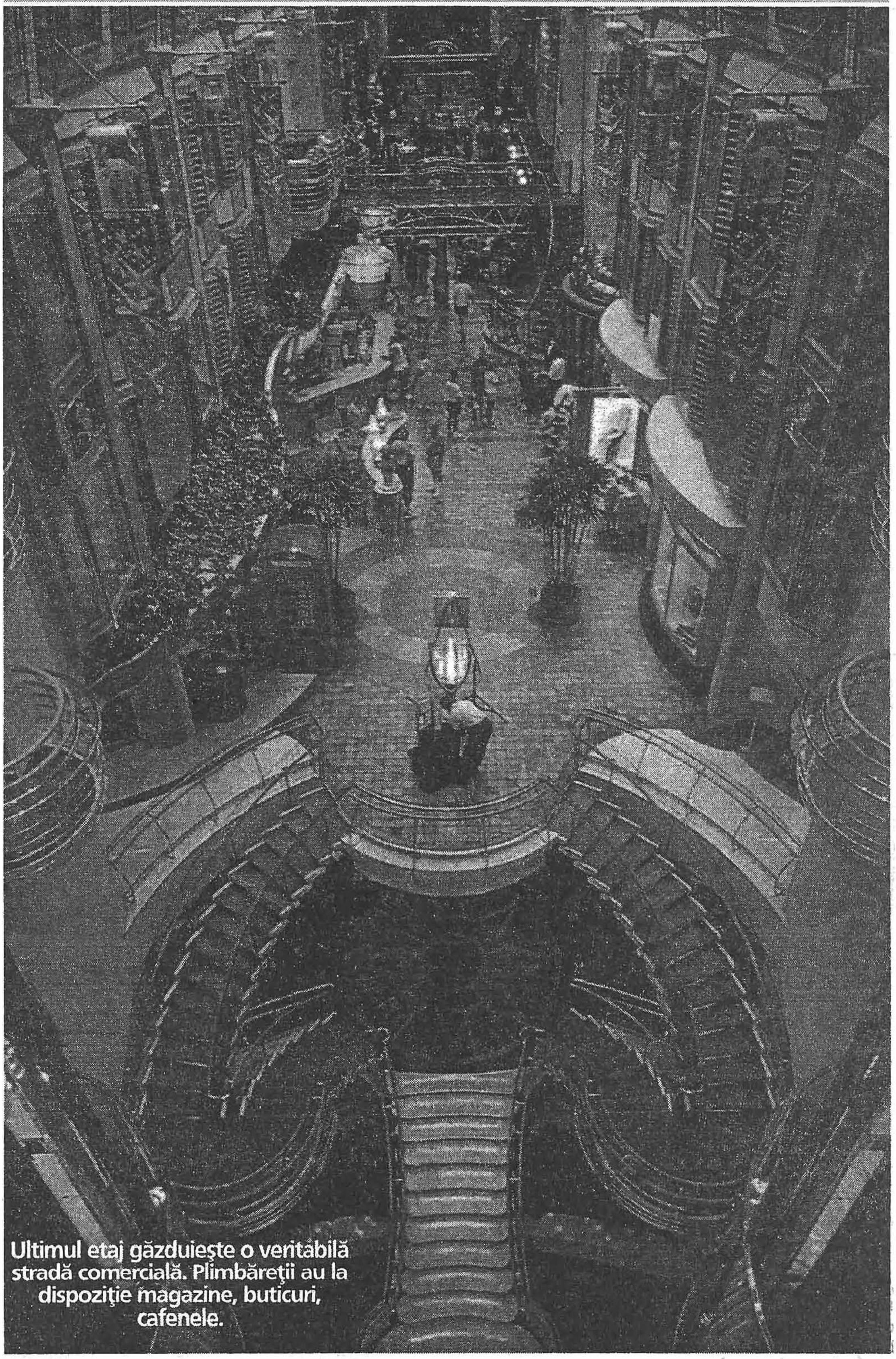

Ultimul etaj găzduieşte o veritabilă stradă comercială. Plimbăreţii au la dispoziţie magazine, buticuri, cafenele.

prânz sau de seară pentru 1.600 de muşterii, dar acestuia i se adaugă bistrourile, barurile şi micile localuri, cafenele, cofetării, în beneficiul amatorilor de linişte şi intimitate. Ce se poate comanda aici? Toate specialităţile gastronomiei mondiale. La fiecare călătorie sunt „îmbarcaţi", să moară spre folosul clienţilor, 12.000 homari, 2.700 crabi şi 5.400 kilograme păstrăvi. Uriaşa cămară frigorifică mai transportă 2.700 kg carne de pui, 500.000 ouă, 9.000 kg legume, 5.400 kg fructe, 80.000 doze de bere, 20.000 sticle de vin şi 4.000 sticle de spirtoase.

Dar cei 3.000 de turişti nu vin aici numai să mănânce, să bea şi să danseze. Corabia mai adăposteşte un teatru, *Scala*, cu nu mai puţin de 1.400 de locuri, şi un patinoar pentru spectacole pe gheaţă. Aici a dansat şi tripla campioană mondială Katarina Witt, asta în vreme ce afară era o căldură de 40°. Amatorii de sport au la dispoziţie mai multe bazine, terenuri de volei şi de tenis, circuite betonate spre folosul celor cu patine pe rotile, precum şi un teren de golf. (Mingile mai sar şi în ocean, dar nimeni nu face din asta o problemă.) Vasul pune la dispoziţie temerarilor un perete stâncos, unde se poate face alpinism. Nu lipsesc, se înţelege, *Les Boîtes de nuit*, discotecile, centrele de fitness, compartimentele de calculatoare, dar nici cazinourile, în care cei ahtiaţi de jocurile de noroc au posibilitatea să piardă, la ruletă şi baccara, sume astronomice. Mai amintim cabinetele medicale şi acvariul cu 56 tone apă de mare, în care se zbenguie o largă varietate de peşti exotici.

Dar, iată, proiectanţii şi proprietarii giganticului nautic s-au gândit şi la cele sfinte. În interiorul pachebotului se află şi o biserică, mai ales pentru tinerii îndrăgostiţi, doritori să-şi oficieze aici căsătoria. De altfel, multe perechi se îmbarcă tocmai pentru a împrumuta exotism şi originalitate acestui moment important.

Între cele 14 niveluri urcă şi coboară lifturi silenţioase cu pereţi de sticlă, iar doritorilor de linişte li se oferă servicii la cabină.

Personalul navigant (marinari sau cei cu alte îndeletniciri) a fost recrutat şi selecţionat din toată lumea. Căpitanul Johnny Faevelen este norvegian; responsabilul celor trei restaurante, Helmut Lerkauf, este austriac; bucătarul şef – german; instructorii sportivi, medicii, chelnerii etc.– americani, asiatici, europeni.

Uriaşul din sticlă şi oţel, cel mai mare vas de pasageri din lume, navighează pe o singură rută: Haiti–Jamaica–Mexic. Croaziera durează 8 zile, iar pentru aprovizionare, *Voyager of the Seas* acostează o zi la Miami.

Această promenadă de vis prin zona Caraibilor este rezervată numai într-o anumită măsură doar oamenilor cu parale multe. Pentru un loc într-o cabină cu două paturi (cea mai ieftină) se plătesc, în bani româneşti, aproximativ 50 milioane lei. Dar pentru o cabină luxoasă, pasagerul e nevoit să scoată din buzunar până la 200 milioane de lei. Preţuri inacceptabile celui dintr-o ţară săracă (cum e şi România), dar nu imposibile omului din ţările bogate. Acesta îşi poate îngădui să cheltuiască 2.000 de dolari pentru 8 zile în lumea de basm a Antilelor Mici.

■

Cetatea Ţărănească Râşnov

text şi foto Ionuţ Popescu

Una dintre ţintele obligatorii de pe harta turistică a României o constituie cetăţile aflate chiar în centrul teritoriului, în Ţara Bârsei: Cetatea Braşovului, Castelul Bran şi, aproximativ la mijlocul distanţei dintre ele, Cetatea Ţărănească de la Râşnov. Ruptă de localitatea cu acelaşi nume, Cetatea Râşnov ocupă vârful retezat al dealului, fiind deopotrivă accesibilă privirii şi inaccesibilă celor care au încercat de-a lungul timpului cucerirea ei. Astăzi, cetatea cunoaşte o perioadă de surprinzătoare renaştere, graţie unui italian care şi-a investit banii în ceea ce s-ar putea numi „o afacere de suflet".

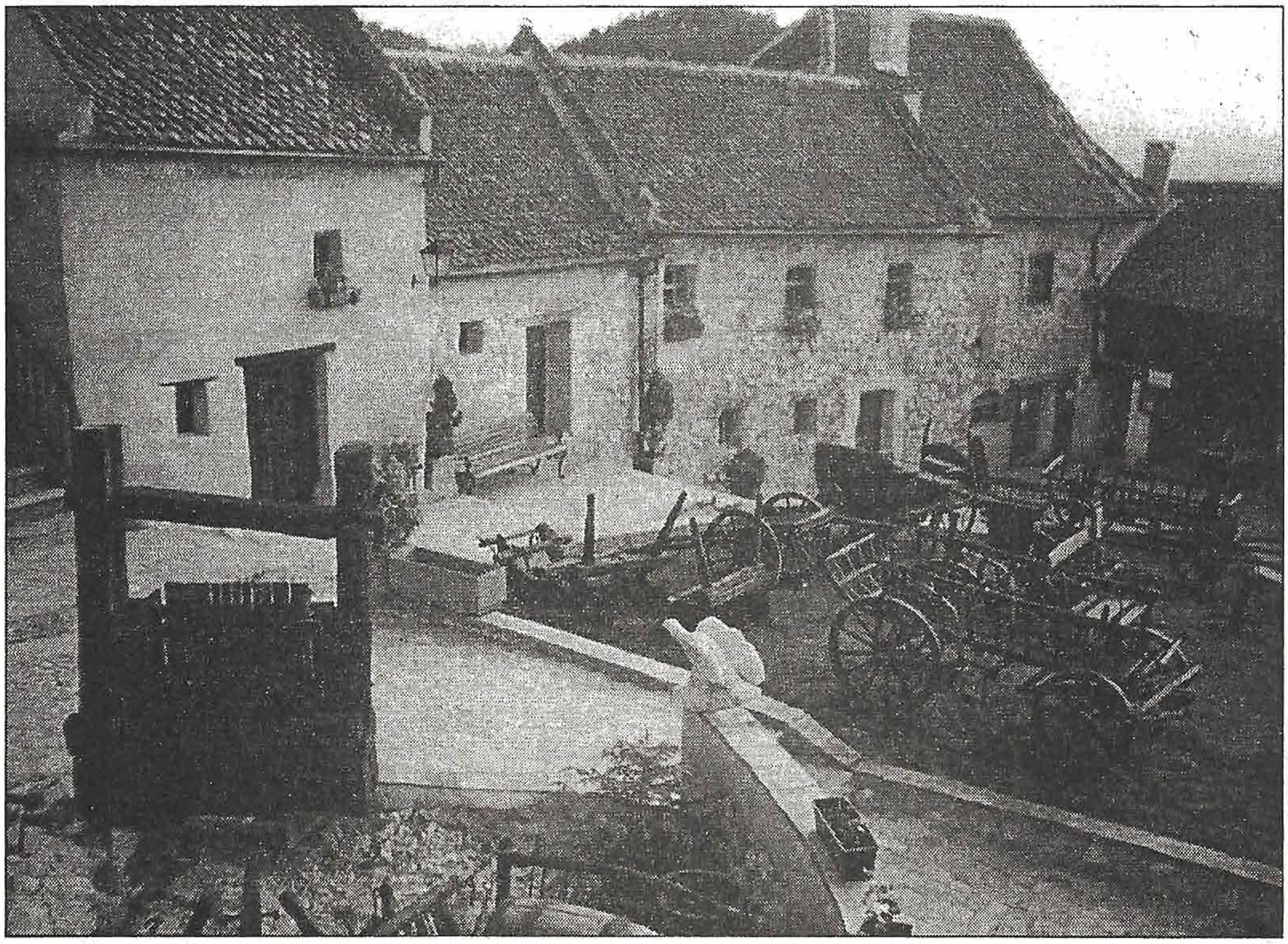

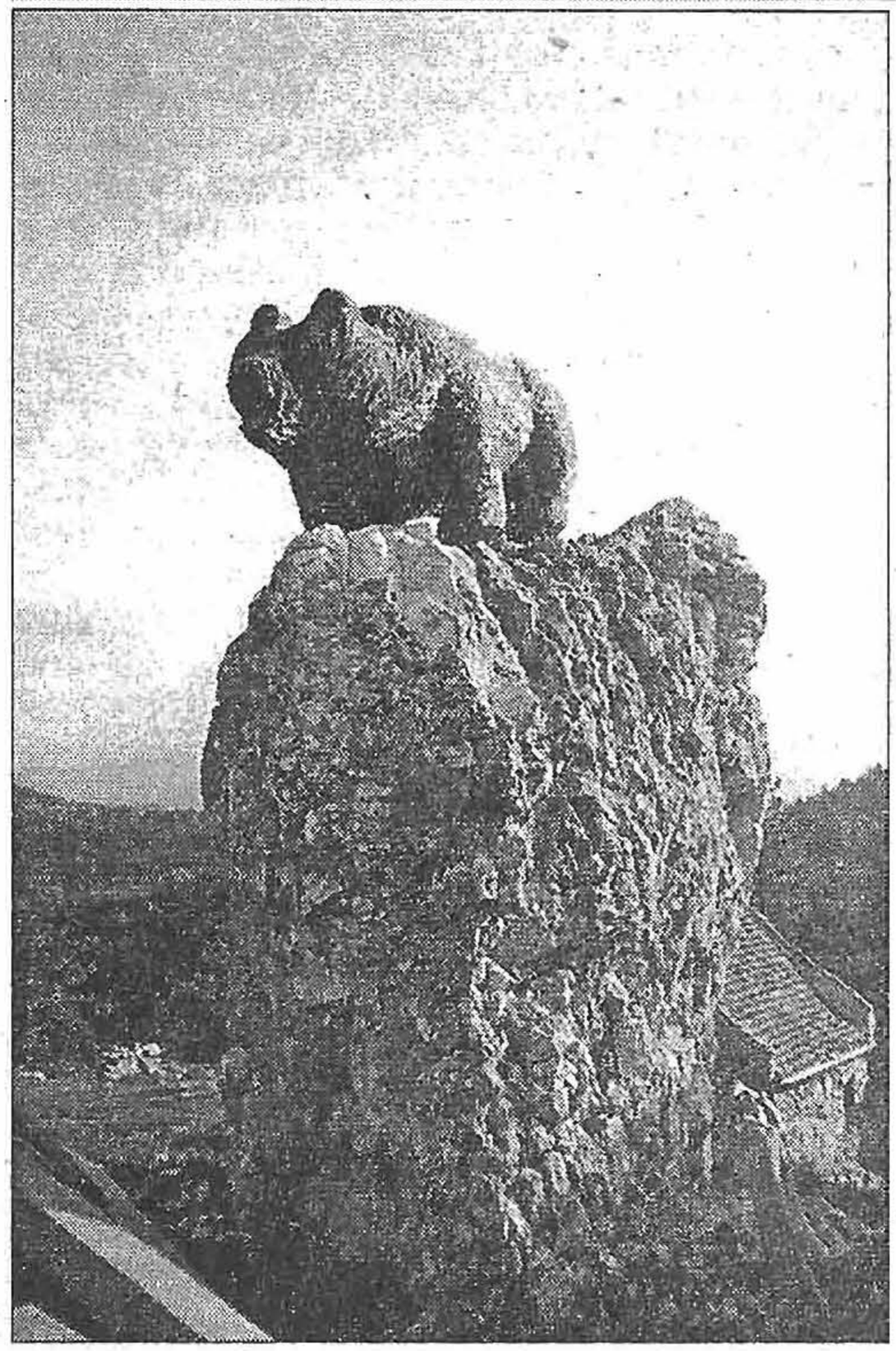

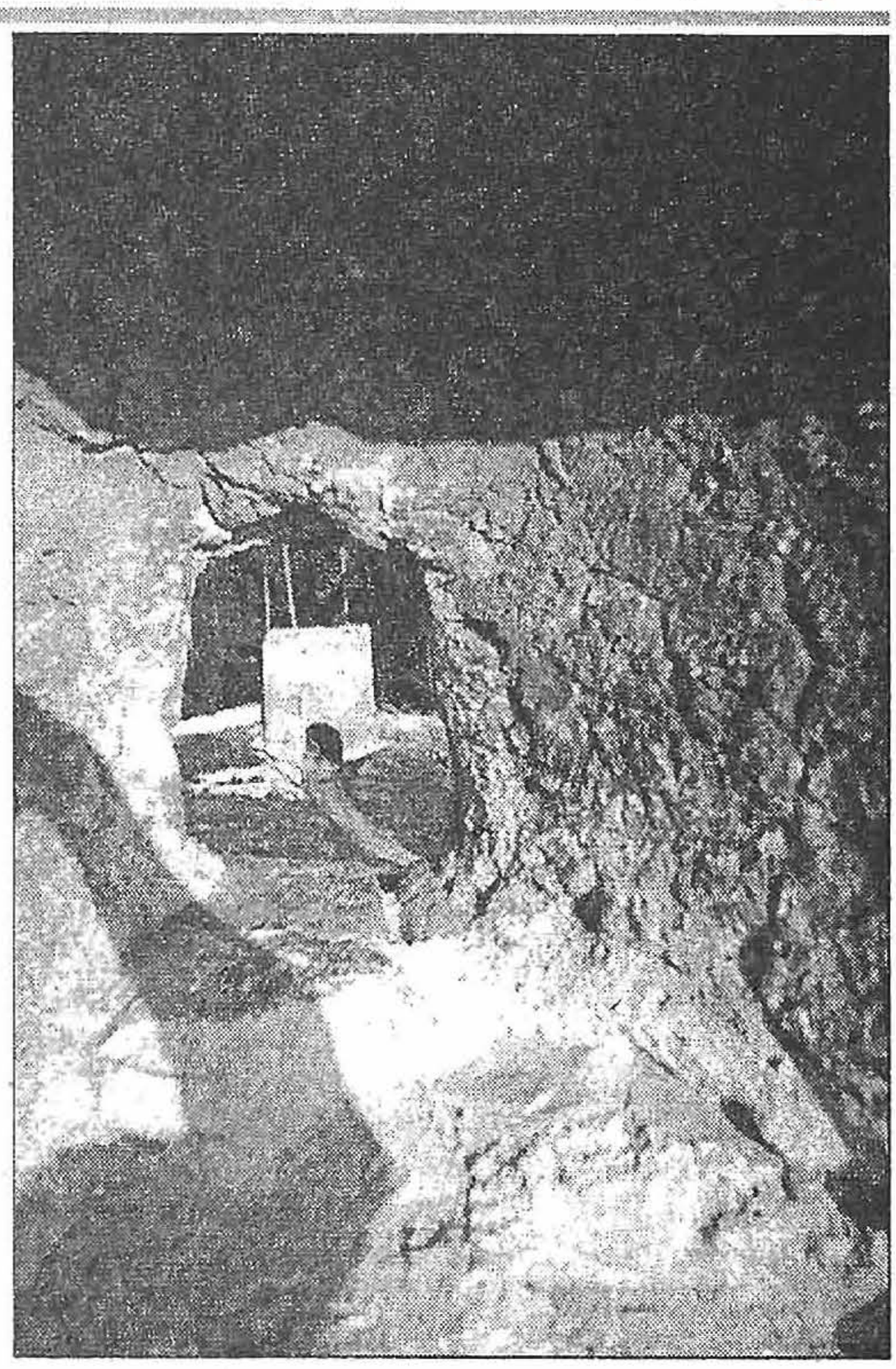

Cetatea cu nume de floare

Atestată documentar încă din 1335 sub numele de Roşnou (Roş-trandafir), mai târziu Râşnov, cetatea, care are venerabila vârstă de aproape 800 de ani, a fost ridicată de către locuitorii Râşnovului din necesităţi de apărare în faţa tot mai deselor năvăliri turceşti şi tătăreşti. Fortificată cu ziduri, turnuri şi bastioane, ea cunoaşte o dezvoltare continuă şi rapidă pentru acele timpuri ajungând până în secolul al XV-lea una dintre cele mai puternice cetăţi din sudul şi sud-estul Transilvaniei. În interiorul său, care putea adăposti o populaţie destul de numeroasă, au fost construite case pentru locuit, uliţe pietruite, ateliere, capele şi chiar un depozit pentru cereale. Singurul lucru care îngreuna viaţa „cetăţenilor" era lipsa apei care trebuia adusă de la un izvor din afară. Asediată în nenumărate rânduri, cetatea reuşeşte să ocrotească viaţa şi agoniseala locuitorilor din Râşnov şi din aşezările învecinate.

Istorii şi istorioare

În 1335, cu prilejul unei noi năvăliri nimicitoare a tătarilor, a fost pustiită Ţara Bârsei, mai puţin Cetăţile Braşovului şi Râşnovului, care nu au putut fi cucerite. Cu ocazia privilegiului comercial din 1413, acordat de Mircea cel Bătrân braşovenilor, sunt menţionaţi şi reprezentanţii Râşnovului: Martinus şi Crus, ceea ce ilustrează însemnătatea localităţii-cetate la acea dată. În anul 1421 este rândul turcilor să se năpustească fără succes asupra „Cetăţii Trandafirului". În 1427, Regele Sigismund de Luxemburg, inspectând fortificaţiile din Ţara Bârsei, vizitează şi Cetatea Râşnovului. După 17 ani de la prima incursiune asupra Râşnovului, turcii asediază din nou cetatea, dar nu o pot cuceri.

În secolul al XVI-lea, după bătălia de la Mohacs (1526), Transilvania devine principat autonom sub suzeranitate turcească. Este începutul unei perioade extrem de agitate, cu lupte între turci şi austrieci, Ţara Bârsei fiind principala arenă de confruntări. Locuitorii Râşnovului locuiesc mai mult în interiorul cetăţii, adăugându-i în exterior încă un zid de apărare, prevăzut cu numeroase guri de tragere şi nări pentru aruncarea răşinii topite. În jurul anului 1600, unul dintre oaspeţii de seamă ai Cetăţii este însuşi Voievodul Mihai Viteazul, împreună cu Doamna Stanca. Asediată în aprilie 1612 de armata Principelui Gabriel Bathory, este obligată să capituleze din lipsă de apă. Cetatea Ţărănească Râşnov rămâne, astfel, în stăpânirea Principelui timp de trei ani. Răscumpărată cu 3.000 de florini, ea revine, însă, stăpânitorilor de drept. Pentru a preîntâmpina pe viitor capitularea din pricina apei, locuitorii cetăţii au hotărât săparea unei fântâni în interior. Fântâna, având o adâncime de 146 m, este cea mai adâncă din România, dintre cele săpate în stâncă şi în interiorul unei cetăţi. Pentru aceasta s-a lucrat timp de 17ani(!), între 1623-1640. Legenda spune că aici au săpat doi prizonieri turci cărora li s-a promis în schimb eliberarea. În 1821, la Cetatea Râşnov s-au retras refugiaţii din Ţara Românească în timpul Revoluţiei condusă de Tudor Vladimirescu. Ultimele evenimente importante

trăite de această fortăreaţă s-au petrecut în timpul Revoluţiei paşoptiste (1848-1849), când au fost ascunşi aici câţiva revoluţionari. Din 1850, încetând să mai îndeplinească funcţia de apărare, Cetatea Ţărănească de la Râşnov a fost lăsată în părăsire. Până la revoluţia de la 1989, aici s-au făcut săpături arheologice în ai multe etape. Săpăturile au dovedit că în „grădina" Cetăţii au existat aşezări omeneşti în mai multe epoci istorice. Cea mai veche dintre ele datează din „epoca bronzului", în timpul „tracilor vechi".

Un italian cucereşte Cetatea Râşnov

Anii '90 aduc locul într-o nouă perioadă de abandon care durează până în 2000, când Cetatea „cucereşte", şi este „cucerită" la rândul ei de Alberto Drera, om de afaceri italian care se apucă să refacă din temelii vestigiile abandonate. Alberto nu a fost niciodată pasionat de istorie, şi nici nu s-a visat vreodată într-o postură câtuşi de puţin asemănătoare. „De câte ori treceam prin Râşnov, în drumurile mele prin România, îmi doream să vizitez cetatea de pe deal. Am fost foarte trist când am văzut că de fapt nu era decât o ruină cu porţile ferecate. La început, nici n-am ştiut ce trebuie să fac. Mă gândeam că dacă ne-am strânge mai mulţi, am putea să depunem muncă voluntară... De atunci au trecut aproape trei ani, şi iată-mă locuind în România, unde am investit în jur de 450.000 de euro pentru refacerea Cetăţii Râşnov, un loc cu totul deosebit care va deveni cu siguranţă unul dintre principalele puncte de atracţie din România. " Deocamdată, cetatea este intens vizitată, în acelaşi timp continuându-se lucrările de construcţie. Încă înainte de a păşi înăuntru, te învăluie o muzică celestă, ce vine parcă de nicăieri... Graţie unui sistem de amplificare bine ascuns, în orice loc din afara sau dinăuntrul cetăţii te-ai afla, eşti însoţit discret de capodopere ale muzicii clasice, atent selectate. Aceasta, nu numai că nu trece drept un lucru oarecare, dar naşte şi întâmplări amuzante. Un alt punct devenit deja unul de atracţie este „mormântul cu fereastră", în care se află un schelet aşezat într-o raclă deschisă, flancat de două urne cu cenuşă. Alberto Drera ne lămureşte: „Scheletul a fost descoperit de noi, aici în cetate, şi aparţine unei femei de pe la 1700. Cei de la muzee au refuzat să se atingă de el de teama blestemelor sau a posibilităţii de a fi fost victimă a ciumei. Aşa că scheletul a rămas în cetate, şi se odihneşte într-un mormânt amenajat de noi, privit de vizitatori printr-o mică fereastră." Cu toate că nu se poate vorbi încă de o afacere profitabilă, viitorul este ofertant pentru cei care vor închiria spaţii în incinta cetăţii. Până atunci, vor fi încheiate lucrările de restaurare, şi introdusă reţeaua de apă şi canalizare. Astfel, Cetatea Ţărănească de la Râşnov va reînflori după aproape 800 de ani de istorie. ■

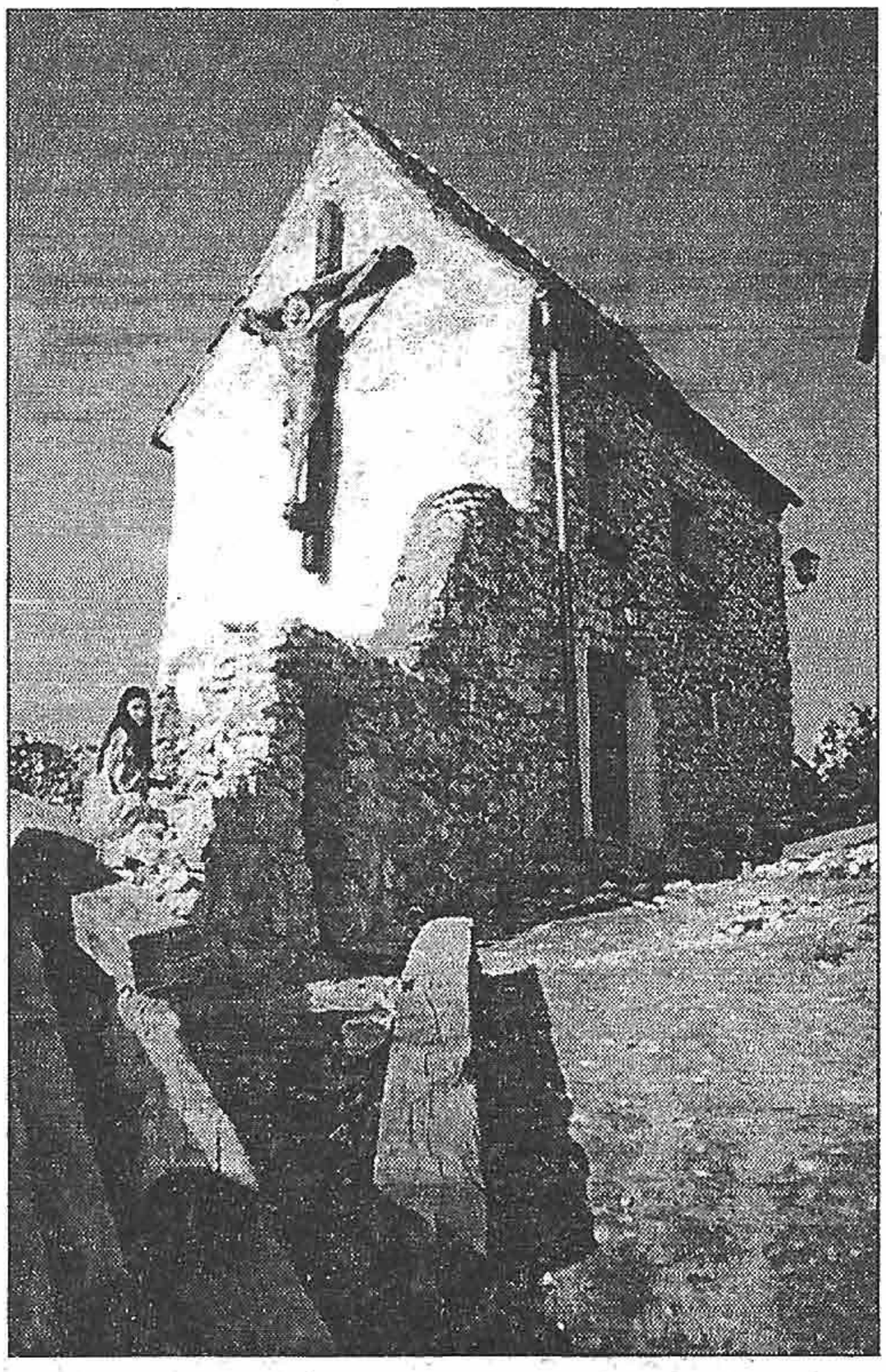

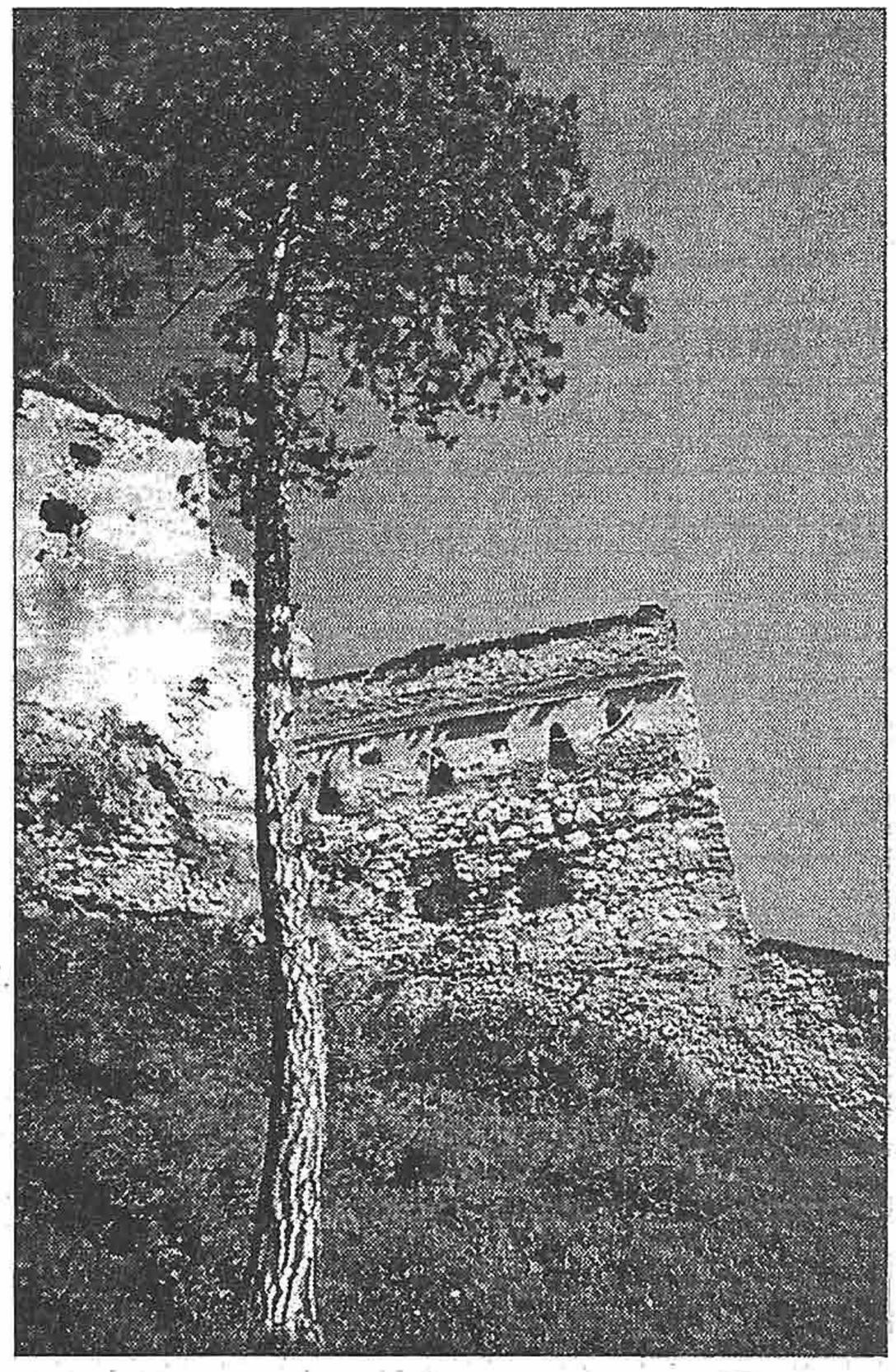

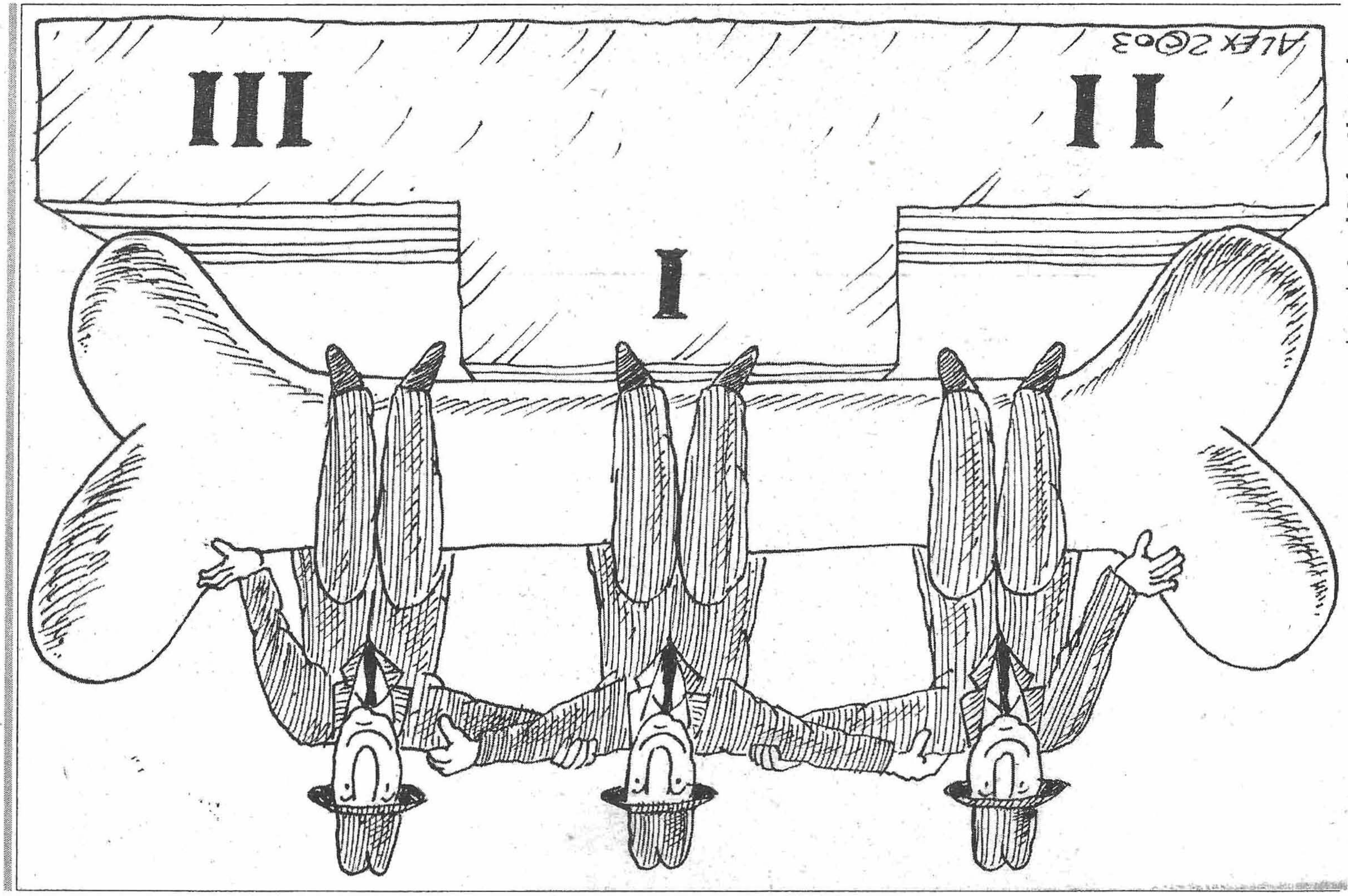

desen de **Aurel Ștefan Alexandrescu**

Oraşul cerurilor

Ouranopolis este o localitate de graniţă, la propriu şi la figurat. Aşa se „desparte“ Grecia de Republica monastică Athos. Printr-o poartă de trecere, unde se termină cele lumeşti şi începe urcarea spre ceruri. De aici încolo, specificul grecesc (şi chiar pământesc) dispare: în locul tavernelor se zăresc mânăstiri agăţate pe stânci, ritmul inconfundabil de sirtaki se pierde în liturghii, iar vegetaţia luxuriantă a Peninsulei Halkidiki se transformă în sălbăticie de piatră. Amestecul de sacru şi profan dă oraşului un aer misterios. Se spune că odată ce ai călcat pe acest teritoriu ţi se deschide prima uşă spre cer. În traducere exactă, Ouranopolis înseamnă Oraşul cerurilor.

text şi foto **Liliana Petruş**

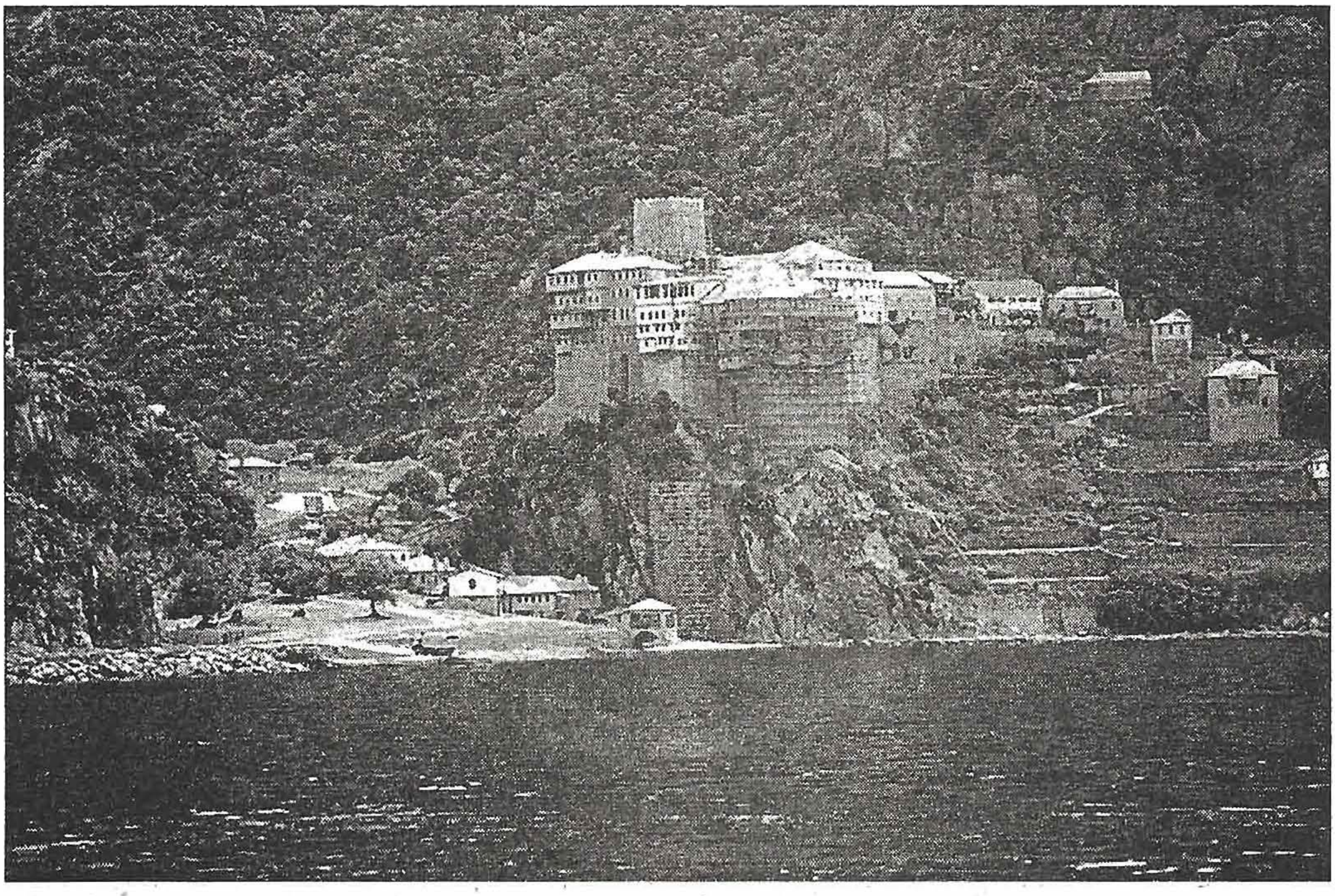

În pragul unor locuri sfinte

Croaziera în jurul Muntelui Athos este „punctul forte“ al oricărui program turistic în Peninsula Halkidiki. Pare de neconceput să ajungi în această zonă a Greciei şi să nu atingi, măcar cu privirea, mânăstirile şi schiturile înşirate pe stânci. Nimeni din grupul nostru nu are permisul special necesar intrării pe Sfântul Munte. Impresionaţi de măreţia peisajului, bărbaţii promit că data viitoare vor veni ca pelerini, „înarmaţi“ cu toate aprobările necesare. Femeile nu comentează, au învăţat lecţia. Nu vor putea trece dincolo de Poliţia de frontieră niciodată. Până una-alta, ne resemnăm cu Ouranopolis, zona de graniţă. Vaporul trage în port chiar la ora amiezii. Prima impresie nu e tocmai înălţătoare. Oraşul parcă se deschide cu un bâlci. Vânzători ambulanţi cu suveniruri, pescari grăbiţi să-şi plaseze marfa, localnici în căutare de clienţi. Cam 30 de euro pe noapte în regim de demipensiune. E o vânzoleală de zile mari, o adunătură cel puţin pestriţă: călugări şi tineri în pantaloni scurţi, măicuţe şi puştoaice cu

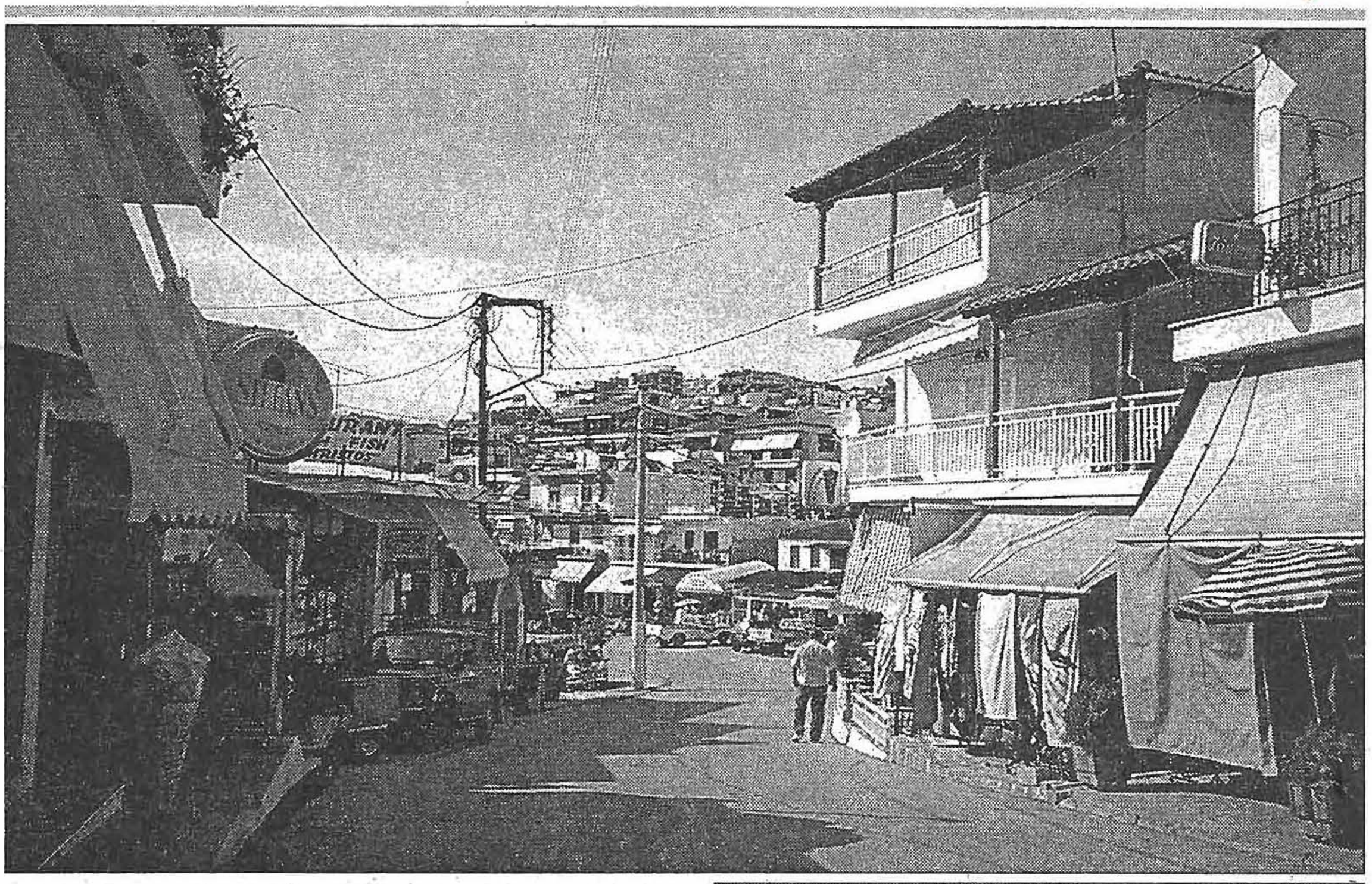

fusta de-o palmă, marinari duhnind a ouzo şi turiste „la patru ace", mirosind de la o poştă a *Christian Dior*. După ce ieşim din raza portului, oraşul îşi dezvăluie legenda şi frumuseţea, pas cu pas. Imediat în dreapta se află un turn bizantin, din secolul al XIV-lea, construit de împăratul Andronicus al II-lea, ca să protejeze zona de atacurile repetate ale piraţilor. În folclorul local se spune că de sub turn pleacă un tunel lung de trei kilometri, care iese la suprafaţă undeva la intrarea în Athos. În interiorul obiectivului istoric amintit s-a deschis Muzeul de antichităţi creştine al regiunii Halkidiki.

În stânga, pe malul mării, se întind zeci de taverne, „asezonate" cu alte zeci de magazine, în care predomină mărfurile cu „priză" la turişti: icoane, bijuterii, ulei de măsline, confecţii din bumbac autohton, tone de *Metaxa*, ouzo, tzipuro şi renumitele vinuri *Tsantali*.

Câţiva dintre vânzători o rup bine pe româneşte. Pe terasa restaurantului *Stasi* ne serveşte chiar o ardeleancă. Doina Olaru este din Hunedoara, a avut o firmă de grafică publicitară, împreună cu soţul ei. În urmă cu şase ani, când s-au despărţit, ea şi-a luat lumea în cap. A plecat în Grecia fără bani, fără acte, fără nimic. De atunci nu s-a odihnit nici o zi. Când are liber preferă să cutreiere împrejurimile, pentru că se află, totuşi, „în pragul unor locuri sfinte": „Aşa m-am vindecat de trauma divorţului, de dorul de-acasă, de familie şi prieteni. Vecinătatea Sfântului Munte, bisericile şi ruinele de pe dealul Zigu, soarele şi marea, măslinii şi vegetaţia asta paradisiacă m-au ajutat să-mi găsesc echilibrul".

Doina ne-a sfătuit să trecem dincolo de zona comercială, fiindcă de-abia atunci se poate vedea „amănuntul autentic grecesc". Am urcat printr-un labirint de străduţe înguste, cu strania senzaţie că ne îndreptăm spre cer. Locuinţele stau agăţate pe

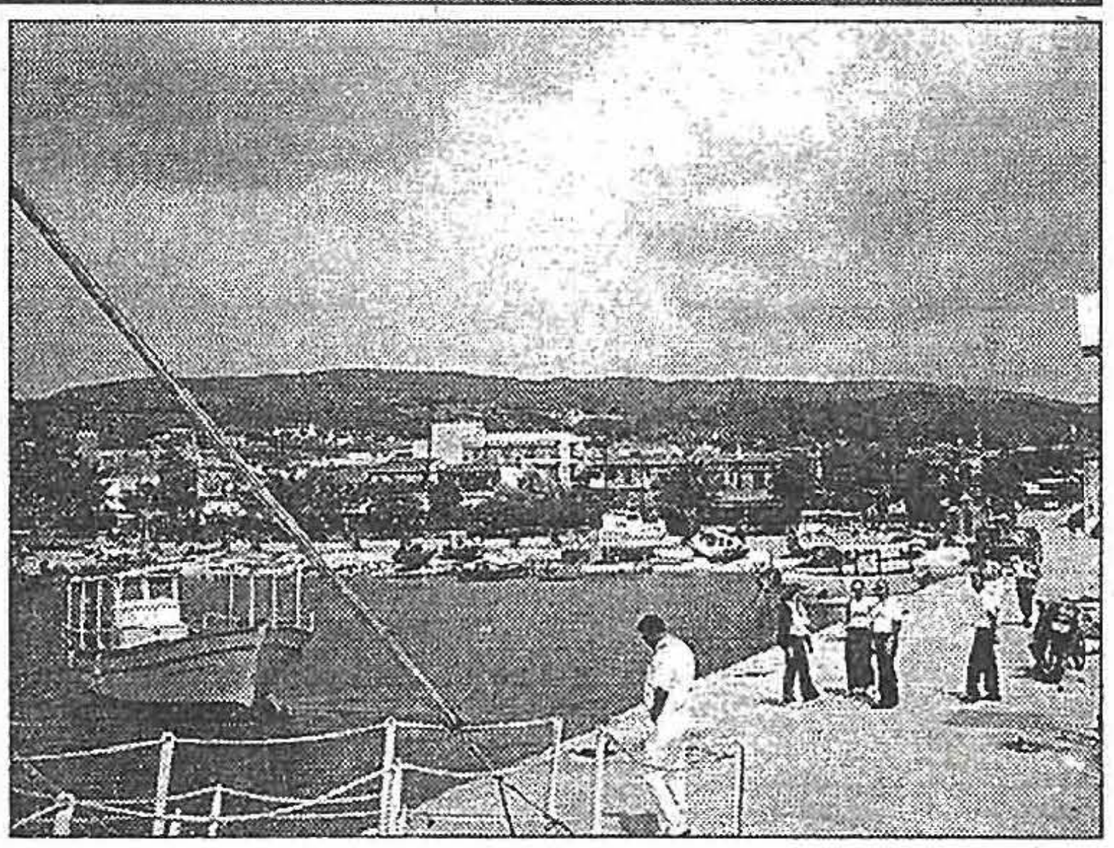

o colină, una în spatele alteia, în formă de amfiteatru. Casele nu au mai mult de două etaje, sunt de un alb imaculat şi inundate în verdeaţă. Într-o curte, la umbra unui smochin imens, un bătrânel îşi cârpeşte plasa de pescuit. Probabil că ne-a auzit comentând în româneşte. Ne face semne prietenoase cu mâna şi iese la poartă, numai zâmbet: „Salatare la Constanţa, ai lucrat acolo, ai fost marinar. Ştie şi la Mamaia. Ai prieten acolo, dacă nu murit. El Dumitru, eu Dimitris. De asta colegi râde de noi." Grecul ne petrece cu privirea până când ne pierdem în unghiurile altei străzi.

În fine, ajungem în vârful colinei Erissos. Merita efortul, panorama este nepământean de frumoasă. Marea şi cerul se unesc undeva în larg. Între ele se arată Athosul, învăluit într-un abur luminos, despre care nimeni nu ştie dacă este ceaţă sau aură. Apoi portul, furnicarul oraşului, nişte vapoare semănând a jucării. Şi, mai presus de toate, sentimentul că ai atins o înălţime. Şi la propriu şi la figurat. După cum spune legenda, în Ouranopolis se deschide prima poartă spre cer. ■

Râsul bate plânsul

Copiii vorbind despre relaţii

Reflecţii despre natura iubirii

„Iubirea este cel mai important lucru din lume, dar şi fotbalul e destul de fain". (Grig, 8 ani)

☺

Care e vârsta potrivită pentru căsătorie?

„84 de ani! Fiindcă, la vârsta aceea nu mai trebuie să munceşti şi poţi să stai tot timpul în dormitor, iubindu-te cu soţul tău". (Iudita, 8 ani)

„Cum termin grădiniţa, o să-mi găsesc o nevastă!" (Tom, 5 ani)

☺

Ce fac oamenii la o întâlnire?

„La prima întâlnire, îşi spun minciuni, aşa ca să devină suficient de interesaţi de o a doua întâlnire". (Mihai, 10 ani)

☺

Când este bine să săruţi pe cineva?

„Niciodată nu trebuie să săruţi o fată dacă n-ai destui bani ca să-i cumperi un inel mare şi un videorecorder, fiindcă o să vrea să aibă o casetă video cu nunta". (Jim, 10 ani)

„Să nu te săruţi niciodată în faţa altora. Este foarte stânjenitor dacă te vede cineva. Dar dacă nimeni nu mă vede, mi-ar place să încerc cu un băiat simpatic, dar numai pentru câteva ore". (Caliopi, 9 ani)

☺

Marea dilemă: e mai bine să fii singur sau căsătorit?

„Pentru fete e mai bine să fie singure, decât pentru băieţi. Băieţii au nevoie de cineva care să cureţe în urma lor!" (Alina, 9 ani)

„Mă doare capul dacă mă gândesc la asta. Eu sunt copil. N-am nevoie de aşa ceva." (Kenny, 7 ani)

☺

De ce apare iubirea între doi oameni?

„Nimeni nu ştie sigur de ce se întâmplă aşa, dar am auzit că are legătură cu felul cum miroşi. De aceea parfumurile şi deodorantele sunt aşa de populare". (Ionuţ, 9 ani)

„Mi se pare că te loveşte ca o săgeată sau aşa ceva, dar restul n-ar trebui să fie la fel de dureros". (Harry, 8 ani)

„Cineva are pistrui, aşa că îşi găseşte pe altcineva care are şi el pistrui". (Andrei, 6 ani)

☺

Cum este când te îndrăgosteşti?

„Ca o avalanşă de care trebuie să fugi ca să-ţi salvezi viaţa". (Roger, 9 ani)

„Dacă să te îndrăgosteşti este ceva ca atunci când înveţi să citeşti, atunci nu vreau aşa ceva. Durează prea mult". (Leo, 7 ani)

☺

Despre rolul înfăţişării în dragoste

„Dacă vrei să fii iubit de cineva care nu este din familie, nu strică să fii frumos." (Ioana, 8 ani)

„Nu contează întotdeauna cum arăţi. Uită-te la mine. Sunt frumos cum nu se poate şi încă n-am găsit pe cineva cu care să mă căsătoresc." (Gary, 7 ani)

„Frumuseţea este de suprafaţă. Dar cât de bogat eşti, asta poate să dureze multă vreme". (Cristina, 9 ani)

☺

De ce se ţin îndrăgostiţii de mână?

„Vor să se asigure că nu le cad inelele, fiindcă au plătit mult pentru ele". (David, 8 ani)

☺

Păreri confidenţiale despre dragoste

„Sunt în favoarea dragostei, dar să nu se întâmple când apare la televizor *Familia Simpson*". (Anita, 6 ani)

„Iubirea te va găsi, chiar dacă încerci să te ascunzi de ea. Eu m-am tot ascuns de ea de la vârsta de 5 ani, dar fetele mă găsesc mereu". (Bobby, 8 ani)

„Nu mă grăbesc să mă îndrăgostesc. Mi se pare destul de grea clasa a patra". (Regina, 10 ani)

„Dragostea e prostească... dar tot aş încerca-o odată". (Floyd, 9 ani)

☺

Calităţi personale ca să fii un bun iubit

„Unul dintre voi trebuie să ştie să scrie cecuri. Fiindcă, şi dacă veţi avea multă dragoste, vor fi şi tone de note de plată". (Ava, 8 ani)

☺

Turismul mondial ameninţat de un concurent primejdios: INSULELE PARADISULUI

text **Liviu Timbus**

Antreprenorii turismului au găsit o nouă sursă de venit: aceea de a investi bani şi fantezie în insule pustii şi mici aşezări pescăreşti din Mările Sudului, zona Caraibelor şi Oceanul Indian. Pe asemenea petece de pământ, până mai ieri deloc sau puţin cunoscute, s-au născut câteva dintre cele mai fermecătoare staţiuni maritime ale globului, numite, fără exagerare, *insulele paradisului*.

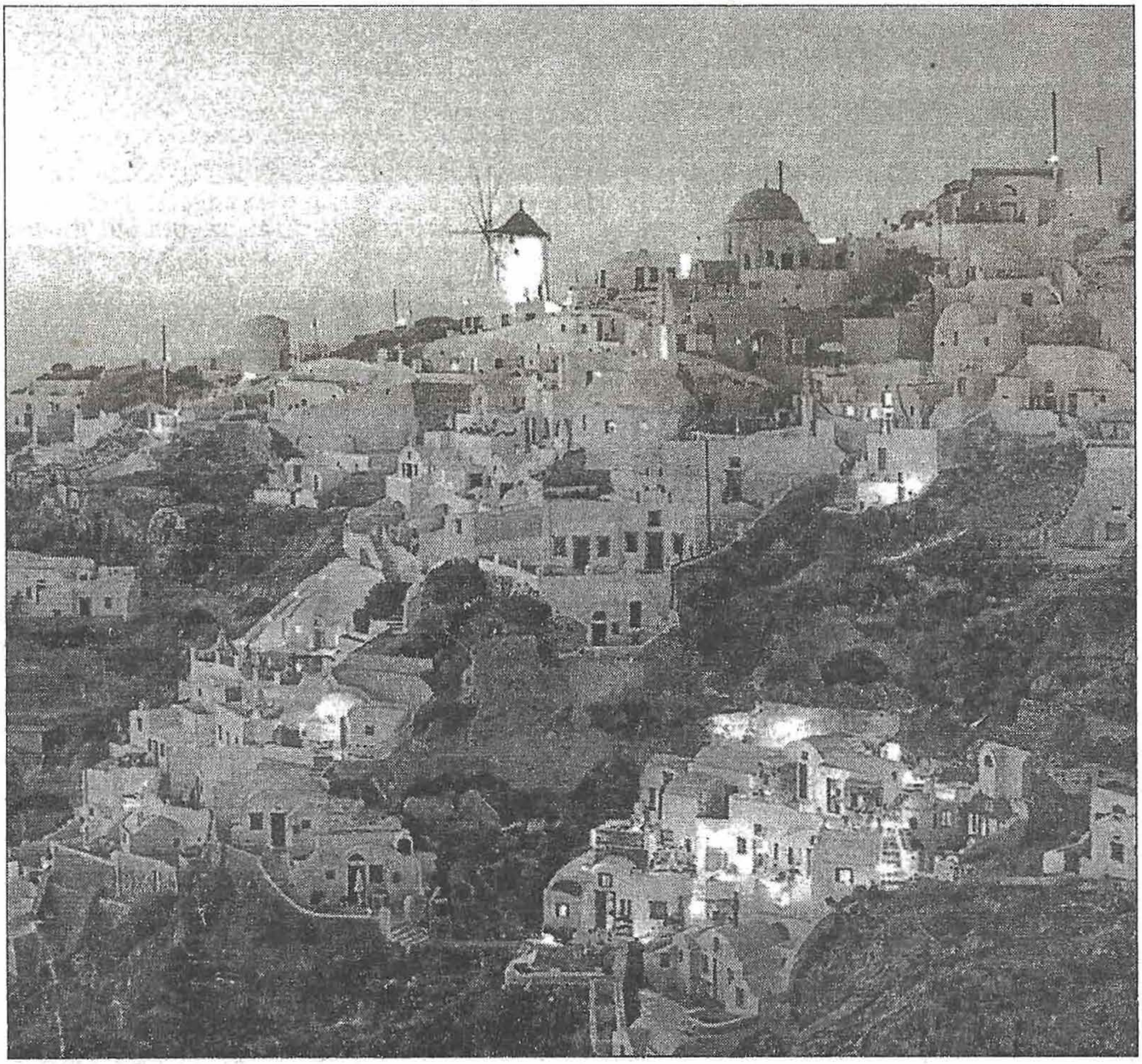

Descoperirea a avut loc în ultimele decenii ale veacului trecut şi este urmarea firească a fantasticei dezvoltări pe care a cunoscut-o turismul mondial. Călătoriile transfrontaliere şi trans oceanice, pentru petrecerea vacanţelor pe tărâmuri îndepărtate, sunt astăzi posibile şi mulţumită mijloacelor moderne de transport. Columb a traversat Atlanticul în două luni şi jumătate, vasele de linie ale veacului al XVII-lea parcurgeau aceeaşi rută în 30 de zile, pachebotul britanic *Queen Mary* (1935) lega Europa de America în 4 zile, iar azi o aeronavă *Concorde* ajunge de la Paris la New York în 4 ore.

Vacanţele pe meleaguri din celălalt capăt al pământului au intrat în modă şi odată cu sensibila creştere a nivelului de trai în ţările occidentale. E de-ajuns, bunăoară, ca un român să citească ofertele agenţiilor turistice din Germania şi îşi va termina lectura cu oftaturi şi dureri de cap. Cu salariul pe o lună sau chiar cu mai puţini bani, neamţul îşi permite concedii de vis la tropice sau în emisfera sudică a globului terestru. Pentru un sejur de o săptămână în Bermude (hotel + transport cu avionul), el va scoate din buzunar 1.104 euro latã şi preţul altor vacanţe, tot de 7 zile: Madeira – 763 euro; Senegal – 990 euro; Insulele Azore – 1.040 euro; Tobago (două săptămâni) – 1.088 euro; Republica Sud-Africană (16 zile) – 2.149 euro. Un calcul simplu ne arată că pentru un voiaj similar, un cetăţean român obişnuit ar trebui să cheltuiască între 40 şi 80 de milioane lei.

Vorba aia: preţuri populare pentru tot neamul! Dar, evident, nu la voiajorul român s-au gândit oamenii de afaceri când s-au apucat să transforme în baze turistice insule pierdute în imensitatea oceanului.

Pe aceste palme de pământ cu peisaje edenice, unde soarele e în putere 350 de zile pe an, au răsărit, în timp record, staţiuni de cură heliomarină, dotate cu tot confortul urban, dar în deplină frăţietate cu vegetaţia bogată şi puritatea aerului. Revista din care preluăm aceste informaţii publică şi o hartă a mapamondului pe care sunt însemnate 19 asemenea locuri paradisiace. Câteva se dovedesc îndeajuns de cunoscute marelui public (Bali, Mauritius, Bora Bora), dar despre cele mai multe autorul acestor rânduri mărturiseşte, fără jenă, că n-a auzit niciodată şi bănuieşte că ele sunt la fel de necunoscute şi celor care parcurg aceste rânduri: **Kuai, Virgin Gorda, Cocoa Island, Mustique, Sanibel Island, Ko Samui, St. Barts, South Male Atoll, La Dique, Phillip Island, Boracay, San Andrés, Pangkor.** Pe aceste pământuri, udate de apele oceanului, nu ajunge vizitatorul motorizat. Călătoriile se fac cu vaporul sau pe calea aerului. Pe insule nu există nici hoteluri cu multe niveluri, nici discoteci zgomotoase. De negăsit sunt, deopotrivă, industria poluantă şi şoselele infestate de gazele de eşapament. La deplasările pe distanţe mai lungi, sunt folosite mici electrocare sau vehicule cu energie solară.

Clădirile, pitite în umbra palmierilor, par un soi de bordeie sau colibe. Mai numeroase sunt aşazisele bungalow-uri, căsuţe din bambus, cocoţate pe piloni, străjuite de cocotieri, sub adierile arborelui de vanilie şi parfumului de hibiscus şi orhidee.

Pe grătare, sub cerul liber, sfârâie peşti abia prinşi. În căzănele fierb fructele de mare. Bucătari indigeni prepară mâncăruri picante, necunoscute europeanului. Se consumă în cantităţi industriale fructe tropicale culese chiar atunci. Oamenii locului au declarat un război total materialelor sintetice, alimentelor conservate, muzicii zgomotoase. Se trăieşte simplu, ecologic, ca în vremuri imemoriale.

Unul dintre puţinii români care au ajuns pe astfel de meleaguri (Insula Boracay din Filipine) mi-a povestit cum, la destinaţie, vilegiaturistul primeşte un talon metalic pe care îl leagă la gât sau de mână. Este legitimaţia care îi permite să consume ce vrea, unde vrea, la orice restaurant sau chioşcuri alimentare. El poate, de asemenea, tot gratuit, să mănânce fructe pe săturate şi să bea cât poftеşte sucuri de citrice, lapte de cocos, dar şi să beneficieze de multe alte servicii. Nu puţini dintre cei ce poposesc aici îşi leapădă veşmintele din prima zi şi fac nudism pe toată durata sejurului. Altă încercare a omului de azi de a-şi regăsi identitatea ancestrală, de a se elibera de prejudecăţi şi falsă pudoare. Este limpede că scenariul trudeşte să reconstituie paradisul biblic.

Aceste oaze mirifice au adus însă serioase prejudicii staţiunilor „clasice", de îndelungată tradiţie, atât celor aflate pe litoralul mărilor şi oceanelor cât şi localităţilor destinate turismului montan. În locul gălăgioaselor Nisa, Biarritz, Costa del Sole, sau al nu mai puţin celebrelor perle de pe litoralul Floridei şi Australiei – tot mai mulţi vilegiaturişti îşi îndreaptă ochii spre „insulele paradisului". Îmi îngădui să exemplific această realitate printr-o observaţie personală. Cu doi ani în urmă, în Tirolul austriac,

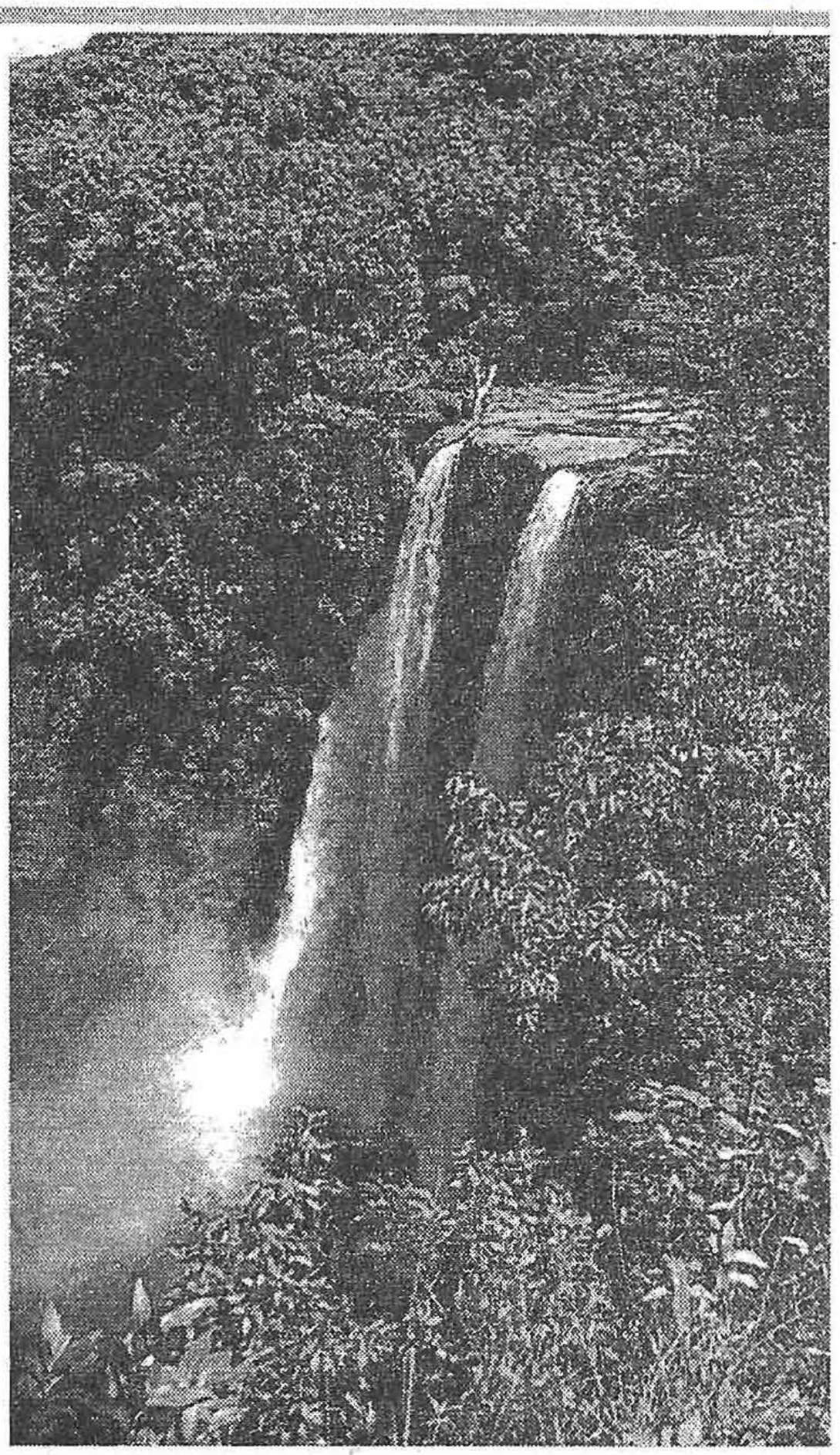

La sosire, turistul primeşte un talon care îi permite să mănânce şi să bea pe săturate la orice restaurant, fără să dea vreun ban. Mulţi se dezbracă la piele din prima zi şi nu se mai îmbracă decât la plecare.

zona faimoasă pentru sporturile de iarnă – am găsit, în plin sezon (decembrie), hotelurile pe jumătate goale. Localnicii mi-au povestit, printre oftaturi, cum, de la an la an, clienţii obişnuiţi ai staţiunilor montane îşi fac bagajele şi se îndreaptă spre îndepărtatele şi însoritele insule din Oceanele Pacific şi Indian. Departe de lumea gălăgioasă a continentului, mai aproape de un ambiental de normalitate pentru specia noastră.

Bora Bora

Mică insulă din lanţul Filipinelor, la 260 kilometri de Tahiti, între Oceanul Pacific şi Marea Chinei, nu mai mare de 5 kmp şi cu populaţie de 6.000 de suflete. Ghidurile turistice o recomandă ca pe un veritabil paradis terestru, prin splendoarea lagunelor şi bogăţia vegetaţiei. Locul este foarte râvnit de milionarii americani, dar şi de omul obişnuit (cu valută în buzunar) de pe celelalte continente. Cei ce nu aleg hotelurile luxoase, se mulţumesc cu bungalow-urile spaţioase, adăpostite în umbra palmierilor. Timpul se scurge aici într-o lene confortabilă, sub soarele zilei şi nopţile dulci. Un obicei al locului: paturile şi bazinele sunt împodobite cu flori de hibiscus.

Ko Samui

Situată în Golful Thailandei la 710 kilometri sud de Bangkok. Are o suprafaţă de 520 kmp şi o populaţie de 35.000 de locuitori. Îndemnul prin care băştinaşii îşi întâmpină oaspeţii: *Do it yourself*. Un fel de: *Fă-ţi aici propria ta insulă*. Şi, într-adevăr, litoralul este atât de întins încât orice sezonist îşi poate avea plaja personală. În liniştea cocotierilor stau colibele cochete, unde, în schimbul unei sticle ieftine de *Mekong-Whiskey* poţi obţine pentru o noapte o locuinţă confortabilă. Pretutindeni, statui de zeităţi cu înfăţişare de demoni. Feţele lor sună

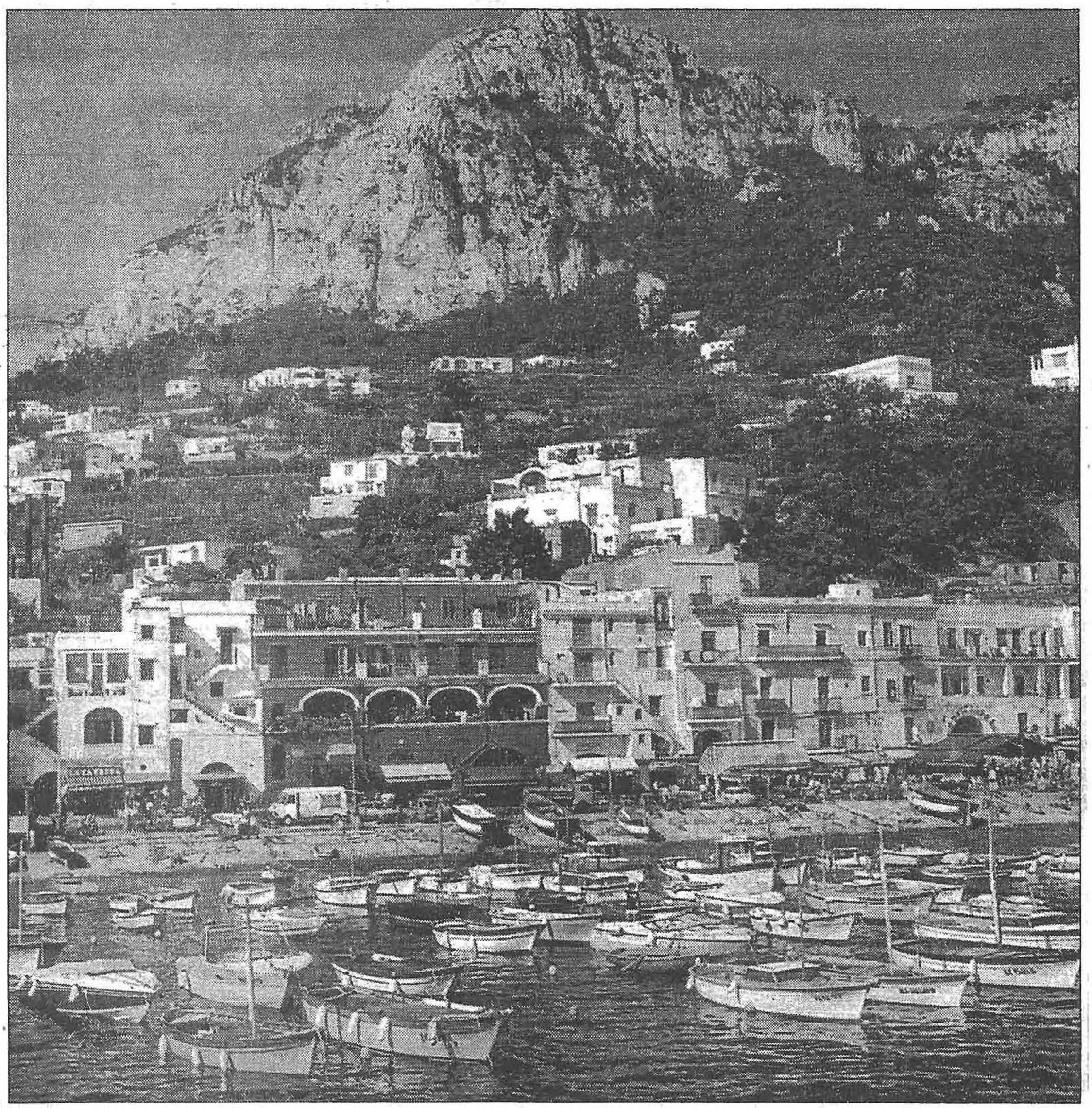

ca un avertisment, spun băştinaşii: *Atenţie, oameni, viaţa e scurtă.*

Mauritius

Aruncată de Dumnezeu în Oceanul Indian, la o mie de kilometri spre est de Madagascar – această insulă se bucură de o mai veche celebritate. Mark Twain a supranumit-o: *Cel de-al doilea paradis*. La frumuseţea şi exotismul peisajului concură şi amestecul de religii şi etnii. Aici, bisericile creştine stau alături de temple hinduse, pagode şi moschei. Nisipul plajelor este atât de fin şi de deschis la culoare, încât insula pare înconjurată de un brâu de făină. Băştinaşii aşază grătare pe care se perpelesc peşti coloraţi, roşii, albaştri, dungaţi, cu buline. Se vorbeşte franceza, engleza şi creola. Într-o somptuoasă vilă îşi face aici vacanţele Cathérine Deneuve.

Pangkor Laut

Insuliţă în Marea Chinei, la sud de Singapore, nu mai mare de 15 kmp şi cu o populaţie de... 90 de locuitori. Pământ rupt din rai. Pangkor Laut este considerată de unii drept cel mai mirific colţ de pe întreg întinsul planetei noastre. Aici jungla se apropie până la doi paşi de mare. În adâncul ei vieţuiesc şarpele piton, iguanele şi tot de acolo răsună râsul păsării-rinocer şi ţipetele maimuţelor. Dar la marginea junglei, la câţiva paşi de ocean, confortul şi civilizaţia sunt suverane.

Baracay

Până spre anii '70 ai veacului trecut, aici nu se puteau auzi decât vuietul mării şi simfonia miilor de păsărele. Apoi pe acest pământ binecuvântat (5 kmp şi 6.000 locuitori) a luat naştere un luxos club de vacanţă. În acelaşi timp, insula oferă condiţii excelente amatorilor de robinsonade. Pe imensa plajă **Puka Shell Beach** e loc pentru toate opţiunile. Peisajul, zice-se, pare creat de penelul lui Gauguin sau după descrierile lui Joseph Conrad. Din păcate, însă, turistul găseşte aici mai puţină linişte. În discoteci şi localuri de noapte, mişună cheflii şi răsună în forţă muzica de dans.

San Andrés

Insuliţa aceasta, nu foarte departe de ţărmurile statului Nicaragua, este atât de mică, încât nu e trecută pe foarte multe hărţi. Aici sunt de negăsit hotelurile luxoase şi ştrandurile private. Turiştii se aşază unde vor, în colibele băştinaşilor, în mici căsuţe din lemn, dar sentimentul libertăţii depline a făcut ca acest petec de pământ (44 kmp şi 35.000 de locuitori) să fie extrem de căutat de amatorii de concedii excentrice şi de robinsonade. Limba vorbită: *patois*, un amestec între engleză, spaniolă şi franceză. Una dintre atracţii: renumita băutură *Cocoloco*, un infernal amestec de rom, whisky, gin, coniac, totul diluat în lapte de nucă de cocos.

Kauai

Insula în care Steven Spielberg şi-a filmat superproducţia *Jurassic Park*. Este cea mai veche perlă din colierul hawaian. S-a născut din mare în urma unei erupţii vulcanice cu 5 milioane de ani în urmă. În jur, o mare transparentă până la adâncimi de zeci de metri. Peisaj sălbatic, vegetaţie luxuriantă, cascade înfricoşătoare, pustietate cât cuprinzi cu ochii. Un canion, lung de 23 km şi adânc de 870 metri, străbate insula de la un capăt la altul. Hoteluri şi restaurante foarte puţine şi la preţuri cam piperate. Se preferă căsuţele din bambus ridicate între canionul Waimea şi Na Pali Coast. Civilizaţia toată se adună lângă splendida *Barking Sands Beach*.

■

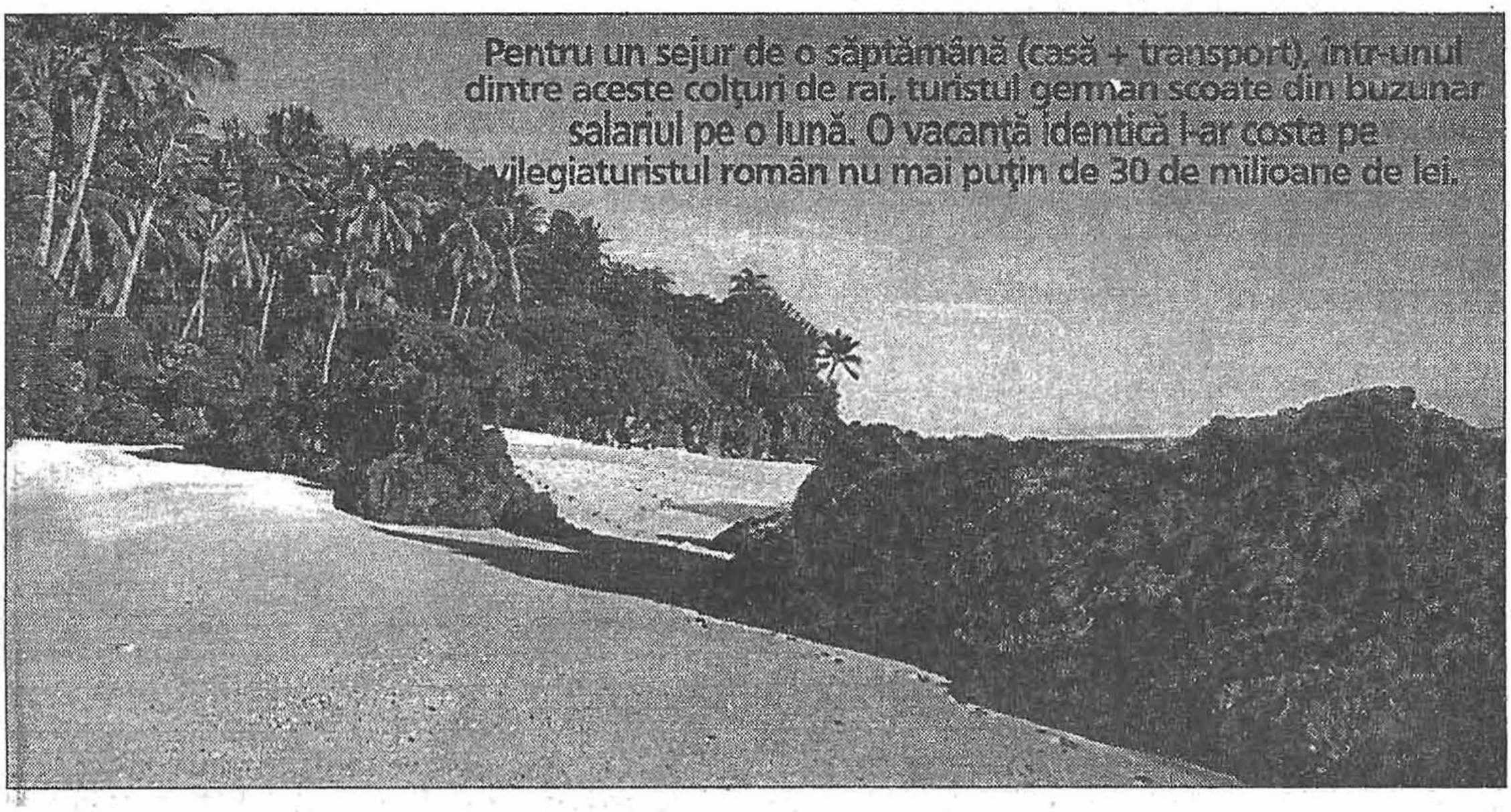

desen de **Aurel Ștefan Alexandrescu**

România, la J.O. de la Atena 2004

text **Pompiliu L.Dumitrescu**

În paginile următoare, vom încerca să aruncăm o privire de ansamblu asupra celor mai importante discipline sportive şi, în acelaşi timp, să reliefăm unele aspecte din activitatea altora în general mai ignorate. Totodată, ne asumăm riscul de a fi contrazişi în ceea ce priveşte accentele critice fiind conştienţi că „vârful de formă" este planificat să fie atins abia în vara următoare.

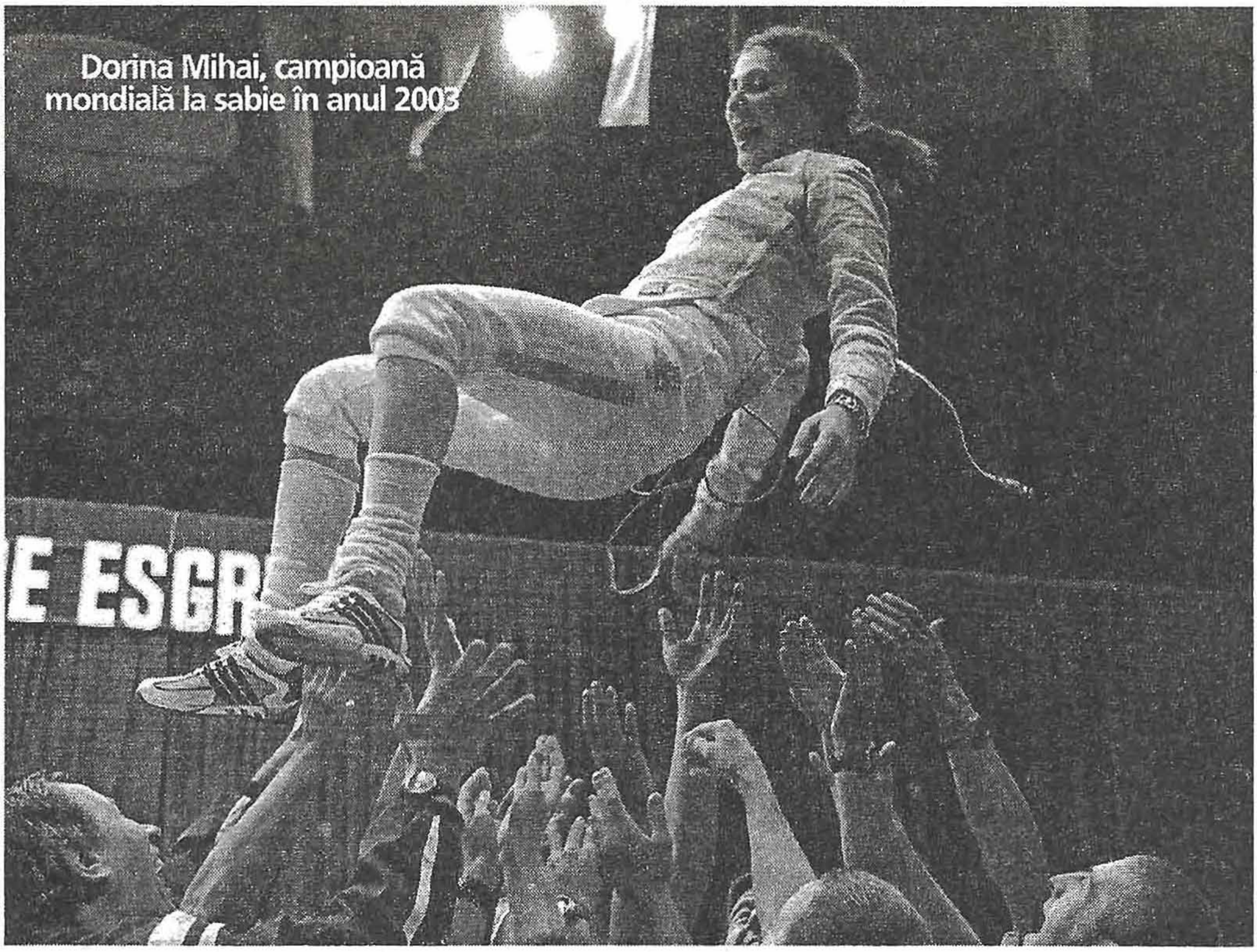

A devenit aproape un truism ca, din patru în patru ani, să utilizăm expresia „cea mai importantă competiţie" ori de câte ori se organizează Jocurile Olimpice de vară. Dar poate că niciodată nu a fost mai justificată decât referindu-ne la Olimpiada din Grecia, de care ne despart mai puţin de nouă luni şi

la care vor fi prezente 201 ţări (faţă de 199 la Sydney), stabilindu-se astfel un prim record. Şi totuşi, pentru a se evita un gigantism nedorit al întrecerilor, numărul sportivilor participanţi a fost limitat la 10.500. Aceştia vor concura la 28 de sporturi, iar clasicele medalii care-i răsplătesc pe primii trei clasaţi se vor acorda la 301 probe. Cu acest prilej, prima Olimpiadă din acest al treilea mileniu revine acolo unde s-a disputat cea dintâi din epoca modernă (1896) şi anume la Atena.

După cum afirma recent Ion Ţiriac, preşedintele C.O.R., sloganul sub care va participa România va fi: „E foarte meritoriu că suntem prezenţi!" Şi aceasta, probabil, nu numai pentru a fi în consens cu principiul emis de părintele olimpismului, baronul Jean Pierre de Coubertin: „Important nu e să câştigi, important e să participi!" După cum se ştie, la precedenta ediţie, de la Antipozi, sportivii noştri au cucerit 26 de medalii, dintre care 11 de aur. România a fost reprezentată de 155 de sportivi participanţi la 16 discipline. În final, am ocupat locul 11, după numărul medaliilor de aur, între cele 199 de naţiuni prezente.

S-a spus încă de atunci că aceasta va rămâne o performanţă greu de repetat, ţinând seama de o serie de factori obiectivi. În primul rând, Comitetul Olimpic Român şi-a propus ca, în componenţa delegaţiei noastre (care se apreciază că va cuprinde 130-135 de sportivi), să intre numai cei aflaţi între primii zece în topurile mondiale sau clasaţi mai sus de acelaşi loc zece la C.M. sau C.E. în anii 2003 şi 2004. În al doilea rând, unele federaţii internaţionale au criterii proprii, de-a dreptul anacronice, referitoare la calificările sportivilor. Astfel, la scrimă şi haltere campionii mondiali nu sunt acceptaţi direct la J.O., solicitându-li-se puncte suplimentare.

Pentru pregătirea cât mai bună a reprezentanţilor noştri, pe lângă dotările existente la Complexul Olimpic Izvorani se vor adăuga o piscină de dimensiuni olimpice, un stadion cu pistă de atletism, un complex de refacere şi două săli – una pentru gimnastică şi alta multifuncţională. Totodată, Guvernul a aprobat cheltuirea a 130.000 de euro pentru închirierea unui imobil, la Atena, pe durata a 28 de zile, care să devină Casa României.

În altă ordine de idei, întrucât priveşte cu scepticism angajamentul Guvernului că până la 31 decembrie 2004 va construi în ţară 400 de săli de sport, Ion Ţiriac a pariat cu prim-ministrul Adrian Năstase pe un *Mercedes* că nu se va reuşi. „În cazul în care voi rămâne fără o maşină, va fi cel mai plăcut pariu pe care îl voi pierde", a declarat fostul tenisman.

La 23 octombrie a.c., 56 de sportivi întruneau criteriile expuse mai sus: 6 – atletism, 19 – canotaj, 12 – gimnastică, 5 – înot, 6 – kaiac-canoe, 3 – lupte, 3 – scrimă şi două jucătoare de tenis de masă.

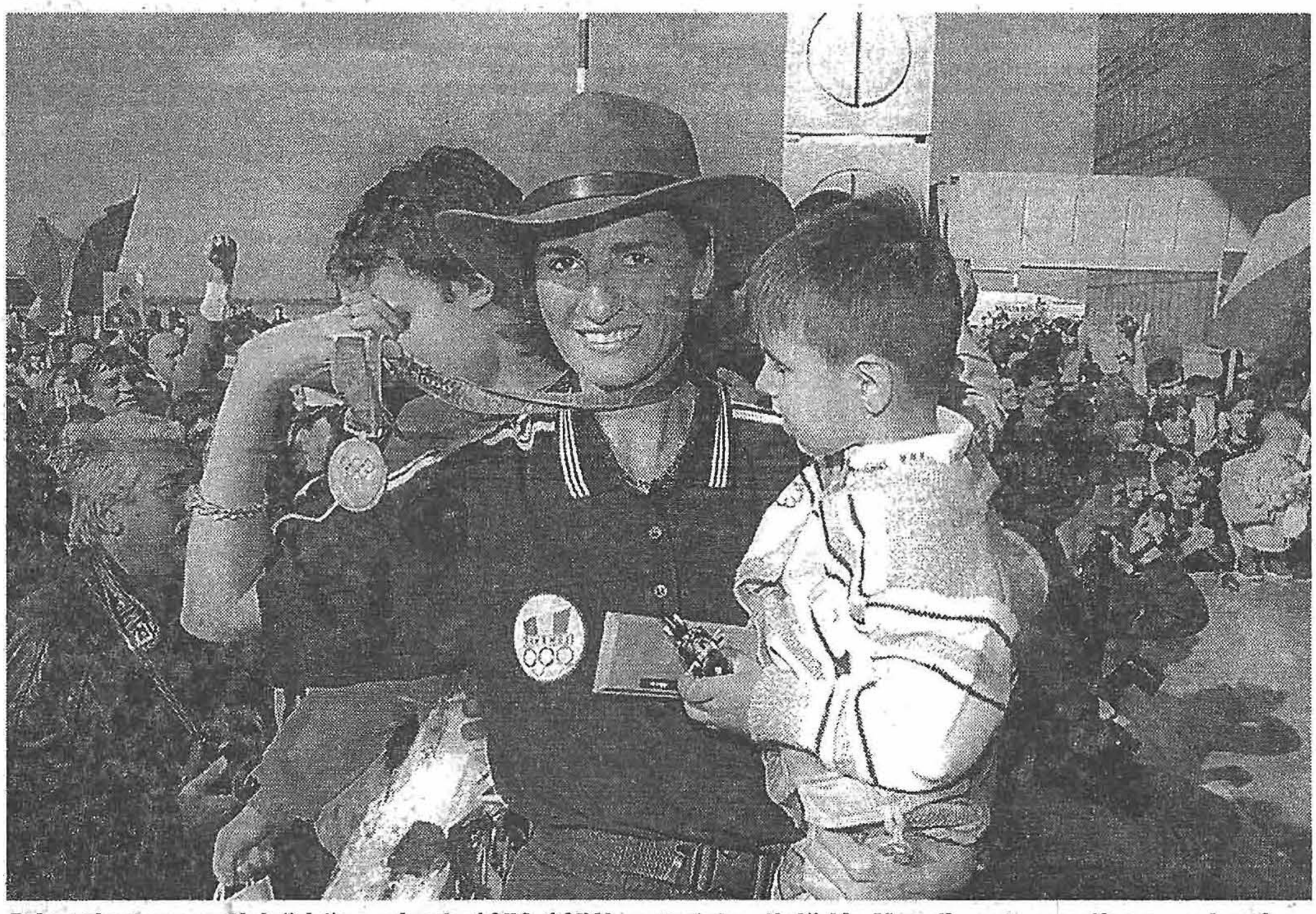

Prin cele şase participări (în perioada 1952–1972), regretata atletă Lia Manoliu este sportiva cu cel mai mare număr de prezenţe la întrecerile olimpice. Actualmente, la cei 39 de ani ai săi, canotoarea Elisabeta Lipă (*foto*) a renunţat la pensia viageră (şi la... 16 kg!) reintrând în competiţii. Ea va egala astfel recordul celebrei aruncătoare de disc. În 1999 Elisabeta Lipă a fost desemnată drept cea mai valoroasă canotoare a tuturor timpurilor. Palmaresul ei (doar cel olimpic!) include o medalie de aur în 1984 şi una de argint în 1988 la dublu vâsle, una de aur la simplu în 1992 şi două de aur la 8+1 în 1996 şi 2000.

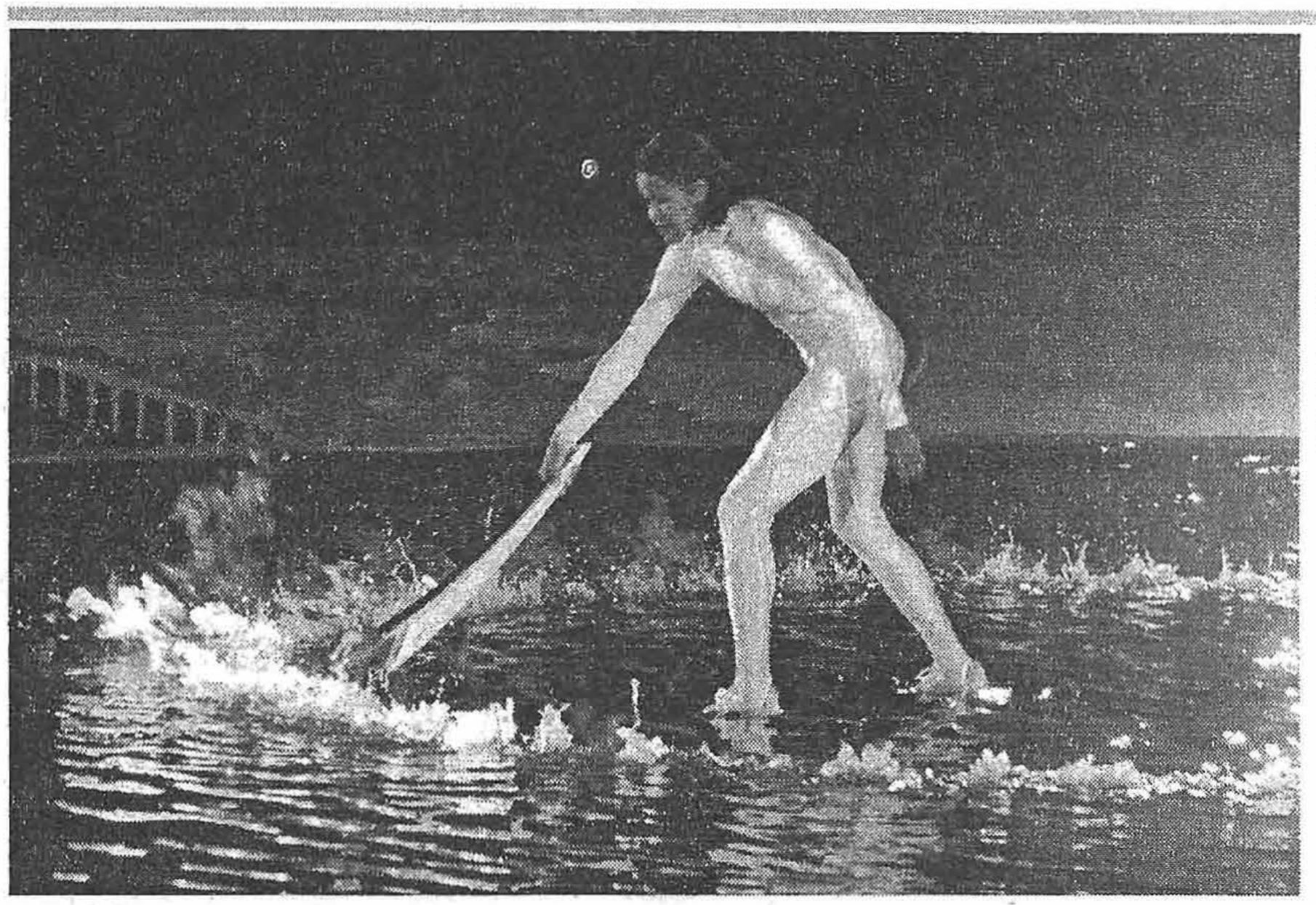

La Sydney, atleta aborigenă Cathy Freeman (campioană mondială la 400 m, iar la J.O. – argint în 1996 şi aur în 2000) a fost cea care a aprins flacăra olimpică. La Atena 2004 ea va fi primul schimb din ştafeta purtătoare a flăcării.

• În timpul J.O. din antichitate, pe toată durata competiţiei, o flacără ardea pe altarul lui Zeus, în cinstea căruia erau organizate. Tradiţia a fost reluată la J.O. din 1928 de la Amsterdam. La cea de-a X-a ediţie desfăşurată în 1936 la Berlin, a fost adusă inovaţia ca flacăra olimpică să fie aprinsă la Olimpia, în Grecia, de la razele soarelui.

• După cum ne amintim, atleta aborigenă Cathy Freeman a fost ultima purtătoare a torţei olimpice în timpul festivităţii de deschidere a J.O. de la Sydney, 2000. Pentru ediţia elenă, în luna mai 2004, după ceremonia aprinderii flăcării, Cathy Freeman se va afla în primul schimb al ştafetei care va străbate cele cinci continente locuite, trecând prin toate oraşele care au găzduit J.O. de vară, pentru a ajunge la oraşul-gazdă, Atena.

• Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite, la care au participat reprezentanţi a 190 de state, a votat **în unanimitate** o rezoluţie prezentată de Grecia pentru aplicarea Armistiţiului Olimpic. Astfel, se prevede ca toate confruntările armate să înceteze în perioada J.O. de la Atena (13-29 august 2004). Ministrul de externe elen, Georgios Papandreu, este şi mai optimist: „Dacă va fi pace timp de 16 zile, atunci poate că o vom putea avea pentru totdeauna."

• În acelaşi timp, şeful diplomaţiei elene a cerut organizatorilor J.O. de la Atena (ATHOC) ca flacăra olimpică să treacă şi prin toate capitalele balcanice.

• Pentru prima oară, flacăra olimpică a traversat teritoriul României între 13 şi 17 august 1972, cu ocazia J.O. de la München. Evenimentul s-a repetat în 1980, cu prilejul J.O. de la Moscova.

• Prima participare (neoficială, însă) a unui sportiv român la J.O. se datorează lui George A. Plagino, în 1900, la Paris (locul 13 la tir, talere).

• Prima participare oficială a sportivilor români s-a produs în 1924, tot la Paris.

• Cu acel prilej, echipa naţională de rugby a obţinut prima medalie olimpică (bronz), fiind prezente doar trei selecţionate.

• Cea de-a doua medalie pentru România (argint, de această dată) a fost adusă de Henri Rang (Berlin, 1936), în proba de călărie.

• Prima medalie de aur a fost cucerită la Helsinki (1952) de Iosif Sârbu (tir).

• La Melbourne (1956), Leon Rotman (canoe 1.000 m şi 10.000 m) este primul sportiv român care obţine două titluri la o singură ediţie. Performanţa a fost egalată, după mai mult de patru decenii, tot pe meleaguri australiene, de înotătoarea Diana Mocanu, la 100 şi 200 m spate.

• Gimnasta Nadia Comăneci deţine recordul celor mai multe medalii dobândite la J.O.: cinci de aur, trei de argint şi una de bronz.

• La J.O. de la Sydney, pentru prima dată în ultimele decenii, la întrecerile atletice nu a fost realizat vreun record mondial. În schimb, natatia ne-a oferit 14 asemenea performanţe.

• Tot la Antipozi, Diana Mocanu şi Gabriela Szabo au cucerit medaliile de aur, stabilind şi noi recorduri olimpice, la înot (100 m spate), respectiv atletism (5.000 m).

• Bilanţul olimpic românesc (în perioada 1900–2000) se prezintă astfel: 265 medalii, din care 74 de aur, 83 de argint şi 108 de bronz.

• Cele mai multe au fost obţinute la gimnastică 57 (19 – 17 – 21), kaiac-canoe 34 (10 – 10 – 14), canotaj 32 (15 – 10 – 7), lupte 32 (7 – 8 – 7), atletism 31 (10 – 12 – 9), box 24 (1 – 9 – 14), tir 14 (5 – 4 – 5), scrimă 12 (3 – 3 – 6) şi haltere 11 (2 – 6 – 3).

• Cel mai mare număr de medalii în contul sportivilor noştri – 53 (20 – 16 – 17) l-am înregistrat în 1984, la Los Angeles (ţările din lagărul socialist – excepţie făcând România şi Iugoslavia – au boicotat întrecerile).

• Reconfirmat în funcţia de preşedinte al C.O.R. la alegerile din primăvara 2002, Ion Ţiriac atrăgea atenţia că izvorul de talente a cam secat: „De 12 ani nu am mai cultivat nimic pentru a avea ce

culege azi şi mâine." Într-adevăr, dacă în 2001 sportivii români au obţinut 26 de medalii în probele olimpice, dintre care 11 de aur (exact ca la J.O. 2000!), în anul ce stă să se încheie nu am cucerit decât două titluri mondiale, la kaiac-canoe şi scrimă.

• C.O.R. şi Ion Ţiriac rămân inflexibili în ceea ce priveşte excluderea din lotul olimpic a aruncătoarei de ciocan Mihaela Melinte, acuzată la Sydney că a folosit substanţe interzise. Bineînţeles, F.R. de Atletism este nemulţumită de această decizie, ba mai mult, acceptă prezenţa sportivei în competiţii oficiale, după cum s-a petrecut la recentele C.M. de la Paris. Ca atare, nu este exclus ca atleta băcăuancă să evolueze la Atena sub drapelul C.I.O. Ar fi încă o mostră de originalitate românească.

• Apropo de Sydney, gimnasta Andreea Răducan a pierdut titlul olimpic la individual compus fiind depistată că a folosit pseudoefedrină (o singură pastilă de *Nurofen*, luată împotriva răcelii!), substanţă care în prezent a fost... scoasă de pe lista produselor considerate dopante). Şi-acum, ce să facem, să revendicăm restituirea medaliei de aur? Probabil că şi cariera bârlădencei ar fi cunoscut alt curs, fără neglijenţa medicului Ioachim Oană.

• La Olimpiada din emisfera sudică, şi halterele au produs alte necazuri pentru delegaţia noastră, Traian Cihărean şi Adrian Mateaş fiind depistaţi pozitiv la controlul antidoping.

• Într-un an preolimpic aşa cum a fost 2003, un bilanţ de-a dreptul îngrijorător: sportivii noştri nu au cucerit nici o medalie de aur la Campionatele Mondiale de gimnastică, natataţie, atletism şi box.

• Niciodată nu s-a întâmplat, la cele opt ediţii ale C.M. de până acum (timp de 20 de ani), să nu luăm măcar o medalie la atletism! De altfel, la Paris a fost prima ediţie a acestor întreceri la care nu s-a consemnat vreun record mondial. Printre cauzele presupuse: existenţa unui nou cod antidopaj (care a intrat în vigoare la 1 august) şi noua regulă a startului fals în probele de viteză.

• De asemenea, boxul a rămas fără vreo medalie la întrecerile supreme.

• Gimnastica a înregistrat alt fapt fără precedent: după 22 de ani, nici o medalie de aur la o competiţie de asemenea anvergură.

• La canotaj – o medalie de argint (la 8 + 1 feminin, ambarcaţiune în care au revenit şapte vedete în jur de 40 de ani!) şi două de bronz.

• La natataţie, unde se puseseră mari speranţe atât la feminin cât şi la masculin, s-a obţinut o singură medalie de bronz.

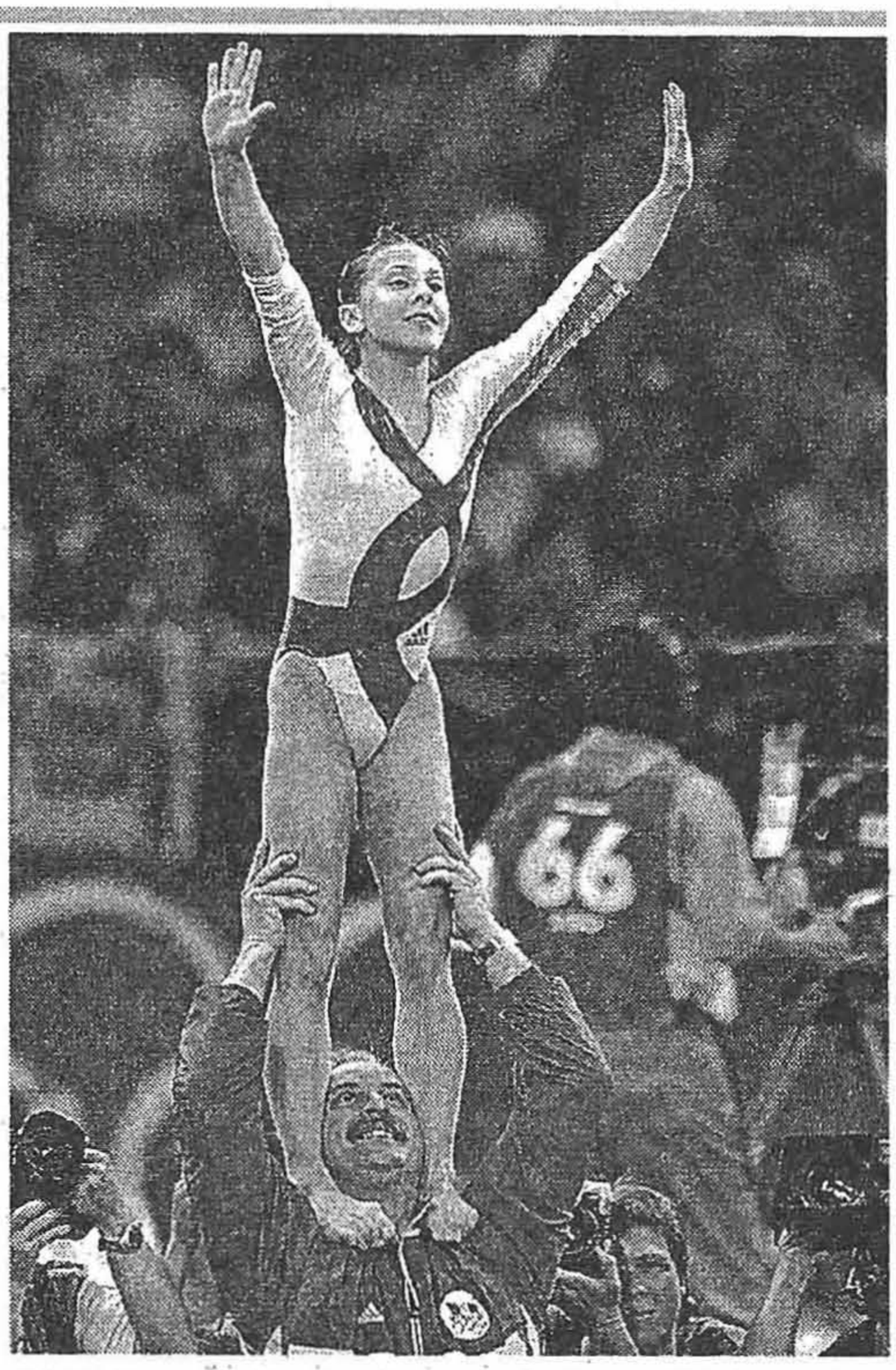

La Sydney, Octavian Belu şi Andreea Răducan îşi manifestau bucuria pentru cucerirea titlului la individual compus, după trei zile însă acesteia retrăgându-i-se medalia de aur.
De 22 de ani la lotul naţional feminin de gimnastică, antrenorul Octavian Belu va fi prezent pentru a şasea oară consecutiv la J.O. El a obţinut (cu echipa) două medalii de aur (1984 şi 2000), două de argint (1988 şi 1992) şi una de bronz (1996). Va fi din nou Andreea Răducan liderul care le lipseşte atât fetelor?

Gimnastică

Anul 1956 este considerat unul de referinţă în istoria gimnasticii româneşti: la J.O. de la Melbourne, echipa feminină cucereşte prima sa medalie – bronz –, ca şi Elena Leuştean, la sol. După încă un „bronz" cu echipa (J.O. de la Roma, 1960), la Olimpiada de la Montreal (1976) consemnăm cele trei medalii de aur obţinute de Nadia Comăneci (individual compus, paralele şi bârnă), două de argint pentru reprezentativa feminină şi Teodora Ungureanu (la paralele), trei de bronz pentru Dan Grecu (la inele), Nadia (la sol) şi Teodora (la bârnă). În continuare, numeroase alte succese au fost înregistrate de Ecaterina Szabo, Aurelia Dobre, Daniela Silivaş, Lavinia Miloşovici sau Gina Gogean în întrecerile europene, mondiale şi olimpice, vorbindu-se efectiv de „o şcoală românească de gimnastică". În ultimii zece ani, putem spune că şi evoluţia băieţilor a cunoscut un reviriment. Astfel, după specialistul la inele Dan Grecu, la cal cu mânere Marius Urzică devine „stăpânul absolut", alţi colecţionari de medalii fiind Marian Drăgulescu, Ioan Silviu Suciu, Dan Burincă şi Dorin Petcu.

După cum se vede din statistica de mai sus, gimnastica (îndeosebi cea feminină) deţine ponderea la numărul total de medalii şi al celor de aur. Ei, bine, tocmai această disciplină prezintă o situaţie specială, în sensul că absolut toate componentele care au obţinut succesele de la Sydney s-au retras pe rând din activitate: Andreea Răducan, Simona Amânar, Maria Olaru, Claudia Presecan, Andreea Isărescu, Loredana Boboc.

Cu Andreea pe post de „ultimul mohican", F.R.G. a hotărât în martie 2002 ca – pentru prima

oară în istorie – România să nu participe la C.E. cu echipa feminină de senioare. La această situaţie s-a ajuns din cauza problemelor de sănătate pe care le aveau Sabina Cojocar, Andreea Ulmeanu, Carmen Ionescu, Silvia Stroescu şi Loredana Boboc. Mai mult, Răducan intenţiona chiar să se retragă din activitate întrucât îşi menţinea cu dificultate greutatea ideală. Am participat doar la concursul individual, Oana Petrovschi (16 ani) luând „bronzul" la sărituri. Au urmat „mondialele" pe aparate de la Debrecen, în noiembrie acelaşi an. Ei, bine, ratarea la bârnă a convins-o pe Andreea să pună punct activităţii de performanţă. A venit vara 2003, iar la C.M. din SUA reprezentativa feminină – după cinci titluri supreme consecutive – a obţinut doar... „argintul", prin Oana Ban, Monica Roşu, Alexandra Eremia, Andreea Munteanu, Cătălina Ponor şi Floarea Leonida. Surpriza urmează abia acum: la aproape un an după eşecul care i-a curmat cariera, Andreea anunţă că, la cei 20 de ani ai săi, doreşte să revină în sala de concurs în vederea J.O., măcar la sol şi la bârnă. În prezent, la Centrul Olimpic din Deva, ultimele şase gimnaste menţionate, cărora li se adaugă Silvia Stroescu (revenită în lot după vreo 8-9 luni de întrerupere), Dana Sofronie, Corina Bucurean, mezinele Lorena Stancu şi Eleonora Dragnea se pregătesc sub conducerea antrenorilor Octavian Belu, Mariana Bitang, Lucian Sandu şi Nicolae Forminte vizând „argintul" la J.O.

Manoliu, Anişoara Cuşmir, Maricica Puică, Doina Melinte, Paula Ivan şi Gabriela Szabo au rămas definitiv în istoria acestei discipline prin medaliile de aur pe care le-au cucerit la J.O. În vară, după cum menţionam în altă parte, ne-am întors de la Mondialele din capitala Franţei, într-o premieră nedorită, atât fără nici o medalie de aur, dar şi fără vreo prezenţă pe podium. Au lipsit, este drept, Violeta Beclea, Lidia Şimon, Nicoleta Grasu şi Monica Iagăr (ultimele trei au devenit mame). Dar şi cei prezenţi la Paris au avut evoluţii modeste: triplusaltistul Marian Oprea (creditat cu al doilea rezultat mondial al anului) s-a clasat pe locul 17, ca şi Gheorghe Guşet – la aruncarea greutăţii. Dacă Ionela Târlea a ocupat totuşi locul 4 la 400 m.g., surpriza neplăcută ne-a produs-o Gabriela Szabo (*foto*): locul 11 la 5.000 m! A urmat o întreagă tevatură în special asupra acestei contraperformanţe privind cauzele care au generat-o. În prezent, se pare că lucrurile au reintrat pe un făgaş normal, Gabi pregătindu-se alături de maratonista Lidia Şimon în localitatea Sânmartin, ambele având ca obiectiv obţinerea unei medalii la J.O., dacă se poate chiar de aur. De asemenea, Monica Iagăr (va pleca pentru o lună în Tunisia) şi Nicoleta Grasu şi-au reluat antrenamentele. Bineînţeles, Violeta Beclea, Ionela Târlea sau Marian Oprea vor avea un cuvânt greu de spus la J.O.

Atletism

A avut dintotdeauna o pondere însemnată în bilanţul olimpic românesc. Nume precum Iolanda Balaş, Mihaela Peneş, Viorica Viscopoleanu, Lia

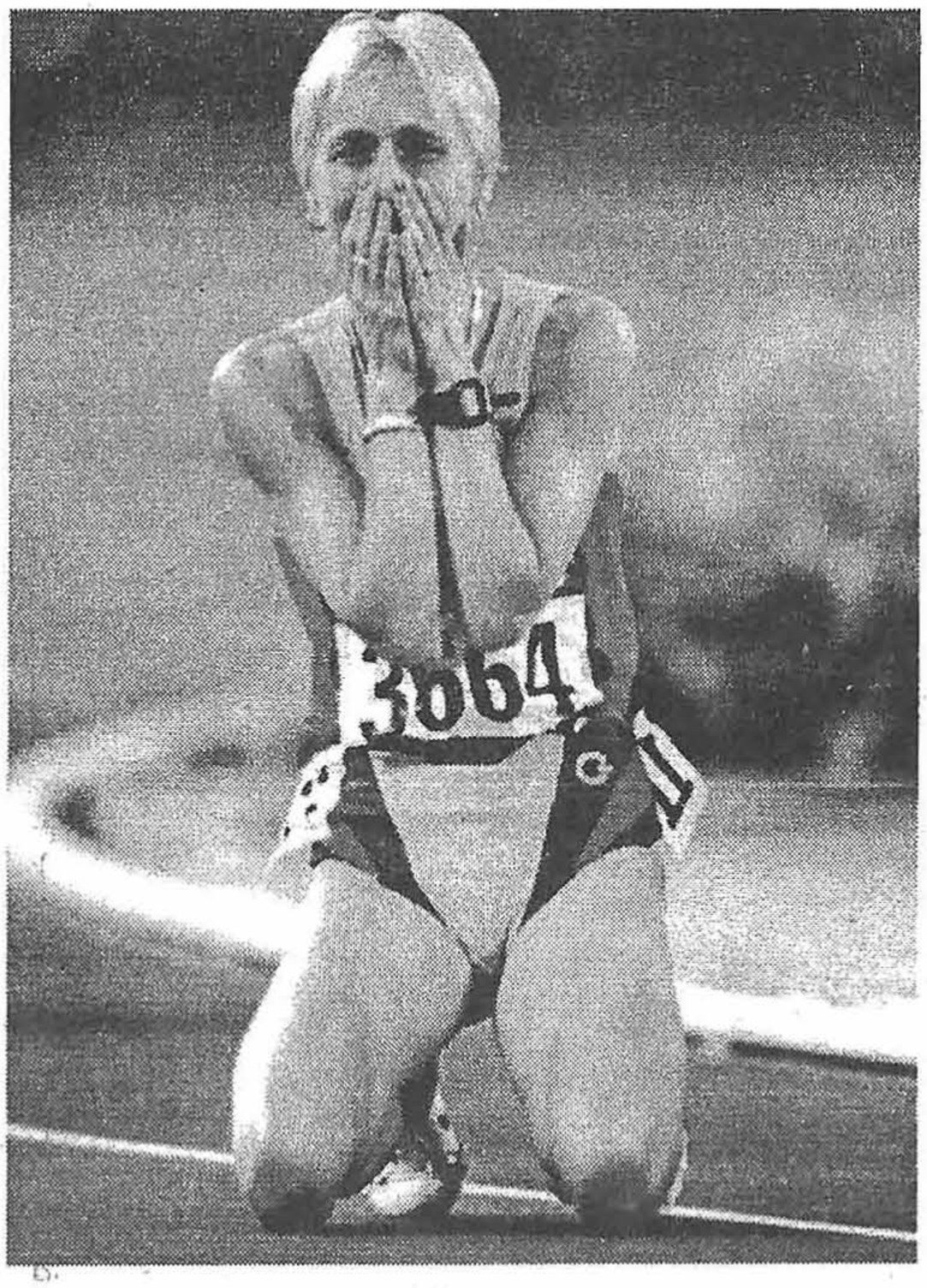

Natație

Până la Sydney, înotul românesc se fălea doar cu trei medalii olimpice: bronz, Anca Pătrăşcoiu (200 m spate) în 1984, bronz şi argint, Noemi Lung (200 şi respectiv 400 m mixt) în 1988. Singurele recorduri mondiale (4) ale unei înotătoare din România aparţin Tamarei Costache, toate pe distanţa de 50 m liber, din anul 1986. La masculin, doar un loc 7 (Robert Pinter, 1992) şi un loc 8 (Alexandru Popescu, 1956).

La Antipozi au apărut însă naiadele din Brăila: Diana Mocanu – aur la 100 şi 200 m spate – şi Beatrice Coadă-Câşlaru – argint la 200 şi bronz la 400 m mixt, în prima probă Diana stabilind şi un nou record olimpic. De altfel, ea a fost cea de-a cincea sportivă din lume care a obţinut „dubla" la aceeaşi ediţie. Performanţa realizată de Mocanu este

Camelia Potec, Diana Mocanu şi Beatrice Câşlaru *(de la stânga)*, la sosirea de la Campionatele Mondiale de nataţie din anul 2001

într-adevăr de senzaţie, în condiţiile în care la J.O. 2000 natatia a înregistrat 14 recorduri mondiale.

Considerată de către unii doar o simplă revelaţie la Sydney, Diana Mocanu a confirmat şi în „ţara cireşilor în floare", la C.M. 2001 de la Fukuoka luând „aurul" la 200 m spate şi „argintul" la 100 m spate (locul 5 la 50 m, tot spate!). Câşlaru s-a clasat pe locul 3 la 400 m mixt, ca şi Camelia Potec (altă fiică a oraşului de la Dunăre!) la 200 m liber. România a realizat astfel cea mai bună performanţă din istoria participării la C.M. de natatie din 1973 încoace (trei medalii atunci). În 2002 însă, Diana a intrat într-o ciudată – hai să-i zicem – expectativă, neluând parte la concursuri (nici la „mondialele" din vară).

În prezent, şi-a reluat antrenamentele, de vreo două luni şi ceva (după o absenţă cam de şase luni din competiţii), dar nu acasă ci la... Hunedoara. Din nou apare, după cum se va vedea şi la polo, problema bazei materiale. După cum spunea antrenoarea sa, Laura Sachelarie, acasă nu a găsit „un bazin măcar decent".

Apropo de „mondiale", trebuie să spunem că Beatrice a obţinut (ca şi acum doi ani), locul al treilea la 400 m mixt, iar Camelia Potec a absentat (bolnavă). Iniţial, speranţele noastre la o medalie convergeau spre Simona Păduraru, clasată însă doar pe locul 7 la 400 m liber.

Cea de-a zecea ediţie a C.M. de natatie ne-a produs totodată o mare satisfacţie: cucerirea primei medalii mondiale (bronz) din istoria înotului masculin autohton prin Dragoş Coman, la 400 m liber. Performanţă cu atât mai meritorie întrucât a fost singurul european prezent pe podium alături de doi australieni – celebrul Ian Thorpe şi Grant Hackett.

Scrimă

Ne-a oferit satisfacţii majore la J.O. în special prin floretă. Astfel, Ionel Drâmbă în 1968 şi Laura Badea în 1996 au cucerit „aurul", iar Olga Orban-Szabo (1956) şi echipa feminină (1968, 1984 şi 1992) – „argintul". La sabie, o splendidă victorie la Sydney a lui Mihai Claudiu Covaliu (*foto*), pentru ca în vara acestui an, la C.M. din Cuba, Dorina Mihai (22 de ani) să ne ofere cea mai mare (şi plăcută) surpriză a întrecerilor, impunându-se în faţa unor adversare mult mai titrate precum Cécile Argiolas (Franţa), Gioia Marzocca (Italia) şi Tan Xue (China). Tot la Havana, echipa feminină de floretă (Laura Badea-Cârlescu, Reka Szabo, Roxana Scarlat şi Cristina Stahl) au obţinut „bronzul", ca şi Roxana Scarlat la individual. Menţionând şi locul 2 pe care s-a clasat Covaliu la sabie, credem că există suficiente premise pentru a justifica optimismul nostru într-o comportare frumoasă la Atena. Precizăm însă că federaţia internaţională de scrimă este una dintre acelea care impun reguli proprii de admitere la J.O., astfel încât, de exemplu, Dorina Mihai sau Covaliu nu sunt deja calificaţi, ei trebuind să mai acumuleze puncte în concursuri de Cupă Mondială.

O atenţie specială merită să acordăm aşa-numitelor **sporturi de echipă.** În anii '70-'80 din secolul trecut, România a constituit o forţă pe plan european şi mondial în discipline ca polo, volei şi handbal (în special la masculin), în jocul cu mingea mică băieţii adjudecându-şi patru titluri supreme. Rezultate meritorii s-au înregistrat şi la Jocurile Olimpice: la handbal (m) – o medalie de argint în 1976 şi trei de bronz (1972, 1980 şi 1984), iar la feminin – un loc 4 în 1976; la volei (m) – o medalie de bronz în 1980 şi un loc 5 în 1972 (un loc 8 la feminin în 1980); la polo – locul 4 în 1976. Treptat, politica nefastă de a obţine maximum de rezultate

cu investiţii minime, preferându-se „omul şi medalia“, a condus la un adevărat dezastru în ceea ce priveşte reprezentarea internaţională la nivelul sporturilor de echipă. Singura care mai ţine cât de cât steagul sus este **echipa naţională feminină de handbal**, prezentă la un turneu olimpic după o absenţă de 24 de ani, ocupând locul 7 la Sydney 2000. Aceeaşi selecţionată deţine şanse de participare la J.O. 2004 dacă la C.M. din Croaţia (1-14 decembrie a.c.) se clasează între primele cinci echipe.

În vederea atingerii acestui obiectiv, handbalistele (antrenori: Cornel Oţelea şi Aurelian Roşca) au avut o prestaţie frumoasă la Rotterdam, cucerind *Lucardi Cup* prin victoriile cu Suedia, Portugalia, Spania, Grecia şi Olanda. Din păcate, tradiţionalul „Trofeu Carpaţi“, care urma să fie găzduit de Cluj, a trebuit să fie anulat, ţările invitate declinând pe rând acceptul iniţial. În atari condiţii, lotul naţional a participat la un turneu în Germania, desfăşurat la Oldenburg. După victorii cu Polonia (30-21) şi Suedia (27-20), fetele au resimţit oboseala, pierzând finala cu gazdele (16-25).

Poloiştii vor disputa meciuri într-un turneu preolimpic organizat la Rio de Janeiro în perioada 25 ianuarie-1 februarie 2004, având ca miză clasarea între primele trei formaţii, situaţie care permite accesul la Olimpiada elenă. Ei au fost repartizaţi în grupa A şi vor concura alături de sportivi din Croaţia, Germania, Canada, Polonia şi Porto Rico.

Ajunşi aici, trebuie să facem o mică paranteză şi să spunem că supravieţuirea acestei discipline ţine aproape de miracol: în România sunt înregistraţi mai puţin de 800 de jucători, din care sub 150 seniori! De asemenea, Capitala nu dispune de un bazin acoperit şi de dimensiuni la normele internaţionale.

Prin locul 8 pe care s-a situat la C.E. din Turcia, **reprezentativa feminină de volei** a ratat ultima ocazie de a se număra printre participantele la turnee de calificare pentru J.O. din vara viitoare. Dar cu înfrângeri la zero în faţa gazdelor şi a Germaniei, după două victorii (3-2 împotriva Slovaciei şi 3-1 cu Serbia-Muntenegru), au urmat eşecuri în lanţ cu Rusia, Italia şi Bulgaria, ceea ce ne-a coborât cu un loc faţă de ediţia anterioară a Europenelor.

Cât priveşte **reprezentativa masculină de volei** – fostă medaliată olimpică, mondială şi europeană – aceasta este plasată în ierarhia lumii pe locurile 62-70 (din 90 de ţări), la egalitate cu Aruba (!) sau Antilele Olandeze, fiind devansată de Barbados, Guatemala, Panama ori Pakistan! Măcar la feminin, România ocupă locul 19 (din 82 de ţări).

La **haltere**, opt băieţi şi o faţă urmau să participe la Campionatele Mondiale de la Vancouver (Canada). Având ca obiectiv câştigarea a cel puţin două medalii – prin Adrian Jigău (56 kg) şi Valeriu Calancea (85 kg) – elevii antrenorului coordonator Nicu Vlad vizau şi calificarea la J.O. de la Atena. Iată-i şi pe ceilalţi componenţi ai echipei, de la care aşteptăm surprize frumoase: Eugen Costea (62 kg), Lucian Măxinean (69 kg), Sebastian Dogariu şi Claudiu Hegheduş (ambii la 77 kg), Florin Vlad (105 kg) şi Marius Alecu (plus 105 kg), Mărioara Munteanu (53 kg).

Tir. Fost campion olimpic în 1988, Sorin Babii este primul trăgător român calificat la J.O., prin ocuparea locului 9 la C.E. de la Göteborg în proba de pistol cu aer comprimat. Bineînţeles, îl aşteptăm să-l însoţească la Atena cel puţin pe „vitezistul“ Iulian Raicea, medaliat cu bronz la Sydney.

Mountain-bike. O situaţie inedită prin faptul că acest sport nu are o largă audienţă în ţara noastră: participând în proba de *cross-country*, Tudor Oprea s-a clasat pe locul 49, ceea ce i-ar permite – potrivit normelor federaţiei internaţionale – să fie prezent la J.O. Rămâne de văzut dacă va învinge exigenţele C.O.R.

Tenis de masă. Mihaela Ştef (locul 13 în ierarhia mondială) şi Otilia Bădescu (23) sunt cele două sportive nominalizate de C.O.R. pentru Atena. Menţionăm că „Miki“ este depăşită doar de jucătoare din Asia şi de croata Tamara Boroş.

N.R. În momentul în care Almanahul nostru intra la tipar, am aflat că Jigău a câştigat o medalie de argint la „total“ şi una de bronz la „aruncat“. ■

Echipa feminină de gimnastică, medaliată cu aur la J.O. 2000, are de apărat titlul olimpic la Atena

Râsul bate plânsul

Întrebări şi răspunsuri (revanşa blondelor)

Ce trebuie să faci dacă fostul tău soţ se tăvăleşte pe jos, urlând de durere?

Să-l mai împuşti o dată.

☺

Cum se numeşte partea nefolositoare care se află la capătul organelor sexuale ale unui bărbat?

Corpul lui.

☺

Ce înseamnă dacă un bărbat, în patul tău, se sufocă şi-ţi strigă numele?

Nu i-ai ţinut destul perna pe faţă.

☺

De ce este nevoie de 100 de milioane de spermatozoizi ca să fertilizeze un ovul?

Pentru că nici unul nu se opreşte să întrebe care-i direcţia.

☺

De ce femela păianjenului *Văduva neagră* îşi ucide partenerul imediat după împerechere?

Ca să nu apuce să sforăie.

☺

Care e cea mai bună metodă să ucizi un bărbat?

Pune-i în faţă o femeie goală şi o navetă de bere şi cere-i să aleagă.

☺

De ce fluieră bărbaţii când stau pe closet?

Ca să nu uite la ce capăt trebuie să se şteargă.

☺

Care este diferenţa esenţială dintre bărbaţi şi femei?

O femeie vrea un bărbat ca să-i satisfacă toate dorinţele. Un bărbat vrea toate femeile ca să-i satisfacă singura dorinţă.

☺

Cum îşi păstrează un bărbat tinereţea?

Dându-i bani, blănuri şi diamante.

Ce este succesul

La 4 ani – să nu mai faci în pantaloni.
La 12 ani – să ai prieteni.
La 18 ani – să ai permis de conducere auto.
La 20 de ani – să ai o viaţă sexuală.
La 35 de ani – să ai bani.
La 50 de ani – să ai bani.
La 60 de ani – să ai o viaţă sexuală.
La 70 de ani – să ai permis de conducere auto.
La 75 de ani – să ai prieteni.
La 80 de ani...

La naiba! (topul replicilor istorice care au utilizat sintagma)

10. „Ce naiba a fost asta!?“ – primarul din Hiroshima.

9. „De unde naiba au apărut indienii ăştia!?“ – generalul Caster.

8. „La naiba, orice idiot înţelege!“ – Albert Einstein.

7. „Seamănă ca naiba cu modelul!“ – Pablo Picasso.

6. „De unde naiba ai scos asta!?“ – Pitagora.

5. „Ce naiba vrei pe tavan!?“ – Michelangelo.

4. „La naiba, presupun că n-o să plouă!“ – Ioana d'Arc.

3. „De unde naiba să fac rost de duşuri în cabină!?“ – Noe.

2. „Cine naiba a insistat cu defilarea asta?“ – John Fitzgerald Kennedy.

1. „Cum naiba a ieşit aşa prost xeroxul ăsta!?“ – Mircea Beuran.

Matematica...

...iubirii

Bărbat deştept + femeie prostuţă = aventură
Bărbat prostuţ + femeie deşteaptă = căsătorie
Bărbat prostuţ + femeie prostuţă = sarcină.

...serviciului

Şef deştept + angajat prostuţ = producţie
Şef deştept + angajat deştept = profit
Şef prostuţ + angajat prostuţ = ore suplimentare.

...comerţului

Un bărbat va plăti 200.000 de lei pentru un produs de 100.000 de lei de care are nevoie.

O femeie va plăti 100.000 de lei pentru un produs de 200.000 de lei de care nu are nevoie.

2004
DIVERTISMENT

Labirint-reconstituire

Completaţi grila cu cuvintele de mai jos, pentru a descoperi drumul pe care trebuie să-l parcurgă revista pentru a ajunge la editură.

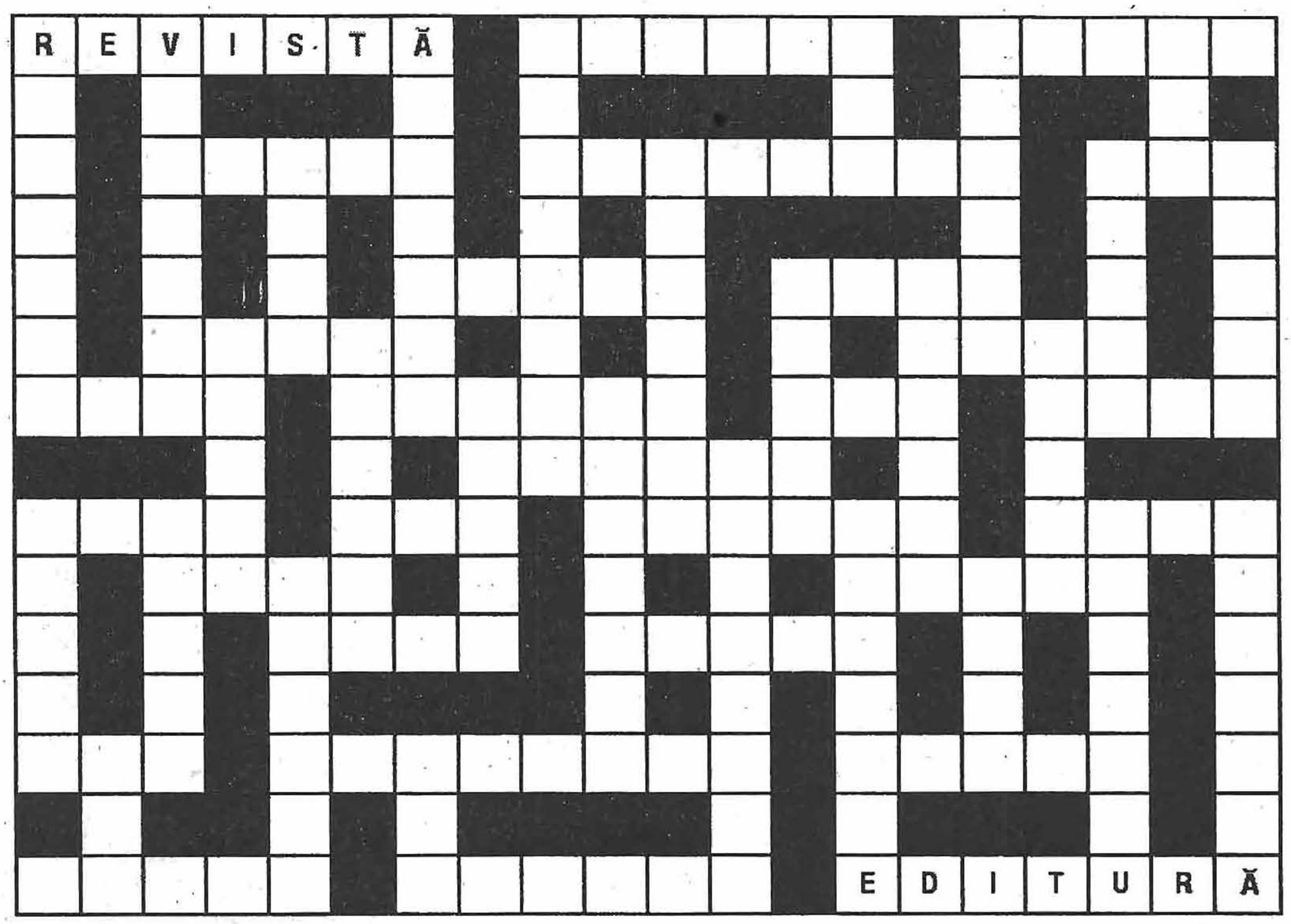

COD
CON
MOR
ORT
PRO
ROL
ŞUT
UNU

ATEU
AZIL
CEVA
GREC
JILŢ
PLIC
RUDE
SFÂR

SNOB
ŢEVI
CLING
FRIPT
ÎNCET
LEGAL
MODIC
MOLÂU

PSALM
RUNDE
SCRIB
SCUMP
TEMPO
TULEI
UNDUI
URZIT

VĂDIT
VRAJĂ
CÂRPIT
DEMONI
EDICUL
EPILOG
FIERBE
MIŞMAŞ

NOMADE
OCULTE
OMONIM
ADMISIE
ILICITE
ILUSTRU
NOCTURN
RIGUROS

SUBMINA
TEXTILĂ
VOPSITĂ
IRADIERE
JUSTIŢIE
LOCUINŢE
MAJORDOM

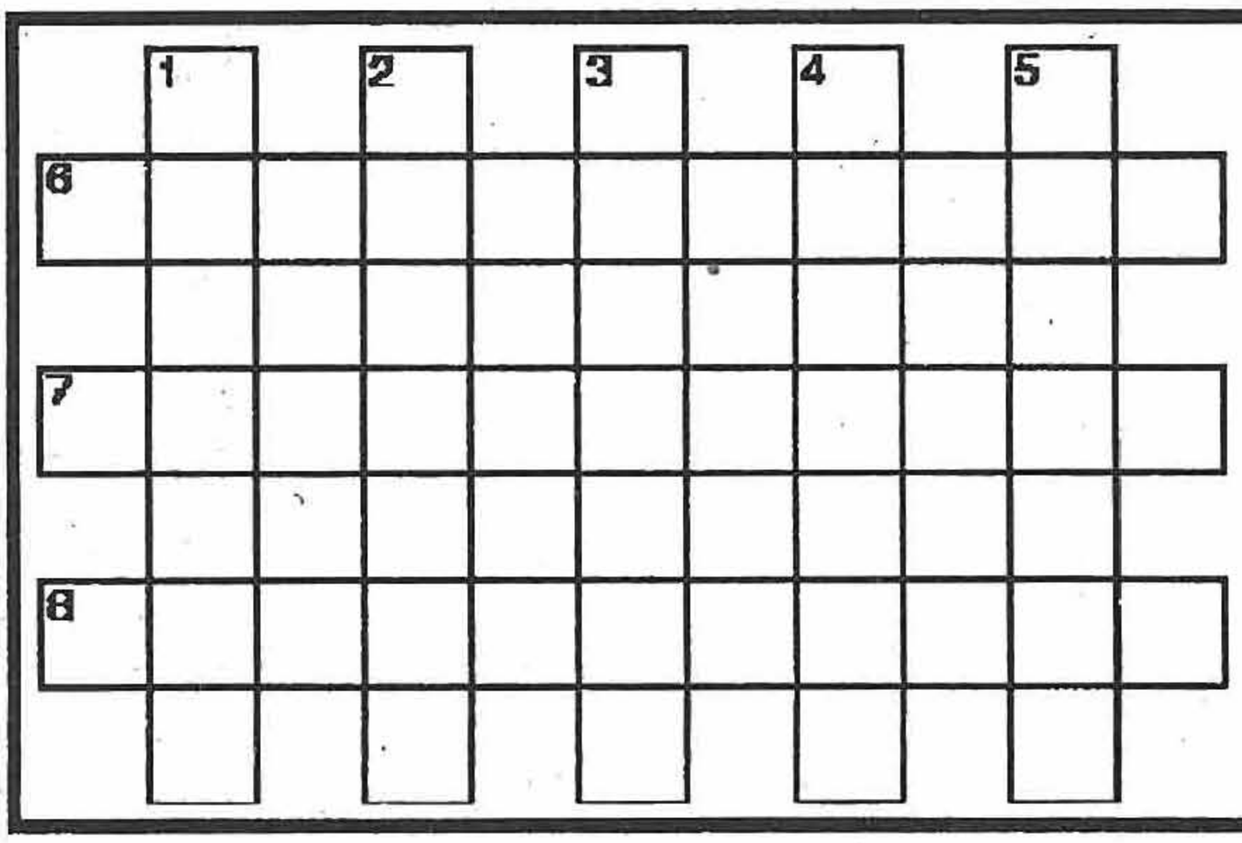

ÎNCRUCIŞĂRI

1) Cartier (var.). **2)** Produs de patiserie. **3)** Jertfă adusă divinităţii. **4)** Chipeşi (reg.). **5)** Prins pe talpa bocancilor de sport. **6)** Motivare. **7)** Leziuni grave. **8)** Aparat optic cu imagini simetrice.

VORBE

A cresta
Are preț mare

A se îngemăna
Duo la final

Om glumeț (pop.)

Haine de judecător
A exista

În pipă!
Primul număr

Tinere
Lipsit de scrupule

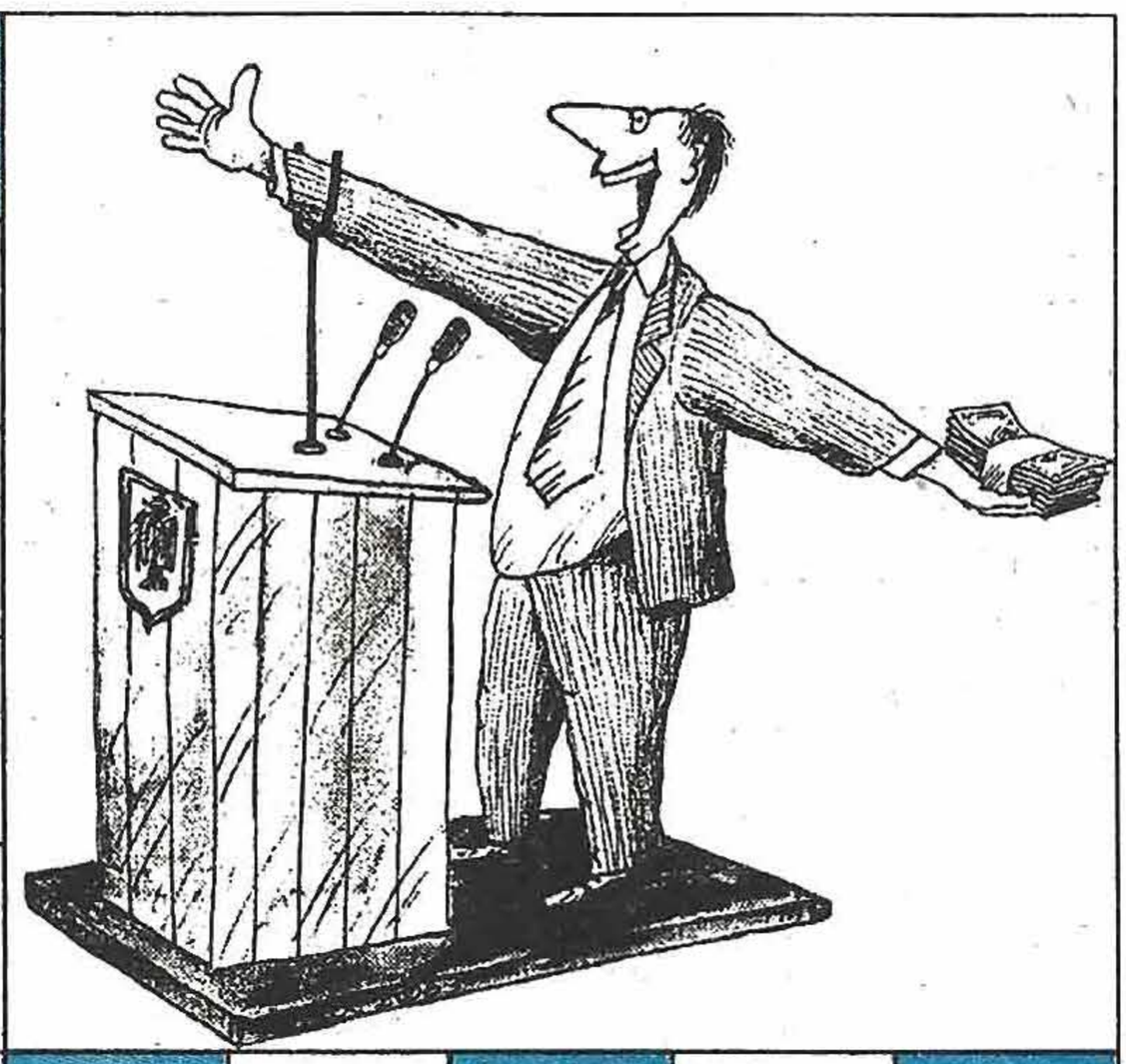

Deasupra
Moale

Legat de popor
Tril de pasăre

Sustragere de la obligații

În plus!
Notă muzicală

Consecințe
Scriere provizorie

Armăsar
A obosi mult

Individ
Castanie la păr

Dânșii
Ofiliți

Gelatină
Aceea

Cehi
Spuma societății

Fastuoasă
Precise

Câinele Deltei

Școlar
Dimie

Locul actorilor
În canal!

A pune în cui
Primele la alfabet

Loc de sacrificat animale

Avantaj
Mâncată de oi

Fire

Reconstituire bloc

Vă invităm să potriviţi pătratele de mai jos în grila alăturată astfel încât să rezulte o încrucişare corectă. Pentru uşurinţa dezlegării sunt date deja un punct negru şi o literă.

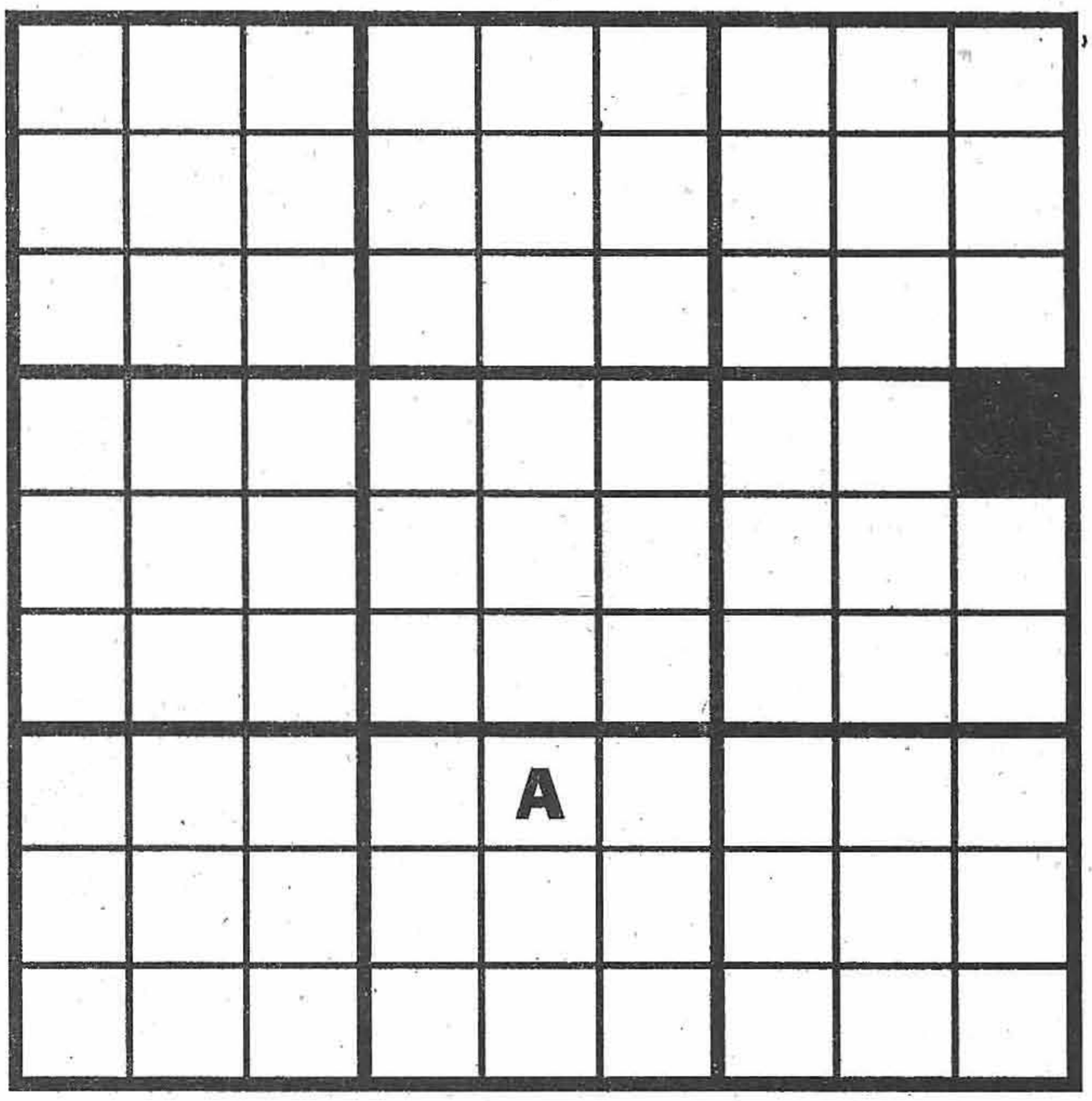

U	N	U
C	I	A
I	E	L

L	I	T
I	N	I
N	C	E

Z	A	C
I	S	
S	I	M

R	E	
	D	U
N	E	Z

U	F	L
	F	E
A		C

A	R	E
M	U	R
O	B	E

E	A	
A	S	O
T		M

C	A	M
O	R	E
M	I	Z

I		E
S	A	L
	P	I

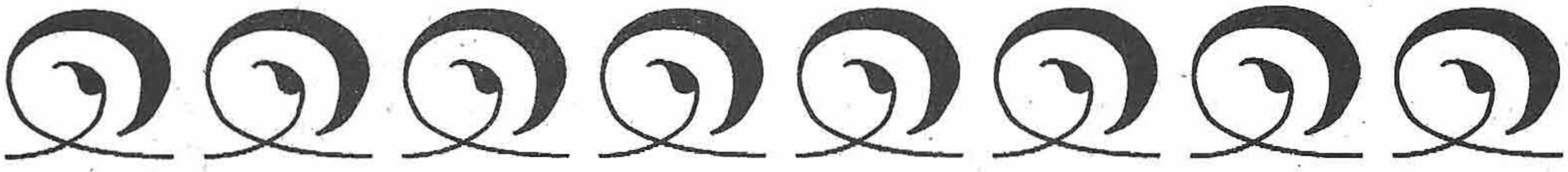

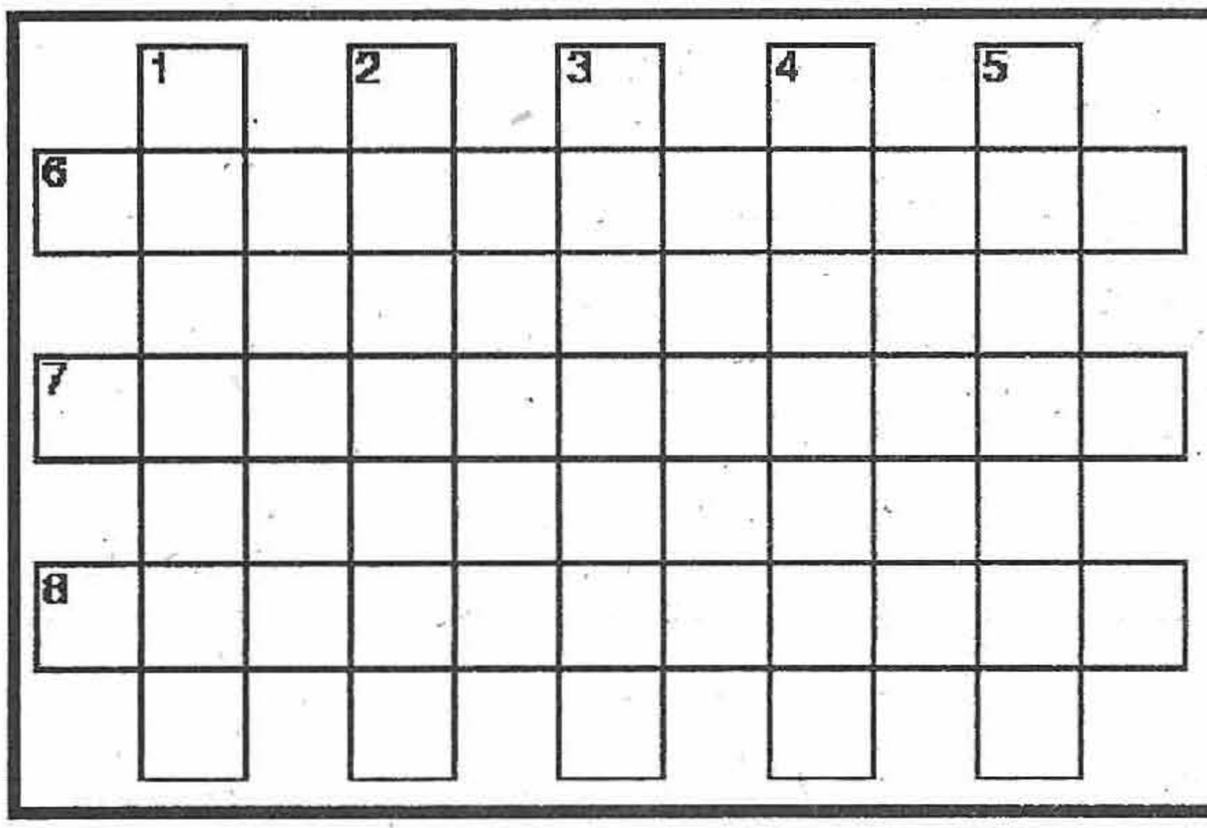

ÎNCRUCIŞĂRI

1) A face diferenţa. **2)** Cel mai mic. **3)** Dar oferit zeilor. **4)** Condici. **5)** Ritm al organismului. **6)** Acţiune de distrugere a agenţilor patogeni. **7)** Gazde primitoare. **8)** Lucru lipsit de logică.

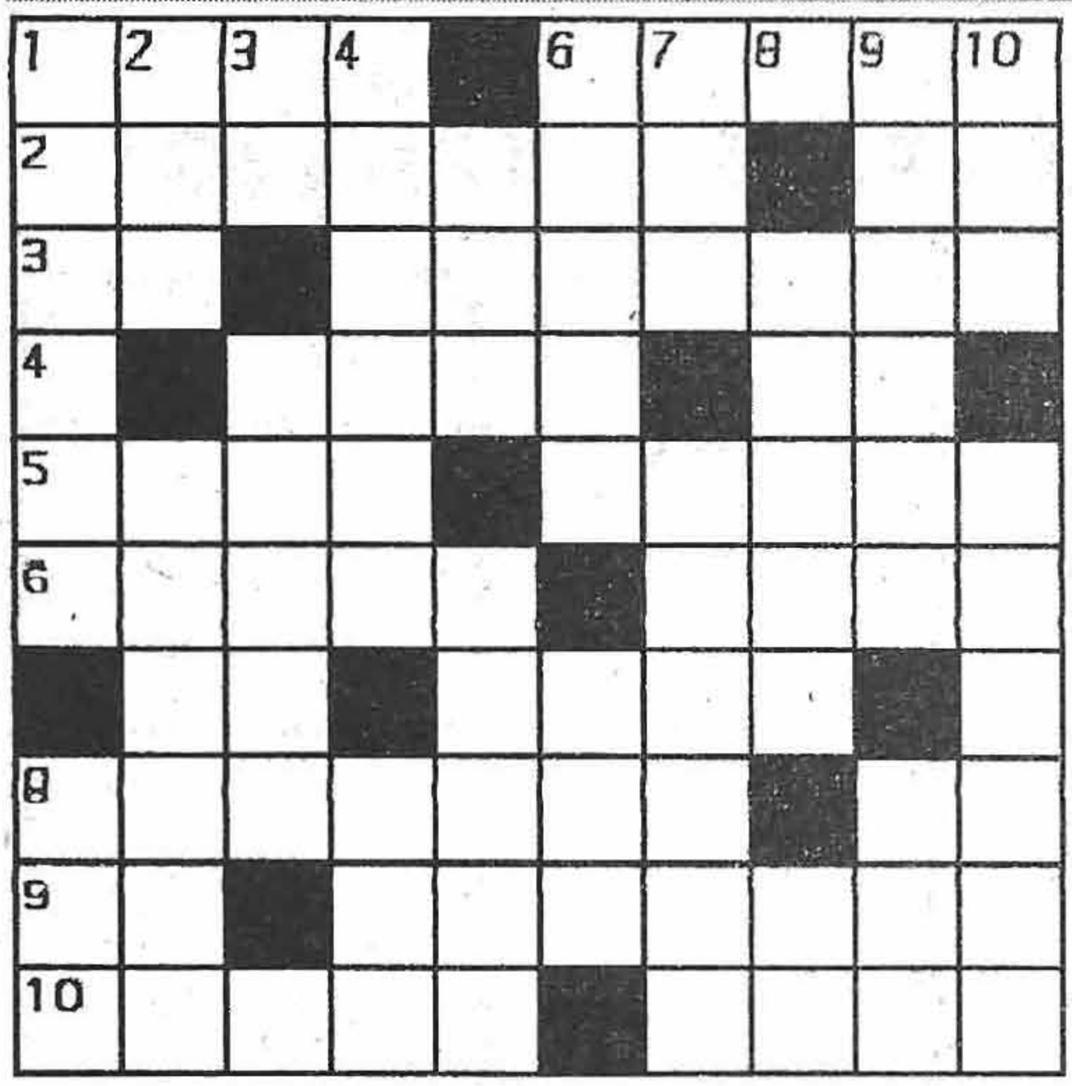

CUMPENE

ORIZONTAL: 1) Aplecat – Asfinţiţi. **2)** A reproduce un desen cu ajutorul hârtiei transparente – Cămaşă cu râuri. **3)** Capăt de vrej! – Câmp de gheaţă. **4)** Voce cu timbru grav – Margini de masiv! **5)** Regiune a Germaniei – Preot evreu. **6)** Specialist al frumosului – Particulă negativă. **7)** Privită la urmă! – Produs lactat. **8)** Ţipător – Capete de fular! **9)** Parte a lanţului – A se înnegri de la o lovitură. **10)** Piatră-acră – Suport al ţevii de tun.

VERTICAL: 1) Păsări răpitoare mari – A folosi. **2)** Cadou – Sideral. **3)** În aulă! – Butoi mare de stejar. **4)** Îmbăieri – Avantaj la cărţi. **5)** Melodie de succes – Tabac. **6)** Ghiocel – Băutura marinarilor. **7)** Cuvânt care dă expresie uimirii – Ac mare de împletit. **8)** A pofti – Margini de fonograf! **10)** Referitor la pădure – Treacă-meargă... **10)** Puiul caprei – Azotat.

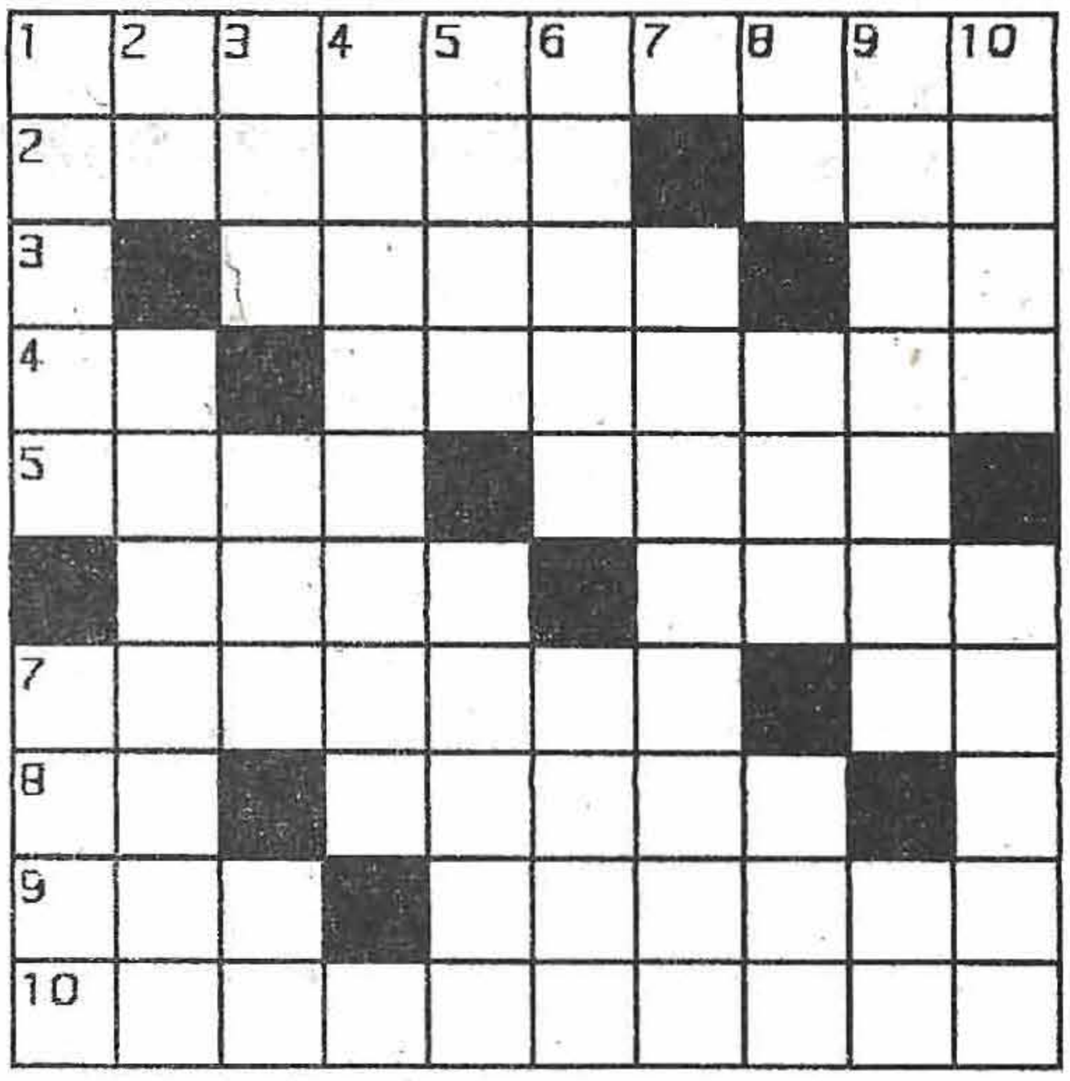

SECVENŢE

ORIZONTAL: 1) Obişnuinţă (livr.). **2)** Fruct exotic – Lipsit de transparenţă. **3)** Gângurit de porumbel – Spus la despărţire. **4)** Aflate în atac! – Mediul social al cuiva. **5)** Preot musulman – Specific cultural. **6)** Prima literă din alfabetul grecesc – A şterge din memorie. **7)** Regiune a corpului unor animale situată între gât şi spinare – În cadă! **8)** Ren ! – Folosite la căratul bolnavilor. **9)** Aceea – Lipsit de omenie. **10)** Scriitori ai textelor unui spectacol.

VERTICAL: 1) Reprezentări cartografice – Unsuros. **2)** Asin! – De neîndurat. **3)** Cuvânt de speriat – În balet! – Aule goale! **4)** Plin de ifose. **5)** Insectă care înţeapă vitele – Placă la partea superioară a capitelului unei coloane. **6)** Portiţe – Rareori. **7)** Fumători înrăiţi. **8)** În timp! – Grup de albine – Un om oarecare. **9)** Necaz mare – În dotă! **10)** Cat – Aplecaţi de spate.

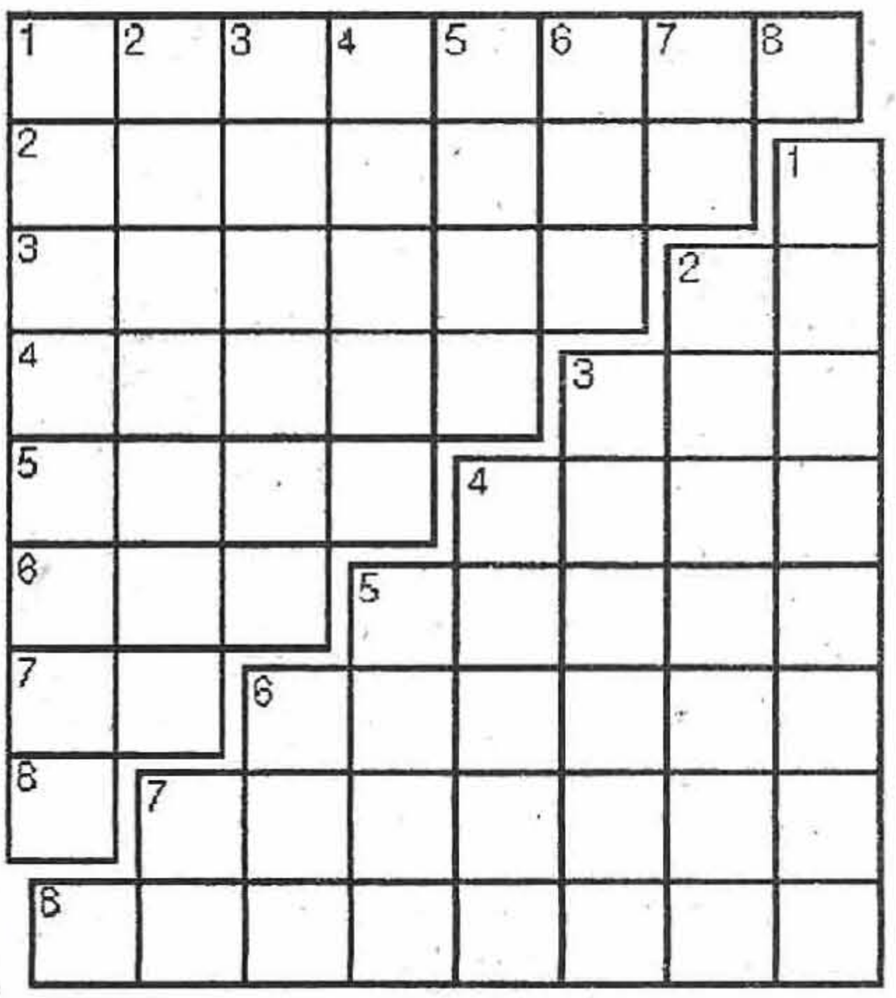

TRIUNGHIURI

ORIZONTAL: 1) Comerciant. **2)** Apreciat ca valoare. **3)** Organe de stat. **4)** Vechile servicii de poştă. **5)** Naşi. **6)** Înmânat. **7)** Acut! **8)** Unt!

VERTICAL: 1) Lipsit de o bază. **2)** Care a trecut într-un stadiu superior de dezvoltare. **3)** Girant. **4)** Scânduri din gard. **5)** Unele de culoare gri. **6)** Care îţi aparţin. **7)** În dotă! **8)** Stare!

ORIZONTAL: 1) Găici! **2)** Simbolul sodiului. **3)** Vârf de vulcan. **4)** Fază de început a coacerii. **5)** Ciocan mare. **6)** Pus în formă. **7)** Zdrenţăroase. **8)** Film de suspans.

VERTICAL: 1) Mafiot. **2)** Ca un cer acoperit (fem.; pl.). **3)** Trupesc. **4)** Pe cuvânt! **5)** Exagerat de comici. **6)** Raită. **7)** În borhot! **8)** Stat!

Reconstituire bloc

Vă invităm să potriviţi pătratele de mai jos în grila alăturată astfel încât să rezulte o încrucişare corectă. Pentru uşurinţa dezlegării sunt date deja un punct negru şi o literă.

Z	A	■
E	T	U
S	U	B

T	I	P
O	L	A
C	A	S

G	U	T
A	R	A
T	I	I

N	D	■
S	A	H
■	T	A

O	G	R
C	■	A
■	A	M

A	F	I
V	U	T
A	N	A

T	R	A
A	T	■
R	A	C

■	I	N
R	E	I
A	■	C

D	R	A
I	■	R
V	E	N

Exerciţii de încrucişare

Vă invităm să potriviţi în careul alăturat următoarele cuvinte:

- BI; CL; SD; UN; ZA
- ABA; AŞA; ATU; IŢE; TIR; ZOR
- INOX; LAŞE; LUCI; LUNG; NAŞI; RIAL; TEXT; TRUC
- ARACI; AXĂRI; JETON; NECAZ; NOIŢE; STERN; ZODII
- CIUBUC; RICTUS; TALGER
- ARĂTORI; CLONŢOS; CUSTOZI; EXAGERA; IZBITOR; RACOLAT; RIGUROS
- INSTRUCTAJ

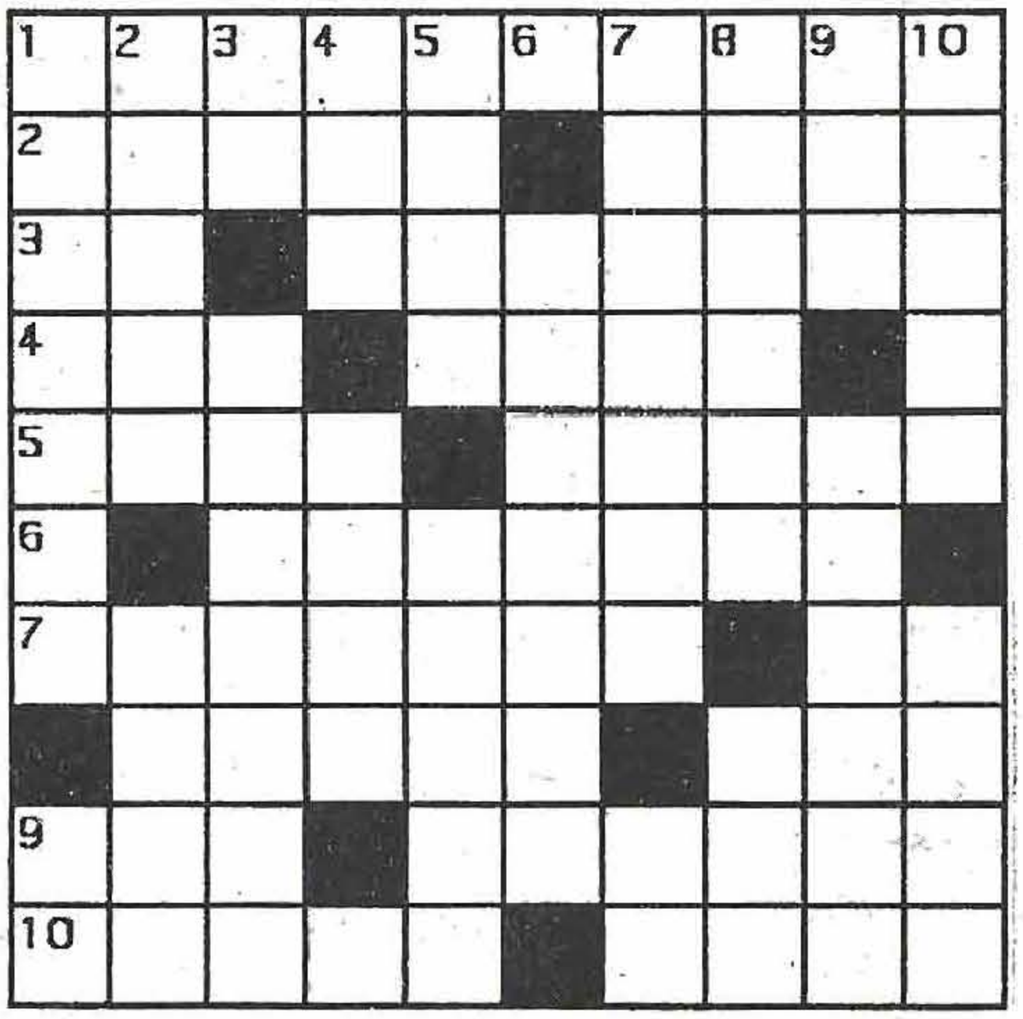

REFLEXII

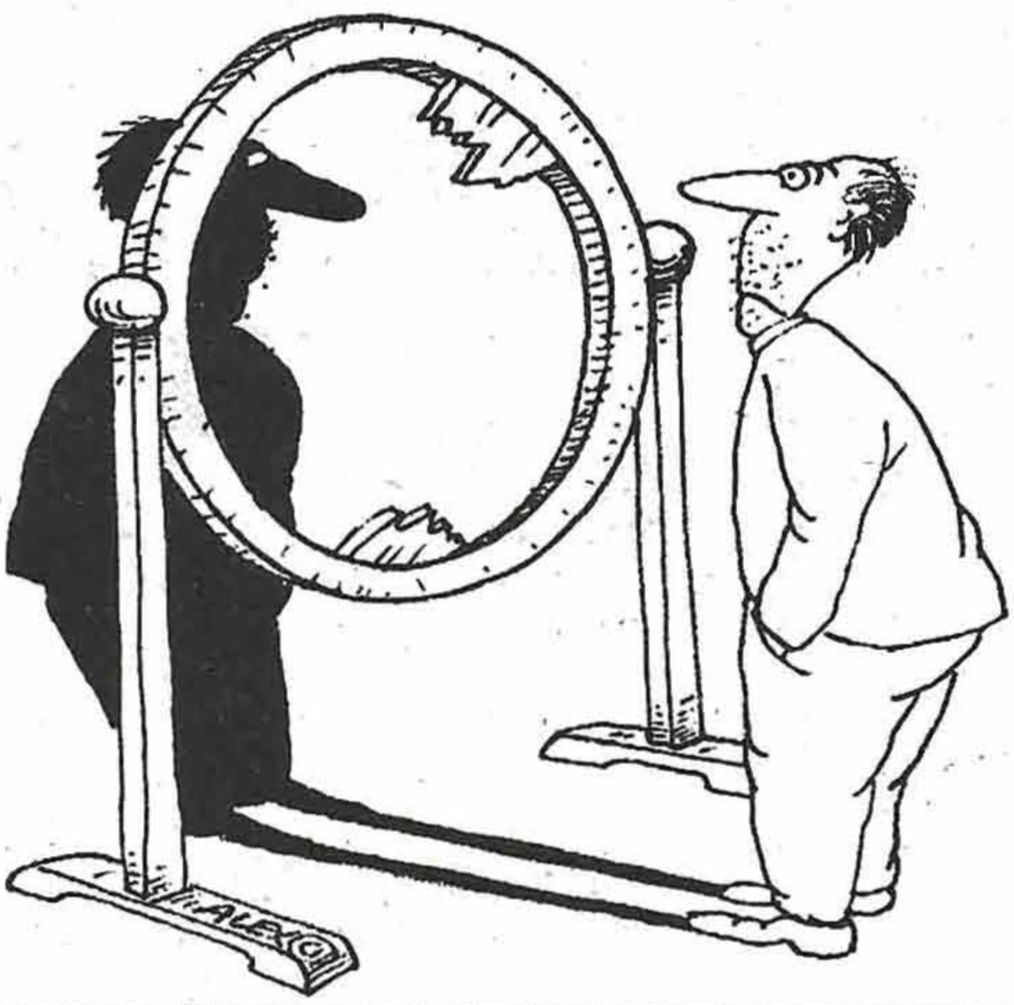

A împrăştia Samsar		Prefixul vieţii Fricos		A striga
A da cu var Indicator de drum				
			Armăsar	
A cădea Gineri				
Luări drept altul Aflaţi la urmă	Ţăranul lui Ştefan Dunăl	A copia gesturile Foarte ca prefix		Stare de beţie
			În colet! Tainic	
Mofturos În lift!				Oamenii deşertului
	Narativ Dărâmat		Bere! Gălăgie	
Care de pe cer Primul număr		Lichid gras Poartă		
	Prăjituri ca un sul A icni			
Zăgaz Plantă textilă		Pasăre de stepă Copil de casă		
			Oiţă Întrebare	
Cadru Curaj în luptă		Melodie		
				În fier!

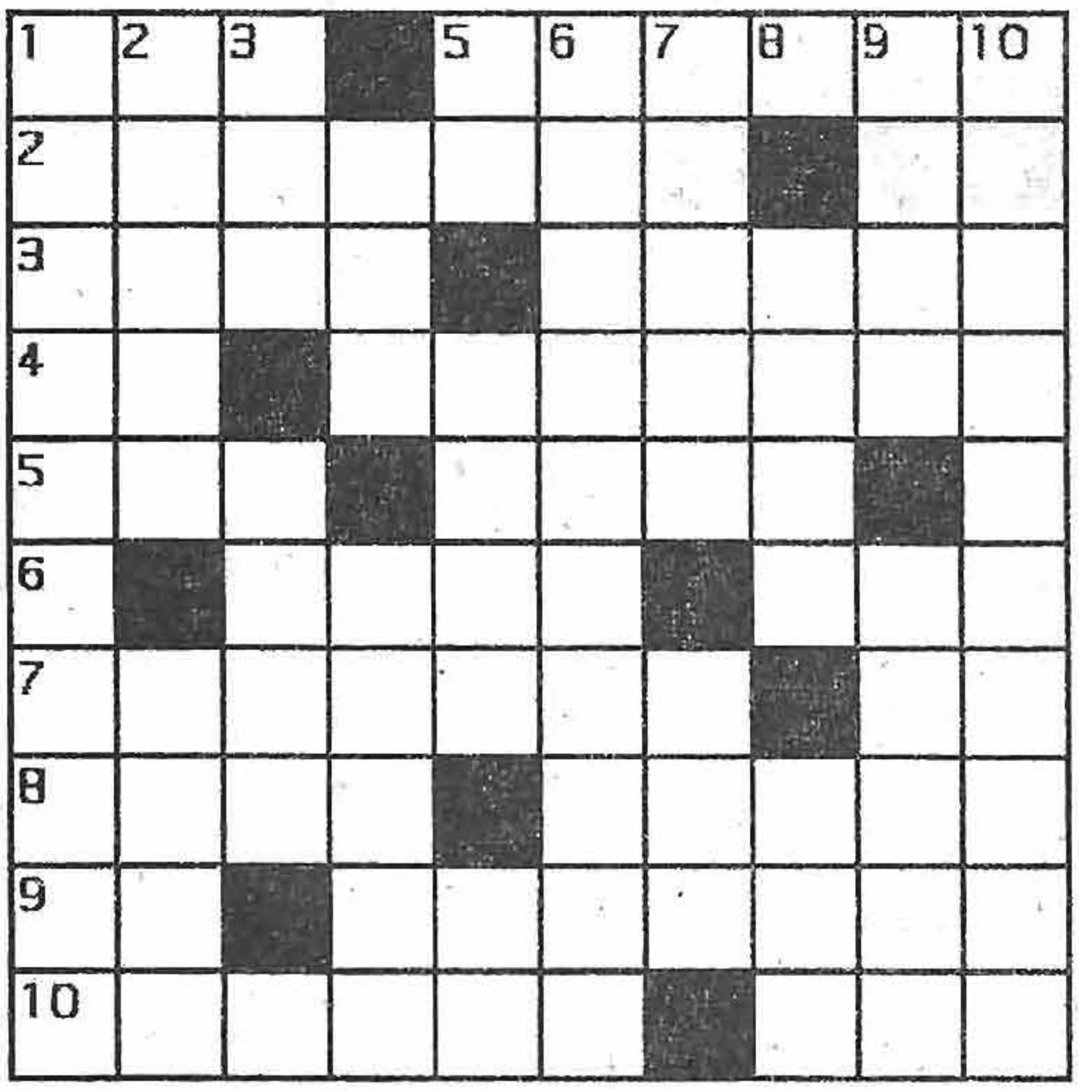

SIMBOLURI

ORIZONTAL: 1) Interpretat de actor – Selectă. **2)** Patru într-un an (sg.) – Bir! **3)** Aflate pe portativ – Chemat. **4)** Cer! – Însuşirea de a fi plin de apă (pl.). **5)** Pastilă – Casă de bătrâni. **6)** Locuri la teatru – Indicaţi la distanţă. **7)** Una cu sens unic – Metru cub (abr.). **8)** Nouă la jocul de cărţi – Pământuri strămoşeşti. **9)** În nová! – Întindere în voie. **10)** Mândri – Iarba rea de pe ogor.

VERTICAL: 1) Care ţine duşmănie. **2)** A face cinste – Stele variabile. **3)** Parcelă de teren – Cută la haine. **4)** Riglă specială de desen – Eliptice. **5)** Ţinute în frig! – Crescut ca valoare. **6)** Care şi-a pierdut memoria – A exista. **7)** A se acoperi de... – Ofiţer otoman. **8)** Îşi poartă casa în spinare – Într-o clipă! **9)** Cântec de pasăre – Conducători în deşert. **10)** Lucrător cu explozibili.

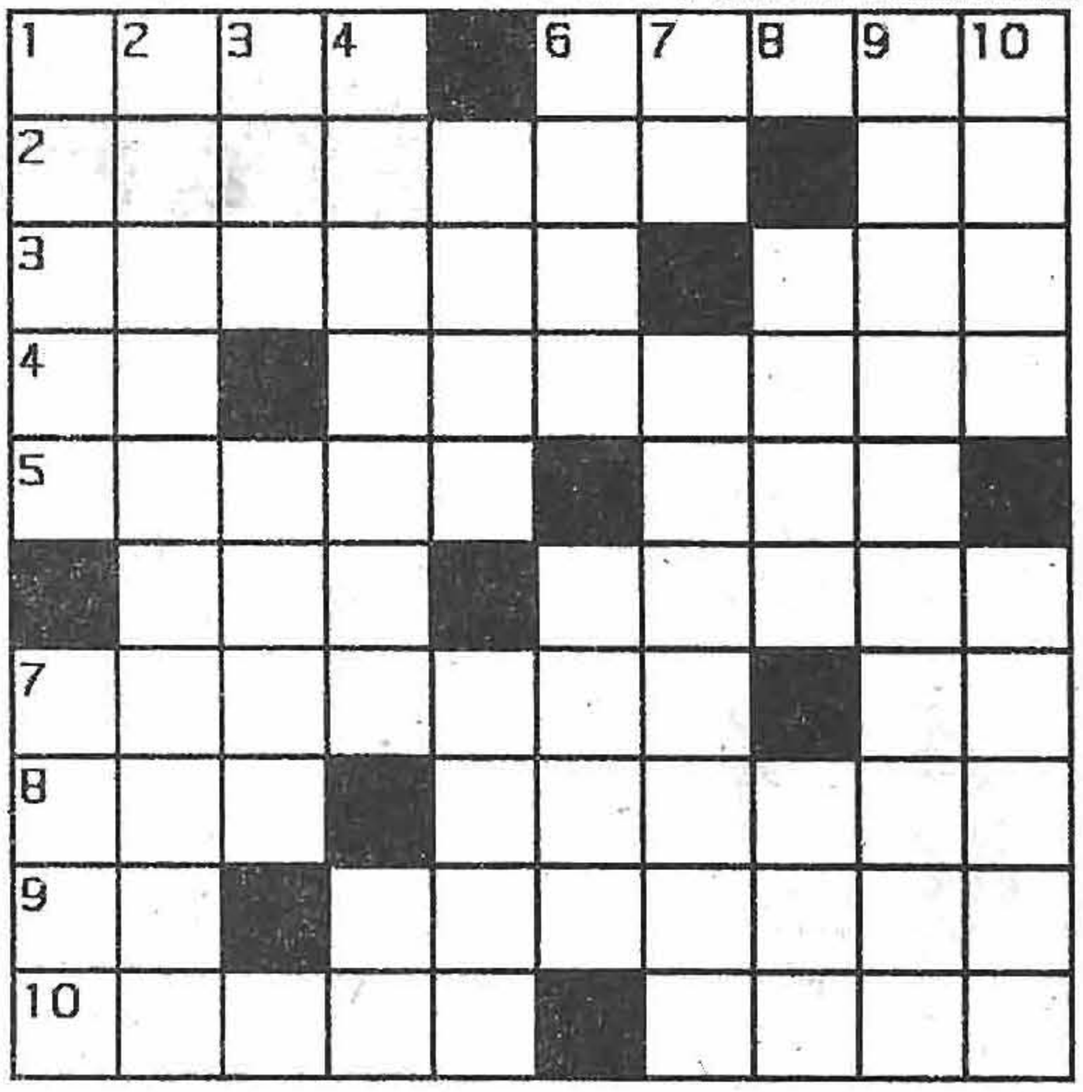

ARPEGII

ORIZONTAL: 1) Rezervă – A aduce învinuiri. **2)** Frumoşi la înfăţişare – Difuz la capete! **3)** Agenţi patogeni – Sur. **4)** Plantă textilă – Un june alintat. **5)** Sfârşit (înv.) – Cerb nordic. **6)** Folosit la cusut – A nu mai vorbi. **7)** Foarte frumoşi – Are 12 luni. **8)** Ziua curentă – Ştergere din memorie. **9)** Mijlocul unei schiţe! – Care descoperă. **10)** Jgheab pentru mâncarea vitelor – Corect.

VERTICAL: 1) Arme cu tăiş pentru luptă – Foşti conducători ai Iranului. **2)** Transfer de sânge de la o persoană la alta. **3)** Glas de broască – Indivizi. **4)** Femei care au pus bazele unei construcţii – În cale! **5)** Măsliniu – Haine de corp. **6)** Măgar – Descurcăreţ. **7)** Dimpotrivă – Locuinţa unui pustnic. **8)** Dificil – Avantaj la cărţi. **9)** Cu hainele uzate. **10)** Casă de bătrâni – Complet lipsit de mişcare.

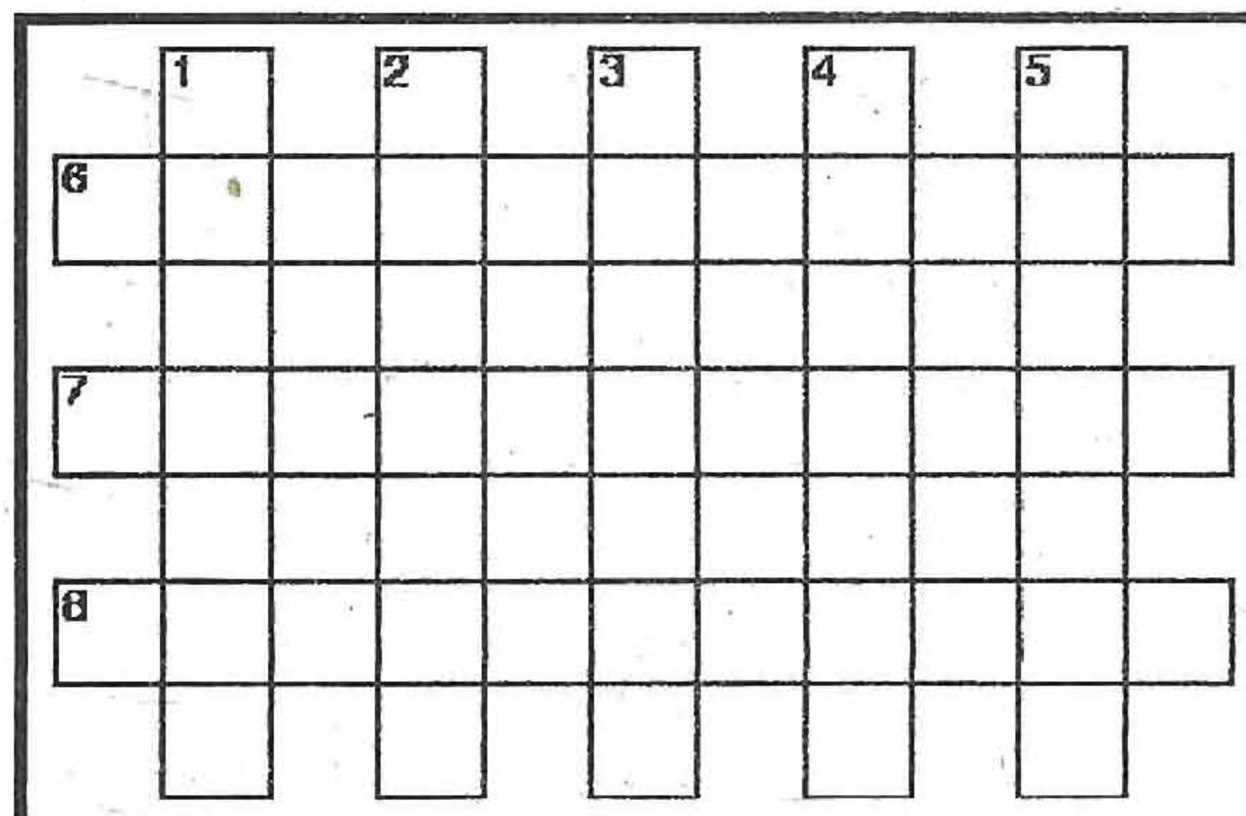

ÎNCRUCIŞĂRI

1) Emanare a unui miros neplăcut. **2)** Eterne. **3)** Serveşte la local. **4)** Silit. **5)** Crăpat. **6)** Care se pot lungi. **7)** Gata mereu să izbucnească în lacrimi (pl.). **8)** Declaraţie publică.

Reconstituire bloc

Vă invităm să potriviţi pătratele de mai jos în grila alăturată astfel încât să rezulte o încrucişare corectă. Pentru uşurinţa dezlegării sunt date deja un punct negru şi o literă.

					V			
■								

N	E	■
■	R	I
G	E	N

A	U	R
U	■	A
T	O	T

■	I	A
H	T	I
D	E	A

I	M	N
■	B	I
B	O	T

■	M	I
P	E	D
E	Z	■

A	T	A
L	E	S
U	F	I

R	■	F
E	R	I
U	N	A

R	E	Z
U	T	E
S	A	■

O	L	V
R	■	A
Z	U	L

Exerciţii de încrucişare

Vă invităm să potriviţi în careul alăturat următoarele cuvinte:

- AS; BI; EV; GO; GU; NI; NP
- FIU; LIP; LOZ; ORĂ; ORT; ROB
- APTE; EFOR; ELAN; EURI; IUTĂ; RACI; UNDE
- CRIZE; DERBI; ERIJA; EVOCA; PATEU; RASOL; URMAŞ
- AGENŢI; BUTURI; PLISEU
- ACUPLAJ; DERAPAJ; INCLUDE; INOROGI; LĂICERE; PENSULĂ; PEPELEA
- JERSEURI

1	2	3	4	5	6	7	■	9	10
2					■				
3	■							■	
4		■							
5							■		
7					■				■
8				■					
9						■			
10		■							

RECONSTITUIRI

Pe baza listelor de cuvinte de mai jos realizaţi două încrucişări corecte.

ABA
ACE
ANI
ELE
EST
MUS
OHM
ARMĂ
CERT
CREZ
INOX

ROŢI
UITA
AMPER
ARDEI
BAROU
CETAŞ
EBOŞĂ
ELUDA
OSUAR
PILDĂ
RADIA

RĂSAD
ROSTI
BOSTAN
CULASĂ
LELIŢĂ
RAPIŢE
ZAIBĂR
SMARALD
EMANCIPARE
EXASPERANT
MAHMUREALĂ

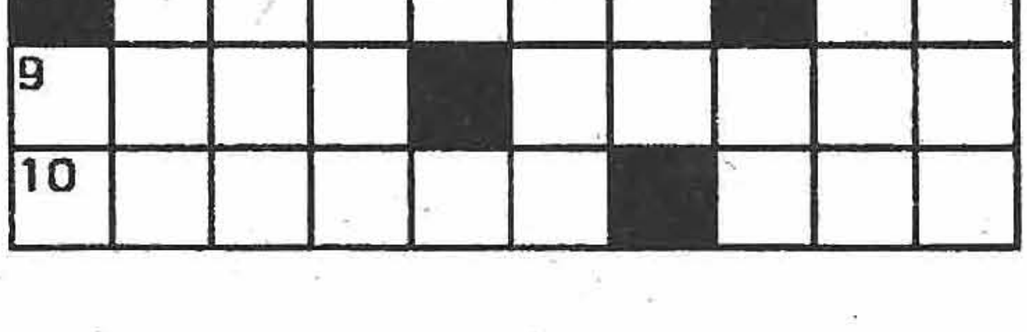

ACE
ĂLA
ION
IŢE
LEI
ODE
ARAC
ATOM
AZUR
OCNE
OMĂT

ONOR
REAL
ETUVĂ
LĂFĂI
MREJE
RĂPUS
TALAZ
UMEDĂ
VIRAJ
CÂNEPE

CIUCUR
ESTETĂ
JENATĂ
LUCIDĂ
RUSTIC
UMĂRAR
USTURA
GENEROS
LOGOREE
TITULAR
ASALTURI

ÎNCRUCIŞĂRI

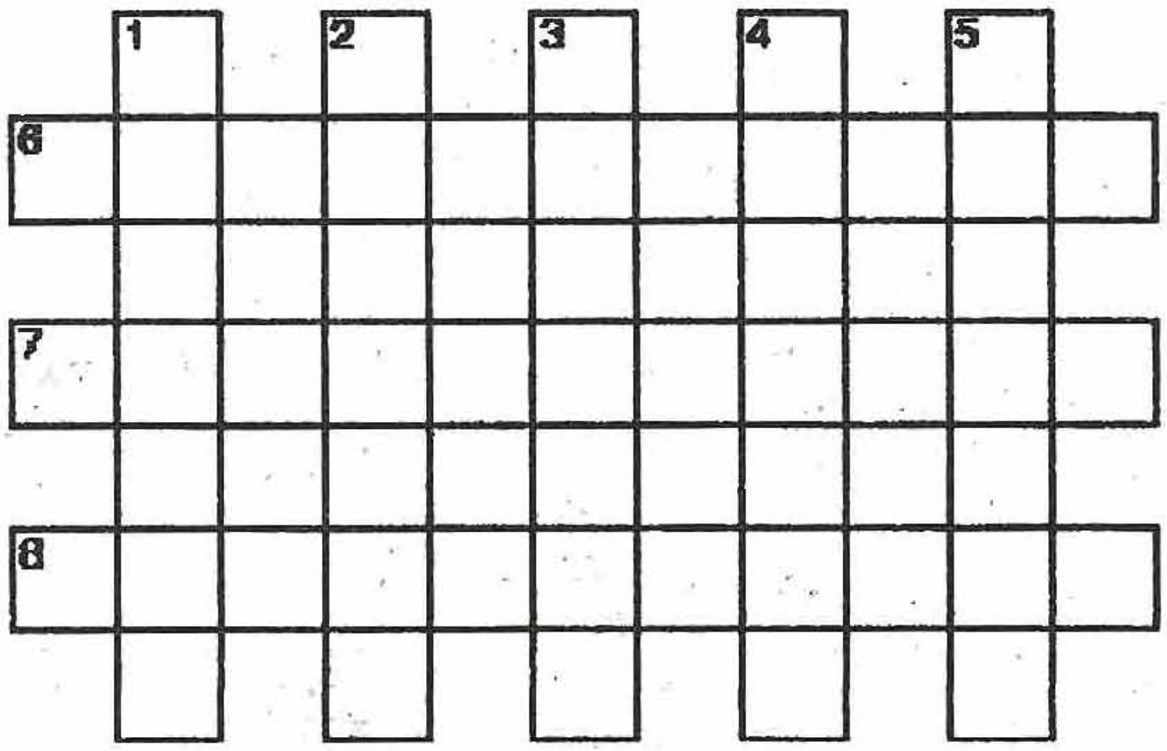

1) Cel care deţine ceva. **2)** A deplasa prin apăsare. **3)** Vorbitor la microfon. **4)** Stricat vorbind de alimente. **5)** Creaţie sculpturală. **6)** Legate de mai multe culturi. **7)** Unele care au făcut o infracţiune. **8)** Ordin monahal.

DIVIZIUNI

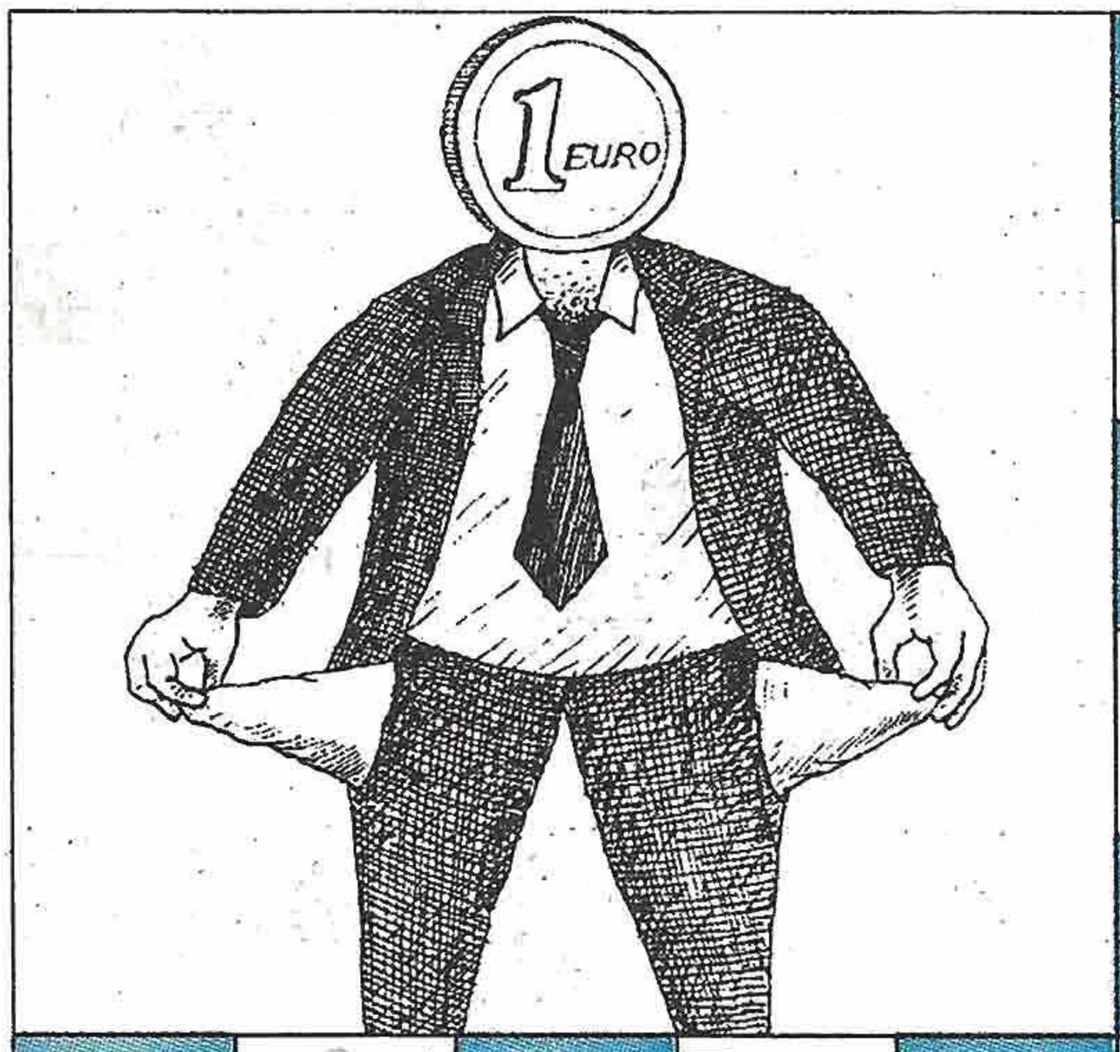

Coardă / Care nu mai arde

A include / În ciur!

Misiţi

A cere insistent / În grup!

Culme!

Punere pe foc

Centrul bisericii / Din nou

Lipsit de noroc / Dansatoare japoneză

Tulpini aeriene / Pene!

Păscută pe imaş / Delicate

Cadou / Sabie otomană

Insultă / Genel

Persoane de sprijin

Dânsa / Naiv

A brăzda / Fir de urzeală

Duşman

În sticlă! / Navă de război

Oameni de curaj / Coşuri de pescuit

În lună! / Anexă moto

Omăt / Lutră

A anina / Capabil

Particulă de materie / Cămăşi cu râuri

Oftaturi / Sportivi în arenă

Eleganţă

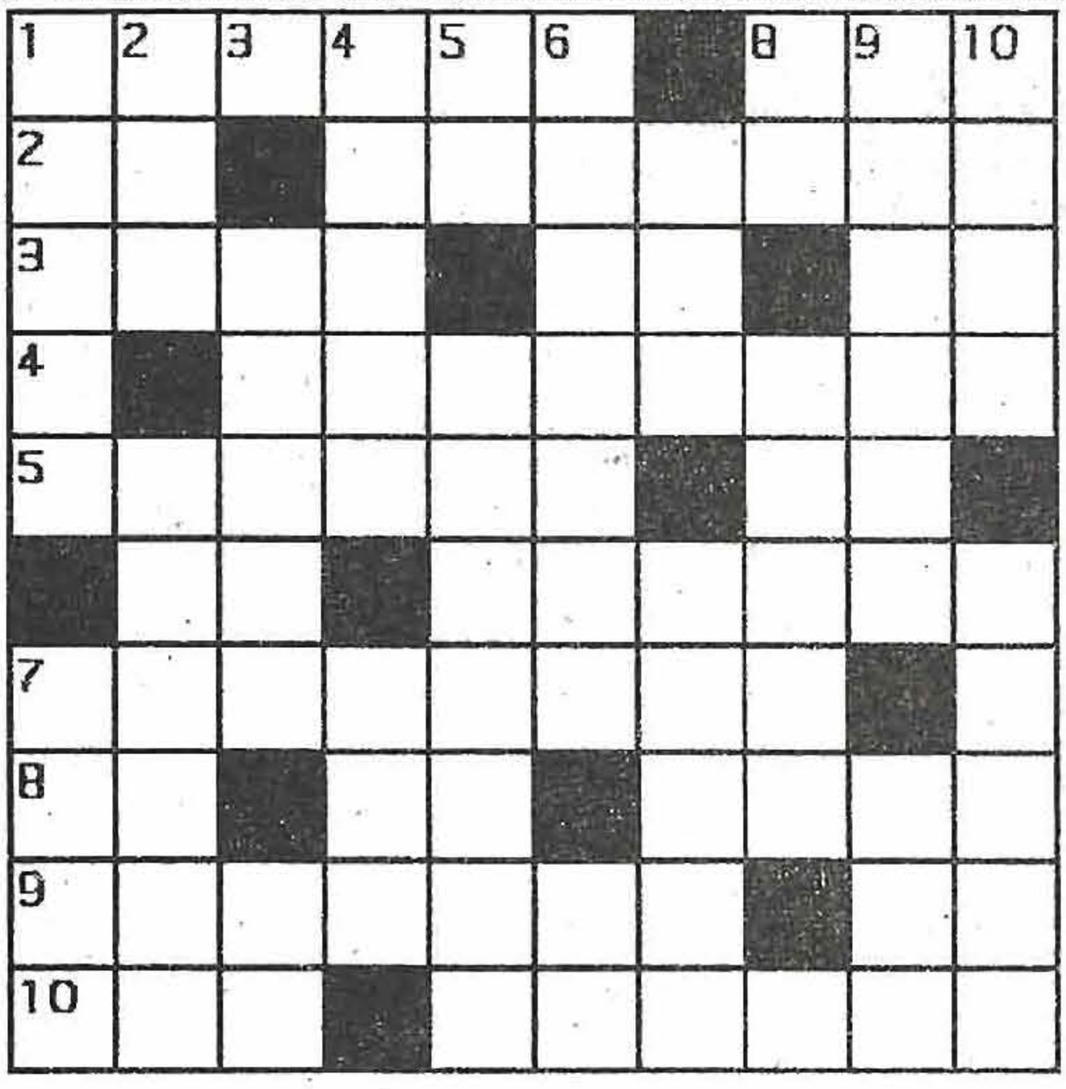

LINII

ORIZONTAL: 1) Arbore tropical uriaş – Grădină cu animale. **2)** În râpă! – Parvenit. **3)** Mâncat de porci – Stau în frig! – Întrebare scurtă. **4)** Lămurit. **5)** A se asemăna – Vas de lut. **6)** Cută la pantaloni! – Vechi bani turcesc. **7)** Utilizare. **8)** Crăpat la mijloc! – Date în plus! – Unităţi monetare. **9)** A presta un serviciu în folos public – În cete! **10)** Banul popii – Le duce mintea.

VERTICAL: 1) Acoperă capul femeilor de la ţară – Dans tradiţional portughez. **2)** Bun de armată – Fundaş central. **3)** Perfect – Sete! **4)** Minimum care trebuie îndeplinit la o probă sportivă – Îndemn la coridă. **5)** Pătrat agricol – Urcuşuri. **6)** Aşi la cărţi – Vas gol! **7)** Animat – Rămas fără vedere. **8)** Are 24 de ore – Drum între două localităţi. **9)** A se legăna – Lipsit de dara. **10)** Vin acrit – Vizite făcute în grabă.

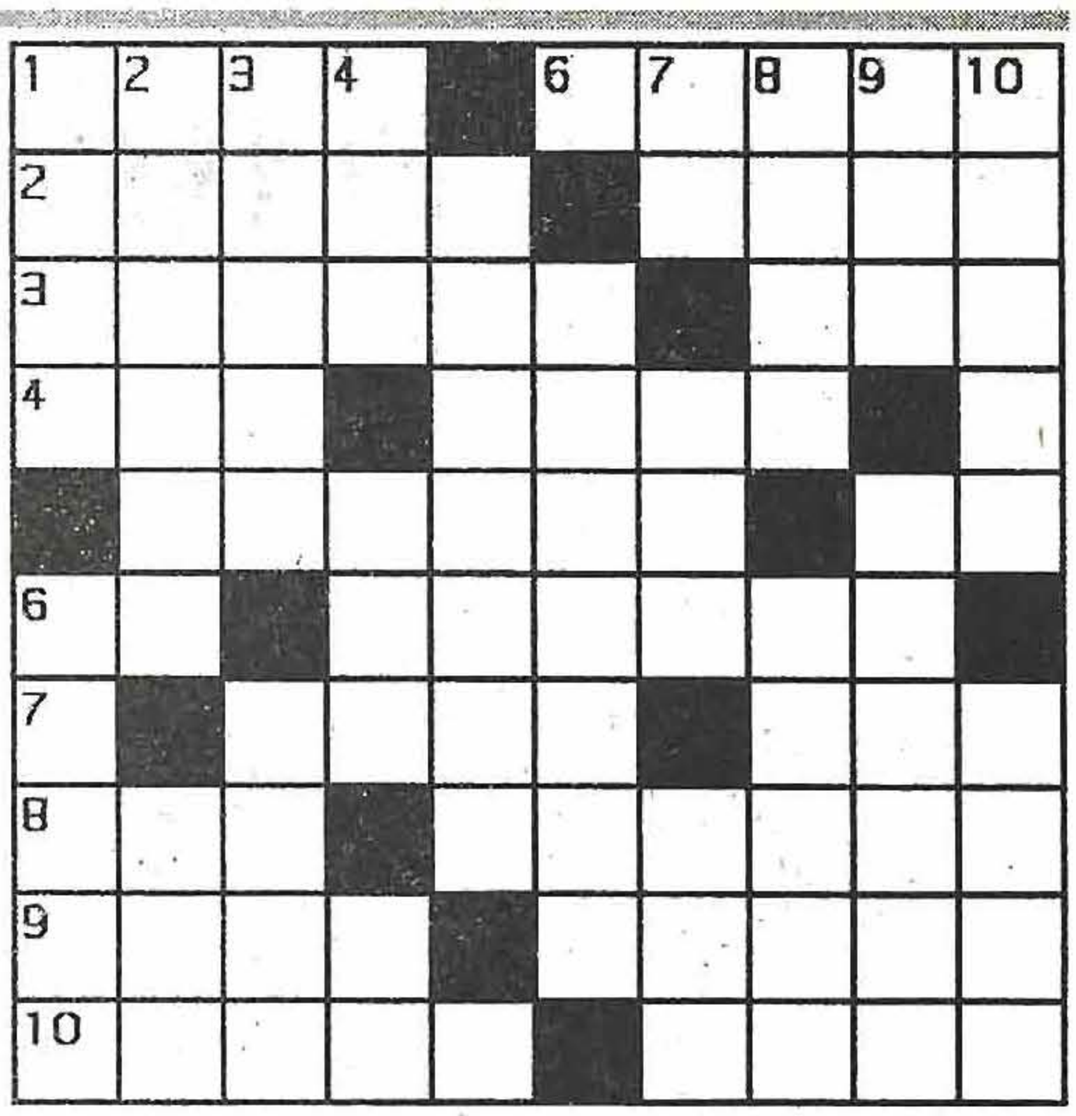

FICŢIUNI

ORIZONTAL: 1) Ou de peşte – Magazin de tutun. **2)** Bogată – Lucrător în lut. **3)** Păpuşoi – Folosite la cusut. **4)** A brăzda cu plugul – Măreţie. **5)** Miraţi foarte tare – Simbolul nichelului. **6)** În temă! – A ţipa. **7)** Strigăt cu care se mână boii – Trase cu acul. **8)** Vorbă la telefon – Alungit. **9)** Animale erbivore domestice – Gospodari la oraş. **10)** Narativi – Ratare.

VERTICAL: 1) Femela calului – Nave scufundate. **2)** Număr minim de membri necesari pentru ca o adunare să fie valabil constituită – Zgomot de papuci. **3)** Venit de la ţară – Se ocupă de furturi (pl.). **4)** Avantaj la cărţi – A folosi – Seci la miez! **5)** Care poate trăi şi în apă şi pe uscat (fem.). **7)** În neon! – Lui însuşi – Zile din calendarul roman. **8)** Foaie de tort – Luminiş în pădure. **9)** Bou din Tibet – Provenite de la locul de origine. **10)** Care nu mai dorm – Moral.

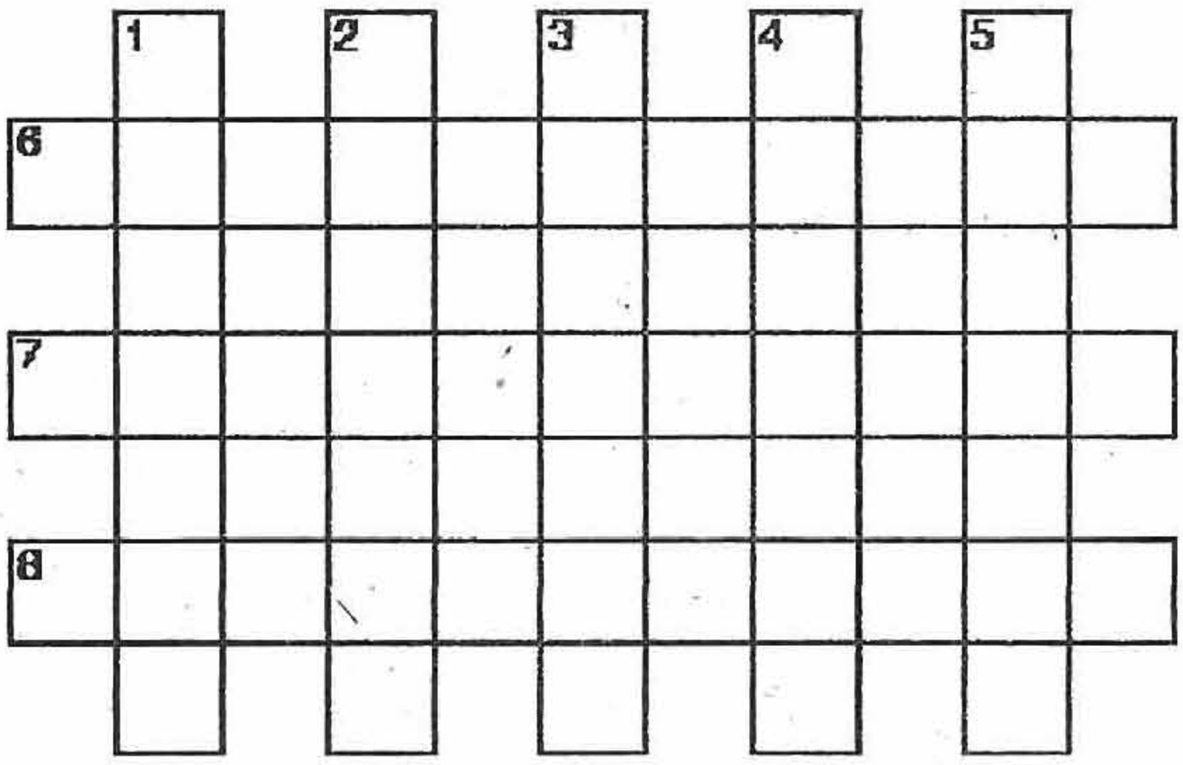

ÎNCRUCIŞĂRI

1) Aflat înaintea numelui. **2)** Cicălitor. **3)** Perpendiculară dusă din centrul unui poligon regulat pe mijlocul oricăreia dintre laturile sale (pl.). **4)** Nu prea grele. **5)** Colorări. **6)** Mitropolit. **7)** Pedestru. **8)** Înnămolire.

TRIUNGHIURI

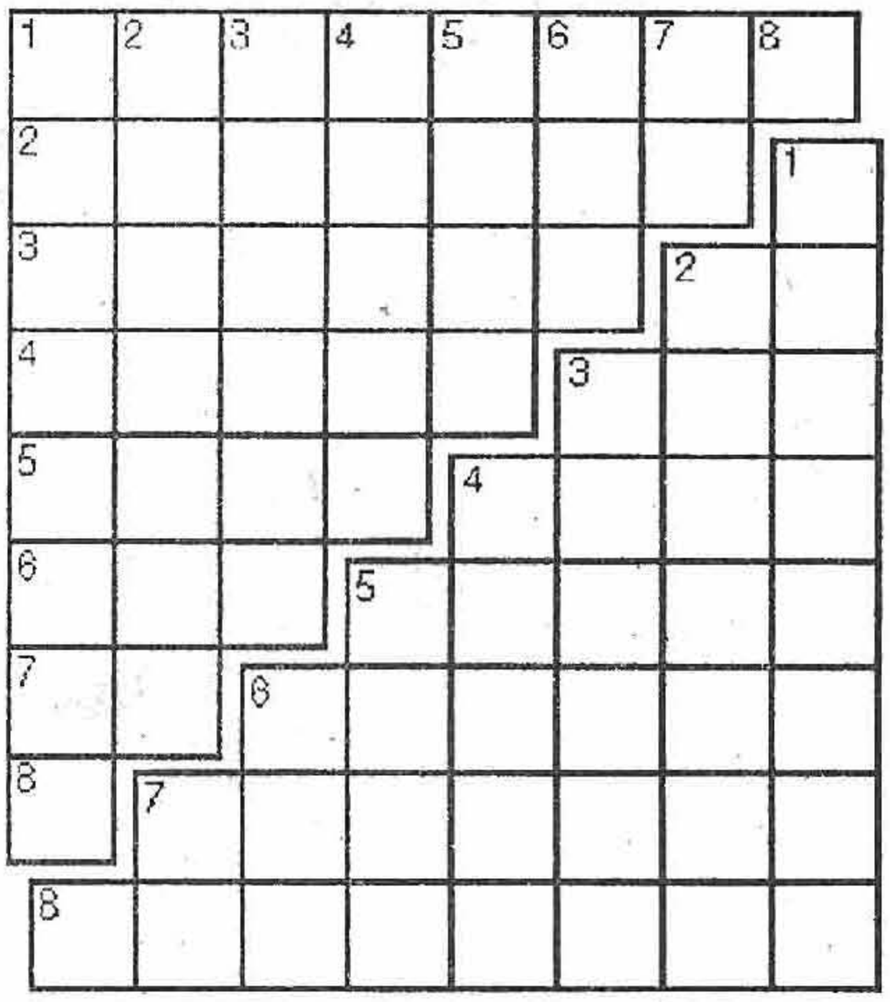

ORIZONTAL: 1) Muncă grea. **2)** Chemător. **3)** Schimbări ale locului. **4)** A tria. **5)** Lucrare de doctorat. **6)** Soţia lui Manole. **7)** Curte! **8)** Unici!

VERTICAL: 1) Dau împrumuturi cu dobândă mare. **2)** Abundent. **3)** A tăia. **4)** Forţă. **5)** Chiar aşa? **6)** Au 12 luni. **7)** Dinţat pe margini! **8)** Una!

ORIZONTAL: 1) Simbolul iodului. **2)** Cuple! **3)** Arătaţi la distanţă. **4)** Farmec. **5)** A vorbi de rău. **6)** Plecat din loc. **7)** Unitate militară. **8)** Apărat.

VERTICAL: 1) Lipsit de capăt. **2)** Vicleană. **3)** Măcel. **4)** Iepe cu părul galben-deschis. **5)** Vopsit pe faţă. **6)** Pentru. **7)** Bere! **8)** Pătat!

RECONSTITUIRI

Pe baza listelor de cuvinte de mai jos realizaţi două încrucişări corecte.

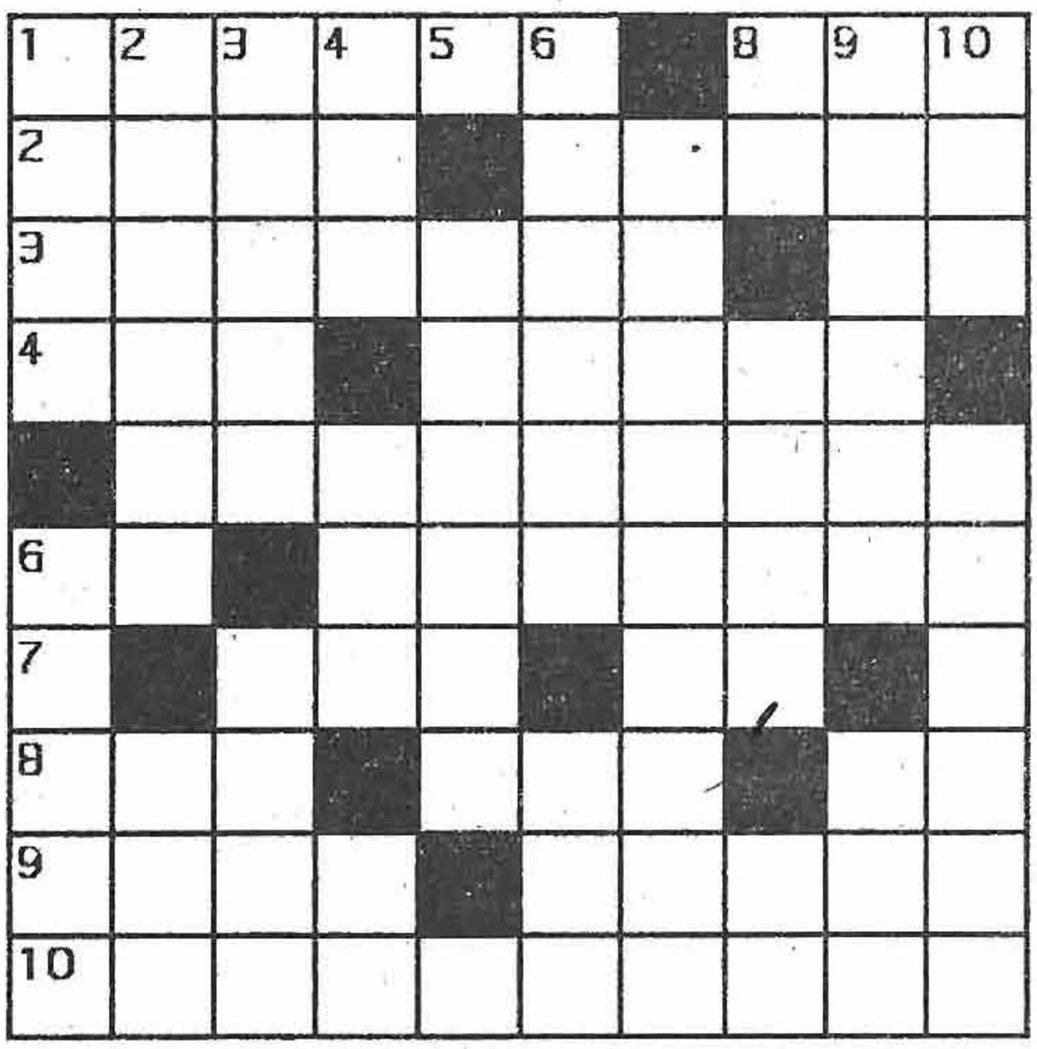

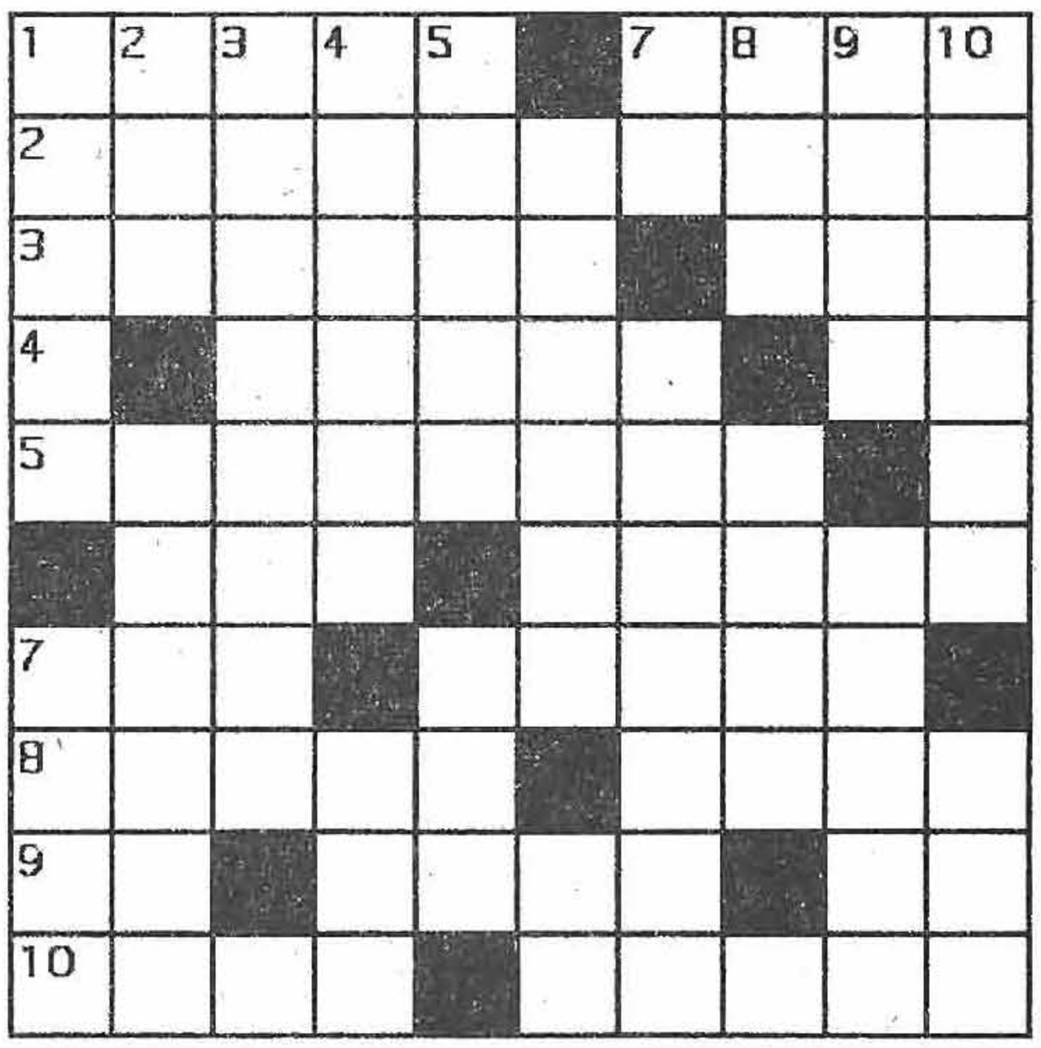

ALO	AMOR	AMORFE
ARC	ATIC	DELĂSA
ARS	RÂMĂ	ECONOM
AŢĂ	SLOI	RACORD
CAT	TRON	RAZANT
GIN	CORSO	MORTALI
IAR	EDICT	UNANIMĂ
LUA	GĂMAN	DIMINUTIV
NEA	PLISC	FOLOSITOR
ORT	RICIN	CONSECVENT
TĂI	AGONIC	

AŞI	JIND	ORALI
ĂLA	LIGĂ	PENEL
DOI	STEA	AMFORE
ETC	TURE	CÂRMÂZ
LEU	ERUPE	IZMENI
PUF	GUAŞE	OZENEU
STA	LABIL	RÂTURI
TIP	LENEŞ	STRĂJER
EGAL	LIANĂ	BURLESCĂ
EŞUA	LICIT	TRENANTE
EURI	LUARE	ILUZIONISM

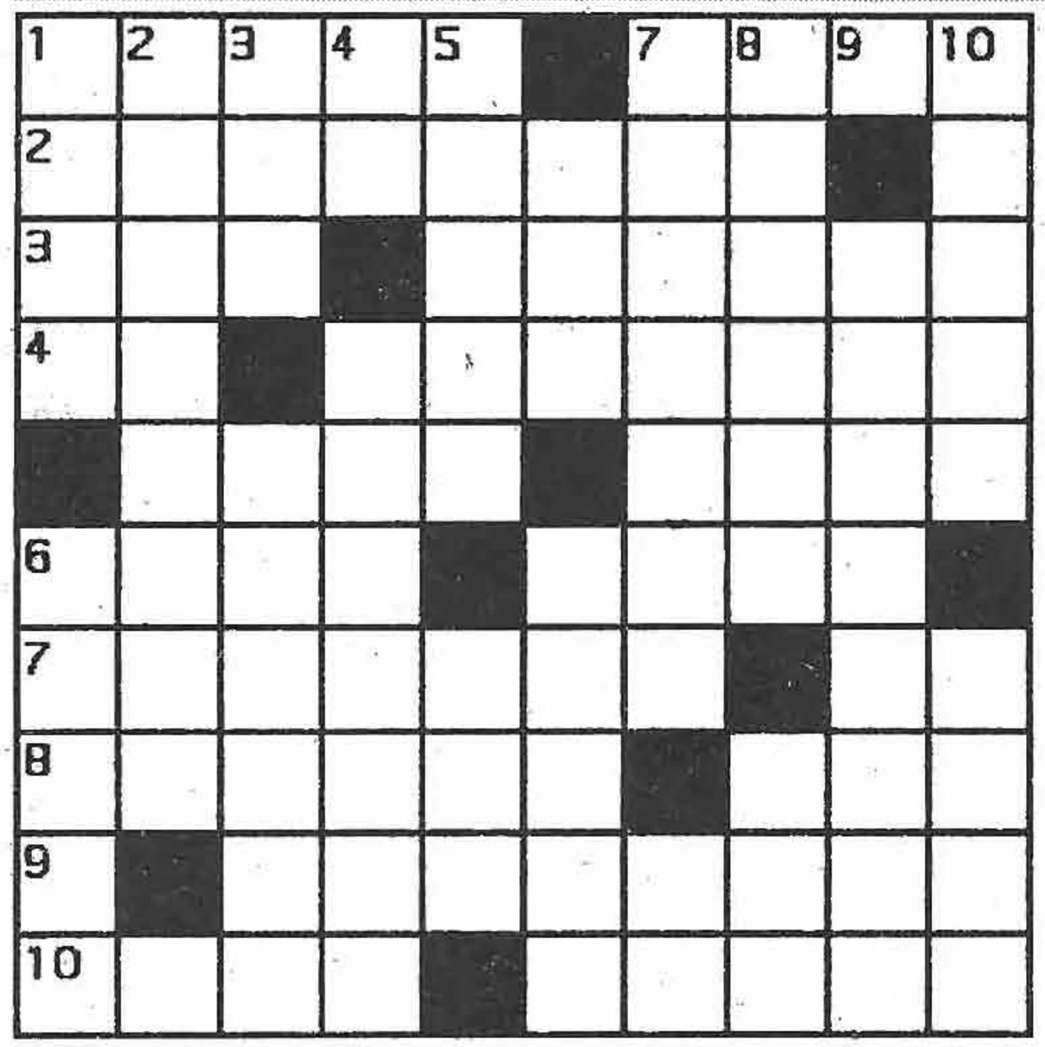

DOMENII

ORIZONTAL: 1) Roditor – Cel mai mare continent. **2)** Repauzare. **3)** Bărbat căsătorit – Apărător în instanţă. **4)** În pipă! – Imitatori ai unui mare artist. **5)** Tăiatul părului la frizer – Nu aceasta. **6)** Spectacol în arenă – Cauciuc la maşină. **7)** Estimat – Aflate în prag! **8)** A găsi din nou pe cineva – Efect comic. **9)** Favoruri. **10)** Are 1.000 de kilograme – Gogoaşă cu cremă.

VERTICAL: **1)** Bătrâni – Pretins. **2)** Primite în familie prin înfiere. **3)** Cui la table – Furtună foarte puternică. **4)** Centru autohton! – Grup străin în mijlocul populaţiei indigene. **5)** Rachiu tare – Poartă. **6)** A se iţi – Aliment de bază. **7)** Înfumurat – Toc gol! **8)** Veacuri – Vechiul francez. **9)** Medii sociale. **10)** A dori din tot sufletul – Isteţ.

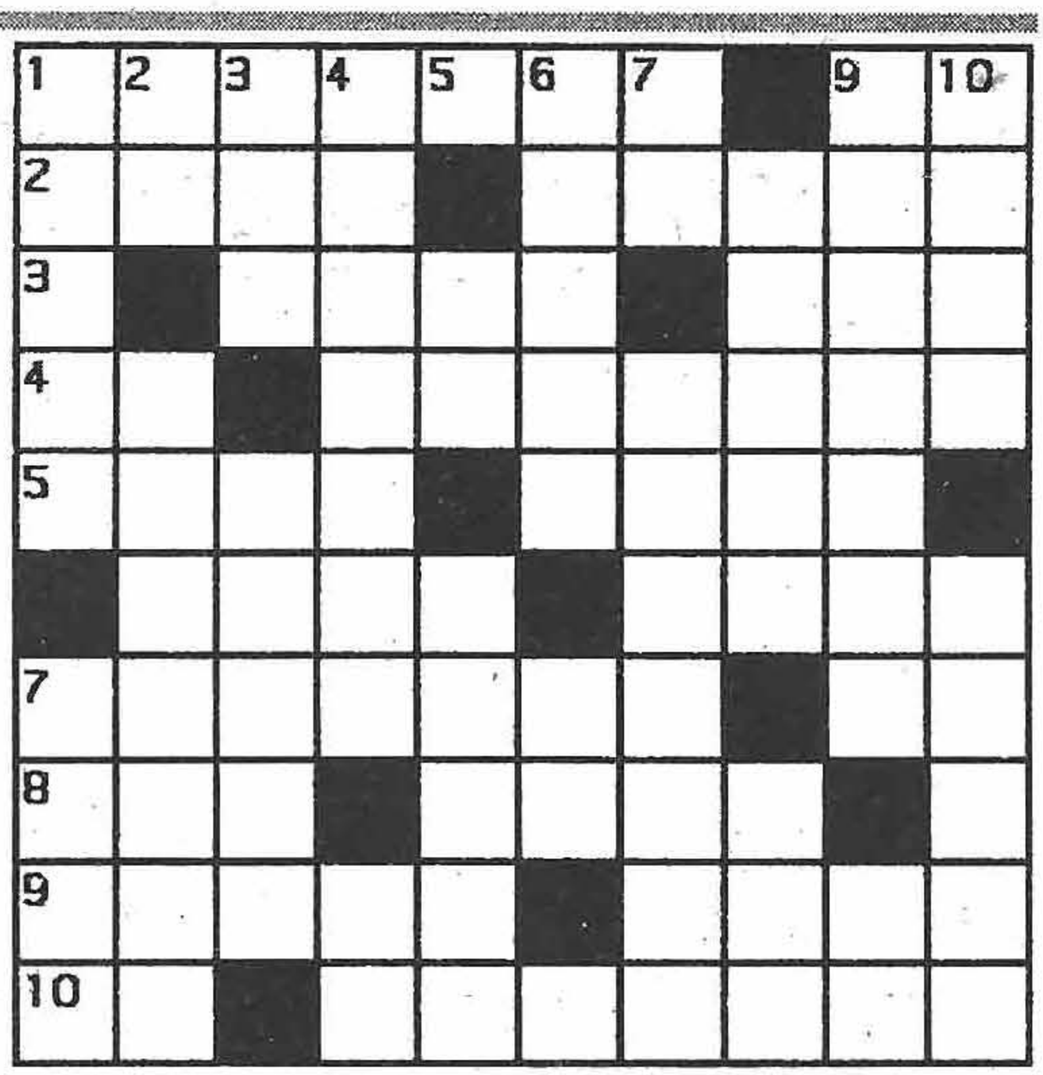

ASPECTE

ORIZONTAL: 1) A se mişca de colo colo – Bio! **2)** Răsunet – Luptător în armată. **3)** Jilav – În acest loc. **4)** Patru roman – Semn pe frunte. **5)** Apelativ – Aflate în porturi. **6)** Largi – Frecvente. **7)** Instrumente optice pentru marinari – În file! **8)** Holdă – A-şi colora buzele. **9)** Ion cu sarcină negativă – Canal de colectare. **10)** Simbolul nichelului – Vas la fântână.

VERTICAL: 1) Limitrof – Tub de argilă pe casă. **2)** Folosit de croitor – Munţi care erup lavă. **3)** Inedit – A întrista. **4)** Zgomote de albine în zbor – În vogă! **5)** Mijloc de greblă! – Anotimpul zăpezilor. **6)** Pardesiu – Ba. **7)** În vise! – Speranţă. **8)** Cranii – A brăzda terenul cu plugul. **9)** Bruneţi – Pete! **10)** Axe pentru roţi – Greacă.

Exerciţii de încrucişare

Vă invităm să potriviţi în careul alăturat următoarele cuvinte:

- IC; IG; IT; LT; NE
- ACE; ALE; ALO; APE; CON; UNA
- ARCĂ; IRIS; LIRĂ; TABU; TUBĂ; VAMĂ; VECI
- AMÂNA; ASALT; BARIM; ETIRA; IATAC; MIŞEL; UTILI
- BĂBUŢE; BOCĂNI; CULESE; ILOGIC; URNIRI; VALUTE; VICIAT
- ETAMBOU; MORTIER; SUPERBĂ
- BUBUITORI
- MULŢUMITOR

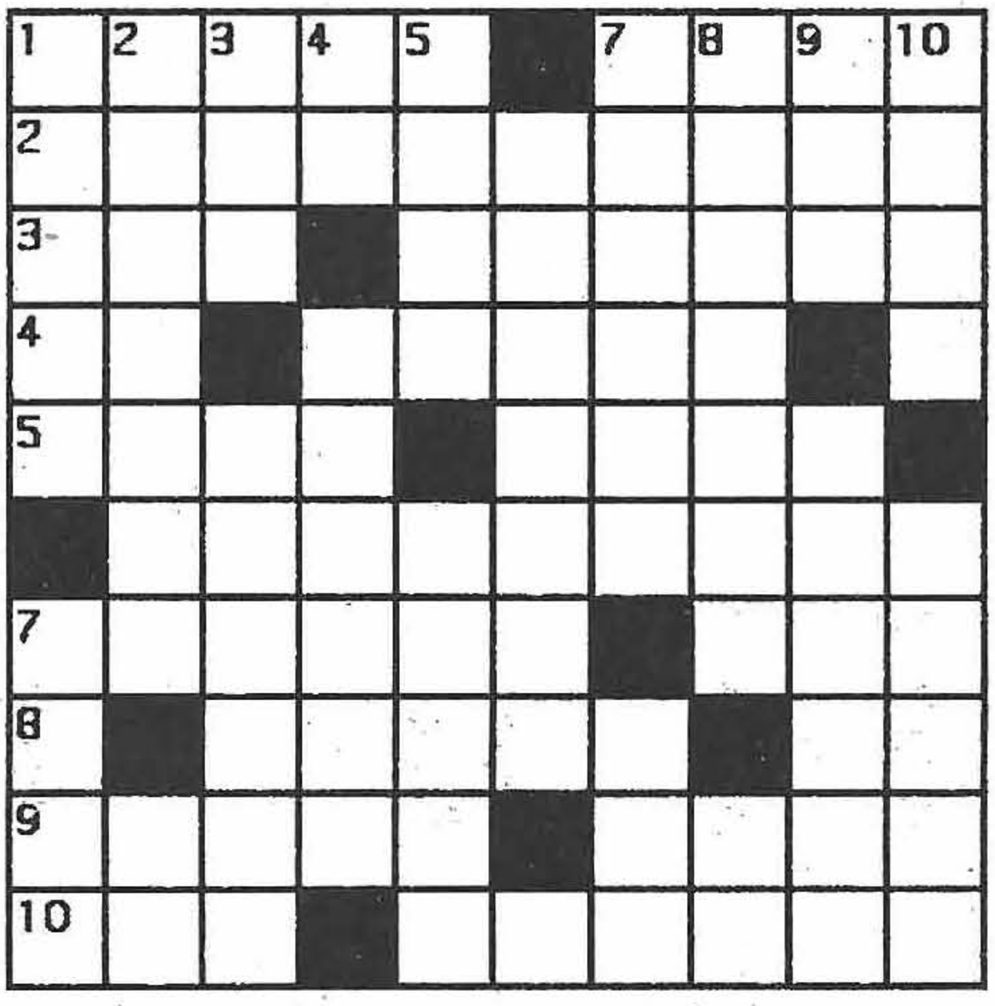

PAS CU PAS

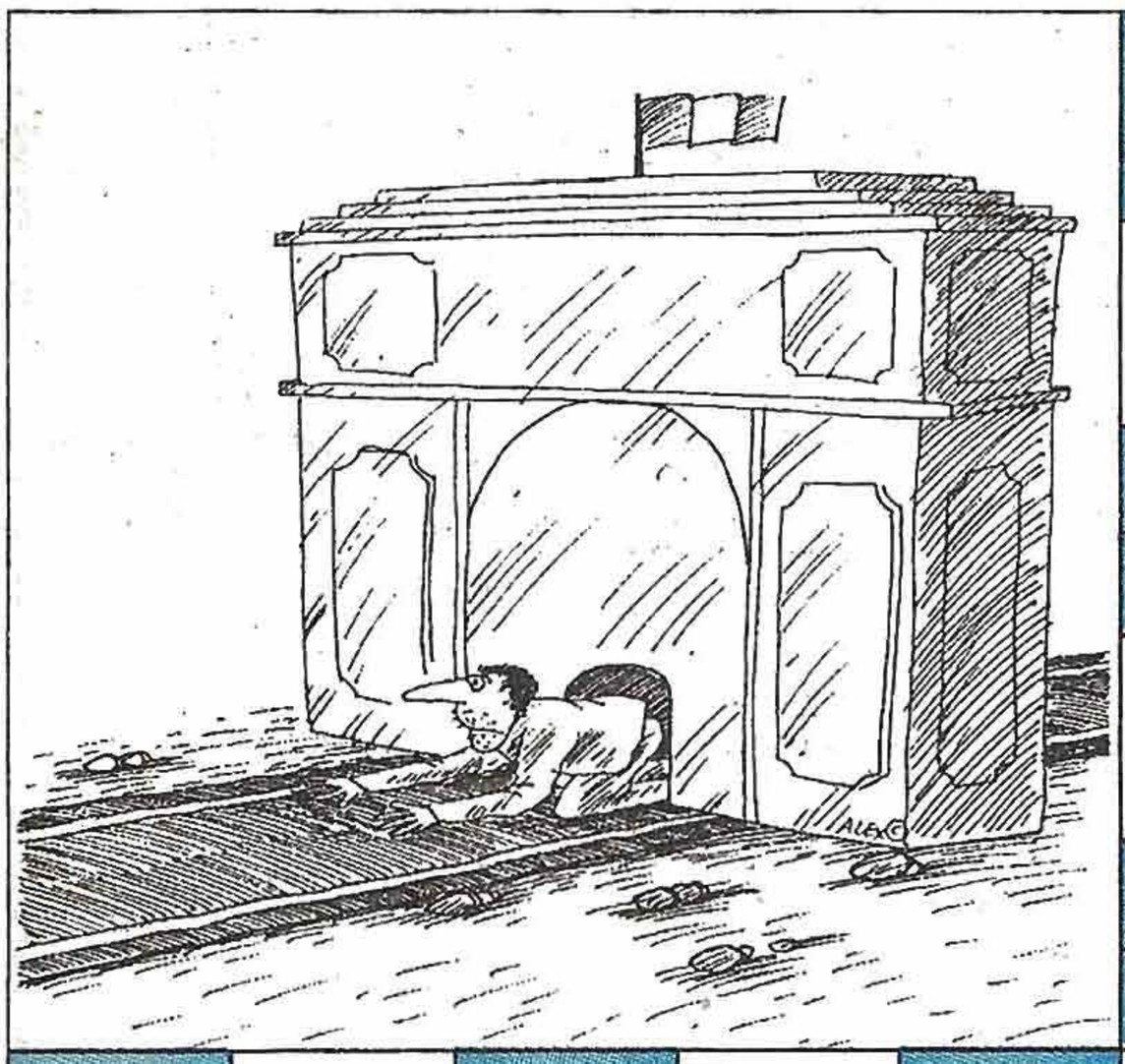

A face aluzii de dragoste / Cioc

A împărți o datorie / Comic

Suma unei cheltuieli

Nicovală / Verbală

Șcaun domnesc / Avantaj

Bizară / Ruginit

Matur / Ieșire!

Asia! / Agricol

Net! / Vechi impozit

Cuvânt de speriat / Cai roșcați

Orbite de planete / Cupe!

Luare în cătare

Capete de levier! / Prilejuri

Banul popii / Înclinarea unei nave

Peisaje foarte frumoase

Însemnări / Și așa mai departe

În lift! / A pătrunde cu mintea

Pietre roșii / Bici ruseșc

Crustaceu / Face pe nestiutorul

Plantă leguminoasă / Dimie

Foc de armă / Mâneci de costum!

Pipe orientale / Grup de lupi

Puii oii

Reconstituire bloc

Vă invităm să potriviţi pătratele de mai jos în grila alăturată astfel încât să rezulte o încrucişare corectă. Pentru uşurinţa dezlegării sunt date deja un punct negru şi o literă.

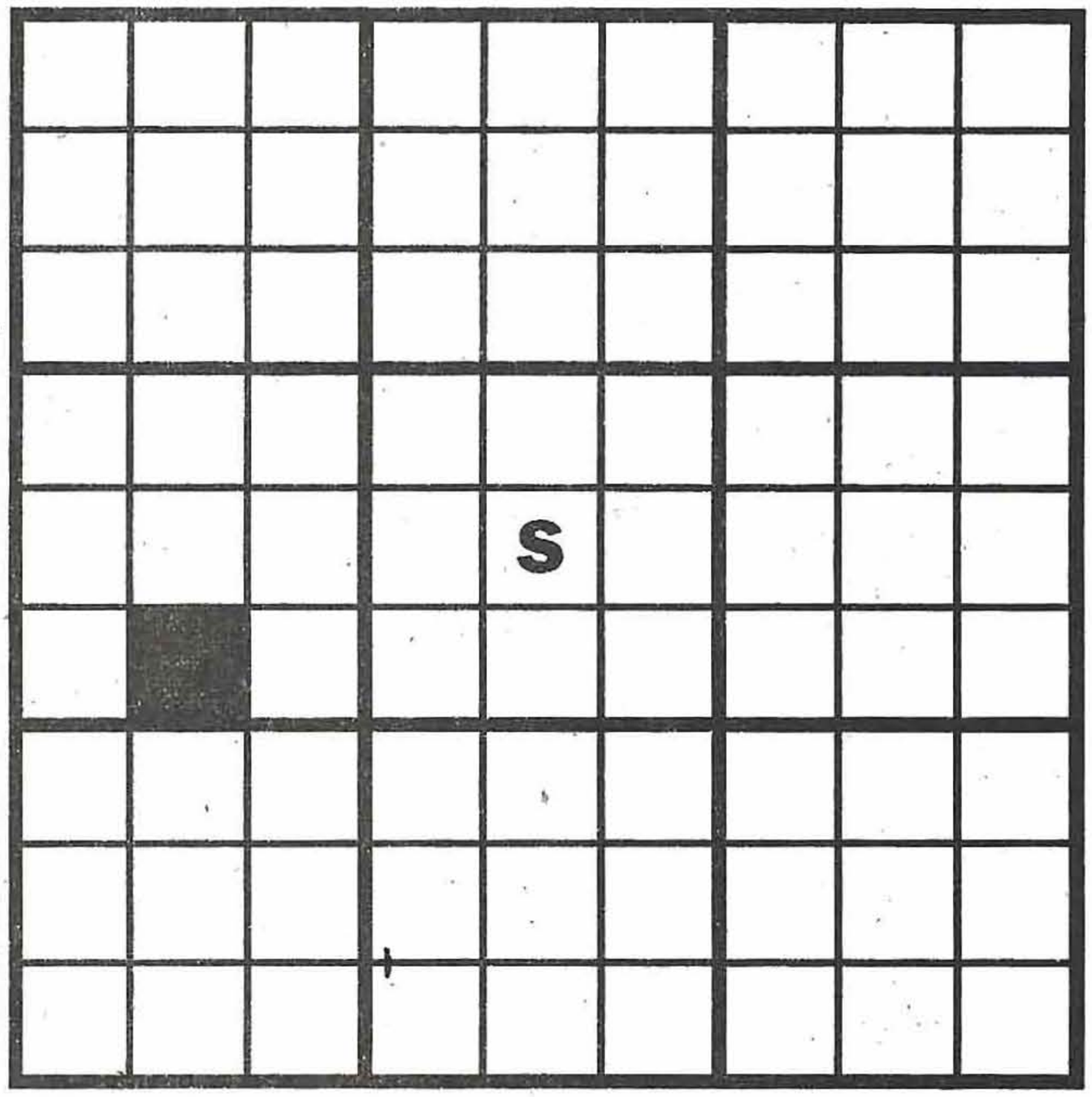

	R	E
E	S	
L	I	C

O	M	I
C	I	D
O	Z	I

I	R	E
T	O	R
I	P	O

A	L	T
	E	R
F		A

I	C	R
A		A
C	A	T

P	O	L
L	A	D
I	B	

L	A	S
I	N	
	T	Z

I	Z	B
L	A	U
A	R	C

U	C	N
D	E	
A		H

Exerciţii de încrucişare

Vă invităm să potriviţi în careul alăturat următoarele cuvinte:

- AN; EB; II; IU; LE; TI
- BEC; INS; NAI; OLE; REA; SAT; STA
- ALIA; DIVE; FIŞĂ; IFOS; ISCA; IZBĂ; MAUR; NIMB; VÂNT
- EVADA; FOTON; IBIŞI; STUPI; ULTIM; UZARE; VICIU
- AERATĂ; BRUIAT; NĂBUŞI; OPINCĂ
- AFURISI; OBIDIŢI
- MĂRUNŢIRI; TUBERCULI
- INAUDIBILĂ

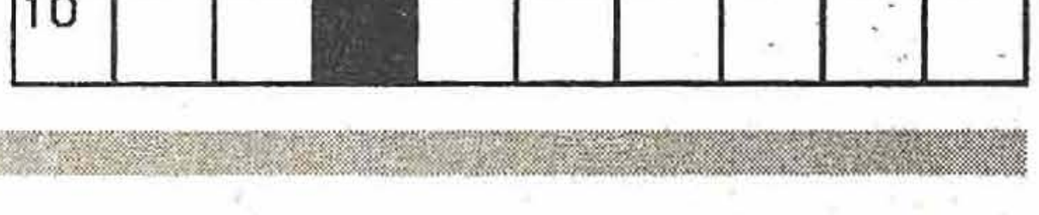

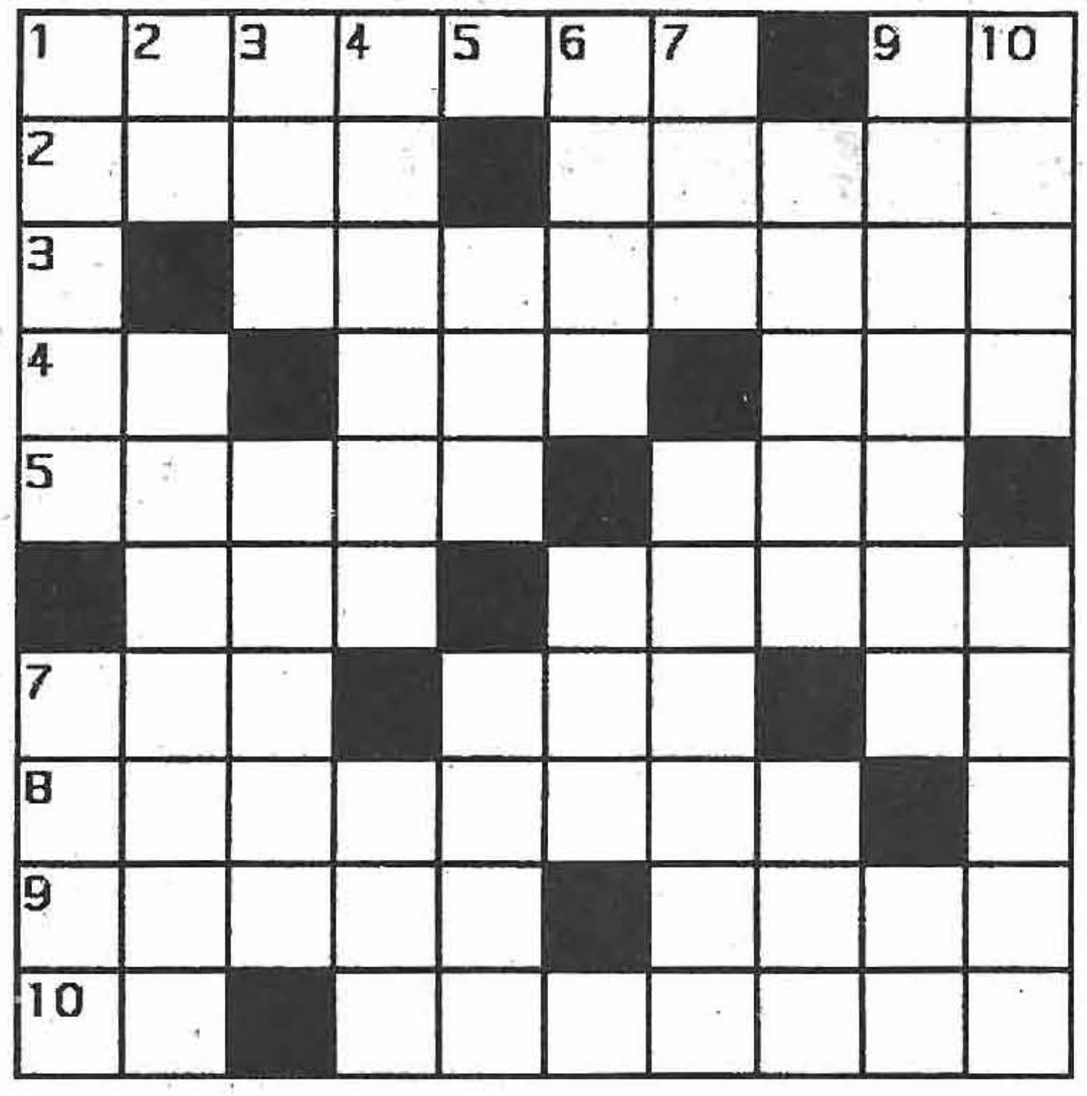

PASTIŞE

ORIZONTAL: 1) Templu de cult mahomedan – Capăt de alee! **2)** Părere personală – Mohorât. **3)** Alifii. **4)** În nová! – Sau – Organ de stat. **5)** Cu diametrul mare (pl.) – Actorul gesturilor. **6)** Prima femeie conform Bibliei – Dispozitiv de iluminat. **7)** A iriga – Cal negru sau roşcat cu pete albe – În vale! **8)** A încătuşa. **9)** Oi tinere – Cal cu păr roşcat. **10)** Ţinute în sticlă! – Pantaloni largi.

VERTICAL: 1) Cerşetor – A mira. **2)** În modă! – Demn. **3)** Grăsime animală – Eliptice. **4)** Materie rămasă după ardere – Imaculat. **5)** Sur – Cauciuc la maşină. **6)** Cutiuţă pentru ochelari – Larg. **7)** Epoci – Deal mare izolat. **8)** În cantitate foarte mică – Atom cu sarcină electrică. **9)** A atenua intensitatea culorilor – Ieşit! **10)** Mediul undelor radio – Dovadă de nevinovăţie rezultată din prezenţa învinuitului în alt loc decât cel al infracţiunii.

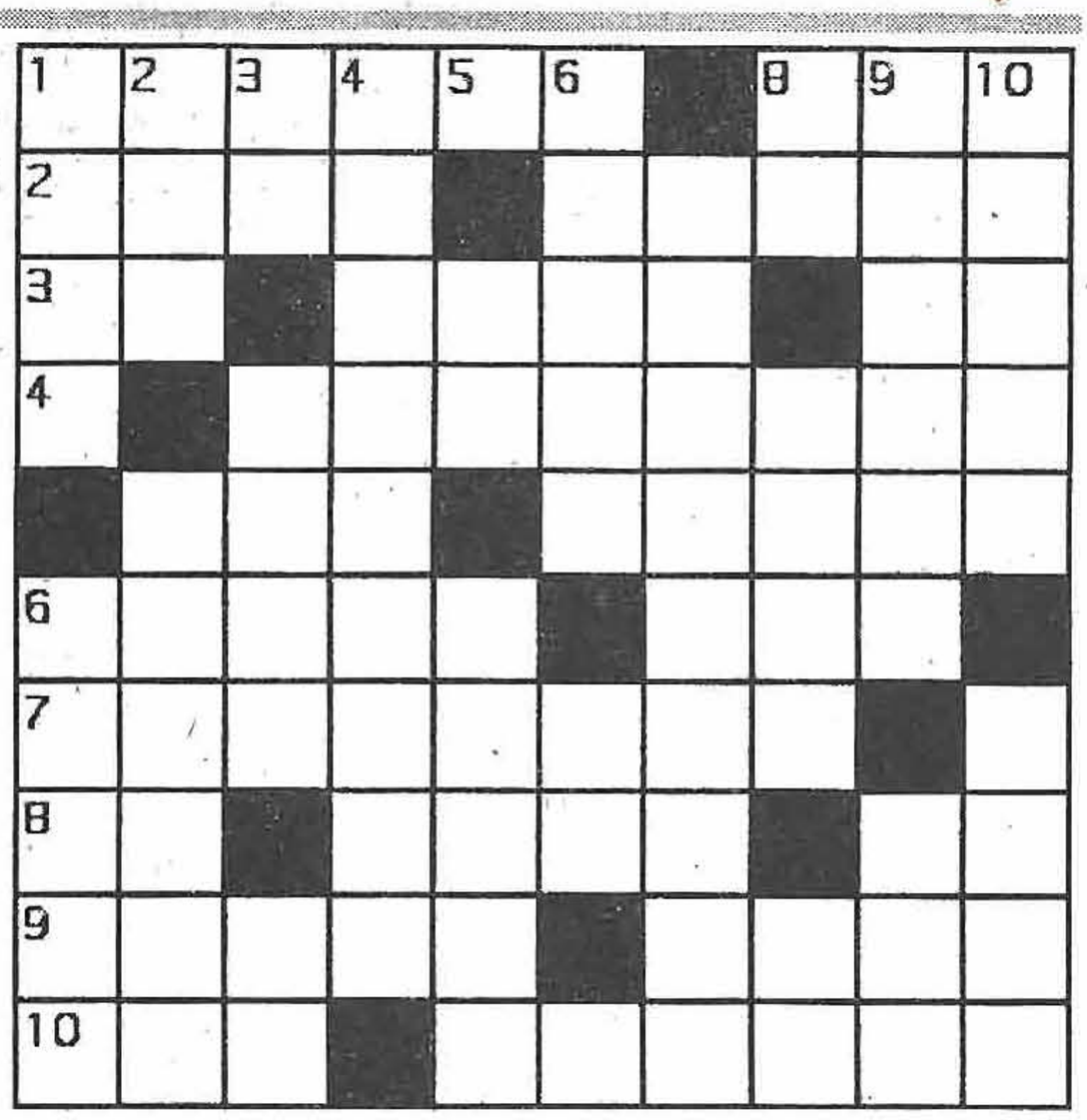

COMBINAŢII

ORIZONTAL: 1) Lada păpuşilor (reg.) – Fir folosit la cusut. **2)** Maur – Ofilit. **3)** Puse în plic! – Prefixul maşinii – Extreme de nivel! **4)** Stânjenitoare. **5)** Banul dat la plecare – Care se deplasează agale. **6)** A se pripăşi – Măsură a rezistenţei electrice. **7)** Susceptibili de... **8)** În vază! – Potriviri de versuri – În rută! **9)** Folosit la coloratul genelor – Fără dara. **10)** Puiul caprei – Din ziua de azi.

VERTICAL: 1) Piaţă acoperită – Sacagii. **2)** Măsuri agricole de suprafaţă – Moment favorabil. **3)** Tras pe mijloc! – Membrană colorată a ochiului – Muced pe margini! **4)** Zbenguială. **5)** Miez de nucă! – Iscusită. **6)** Vas mare pentru murături sau varză – Aflate în timp! **7)** Gata să adoarmă. **8)** Folosit de croitor – Organul văzului – Subsemnatul. **9)** Cuplu – Cuvânt spus la legănat. **10)** Sportiv pe pistă – Cârd de păsări.

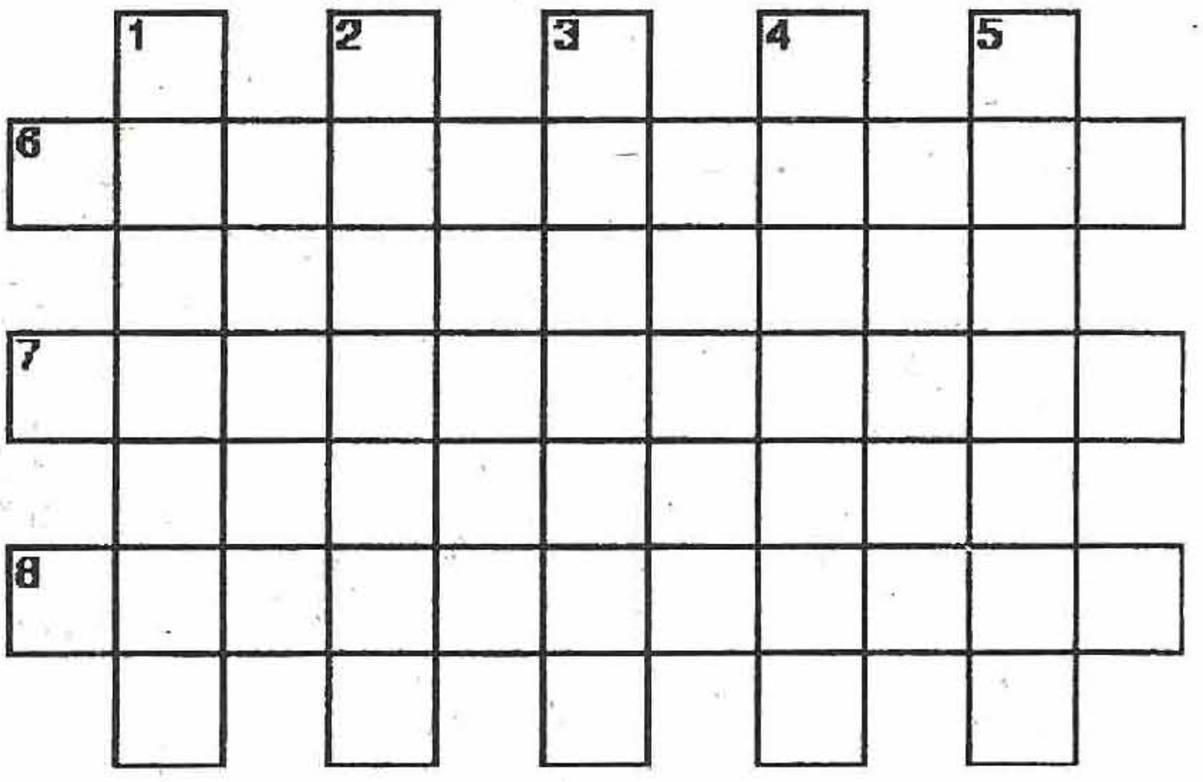

ÎNCRUCIŞĂRI

1) Ieşit din obişnuit. **2)** A modifica formele unui verb. **3)** Vădit. **4)** Zvântate. **5)** Drumuri de ţară bătătorite de căruţe. **6)** Care nu îşi poate plăti datoriile (fem.). **7)** Căruia i s-a adus o pagubă. **8)** Zgomot de lanţ.

IMPROVIZAȚII 5

Ungară Colan			Drept Laterale la car			Care găsește								
									Dună! Fibră sintetică		Omonimi Piață capitalistă		Încetări definitive ale activității	
Joc cu crosele Lipsă nemotivată														
Ieșit! Crescut				Mirosuri neplăcute										
Cumpătat Termen de comparație														
		Duşmănie Acră						Plini de apă Practicanți de bobslei						
	Aer! Cinstiți				Vas de cafea A colora genele									
												Purcel până la un an		
Noroios Cununi!			Țărani dpendenți Avânt											
											În soda! Singură			
Nevrednice Parte a spinării								Neam Bere!						
		Stupar												
Pete! Incult									În acest loc					

Reconstituire bloc

Vă invităm să potriviţi pătratele de mai jos în grila alăturată astfel încât să rezulte o încrucişare corectă. Pentru uşurinţa dezlegării sunt date deja un punct negru şi o literă.

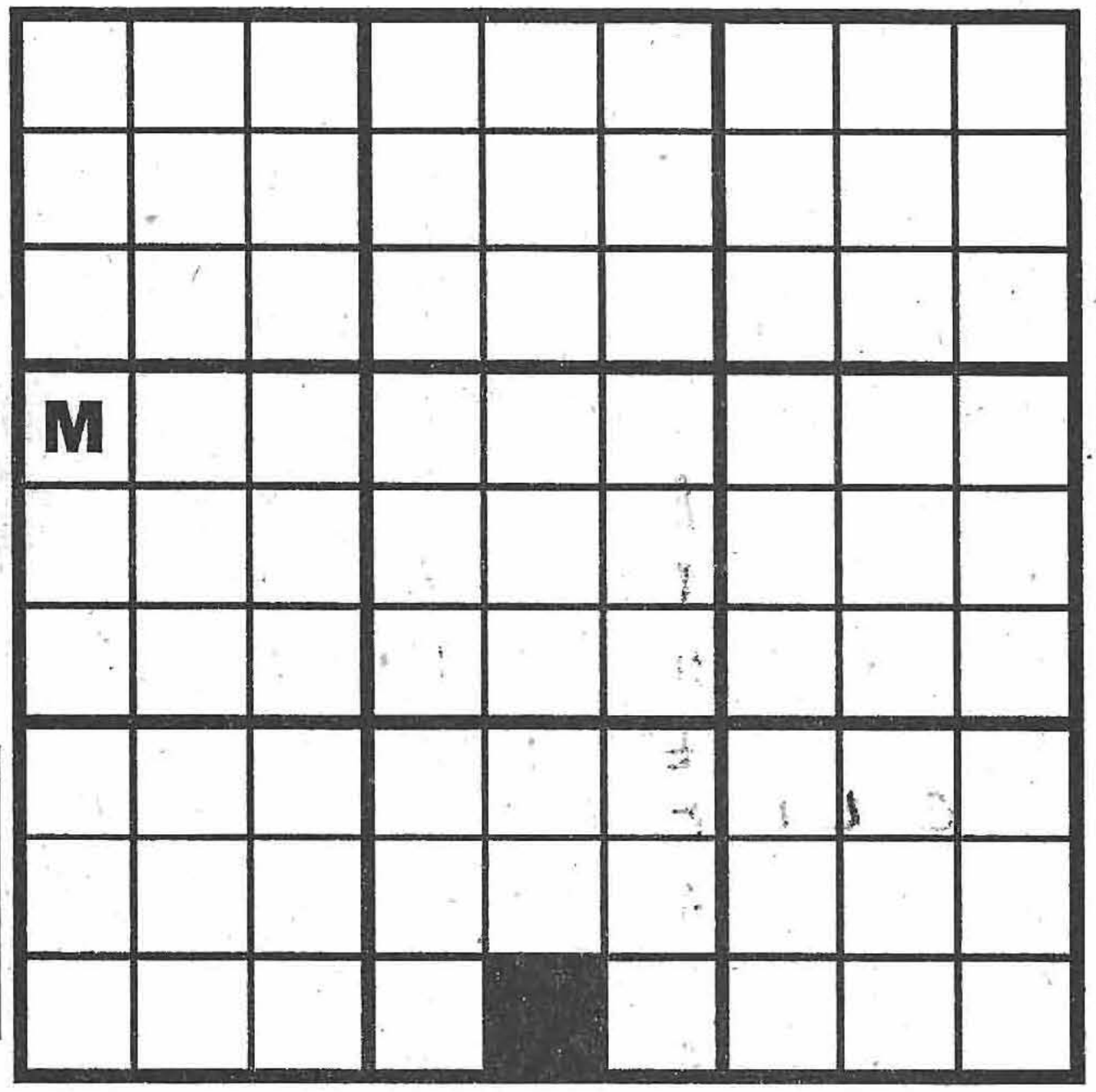

U	■	E
C	O	R
I	L	A

G	A	L
I	D	■
■	R	A

A	S	A
A	P	E
■	E	R

G	A	L
I	G	I
R	■	N

M	A	Z
■	R	A
T	I	V

I	■	O
B	I	L
A	V	A

G	I	O
L	■	R
U	N	A

I	R	E
N	I	■
H	A	T

E	L	O
D	E	A
E	Z	■

Exerciţii de încrucişare

Vă invităm să potriviţi în careul alăturat următoarele cuvinte:

- AP; IF; MA; RM; UV
- AIA; JIR; MAI; OAC; ODĂ; RPO; ŞIC; TUN; UNS
- CICO; CRAH; DISC; FERI; FEŢI; OMIS; STEA
- ALBUM; ASTMĂ; CÂRCĂ; CEAUŞ; DALAC; SESAM; STIVĂ
- AMANET; BARAJE; COARNĂ; ENERVA; IDEALE
- CROCHIU; MUCALIT
- AUTOGRAF; ETNOLOGE
- AFIRMATIVE

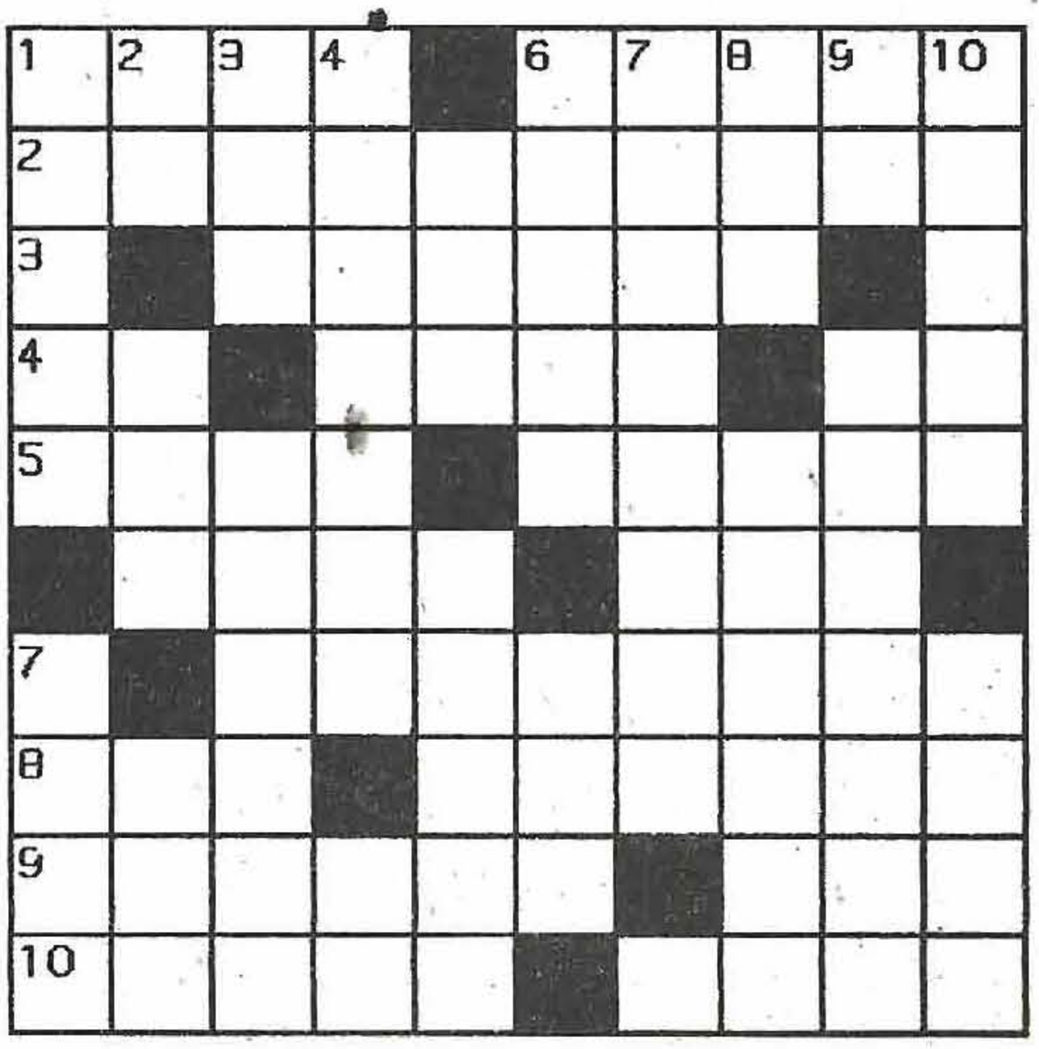

Labirint-reconstituire

Completaţi grila cu cuvintele de mai jos, pentru a descoperi drumul pe care trebuie să-l parcurgă zăpada pentrua a ajunge pe pământ.

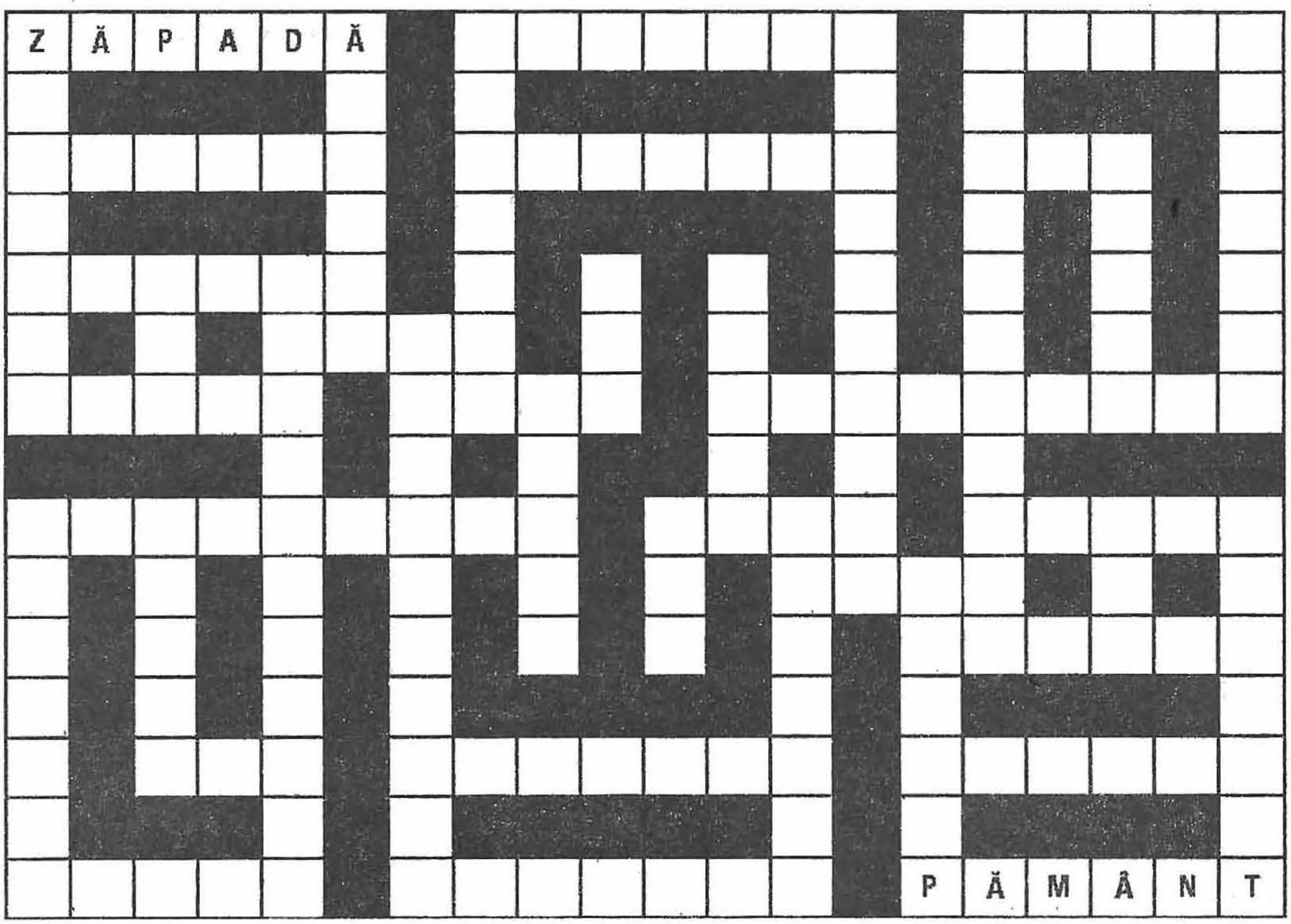

BIG
GET
HAR
NUL
ŞUT
VAR
GREC
ISCA
MAPĂ
ONOR
COLOR
COMIC
COSOR
ECRAN
LAPON
LOCAŞ
OPTIM
URBAN
ANANAS
ILOGIC
IMPUSĂ
INHIBA
KAIZER
PICKUP
CHEMATĂ
CHIŢCAN
CLONŢOS
EMFATIC
EVOLUAT
INFIDEL
NECURAT
SFEŞNIC
TOLOMAC
ZBICIRE
SCLIFOSIT
SUFOCANTĂ
CONSECVENT
SOLIDIFICA
BINEFĂCĂTOR
CONFLICTUAL

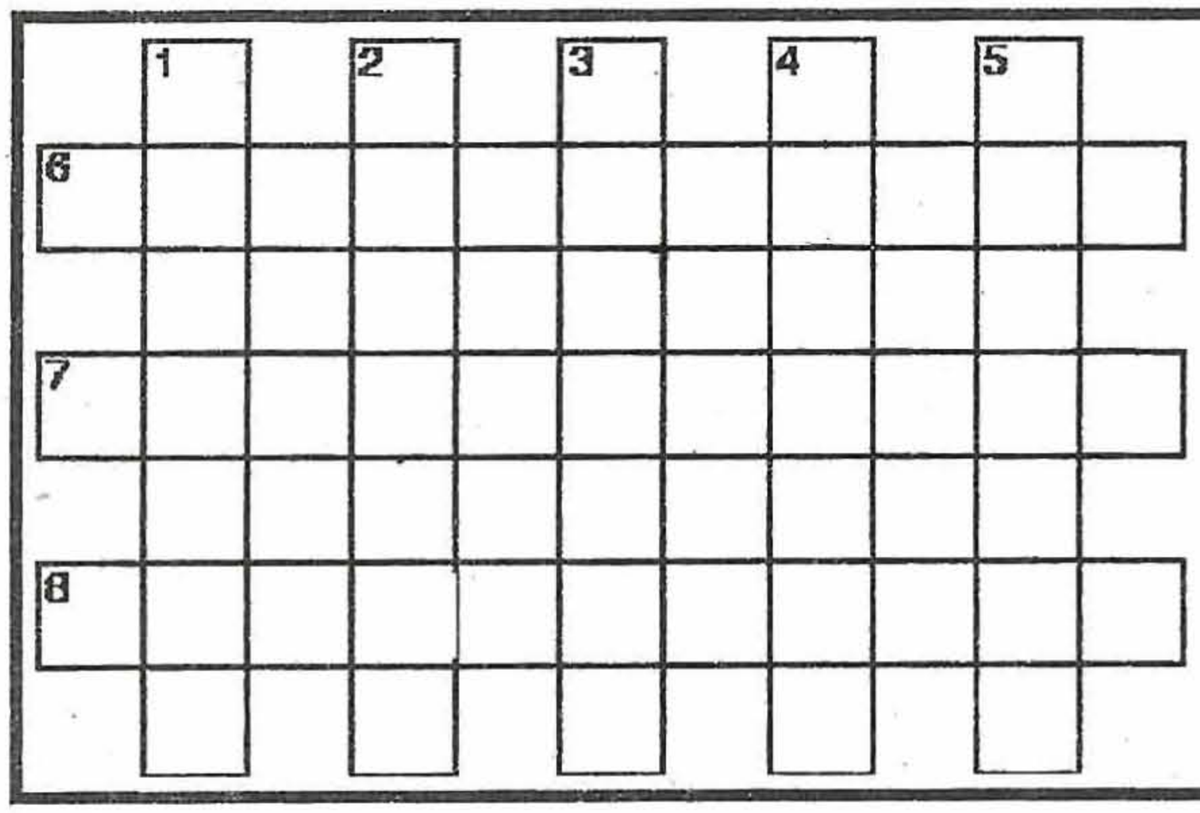

ÎNCRUCIŞĂRI

1) Căruia îi plac ţigăriie. **2)** Fugite din arest. **3)** Orăcăie pe baltă. **4)** A arunca. **5)** Sufletul care apare noaptea. **6)** Împrăştiaţi în particule fine. **7)** Poznă. **8)** Specialist în flori.

CIOC, CIOC...

Înveliş de melc / Pui de raţă

Care roade metale / Cameră cu duş

Fruntaşi în domeniu

Romb la cărţi / Lipsit de un ochi

A pleca pe uşă / Rele!

În lift! / Naş

Finale la şah! / Cameră de călugăr

Folositor / Aliaj ce nu oxidează

Cu numele lipit pe el

Depăşite / Animal de pradă

Sfârşit de stih! / Drepte

Cui bont / A se lupta în doi

În snop! / Nărăvaşă

Zei păgâni / Fel!

Abundenţă / Dormitor de femeie

Unealtă

Cupă! / Sfânta Scriptură

Extreme la şah! / Zăvor

Se învârte la avion / Pline de apă

Verbal / Necredincios

Bogat / În vilă!

Îndemn la cai

Acela

Poartă / Crescut în viteză

umor

Cine-test

text **Horia Pătrașcu**

La concursul de preselecţie, organizat cu prilejul admiterii într-un institut superior de teatru şi film din ţară în vara acestui an, li s-a oferit candidaţilor următorul TEST: *Aveţi la dispoziţie o oră pentru a comenta, cât mai pe scurt posibil!, următoarele trei imagini – opţiunea dv. fiind validată de către comisie cu condiţia de a fi răspuns la cel puţin două dintre întrebări!* Am spicuit, la întâmplare, câteva răspunsuri ale candidaţilor care NU au trecut acest test – procentul acestora fiind de 86% din totalul celor înscrişi! – menţionând că imaginile în cauză au fost extrase din diverse filme ce au rulat recent pe ecranele noastre, toate sublinierile efectuate în rândurile care urmează aparţinând autorului.

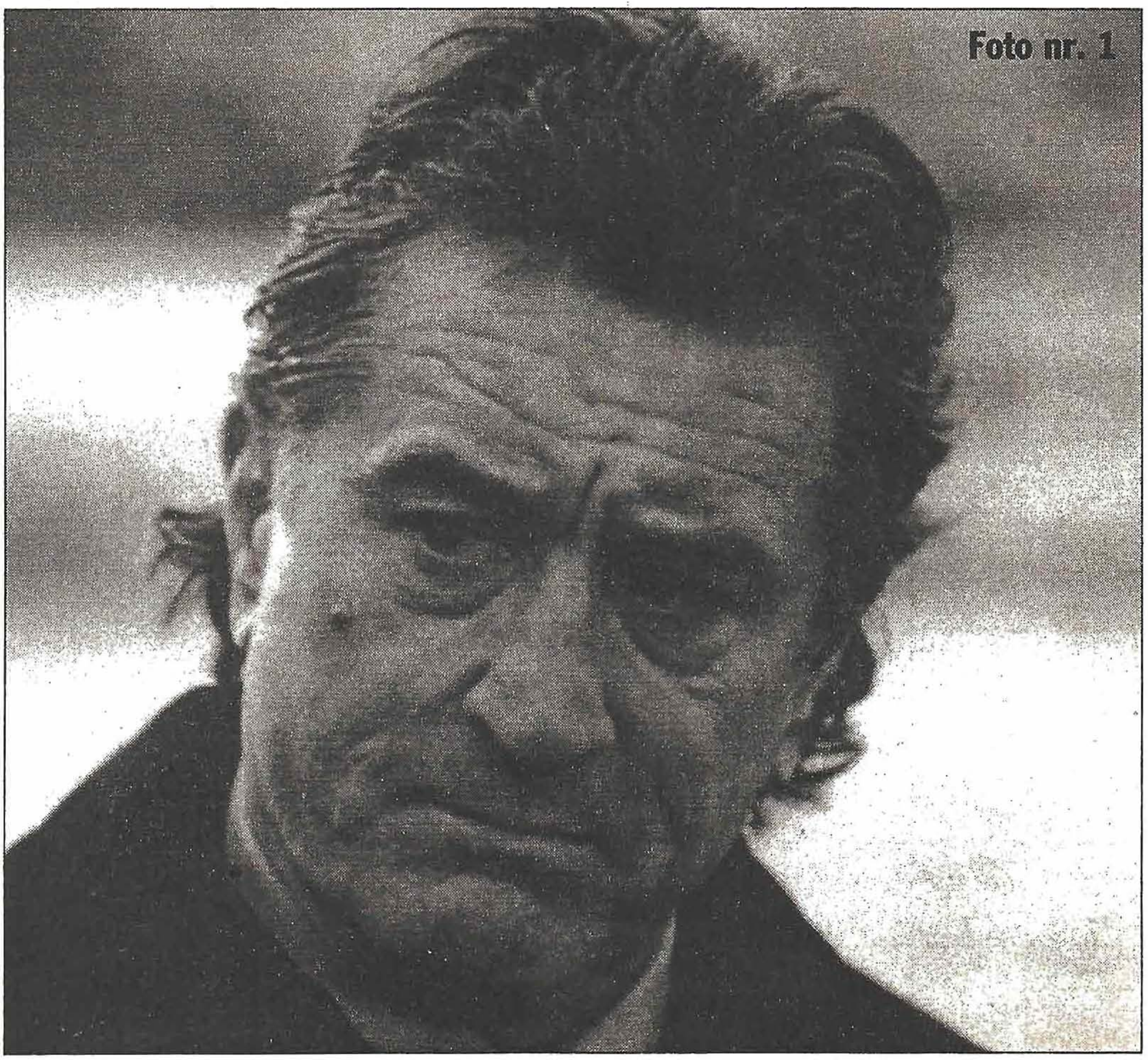

Foto nr. 2

Foto nr. 1
„Cine este – sau ce stare vă provoacă – expresia bărbatului înfăţişat în această imagine?“

1. „Cred că e vorba de un mare actor (ezit, dar foarte puţin!, între Al Pacino şi Sergiu Nicolaescu...?!). Oricum: e o poză din tinereţe...!“

2. „Nu ştiu dacă are vreo legătură cu filmul, pare-mi-se însă că e vorba de ultimul delegat al F.M.I., după ce a fost primit la Guvern.“

3. „Un tâmpit care a făcut pe vremuri ceva box, şi apoi s-a dedat la cravată; un neica-nimeni care a făcut milioane de dolari la Hollywood, investindu-i apoi în studiourile din Ungaria şi căruia îi arunc în faţă, precum un scuipat: NU NE VINDEM, DOMNULE, ŢARA!“

4. „Este NIRO, de... se poate?! Da' bag sama că ar fi dupe ce a beut nişte trăsc㠖u, de-al nost'...!“

5. „Îmi provoacă – ohhh! – o stare de *pasivitate agresivă*, astfel încât i-aş încleşta *gâtul superb* între-mi picioarele *goale şi calde*, spre a-l scuti *de angoase*... (sunt de găsit la: www.candida-DAR?!-Ro.)“

6. „Adică îmi propuneţi să devin un actor ca ăsta?! Păi, în această clipă, semnez propriu că mă retrag din concurs!“

7. „Este un actor de excepţie, uni-sexuat, a cărui penetrantă şi oarecum absconsă privire sau zâmbet pieziş fac trimitere la catharisisul unui copil aflat înaintea pubertăţii rebele...! (menţionez, *modest*, că l-am cunoscut personal: a jucat în *Neamul Şoimăniţilor*“).

8. „Este, categoric, vorba de marele actor ROBERT DE NIRO! Expresia domniei sale însă, mă face să cred că instantaneul s-a realizat la sfârşitul unei recente vizite în România: cum de n-au scris ziarele, nimic, în acest sens...?!“

Foto nr. 2
„Cam ce credeţi că-şi spun cei doi parteneri din fotografia de mai sus?!“

1. „Nu ştiu dacă-şi spun cu adevărat ceva, dar bănuiesc că se lasă cu „PAMPERS“.

2. „Mai poţi...?!“, cred că întreabă el; iar ea: „Deocamdată nu ştiu dacă se pune problema asta, dragul meu: vezi însă că ţi-ai uitat prezervativul pe noptieră şi mi se pare că era plin...!“

3. „*Vreau să fac REGIE, deci am FANTEZIE...!*“ – vă place formula? Aşadar, cred că pot începe: Ăl de deasupra şi care reprezintă PUTEREA, o întreabă pe cea de didisupt şi care ar reprezenta OPOZIŢIA: „E mişto, dragă...?!; iar ea îi răspunde, râzând: „Ba e naspa... FIARA MEA: ce-ai zice dacă la anul poza asta va fi publicată invers, adică cu josul în sus...?!“: „Imposibil!“, face el, cutremurându-se; „Aşaaa...!? Atunci ia saltă-te de pe mine şi du-te şi-mi mai fă o cafea din aia tare, „DRACULA“... pe urmă, vedem noi dacă ajungem la un compromis!“.

4. „Fotografia îi înfăţişează pe unul peste alta, dar şi, *simultan*, pe una aflată sub altul – deci

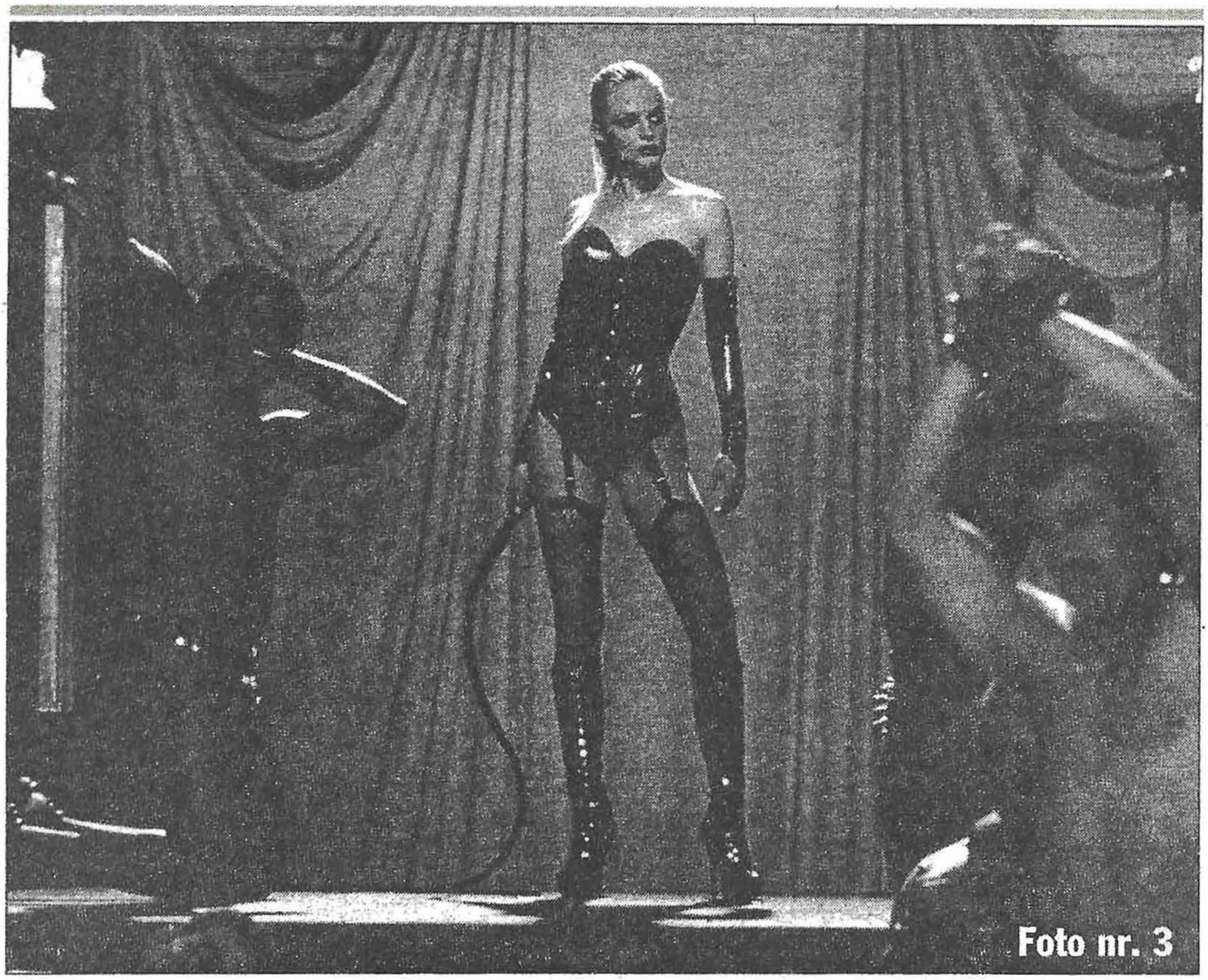

Foto nr. 3

4 (patru) personaje...! Păi cum poate avea loc, *un dialog*, între *patru oameni*?! (Hopa: mi se pare că am sesizat un foarte mare adevăr!)."

5. „EL zice așa: de ce râzi, fă?!; EA zice așa: pen' că nu știu dacă îmi vei face față, având doar 20% din potențial!?; EL mai zice: care, fă, potențial?!; IAR EA MAI ZICE: din cel al întregii populații invitate la REFERENDUM, nărodule...! (apoi nici unul nu mai zice absolut nimic!)."

6. „Iubito, te simți COOL?"; „Încă nu, dragule. Poate când mă vei duce la MOLL".

7. „Ce naiba să-și spună, păcatele mele?! El, că vor mării penziile ăștia, guvernanții... iar ea, că puțin o interesează și că s-o strângă și mai mult în brațe că taman a auzit cum i-a plesnit caloriferul, din pricina înghețului...!"

8. „Așa, ah... ah, așaaa...! Ești absolut formidabil...!" (și continuând cu aceeași voce răgușită, metalică, cibernetică – și scânteind din LED-urile plantate în ochii-i de plastic:)... Noroc că mi-ai cumpărat și un dop de rezervă de la SEXY-SHOP-ul din Piața Cosmonauților...!"

Foto nr. 3
„Ce vă sugerează această secvență-cadru?"

1. „Marfă occidentală, se vede – net superioară Discotecii din Lehliu, sau Ferentari!"

2. „Olelé, și încă o dată OLELÉ! Păi dacă dama asta face o singură mișcare cu dreptul s-a dus dracului tot reitungul posturilor naționale TV, iar dacă își saltă doar puțin și piciorul stâng – cade Guvernul!"

3. „O superbă femeie, între două brute: asta e lumea în care trăim noi astăzi! (Huooo... *nenorocitilor*! Care n-ați împlinit, nici măcar *ca mine*, vârsta de 15 ani!")

4. „Până una-alta, îmi dă senzația de vomă: adineaori am consumat un corn cu lapte la simigeria din colț, fără a observa că patronul schimbase produsele cu marfă pentru câini...!"

5. „Nevinovata mea copilă, profit de ocazia acestui neașteptat concurs (pe care-l voi părăsi degrabă!), pentru a te întreba: la ce-ți folosește a provoca mințile oamenilor cu sfântu-ți instrument, când de pildă poți face tot așa o binecuvântată cheltă întru ridicarea pridvorului unei Sfinte Monastiri, folositoare atât nouă, monahilor, cât și celor năpăstuiți de soartă și care încă nu ne-au vizitat lăcașul, spre a înțelege ce înseamnă o colecție de C.D. sau D.V.D.-uri, toate alese spre ruga noastră cea nocturnă și de zi cu zi...?!"

6. „Având în vedere poziția dreapta-stânga a celor doi răstigniți, cred că este vorba de o interpretare *modern-sintetică* a Înălțării la Cer a lui Iisus...?!"

7. „Ce-mi sugerează?! Eventual proiectul unui MONUMENT AL JUSTIȚIEI ROMÂNE"... (pentru că ăia doi, de jos, nu prea au chipuri de inteligență autohtonă: *prea par nemulțumiți de toate cele...?!*"). ■

Râsul bate plânsul

– Cum e, domnule doctor?
– Am o veste bună şi una rea.
– Ziceţi-o întâi pe aia rea...
– Păi, accidentul dv. de la schi a fost mai grav decât credeam şi... Pe scurt, trebuie să vă amputez ambele picioare!
– Doamne-Dumnezeule!... Şi vestea bună?
– V-am găsit client pentru clăpari!

– Domnule doctor...
– În sfârşit, ai apărut! Domnule, vestea bună este că scapi cu viaţă dacă-ţi fac un tratament în maximum 24 de ore.
– Şi vestea rea?
– Te caut de două zile...

Pe un drum de ţară, un rugbyst se întâlneşte cu Dumnezeu şi, curios, îl întreabă:
– În Rai e rugby?
Dumnezeu habar n-are:
– Nu m-a preocupat. Dar, ştii ce? Vino din nou, mâine, la ora asta, tot aici, şi între timp mă interesez.
A doua zi, Dumnezeu îl întâmpină radios pe rugbyst:
– Da, e rugby şi în Rai! Mai mult, mâine ai meci!

Scenă dramatică pe malul mării. Un tip a înghiţit prost un colţ de pâine şi horcăie:
– Mă-nec!
Un vecin de cearceaf îi răspunde liniştit:
– Calcă apa!

– Ionuţ, cum se poartă cu tine tatăl tău vitreg?
– A, foarte frumos, în fiecare zi mă duce să învăţ să înot!
– Unde?
– În mijlocul lacului, unde mă aruncă în apă din barcă şi eu mă chinui să ajung la ţărm.
– Doamne, trebuie să fie îngrozitor!
– Cel mai greu e să ies din sacul în care mă leagă...

– Ce faci, Jane, cu macaroanele astea în cap şi cu valiza în mână!?
– Nevastă-mea... Vin la masă, îmi trânteşte în faţă nişte macaroane... Arătau bine, dar când să gust – sleite. Îi zic că de ce sunt reci, şi-atunci îmi trînteşte farfuria în cap: „Dacă nu-ţi place, mănâncă la restaurant!"
– Dumnezeule... Io sunt om liniştit, ştii, dar cred că, în locul tău, puneam mâna pe topor!
– Păi ce crezi că fac cu valiza?

Dumnezeu îl cheamă pe Sfântul Petru:
– Petre, mai sunt oameni cinstiţi pe Pământ?
– Mai sunt, Doamne, dar puţini.
– Bine, trimite-le la fiecare o telegramă de încurajare!
Ştiţi ce scria în telegramă? Nu? Neplăcut...

Un extraterestru se împrieteneşte cu un cuplu de pământeni. Numai că, de la o vreme, cam începe să se dea la femeie: se învârte pe lângă ea şi zice: „Cip-cirip". Bărbatul se enervează:
– Vezi că-ţi dau una în ficat de ţi-l nenorocesc!
– Păi, noi n-avem ficat.
– Serios? Atunci îţi trag una în dinţi!
– N-avem nici dinţi.
– Asta-i bună. Îţi trag una în sex, nenorocitule!
– N-avem nici sex.
– Poftim?? Şi atunci cum faceţi copii?
– Uite-aşa: „Cip-cirip".

– Aşa că, stimat auditoriu, calculele sunt exacte: o cometă va lovi fatal Pământul peste zece mii de ani.
Din sală, cineva urlă:
– Peste cât!??
– Peste zece mii de ani.
– Uuuf. Mi s-a părut c-aţi zis peste o mie de ani...

Doi psihologi merg cu bicicletele pe un drum de munte.
La un moment dat, primul dintre ei frânează pe neaşteptate, iar al doilea dă peste el, răsturnându-l pe marginea drumului.
Cel căzut este rănit destul de grav şi geme.
Atunci, colegul lui îi spune pe un ton liniştit:
– Te doare? Simţi o durere puternică? Dacă vrei, putem să stăm de vorbă despre asta...

Râsul bate plânsul

La cooperativa *Drum Nou* din comuna Frumoasa se anunţă la megafon că o echipă de televiziune va veni să-i ia un interviu mulgătoarei fruntaşe Vasilica. Speriată şi confuză, Vasilica se duce la şeful ei să-l întrebe ce-i ăla interviu. Omul nu ştie şi o trimite la şeful zootehniştilor. Dar nici acesta nu ştie despre ce-i vorba, aşa că o trimite la preşedintele cooperativei, care, după o matură chibzuinţă, decide:

– Vasilico, sincer să fiu, habar n-am. Dar, ştii ce, ca să nu riscăm nimic, tu ai grijă şi spală-te peste tot.

☺

Un tânăr închiriază o garsonieră ieftină, care arată cam rău. Mai mult, în timpul vizionării, de sub pat apare un şobolan. Proprietarul ridică din umeri:

– Mai sunt şobolani, ce să fac? La banii ăştia, ce vreţi?!

După şobolan, apare şi o pisică. Proprietarul explică:

– Vin, ale dracului, după şobolani.

Tânărul e pe cale să accepte totuşi garsoniera, când, de după un dulap, apare zvârcolindu-se un crap. Chiriaşul e stupefiat, dar proprietarul are şi aici o explicaţie:

– E de la igrasie...

☺

Doi hoţi intră, pâş-pâş, într-o casă, fără să ştie că proprietarul e ascuns, în întuneric, după uşă, cu un par în mână. Drept care îl izbeşte pe primul hoţ drept în gură. Hoţul se întoarce spre tovarăşul lui:

– Intră tu, că pe mine m-a bufnit râsul...

☺

A murit Gigel. Familia cere să fie pus pe catafalc într-un sicriu cu fereastră, să-l mai poată vedea câteva ore, dar să nu se simtă mirosul. În timpul priveghiului, cineva strigă:

– Se strâmbă Gigel!

Se uită toţi şi, într-adevăr, faţa mortului se schimonoseşte continuu. Agitaţie, panică: Gigel nu e mort. Până când se apropie Bulă, ciocăneşte în ferestruică şi îi linişteşte:

– E geam de Mediaş!

☺

Marele savant bulgar Duhan Duhanov studiază comportamentul puricelui, pe un exemplar dresat, numit Ivan. Îi pune o mică barieră şi îi ordonă:

– Ivan, sari!

Ivan sare. Duhanov îi taie un picior şi repetă ordinul. Ivan sare. Savantul notează în jurnalul de laborator: „Dacă îi tai un picior, puricele tot poate să sară". Îi mai taie un picior şi repetă cu succes experienţa. „Dacă îi tai două picioare, puricele tot poate să sară". În fine, îi taie toate picioarele.

– Ivan, sari!

Ivan – nimic. Duhanov strigă mai tare:

– Ivan, sari!

Ivan – nimic.

Marele savant notează în jurnal: „Dacă-i tai toate picioarele, puricele surzeşte".

☺

Un cetăţean se sinucide, aruncându-se de pe un bloc: vâââj-buf! Trecătorii privesc îngroziţi. După un minut, se aude un fâşâit uşor şi, peste cadavru, se aşază încet părul respectivului. Ancheta declanşată imediat de către Poliţie dezvăluie explicaţia: sinucigaşul luase un medicament care încetinea căderea părului.

☺

– Ai auzit, măcelarului i-au spart casa hoţii.

– Rău?

– Rău de tot, săracul, l-au lăsat profesor universitar.

☺

Salon în Vestul sălbatic. Intră furios un cow-boy:

– Cine dracul mi-a vopsit calul în albastru?

Se ridică o namilă de doi metri:

– Eu, de ce?

Furiosul îşi schimbă vocea, devenită acum mieroasă:

– Vroiam să vă întreb când să venim pentru stratul al doilea.

☺

Acelaşi salon, altă zi. Se fac demonstraţii de forţă. Un cow-boy ia o scândură şi o rupe pe genunchi, fără un cuvânt. Tot pe muteşte, unul mai solid ia un par şi-l rupe pe genunchi. La fel de tăcut, un cow-boy mititel ia un stâlp şi-şi rupe genunchiul.

☺

Acelaşi salon, altă zi. Intră un tip dur de tot, care întreabă mârâind:

– Cine se pune cu mine?

Tăcere. Atunci, individul cere la bar:

– Un pahar mare de whisky.

A doua zi, aceeaşi scenă terminată cu tăcere şi un pahar mare de whisky.

În a treia zi, la întrebarea durului se ridică unul şi mai dur:

– Mă pun eu cu tine.

– O.K. Barman, două pahare mari de whisky.

PREVIZIUNI 2004

text **Cristina Vanea**

Berbec

Pentru dv. anul 2004 va fi un an destul de dificil în care va trebui să munciţi din greu pentru a realiza ceea ce vă propuneţi. Nu trebuie să vă aşteptaţi ca eforturile dv. să aibă rezultate imediate ci trebuie să demonstraţi răbdare, conştiinciozitate, înţelepciune. Altfel vă va fi foarte greu să vă descurcaţi în hăţişul de probleme cu care vă veţi confrunta.

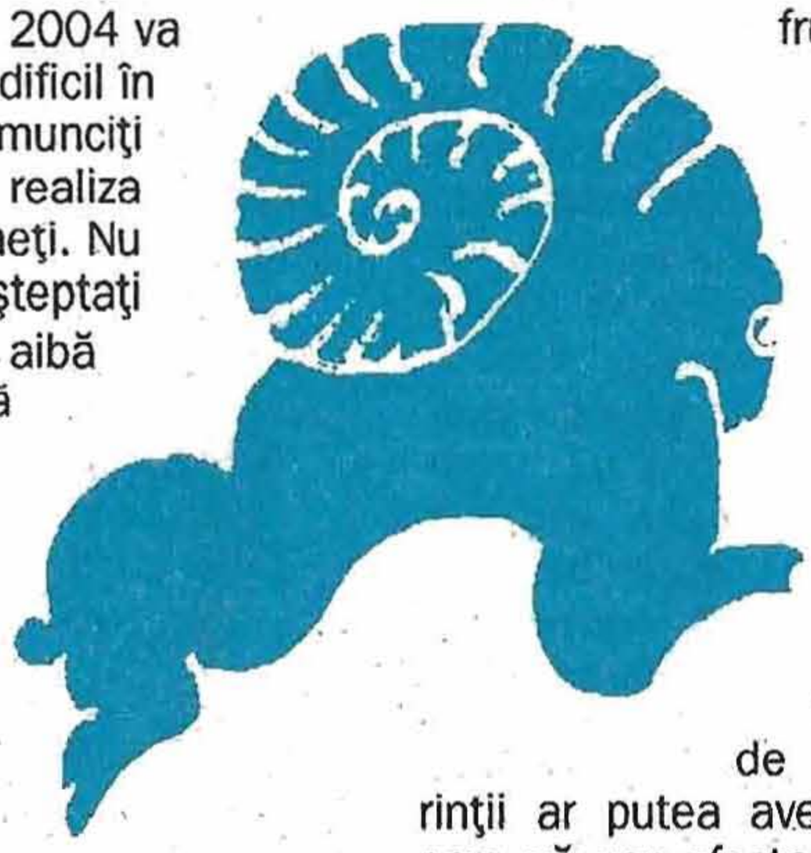

În a doua jumătate a anului vor fi mai favorizaţi cei născuţi până la începutul lunii aprilie, care vor reuşi să depăşească puţin mai uşor neplăcerile cu care se confruntă. Începând din luna octombrie Jupiter îşi va face intrarea în zodia Balanţei ceea ce vă va avantaja într-o oarecare măsură. Este posibil să vă consolidaţi relaţia cu partenerul de viaţă sau cei care nu sunt căsătoriţi ar putea lua o decizie în acest sens. Totuşi, până la sfârşitul anului continuă să fie foarte probabilă apariţia unor probleme legate de familie sau de cămin. Părinţii ar putea avea neplăceri care vă vor afecta şi pe dv. Ele se vor mai rezolva cu multă greutate şi vă vor crea un sentiment de frustrare, de însingurare.

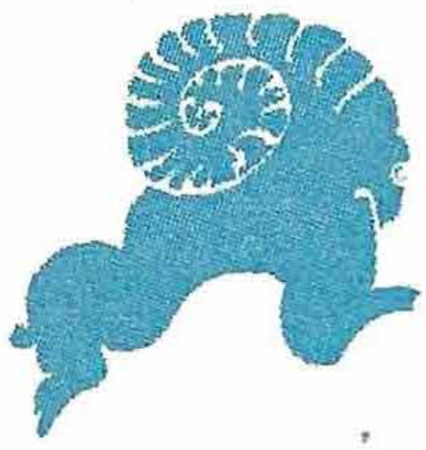

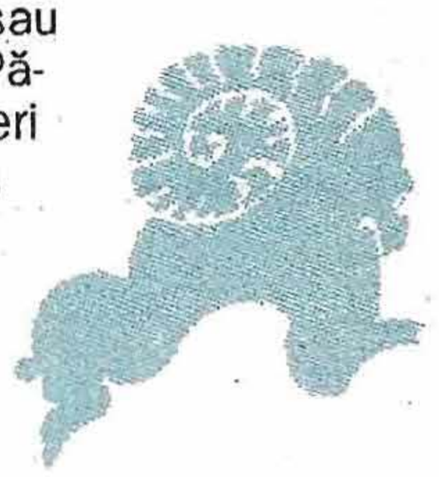

Taur

Anul 2004 este un an excelent pentru dv. căci Jupiter vă susţine iniţiativele şi vă dă posibilitatea atât să demaraţi proiecte îndrăzneţe, cât şi să finalizaţi lucrări dificile. Veţi fi mai optimist, mai încrezător, ceea ce va influenţa, parcă, şi evenimentele. Zona cea mai favorizată va fi cea a relaţiilor sentimentale. Farmecul personal va ieşi în evidenţă mai mult decât până acum şi, oriunde vă veţi duce, veţi face o bună impresie persoanelor de sex opus. În cazul în care sunteţi singur cu siguranţă veţi găsi pe cineva care să corespundă întrutotul exigenţelor dv. Dacă sufletul dv. este deja ancorat într-o relaţie aceasta are toate şansele să fie consolidată. De asemenea, veţi avea ocazia să petreceţi timpul liber într-un mod deosebit de plăcut, aşa că va fi o perioadă excelentă pentru distracţii şi divertisment. Veţi fi însă suficient de matur iar deciziile pe care le veţi lua se vor dovedi în timp excelente. În cazul în care sunteţi implicat în activităţi intelectuale rezultatele sunt favorabile cu condiţia să daţi dovadă de seriozitate şi conştiinciozitate.

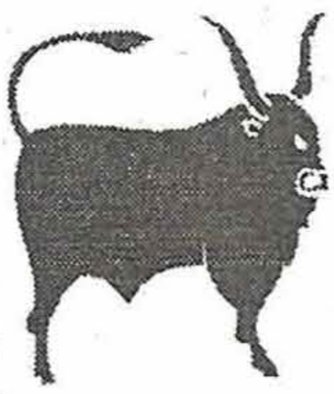

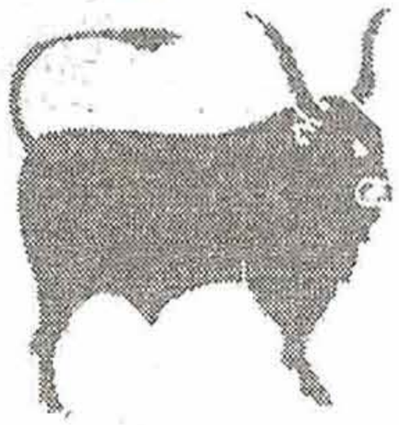

Spre sfârşitul anului chiar dacă nu vi se va întâmpla nimic neplăcut şansa nu vă va mai surâde în aceeaşi măsură.

Gemeni

Debutul anului va fi oricum mai bun pentru dv. decât sfârşitul anului 2003. Veţi fi mai puţin agitat şi veţi reuşi cu mai multă uşurinţă să vă orientaţi

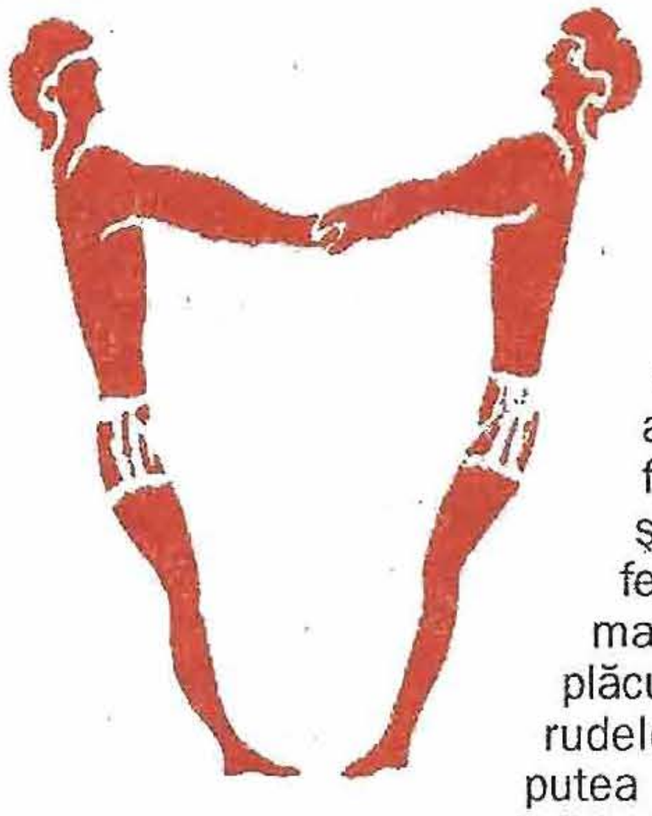

energia fizică de care dispuneţi spre scopuri constructive. Realizările pe care le-aţi putea avea, mai ales în prima parte a anului 2004, vor fi legate de familie şi cămin. Atmosfera în casa dv. va fi mai calmă, mai plăcută, mai ales că rudele apropiate ar putea avea unele realizări. De asemenea, în cazul în care doriţi să faceţi o îmbunătăţire în apartament sau chiar să vă schimbaţi casa, oportunităţile nu se vor lăsa prea mult aşteptate. Nevoia de manifestare va fi foarte mare dar nu veţi găsi întotdeauna posibilitatea de a vă exprima aşa cum v-aţi dori. Oportunitate de schimbare veţi avea, mai ales, în domeniul serviciului. Dar trebuie să fiţi prudent şi să alegeţi numai în urma unei mature chibzuinţe. La sfârşitul lunii septembrie Jupiter îşi va începe drumul prin zodia Balanţei, ceea ce

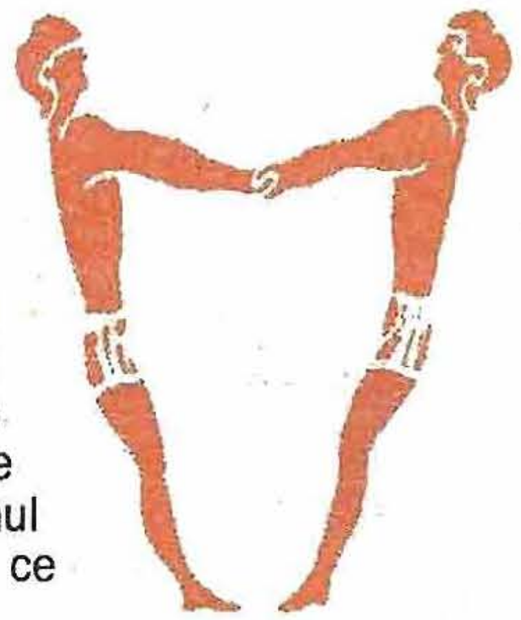

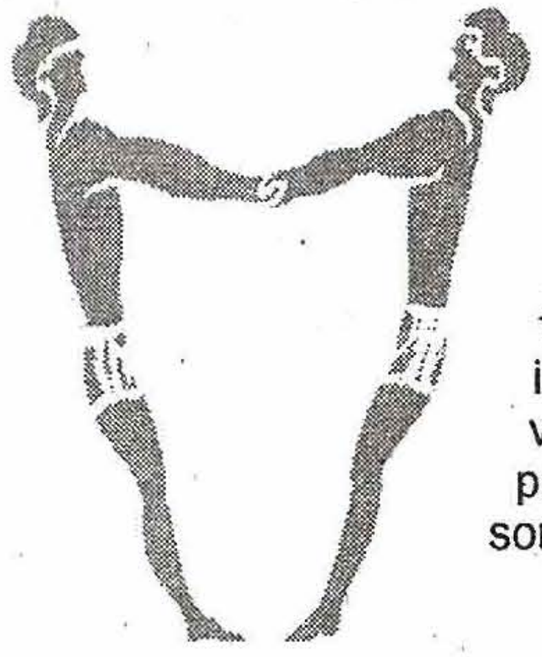

pentru dv. va reprezenta debutul unei perioade excelente. Totul vă va ieşi mai uşor iar şansele de succes vor fi maxime în ceea ce priveşte chestiunile personale.

Rac

Va trebui să vă adunaţi eforturile căci anul 2004 nu va fi dintre cei mai buni pentru dv. Totuşi, în prima lui parte, mai exact până în luna septembrie, Jupiter vă va proteja într-o oarecare măsură dându-vă posibilitatea să finalizaţi unele lucrări începute de mai mult timp sau să vă implicaţi în activităţi de lungă durată. Este o perioadă în care totul vă iese greu şi încet, în care este necesar un efort susţinut

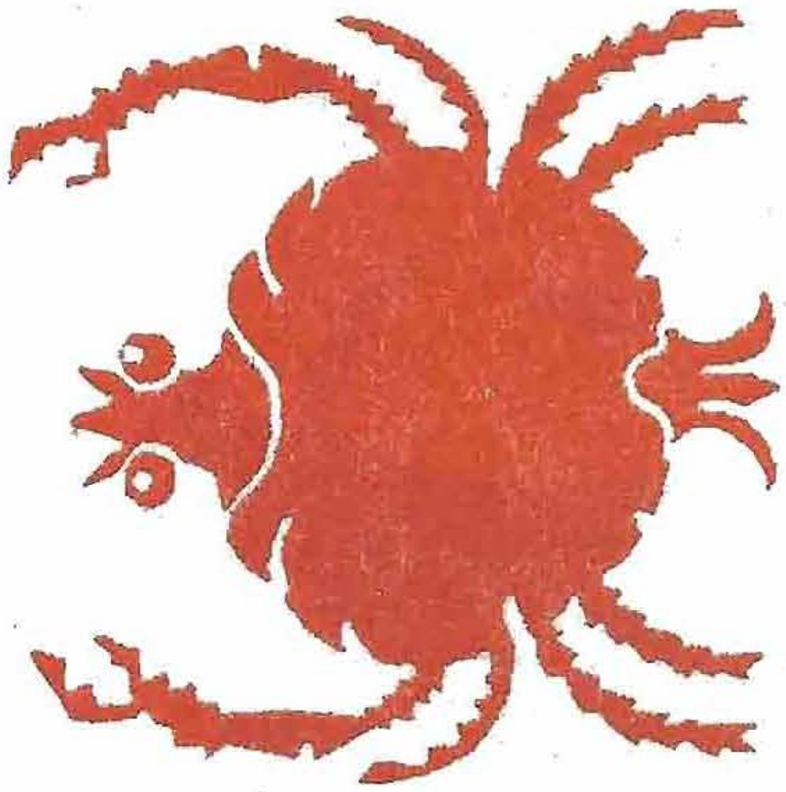

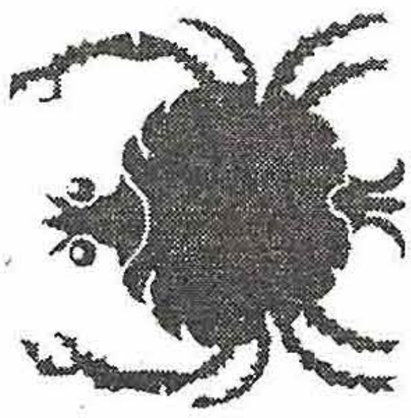

pentru a face faţă cu bine problemelor cu care vă confruntaţi. Din punct de vedere mental veţi funcţiona excelent aşa că aţi putea lua decizii ce-şi vor demonstra în scurt timp valabilitatea. De asemenea, veţi avea ocazia să semnaţi contracte sau orice fel de documente oficiale, să primiţi aprobări care vă vor favoriza mai devreme sau mai târziu. Începând din luna octombrie lucrurile vor evolua şi mai greu, mai ales pentru cei născuţi în a doua jumătate a zodiei. Va trebui să vă descurcaţi de unul singur şi nu vă va fi câtuşi de puţin uşor. Este posibil ca un membru al familiei să aibă o realizare, dar aceasta va fi o consolare destul de palidă.

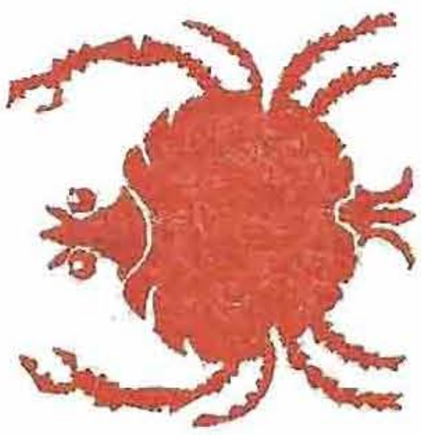

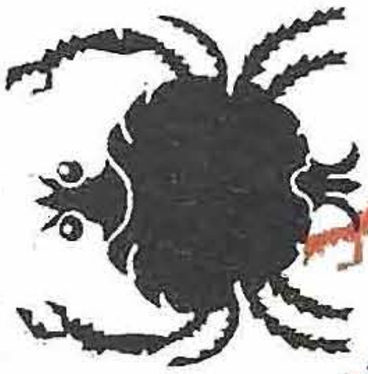

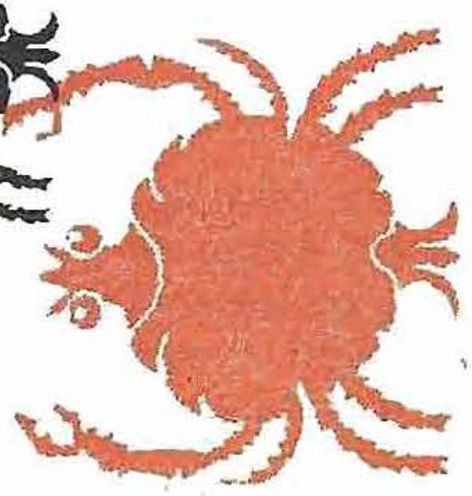

Leu

Va trebui să acordaţi o mai mare atenţie sănătăţii dv. anul acesta. În principiu, conjunctura astrală, fără a vă avantaja în mod special, nici nu vă dezavantajează. Lucrurile evoluează destul de bine dar fără a avea parte de rezultate spectaculoase. Totuşi, aşa cum am mai spus, sănătatea este cea care v-ar putea crea probleme. De asemenea, va trebui să acordaţi ceva mai multă atenţie celor din jur, căci n-ar fi exclus ca o persoană care nu vă prea iubeşte să ţeasă o mulţime de intrigi în jurul dv. Prudenţa va trebui pusă, aşadar, pe primul loc.

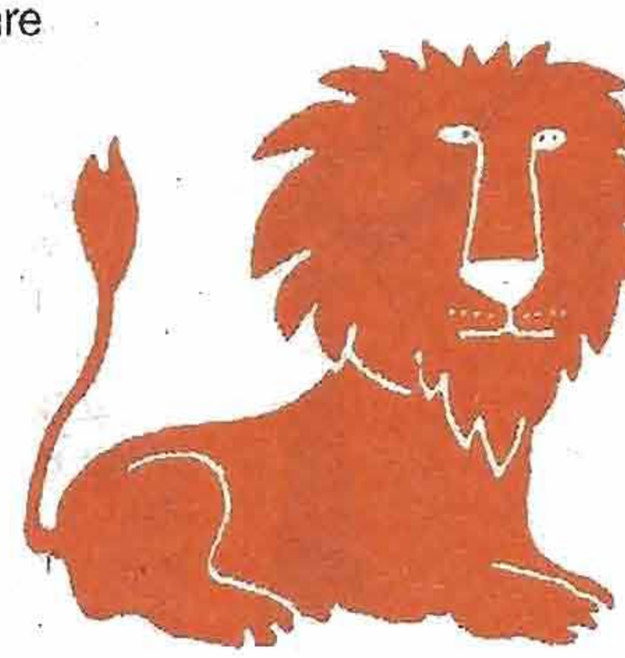

Spre sfârşitul anului, mai exact în ultimele zile ale lunii septembrie, Jupiter va începe să tranziteze zodia Balanţei, ceea ce va fi de bun augur pentru dv. Veţi fi mai optimist, mai încrezător, iar lucrurile vă vor ieşi ceva mai uşor. Activităţile intelectuale se vor dovedi dintre cele mai favorabile, iar călătoriile de asemenea. Veţi avea ocazia să plecaţi în excursii în afara localităţii dar şi să pe-treceţi concedii de care vă veţi aminti cu plăcere.

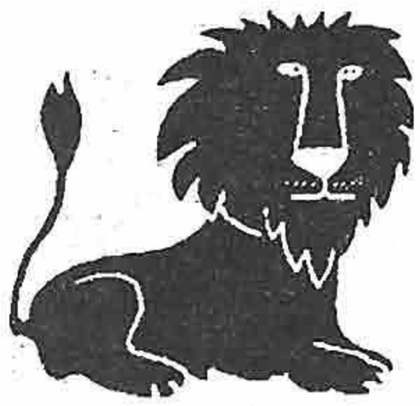

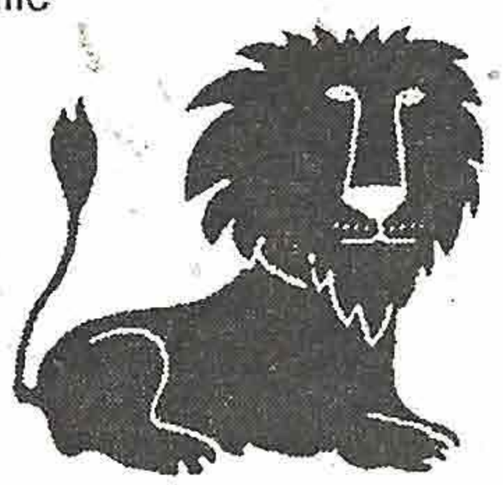

Fecioară

O bună parte din acest an Jupiter vă va proteja căci va fi chiar în zodia dv. de naştere. Veţi avea oportunităţi de realizare în toate domeniile pe care va trebui să le folosiţi cu chibzuinţă, deoarece este o conjunctură cu care nu vă veţi mai întâlni prea curând. Unele dintre activităţile pe care le-aţi început anul trecut ar putea fi încheiate cu succes anul acesta. Este posibil să vă implicaţi în diverse activităţi sociale care vor face să vă crească popularitatea şi vă vor pune în evidenţă calităţile de care dispuneţi. Nu lăsaţi oportunităţile nefolosite.

Spre sfârşitul anului şansa dv. se va concretiza în câştiguri financiare. Este posibil să aveţi parte de bani, de sume mai mult sau mai puţin aşteptate. Aceste realizări v-ar putea ajuta să vă îmbunătăţiţi confortul în cămin sau pur şi simplu să vă puneţi în practică unele dintre proiectele mai vechi.

Balanţă

Pentru dv. anul 2004 va fi un an destul de dificil. Totul vă va ieşi greu, necesitând un efort deosebit. Veţi avea un puternic sentiment de frustrare, de nerealizare, de însingurare. Veţi munci din greu pentru orice nimic iar rezultatele se vor vedea cu întârziere. Încercaţi să aveţi răbdare şi mai ales nu intraţi în panică. Gândiţi-vă că toate au un sfârşit şi, deci, şi această perioadă destul de dificilă. Nu vă implicaţi în activităţi care să vizeze o realizare imediată ci orientaţi-vă spre cele cu finalizare în timp. În cazul în care veţi da dovadă de seriozitate şi conştiinciozitate, evenimentele mai puţin plăcute vor fi uşor de depăşit. Fiţi cât se poate de prudent şi atent în ceea ce priveşte chestiunile profesionale. În acest domeniu vă veţi confrunta cu situaţii dintre cele mai dificile, dar dispuneţi de suficiente abilităţi pentru a le face faţă. Începând din luna octombrie Jupiter se va afla în zodia dv. de naştere ceea ce vă va ajuta să vă descurcaţi cu mai multă uşurinţă.

Scorpion

Şi dv. sunteţi unul dintre favorizaţii zodiacului pentru anul 2004. Este un an în care aţi putea avea realizări deosebite, un an în care reuşitele dv. vor reprezenta un moment de cotitură în viaţă. Ceea ce veţi face acum va avea repercusiuni favorabile şi asupra viitorului. Aşa deci, nu staţi degeaba şi nu lăsaţi oportunităţile nefolosite. Şansele dv. se vor manifesta, mai ales, în ceea ce priveşte activităţile sociale. Veţi reuşi cu mai multă uşurinţă să vă faceţi observat, să ieşiţi în evidenţă oriunde vă veţi duce. Calităţile vă vor fi remarcate şi vi se va propune participarea la diverse activităţi utile şi plăcute. Se vor găsi persoane care vor dori să vă sprijine proiectele, să vă dea o mână de ajutor oricând vă veţi găsi în impas. Începând din luna octombrie şansa, fără a vă ocoli, nu vă va mai surâde în aceeaşi măsură. Ceea ce veţi reuşi, însă, va fi legat de proiectele dv. secrete. De asemenea, în cazul în care aveţi unele neplăceri în legătură cu sănătatea, sfârşitul anului vă va aduce şi unele bucurii în această direcţie.

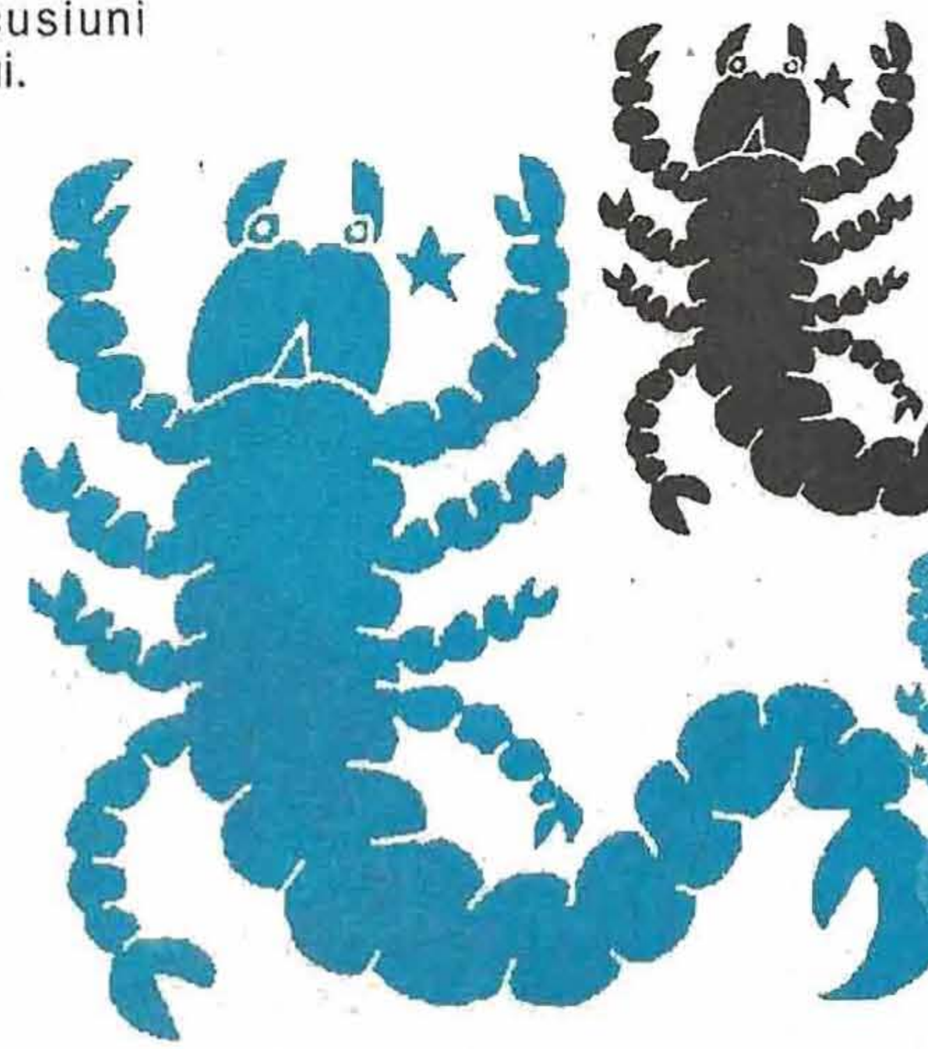

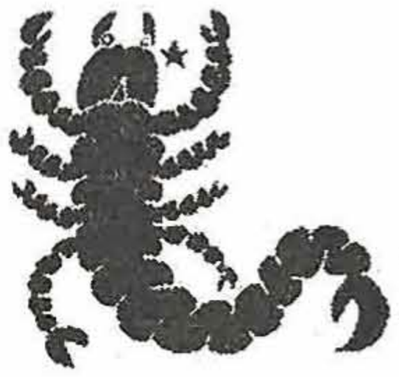

Săgetător

Dacă până acum nu aţi avut o realizare în plan socio-profesional, cu siguranţă veţi avea în anul 2004. Dinamismul dv., inteligenţa vie, capacitatea de a face conexiuni rapide, toate acestea vă vor permite să vă faceţi remarcat la serviciu. Este posibil să vi se dea noi sarcini, demonstrând încă o dată faptul că vă bucuraţi de aprecierea celor din jur. Din punct de vedere financiar situaţia nu va evolua prea bine nici în acest an aşa încât ar trebui să fiţi mai prudent când scoateţi banii din buzunar. Veţi avea ocazia să faceţi o investiţie mai importantă dar care vă va crea serioase probleme ulterior. În mod cert, din punct de vedere material veţi avea o mare nelinişte. În ultimele luni ale anului Jupiter se va muta în zodia Balanţei, ceea ce vă va fi de mult mai mare ajutor. Popularitatea dv. va creşte şi ori de câte ori veţi avea o problemă se va găsi cineva dornic să vă ajute să o rezolvaţi.

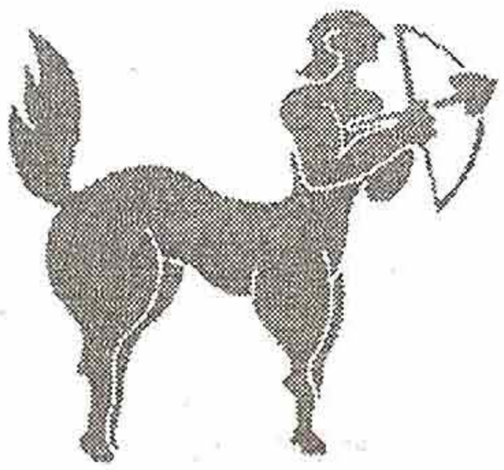

Capricorn

Din punct de vedere mental funcţionaţi foarte bine şi acest lucru vă va ajuta să mai rezolvaţi o parte dintre problemele cu care vă confruntaţi dar şi să depăşiţi starea de pesimism pe care aveţi tendinţa să o arătaţi. Este posibil să aveţi şansa de a călători în străinătate sau de a face unele afaceri convenabile cu persoane aflate pe alte meleaguri. Colaborarea cu cei din jur se va dovedi destul de dificilă şi va trebui să faceţi un efort şi să vă descurcaţi de unul singur în aproape toate situaţiile. Relaţia cu partenerul de suflet va fi destul de dificilă şi, dacă nu vă veţi manifesta cu atenţie şi cu înţelegere, n-ar fi exclus să se producă o ruptură dureroasă. Situaţia va fi ceva mai dificilă începând cu luna octombrie, când Jupiter nu va mai fi în Fecioară de unde vă proteja. Este adevărat că aveţi şansa să vă manifestaţi calităţile în domeniul profesional, dar din punct de vedere sentimental şi mai ales al relaţiei cu partenerul, situaţia va fi şi mai grea.

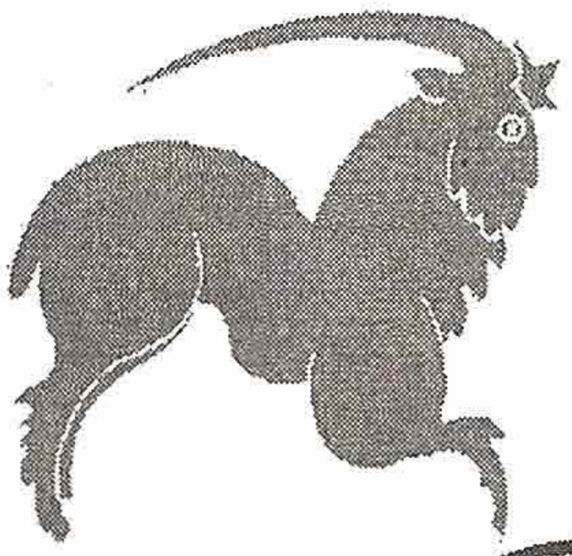

Vărsător

Se pare că nu veţi avea probleme deosebite în acest an, dar nici realizările nu se vor vedea prea repede. Va trebui să munciţi mult şi mai ales să daţi dovadă de modestie în tot ceea ce faceţi. La serviciu aveţi o perioadă destul de dificilă, în care vă confruntaţi cu proiecte de anvergură ce necesită un efort susţinut. Realizările din acest an se vor vedea mai ales în ceea ce priveşte situaţia financiară. Va fi nevoie de multă alergătură, dar veţi reuşi

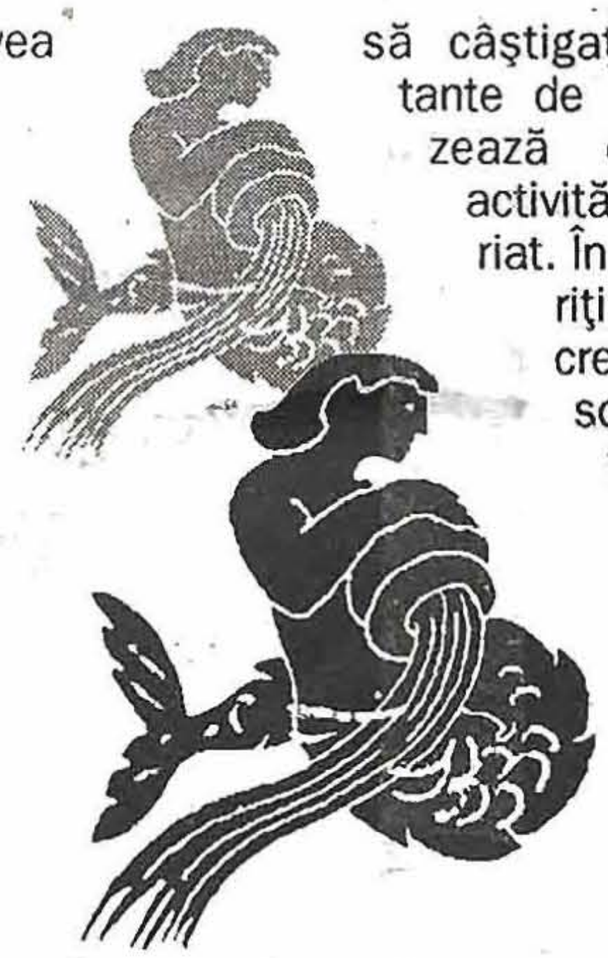

să câştigaţi sume importante de bani. Vă favorizează colaborările şi activităţile de parteneriat. În cazul în care doriţi să obţineţi un credit sau o sponsorizare şansa va fi de partea dv. Începând din luna octombrie Jupiter va face o relaţie favorabilă cu zodia dv. de naştere ceea ce va creşte considerabil şansa de a avea realizări. Ele se vor concretiza mai ales în ceea ce priveşte activităţile intelectuale, dar şi călătoriile.

Peşti

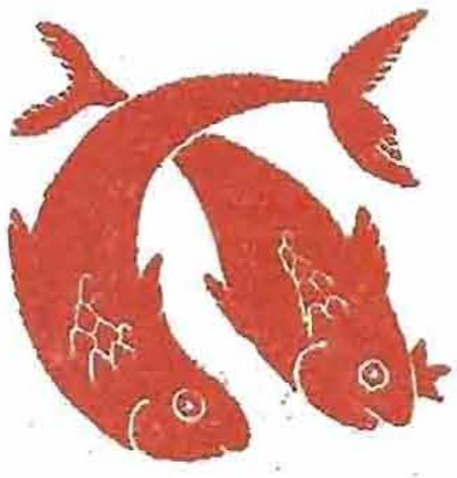

Pentru dv. anul 2004 se va dovedi avantajos în ceea ce priveşte colaborările, relaţiile de parteneriat şi îmbunătăţirile relaţiei de cuplu. Pentru cei care nu sunt căsătoriţi există şanse să facă un pas important în această direcţie. Totuşi nu trebuie să vă aşteptaţi la rezultate spectaculoase. Ceea ce se poate construi în acest an este mai degrabă un lucru solid care vă va fi de un real folos în viitorul apropiat sau chiar îndepărtat. Nevoia dv. de stabilitate, de siguranţă va fi mai mare decât în mod obişnuit şi veţi face eforturi deosebite pentru a vă păstra echilibrul.

La sfârşitul lunii octombrie Jupiter va părăsi zodia Fecioarei şi-şi va începe drumul prin zodia Balanţei, aşa deci veţi avea o şansă în plus în ceea ce priveşte câştigurile. Este posibil ca o activitate socială sau profesională să se finalizeze cu succes ceea ce vă poate aduce şi unele realizări în sfera materială.

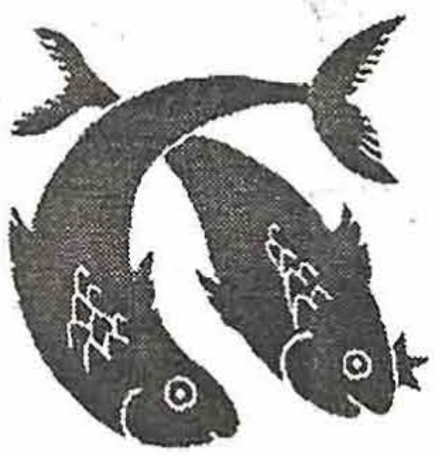

ALMANAH FLACĂRA® 2004

Coordonator almanah
TUDOR CĂLIN ZAROJANU
Secretar general de redacţie
PETRUŢ STOIAN
Coordonare pagini divertisment
DAN POPA
Ilustraţii
AUREL ŞT. ALEXANDRESCU
Tehnoredactare computerizată
NICOLETA TUDORIE
Culegere
ANGELA CIOCĂZANU
Corectură
POMPILIU L. DUMITRESCU

Almanah anual al revistei
FLACĂRA®
Fondată în 1911
de Constantin Banu
Director: **ALEXANDRU ARION**

Editat de Editura Flacăra

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis, Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus, Rebusache, Rebus Bis sunt mărci înregistrate ale SC Publicaţiile Flacăra SA

Bucureşti, Piaţa Presei 1, Sector 1, O.P. 33, RO-71341 Telefoane: 224.36.88; 224.37.44, 222.66.28 Fax: 224.37.13, e-mail: redactia@flacara21.ro

Consiliul de Administraţie:
Preşedinte – director general: **GEORGE ARION**
Vicepreşedinte: **ALEXANDRU PĂSĂRIN**
Membri: **MANUELA RUXANDRA ARION, ALEXANDRU ARION, DORIN STANA**
Director executiv: **BEATRICE ANCA ARION**
Director distribuţie: **GABRIEL BUMB**
Contabil şef: **ELENA ANGHEL**
Director publicitate şi marketing: **EMIL DUMITRU**

Foarte important!
Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conţinutul articolului aparţine autorului. De asemenea, în cazul unor agenţii de presă şi personalităţi citate, responsabilitatea juridică le aparţine.

ISBN: 973-7900-06-5 ISSN: 1222-7226
Tiparul: MEGAPRESS – BUCUREŞTI
Preţ: 50.000 lei

PUBLICAȚIILE FLACĂRA

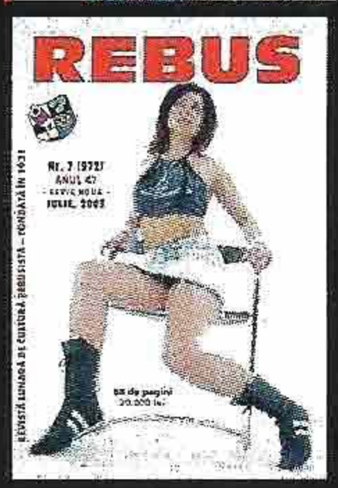

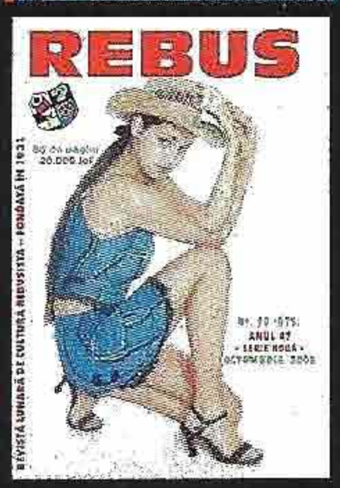

REBUS

REBUSACHE

REBUS BIS

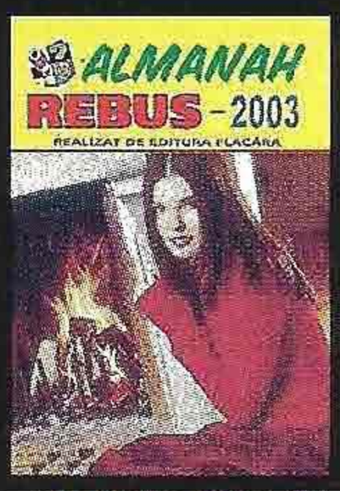

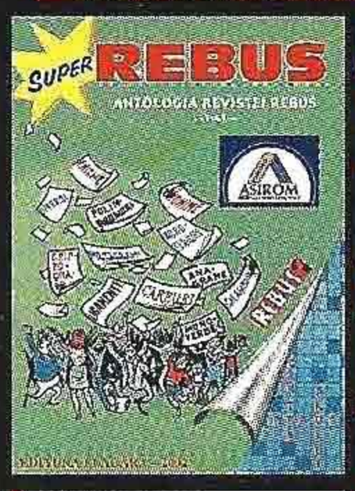

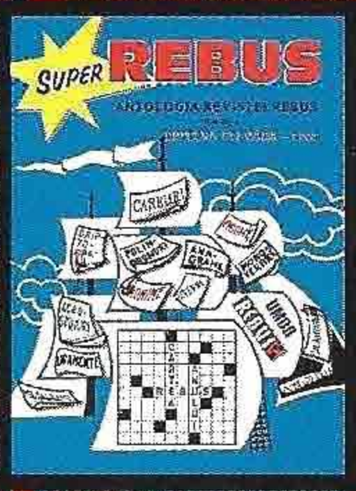

Almanah
REBUS

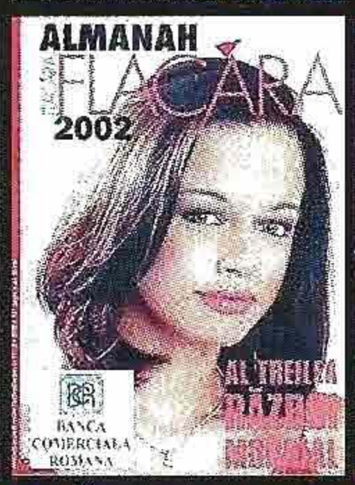

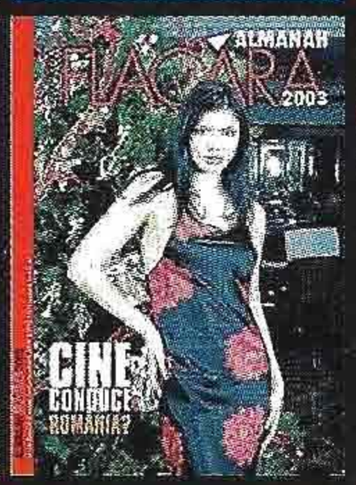

Almanah
FLACĂRA

FLACĂRA

Continuăm tradiția!

BANC POST

Pachetul de credit ipotecar

O casă pentru tine!

perfect adaptat ție ca termen și valoare de creditare

- Credit ipotecar
  Pentru cumpărare, construire, consolidare, reabilitare locuință
- Asigurare de viață
- Asigurare de locuință
- Overdraft*
  (*la cerere, asociat cardului Banc Post pe care este virat venitul)

Casa pe care o visezi poate fi a ta!

Te așteptăm chiar azi la BANC POST!

(021) 336.95.08, (021) 335.58.97

www.bancpost.ro

O bancă a tuturor

calitate - orientare spre c

stabilitate - integritate